Львівський державний університет внутрішніх справ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА. АЛЬБОМ СХЕМ

Навчальний посібник

Львів
2024

УДК 343.2/7(477)
К 85

Рекомендовано до друку та розміщення в електронних сервісах ЛьвДУВС
Вченою радою Львівського державного університету внутрішніх справ
(протокол від 28 лютого 2024 р. № 9)

Р е ц е н з е н т и:
Дар'я БАЛОБАНОВА, доктор юридичних наук, професор
(Львівський державний університет внутрішніх справ);
Владислава БАТИРГАРЄЄВА, доктор юридичних наук, професор
(Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України)

К 85 **Кримінальне** право України. Особлива частина. Альбом схем : навчальний посібник / О. В. Авраменко, С. Я. Бурда, І. Б. Газдайка-Василишин та ін. ; за ред. М. В. Карчевського. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 616 с.

Підготовлено для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра (у межах вивчення дисципліни «Кримінальне право»). Посібник містить схематичне викладення положень Особливої частини КК України щодо змісту ознак складів передбачених кримінальних правопорушень, а також графічне відображення основних статистичних показників кримінально-правової протидії кримінальним правопорушенням в Україні з 2013 до 2022 рр.

Для здобувачів вищої освіти юридичних спеціальностей та науково-педагогічних працівників.

The study guide has been prepared for higher education graduates of the bachelor's degree (within the scope of studying the discipline «Criminal Law»). The manual includes a schematic presentation of the provisions of the Special Part of the Criminal Code of Ukraine regarding the content of the elements of the prescribed criminal offenses, as well as a graphic presentation of the main statistical indicators of criminal law response to criminal offenses in Ukraine for the period from 2013 to 2022.

Recommended for students of higher education in legal specialties and scientific and pedagogical workers.

УДК 343.2/7(477)

©Авраменко О. В., Бурда С. Я., Газдайка-Василишин І. Б. та ін., 2024
© Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....5

Розділ I
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....6

Розділ II
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ.....36

Розділ III
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВОЛІ, ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ОСОБИ.....91

Розділ IV
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ.....108

Розділ V
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВИБОРЧИХ, ТРУДОВИХ ТА ІНШИХ ОСОБИСТИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА.....119

Розділ VI
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ.....168

Розділ VII
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....194

Розділ VIII
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ.....253

Розділ IX
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ.....280

Розділ X
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЦТВА.....321

Розділ XI
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ БЕЗПЕКИ РУХУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ.....330

Розділ XII
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА МОРАЛЬНОСТІ.....356

Розділ XIII
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ АБО ПРЕКУРСОРІВ ТА ІНШІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....380

Розділ XIV
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ, НЕДОТОРКАННОСТІ ДЕРЖАВНИХ КОРДОНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЗОВУ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ.....420

Розділ XV
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ АВТОРИТЕТУ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ОБ'ЄДНАНЬ ГРОМАДЯН ТА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖУРНАЛІСТІВ.....437

Розділ XVI
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ МАШИН (КОМП'ЮТЕРІВ), СИСТЕМ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖ І МЕРЕЖ ЕЛЕКТРОЗВ'ЯЗКУ.....468

Розділ XVII
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ.....478

Розділ XVIII
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ПРАВОСУДДЯ.....503

Розділ XIX
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВСТАНОВЛЕНОГО ПОРЯДКУ НЕСЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ (ВІЙСЬКОВІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ).....541

Розділ XX
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ МИРУ, БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ.....595

ПЕРЕДМОВА

Навчальний посібник «Кримінальне право України. Особлива частина. Альбом схем» призначений для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» із спеціальностей 081 «Право», 262 «Правоохоронна діяльність» і містить схематичне викладення положень Особливої частини КК України щодо змісту ознак складів передбачених кримінальних правопорушень, а також графічне відображення основних статистичних показників кримінально-правової протидії кримінальним правопорушенням в Україні з 2013 до 2022 рр.

Мета посібника – висвітлення основних положень чинного законодавства та тенденцій його використання у вигляді схем. Навчальний посібник не замінює традиційні джерела інформації щодо навчальної дисципліни. Його слід використовувати як додаткове джерело інформації.

Успіхів в освоєнні Особливої частини кримінального права України!

Розділ I

ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 109. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади

Стаття 110. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України

Стаття 111. Державна зрада

Стаття 111-1. Колабораційна діяльність

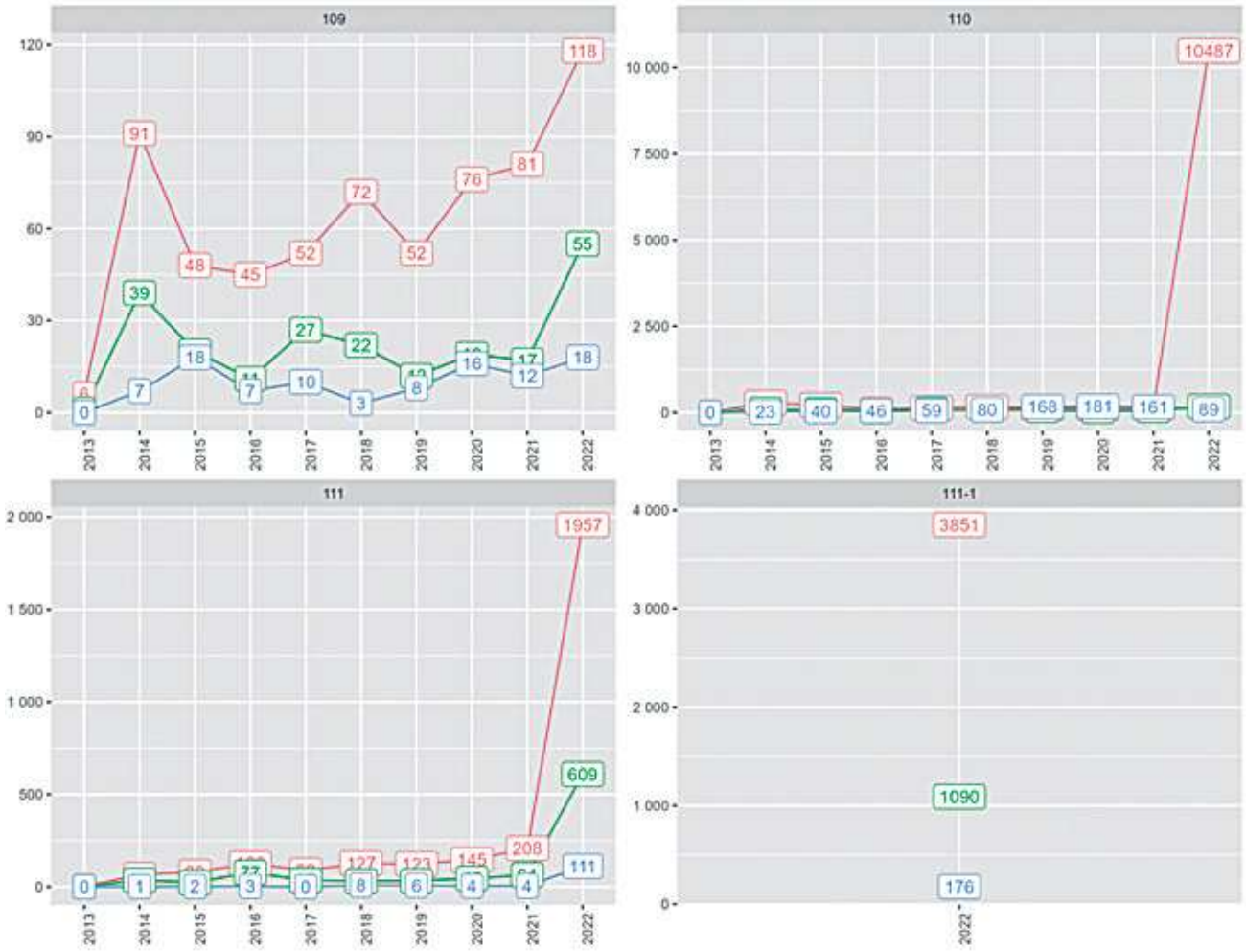

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Національна безпека України – захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз (пп. 9 п. 1 ст. 1 Закону України «Про національну безпеку України»

Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України:

- злочини проти основ національної безпеки у сфері державної безпеки і політичній сфері
- кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки у сфері державної безпеки, воєнній, інформаційній, економічній і науково-технологічній сферах
- злочини проти основ національної безпеки у сфері державної безпеки, економічній, екологічній і воєнній сферах
- злочини проти основ національної безпеки у воєнній сфері

Злочини проти основ національної безпеки у сфері державної безпеки і політичній сфері

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (стаття 109 КК України)

Стаття 109 КК України передбачає 2 окремі основні склади злочину

1. Дії, вчинені з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, а також змова про вчинення таких дій (ч. 1 ст. 109 КК України).

2. Публічні заклики до насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або до захоплення державної влади, а також розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення таких дій (ч. 2 ст. 109 КК України).

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (ч. 1 ст. 109 КК України)

суспільні відносини з приводу забезпечення основ національної безпеки у сфері державної безпеки і політичній сфері	1) дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади; 2) змова про вчинення таких дій
Об'єкт	**Об'єктивна сторона**
Суб'єкт	**Суб'єктивна сторона**
загальний	умисел мета: насильницька зміна чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (ч. 2 ст. 109 КК України)

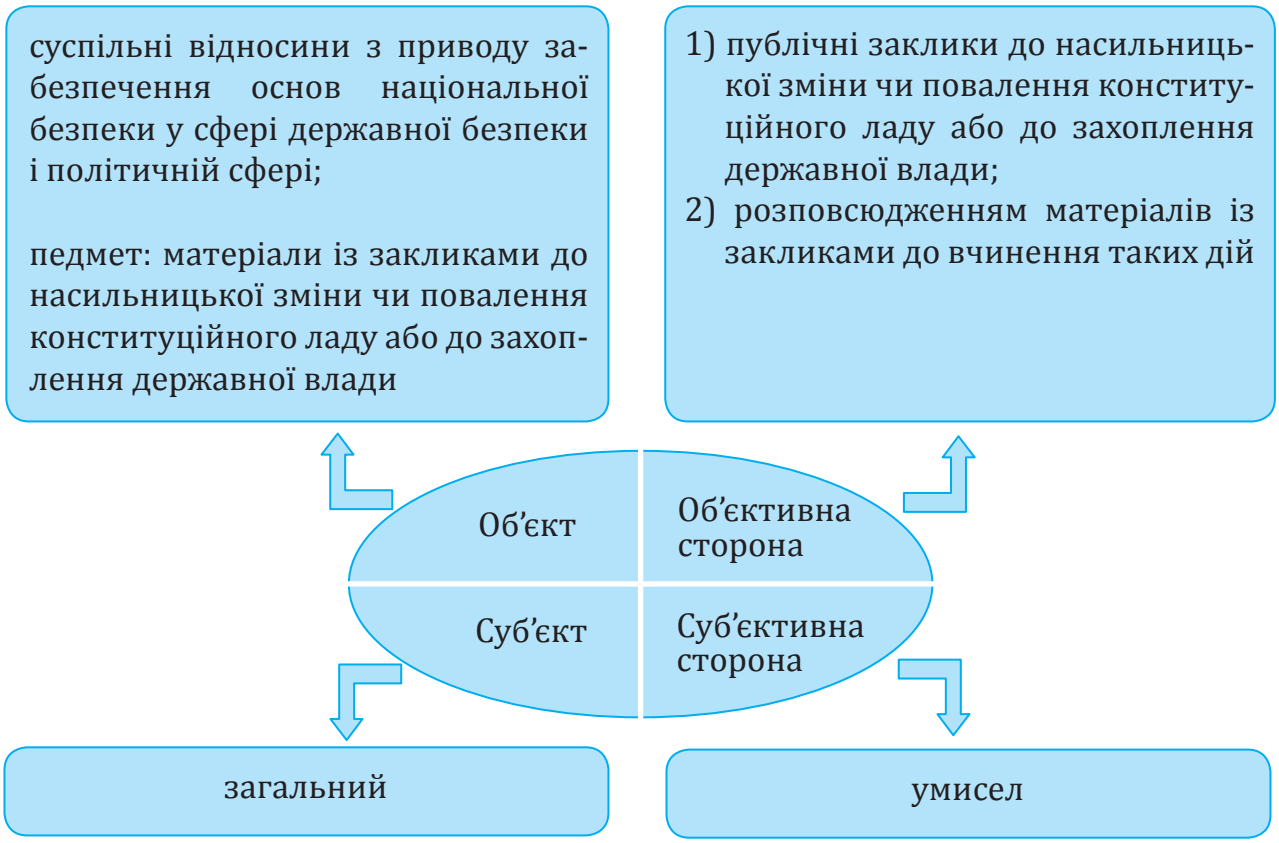

Кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 109)

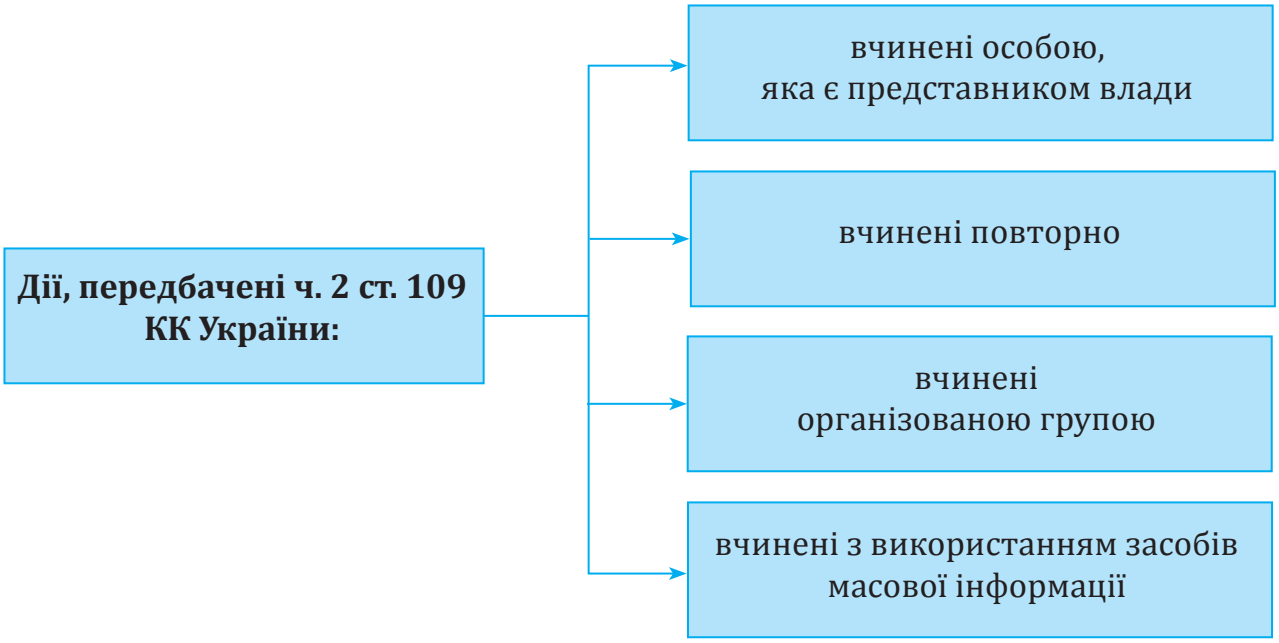

Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України (стаття 110 КК України)

суспільні відносини з приводу забезпечення основ національної безпеки у сфері державної безпеки і політичній сфері

предмет: матеріали із закликами до зміни меж території або державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

1) дії, спрямовані на зміну меж території або державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України;
2) публічні заклики до вчинення таких дій;
3) розповсюдженням матеріалів із закликами до вчинення таких дій

загальний

умисел

мета: зміна меж території або державного кордону (у випадку об'єктивної сторони у першій формі)

Діями, що складають об'єктивну сторону даного складу злочину можуть бути будь-які дії, які можуть призвести до зміни меж території або державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки (чч. 2, 3 ст. 110 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 110 КК України)

- вчинені особою, яка є представником влади
- вчинені повторно
- вчинені за попередньою змовою групою осіб
- поєднані з розпалюванням національної чи релігійної ворожнечі

Особливо кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 110 КК України)

- які призвели до загибелі людей
- які призвели до інших тяжких наслідків

Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України (ч. 1 ст. 110-2 КК України)

Об'єкт

суспільні відносини з приводу забезпечення основ національної безпеки у сфері державної безпеки і політичній сфері

Об'єктивна сторона

безпосередня чи опосередкована передача будь-якого майна чи права на майно іншим особам

Суб'єкт

загальний

Суб'єктивна сторона

умисел

мета: а) зміну меж території або державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України;
б) насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади.

Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України (ч. 2 ст. 110-2 КК України)

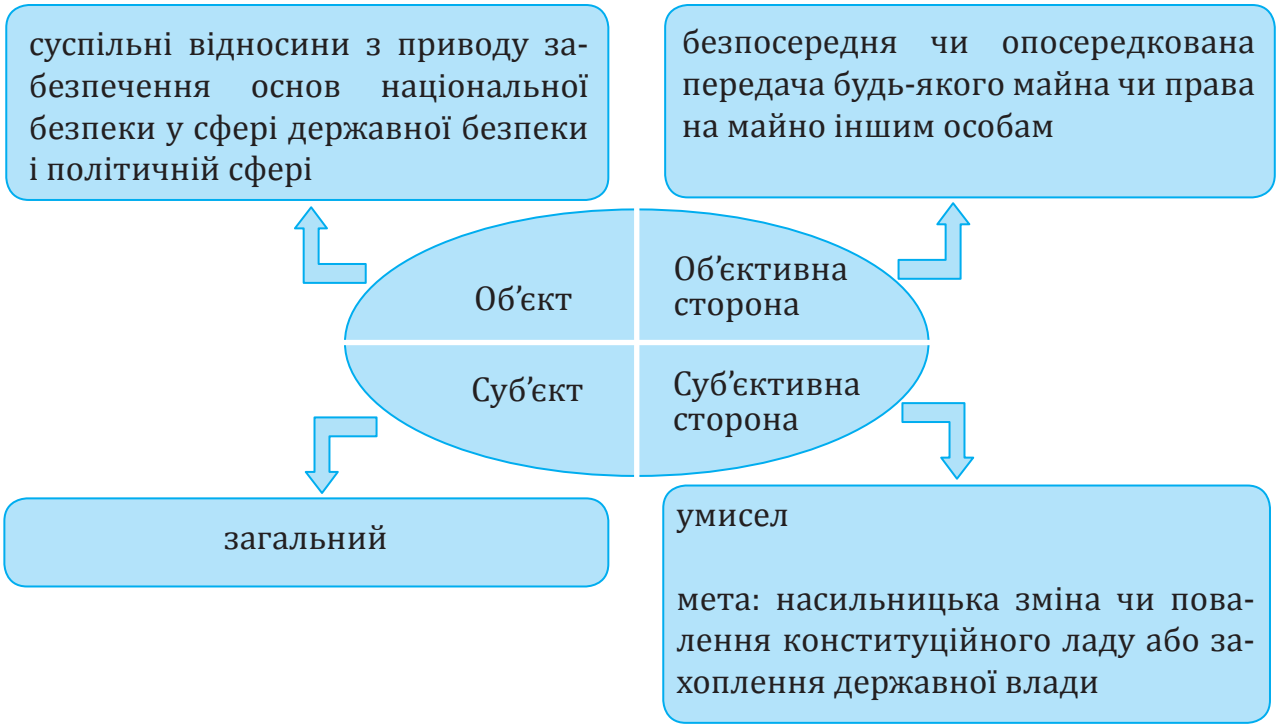

Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки (ч.ч. 3, 4 ст. 110-2 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 110-2 КК України)

- вчинені повторно
- вчинені з корисливих мотивів
- вчинені за попередньою змовою групою осіб
- вчинені у великому розмірі
- якщо вони призвели до заподіяння значної майнової шкоди

Особливо кваліфікуючі ознаки (ч. 4 ст. 110-2 КК України)

- вчинені організованою групою
- вчинені в особливо великому розмірі
- якщо вони призвели до інших тяжких наслідків

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України (ч. 5 ст. 110-2 КК України)

Особа, крім керівника організованої групи, звільняється від кримінальної відповідальності за дії, передбачені цією статтею, якщо вона до повідомлення їй про підозру у вчиненні нею злочину добровільно заявила про те, що сталося, органу, службова особа якого наділена законом правом повідомляти про підозру, про відповідну незаконну діяльність або іншим чином сприяла її припиненню або запобіганню злочину, який вона фінансувала або вчинення якого сприяла, за умови, що в її діях немає складу іншого злочину.

УМОВИ ЗВІЛЬНЕННЯ
ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

звільненню підлягає будь-яка особа, крім керівника організованої групи

до моменту повідомлення про підозру у вчиненні цього злочину, особа повинна:

в діях особи немає складу іншого злочину

а) добровільно заявити органу, службова особа якого наділена законом правом повідомляти про підозру про те, що сталося, або про відповідну незаконну діяльність;

або

б) іншим чином сприяти припиненню діяльності, спрямованої на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу, захоплення державної влади, зміну меж території або державного кордону України;

або

в) іншим чином сприяти запобіганню злочину, який вона фінансувала.

Посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК України)

суспільні відносини з приводу забезпечення основ національної безпеки у сфері державної безпеки і політичній сфері

додатковий об'єкт: суспільні відносини, що забезпечують безпеку життя

потерпілий: Президент України, Голова Верховної Ради України, народний депутат України, Прем'єр-міністр України, член Кабінету Міністрів України, Голова чи член Вищої ради правосуддя, Голова чи член вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Голова чи судді Конституційного Суду України або Верховного Суду, або вищих спеціалізованих судів, Генеральний прокурор, Директор Національного антикорупційного бюро України, Директор Бюро економічної безпеки України, Директор Державного бюро розслідувань, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Голова або інший член Рахункової палати, Голова Національного банку України; керівник політичної партії

посягання на життя

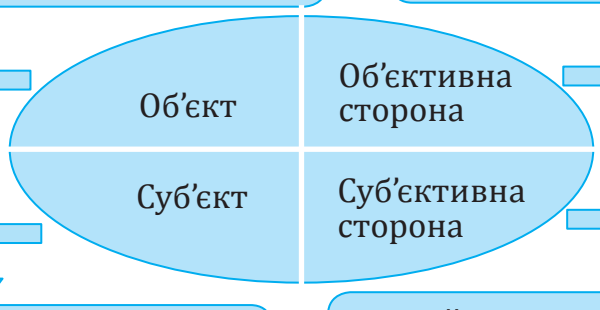

загальний

вік: 14 років

прямий умисел

мотив: помста за державну чи громадську діяльність особи або недопущення, припинення державної чи громадської діяльності, зміна її характеру

Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки у сфері державної безпеки, воєнній, інформаційній, економічній і науково-технологічній сферах

Державна зрада (ст. 111 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують охорону суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості, обороноздатності, державної, економічної та інформаційної безпеки України

1) дія: перехід на бік ворога;
   час: період збройного конфлікту;
2) шпигунство;
3) надання допомоги іноземній державі, іноземній організації або їх представникам у проведенні підривної діяльності проти України

спеціальний – громадянин України, який на момент вчинення злочину досяг 16-річного віку

умисел

мета: заподіяння шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканості, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України

Кваліфікуюча ознака (ч. 2 ст. 111)

Діяння, передбачені ч. 1 ст. 111 КК України:

→ вчинені в умовах воєнного стану

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за державну зраду (ч. 3 ст. 111 КК України)

Звільняється від кримінальної відповідальності громадянин України, якщо він на виконання злочинного завдання іноземної держави, іноземної організації або їх представників ніяких дій не вчинив і добровільно заявив органам державної влади про свій зв'язок з ними та про отримане завдання.

УМОВИ ЗВІЛЬНЕННЯ
ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

а) громадянин України повинен не вчинити жодних дій, спрямованих на виконання злочинного завдання іноземної держави, іноземної організації чи їх представників;

та

б) громадянин України повинен добровільно заявити органам державної влади про свій зв'язок з іноземною державою, іноземною організацією чи їх представниками та про отримане завдання.

Колабораційна діяльність (стаття 111-1 КК України)

Стаття 111-1 КК України передбачає 7 окремих основних складів кримінальних правопорушень

1. Публічне заперечення громадянином України здійснення збройної агресії проти України, встановлення та утвердження тимчасової окупації частини території України або публічні заклики громадянином України до підтримки рішень та/або дій держави-агресора, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора, до співпраці з державою-агресором, збройними формуваннями та/або окупаційною адміністрацією держави-агресора, до невизнання поширення державного суверенітету України на тимчасово окуповані території України (ч. 1 ст. 111-1 КК України).

2. Добровільне зайняття громадянином України посади, не пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора (ч. 2 ст. 111-1 КК України).

3. Здійснення громадянином України пропаганди у закладах освіти незалежно від типів та форм власності з метою сприяння здійсненню збройної агресії проти України, встановленню та утвердженню тимчасової окупації частини території України, уникненню відповідальності за здійснення державою-агресором збройної агресії проти України, а також дії громадян України, спрямовані на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти (ч. 3 ст. 111-1 КК України).

4. Передача матеріальних ресурсів незаконним збройним чи воєнізованим формуванням, створеним на тимчасово окупованій території, та/або збройним чи воєнізованим формуванням держави-агресора, та/або провадження господарської діяльності у взаємодії з державою-агресором, незаконними органами влади, створеними на тимчасово окупованій території, у тому числі окупаційною адміністрацією держави-агресора (ч. 4 ст. 111-1 КК України).

5. Добровільне зайняття громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, або добровільне обрання до таких органів, а також участь в організації та проведенні незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території або публічні заклики до проведення таких незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території (ч. 5 ст. 111-1 КК України).

6. Організація та проведення заходів політичного характеру, здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором та/або його окупаційною адміністрацією, спрямованих на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації чи збройних формувань та/або на уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України, за відсутності ознак державної зради, активна участь у таких заходах (ч. 6 ст. 111-1 КК України).

7. Добровільне зайняття громадянином України посади в незаконних судових або правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території, а також добровільна участь громадянина України в незаконних збройних чи воєнізованих формуваннях, створених на тимчасово окупованій території, та/або в збройних формуваннях держави-агресора чи надання таким формуванням допомоги у веденні бойових дій проти Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізовувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України (ч. 7 ст. 111-1 КК України).

Колабораційна діяльність
(ч. 1 ст. 111-1 КК України)

1) публічне заперечення здійснення збройної агресії проти України;
2) публічне заперечення встановлення та утвердження тимчасової окупації частини території України;
2) публічні заклики до підтримки рішень та/або дій держави-агресора, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора;
3) публічні заклики до співпраці з державою-агресором, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора;
4) публічні заклики до невизнання поширення державного суверенітету України на тимчасово окуповані території України.

суспільні відносини, що забезпечують охорону суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості, обороноздатності, державної, економічної та інформаційної безпеки України.

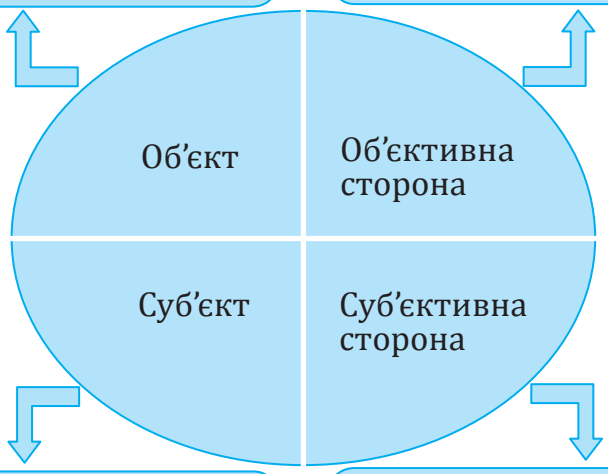

Спеціальний – громадянин України, який на момент вчинення кримінального проступку досяг 16-річного віку

умисел

Колабораційна діяльність
(ч. 2 ст. 111-1 КК України)

Колабораційна діяльність
(ч. 3 ст. 111-1 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують охорону суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості, обороноздатності, державної, економічної та інформаційної безпеки України

1) пропаганда у закладах освіти незалежно від типів та форм власності;
2) дії спрямовані на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти

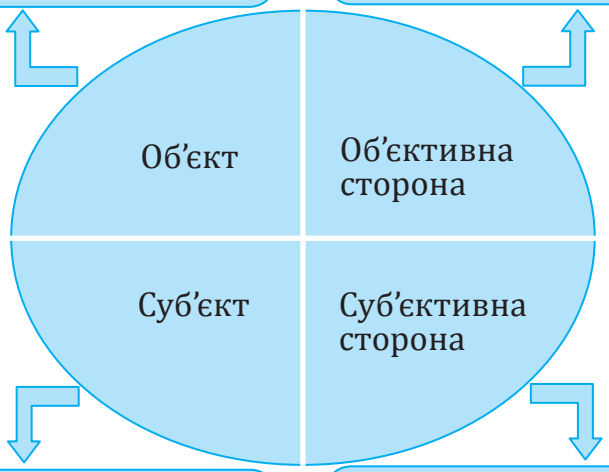

спеціальний – громадянин України, який на момент вчинення злочину досяг 16-річного віку

прямий умисел

мета:
а) сприяння здійсненню збройної агресії проти України;
б) встановлення та утвердження тимчасової окупації частини території України;
в) уникнення відповідальності за здійснення державою-агресором збройної агресії проти України

Колабораційна діяльність
(ч. 4 ст. 111-1 КК України)

Колабораційна діяльність
(ч. 5 ст. 111-1 КК України)

1) добровільне заняття громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора;
2) добровільне обрання до таких органів;
3) участь в організації та проведенні незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території;
4) публічні заклики до проведення таких незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території

місце: тимчасово окупована територія України (крім публічних закликів до проведення незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території)

суспільні відносини, що забезпечують охорону суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості, обороноздатності, державної, економічної та інформаційної безпеки України

спеціальний – громадянин України, який на момент вчинення злочину досяг 16-річного віку

умисел

Колабораційна діяльність
(ч. 6 ст. 111-1 КК України)

Суспільні відносини, що забезпечують охорону суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості, обороноздатності, державної, економічної та інформаційної безпеки України.

1) організація та проведення заходів політичного характеру;
2) здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором та/або її окупаційною адміністрацією, за відсутності ознак державної зради;
3) активна участь у таких заходах

загальний

умисел

мета:
а) підтримка держави-агресора, її окупаційної адміністрації чи збройних формувань;
б) уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України

Колабораційна діяльність
(ч. 7 ст. 111-1 КК України)

1) добровільне зайняття посади в незаконних судових або правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території;
2) добровільна участь в незаконних збройних чи воєнізованих формуваннях, створених на тимчасово окупованій території;
3) добровільна участь в збройних формуваннях держави-агресора;
4) надання таким формуванням допомоги у веденні бойових дій проти Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України

місце: тимчасово окупована територія України (лише для добровільного зайняття посади в незаконних судових або правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території)

суспільні відносини, що забезпечують охорону суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості, обороноздатності, державної, економічної та інформаційної безпеки України

спеціальний – громадянин України, який на момент вчинення злочину досяг 16-річного віку

умисел

Кваліфікуючі ознаки
(ч. 8 ст. 111-1 КК України)

Вчинення особами, зазначеними у частинах п'ятій–сьомій статті 111-1 КК України, дій або прийняття рішень, що призвели до

- загибелі людей
- або настання інших тяжких наслідків

Пособництво державі-агресору
(ст. 111-2 КК України)

Об'єкт

суспільні відносини, що забезпечують охорону суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості, обороноздатності, державної, економічної та інформаційної безпеки України

предмет: матеріальні ресурси чи інші активи

Об'єктивна сторона

дії, спрямовані на допомогу державі-агресору (пособництво), збройним формуванням та/або окупаційній адміністрації держави-агресора

спосіб:

а) реалізація чи підтримки рішень та/або дій держави-агресора, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора;

б) добровільний збір, підготовки та/або передача матеріальних ресурсів чи інших активів представникам держави-агресора, її збройним формуванням та/або окупаційній адміністрації держави-агресора.

Суб'єкт

загальний
(за винятком громадян держави-агресора)

Суб'єктивна сторона

умисел

мета: завдання шкоди Україні

Шпигунство
(ст. 114 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують національну безпеку в інформаційній, політичній, економічній, воєнній, науково-технологічній сферах

предмет : відомості, що становлять державну таємницю

1) передача відомостей, що становлять державну таємницю, іноземній державі, іноземній організації або їх представникам;
2) збирання відомостей, що становлять державну таємницю

спеціальний – іноземець або особа без громадянства, яка на момент вчинення злочину досягла 16-річного віку

прямий умисел

мета: у випадку збирання – передача відомостей іноземній державі, іноземній організації або їх представникам

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за шпигунство (ч. 2 ст. 114 КК України)

Звільняється від кримінальної відповідальності особа, яка припинила діяльність, передбачену частиною першою цієї статті, та добровільно повідомила органи державної влади про вчинене, якщо внаслідок цього і вжитих заходів було відвернено заподіяння шкоди інтересам України.

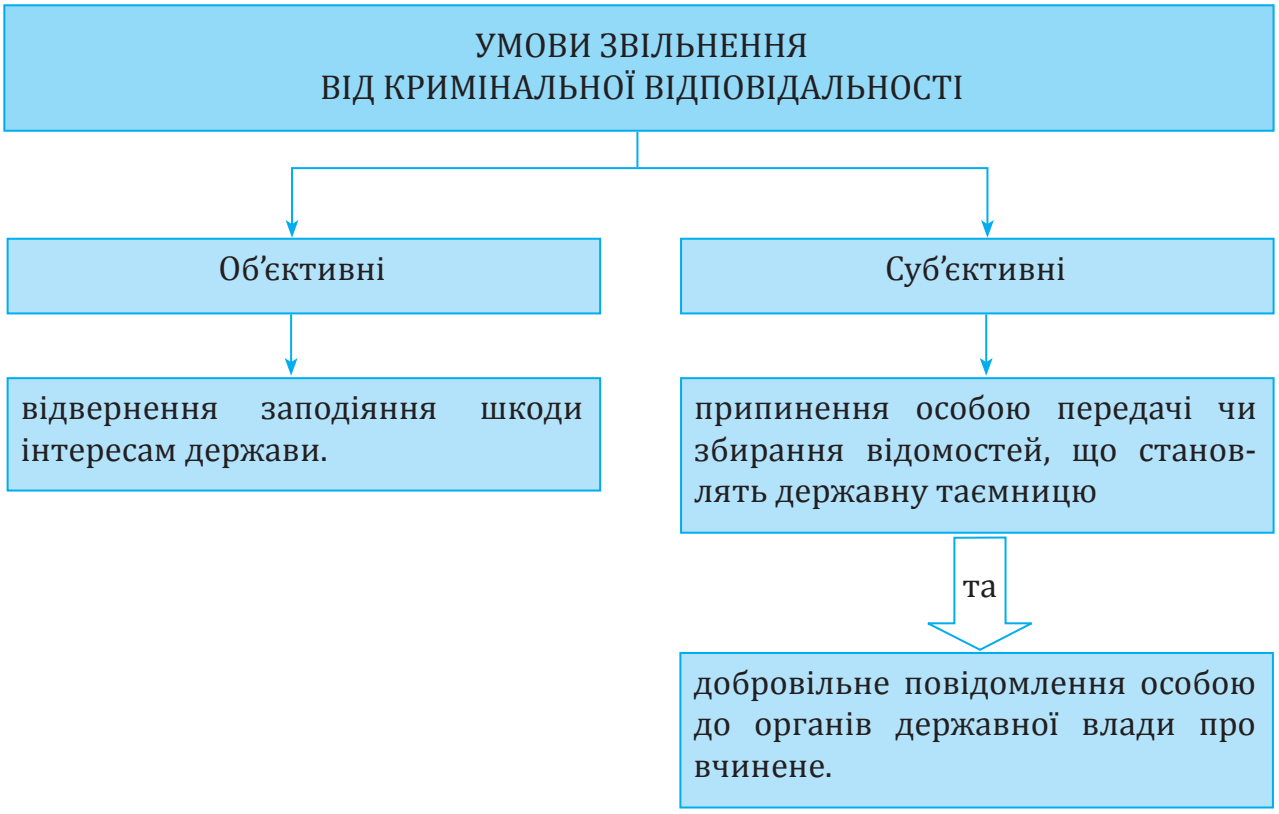

Диверсія
(ст. 113 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують національну безпеку в економічній, екологічній, воєнній сферах, та сфері державної безпеки.

предмети:
а) об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення;
б) земельні угіддя, ліси та водойми;
в) популяції тварин та рослин

1) вибух;
2) підпал;
3) будь-які інші дії

загальний

прямий умисел

мета основна та проміжна;
основна: ослаблення держави;
проміжна:
а) масове знищення людей;
б) заподіяння тілесних ушкоджень чи іншої шкоди їхньому здоров'ю;
в) зруйнування або пошкодження об'єктів, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення;
г) радіоактивне забруднення;
ґ) масове отруєння;
д) поширення епідемій, епізоотій, епіфітотій.

Кваліфікуюча ознака
(ч. 2 ст. 111)

Діяння, передбачені ч. 1 ст. 113 КК України:

- вчинені в умовах воєнного стану
- вчинені в період збройного конфлікту

Злочини проти основ національної безпеки у воєнній сфері

Перешкоджання законній діяльності Збройних сил України та інших військових формувань (стаття 114-1 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують національну безпеку у воєнній сфері

потерпілий: представники Збройних сил України та інших військових формувань, які виконують покладені на них обов'язки.

діяння: перешкоджанням законній діяльності

час: особливий період

Об'єкт	Об'єктивна сторона
Суб'єкт	Суб'єктивна сторона

загальний

умисел

Кваліфікуючі ознаки
(ч.2 ст. 114-1 КК України)

Діяння, передбачене ч. 1 ст. 114-1 КК України, яке призвело до:

- загибелі людей
- інших тяжких наслідків

Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану (стаття 114-2 КК України)

Стаття 114-2 КК України передбачає 2 окремі основні склади злочину

1. Поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, у тому числі про їх переміщення територією України, якщо така інформація не розміщувалася (не поширювалася) у відкритому доступі Генеральним штабом Збройних сил України, Міністерством оборони України чи Службою безпеки України або в офіційних джерелах країн-партнерів, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану (ч. 1 ст. 114-2 КК України).

2. Поширення інформації про переміщення, рух або розташування Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, за можливості їх ідентифікації на місцевості, якщо така інформація не розміщувалася у відкритому доступі Генеральним штабом Збройних сил України, Міністерством оборони України або іншими уповноваженими державними органами, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану (ч. 2 ст. 114-2 КК України).

Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану (ч. 1 ст. 114-2 КК України)

Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану (ч. 2 ст. 114-2 КК України)

дія: поширенням інформації про переміщення, рух або розташування Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, за можливості їх ідентифікації на місцевості, якщо така інформація не розміщувалася у відкритому доступі Генеральним штабом Збройних Сил України, Міністерством оборони України або іншими уповноваженими державними органами

час: воєнний або надзвичайний стан.

суспільні відносини, що забезпечують національну безпеку у воєнній сфері

загальний

умисел

Кваліфікуючі ознаки
(ч. 3 ст. 114-2 КК України)

Дії, передбачені чч. 1 або 2 ст. 114-2 КК України:

- вчинені за попередньою змовою групою осіб
- вчинені з корисливих мотивів
- вчинені з метою надання такої інформації державі, яка здійснює збройну агресію проти України, або її представникам, або іншим незаконним збройним формуванням
- якщо вони спричинили тяжкі наслідкижких наслідків

Розділ II

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 115. Умисне вбивство

Стаття 121. Умисне тяжке тілесне ушкодження

Стаття 122. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження

Стаття 125. Умисне легке тілесне ушкодження

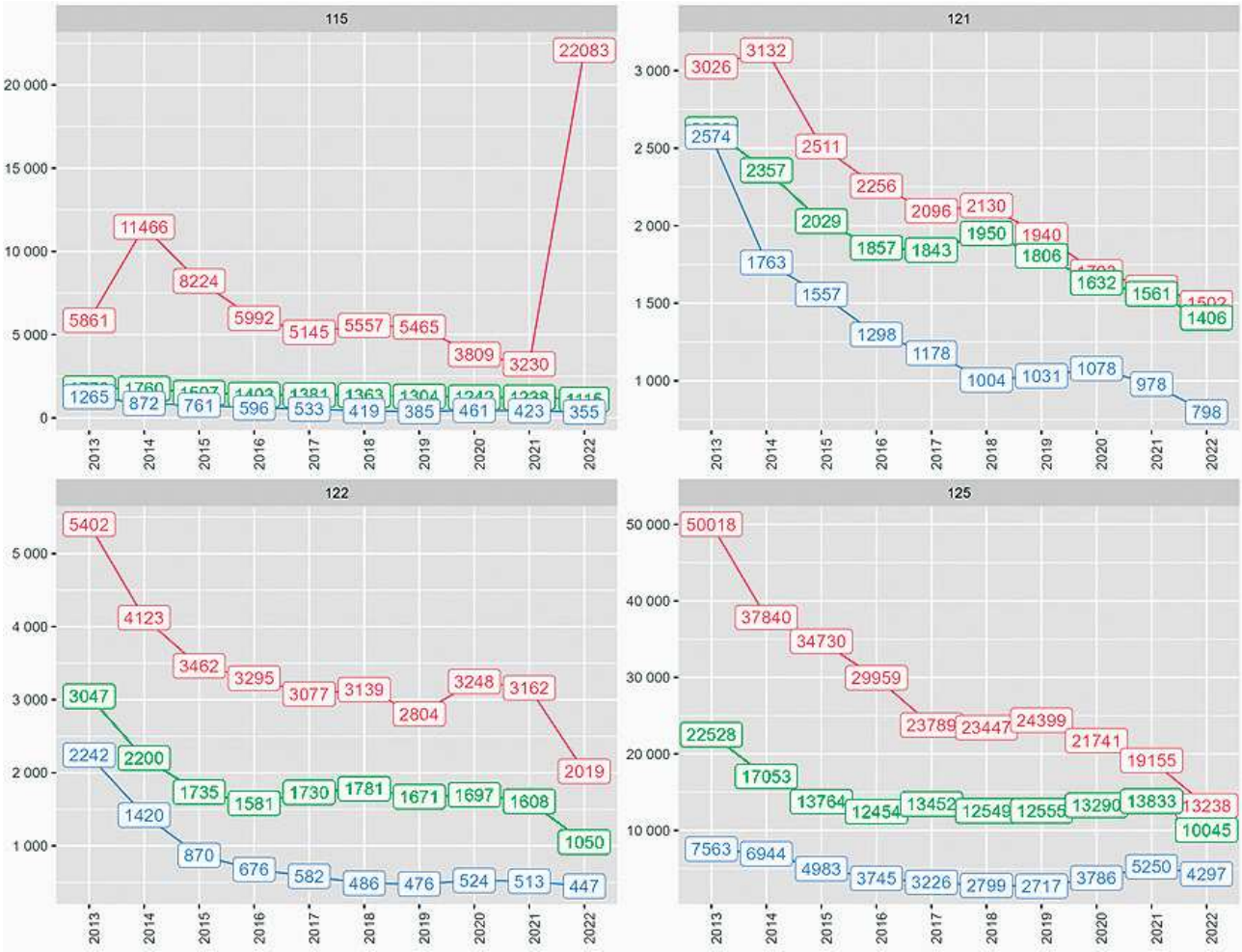

- Обліково-кримінальних правопорушень
- Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру
- Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ

Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я – це діяння, передбачені Розділом II Особливої частини КК України, які посягають на суспільні відносини, що забезпечують недоторканість та захист життя та здоров'я особи.

Види кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи

Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

- кримінальні правопорушення проти життя особи (ст.ст. 115–120, 129 КК України)
- кримінальні правопорушення проти здоров'я особи (ст.ст. 121–128, 130, 131, 133 КК України)
- кримінальні правопорушення, що становлять небезпеку для життя і здоров'я особи (ст.ст. 132, 134–145 КК України)
  - кримінальні правопорушення у сфері медичного обслуговування, що становлять небезпеку для життя і здоров'я особи (ст.ст. 132, 134, 138–145 КК України)
  - інші кримінальні правопорушення, що становлять небезпеку для життя і здоров'я особи (ст.ст. 135–137 КК України)

Кримінальні правопорушення проти життя особи

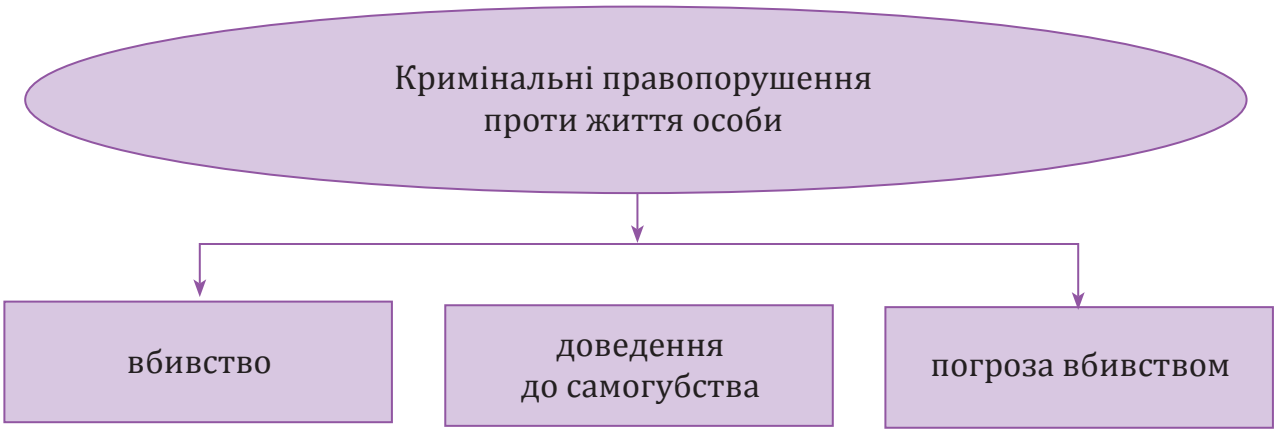

Вбивство

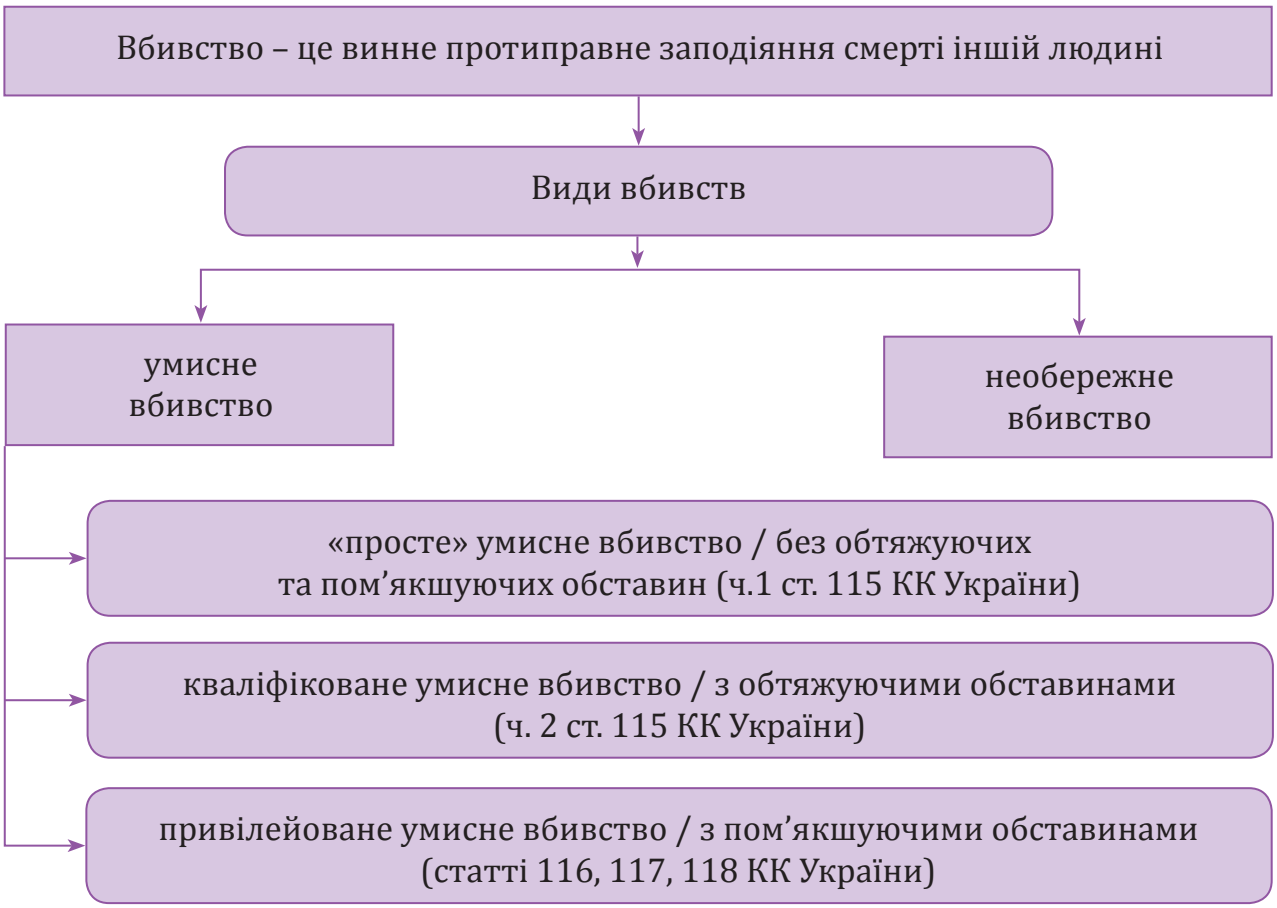

Умисне вбивство
(ст. 115 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість та захист життя людини

потерпілий: особа, якій внаслідок суспільно небезпечного діяння було заподіяно смерть

діяння: протиправне заподіяння смерті іншій людині будь-яким способом (застосування зброї, отруєння, задушення тощо)

наслідок: біологічна смерть потерпілого

причинний зв'язок

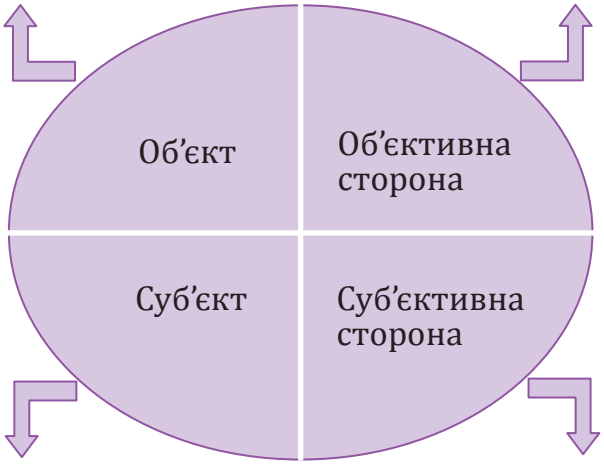

загальний

вік: 14 років

прямий або непрямий умисел

Кваліфіковане умисне вбивство
(ч. 2 ст. 115 КК України)

Привілейоване умисне вбивство
(ст.ст. 116–118 КК України)
Умисне вбивство,
вчинене в стані сильного душевного хвилювання
(ст. 116 КК України)

Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини (ст. 117 КК України)

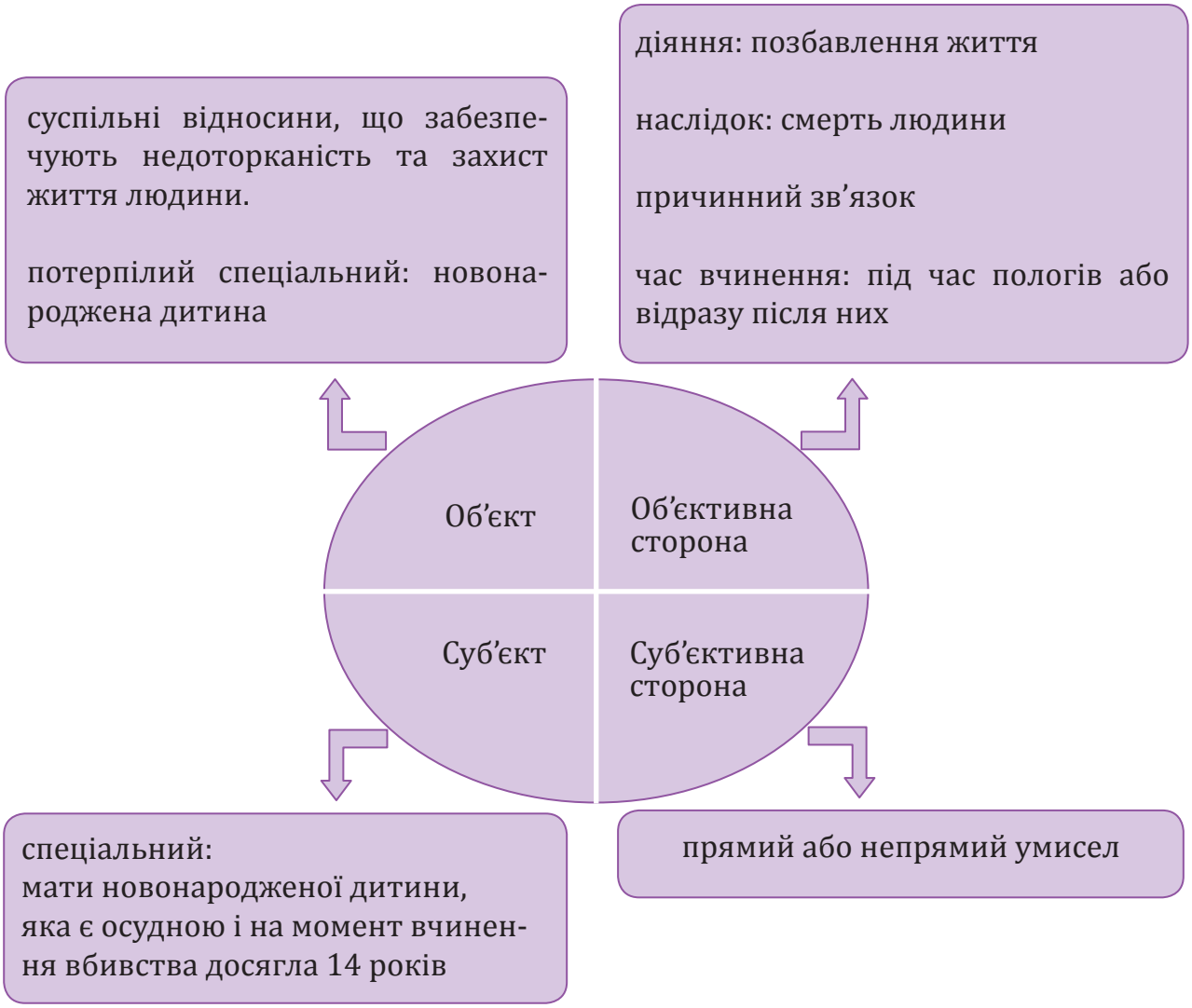

Умисне вбивство при перевищені меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення (ст. 118 КК України)

Даний склад кримінального правопорушення характеризується обстановкою перевищення:

а) меж необхідної оборони – вбивство вчиняється під час захисту від суспільно небезпечного посягання; потерпілим від вбивства є особа, що вчиняла це суспільно небезпечне посягання; має місце явна невідповідність спричинення смерті небезпечності посягання або обстановці захисту;

б) меж захисту в обстановці уявної оборони – вбивство здійснюється за обставин, коли реального суспільно небезпечного посягання з боку потерпілого не було і винна особа, неправильно оцінюючи дії потерпілого, лише помилково припускала наявність такого посягання і при цьому не усвідомлювала і не могла усвідомлювати помилковості свого припущення та перевищила межі захисту, що дозволяються в умовах відповідного реального посягання;

в) заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення – під час затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, їй умисно заподіюється смерть; і така шкода явно не відповідає небезпечності вчиненого нею посягання або обстановці її затримання.

Обов'язковою умовою кваліфікації вбивства за ст. 118 КК України є перебування винного у стані необхідної оборони, уявної оборони або в обстановці затримання злочинця. Якщо буде встановлено, що винний не перебував у такій обстановці, вчинене ним, за наявності підстав, слід кваліфікувати за ст. 115 КК України або іншими статтями КК України, що встановлюють відповідальність за вбивство.

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість та захист життя людини

потерпілий спеціальний:
- особа, що посягає (при необхідній обороні);
- особа, щодо якої виникло помилкове припущення щодо вчинення нею посягання (при уявній обороні);
- особа, що вчинила кримінальне правопорушення (при її затриманні)

діяння: позбавлення життя іншої особи

наслідок: смерть людини

причинний зв'язок

обстановка вчинення:
- перевищення меж необхідної оборони;
- перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення

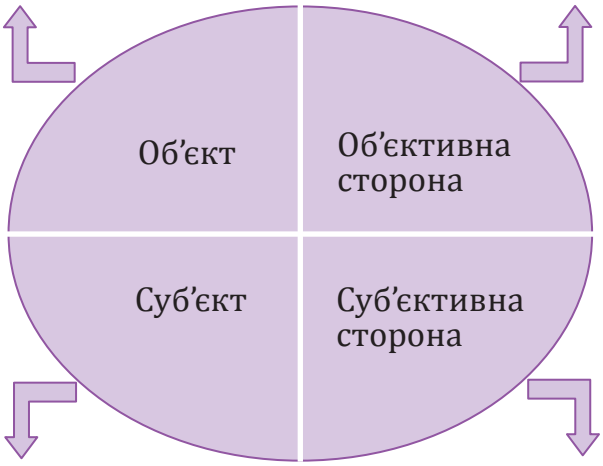

спеціальний:
фізична осудна особа, яка досягла 16-річного віку, і перебуває в стані необхідної оборони або уявної оборони, чи в обстановці затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення

прямий або непрямий умисел

Вбивство через необережність
(ст. 119 КК України)

Кваліфікуюча ознака вбивства через необережність (ч. 2 ст. 119 КК України) → Вбивство **двох або більше осіб**, вчинене через необережність

Доведення до самогубства
(ст. 120 КК України)

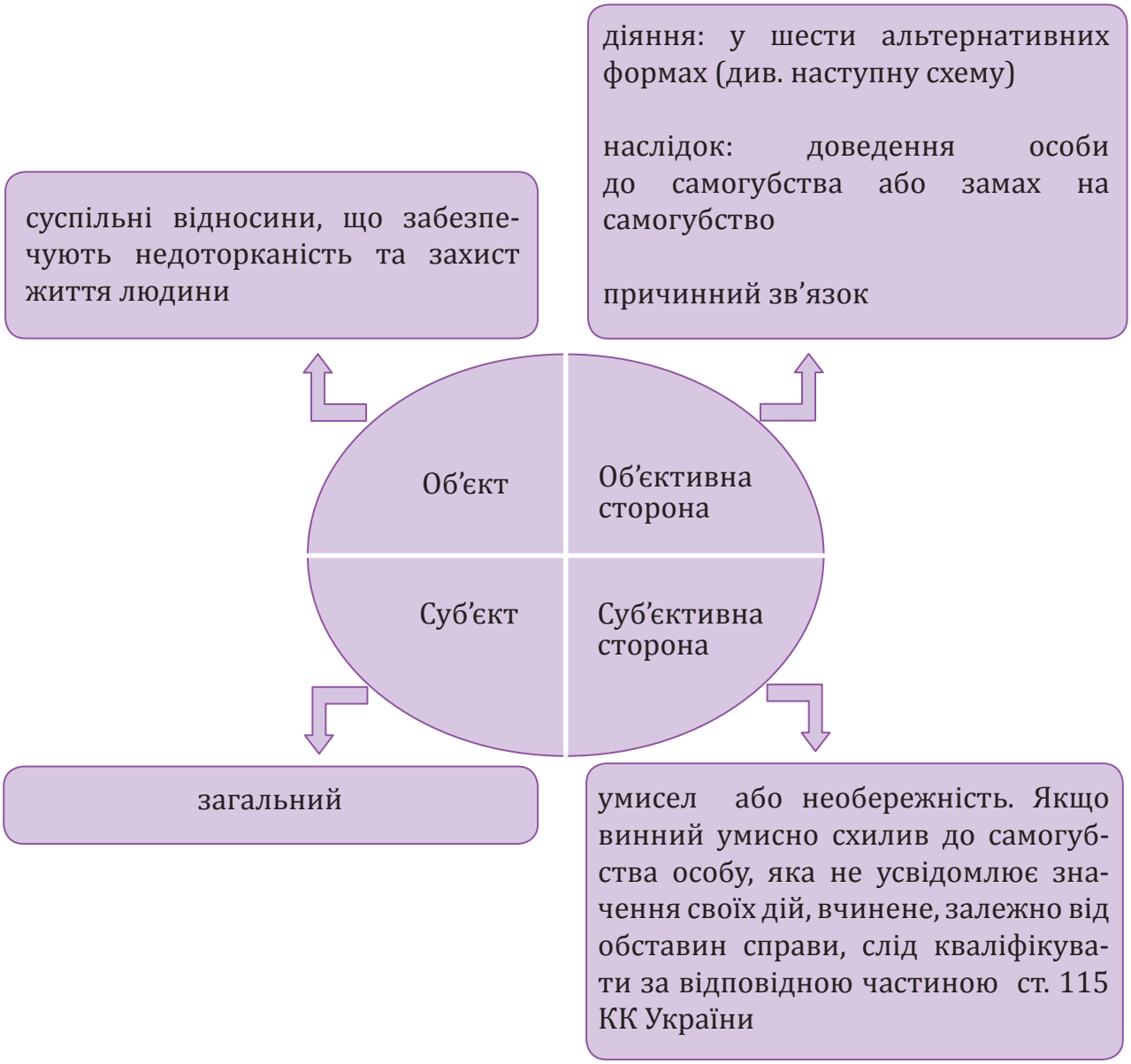

Кваліфікуючі ознаки
(ст. 120 КК України)

Форми суспільно небезпечного діяння, як ознаки об'єктивної сторони складу «доведення до самогубства»:

- жорстоке поводження
- шантаж
- систематичне приниження людської гідності
- систематичний протиправний примус до дій, що суперечать волі потерпілого
- схиляння до самогубства
- інші дії, що сприяють вчиненню самогубства

Кваліфікуючі ознаки доведення до самогубства (ч. 2 ст. 120 КК України)

- щодо двох або більше осіб
- щодо особи, яка перебувала в матеріальній або іншій залежності від винного

Особливо кваліфікуючі ознаки доведення до самогубства (ч. 3 ст. 120 КК України)

- щодо неповнолітнього

Погроза вбивством
(ст. 129 КК України)

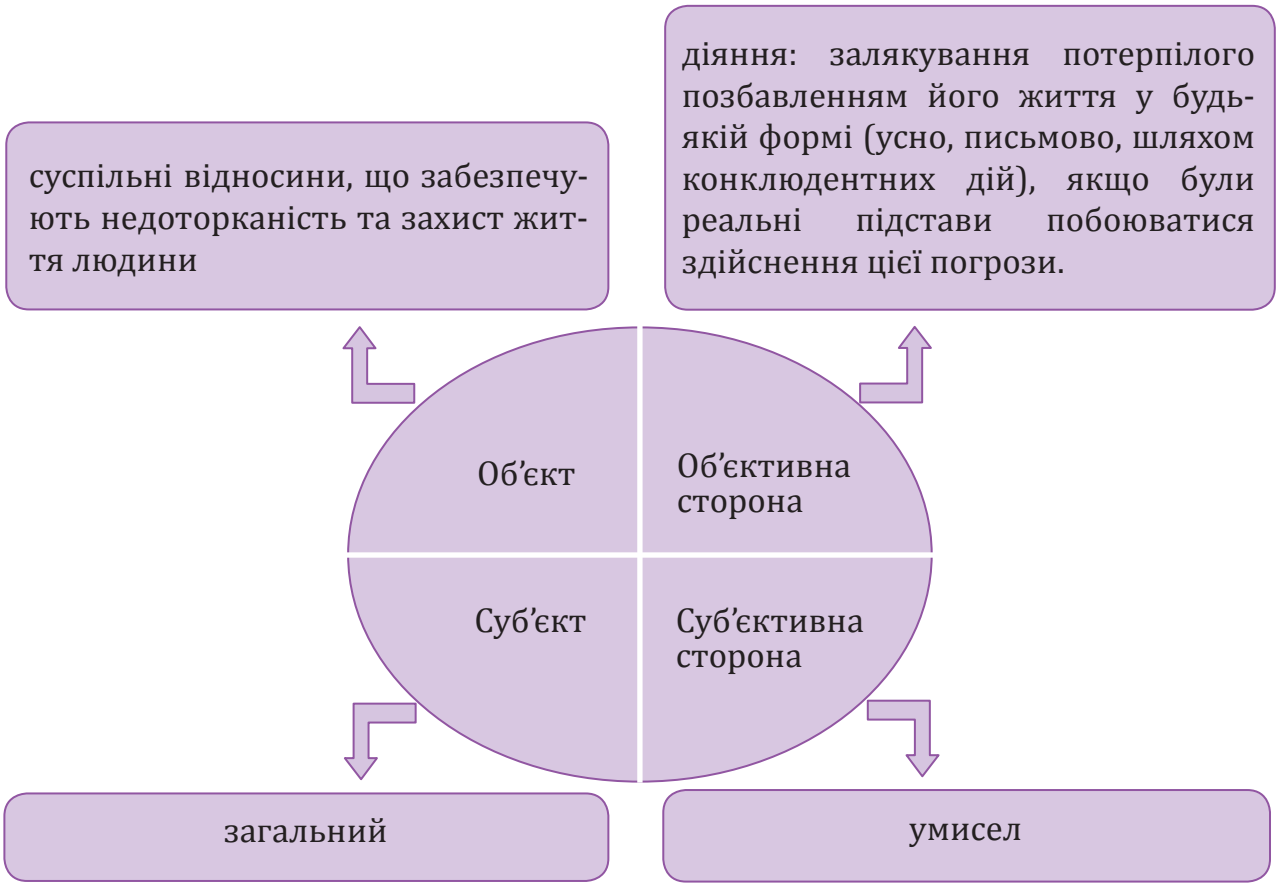

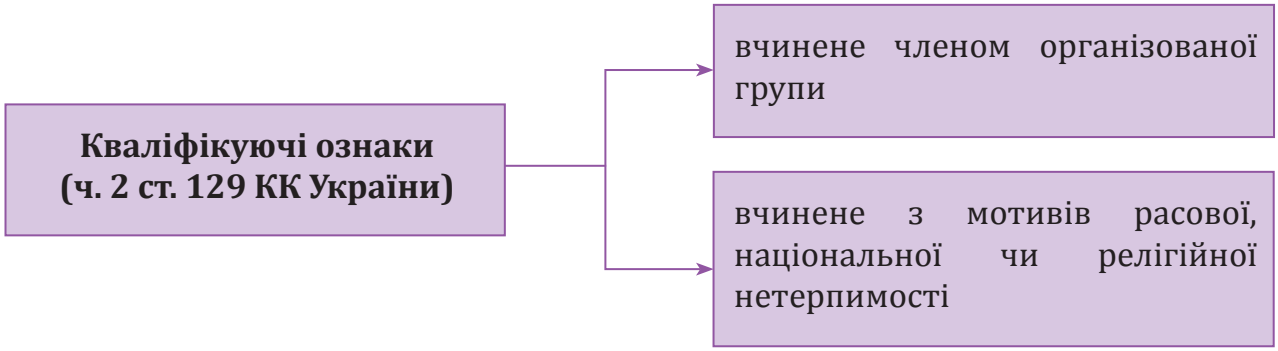

Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи

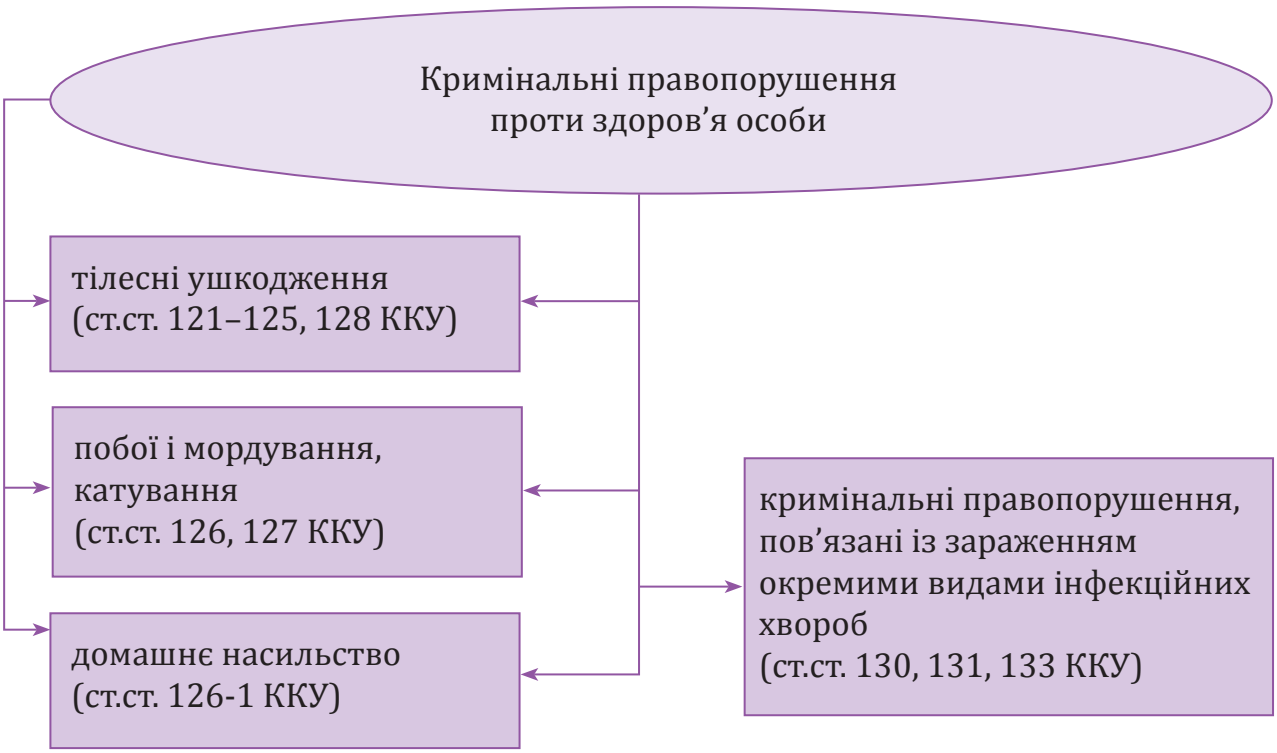

Тілесні ушкодження

Тілесне ушкодження – це протиправне і винне заподіяння шкоди здоров'ю іншої людини, що проявилося в порушенні анатомічної цілості або фізичної функції тканин або органів тіла потерпілого.

Суспільно небезпечне діяння при заподіянні тілесних ушкоджень може виражатися як в дії (у фізичному, хімічному, біологічному, психічному чи іншому впливі на потерпілого), так і у бездіяльності (коли винний не вчиняє певних дій, які він повинен був і міг вчинити стосовно іншої людини, чим спричиняє заподіяння шкоди її здоров'ю у вигляді тілесних ушкоджень).

Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 КК України)

Види кримінально протиправних тілесних ушкоджень за ступенем тяжкості та за формою вини

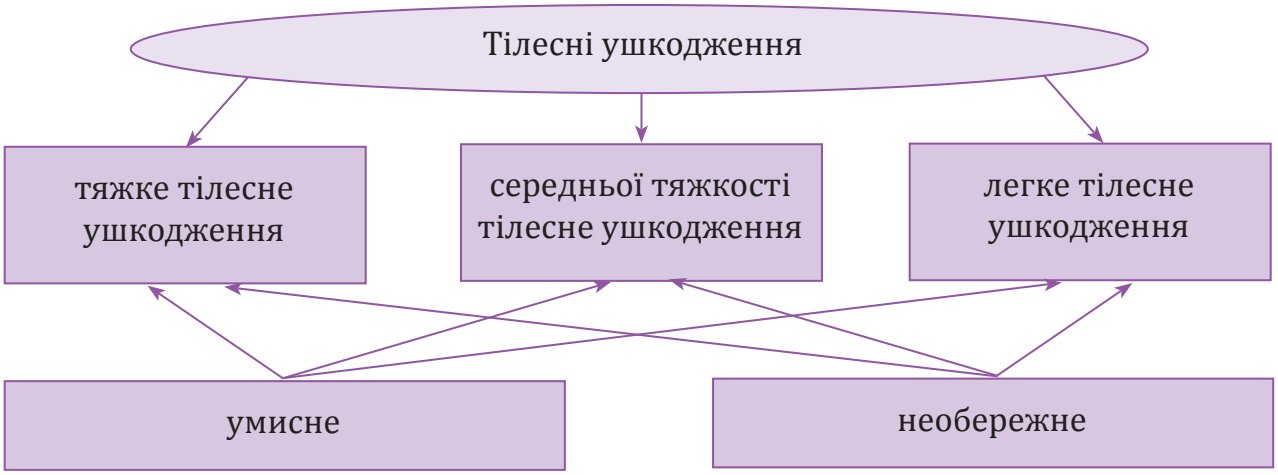

Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 КК України)

Умисне тяжке тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння, чи таке, що спричинило втрату будь-якого органу або його функцій, каліцтво статевих органів, психічну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину, або переривання вагітності чи непоправне знівечення обличчя.

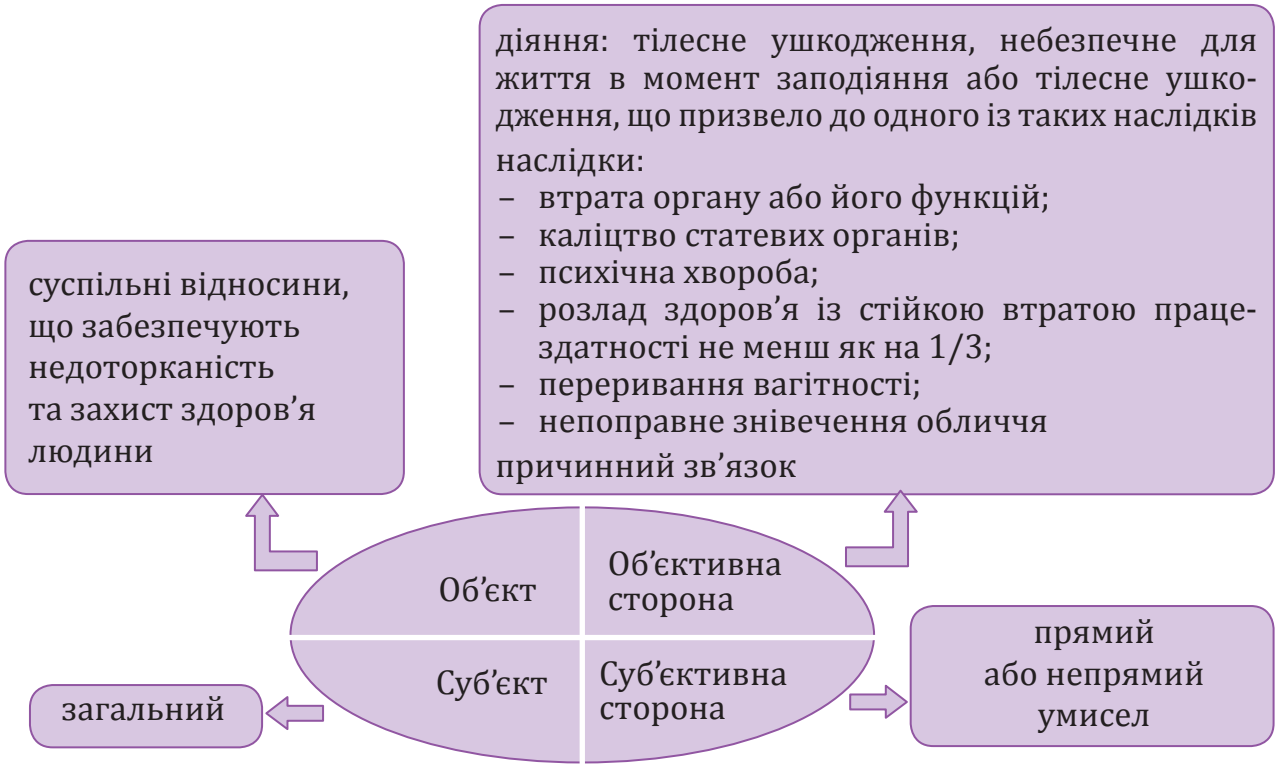

Втрата будь-якого органу або його функцій. Згідно з Правилами судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень (що затверджені наказом МОЗ від 17.01.1995) під втратою органу або втратою органом його функцій слід розуміти втрату зору, слуху, язика, руки, ноги чи репродуктивної здатності.

Каліцтво статевих органів. Згідно з ст. 38 Конвенції Ради Європи про запобігання насильству щодо жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами каліцтво статевих органів – це видалення, інфібуляція або здійснення будь-якого іншого каліцтва в цілому або частково великих чи малих статевих губ або клітора.

Психічна хвороба. Згідно з Правилами судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень (що затверджені наказом МОЗ від 17.01.1995) душевна хвороба – це будь-яке психічне захворювання незалежно від його тривалості та ступеня виліковності. До психічних захворювань не можна відносити пов'язані з ушкодженням реактивні стани (психози, неврози). Ступінь тяжкості ушкодження, що викликало реактивний стан нервової системи, визначається за ознакою тривалості розладу здоров'я.

Інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину. Під розладом здоров'я належить розуміти безпосередньо пов'язаний з ушкодженням послідовно розвинутий хворобливий процес. Під стійкою (постійною) втратою загальної працездатності належить розуміти таку необоротну втрату функції, котра повністю не відновлюється.

Переривання вагітності. Тілесне ушкодження, що призвело до переривання вагітності, незалежно від її строку, належить до тяжких за умов, що між цим ушкодженням і перериванням вагітності є прямий причинний зв'язок.

Непоправне знівечення обличчя має місце, якщо ушкодження обличчя надає йому відразливого, потворного зовнішнього вигляду і є невиправним, тобто таким, що не може бути усунуте за допомогою звичайних методів лікування (або може бути усунуте лише завдяки пластичній операції).

Кваліфікуючі ознаки умисного тяжкого тілесного ушкодження (ч. 2 ст. 121 КК України)

- вчинене способом, що має характер особливого мучення
- вчинене групою осіб
- вчинене з метою залякування потерпілого або інших осіб
- вчинене з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості
- вчинене на замовлення
- умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого

Умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть, слід відрізняти від умисного вбивства за спрямованістю умислу – при умисному вбивстві винний бажає або свідомо припускає настання смерті потерпілого, а при умисному тяжкому тілесному ушкодженні, що спричинило смерть, ставлення винного до наслідку у вигляді смерті має характеризуватись виключно необережною формою вини.

Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне в стані сильного душевного хвилювання (ст. 123 КК України)

діяння: тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння або тілесне ушкодження, що призвело до одного із таких наслідків.

наслідки:
- втрата органу або його функцій;
- каліцтво статевих органів;
- психічна хвороба;
- розлад здоров'я із стійкою втратою працездатності не менш як на 1/3;
- переривання вагітності;
- непоправне знівечення обличчя.

причинний зв'язок

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість та захист здоров'я людини

потерпілий: особа, яка своїми діями (жорстоким поводженням, або таким, що принижує честь і гідність особи) викликала у винного стан сильного душевного хвилювання.

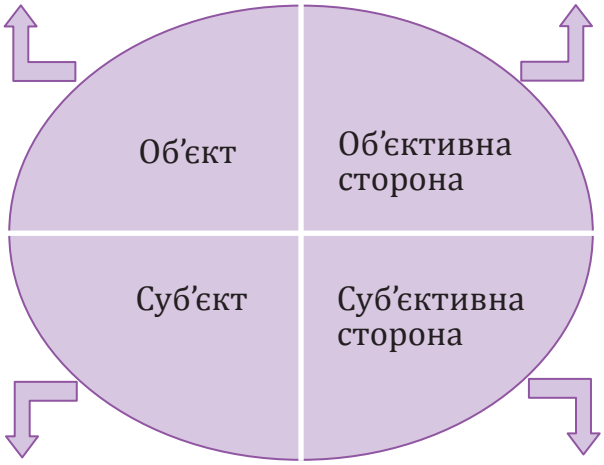

загальний

прямий або непрямий умисел

емоційний стан

Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення (ст. 124 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість та захист здоров'я людини

потерпілий: особа, яка своїми діями (жорстоким поводженням, або таким, що принижує честь і гідність особи) викликала у винного стан сильного душевного хвилювання.

діяння: тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння або тілесне ушкодження, що призвело до одного із таких наслідків.

наслідки:
- втрата органу або його функцій;
- каліцтво статевих органів;
- психічна хвороба;
- розлад здоров'я із стійкою втратою працездатності не менш як на 1/3;
- переривання вагітності;
- непоправне знівечення обличчя.

причинний зв'язок

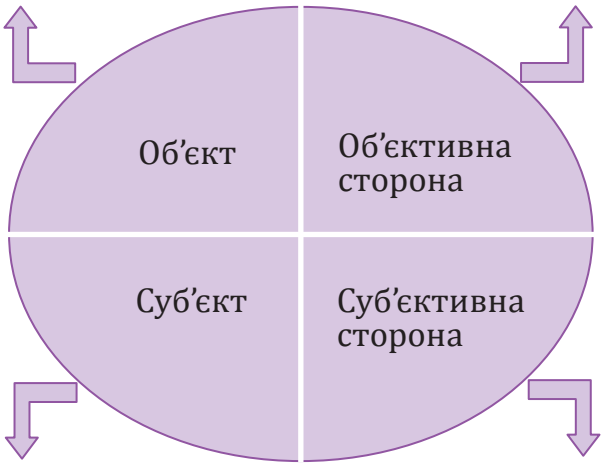

загальний

прямий або непрямий умисел

емоційний стан

Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 122 КК України)

Тривалим розладом здоров'я згідно з Правилами судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень (що затверджені наказом МОЗ від 17.01.1995) належить вважати розлад здоров'я строком понад 3 тижні (більш як 21 день).

Під **стійкою втратою працездатності менш як на одну третину** належить розуміти втрату загальної працездатності від 10% до 33%.

Згідно з Правилами судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень під **розладом здоров'я** належить розуміти безпосередньо пов'язаний з ушкодженням послідовно розвинутий хворобливий процес. Розміри стійкої (постійної) втрати загальної працездатності при ушкодженнях встановлюються після наслідку ушкодження, що визначився, на підставі об'єктивних даних з урахуванням документів, якими керуються у своїй роботі МСЕК. Під наслідком ушкодження, що визначився, належить розуміти повне загоєння ушкодження і зникнення хворобливих змін, які були ним обумовлені. Це не виключає можливості збереження стійких наслідків ушкодження (рубця, анкілозу, укорочення кінцівок, деформації суглоба тощо).

Під **стійкою втратою загальної працездатності** належить розуміти таку необоротну втрату функції, котра повністю не відновлюється.

Кваліфікуючі ознаки умисного середньої тяжкості тілесного ушкодження (ч. 2 ст. 122 КК України)

- вчинене з метою залякування потерпілого або його родичів чи їх примусу до певних дій
- вчинене з метою примусу потерпілого чи його родичів до певних дій
- вчинене з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості

Необережне тяжке
або середньої тяжкості тілесне ушкодження
(ст. 128 КК України)

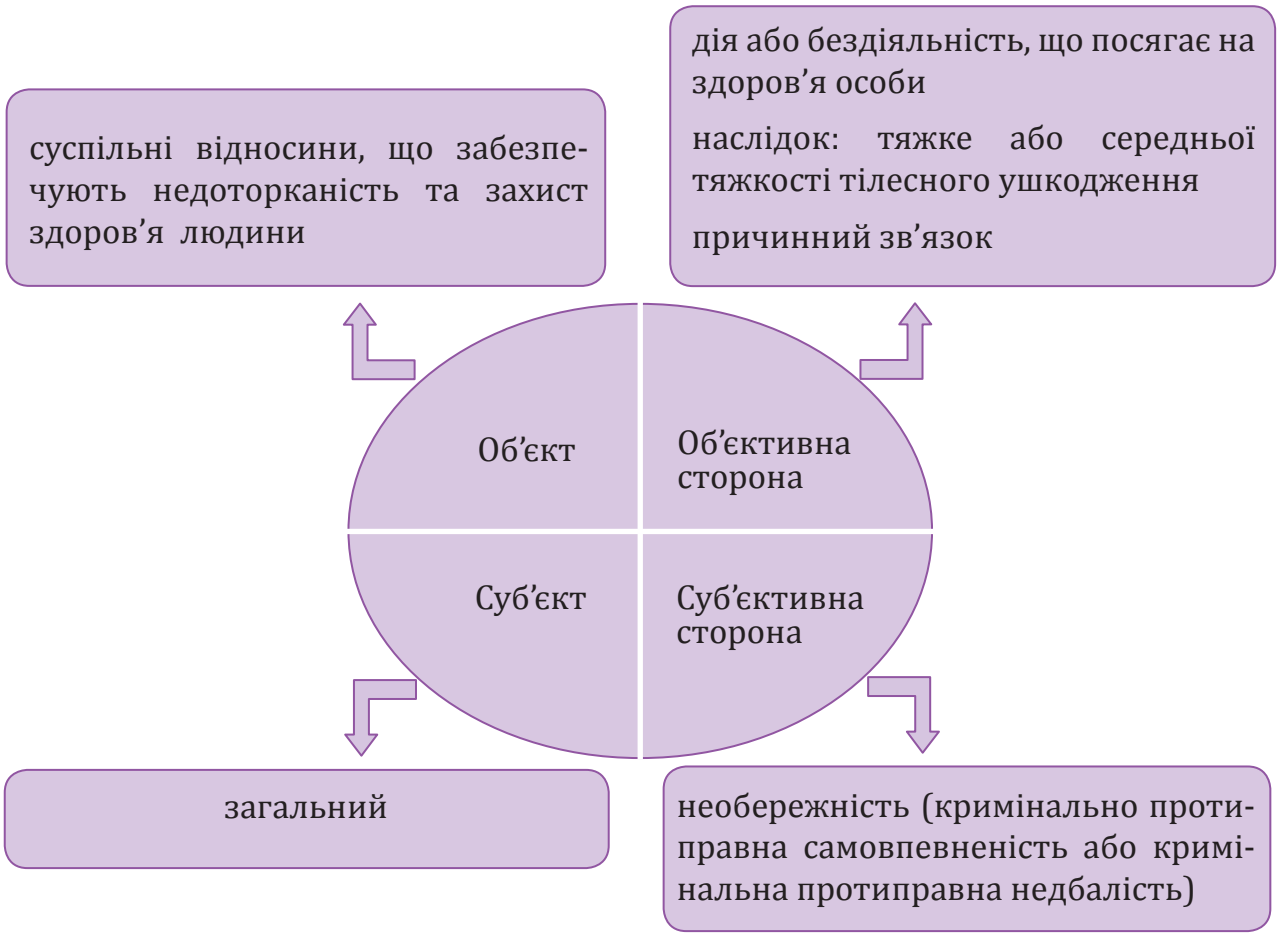

Умисне легке тілесне ушкодження (ст. 125 КК України)

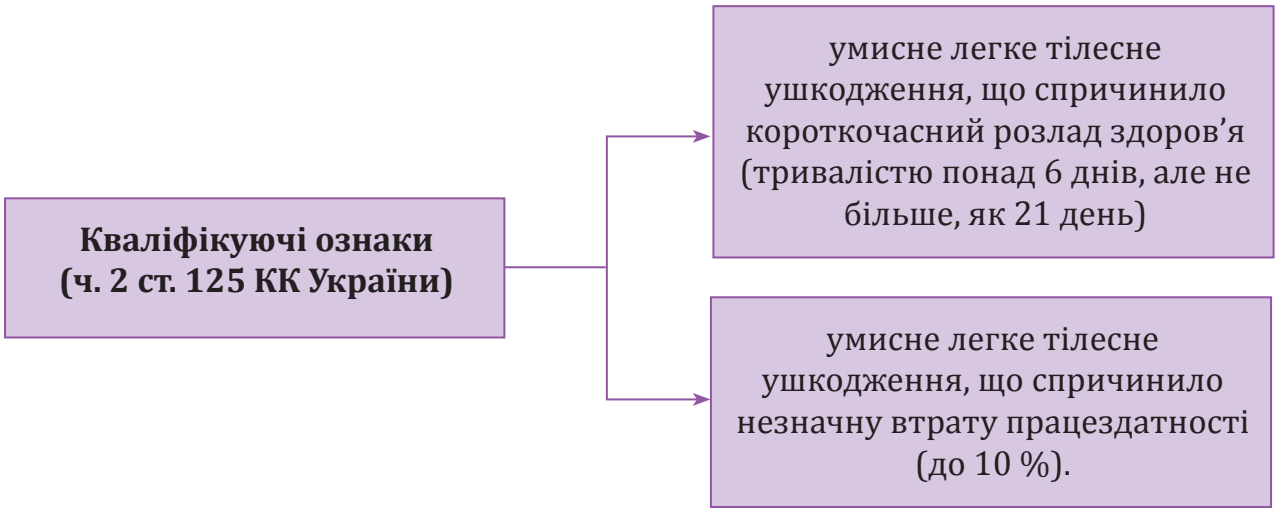

Розмежування видів тілесних ушкоджень

Тривалість розладу здоров'я	Вид тілесного ушкодження	Ступінь втрати працездатності
–	Умисне тяжке тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння	не менш як на 1/3
–	Тяжке тілесне ушкодження	не менш як на 1/3
більш, як 21 день	Тілесне ушкодження середньої тяжкості	від 10 % до 33 %
понад 6 днів, але не більше, як 21 день	Легке тілесне ушкодження (ч. 2 ст. 125 КК України)	до 10 %
–	Легке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 125 КК України)	–

Побої і мордування
(ст. 126 КК України)

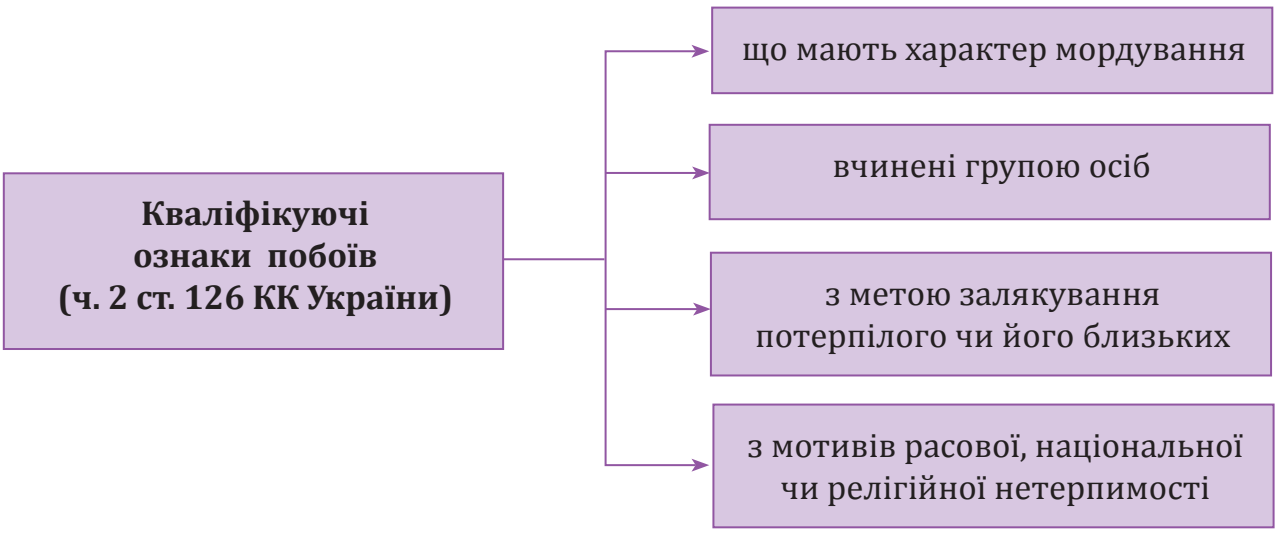

Згідно з Правилами судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень **мордування** – це дії, що полягають в багаторазовому або тривалому спричиненні болю: щипання, шмагання, нанесення численних, але невеликих ушкоджень тупими чи гостро-колючими предметами, діяння термічних факторів та інші аналогічні дії.

Домашнє насильство
(ст. 126-1 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість та захист здоров'я людини

потерпілий спеціальний: один/одна з подружжя чи колишнього подружжя, або інша особа, з якою винний перебуває (чи перебував) у сімейних або близьких відносинах.

діяння: систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства

наслідок:
- фізичні або психологічні страждання;
- розлад здоров'я;
- втрата працездатності;
- емоційна залежність
- погіршення якості життя потерпілої особи

причинний зв'язок

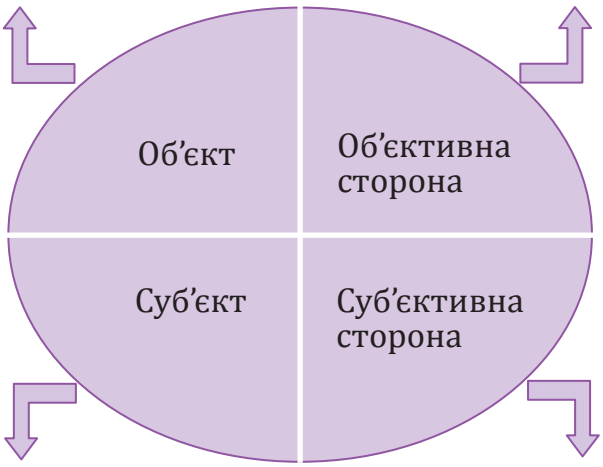

загальний

прямий або непрямий умисел

Катування
(ст. 127 КК України)

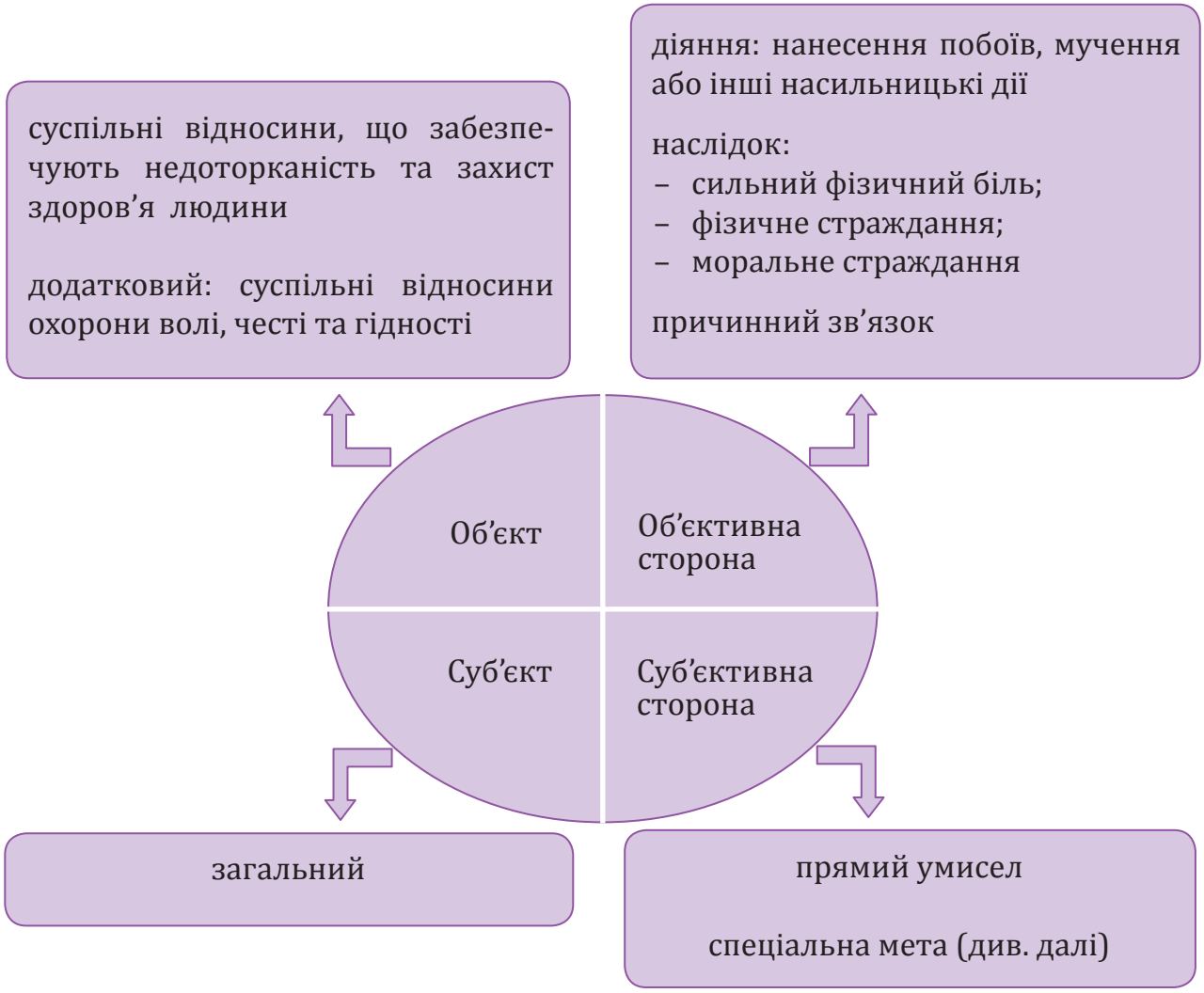

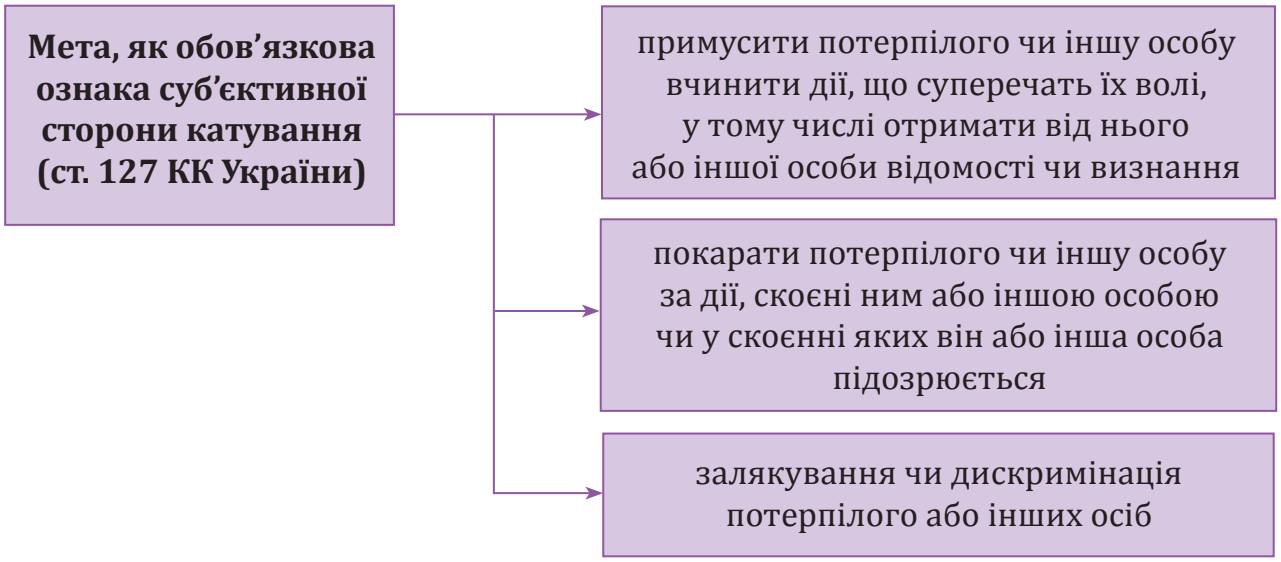

Кваліфікуючі ознаки катування (ч. 2 ст. 127 КК України)

- вчинене повторно
- за попередньою змовою групою осіб
- з мотивів расової національної або релігійної нетерпимості

Особливо кваліфікуючі ознаки катування (ч. 3 ст. 127 КК України)

- вчиненні представником держави, у тому числі іноземної

Під представниками держави слід розуміти службових осіб, а також осіб, які виступають як офіційні, чи діють з їх підбурювання, чи з їх відома, чи за їх мовчазної згоди.

Під представниками іноземної держави слід розуміти осіб, які діють як державні службовці іноземної держави або проходять військову службу у збройних силах, органах поліції, органах державної безпеки, розвідувальних органах, або осіб, які займають посади в зазначених або будь-яких інших державних органах чи органах місцевого самоврядування іноземної держави, утворених відповідно до її законодавства, або які діють за наказом таких осіб, а також представників іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд і груп найманців, утворених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, а також представників окупаційної адміністрації Російської Федерації, до якої входять її державні органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та представників підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України.

Кримінальні правопорушення, пов'язані із зараженням окремими видами інфекційних хворіб

Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби (ст. 130 КК України)

Стаття 130 КК України передбачає три окремі основні склади кримінальних правопорушень:

1) свідоме поставлення іншої особи в небезпеку зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини (ч. 1 ст. 130 КК України)

2) зараження іншої особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби особою, яка знала про те, що вона є носієм цього вірусу (ч. 2 ст. 130 КК України)

3) умисне зараження іншої особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини (ч. 4 ст. 130 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 130 КК України), що стосуються лише складу кримінального правопорушення, передбаченого у ч. 2 ст. 130 КК України (зараження іншої особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби особою, яка знала про те, що вона є носієм цього вірусу):

- щодо двох або більше осіб;
- щодо неповнолітнього

Перший склад (ч. 1 ст. 130 КК)

діяння: винний ставить іншу особу в небезпеку зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби

Другий та третій склади (ч. 2, 4 ст. 130 КК)

діяння: зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби

наслідок: зараження особи цим вірусом чи хворобою

причинний зв'язок

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість та захист здоров'я людини в частині захищеності від інфекційних хворіб

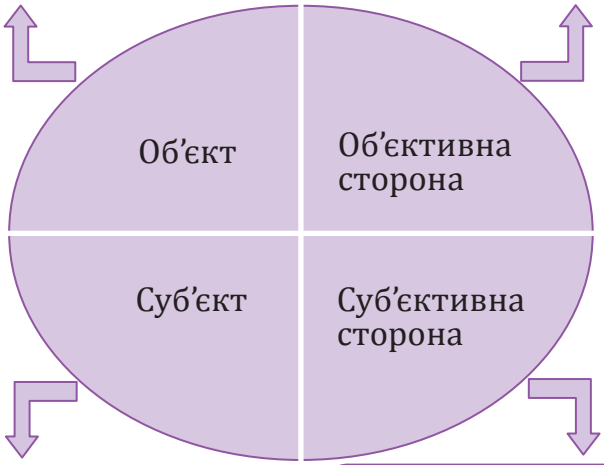

у першому і третьому складі загальний

у другому складі суб'єкт спеціальний: особа, яка знає про те, що вона є носієм вірусу імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби

у першому і третьому складі прямий або непрямий умисел

у другому складі необережність (кримінальна протиправна самовпевненість чи кримінальна протиправна недбалість)

Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби (ст. 131 КК України)

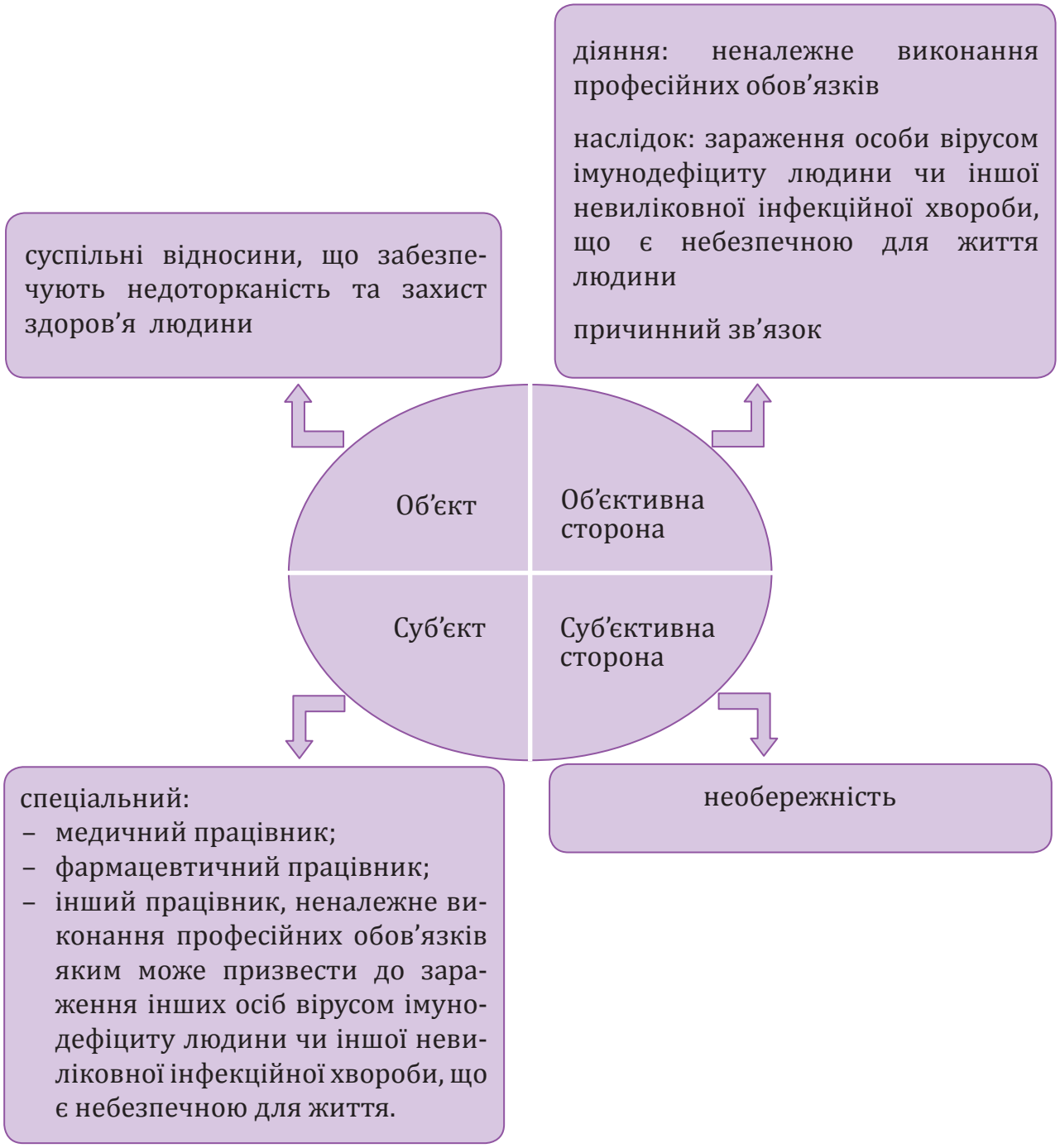

Кваліфікуюча ознака (ч. 2 ст. 131 КК) → зараження двох чи більше осіб

Зараження венеричною хворобою
(ст. 133 КК України)

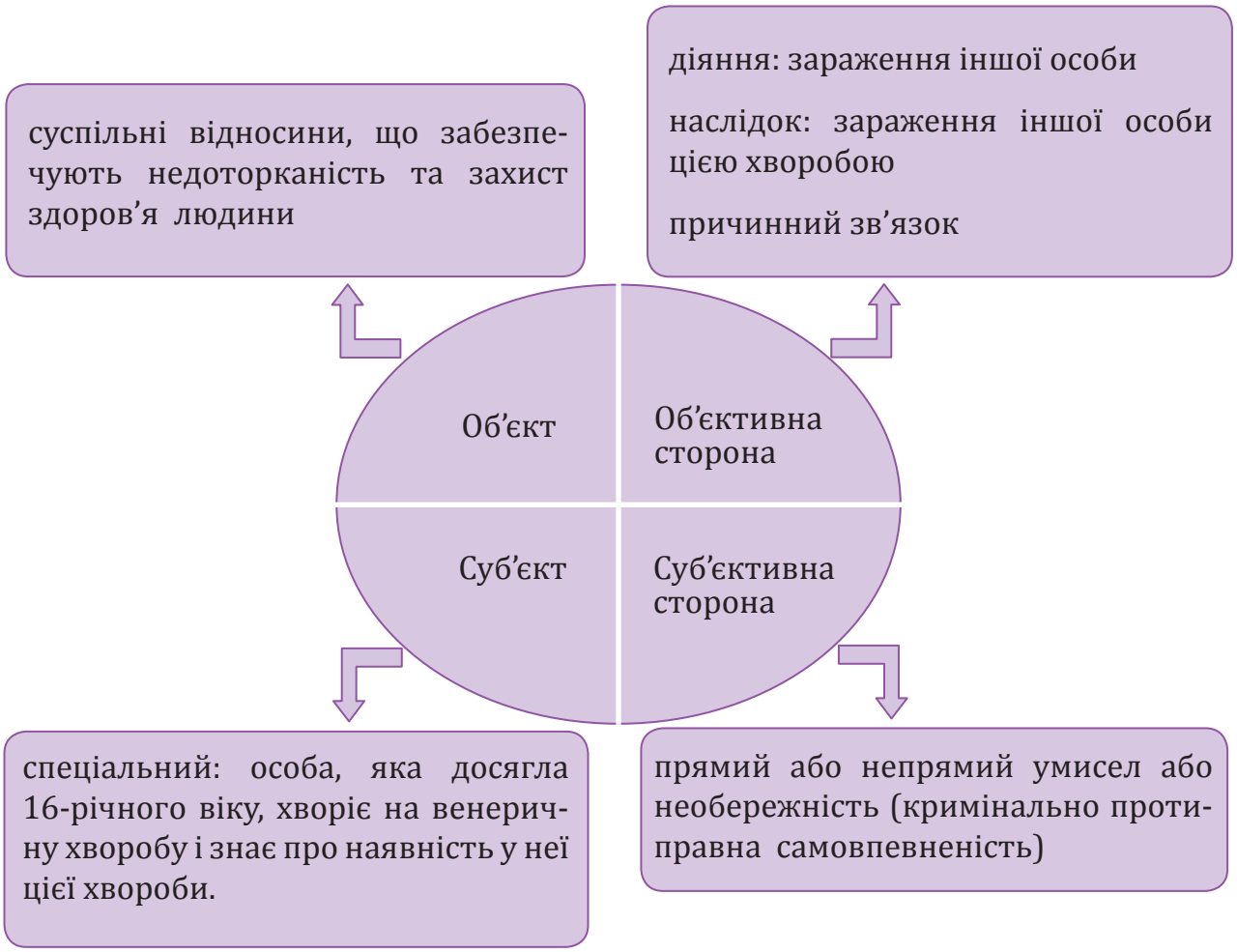

Кваліфікуючі ознаки зараження венеричною хворобою (ч. 2 ст. 133 КК України)

- вчинені особою, раніше судимою за зараження іншої особи венеричною хворобою
- зараження двох чи більше осіб
- зараження неповнолітнього

Особливо кваліфікуюча ознака зараження венеричною хворобою (ч. 3 ст. 133 КК України)

- тяжкі наслідки

  (під тяжкими наслідками даного кримінального правопорушення слід розуміти, зокрема, смерть потерпілого, а також тяжке тілесне ушкодження)

До венеричних хвороб належать інфекційні захворювання, які передаються переважно статевим шляхом і вражають передусім органи сечостатевої системи. Це, зокрема, сифіліс, гонорея, м'який шанкр, паховий лімфогранулематоз, трихомоніаз, цитомегаловірус, токсоплазмоз, хламідіоз, уреаплазмоз, мікоплазма та інші.

Такі обставини, як вид венеричної хвороби, методи і тривалість лікування, можливість повного одужання, на кваліфікацію дій за статтею 133 КК України не впливають (проте можуть враховуватись судом при призначенні покарання).

Кримінальні правопорушення у сфері медичного обслуговування, що становлять небезпеку для життя і здоров'я особи

Незаконне проведення аборту або стерилізації (ст. 134 КК України)

Ст. 134 КК України передбачає 4 окремих основних склади кримінального правопорушення:

- проведення аборту особою, яка не має спеціальної медичної освіти (ч. 1 ст. 134 КК України)
- примушування до аборту без добровільної згоди потерпілої особи (ч. 2 ст. 134 КК України)
- незаконне проведення аборту, якщо воно спричинило тривалий розлад здоров'я, безплідність або смерть потерпілої (ч. 3 ст. 134 КК України)
- примушування до стерилізації без добровільної згоди потерпілої особи (ч. 4 ст. 134 КК України)

Кваліфікований склад примушування до стерилізації без добровільної згоди потерпілої особи

→ дія, передбачена частиною четвертою цієї статті, якщо вона спричинила смерть потерпілої особи чи інші тяжкі наслідки (ч. 5 ст. 134 КК України)

Незаконне проведення аборту або стерилізації (ч. 1 ст. 134 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість та захист життя і здоров'я

Потерпілий: вагітна жінка

діяння: проведення аборту, тобто штучного переривання вагітності жінки за наявності її згоди на проведення такої операції

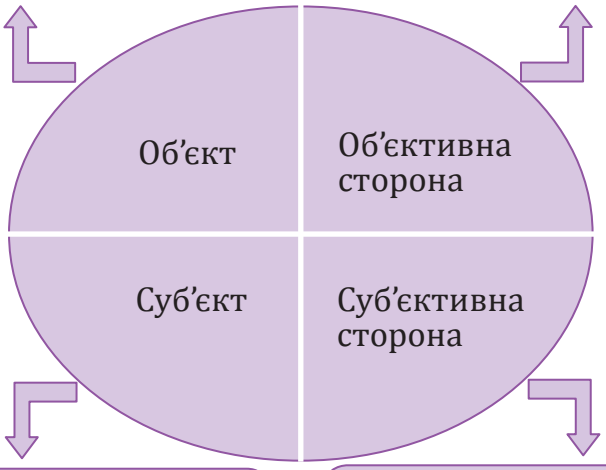

спеціальний: фізична осудна особа, яка досягла 16-річного віку і не має спеціальної медичної освіти

це можуть бути:

1) лікарі, тобто особи, які отримали вищу медичну освіту, однак не мають спеціальної медичної підготовки і за характером своєї професійної діяльності не уповноважені на проведення операцій штучного переривання вагітності (наприклад, стоматологи, окулісти);
2) особи середнього медичного персоналу (медичні сестри, акушерки, фельдшери) або студенти медичних навчальних закладів;
3) особи, які не мають жодного відношення до медицини

умисел

КК України НЕ передбачає відповідальності жінки за штучне переривання своєї вагітності

Незаконне проведення аборту або стерилізації (ч. 2 ст. 134 КК України)

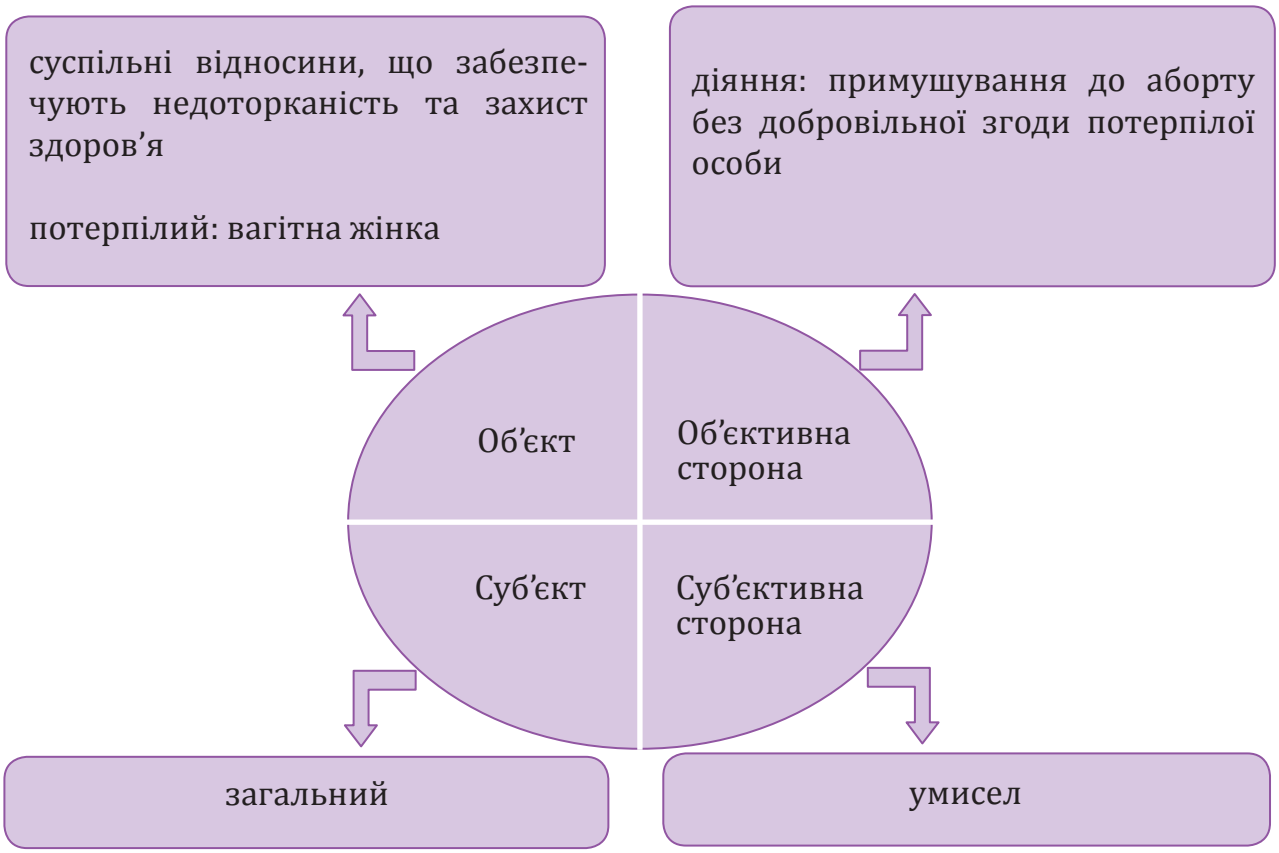

Примушування – це поєднане із застосуванням фізичного насильства або погроз спонукання потерпілої особи всупереч її волі до проведення штучного переривання її вагітності.

Примушування може здійснюватися у будь-якій формі (зокрема, усно, письмово, конклюдентним способом, з використанням засобів зв'язку тощо) і адресуватись потерпілій особі як безпосередньо, так і через третіх осіб.

Примушування до аборту або стерилізації є кримінально протиправним та караним діянням незалежно від його результативності (тобто незалежно від того, чи було проведено аборт чи стерилізацію).

Незаконне проведення аборту або стерилізації (ч. 3 ст. 134 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість та захист здоров'я

потерпілий: вагітна жінка

діяння: незаконне проведення аборту

наслідок:
– тривалий розлад здоров'я;
– безплідність;
– смерть потерпілої особи;

причинний зв'язок

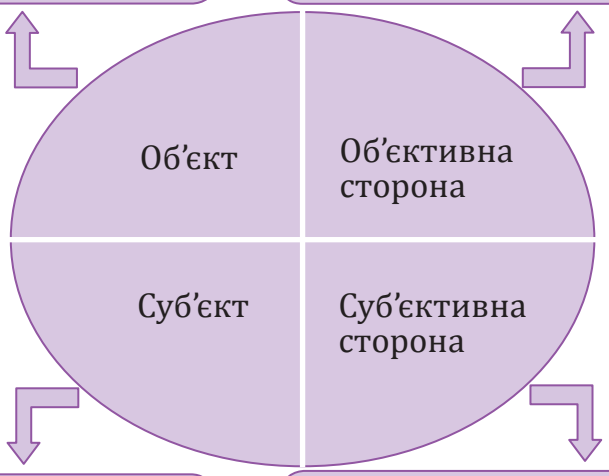

загальний

лікарі, які мають спеціальну медичну освіту (акушери-гінекологи)

умисел щодо незаконного проведення аборту

необережність щодо наслідків у вигляді тривалого розладу здоров'я, безплідності чи смерті

Проведення аборту особою, яка не має спеціальної медичної освіти, у будь-якому разі визнається незаконним. Аборт, проведений особою, яка має спеціальну медичну освіту, визнається незаконним, якщо він, зокрема, здійснюється:

1) за наявності медичних протипоказань переривання вагітності незалежно від її строку;
2) не у спеціально акредитованих закладах охорони здоров'я (наприклад, у домашніх умовах, службових приміщеннях, непрофільних медичних закладах);
3) за допомогою недозволених або заборонених засобів чи способів;
4) при вагітності від 12 до 28 тижнів, якщо відсутні соціальні і медичні показання, за наявності яких дозволяється штучне переривання вагітності у такі строки;
5) при вагітності понад 28 тижнів, якщо її переривання не було зумовлене станом крайньої необхідності.

Незаконне проведення аборту або стерилізації (ч. 4 ст. 134 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість та захист здоров'я

Потерпілий: особа жіночої або чоловічої статі, яка має репродуктивну здатність

діяння: примушування до аборту без добровільної згоди потерпілої особи

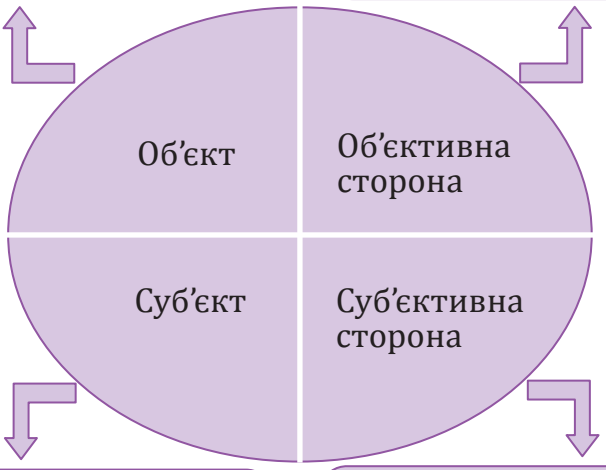

загальний

умисел

Стерилізація – знепліднення або позбавлення людини здатності до відтворення.
Стерилізація має на меті як призупинення, так і безвідновне припинення репродуктивної функції людини. Способи стерилізації можуть бути різні – хірургічні, медикаментозні, радіаційні. Методами хірургічної стерилізації є: вазектомія (хірургічна операція, при якій проводиться перев'язка чи видалення фрагменту сім'явивідних проток у чоловіків); перетягування фаллопієвих труб у жінок; гістеректомія (гінекологічна операція, при якій видаляється матка жінки); кастрація (видалення статевих залоз хірургічним способом).

Незаконна лікувальна діяльність
(ст. 138 КК України)

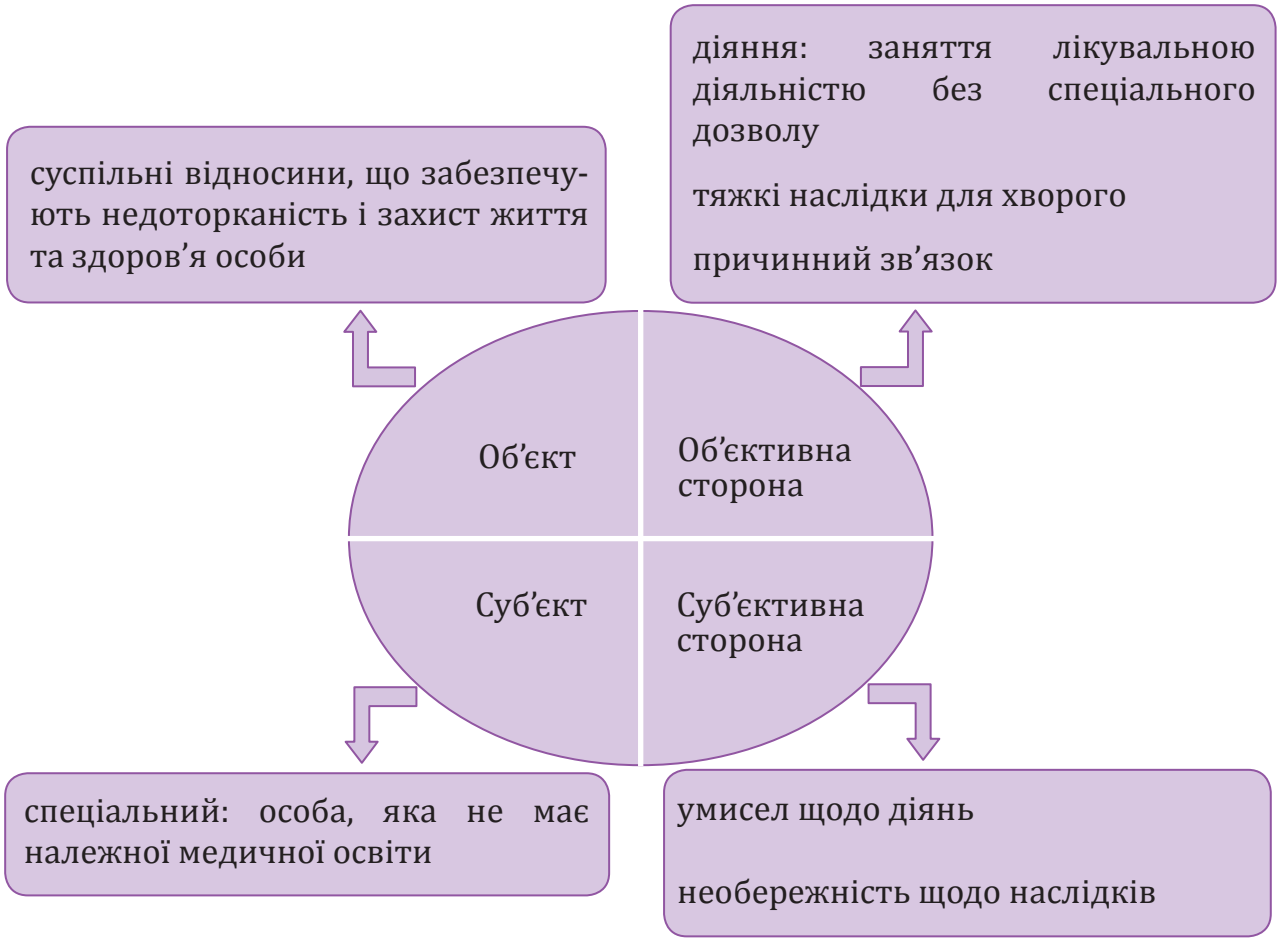

Заняття лікувальною діяльністю означає такі дії, як огляд хворого, встановлення діагнозу, консультування, призначення до вживання ліків, визначення засобів, методів і прийомів впливу на організм людини, проведення процедур, хірургічне втручання тощо.

Під **тяжкими наслідками** слід розуміти спричинення смерті, заподіяння тяжкого або середньої тяжкості тілесного ушкодження.

Ненадання допомоги хворому медичним працівником (ст. 139 КК України)

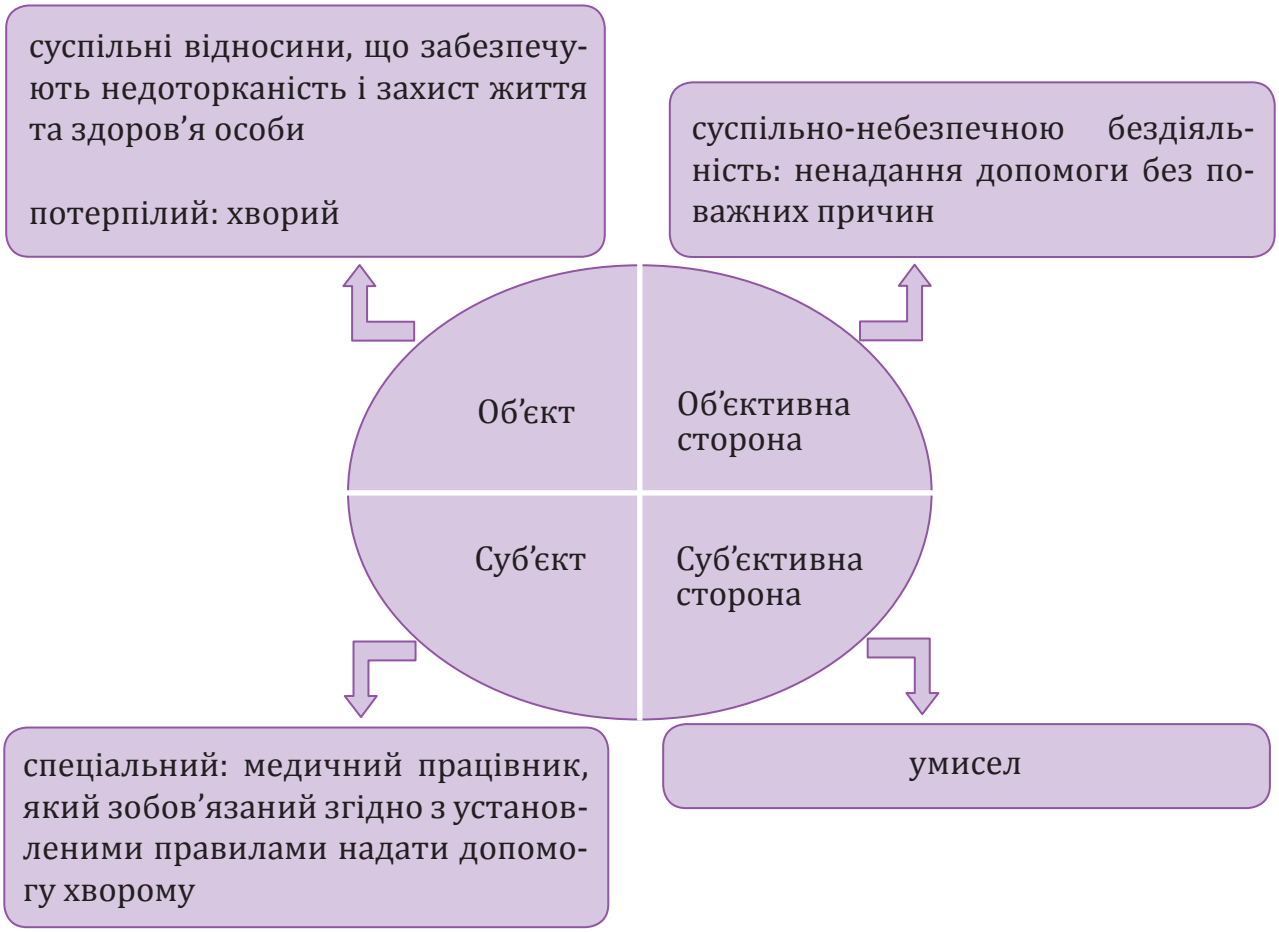

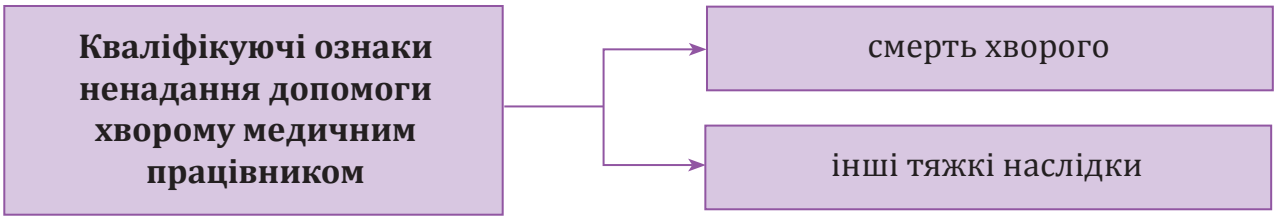

Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником (ч. 1 ст. 140 КК України)

Кваліфікуюча ознака (ч. 2 ст. 140 КК України) → щодо неповнолітнього

Порушення прав пацієнта
(ст. 141 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість і захист життя та здоров'я особи

потерпілий:
а) неповнолітній,
б) недієздатний,
в) будь-яка інший пацієнт

предмет: лікарські засоби

діяння: проведення клінічних випробувань лікарських засобів

наслідок: смерть чи інші тяжкі наслідки

причинний зв'язок

обстановка: відсутність письмової згоди пацієнта або його законного представника

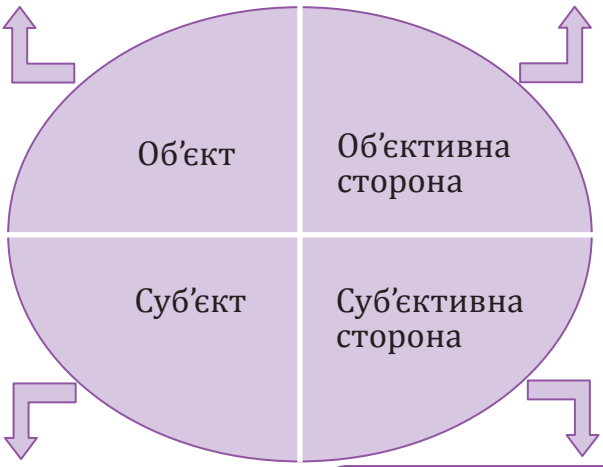

спеціальний: керівник клінічних випробувань або інший працівник спеціалізованого лікувального закладу, визначеного МОЗ України

умисел до діяння

необережність до наслідків

Незаконне проведення дослідів над людиною (ст. 142 КК України)

Незаконними, зокрема, визнаються такі досліди:

– медичні, наукові та інші досліди над хворими, ув'язненими, військовополоненими, а терапевтичні експерименти – над людьми, захворювання яких не має безпосереднього зв'язку з метою досліду;

– будь-які досліди, які провадяться без вільної згоди людини та повної і об'єктивної поінформованості дієздатного пацієнта про стан його здоров'я, мету запропонованих дослідів, прогноз можливого розвитку захворювання, наявність ризику для життя і здоров'я;

– медико-біологічні досліди над людиною, які не відповідають сукупності таких умов:

а) наявність суспільне корисної мети;
б) наукова обґрунтованість;
в) переваги їх можливого успіху над ризиком спричинення тяжких наслідків для здоров'я або життя;
г) гласність;
ґ) проведення їх тільки в акредитованих закладах охорони здоров'я.

Кваліфікуючі ознаки незаконного проведення дослідів над людиною (ч. 2 ст. 142 КК України)

- щодо неповнолітнього
- щодо двох або більше осіб
- шляхом примушування
- шляхом обману
- якщо вони спричинили тривалий розлад здоров'я потерпілого

Порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини (ст. 143 КК України)

Ст. 143 КК України передбачає 3 окремих основних склади кримінального правопорушення:

- умисне порушення встановленого законом порядку застосування трансплантації анатомічних матеріалів людини, що спричинило істотну шкоду здоров'ю потерпілого (ч. 1 ст. 143 КК України)
- вилучення у людини шляхом примушування або обману її анатомічних матеріалів з метою їх трансплантації (ч. 2 ст. 143 КК України)
- незаконна торгівля анатомічними матеріалами людини (ч. 4 ст. 143 КК України)

Кваліфіковані склади кримінального правопорушення:

- вилучення у людини шляхом примушування або обману її анатомічних матеріалів з метою їх трансплантації, вчинене щодо особи, яка перебувала в безпорадному стані або в матеріальній чи іншій залежності від винного (ч. 3 ст. 143 КК)
- вилучення у людини шляхом примушування або обману її анатомічних матеріалів з метою їх трансплантації чи незаконна торгівля анатомічними матеріалами людини, вчинені за попередньою змовою групою осіб, або участь у транснаціональних організаціях, які займаються такою діяльністю (ч. 5 ст. 143 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість і захист життя та здоров'я особи

предмет: анатомічні матеріали людини

спеціальний потерпілий:
а) особа, яка перебуває в безпорадному стані;
б) особа, яка перебуває в матеріальній чи іншій залежності від винного

у ч. 1 ст. 143 КК

діяння: порушення встановленого законом порядку застосування трансплантації анатомічних матеріалів людини

наслідок: істотна шкода здоров'ю потерпілого

причинний зв'язок

у ч. 2 ст. 143 КК
діяння: вилучення у людини її анатомічних матеріалів

спосіб: примушування або обман

у ч. 4 ст. 143 КК
діяння: незаконна торгівля анатомічними матеріалами людини

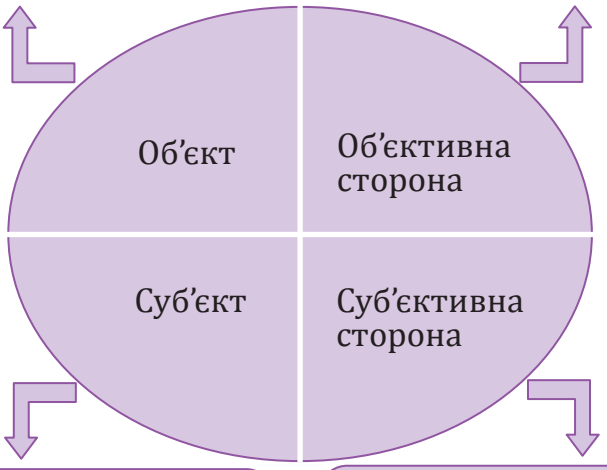

загальний

умисел

мета: трансплантація вилучених анатомічних матеріалів

Порядок застосування трансплантації анатомічних матеріалів встановлений законодавством, що базується на Конституції України та складається з Основ законодавства України про охорону здоров'я, інших законодавчих актів, що регулюють відносини з питань, пов'язаних з охороною здоров'я, Закону України «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині» та інших прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

Відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині» №2427-VIII від 17 травня 2018 року:

Анатомічні матеріали – це органи (їх частини), тканини, анатомічні утворення, клітини людини або тварини, фетальні матеріали людини

Вилучення анатомічних матеріалів – це хірургічна операція, інше медичне втручання, в результаті якого отримуються анатомічні матеріали людини для трансплантації та/або виготовлення біоімплантатів

Трансплантація – це спеціальний метод лікування, що полягає в пересадці анатомічного матеріалу людини від донора реципієнту і спрямований на відновлення здоров'я людини

Дія цього Закону України **поширюється** на трансплантацію анатомічних матеріалів людині, здійснення діяльності, пов'язаної з трансплантацією, отримання анатомічних матеріалів людини для виготовлення біоімплантатів, визначення умов застосування ксеноімплантатів.

Дія цього Закону України **не поширюється** на:

- донорство крові та її компонентів і діяльність, пов'язану з їх використанням;
- трансплантацію статевих залоз, репродуктивних клітин та живих ембріонів;
- аутотрансплантацію;
- імплантацію;
- вилучення анатомічних матеріалів для діагностичних та наукових досліджень;
- діяльність банків пуповинної крові, інших тканин і клітин людини згідно з переліком, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;
- виготовлення біоімплантатів та ксеноімплантатів.

Насильницьке донорство
(ст. 144 КК України)

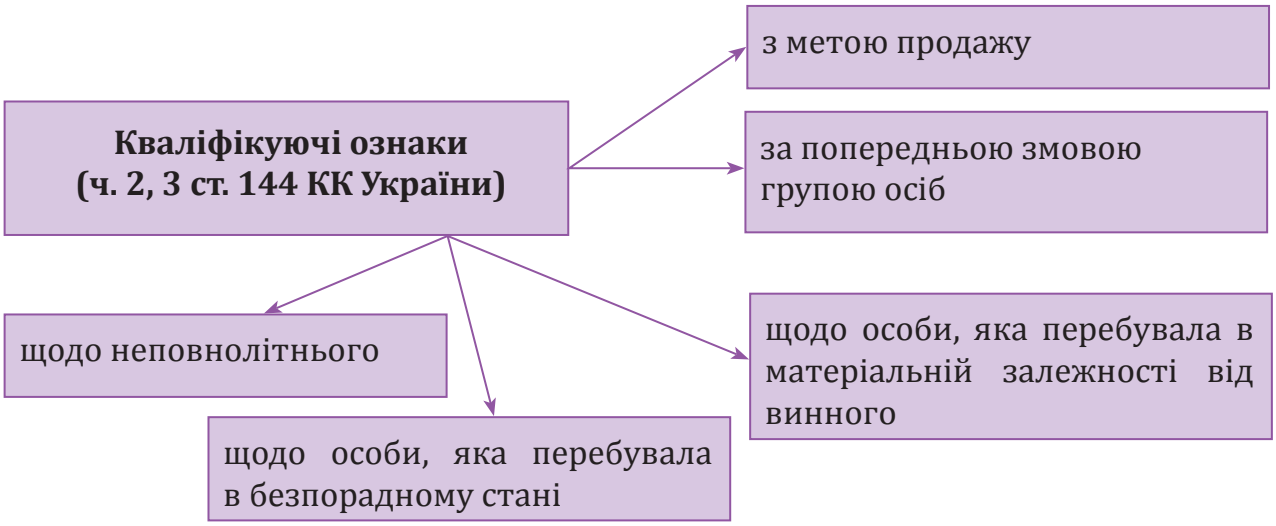

Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби (ст. 132 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість і захист життя та здоров'я особи

предмет: відомості про проведення медичного огляду особи на виявлення зараження ВІЛ чи іншої невиліковної інфекційної хво¬роби, що є небезпечною для життя людини, або захворювання на СНІД та його результатів

діяння: розголошення відомостей, які є предметом даного кримінального правопорушення

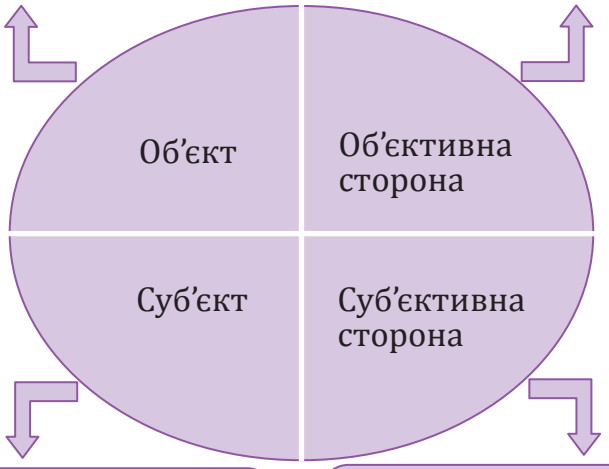

спеціальний:
а) службова особа лікувального закладу або медичний працівник, яким відповідні відомості стали відомі у зв'язку з виконанням службових або професійних обов'язків;
б) допоміжний працівник такого закладу, який самочинно здобув інформацію

умисел

або

необережність

Незаконне розголошення лікарської таємниці (ст. 145 КК України)

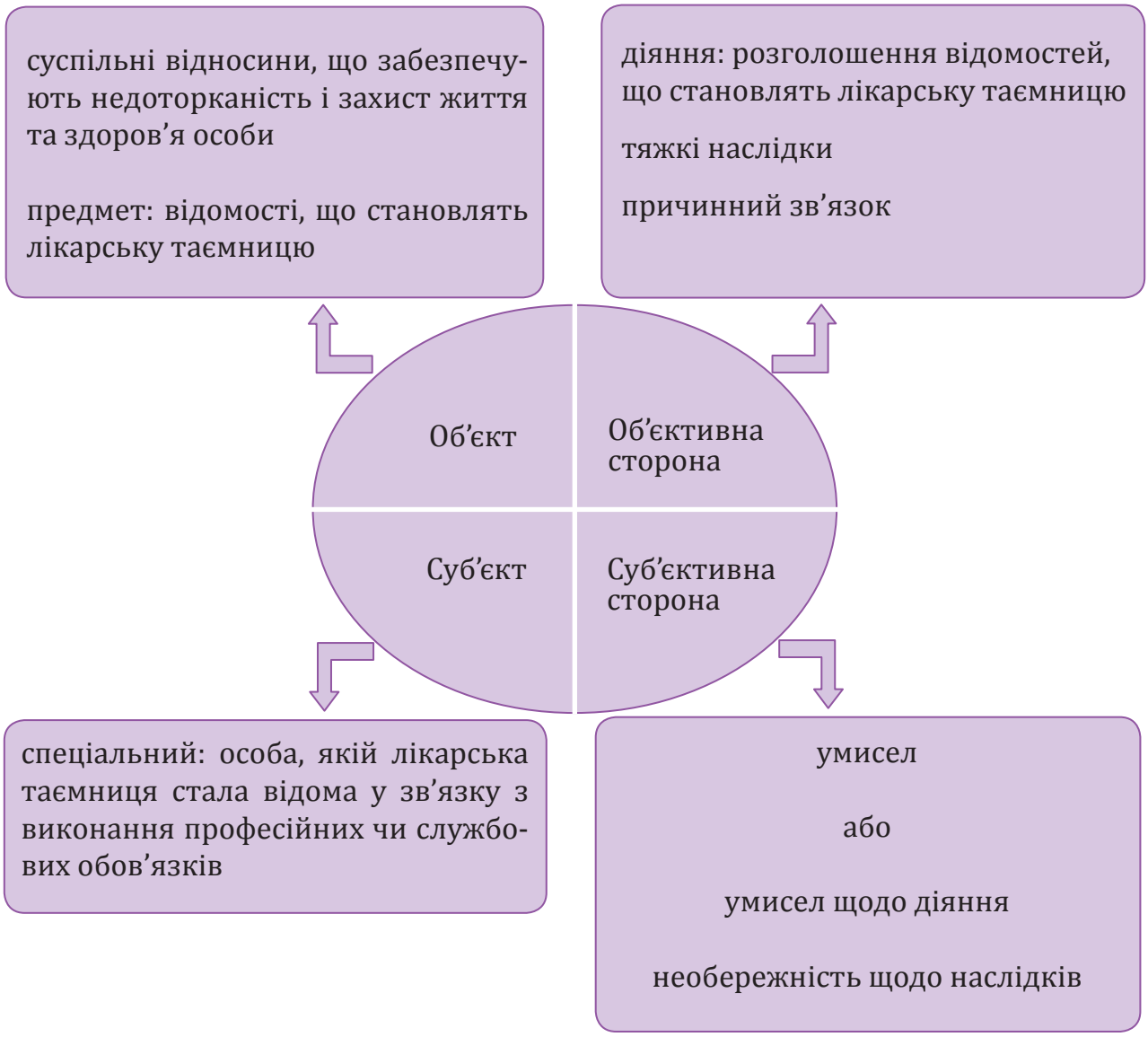

Інші кримінальні правопорушення, що становлять небезпеку для життя і здоров'я особи

Залишення в небезпеці (ст. 135 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість і захист життя та здоров'я особи

потерпілий: особа, яка перебуває в небезпечному для життя стані і позбавлена можливості вжити заходів до самозбереження через малолітство, старість, хворобу або внаслідок іншого безпорадного стану

суспільно-небезпечна бездіяльність: залишення без допомоги при можливості її надати

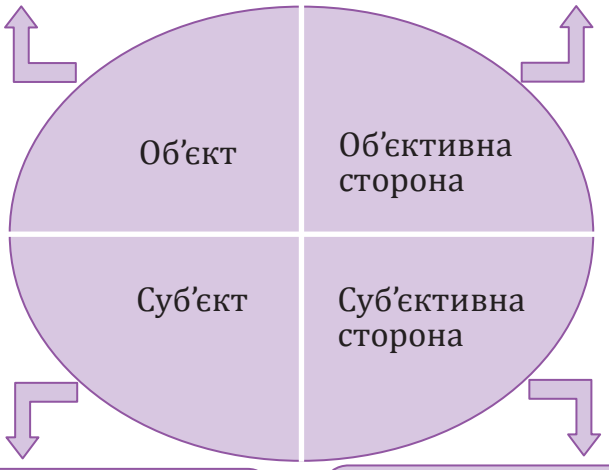

спеціальний:
а) особа, яка була зобов'язана піклуватися про потерпілого;
б) особа, яка сама поставила потерпілого в небезпечний для життя стан

прямий чи непрямий умисел

Кваліфікуюча ознака залишення в небезпеці (ч. 2 ст. 135 КК України)

→ вчинені матір'ю стосовно новонародженої дитини, якщо матір не перебувала в обумовленому пологами стані

Особливо кваліфікуючі ознаки залишення в небезпеці (ч. 3 ст. 135 КК України)

→ смерть особи

→ інші тяжкі наслідки

Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані (ст. 136 КК України)

Стаття 136 КК України передбачає 2 окремі основні склади кримінального правопорушення

1) ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, при можливості надати таку допомогу або неповідомлення про такий стан особи належним установам чи особам, якщо це спричинило тяжкі тілесні ушкодження (ч. 1 ст. 136 КК України)

2) ненадання допомоги малолітньому, який завідомо перебуває в небезпечному для життя стані, при можливості надати таку допомогу або неповідомлення про такий стан дитини належним установам чи особам (ч. 2 ст. 136 КК України)

Кваліфікований склад ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані

Кваліфікуюча ознака (ч. 3 ст. 136 КК України) → смерть потерпілого

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість і захист життя та здоров'я особи

потерпілий:
1) особа, яка перебуває в небезпечному для життя стані;
2) малолітній, який перебуває в небезпечному для життя стані

1) бездіяльність: ненадання допомоги при можливості надати таку допомогу або неповідомлення про такий стан особи належним установам чи особам)

наслідок: тяжке тілесне ушкодження

причинний зв'язок

2) лише бездіяльність: ненадання допомоги при можливості надати таку допомогу або неповідомлення про такий стан дитини належним установам чи особам

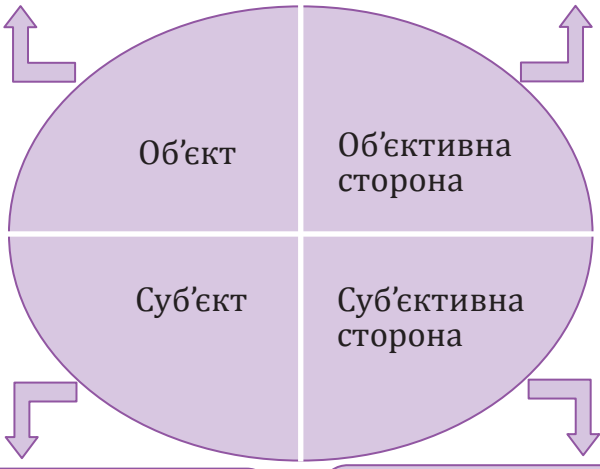

загальний

необережність

або

умисел щодо бездіяльності

необережність щодо наслідків

Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей (ст. 137 КК України)

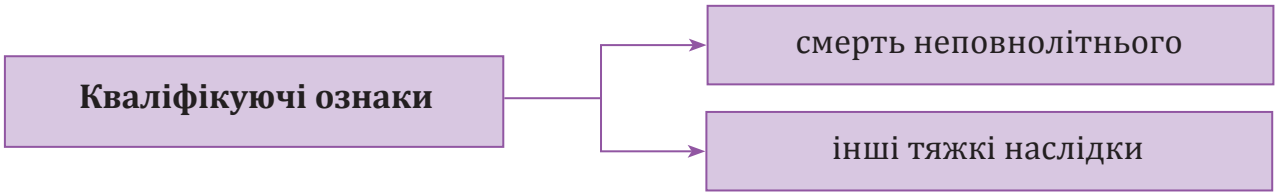

Розділ III

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВОЛІ, ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ОСОБИ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 146. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини

Стаття 149. Торгівля людьми

Стаття 150. Експлуатація дітей

Стаття 150-1. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом

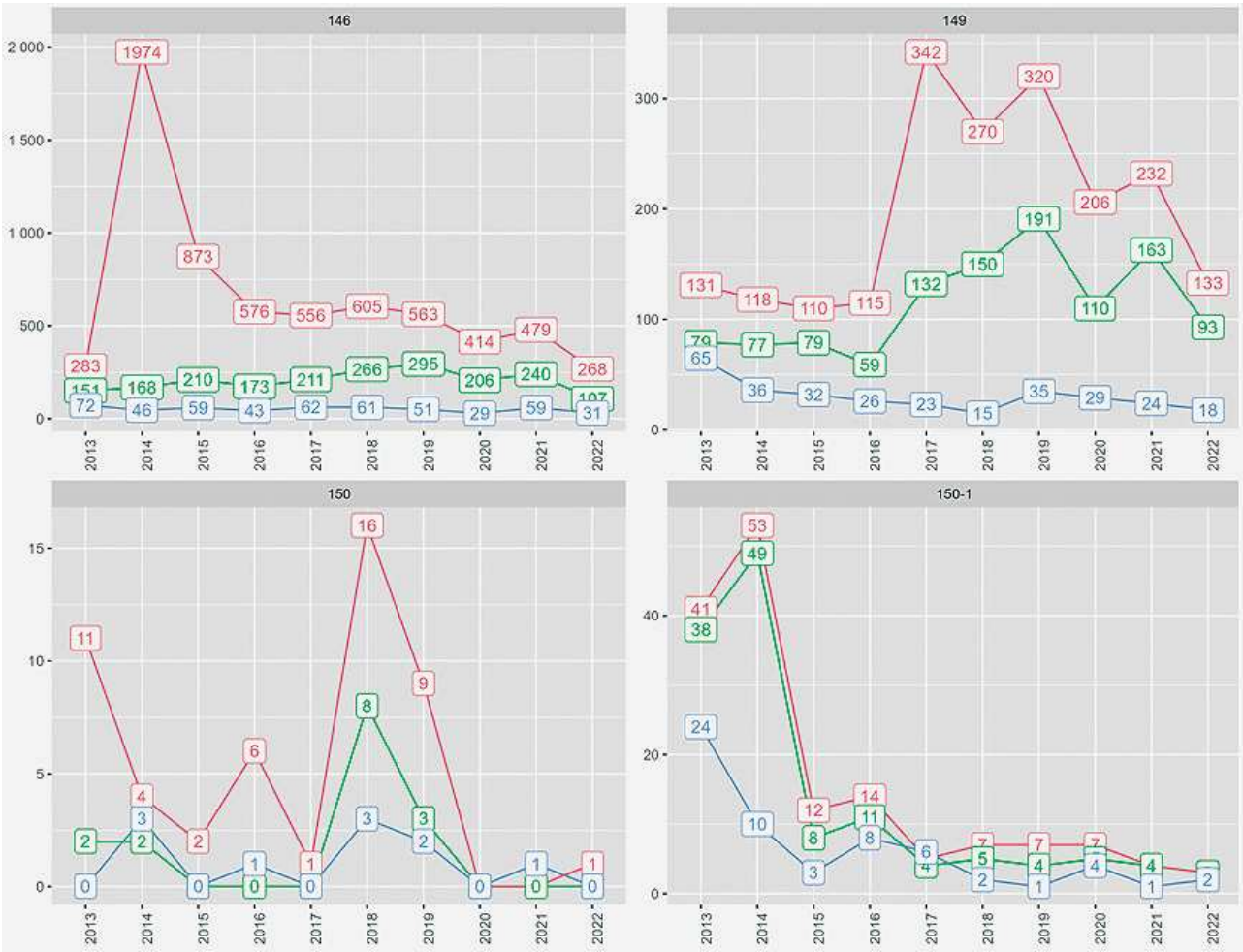

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВОЛІ, ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ОСОБИ

Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи – це правопорушення, передбачені Розділом III Особливої частини КК України, які посягають на суспільні відносини з приводу забезпечення охорони волі особи, її честі та гідності

воля особи – це її можливість діяти на свій розсуд в межах правових норм, без будь-яких перешкод чи заборон

честь – це сукупність вищих моральних принципів, якими людина керується у своїй громадській та політичній поведінці

гідність – це сукупність рис, що характеризують позитивні моральні якості; усвідомлення людиною своєї громадської ваги, громадського обов'язку

Кримінальні правопорушення
проти волі, честі та гідності особи

- незаконне позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК України)
- насильницьке зникнення (ст. 1461 КК України)
- захоплення заручників (ст. 147 КК України)
- підміна дитини (ст. 148 КК України)
- торгівля людьми (ст. 149 КК України)
- експлуатація дітей (ст. 150 КК України)
- використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом (ст. 1501 КК України)
- незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги (ст. 151 КК України)
- примушування до шлюбу (ст. 151-2 КК України)

Незаконне позбавлення волі
або викрадення людини
(ст. 146 КК України)

суспільні відносини з приводу забезпечення охорони волі особи, а також, як правило, її честі та гідності

потерпілий: особа, яка має міжнародний захист

діяння:

а) незаконне позбавлення волі

б) викрадення

загальний

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 146 КК України)

- щодо малолітнього
- з корисливих мотивів
- щодо двох або більше осіб
- за попередньою змовою групою осіб
- способом, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого
- що супроводжувалось заподіянням потерпілому фізичних страждань

Особливо кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 146 КК України)

- організованою групою
- що спричинило тяжкі наслідки
- із застосування зброї
- здійснюване протягом тривалого часу

Поняття тривалого часу є оціночною ознакою, наявність чи відсутність якої має визначатися судом з урахуванням конкретного астрономічного строку, протягом якого особа була позбавлена можливості вести звичний спосіб життя, місця, де вона трималась, способу ї утримання, інших конкретних обставин справи, віку, стану здоров'я та інших обставин, що стосуються особи потерпілого.

Насильницьке зникнення
(ст. 146-1 КК України)

діяння:
а) позбавлення волі
б) позбавлення волі людини, поєднане з подальшим приховуванням даних про долю такої людини чи її місце перебування (ч. 1 ст. 1461 КК України)
в) видання наказу чи розпорядження про позбавлення волі людини або про відмову визнати факт такого позбавлення волі, або про приховування даних про долю такої людини чи її місце перебування
г) невжиття керівником, якому стало відомо про вчинене його підлеглими позбавлення волі людини, заходів для його припинення, поєднане з неповідомленням компетентних органів про це кримінальне правопорушення
ґ) неповідомлення компетентних органів про злочин керівником, якому стало відомо про вчинене його підлеглими позбавлення волі людини, поєднане з подальшою відмовою визнати факт такого позбавлення волі або приховуванням даних про долю такої людини чи її місце перебування (ч. 2 ст. 146-1 КК України)

воля особи

спеціальний: представник держави, у т.ч. іноземної (ч. 1 ст. 146-1 КК України), зокрема такий, що є керівником (ч. 2 ст. 146-1 КК України)

умисел

Захоплення заручників
(ст. 147 КК України)

Основною відмінністю захоплення заручників від незаконного позбавлення волі або викрадення людини є мета спонукання родичів затриманого, державної або іншої установи, підприємства чи організації, фізичної або службової особи до вчинення чи утримання від вчинення будь-якої дії як умови звільнення заручника

Кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 147 КК України)

- щодо неповнолітнього
- організованою групою
- поєднані з погрозою знищення людей
- що спричинили тяжкі наслідки

Підміна дитини (ст. 148 КК України)

Об'єкт	Об'єктивна сторона
Суб'єкт	Суб'єктивна сторона

Об'єкт: особиста воля дитини та сім'я як блага, що охороняються Конституцією України

Об'єктивна сторона: діяння: підміна чужої дитини

Суб'єкт: спеціальний: будь-яка особа, для якої у даний час одне із немовлят юридично є чужим

Суб'єктивна сторона: прямий умисел

корисливий або інший особистий мотив

Торгівля людьми
(ст. 149 КК України)

діяння:
а) торгівля людьми
б) здійснення іншої угоди, об'єктом якої є людина
в) вербування людини
г) переміщення людини
ґ) переховування людини
д) передача людини
е) одержання людини

спосіб:
а) з використанням обману
б) з використанням шантажу
в) з використанням уразливого стану

воля особи

додатковий обов'язковий: честь і гідність особи

додатковий факультативний: життя та здоров'я особи, встановлений порядок здійснення службовими особами своїх повноважень

загальний

прямий умисел

корисливий мотив

для третьої і наступних його форм: спеціальна мета – експлуатація людини

Якщо потерпілим виступає неповнолітній чи малолітній, вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації є злочином незалежно від способу їх вчинення

Значення понять

під торгівлею людьми в ст.149 КК України слід розуміти вчинення угоди купівлі-продажу людини

уразливий стан – це зумовлений фізичними чи психічними властивостями або зовнішніми обставинами стан особи, який позбавляє або обмежує її здатність усвідомлювати свої д1 (бездіяльність) або керувати ними, приймати за своєю волею самостійні рішення, чинити опір насильницьким чи іншим незаконним діям, збіг тяжких особистих, сімейних або інших обставин (Примітка 2 до статті 149 КК України)

під експлуатацією людини слід розуміти всі форми сексуальної експлуатації, використання в порнобізнесі, примусову працю або примусове надання послуг, рабство або звичаї, подібні до рабства, підневільний стан, залучення в боргову кабалу, вилучення органів, проведення дослідів над людиною без її згоди, усиновлення (удочеріння) з метою наживи, примусову вагітність, втягнення у злочинну діяльність, використання у збройних конфліктах тощо (Примітка 1 до стаття 149 КК України)

сексуальна експлуатація – це вид експлуатації праці особи у сфері проституції, під якою слід розуміти надання сексуальних послуг за гроші чи іншу матеріальну винагороду, або у суміжних сферах (у сфері розпутних дій з дітьми, надання разових сексуальних послуг, співжиття з метою систематичного отримання сексуального задоволення тощо), незалежно від того, чи дозволений у тій чи іншій країні чи її окремих місцевостях цей вид діяльності

Кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 149 КК України)

- щодо неповнолітнього
- щодо кількох осіб
- повторно
- за попередньою змовою групою осіб
- службовою особою з використання службового становища
- особою, від якої потерпілий був у матеріальній чи іншій залежності
- поєднані з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого чи його близьких

Особливо кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 149 КК України)

- щодо малолітнього
- організованою групою
- поєднані з насильством, небезпечним для життя або здоров'я потерпілого чи його близьких
- поєднані з погрозою застосування насильства, небезпечного для життя або здоров'я потерпілого чи його близьких
- що спричинило тяжкі наслідки
- з погрозою застосування насильства яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого чи його близьких

Експлуатація дітей
(ст. 150 КК України)

воля, честь і гідність

додатковий факультативний: фізичне і психічне здоров'я дитини

потерпілий: дитина, яка не досягла віку, з якого законодавством дозволяється працевлаштування

діяння: експлуатація дитини, шляхом використання її праці

загальний

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки
(ч. 2 ст. 150 КК України)

- щодо кількох дітей
- спричинення істотної шкоди для здоров'я, фізичного розвитку або освітнього рівня дитини
- поєднане з використанням дитячої праці в шкідливому виробництві

Особливо кваліфікуюча ознака
(ч. 3 ст. 150 КК України)

- організованою групою

Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом (ст. 150-1 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 150-1 КК України)

- щодо чужої малолітньої дитини
- пов'язані із застосуванням насильства
- пов'язані із погрозою застосування насильства
- повторно або особою, яка раніше вчинила одне із кримінальних правопорушень, передбачених статтями 150, 303, 304 КК України
- за попередньою змовою групою осіб

Особливо кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 150-1 КК України)

- організованою групою
- спричинення середньої тяжкості чи тяжкого тілесного ушкодження

Незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомогиз (ст. 151 КК України)

діяння: незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги завідомо психічно здорової людини

спосіб:
а) насильство
б) погроза
в) обман
г) фальсифікація документів

суспільні відносини з приводу забезпечення охорони волі, честі та гідності особи

потерпілий: психічно здорова особа

спеціальний: лікар-психіатр, який одноосібно чи у складі комісії, приймає рішення про поміщення особи в заклад з надання психіатричної допомоги

прямий умисел

Кваліфікуюча ознака (ч. 2 ст. 151 КК України) → що спричинило тяжкі наслідки

Поняття психічно здорової людини слід тлумачити дещо ширше: такою слід визнавати і людину яка має певні психічні розлади, однак не потребує поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги

Примушування до шлюбу
(ст. 151-2 КК України)

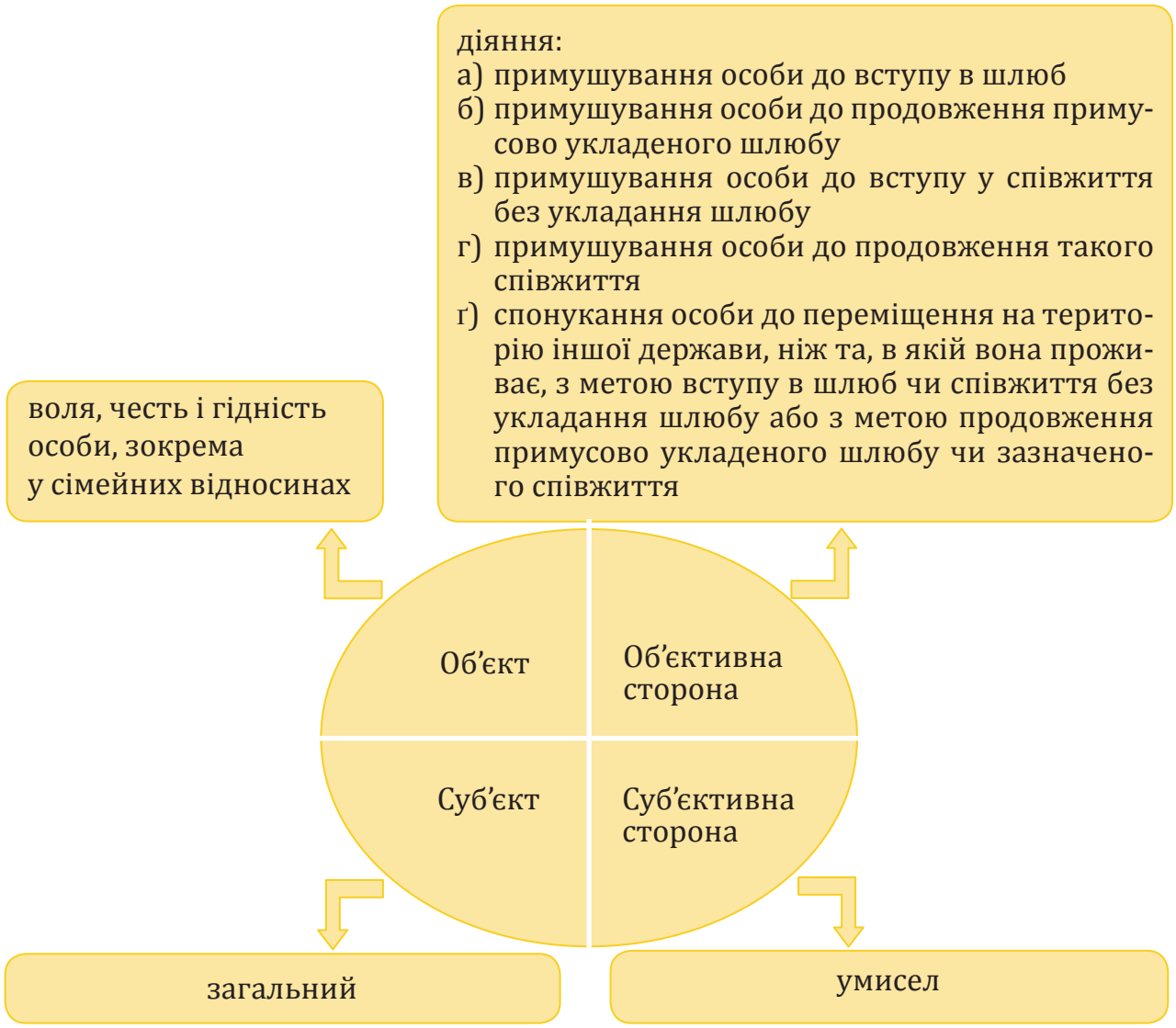

Кваліфікуючі ознаки
(ч. 2 ст. 150-1 КК України)

- повторність
- за попередньою змовою групою осіб
- пов'язані із погрозою застосування насильства
- вчинення кримінального правопорушення щодо особи, яка не досягла шлюбного віку згідно із законодавством
- щодо двох чи більше осіб

Розділ IV

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

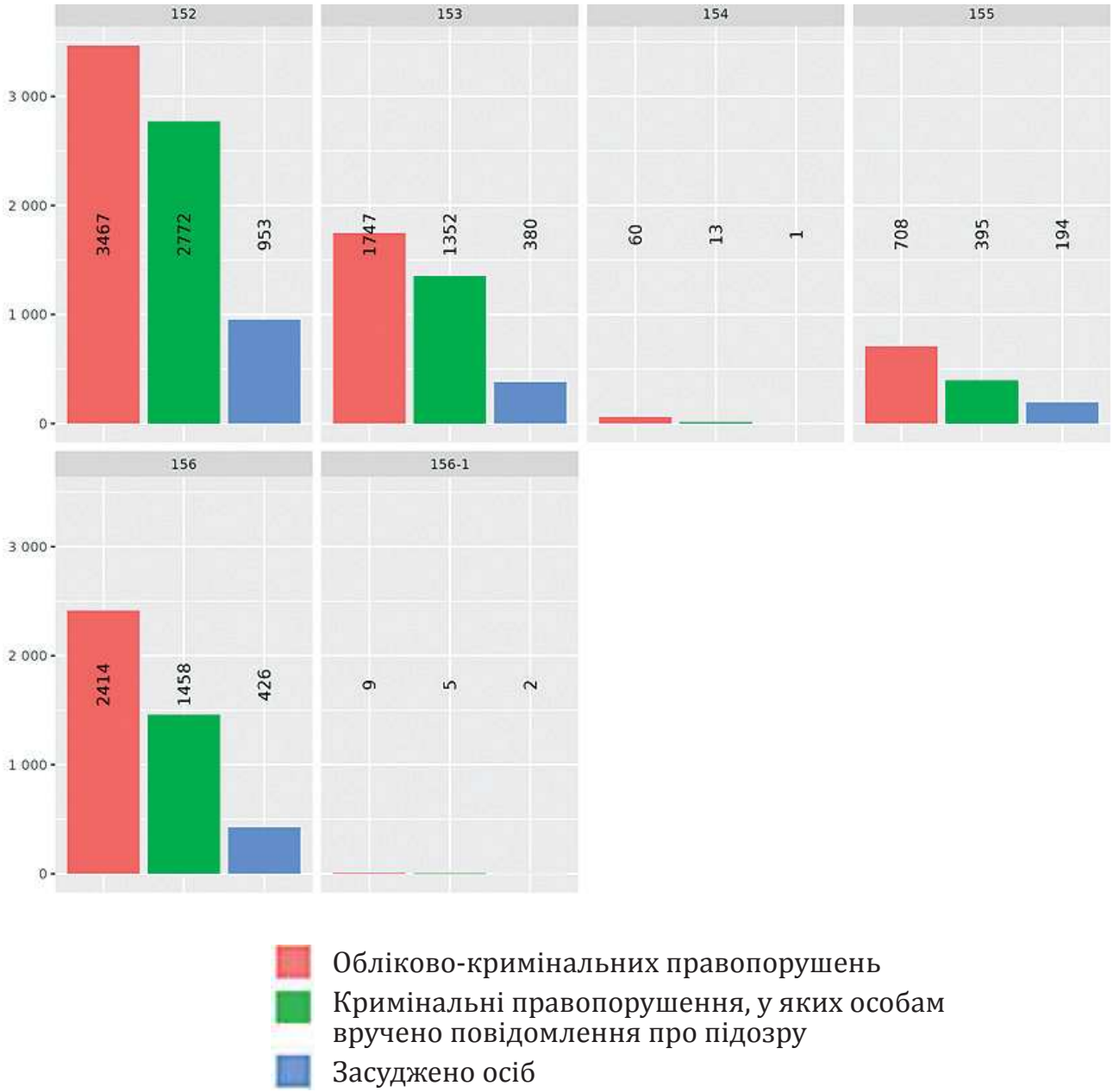

Стаття 152. Зґвалтування

Стаття 153. Сексуальне насильство

Стаття 155. Вчинення дій сексуального характеру з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку

Стаття 156. Розбещення неповнолітніх

- Обліково-кримінальних правопорушень
- Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру
- Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ

кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи – це передбачені у розділі IV Особливої частини КК України суспільно небезпечні винні діяння, які посягають на статеву свободу чи статеву недоторканість особи, а також на нормальний фізичний, психічний і соціальний розвиток неповнолітніх

статева свобода – це здатність особи, яка усвідомлює свої дії та може ними керувати самостійно, добровільно обирати партнера для статевих зносин і не допускати у цій сфері будь-якого примусу

статева недоторканість – це заборона статевих зносин з особою, яка через ті чи інші обставини (вік, психічний стан тощо) не є носієм статевої свободи

Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

- посягання на статеву свободу повнолітніх осіб
- посягання на статеву недоторканість, моральність, фізичне здоров'я неповнолітніх

Кримінальні правопорушення, що посягають на статеву свободу повнолітніх осіб

- зґвалтування (ст. 152 КК України)
- сексуальне насильство (ст. 153 КК України)
- примушування до вступу в статевий зв'язок (ст. 154 КК України)

Зґвалтування
(ст. 152 КК України)

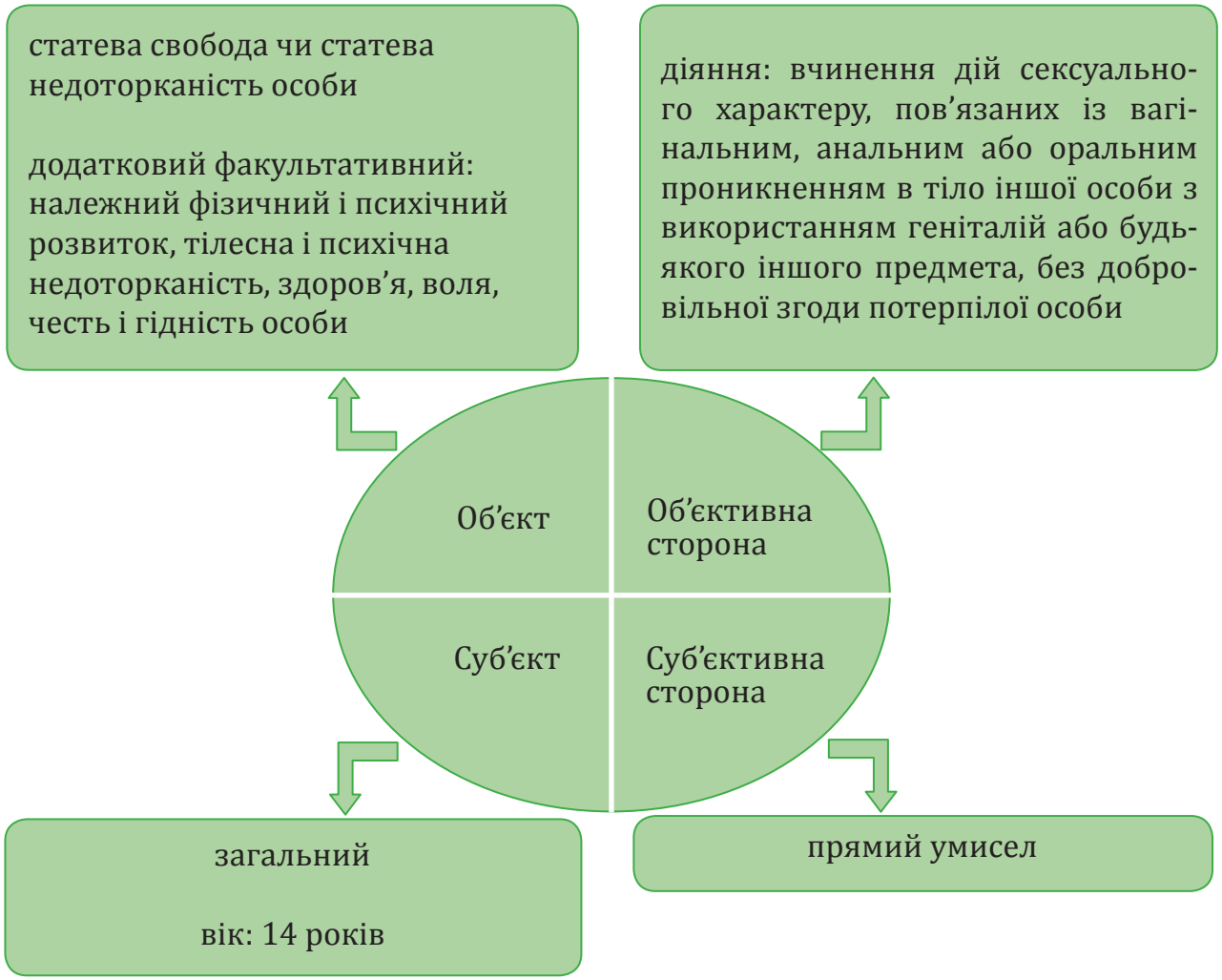

Кваліфікуючі ознаки (ст. 152 КК України)

- вчинене повторно (ч. 2 ст. 152 КК України)
- вчинене особою, яка раніше вчинила будь-яке із кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 153–155 КК України (ч. 2 ст. 152 КК України)
- щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якої винуватий перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах (ч. 2 ст. 152 КК України)
- щодо особи у зв'язку з виконанням нею службового, професійного чи громадського обов'язку (ч. 2 ст. 152 КК України)
- щодо жінки, яка завідомо для винуватого перебувала у стані вагітності (ч. 2 ст. 152 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 152 КК України)

- вчинене групою осіб (ч. 3 ст. 152 КК України)
- зґвалтування неповнолітньої особи (ч. 3 ст. 152 КК України)
- зґвалтування особи, яка не досягла 14 років, незалежно від її добровільної згоди (ч. 4 ст. 152 КК України)
- зґвалтування, що спричинило тяжкі наслідки (ч. 5 ст. 152 КК України)
- зґвалтування вчинене повторно або особою, яка раніше вчинила будь-який із злочинів, передбачених ч. 4 або ч. 5 ст. 153 КК України, ст. 155 КК України або ч. 2 ст. 156 КК України

Сексуальне насильство
(ст. 153 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 153 КК України)

- вчинене повторно (ч. 2 ст. 153 КК України)
- вчинене особою, яка раніше вчинила будь-яке із кримінальних правопорушень, передбачених статтями 152, 154, 155 КК України (ч. 2 ст. 153 КК України)
- щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якої винуватий перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах (ч. 2 ст. 153 КК України)
- щодо особи у зв'язку з виконанням нею службового, професійного чи громадського обов'язку (ч. 2 ст. 153 КК України)
- щодо жінки, яка завідомо для винуватого перебувала у стані вагітності (ч. 2 ст. 153 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 153 КК України)

- вчинене групою осіб (ч. 3 ст. 153 КК України)
- зґвалтування неповнолітньої особи (ч. 3 ст. 153 КК України)
- зґвалтування особи, яка не досягла 14 років, незалежно від її добровільної згоди (ч. 4 ст. 153 КК України)
- зґвалтування, що спричинило тяжкі наслідки (ч. 5 ст. 153 КК України)
- зґвалтування вчинене повторно або особою, яка раніше вчинила будь-який із злочинів, передбачених ч. 4 ст. 152 КК України, ст. 155 КК України або ч. 2 ст. 156 КК України

Примушування до вступу в статевий зв'язок (ст. 154 КК України)

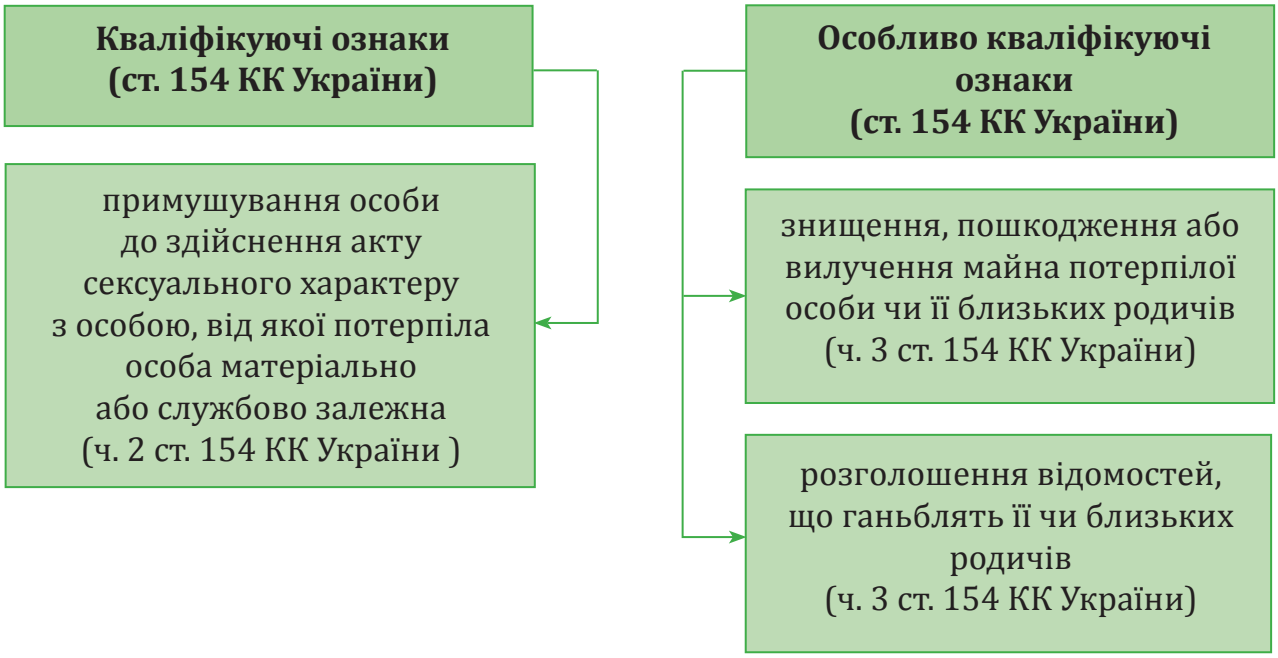

Кримінальні правопорушення, що посягають на статеву недоторканість, моральність, фізичне здоров'я неповнолітніх

- зґвалтування неповнолітньої особи, а також зґвалтування малолітньої особи (чч. 3, 4 ст. 152 КК України)
- сексуальне насильство вчинене щодо неповнолітньої або малолітньої особи (чч. 2, 3 ст. 153 КК України)
- вчинення дій сексуального характеру з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку (ст. 155 КК України)
- розбещення неповнолітніх (ст. 156 КК України)

Вчинення дій сексуального характеру з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку (ст. 155 КК України)

статева недоторканість особи і належний фізичний, психічний і соціальний розвиток неповнолітніх

додатковий факультативний: об'єктом може виступати здоров'я неповнолітньої особи, якій передчасний вступ у статеві зносини може завдати серйозної шкоди (пошкодження статевих органів, сильні кровотечі, тощо)

діяння: природні або неприродні статеві зносини з потерпілою особою

загальний

вік: 18 років

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки
(ст. 155 КК України)

дії, вчинені близьким родичем або членом сім'ї, а так само особою, на яку покладено обов'язки щодо виховання потерпілого або піклування про нього (ч. 2 ст. 155 КК України)

дії, які спричинили безплідність чи інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 155 КК України)

Розбещення неповнолітніх
(ст. 156 КК України)

статева недоторканість

додатковий: належний фізичний, психічний і соціальний розвиток неповнолітніх, суспільна моральність

потерпілий: особа чоловічої або жіночої статі, яка не досягла 16-річного віку

діяння: вчинення розпусних дій сексуального характеру, здатних викликати фізичне і моральне розбещення неповнолітніх потерпілих

загальний

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки
(ст. 156 КК України)

дії, вчинені щодо малолітньої особи
(ч. 2 ст. 156 КК України)

дії, вчинені членом сім'ї, близьким родичем або особою,
на яку покладено обов'язки щодо виховання потерпілого
або піклування про нього
(ч. 2 ст. 156 КК України)

Розділ V

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВИБОРЧИХ, ТРУДОВИХ ТА ІНШИХ ОСОБИСТИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 162. Порушення недоторканності житла

Стаття 164. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей

Стаття 172. Грубе порушення законодавства про працю

Стаття 175. Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат

Стаття 176. Порушення авторського права і суміжних прав

Стаття 182. Порушення недоторканності приватного життя

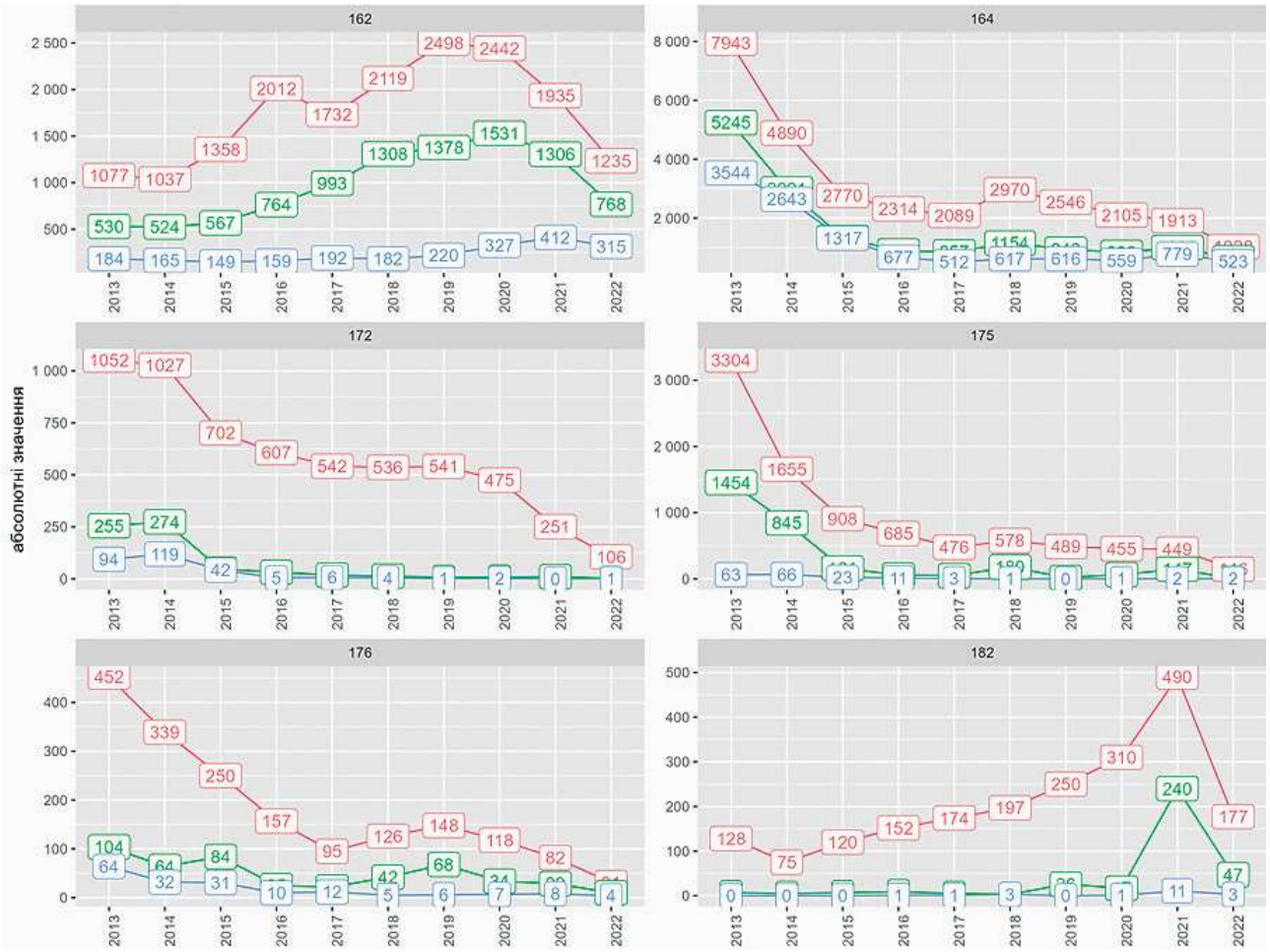

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВИБОРЧИХ, ТРУДОВИХ ТА ІНШИХ ОСОБИСТИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина — це кримінальні правопорушення, передбачені Розділом V Особливої частини КК України, які посягають на суспільні відносини, що забезпечують дотримання основних конституційних прав і свобод людини та громадянина.

Види кримінальних правопорушеннь проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

- кримінальні правопорушення проти виборчих прав громадян (ст.ст. 157–160 КК України)
- кримінальні правопорушення проти громадянських (особистих) прав (ст.ст. 161–163, 178–182 КК України)
- кримінальні правопорушення проти соціально-економічних прав (ст.ст. 164–167, 170–177, 184 КК України)
- кримінальні правопорушення проти сімейних прав (ст.ст. 168–169 КК України)
- кримінальні правопорушення проти культурних прав та прав на освіту (ст. 183 КК України)

Кримінальні правопорушення проти виборчих прав громадян

Стаття 157 КК України передбачає 4 окремі основні склади кримінального правопорушення:

1) перешкоджання вільному здійсненню виборцем, учасником референдуму свого виборчого права або права брати участь у референдумі, поєднані з обманом або примушуванням (ч. 1 ст. 157 КК України)

2) перешкоджання діяльності іншого суб'єкта виборчого процесу, процесу референдуму, ініціативної групи референдуму, комісії з референдуму, члена виборчої комісії, члена ініціативної групи референдуму, члена комісії з референдуму або офіційного спостерігача при виконанні ними своїх повноважень чи здійсненні своїх прав, поєднані з обманом або примушуванням (ч. 1 ст. 157 КК України)

3) незаконне втручання службової особи у діяльність виборчої комісії, комісії з референдуму або члена виборчої комісії, комісії з референдуму з використанням службового становища з метою впливу на їхні дії чи рішення (ч. 4 ст. 157 КК України)

4) ухилення члена виборчої комісії чи члена комісії з референдуму від виконання своїх обов'язків у роботі комісії без поважних причин, що призвело до неможливості роботи виборчої комісії, комісії з референдуму в день голосування, проведення підрахунку голосів на виборчій дільниці чи дільниці з референдуму, встановлення підсумків голосування у відповідному виборчому окрузі чи окрузі з референдуму, встановлення результатів виборів або референдуму (ч. 5 ст. 157 КК України)

Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії референдуму чи діяльності офіційного спостерігача (ч. 1 ст. 157 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують реалізацію особою свого виборчого права (обирати та бути обраним), права на вимогу референдуму та участь у ньому, права брати участь у виборчому та референдумному процесі в статусі суб'єкта такого процесу

потерпілий спеціальний:

а) громадянин, який має право обирати чи бути обраний на виборні посади в органи державної влади чи органи місцевого самоврядування

б) громадяни, які мають право брати участь у референдумі

діяння: перешкоджання вільному здійсненню громадянином свого виборчого права або права брати участь у референдумі

спосіб спеціальний:

а) обман

б) примушування

час спеціальний:

час проведення виборів або референдуму

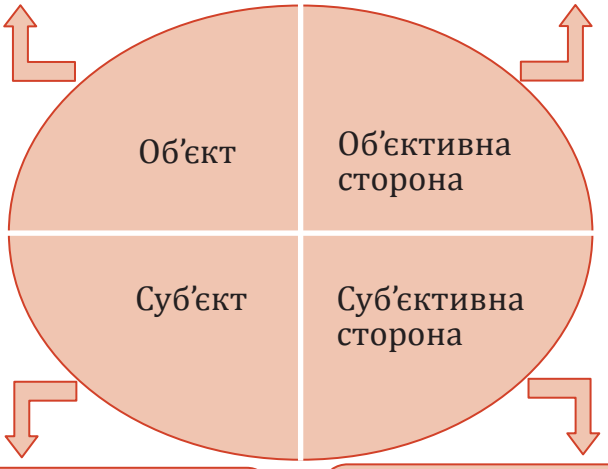

загальний

умисел

суспільні відносини, що забезпечують реалізацію особою свого виборчого права (обирати та бути обраним), права на вимогу референдуму та участь у ньому, права брати участь у виборчому та референдумному процесі в статусі суб'єкта такого процесу

потерпілий спеціальний:

а) інший суб'єкт виборчого процесу, процесу референдуму
б) член ініціативної групи референдуму
в) член виборчої комісії
г) член комісії з референдуму
ґ) офіційний спостерігач

діяння: перешкоджання діяльності іншого суб'єкта виборчого процесу, процесу референдуму, ініціативної групи референдуму, комісії з референдуму, члена виборчої комісії, члена ініціативної групи референдуму, члена комісії з референдуму або офіційного спостерігача при виконанні ними своїх повноважень чи здійсненні своїх прав

спосіб спеціальний:

а) обман
б) примушування

час спеціальний:

час проведення виборів або референдуму

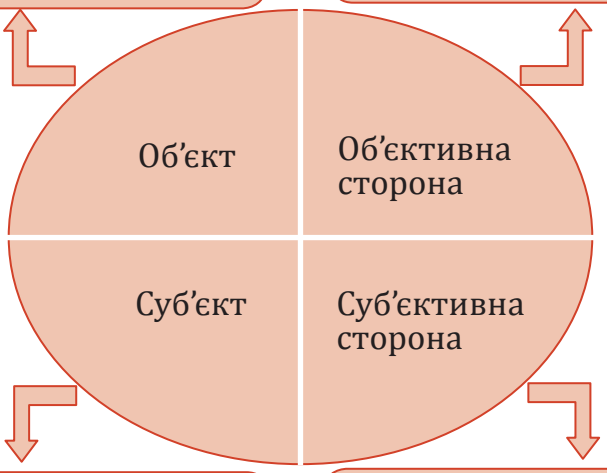

загальний

умисел

Кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 157 КК України)

- поєднані із застосуванням насильства
- поєднані зі знищенням чи пошкодженням майна
- поєднані з погрозою застосування насильства
- поєднані з погрозою знищення чи пошкодженням майна

Особливо кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 157 КК України)

- вчинені за попередньою змовою групою осіб
- вчинені членом виборчої комісії чи членом комісії з референдуму

Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії референдуму чи діяльності офіційного спостерігача (ч. 4 ст. 157 КК України)

Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії референдуму чи діяльності офіційного спостерігача (ч. 5 ст. 157 КК України)

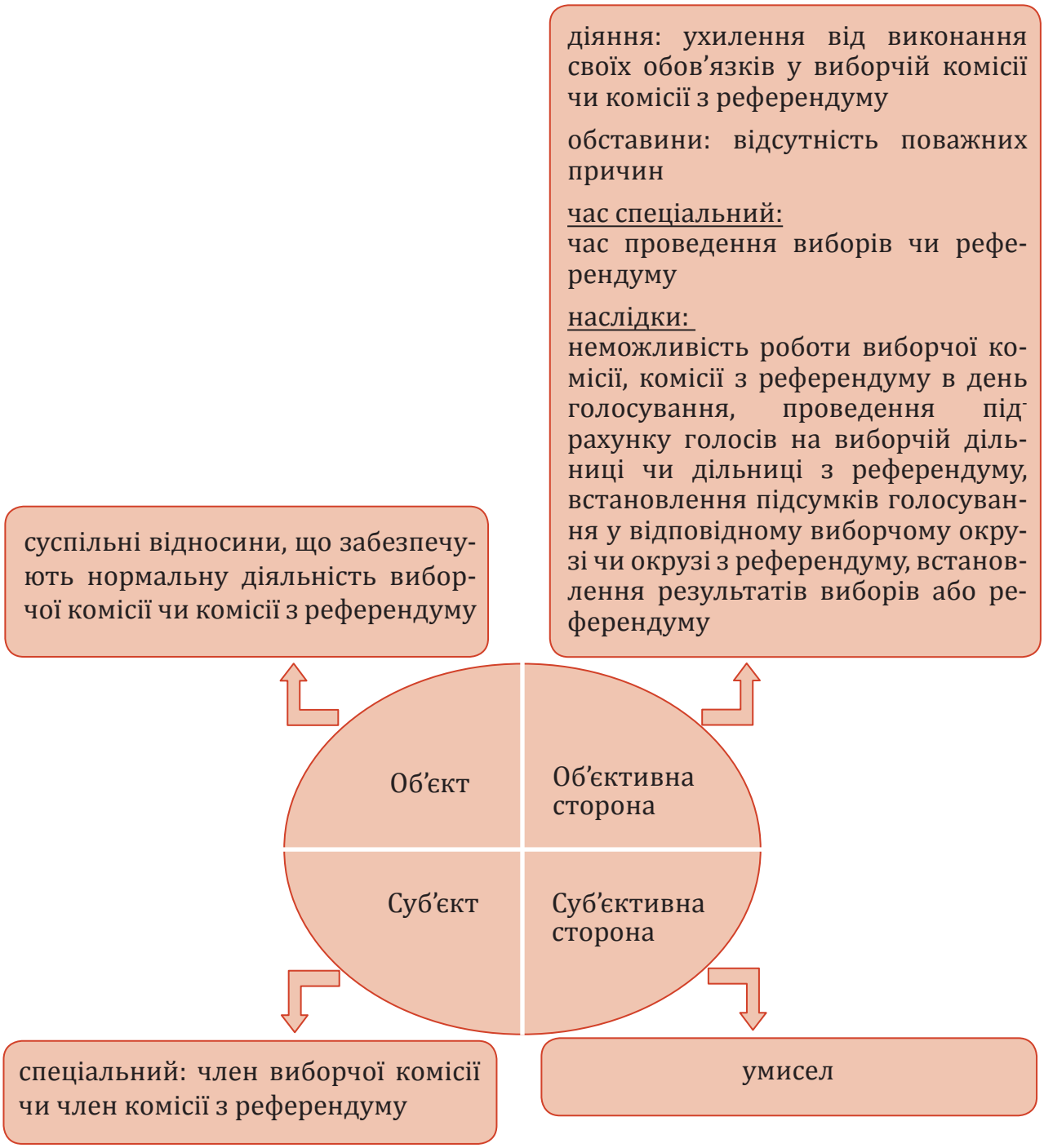

Надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або інше несанкціоноване втручання в роботу Державного реєстру виборців (ст. 158 КК України)

Стаття 158 КК України передбачає 4 альтернативні склади кримінального правопорушенн:

1) умисне подання до органу ведення Державного реєстру виборців неправдивих відомостей про виборців
2) умисне внесення неправдивих відомостей до бази даних Державного реєстру виборців
3) несанкціоновані дії з інформацією, що міститься в базі даних Державного реєстру виборців
4) інше несанкціоноване втручання у роботу бази даних Державного реєстру виборців (ч. 1 ст. 158 КК України)

альтернативні діяння:
1) умисне подання до органу ведення Державного реєстру виборців неправдивих відомостей про виборців
2) умисне внесення неправдивих відомостей до бази даних Державного реєстру виборців
3) несанкціоновані дії з інформацією, що міститься в базі даних Державного реєстру виборців
4) інше несанкціоноване втручання у роботу бази даних Державного реєстру виборців

наслідки: якщо такі дії призвели до неможливості встановлення результатів голосування на виборчій дільниці чи дільниці з референдуму, підсумків голосування у відповідному виборчому окрузі чи окрузі з референдуму, чи до визнання голосування на виборчій дільниці або дільниці з референдуму недійсним

суспільні відносини, що забезпечують належний порядок ведення Державного реєстру виборців

Об'єкт	Об'єктивна сторона
Суб'єкт	Суб'єктивна сторона

при першій формі дій: суб'єкт подання відомостей про виборців до органу ведення Державного реєстру виборців

при другій формі дій: працівник органу ведення Державного реєстру виборців

при третій та четвертій формі дій: загальний

у ч. 2: вичерпний перелік спеціальних суб'єктів

умисел

Кваліфікуючі ознаки
(ч. 2 ст. 158 КК України)

вчинені повторно

за попередньою змовою групою осіб

членом виборчої комісії чи комісії з референдуму, службовою особою з використанням службового становища, уповноваженим представником кандидата на пост Президента України, представником партії, представником суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму у Центральній виборчій комісії, уповноваженою особою політичної партії, представником організації партії у виборчій комісії, уповноваженими особами суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму, членом ініціативної групи референдуму, кандидатом, довіреною особою кандидата

у разі якщо такі дії призвели до неможливості встановлення результатів голосування на виборчій дільниці чи дільниці з референдуму, підсумків голосування у відповідному виборчому окрузі чи окрузі з референдуму, чи до визнання голосування на виборчій дільниці або дільниці з референдуму недійсним

Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше одного разу, викрадення, пошкодження, приховування або знищення виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі (ст. 158-1 КК України)

Об'єкт

суспільні відносини, що забезпечують встановлений законом порядок виготовлення, зберігання використання виборчих документів та документів референдуму

предмет:
а) виборчий бюлетень

б) бюлетень для голосування на референдумі

Об'єктивна сторона

діяння:
1) надання або отримання виборчого бюлетеня чи бюлетеня для голосування на референдумі особою, яка не має права його надавати чи отримувати, або надання виборцю, учаснику референдуму заповненого виборчого бюлетеня чи бюлетеня для голосування на референдумі, або голосування виборцем, учасником референдуму більше одного разу, незаконне опускання виборчого бюлетеня чи бюлетеня для голосування на референдумі до виборчої скриньки
2) викрадення, пошкодження, приховування або знищення виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі

наслідки: якщо такі дії призвели до неможливості проведення підрахунку голосів на виборчій дільниці чи дільниці з референдуму чи до визнання голосування на виборчій дільниці або дільниці референдуму недійсним

Суб'єкт

загальний та спеціальний:
в ч. 1 – виборець, учасник референдуму;
в ч. 3 – кандидат, член виборчої комісії чи член комісії з референдуму, довірена особа кандидата, уповноважена особа політичної партії, представник організації партії у виборчій комісії, уповноважена особа суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму, член ініціативної групи референдуму, офіційний спостерігач
Примітка. Суб'єктом кримінального правопорушення, визначеного частиною другою цієї статті, не є виборці, учасники референдуму, які вчинили дії, передбачені цією частиною, щодо свого виборчого бюлетеня або бюлетеня для голосування на референдумі.

Суб'єктивна сторона

умисел

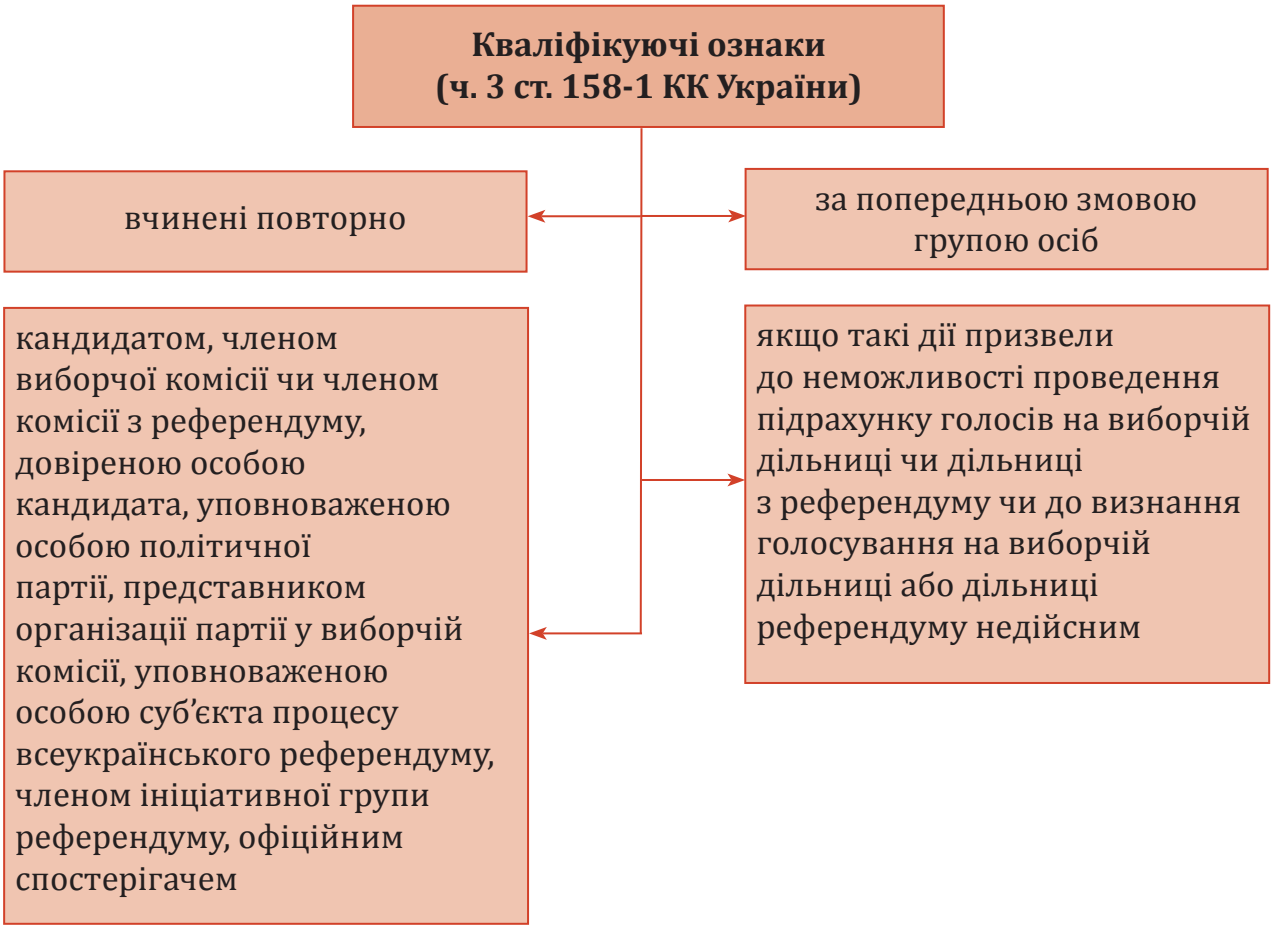
Кваліфікуючі ознаки
(ч. 3 ст. 158-1 КК України)
вчинені повторно
за попередньою змовою групою осіб
кандидатом, членом виборчої комісії чи членом комісії з референдуму, довіреною особою кандидата, уповноваженою особою політичної партії, представником організації партії у виборчій комісії, уповноваженою особою суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму, членом ініціативної групи референдуму, офіційним спостерігачем
якщо такі дії призвели до неможливості проведення підрахунку голосів на виборчій дільниці чи дільниці з референдуму чи до визнання голосування на виборчій дільниці або дільниці референдуму недійсним

Незаконне знищення або пошкодження виборчої документації або документації референдуму (ст. 158-2 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують встановлений законом порядок виготовлення, зберігання використання виборчих документів та документів референдуму

<u>предмет:</u>

а) виборча документація (згідно примітки: списки виборців, виборчі бюлетені, усі постанови, протоколи, акти виборчих комісій, заяви та подання членів виборчої комісії, суб'єктів виборчого процесу, інші документи, що приймаються (складаються) виборчими комісіями та/або подаються до виборчих комісій під час виборчого процесу та підлягають зберіганню після проведення виборів у державних архівних установах або в Центральній виборчій комісії України)

б) документація референдуму (згідно примітки: списки учасників референдуму, бюлетені для голосування на референдумі, контрольні талони бюлетенів для голосування на референдумі, усі постанови, протоколи, акти, заяви та подання членів комісій з референдуму, інші документи, що приймаються (складаються) комісіями з референдуму або подаються до комісій з референдуму під час проведення референдуму, та підлягають зберіганню після проведення референдуму в архівних установах або в Центральній виборчій комісії)

діяння:

а) незаконне знищення

б) незаконне пошкодження

<u>місце спеціальне:</u>

а) в архівних установах

б) в Центральній виборчій комісії

<u>час спеціальний:</u>

після проведення виборів або референдуму

в ч. 1 – загальний

в ч. 2 – спеціальний: член виборчої комісії чи член комісії з референдуму, чи інша службова особа з використанням службового становища)

умисел

Кваліфікуючі ознаки
(ч. 2 ст. 158-2 КК України)

за попередньою змовою групою осіб

членом виборчої комісії чи членом комісії з референдуму, чи іншою службовою особою з використанням службового становища

Фальсифікація, підроблення, викрадення, пошкодження або знищення виборчої документації, документації референдуму, викрадення, пошкодження, приховування, знищення печатки виборчої комісії, комісії референдуму, виборчої скриньки, списку виборців чи учасників референдуму (ст. 158-3 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують правильне встановлення результатів виборів
предмет:
а) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці або дільниці з референдуму
б) протокол про підсумки голосування в межах відповідного виборчого округу, округу з референдуму чи про результати виборів або референдуму
в) виборча документація
г) документація референдуму
ґ) печатка виборчої комісії, комісії з референдуму
д) виборча скринька з бюлетенями
е) список виборців чи учасників референдуму

діяння:
1) підписання протоколу до остаточного його заповнення, а також підписання такого протоколу не на засіданні виборчої комісії або комісії з референдуму
2) підробка або незаконне виготовлення виборчої документації, документації референдуму, її використання або зберігання, а так само включення до неї завідомо недостовірних відомостей
3) викрадення, пошкодження, приховування, знищення
час спеціальний:
а) до остаточного заповнення протоколу
б) поза часом засідання виборчої комісії чи комісії з референдуму

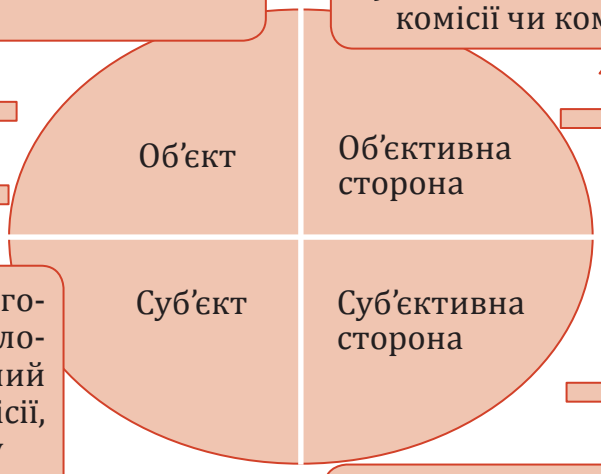

ч. 1 – спеціальний: голова, заступник голови, секретар, інший член виборчої комісії, комісії референдуму
ч. 2, 3 – загальний
ч. 4 – службова особа з використанням службового становища

умисел

Кваліфікуючі ознаки (ч. 4 ст. 158-3 КК України)

- вчинені повторно
- вчинені за попередньою змовою групою осіб
- вчинені службовою особою з використанням службового становища
- якщо такі дії призвели до неможливості проведення підрахунку голосів на виборчій дільниці чи дільниці з референдуму, встановлення підсумків голосування у відповідному виборчому окрузі чи окрузі з референдуму, встановлення результатів виборів або референдуму чи до визнання голосування на виборчій дільниці або дільниці референдуму недійсним

Заохочувальна норма (ч. 5 ст. 158-3 КК України):

особа звільняється від кримінальної відповідальності за злочин, передбачений частиною першою цієї статті, якщо вона добровільно до притягнення до кримінальної відповідальності повідомила про вчинення злочину та сприяла його розкриттю

Порушення таємниці голосування
(ст. 159 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують таємницю волевиявлення громадянина під час голосування на виборах чи референдумі

діяння: розголошення змісту волевиявлення громадянина, який взяв участь у виборах чи референдумі

ч. 1 – загальний
ч. 2 – спеціальний: член виборчої комісії або член комісії з референдуму, кандидат, уповноважена особа політичної партії, представник організації партії у виборчій комісії, уповноважена особа суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму, довірена особа кандидата, член ініціативної групи референдуму, офіційний спостерігаче чи службова особа з використанням свого службового становища

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 159 КК України)

- вчинене членом виборчої комісії або членом комісії з референдуму, кандидатом, уповноваженою особою політичної партії, представником організації партії у виборчій комісії, уповноваженою особою суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму, довіреною особою кандидата, членом ініціативної групи референдуму, офіційним спостерігачем
- вчинені іншою службовою особою з використанням влади або службового становища

Порушення порядку фінансування політичної партії, передвиборної агітації чи агітації референдуму (ст. 159-1 КК України)

Стаття 159-1 КК України передбачає 2 окремі основні склади кримінального правопорушення:

1) подання завідомо недостовірних відомостей у звіті політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру або у фінансовому звіті про надходження та використання коштів виборчого фонду політичної партії, місцевої організації політичної партії, кандидата (ч. 1 ст. 159-1 КК України)

2) умисне здійснення внеску на підтримку політичної партії особою, яка не має на те права, або від імені юридичної особи, яка не має на те права, умисне здійснення внеску на користь політичної партії фізичною особою або від імені юридичної особи у великому розмірі, умисне надання фінансової (матеріальної) підтримки для здійснення передвиборної агітації чи агітації референдуму фізичною особою або від імені юридичної особи у великому розмірі чи особою, яка не має на те права, або від імені юридичної особи, яка не має на те права, а так само умисне отримання внеску на користь політичної партії від особи, яка не має права здійснювати такий внесок, або у великому розмірі, умисне отримання у великому розмірі фінансової (матеріальної) підтримки у здійсненні передвиборної агітації чи агітації референдуму, умисне отримання такої фінансової (матеріальної) підтримки від особи, яка не має права надавати таку фінансову (матеріальну) підтримку (ч. 2 ст. 159-1 КК України)

діяння:
а) подання завідомо недостовірних відомостей
б) умисне здійснення внеску
в) умисне надання фінансової (матеріальної) підтримки
г) умисне отримання внеску
ґ) умисне отримання у великому розмірі фінансової (матеріальної) підтримки
д) умисне отримання такої фінансової (матеріальної) підтримки

суспільні відносини, що забезпечують визначений законодавством порядок фінансування виборчої кампанії

предмет: звіт, фінансовий звіт, внесок, фінансова (матеріальна) підтримка

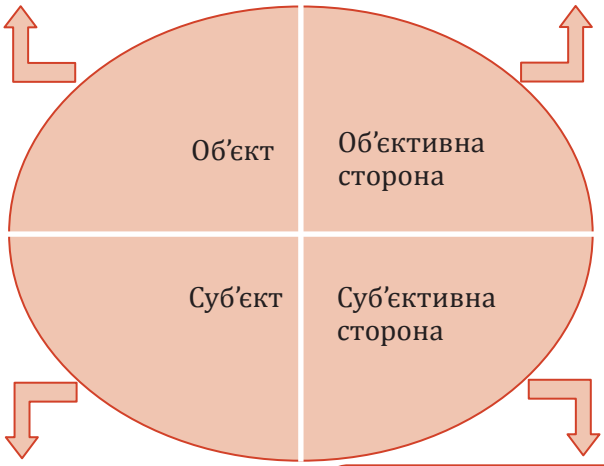

ч. 1 – загальний

ч. 2 – спеціальний: особа, яка не мала права робити чи приймати внесок

прямий умисел

мета спеціальна: для здійснення передвиборної агітації чи агітації референдуму

мотив спеціальний: на користь політичної партії

Кваліфікуюча ознака (ч. 3 ст. 159-1 КК України) → вчинені повторно

Особливо кваліфікуючі ознаки (ч. 4 ст. 159-1 КК України) →
- за попередньою змовою групою осіб
- організованою групою
- поєднані з вимаганням

Підкуп виборця, учасника референдуму, члена виборчої комісії або комісії з референдуму (ст. 160 КК України)

Стаття 160 КК України передбачає 3 окремі основні склади кримінального правопорушення:

1) прийняття пропозиції, обіцянки або одержання виборцем, учасником референдуму, членом виборчої комісії або комісії з референдуму, офіційним спостерігачем для себе чи третьої особи неправомірної вигоди за вчинення або невчинення будь-яких дій, пов'язаних з безпосередньою реалізацією ним своїх виборчих прав, прав на участь у референдумі (ч. 1 ст. 160 КК України)

2) пропозиція, обіцянка або надання виборцю чи учаснику референдуму, кандидату, члену виборчої комісії або комісії з референдуму неправомірної вигоди за вчинення або невчинення будь-яких дій, пов'язаних з безпосередньою реалізацією ним свого виборчого права, права на участь у референдумі (ч. 2 ст. 160 КК України)

3) надання виборцям, учасникам референдуму, юридичним особам неправомірної вигоди, що супроводжується передвиборною агітацією або агітацією з референдуму, згадуванням імені кандидата, назви політичної партії, яка висунула кандидата на відповідних виборах, або використанням зображення кандидата, символіки політичної партії, яка висунула кандидата на відповідних виборах (ч. 3 ст. 160 КК України)

Заохочувальна норма (ч. 5 ст. 160 КК України):
особа, крім організатора та підбурювача кримінального правопорушення, звільняється від відповідальності за кримінальне правопорушення, передбачене цією статтею, якщо вона добровільно до притягнення до кримінальної відповідальності повідомила про вчинення злочину та сприяла його розкриттю.

Примітка. *У цій статті під неправомірною вигодою слід розуміти продукти харчування, спиртні напої та тютюнові вироби, незалежно від їх вартості, а також грошові кошти, товари (крім матеріалів агітації, визначених законом), послуги, роботи, пільги, переваги, подарункові сертифікати, цінні папери, кредити, лотерейні білети, інші матеріальні та нематеріальні активи, вартість яких перевищує 0,06 неоподатковуваного мінімуму доходів громадян, які на безоплатних або на інших пільгових умовах пропонуються, обіцяються, надаються кандидатам, виборцям, учасникам референдуму або членам виборчої комісії, комісії з референдуму чи одержуються зазначеними особами.*

діяння:
а) прийняття пропозиції чи обіцянки
б) одержання неправомірної вигоди для себе чи третьої особи
в) пропозиція, обіцянка чи надання неправомірної вигоди
г) надання неправомірної вигоди, що супроводжується передвиборною агітацією або агітацією з референдуму, згадуванням імені кандидата, назви політичної партії, яка висунула кандидата на відповідних виборах, або використанням зображення кандидата, символіки політичної партії, яка висунула кандидата на відповідних виборах

засоби: агітаційні матеріали

суспільні відносини, що забезпечують чесні вибори та об'єктивні результати голосування

предмет: неправомірна вигода

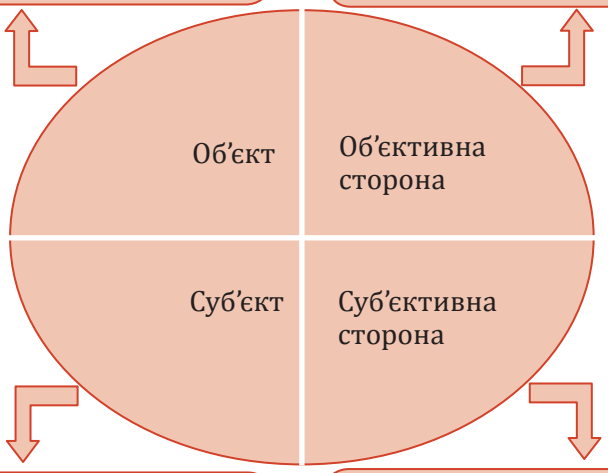

ч. 1, 4 – спеціальний: виборець, учасник референдуму, член виборчої комісії або комісії з референдуму, член ініціативної групи референдуму, кандидат або його довірена особа, інша особа, яка діяла на прохання кандидата або за дорученням кандидата або політичної партії, що його висунула, уповноважена особа політичної партії, представник організації політичної партії у виборчій комісії, уповноважена особа суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму, офіційний спостерігач

ч. 2, 3 – загальний

прямий умисел

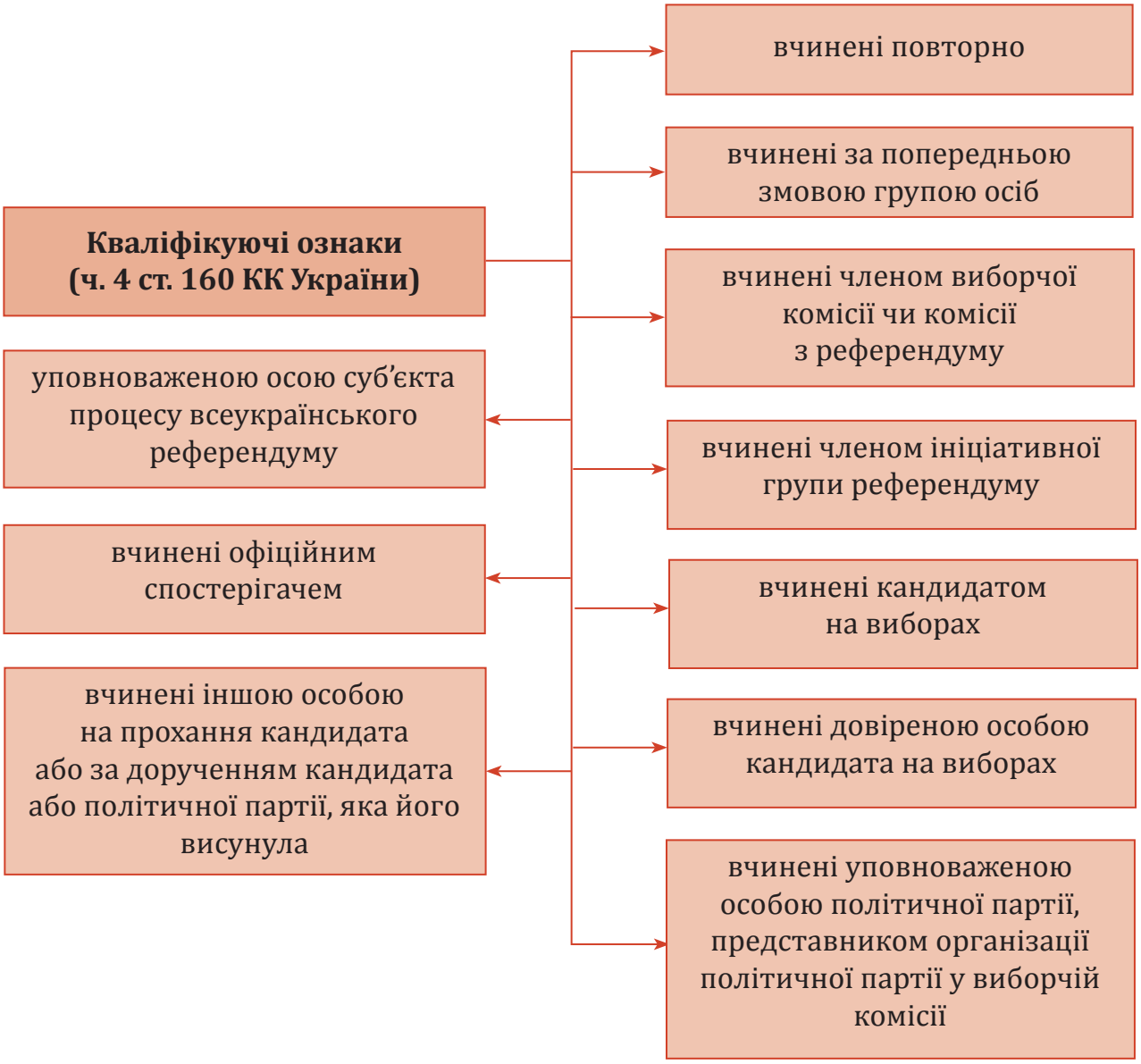
Кваліфікуючі ознаки
(ч. 4 ст. 160 КК України)
вчинені повторно
вчинені за попередньою змовою групою осіб
вчинені членом виборчої комісії чи комісії з референдуму
вчинені членом ініціативної групи референдуму
вчинені кандидатом на виборах
вчинені довіреною особою кандидата на виборах
вчинені уповноваженою особою політичної партії, представником організації політичної партії у виборчій комісії
уповноваженою осою суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму
вчинені офіційним спостерігачем
вчинені іншою особою на прохання кандидата або за дорученням кандидата або політичної партії, яка його висунула

Кримінальні правопорушення проти громадянських (особистих) прав

Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної, регіональної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками (ст. 161 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 161 КК України)

- поєднані з насильством
- поєднані з обманом
- поєднані з погрозами
- вчинені службовою особою

Особливо кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 161 КК України)

- вчинені організованою групою осіб
- спричинення тяжких наслідків

Примітка. У цій статті під регіональною належністю слід розуміти належність особи за народженням чи проживанням до регіону – частини території України або території компактного розселення українців за межами території України, – що відрізняється від інших територій за низкою історичних, географічних, мовних та інших ознак

Порушення недоторканості житла (ст. 162 КК України)

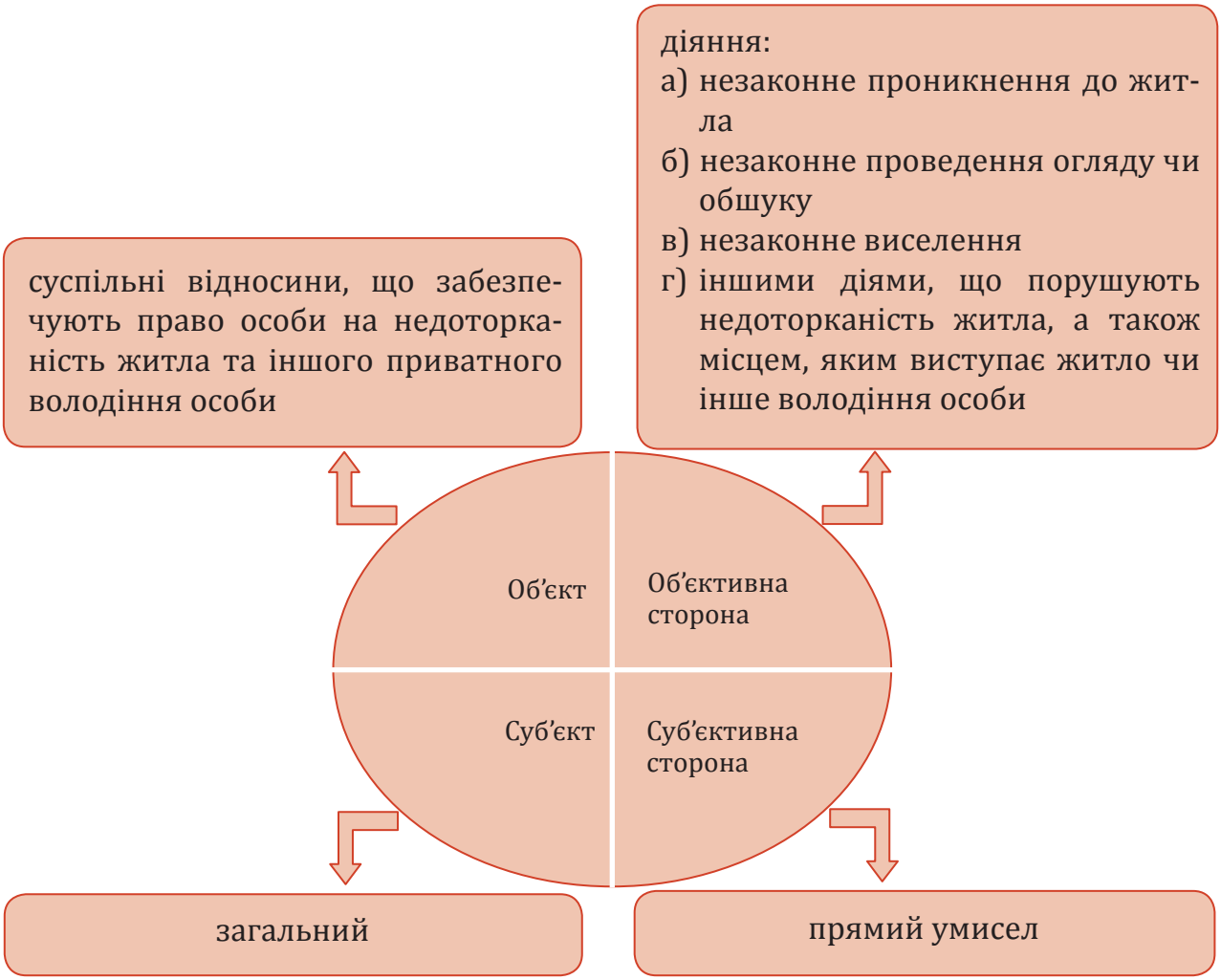

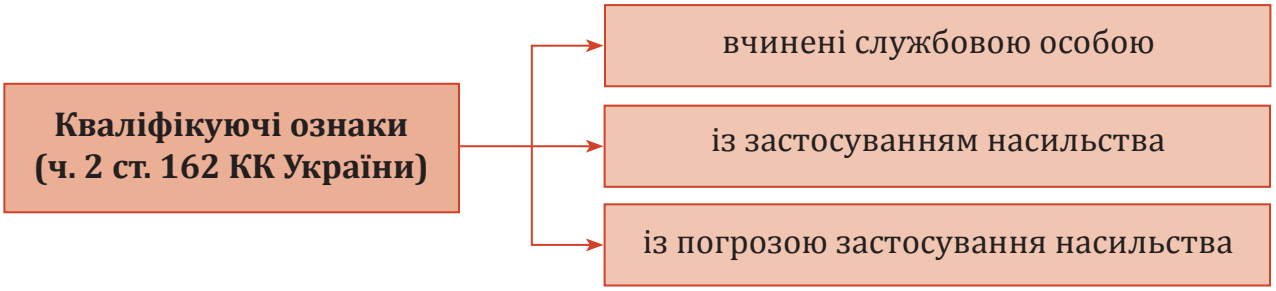

Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер (ст. 163 КК України)

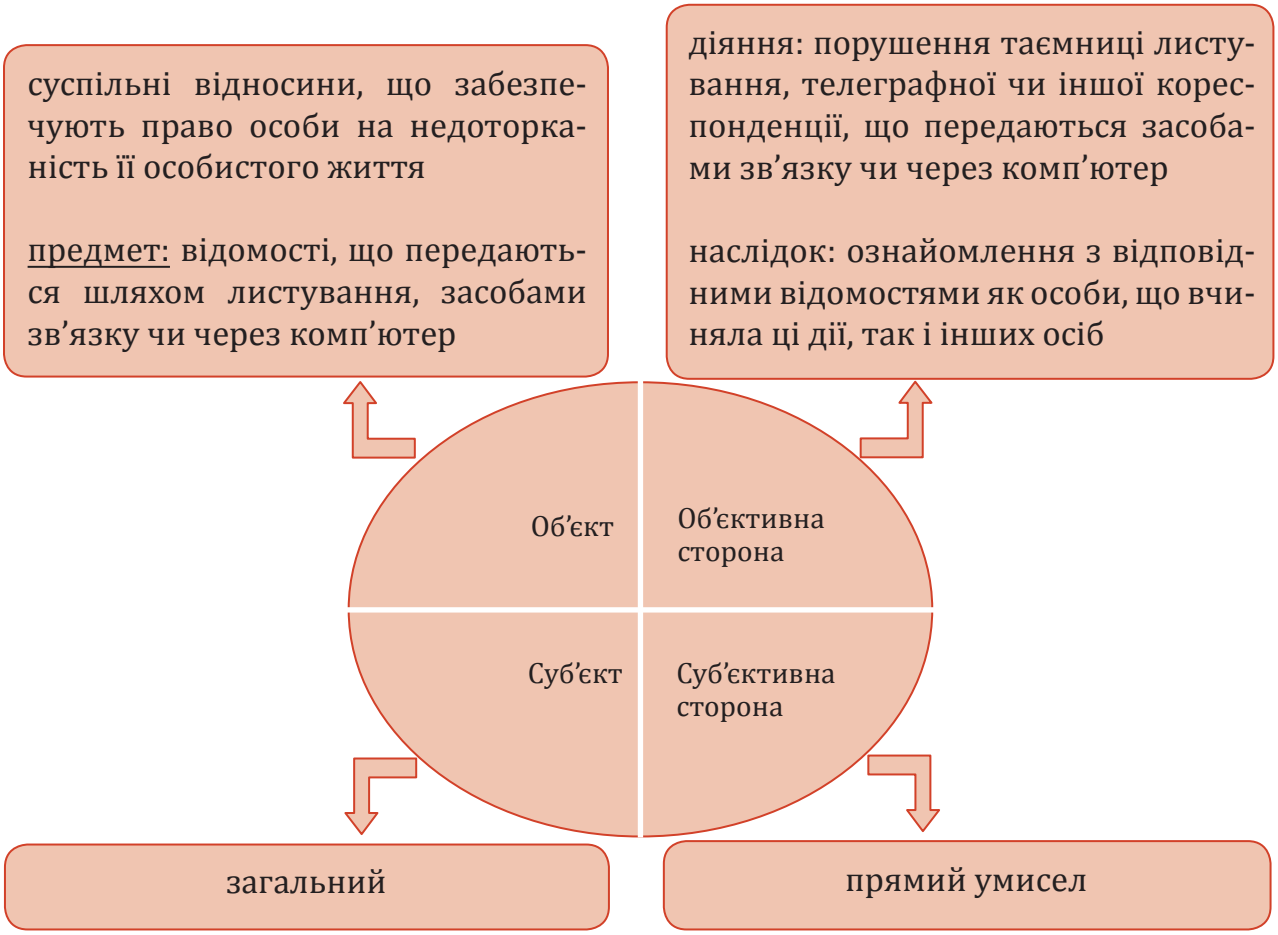

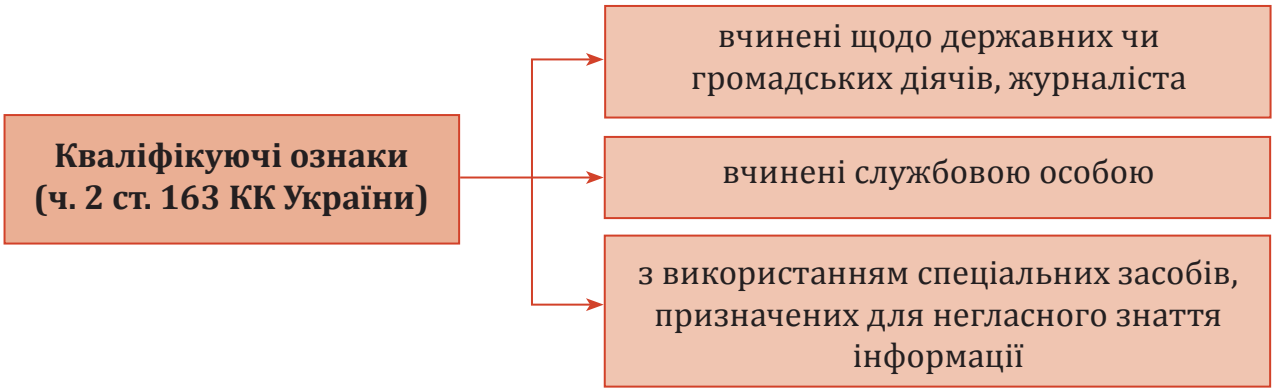

Пошкодження релігійних споруд чи культових будинків (ст. 178 КК України)

основний: суспільні відносини, що забезпечують право особи на свободу віросповідання та релігійну діяльність

додатковий: відносини власності

предмет:
а) релігійні споруди
б) культові будинки

пошкодження

руйнування

загальний

умисел

!!! Якщо особа не усвідомлювала, що здійснює знищення або пошкодження саме релігійної споруди чи культового будинку, її дії слід кваліфікувати як відповідне кримінальне правопорушення проти власності (ст. 194 КК України)

Незаконне утримування, осквернення або знищення релігійних святинь (ст. 179 КК України)

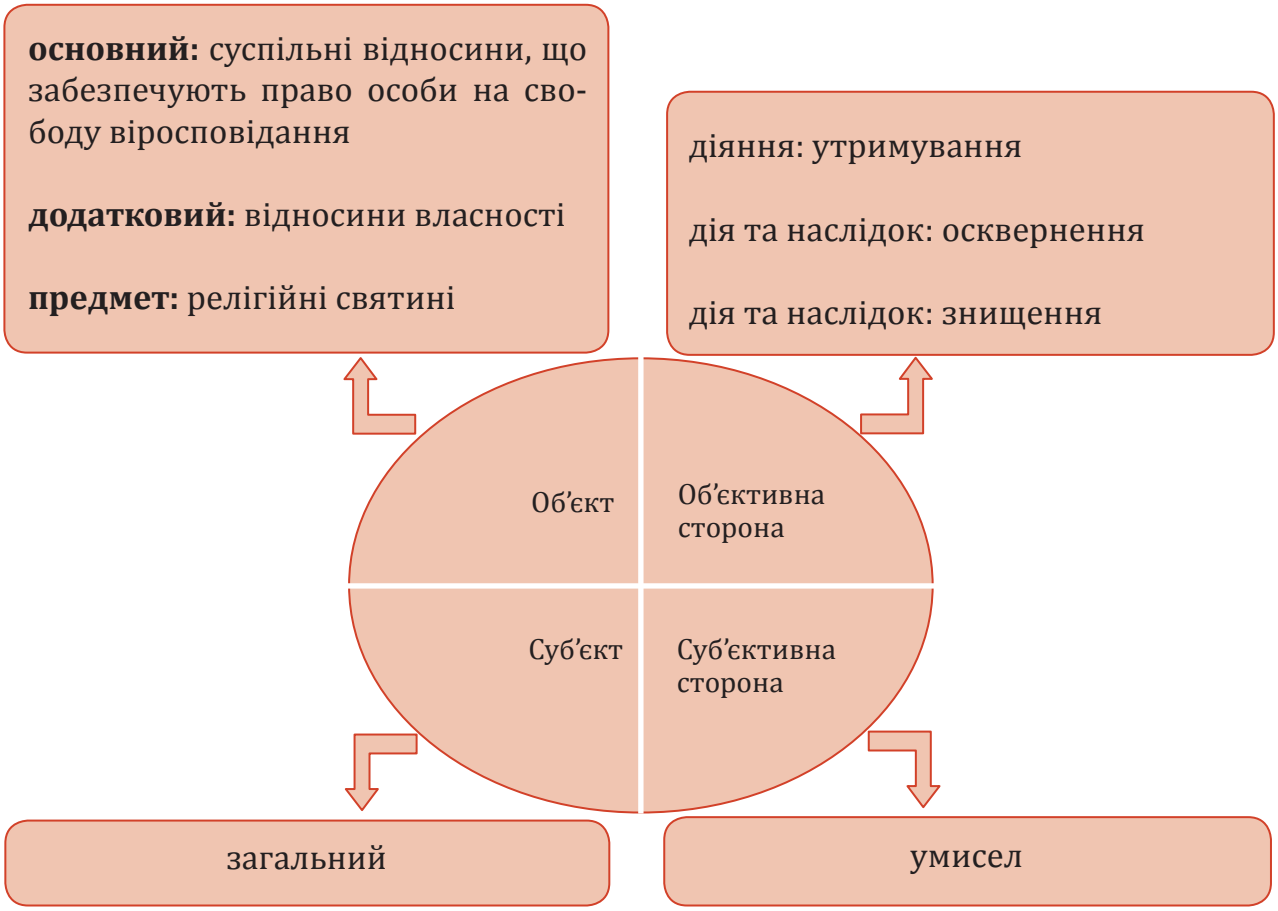

Перешкоджання здійсненню релігійного обряду (ст. 180 КК України)

Стаття 180 КК України передбачає 2 окремі основні склади кримінального правопорушення:

1) незаконне перешкоджання здійсненню релігійного обряду, що зірвало, або поставило під загрозу зриву релігійний обряд (ч. 1 ст. 180 КК України)

2) примушування священнослужителя шляхом фізичного або психічного насильства до проведення релігійного обряду (ч. 2 ст. 180 КК України)

основний: суспільні відносини, що забезпечують право особи на свободу віросповідання та релігійну діяльність

додатковий: суспільні відносини, що забезпечують фізичну та психічну недоторканість особи

потерпілий: священнослужитель

діяння: перешкоджання здійсненню релігійного обряду

наслідок:
а) зрив здійснення релігійного обряду
б) створення загрози зриву релігійного обряду

дія: примушування

спосіб:
а) шляхом фізичного насильства
б) шляхом психічного насильства

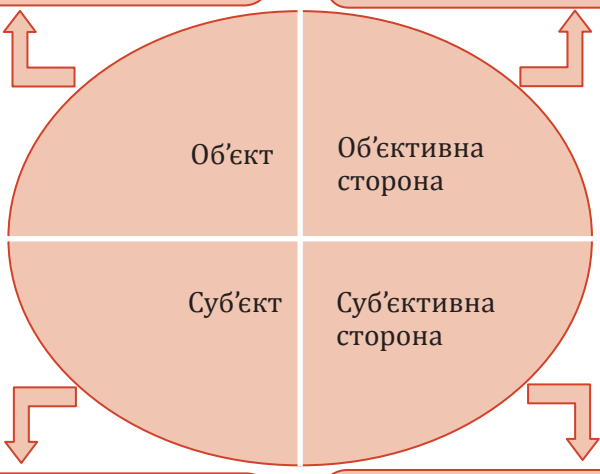

загальний

умисел

Посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів (ст. 181 КК України)

основний: суспільні відносини, що забезпечують проповідування релігійних віровчень із дотриманням правових норм

додатковий: суспільні відносини, що забезпечують безпеку здоров'я особи та дотримання норм моралі

діяння:
організація або керівництво групою, діяльність якої здійснюється під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів і поєднана із заподіянням шкоди здоров'ю людей або статевою розпустою

загальний

прямий умисел

Кваліфікуюча ознака (ч. 2 ст. 181 КК України) → поєднане із втягуванням в діяльність групи неповнолітніх

Порушення недоторканості приватного життя (ст. 182 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують недоторканість приватного життя

предмет: відомості, що становлять конфіденційну інформацію про особу

діяння:
а) незаконним збиранням
б) незаконним зберіганням
в) незаконним використанням
г) незаконним знищенням
ґ) незаконним поширенням
д) незаконною зміною інформації

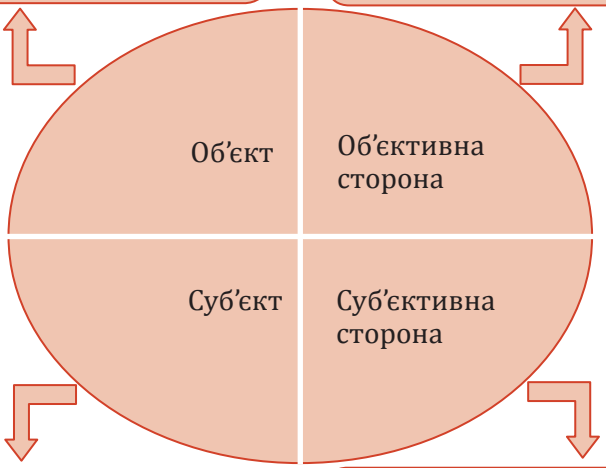

загальний

прямий умисел

Примітка. Істотною шкодою у цій статті, якщо вона полягає у заподіянні матеріальних збитків, вважається така шкода, яка в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.
Публічне, у тому числі через засоби масової інформації, журналістів, громадські об'єднання, професійні спілки, повідомлення особою інформації про вчинення кримінального або іншого правопорушення, здійснене з дотриманням вимог закону, не є діями, передбаченими цією статтею, і не тягне за собою кримінальну відповідальність.

Кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 182 КК України)

- якщо вони заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам, свободам та інтересам особи
- повторно

Кримінальні правопорушення проти соціально-економічних прав

Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей (ст. 164 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують право неповнолітніх на повноцінне життя та всебічний розвиток

потерпілий:

а) неповнолітня дитина батьків (в т.ч. усиновлена)

б) непрацездатна хоча і повнолітня дитина батьків (в т.ч. усиновлена), що перебуває на їх утриманні

предмет:

а) кошти на утримання дітей, які підлягають сплаті за рішенням суду (аліменти)

б) кошти та різні предмети, які повинні надаватися батьками своїм неповнолітнім чи непрацездатним дітям

діяння:
злісне ухиленням від сплати

злісне ухилення від утримання

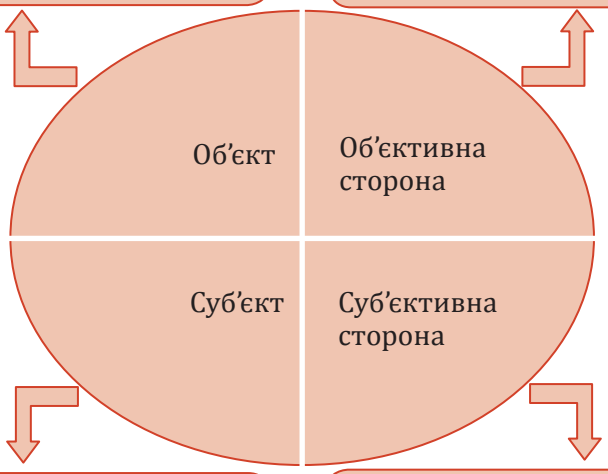

спеціальний: кровні батьки особи чи її усиновителі, особи, що мають на утриманні непрацездатних дітей

прямий умисел

Кваліфікуюча ознака (ч. 2 ст. 164 КК України) → вчинене особою, раніше судимою за Кримінальне правопорушення, передбачений цією статтею

Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків (ст. 165 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують право непрацездатних батьків на їх утримання їхніми дітьми

потерпілий: непрацездатні батьки чи усиновителі

предмет:
кошти на утримання непрацездатних батьків, які підлягають сплаті за рішенням суду

діяння:
злісне ухилення від сплати

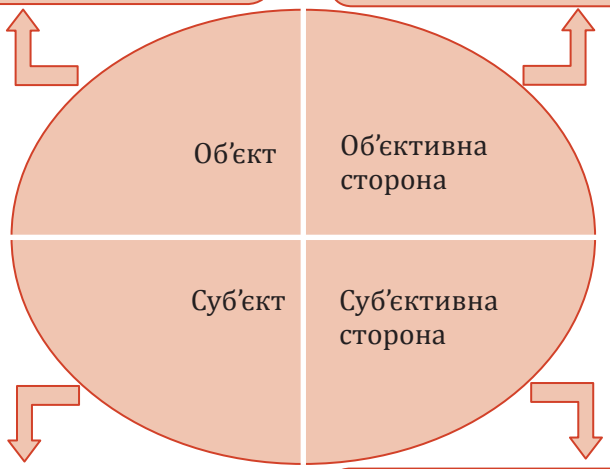

спеціальний: кровні чи усиновлені діти батьків

прямий умисел

Кваліфікуюча ознака (ч. 2 ст. 165 КК України) → вчинене особою, раніше судимою за кримінальне правопорушення, передбачене цією статтею

Примітка. У статтях 164 і 165 КК України під злісним ухиленням від сплати коштів на утримання дітей (аліментів) або на утримання непрацездатних батьків слід розуміти будь-які діяння боржника, спрямовані на невиконання рішення суду (приховування доходів, зміну місця проживання чи місця роботи без повідомлення державного виконавця, приватного виконавця тощо), які призвели до виникнення заборгованості із сплати таких коштів у розмірі, що сукупно складають суму виплат за три місяці відповідних платежів.

Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування (ст. 166 КК України)

Зловживання опікунськими правами
(ст. 167 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують належний порядок здійснення опіки чи піклування

потерпілий: особи, над якими встановлено:

а) опіку
б) піклування

діяння: використання опіки та піклування на шкоду підопічному

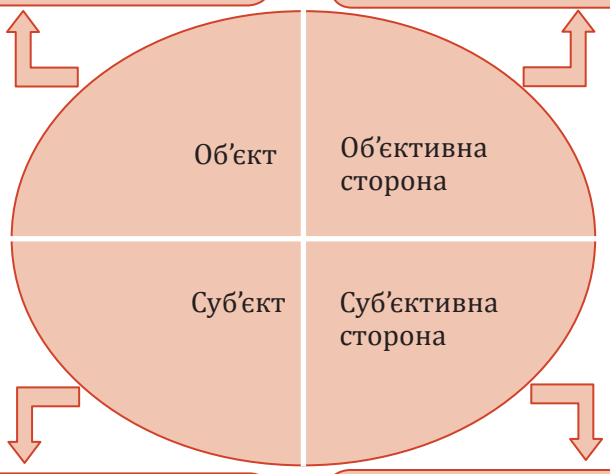

спеціальний:

а) опікуни
б) піклувальники

умисел

корислива мета

Перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій (ст. 170 КК України)

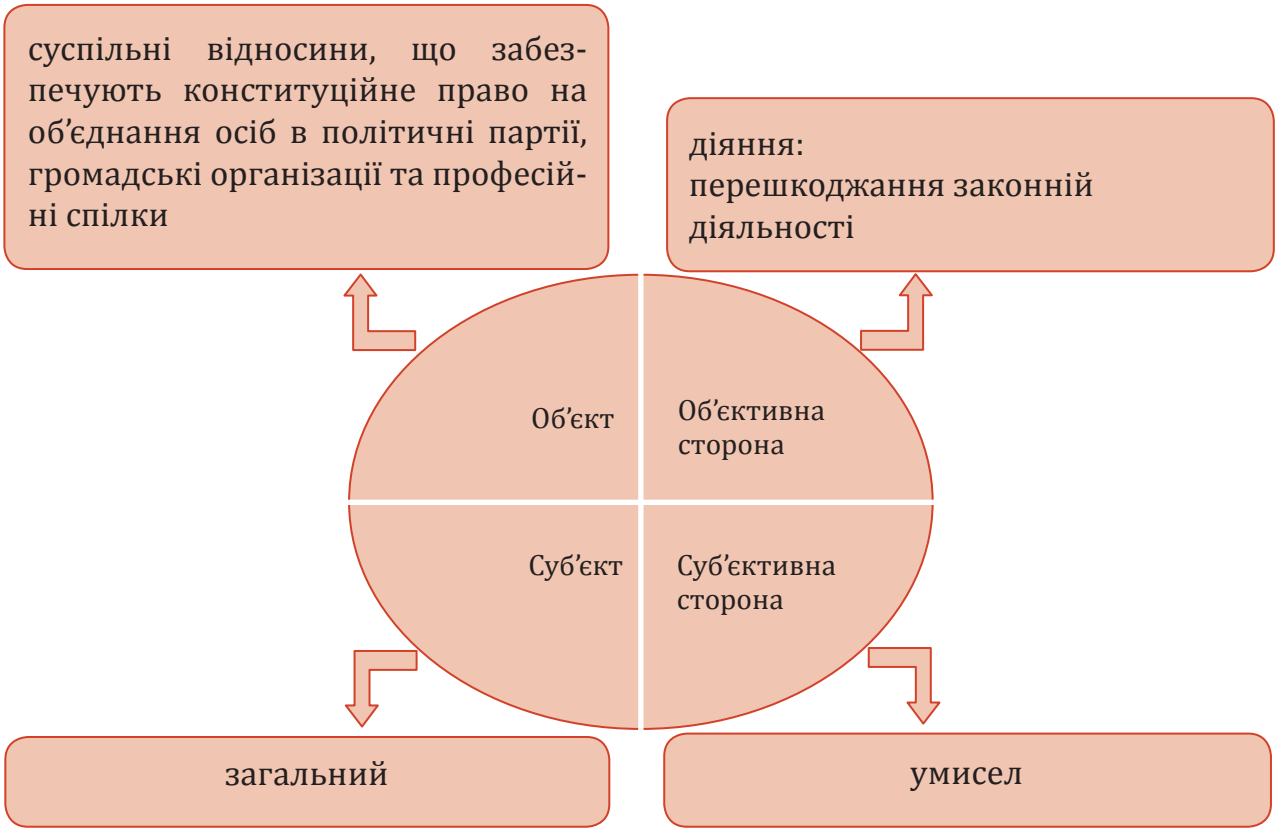

Перешкоджання здійсненню релігійного обряду (ст. 180 КК України)

Стаття 171 КК України передбачає 6 окремих складів кримінального правопорушення:

- незаконне вилучення зібраних, опрацьованих, підготовлених журналістом матеріалів і технічних засобів, якими він користується у зв'язку із своєю професійною діяльністю (ч. 1 ст. 171 КК України)
- незаконна відмова у доступі журналіста до інформації (ч. 1 ст. 171 КК України)
- незаконна заборона висвітлення окремих тем, показу окремих осіб, критики суб'єкта владних повноважень (ч. 1 ст. 171 КК України)
- будь-яке інше умисне перешкоджання здійсненню журналістом законної професійної діяльності (ч. 1 ст. 171 КК України)
- вплив у будь-якій формі на журналіста з метою перешкоджання виконанню ним професійних обов'язків (ч. 2 ст. 171 КК України)
- переслідування журналіста у зв'язку з його законною професійною діяльністю (ч. 2 ст. 171 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 173 КК України)

- вчинені службовою особою з використанням свого службового становища
- за попередньою змовою групою осіб

діяння:

незаконне вилучення зібраних, опрацьованих, підготовлених журналістом матеріалів і технічних засобів, якими він користується у зв'язку із своєю професійною діяльністю

незаконна відмова у доступі журналіста до інформації

незаконна заборона висвітлення окремих тем, показу окремих осіб, критики суб'єкта владних повноважень

будь-яке інше умисне перешкоджання здійсненню журналістом законної професійної діяльності

вплив у будь-якій формі на журналіста з метою перешкоджання виконанню ним професійних обов'язків

переслідування журналіста у зв'язку з його законною професійною діяльністю

суспільні відносини, що забезпечують свободу слова та думки у суспільстві

потерпілий:
професійний журналіст

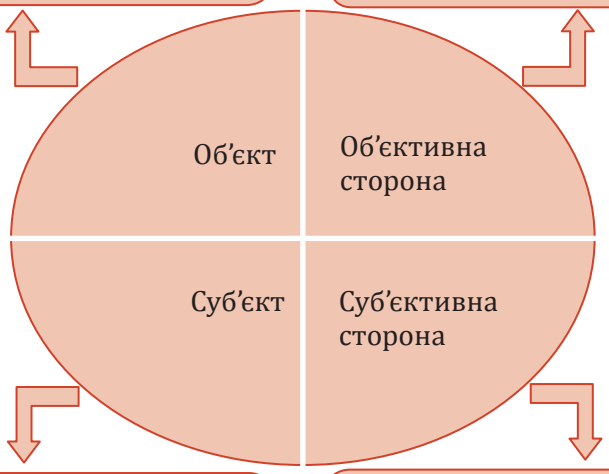

загальний

або

спеціальний: службова особа

умисел

мотив: прагнення змінити характер такої діяльності, припинити цю діяльність чи критику, або ж помститися за них

Грубе порушення законодавства про працю (ст. 172 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують захист трудових прав особи

потерпілий: працівник

діяння:

незаконне звільнення працівника з роботи

інше грубе порушення законодавства про працю

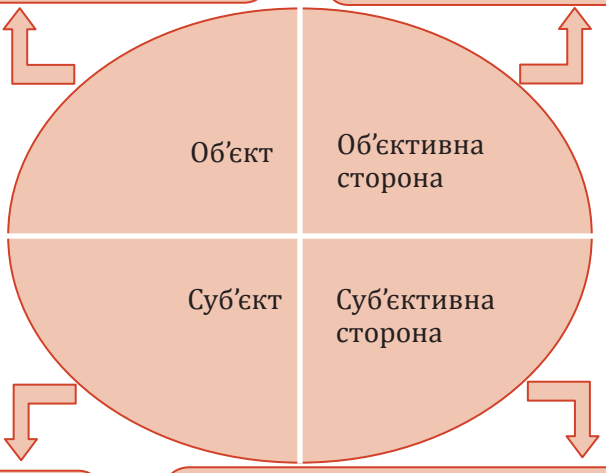

спеціальний: службова особа юридичної особи чи фізична особа-суб'єкт підприємницької діяльності

умисел

у випадку незаконного звільнення працівника з роботи – ще й особистим мотивом чи у зв'язку з повідомленням ним як викривачем про вчинення іншою особою корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

Кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 172 КК України)

- повторно
- вчинене щодо неповнолітнього
- вчинене щодо вагітної жінки
- вчинене щодо одинокого батька, матері, або особи, яка їх замінює і яка виховує дитину, віком до 14 років або дитину з інвалідністю

Грубе порушення угоди про працю
(ст. 173 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують захист трудових прав особи

потерпілий: працівник, з яким укладено угоду про працю

діяння:

грубе порушення угоди про працю

спосіб:

а) шляхом обману
б) шляхом зловживання довірою
в) шляхом примусу до виконання роботи, необумовленої угодою

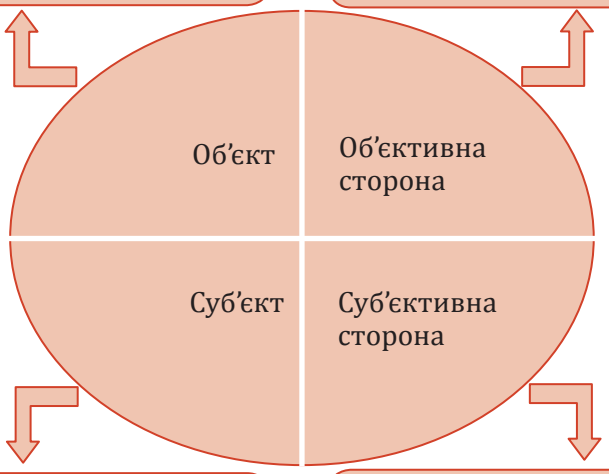

спеціальний:
а) службова особа підприємства, установи, організації, незалежно від форми власності
б) громадянин, який уклав з працівником угоду про працю
в) уповноважена ними особа

умисел

Кваліфікуюча ознака (ч. 2 ст. 173 КК України) → вчинені стосовно громадянина, з яким укладена угода щодо його роботи за межами України

Примушування до участі у страйку або перешкоджання до участі у страйку (ст. 174 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують реалізацію права на страйк

потерпілий: працівник, який згідно з законодавством має право на страйк

примушування до участі в страйку
перешкоджання участі у страйку
спосіб:
а) шляхом насильства
б) шляхом погрози застосування насильства
в) шляхом інших незаконних дій

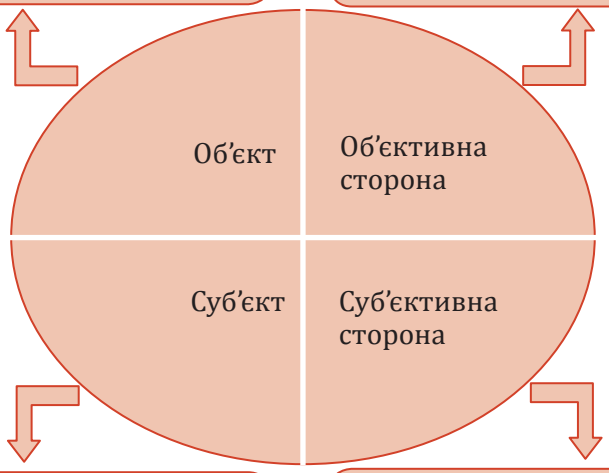

загальний

умисел

Диспозиція статті 174 КК України сконструйована таким чином, що перешкоджання є кримінальним правопорушенням лише тоді, коли воно полягає у активній поведінці (вчиненні дій) !!!

Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат (ст. 175 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують право особи на заробітну плату, стипендію, пенсію чи іншу соціальну виплату

потерпілий: працівник або особа, яка згідно законодавства має право на стипендію, пенсію чи іншу соціальну виплату

предмет: заробітна плата, стипендія, пенсія, інша установлена законом виплата громадянам більше ніж за один місяць

невиплата відповідних виплат

обставини: відсутність законних підстав для такої невиплати

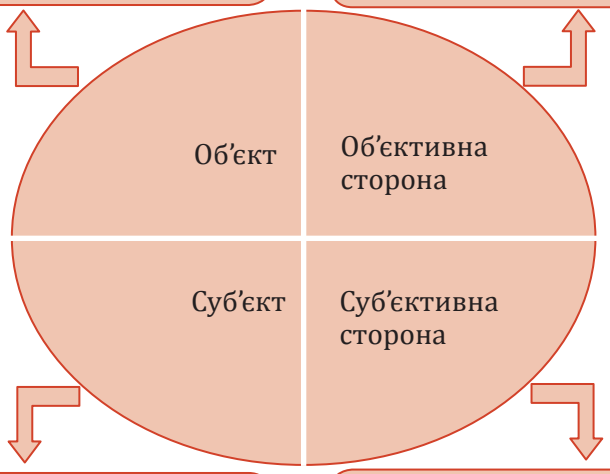

спеціальний:
а) керівник підприємства, установи або організації незалежно від форми власності
б) громадянин – суб'єкт підприємницької діяльності

прямий умисел

Кваліфікуюча ознака (ч. 2 ст. 175 КК України) → якщо було вчинене внаслідок нецільового використання коштів, призначених для виплати заробітної плати, стипендії, пенсії та інших встановлених законом виплат

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за невиплату заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат:

Особа звільняється від кримінальної відповідальності, якщо до притягнення до кримінальної відповідальності нею здійснено виплату заробітної плати, стипендії, пенсії чи іншої встановленої законом виплати громадянам (ч. 3 ст. 175 КК України)

УМОВИ ЗВІЛЬНЕННЯ
ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

↓

до моменту притягнення до кримінальної відповідальності особа здійснила виплати

Порушення авторського права і суміжних прав (ст. 176 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують авторські та суміжні права

потерпілий: суб'єкт авторських чи суміжних прав

предмет:

а) твір науки, літератури чи мистецтва
б) комп'ютерна програма та інші твори
в) база даних
г) виконання
ґ) фонограма
д) відеограма
е) програма мовлення

діяння:

а) незаконне відтворення
б) незаконне розповсюдження
в) незаконне тиражування
г) камкординг
ґ) кардшейрінг
д) інше умисне порушення авторського права чи суміжних прав
е) фінансування таких дій

наслідок: матеріальна шкода у значному розмірі

причинний зв'язок

засоби (в частині тиражування та розповсюдження): аудіокасети, відеокасети, дискети, чи інші носії інформації

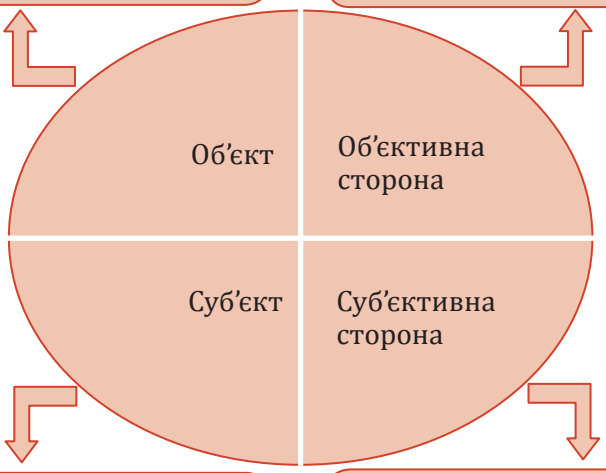

загальний

умисел

Кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 176 КК України)

- вчинене повторно
- за попередньою змовою групою осіб
- що завдали матеріальної шкоди у великому розмірі

Особливо кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 176 КК України)

- вчинені службовою особою з використанням службового становища
- вчинені організованою групою
- що завдали матеріальної шкоди в особливо великому розмірі

При визначення розмірів матеріальної шкоди, завданими діями, передбаченими ст. 176 КК України, слід враховувати як прямі збитки, так і неодержані доходи

Примітка. У статтях 176 та 177 цього Кодексу матеріальна шкода вважається завданою в значному розмірі, якщо її розмір у двадцять і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, у великому розмірі – якщо її розмір у двісті і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, а завданою в особливо великому розмірі - якщо її розмір у тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію (ст. 177 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують реалізацію права інтелектуальної власності на предмет кримінального правопорушення

потерпілий: суб'єкт права інтелектуальної власності на предмет кримінального правопорушення (автор чи правонаступники)

предмет:
а) винахід
б) корисна модель
в) промисловий зразок
г) топографія інтегральної мікросхеми
ґ) сорт рослин
д) раціоналізаторська пропозиція

діяння: незаконне використання предмета кримінального правопорушення

наслідок: матеріальна шкода у значному розмірі

причинний зв'язок

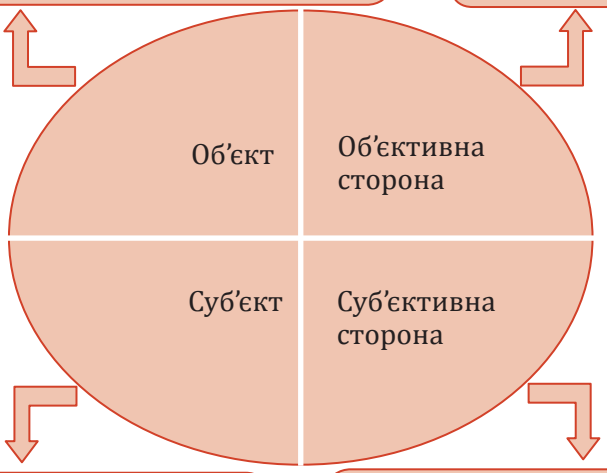

загальний

умисел

Кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 177 КК України)

- вчинене повторно
- за попередньою змовою групою осіб
- що завдали матеріальної шкоди у великому розмірі

Особливо кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 177 КК України)

- вчинені службовою особою з використанням службового становища
- вчинені організованою групою
- що завдали матеріальної шкоди в особливо великому розмірі

При визначення розмірів матеріальної шкоди, завданими діями, передбаченими ст. 177 КК України, слід враховувати як прямі збитки, так і неодержані доходи

Порушення права на безоплатну медичну допомогу (ст. 184 КК України)

Стаття 184 КК України передбачає 2 окремі основні склади кримінального правопорушення:

1) незаконна вимога оплати за надання медичної допомоги в державних чи комунальних закладах охорони здоров'я (ч. 1 ст. 184 КК України)

2) незаконне скорочення мережі державних і комунальних закладів охорони здоров'я (ч. 2 ст. 184 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують реалізацію права громадян на отримання безоплатної медичної допомоги в державних чи комунальних закладах охорони здоров'я

діяння:
пред'явлення незаконної вимоги оплати за надання медичної допомоги
незаконне скорочення мережі державних і комунальних закладів охорони здоров'я

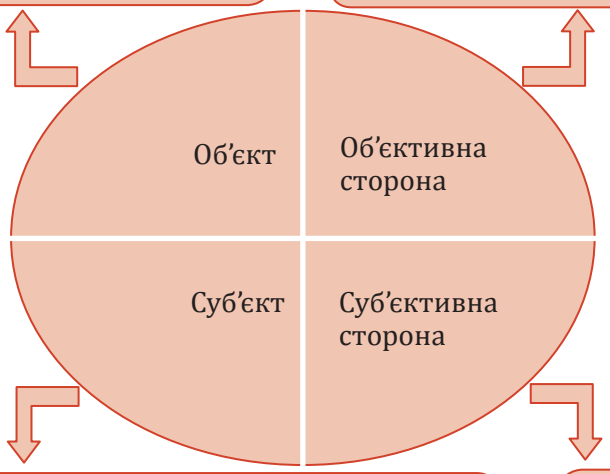

спеціальний:
працівник державного чи комунального закладу охорони здоров'я
службова особа, до компетенції якої входить забезпечення існування повної мережі державних чи комунальних закладів охорони здоров'я

умисел

Кримінальні правопорушення проти сімейних прав

Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння) (ст. 168 КК України)

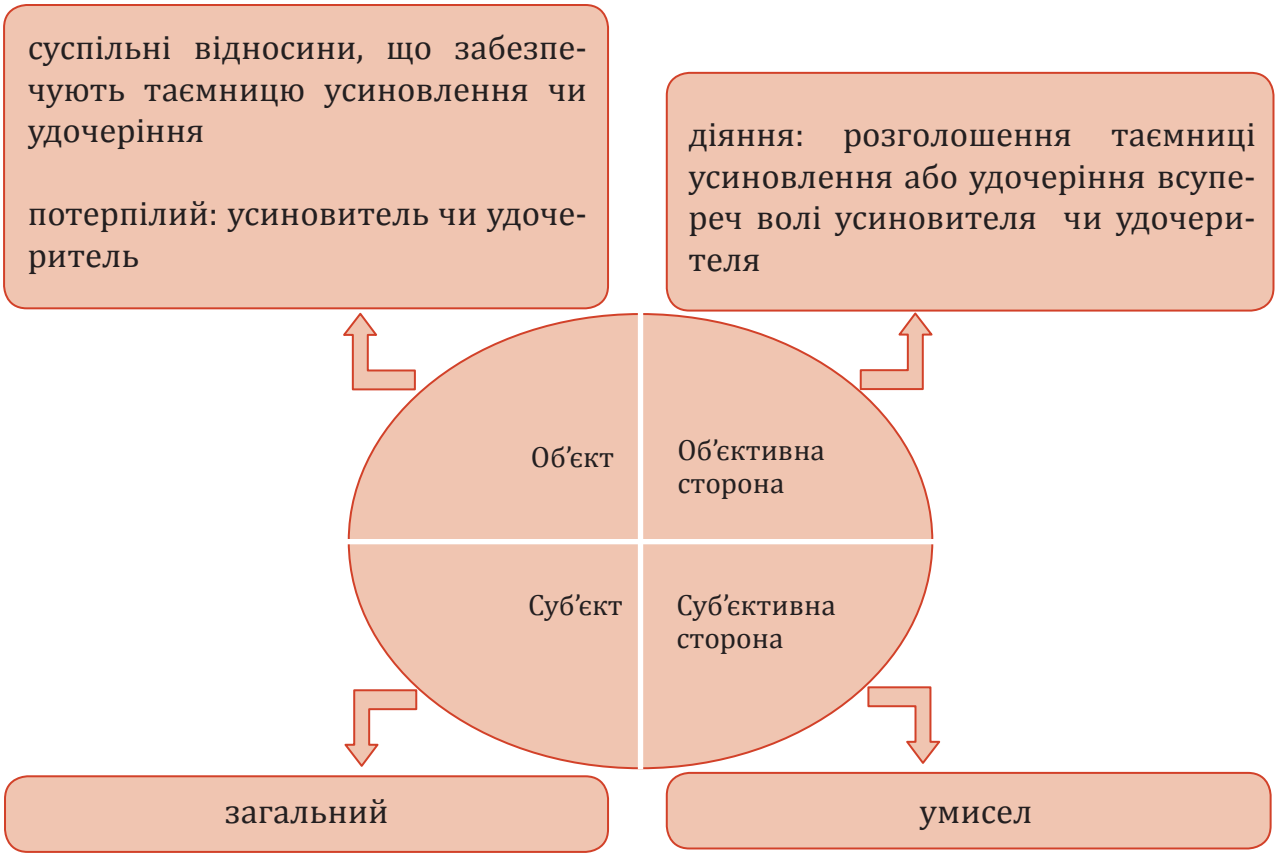

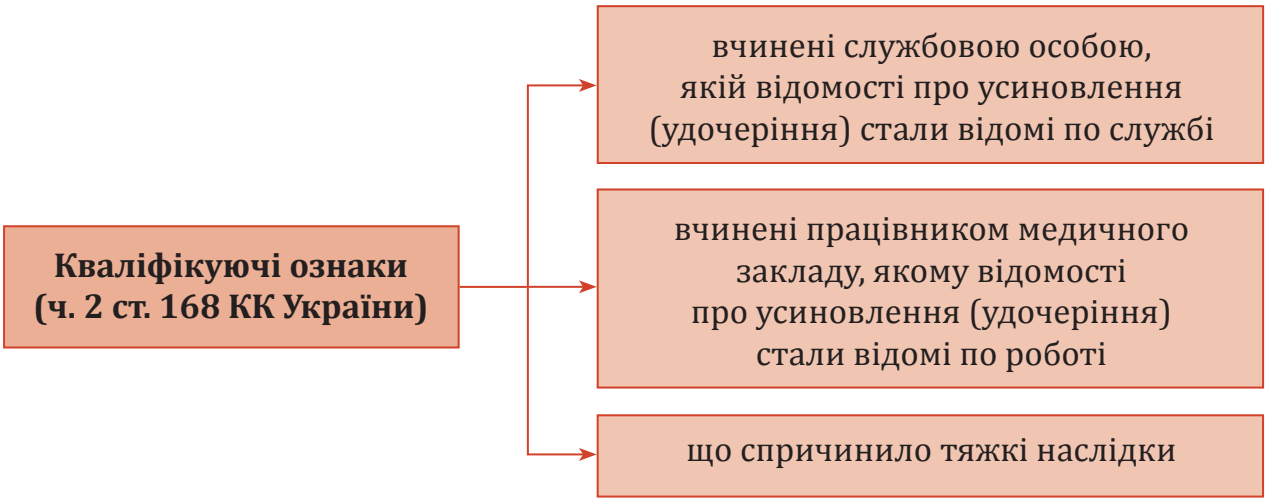

Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння) (ст. 169 КК України)

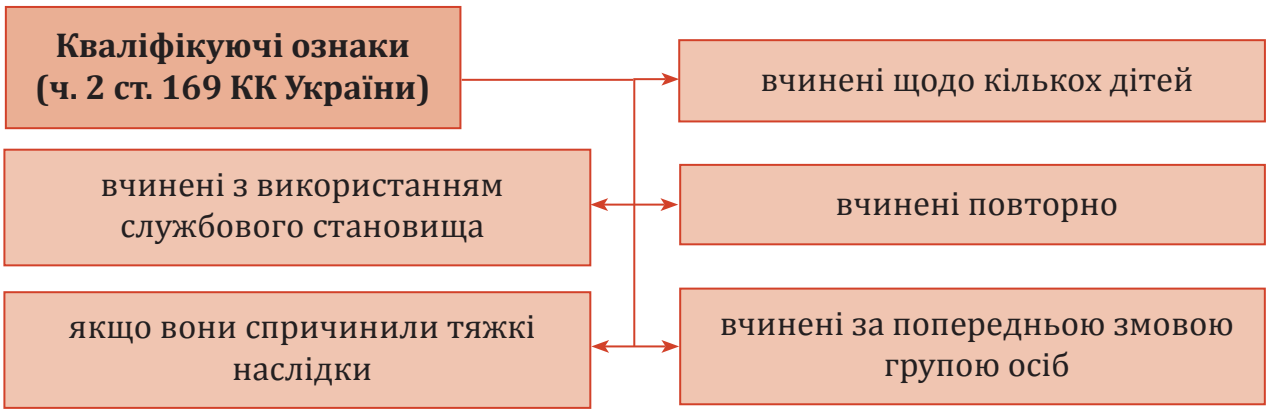

Кримінальні правопорушення проти культурних прав та прав на освіту

Порушення права на отримання освіти (ст. 183 КК України)

Стаття 183 КК України передбачає 2 окремі основні склади кримінального правопорушення:

1) незаконна відмова у прийнятті до навчального закладу будь-якої форми власності (ч. 1 ст. 183 КК України).

2) незаконна вимога оплати за навчання у державних чи комунальних навчальних закладах (ч. 2 ст. 183 КК України).

суспільні відносини, що забезпечують реалізацію права особи на освіту

потерпілий:

особа, яка має право на навчання в конкретному навчальному закладі

особа, яка навчається в державному чи комунальному навчальному закладі на безоплатній основі

діяння:

незаконна відмова у прийнятті до навчального закладу

незаконна вимога оплати за навчання у державних чи комунальних навчальних закладах

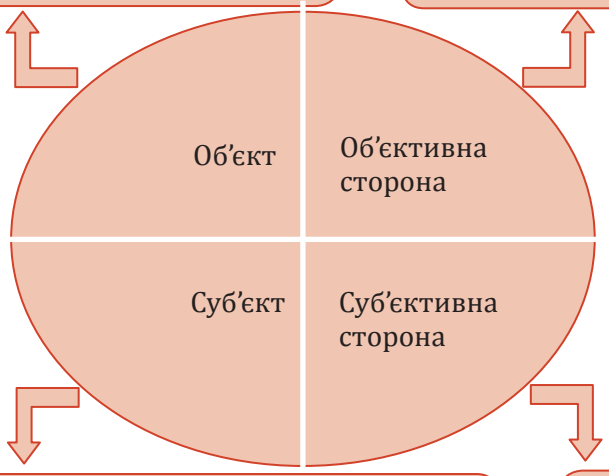

спеціальний:
особа, яка наділена повноваженнями приймати на навчання до навчального закладу
працівник навчального закладу

умисел

Розділ VI

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 185. Крадіжка

Стаття 186. Грабіж

Стаття 187. Розбій

Стаття 190. Шахрайство

Стаття 191. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем

Стаття 194. Умисне знищення або пошкодження майна

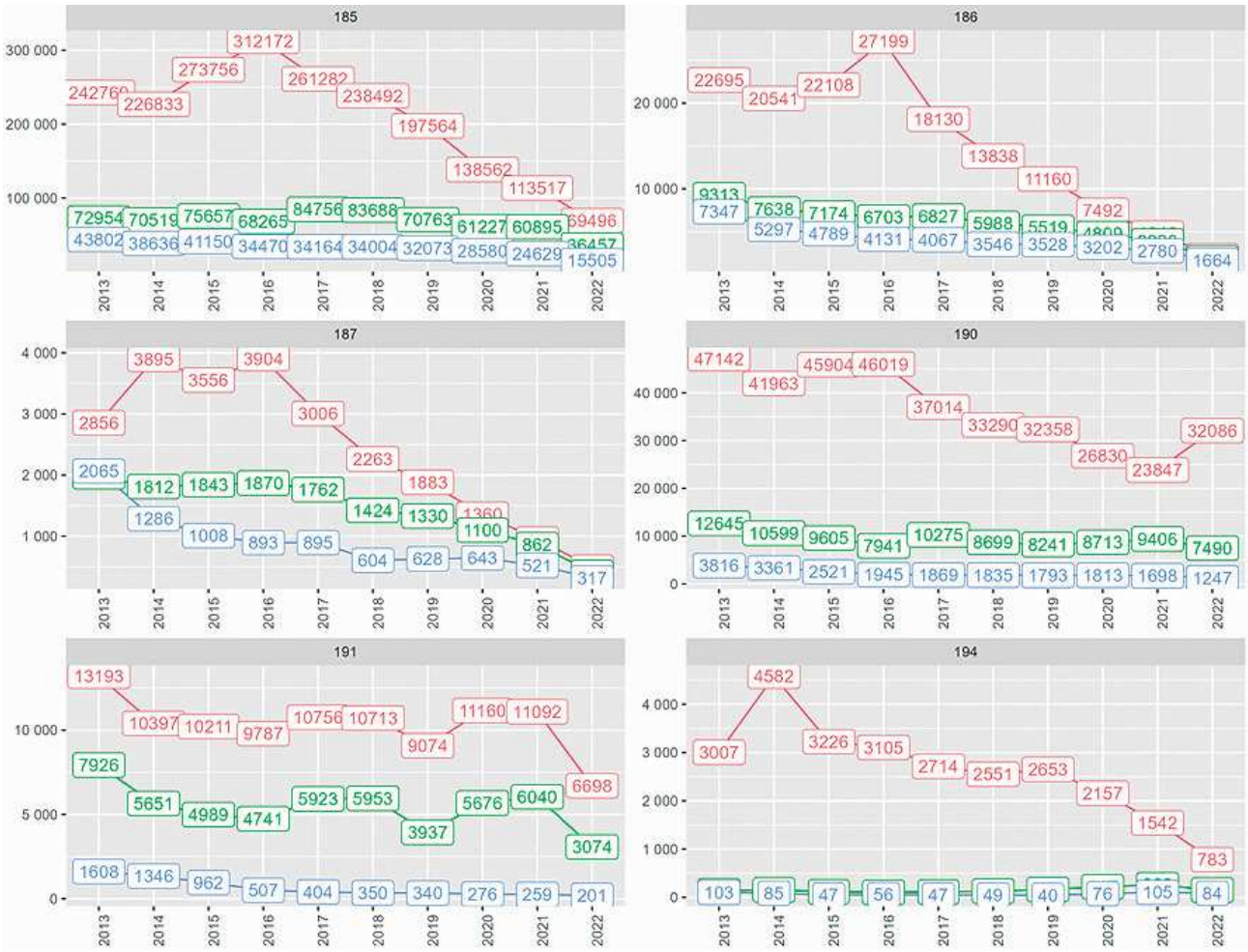

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ

Поняття та система кримінальних правопорушеннь проти власності за КК України

Кримінальні правопорушення проти власності – це передбачені у розділі VI Особливої частини КК України суспільно небезпечні діяння, які посягають на право власності (право особи володіти, користуватись та розпоряджатись своїм майном).

Кримінальні правопорушення проти власності

- діяння, які характеризуються протиправним корисливим оберненням на свою користь чи користь інших осіб чужого майна, яке заподіює пряму шкоду власникові
- діяння, які характеризуються протиправним, як правило, корисливим заподіянням шкоди власникові без обернення на свою користь чи користь інших осіб чужого майна або з оберненням на свою користь майна, яке не є чужим (є нічиїм)
- некорисливі посягання на власність, що пов'язані із заподіянням майнової шкоди власникові іншим чином

Діяння, які характеризуються протиправним корисливим оберненням на свою користь чи користь інших осіб чужого майна, яке заподіює пряму шкоду власникові

- крадіжка (ст. 185 КК України)
- грабіж (ст. 186 КК України)
- розбій (ст. 187 КК України)
- Викрадення електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання (ст. 1881 КК України)
- вимагання (ст. 189 КК України)
- шахрайство (ст. 190 КК України)
- привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК України)

Крадіжка
(ст. 185 КК України)

суспільні відносини у сфері власності

предмет: чуже рухоме майно

діяння: таємне викрадення чужого майна

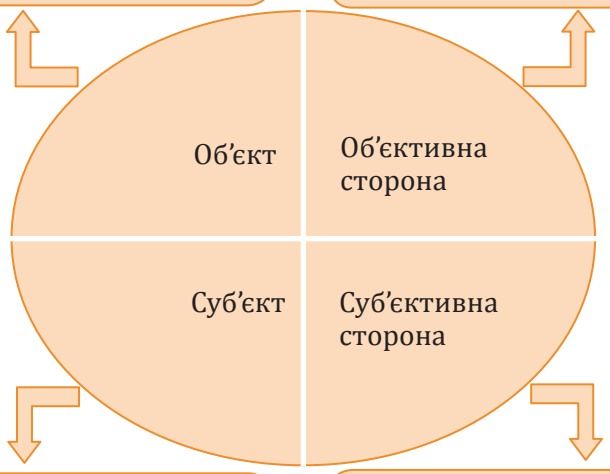

загальний

вік: 14 років

прямий умисел

корисливий мотив

Примітка.

1. У статтях 185, 186 та 189–191 повторним визнається кримінальне правопорушення, вчинене особою, яка раніше вчинила будь-яке із кримінальних правопорушень, передбачених цими статтями або статтями 187, 262 цього Кодексу.
2. У статтях 185, 186, 189 та 190 цього Кодексу значна шкода визнається із врахуванням матеріального становища потерпілого та якщо йому спричинені збитки на суму від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
3. У статтях 185–191, 194 цього Кодексу у великих розмірах визнається кримінальне правопорушення, що вчинене однією особою чи групою осіб на суму, яка в двісті п'ятдесят і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення кримінального правопорушення.
4. У статтях 185–187 та 189–191, 194 цього Кодексу в особливо великих розмірах визнається кримінальне правопорушення, що вчинене однією особою чи групою осіб на суму, яка в шістсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення кримінального правопорушення.

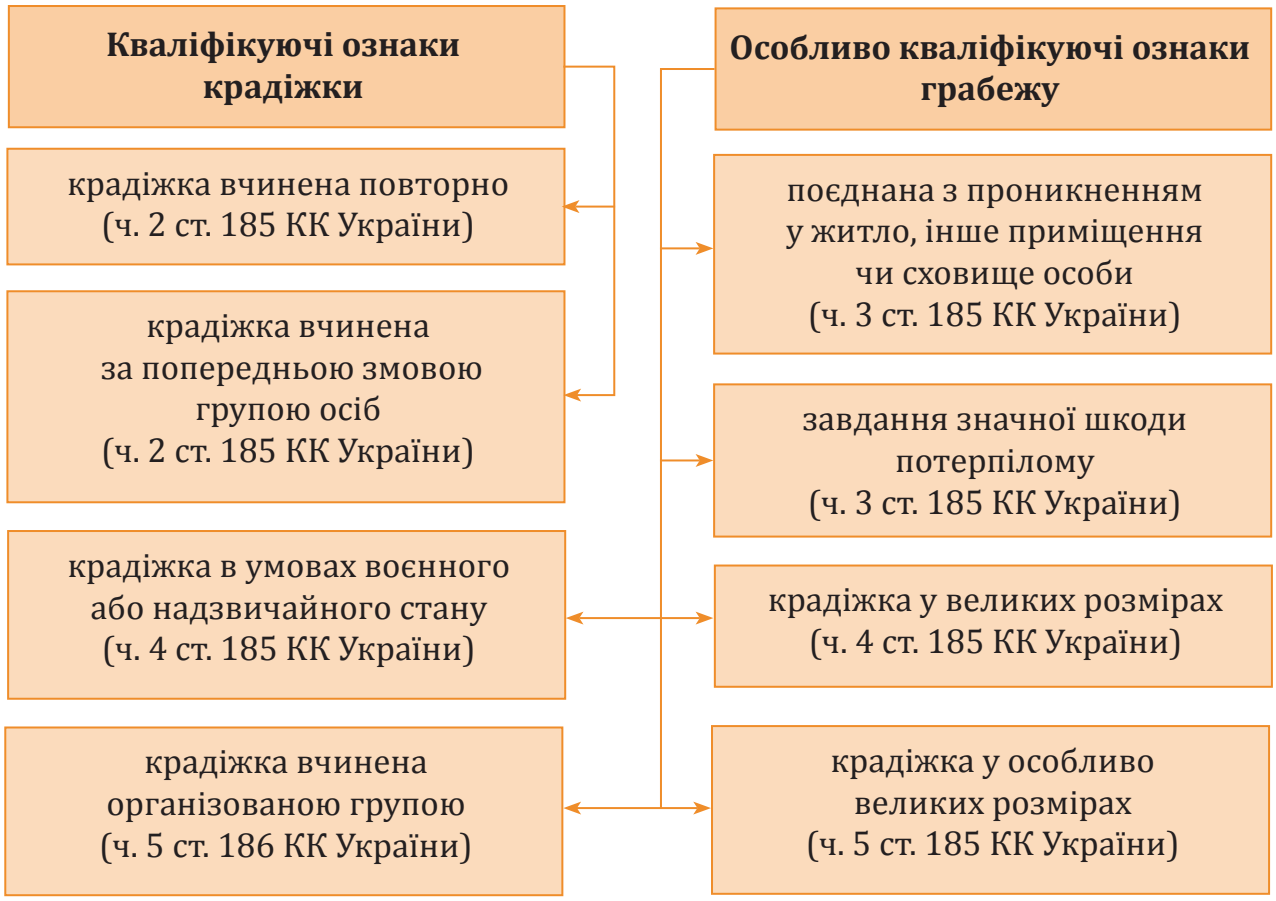
Кваліфікуючі ознаки крадіжки
Особливо кваліфікуючі ознаки грабежу
крадіжка вчинена повторно (ч. 2 ст. 185 КК України)
крадіжка вчинена за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 185 КК України)
крадіжка в умовах воєнного або надзвичайного стану (ч. 4 ст. 185 КК України)
крадіжка вчинена організованою групою (ч. 5 ст. 186 КК України)
поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище особи (ч. 3 ст. 185 КК України)
завдання значної шкоди потерпілому (ч. 3 ст. 185 КК України)
крадіжка у великих розмірах (ч. 4 ст. 185 КК України)
крадіжка у особливо великих розмірах (ч. 5 ст. 185 КК України)

Грабіж
(ст. 186 КК України)

основний: відносини власності

обов'язковий додатковий: психічна і фізична недоторканість потерпілої особи

предмет: чуже рухоме майно

діяння: відкрите викрадення чужого майна

загальний

вік: 14 років

прямий умисел

корисливий мотив

усвідомлення факту вчинення дій в умовах очевидності

Кваліфікуючі ознаки грабежу

поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства (ч. 2 ст. 186 КК України)

грабіж вчинений повторно (ч. 2 ст. 186 КК України)

грабіж вчинений за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 186 КК України)

грабіж вчинений організованою групою (ч. 5 ст. 186 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки грабежу

поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище особи (ч. 3 ст. 186 КК України)

завдання значної шкоди потерпілому (ч. 3 ст. 186 КК України)

грабіж у великих розмірах (ч. 4 ст. 186 КК України)

грабіж, вчинений в умовах воєнного або надзвичайного стану (ч. 4 ст. 186 КК України)

грабіж у особливо великих розмірах (ч. 5 ст. 186 КК України)

Розбій
(ст. 187 КК України)

суспільні відносини, що посягають на:
право власності

особу (її здоров'я і життя)

предмет: чуже рухоме майно

діяння: відкрите викрадення чужого майна

загальний

вік: 14 років

прямий умисел

корисливий мотив

усвідомлення факту вчинення дій в умовах очевидності

Кваліфікуючі ознаки розбою

вчинений за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 187 КК України)

особою, яка раніше вчинила розбій або бандитизм (ч. 2 ст. 187 КК України)

розбій, вчинений в умовах воєнного або надзвичайного стану (ч. 4 ст. 187 КК України)

розбій вчинений організованою групою (ч. 4 ст. 187 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки розбою

поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище особи (ч. 3 ст. 187 КК України)

поєднаний з заподіянням тяжких тілесних ушкоджень (ч. 4 ст. 187 КК України)

спрямований на заволодіння майном у великих розмірах (ч. 4 ст. 187 КК України)

спрямований на заволодіння майном у особливо великих розмірах (ч. 4 ст. 187 КК України)

Викрадення електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання (ст. 188-1 КК України)

основний безпосередній: право власності на електричну і теплову енергію

додатковий: встановлений порядок забезпечення споживачів видами енергії та нормальна діяльність об'єктів електроенергетики і теплопостачання, життя і здоров'я особи, та громадська безпека

предмет: електрична або теплова енергія

діяння: викрадення будь-яким способом (таємно, відкрито, із застосування обману тощо) електричної або теплової енергії

спосіб:
1) самовільне використання енергії без приладів обліку, якщо використання таких приладів є обов'язковим
2) пошкодження приладів обліку
3) будь-який інший спосіб

загальний

прямий умисел

корислива мета

Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ст. 188-1 КК України

- вчинення повторно (ч. 2 ст. 188-1 КК України)
- за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 188-1 КК України)
- завдання шкоди у великих розмірах (ч. 2 ст. 188-1 КК України)

Примітка. Шкода, передбачена цією статтею, визнається значною, якщо вона в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, а у великих розмірах – якщо вона в двісті п'ятдесят і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян

Вимагання
(ст. 189 КК України)

основний безпосередній: право власності

додатковий обов'язковий: психічна та фізична недоторканність особи, її особиста свобода, здоров'я

одатковий факультативний: честь, гідність, право на таємницю приватного життя та інші права громадян

предмет:

а) чуже майно

б) право на майно

в) інші дії майнового характеру

діяння: пред'явлення майнової вимоги з:

а) погрозою насильства над потерпілим чи його близькими родичами

б) обмеженням прав, свобод або законних інтересів цих осіб

в) пошкодження чи знищення їхнього майна або майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною

г) розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі родичі бажають зберегти в таємниці

загальний

вік: 14 років

прямий умисел

корисливий мотив

Кваліфікуючі ознаки вимагання

- вчинене повторно (ч. 2 ст. 189 КК України)
- за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 189 КК України)
- службовою особою з використанням свого службового становища (ч. 2 ст. 189 КК України)
- з погрозою вбивства чи заподіяння тяжких тілесних ушкоджень (ч. 2 ст. 189 КК України)
- поєднане з пошкодженням чи знищенням майна (ч. 2 ст. 189 КК України)
- що завдало значної шкоди потерпілому (ч. 2 ст. 189 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки вимагання

- поєднане з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи (ч. 3 ст. 189 КК України)
- поєднаний з заподіянням тяжких тілесних ушкоджень (ч. 4 ст. 189 КК України)
- заподіяння майнової шкоди у великих розмірах (ч. 3 ст. 189 КК України)
- заподіяння майнової шкоди у особливо великих розмірах (ч. 3 ст. 189 КК України)
- вчинене організованою групою (ч. 4 ст. 189 КК України)
- вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану (ч. 4 ст. 189 КК України)
- поєднане із заподіянням тяжкого тілесного ушкодження (ч. 4 ст. 189 КК України)

Шахрайство
(ст. 190 КК України)

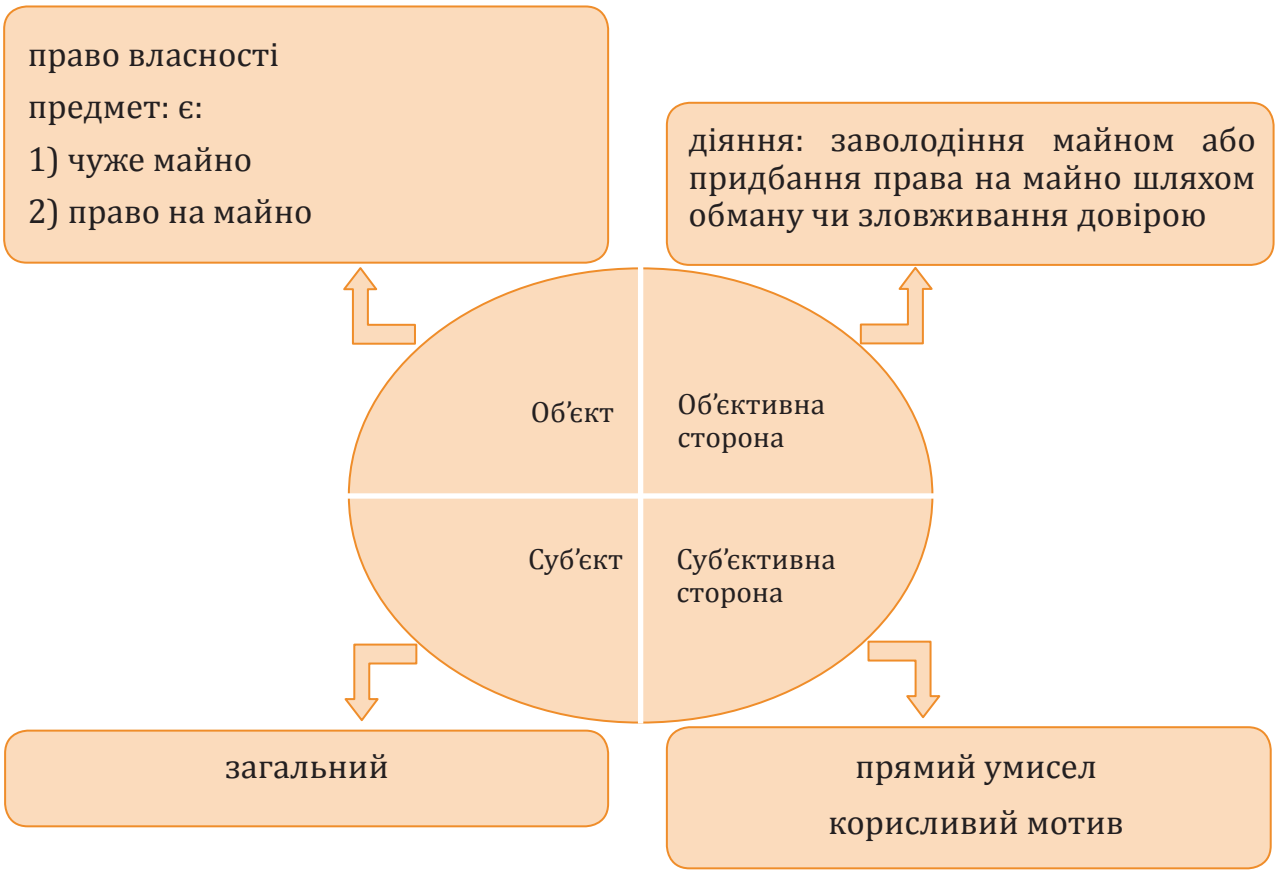

Кваліфікуючі ознаки шахрайства

- вчинене повторно (ч. 2 ст. 190 КК України)
- за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 190 КК України)
- заподіяння значної шкоди потерпілому (ч. 2 ст. 190 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки шахрайства

- вчинене у великих розмірах (ч. 3 ст. 190 КК України)
- шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислюваної техніки (ч. 3 ст. 190 КК України)
- вчинене у особливо великих розмірах (ч. 4 ст. 190 КК України)
- вчинене організованою групою (ч. 4 ст. 189 КК України)

Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК України)

діяння:
а) привласнення чужого майна, яке було ввірене особі чи перебувало в її віданні
б) розтрати такого майна зазначеною особою (ч. 1 ст. 191)
в) привласнення, розтрати або заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем (ч. 2 ст. 191)

основний безпосередній: право власності

предмет: майно, яке ввірене особі або перебуває в її віданні

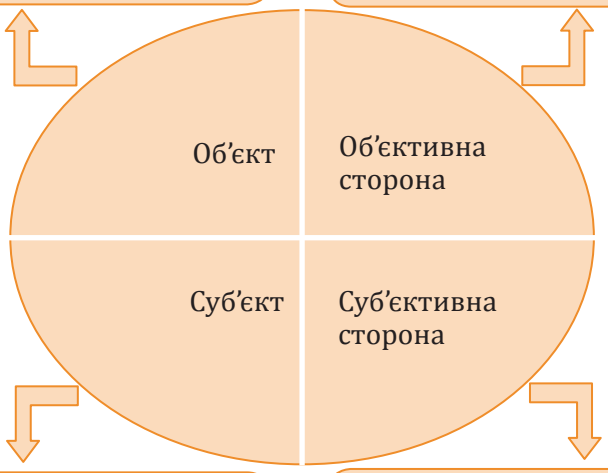

за ч. 1 ст. 191: фізична осудна особа, яка досягла 16-річного віку і якій майно, що є предметом цього кримінального правопорушення, було ввірене чи перебувало в її віданні

за ч. 2 ст. 191: лише службова особа

за чч. 3–5 ст. 191: особа, якій майно було ввірене чи у віданні якої воно перебувало

або

службова особа

прямий умисел

корисливий мотив

Кваліфікуючі ознаки

- вчинене повторно (ч. 3 ст. 191 КК України)
- за попередньою зговором групою осіб (ч. 3 ст. 191 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки

- у великих розмірах (ч. 4 ст. 191 КК України)
- в умовах воєнного чи надзвичайного стану (ч. 4 ст. 191 КК України)
- у особливо великих розмірах (ч. 5 ст. 191 КК України)
- вчинене організованою групою (ч. 5 ст. 191 КК України)

Діяння, які характеризуються протиправним, як правило, корисливим заподіянням шкоди власникові без обернення на свою користь чи користь інших осіб чужого майна або з оберненням на свою користь майна, яке не є чужим (є нічиїм)

- заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою (ст. 192 КК України)
- незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї (ст. 193 КК України)
- самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво (ст. 197-1 КК України)
- придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного кримінально протиправним шляхом (ст. 198 КК України)

Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою (ст. 192 КК України)

суспільні відносини у сфері охорони права власності

предмет: чуже майно

діяння: заподіяння значної майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою за відсутності ознак шахрайства

спеціальний: приватна особа чи працівник підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, які досягли 16-річного віку

прямий умисел

корисливий мотив

Кваліфікуючі ознаки заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою

- за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 192 КК України)
- заподіяння майнової шкоди у великих розмірах (ч. 2 ст. 192 КК України)

Примітка. Відповідно до цієї статті майнова шкода визнається значною, якщо вона у п'ятдесят і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, а у великих розмірах – така, що у сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї (ст. 193 КК України)

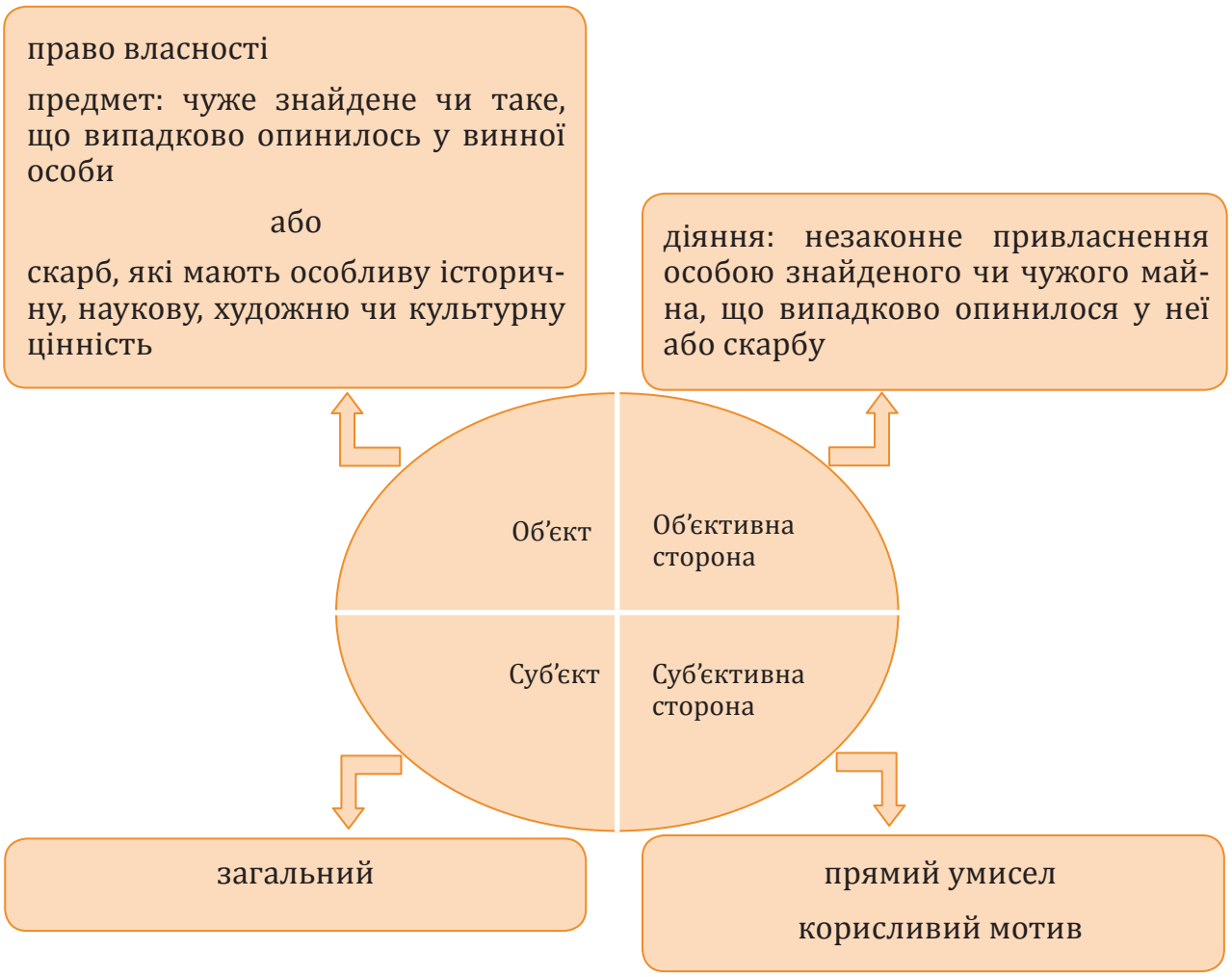

Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво (ст. 197-1 КК України)

в ч. 1 ст. 197-1 – право власності на землю

в ч. 3 ст. 197-1 – встановлений законодавством порядок будівництва на земельних ділянках відповідних об'єктів

предмет:

в ч. 1 ст. 197-1 – земельна ділянка

в ч. 3 ст. 197-1 – самовільно збудовані будівлі та споруди на самовільно зайнятій земельній ділянці

в ч. 1 ст. 197-1 – самовільноме зайняття земельної ділянки

в ч. 3 ст. 197-1 – самовільне будівництво будівель або споруд на самовільно зайнятій земельній ділянці

місце: самовільно зайнята земельна ділянка

загальний

умисел до діянь
умисел чи необережність до наслідків

Кваліфікуючі ознаки самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва

- особа, раніше судима за ст. 197-1 (ч. 2 ст. 197-1 КК України)
- групою осіб (ч. 2 ст. 197-1 КК України)
- щодо земельних ділянок особливо цінних земель, земель в охоронних зонах, зонах санітарної охорони, санітарно-захисних зонах чи зонах особливого режиму використання земель (ч. 2 ст. 197-1 КК України)
- ведення будівництва на земельній ділянці, зазначеній у ч. 2 ст. 197-1 (ч. 4 ст. 197-1 КК України)

Примітка. Відповідно до цієї статті шкода, передбачена частиною першою цієї статті, визнається значною, якщо вона у сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Придбання, отримання, зберігання чи збут майна одержаного кримінально протиправним шляхом (ст. 198 КК України)

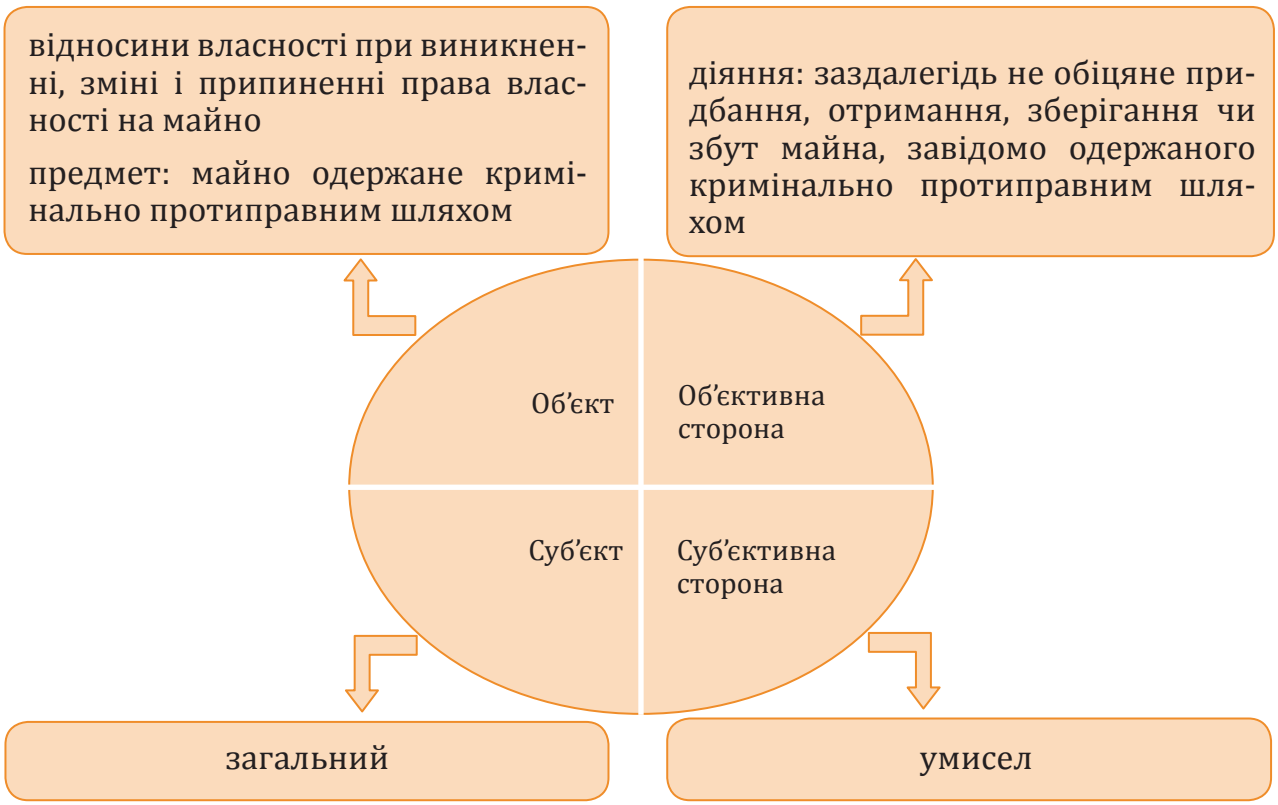

Некорисливі посягання на власність, пов'язані із заподіянням майнової шкоди власникові іншим чином

- умисне знищення або пошкодження майна (ст. 194 КК України)
- умисне пошкодження об'єктів електроенергетики (ст. 194-1 КК України)
- погроза знищення майна (ст. 195 КК України)
- необережне знищення або пошкодження майна (ст. 196 КК України)
- порушення обов'язків щодо охорони майна (ст. 197 КК України)

Умисне знищення або пошкодження майна (ст. 194 КК України)

основний безпосередній: право власності

додатковий факультативний: громадський порядок, екологічна безпека, життя і здоров'я людини.

предмет: чуже рухоме чи нерухоме майно

діяння: знищення чи пошкодження майна

наслідок: шкода у великих розмірах

ч. 1 ст 194 КК України – загальний

ч. 2 ст. 194 КК України – загальний

вік: 14 років

прямий або непрямий умисел

при цьому свідомістю винного охоплюється той факт, що в результаті його дій власникові майна заподіюється велика шкода

Кваліфікуючі ознаки умисного знищення або пошкодження майна

- вчинення його шляхом підпалу, вибуху чи іншим загально небезпечним способом (ч. 2 ст. 194 КК України)
- заподіяння майнової шкоди в особливо великих розмірах (ч. 2 ст. 194 КК України)
- спричинення загибелі людей чи інших тяжких наслідків (ч. 2 ст. 194 КК України)

Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики (ст. 194-1 КК України)

основний безпосередній: право власності

додатковий факультативний: громадський порядок, енергетична безпека, екологічна безпека, життя і здоров'я людини

предмет: об'єкти електроенергетики

діяння: руйнування об'єктів електроенергетики

наслідок:
порушення чи загрози порушення нормальної роботи таких об'єктів
або
спричинення небезпеки для життя людей

загальний

умисел

Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ст. 194-1 КК України

вчинене повторно
(ч. 2 ст. 194-1 КК України)

за попередньою змовою групою осіб
(ч. 2 ст. 194-1 КК України)

загально небезпечним спосіб
(ч. 2 ст. 194-1 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ст. 194-1 КК України

загибель людей
(ч. 3 ст. 194-1 КК України)

інші тяжкі наслідків
(ч. 3 ст. 194-1 КК України)

Погроза знищення майна
(ст. 195 КК України)

основний безпосередній: право власності

додатковий обов'язковий: психічна недоторканість особи

предмет: чуже рухоме та нерухоме майно

діяння: активні дії, спрямовані на залякування потерпілого (власника чи законного володільця майна, особи, у віданні або під охороною якої знаходиться майно, іншої особи, яка зацікавлена у збереженні цього майна) знищенням майна шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом

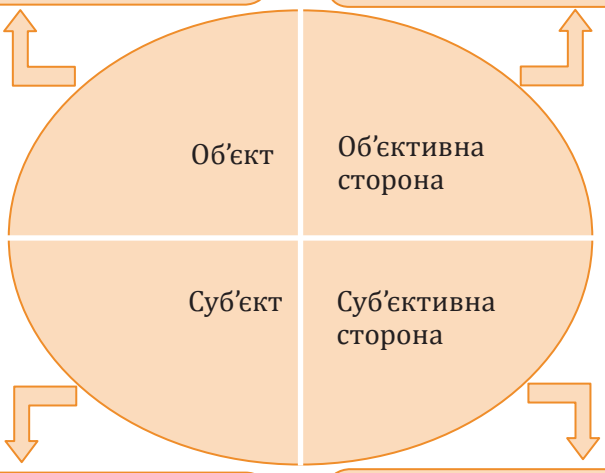

загальний

умисел

Необережне знищення або пошкодження майна (ст. 196 КК України)

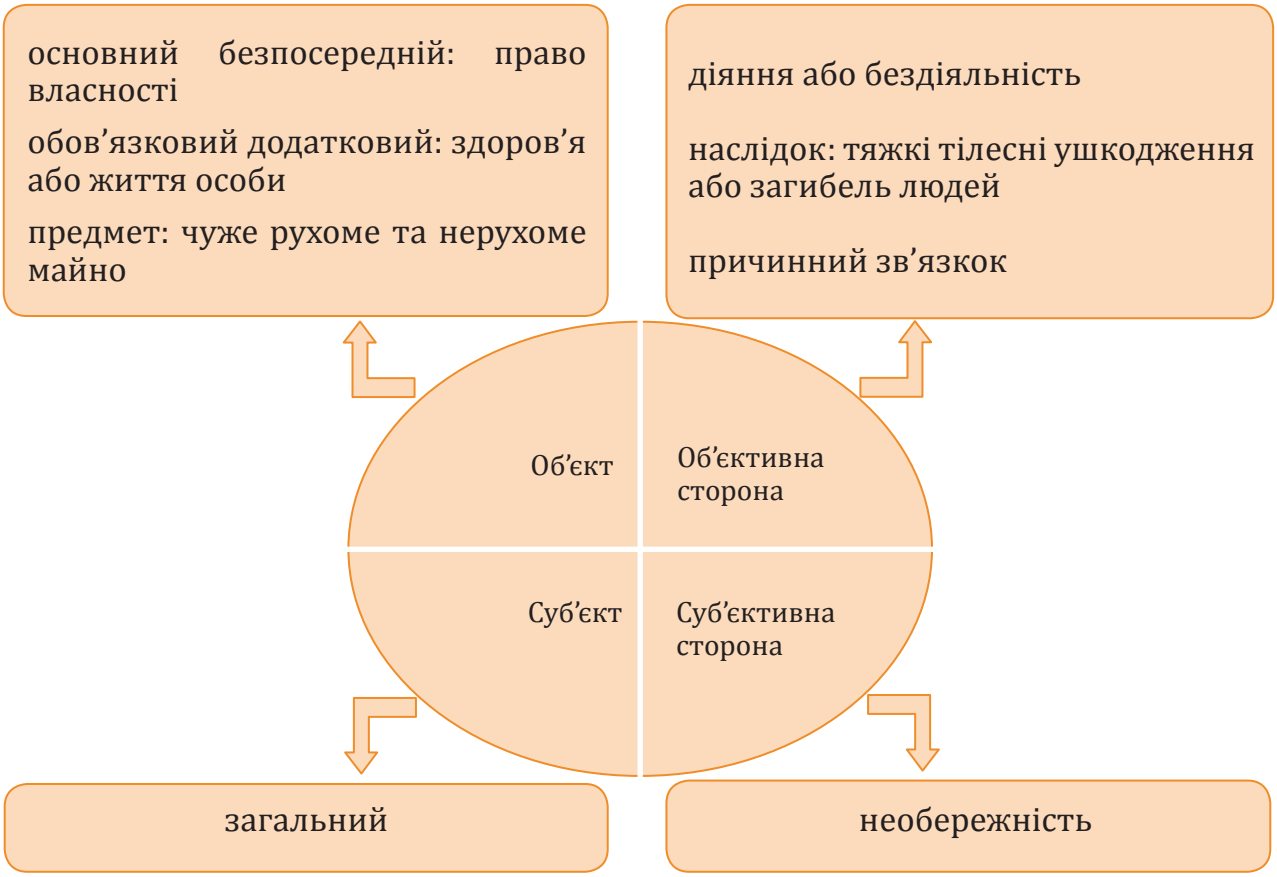

Порушення обов'язків щодо охорони майна (ст. 197 КК України)

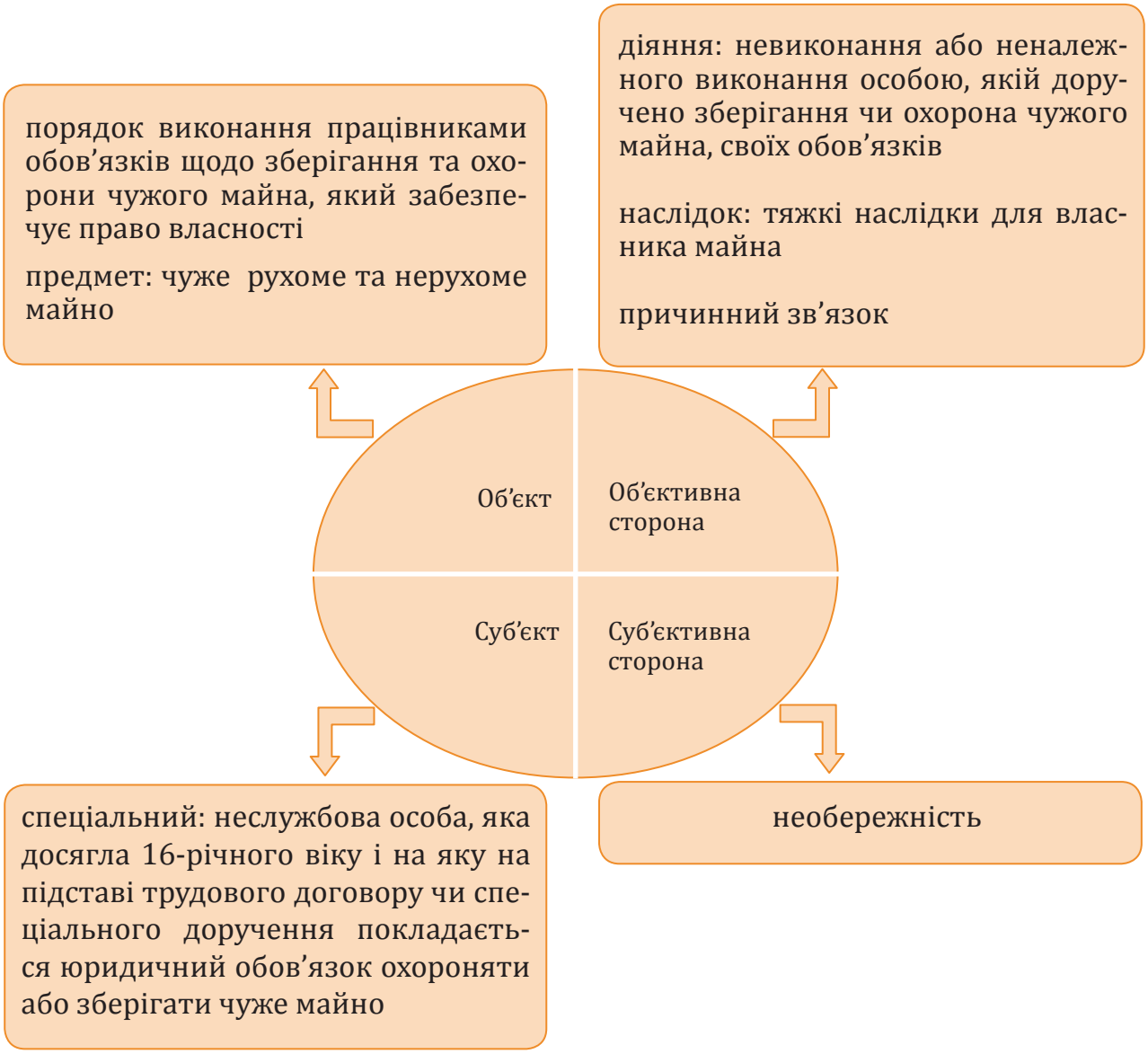

Розділ VII

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

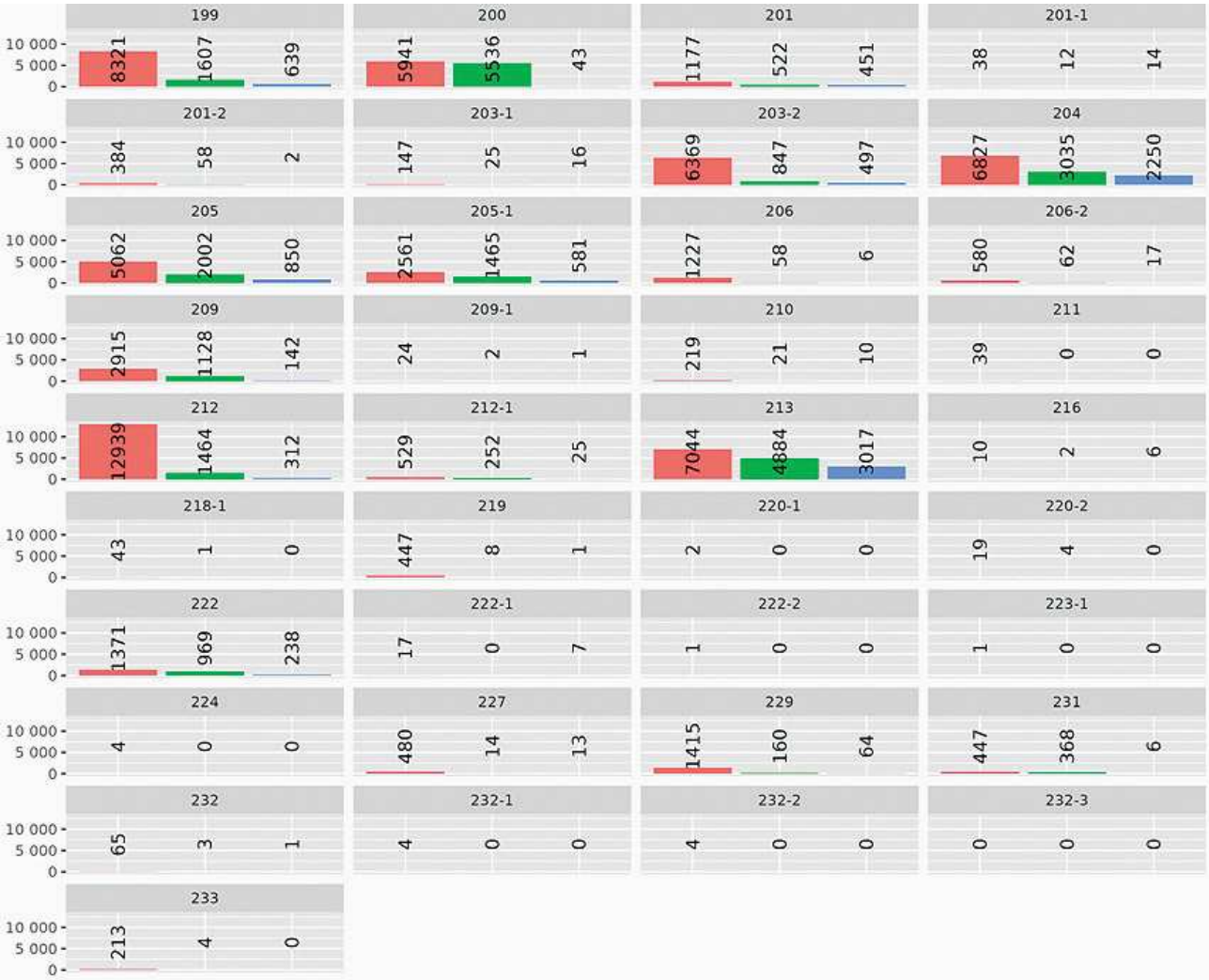

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 199. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, що існують у паперовій формі, білетів

державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів

Стаття 200. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення

Стаття 203-2. Незаконна діяльність з організації або проведення азартних ігор, лотерей

Стаття 204. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів

Стаття 212. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)

Стаття 213. Порушення порядку здійснення заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Поняття та система кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності за Кримінальним кодексом України

Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності – це сукупність передбачених кримінальним законом суспільно небезпечних діянь, які посягають на суспільні відносини у сфері виробництва, розподілу, обміну та споживання товарів, робіт чи послуг.

Класифікація кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності

Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності

- кримінальні правопорушення у сфері кредитно-фінансової системи України (ст.ст. 199–200 КК України)
- кримінальні правопорушення у сфері підприємництва, надання фінансових послуг та конкурентних відносин (ст.ст. 201-2, 203-1, 203-2, 205-1, 206, 206-2, 209, 209-1, 213, 220-1, 229, 231, 232 КК України)
- кримінальні правопорушення у сфері бюджетної системи України (ст.ст. 201, 201-1, 201-3, 201-4, 204, 210–212, 212-1 КК України)
- кримінальні правопорушення у сфері банкрутства (ст.ст. 218-1, 219, 220-2 КК України)
- кримінальні правопорушення у сфері використання фінансових ресурсів та обігу цінних паперів (ст.ст. 222, 222-1, 222-2, 223-1, 224 КК України)
- кримінальні правопорушення у сфері захисту прав споживачів (ст.ст. 227 КК України)
- кримінальні правопорушення у сфері приватизації державного і комунального майна (ст.ст. 233 КК України)

Кримінальні правопорушення у сфері кредитно-фінансової системи України

- виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, що існують у паперовій формі, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів (ст. 199 КК України)
- незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення (ст. 200 КК України)

Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, що існують у паперовій формі, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів (ст. 199 КК України)

суспільні відносини у сфері забезпечення функціонування кредитно-фінансової системи України

предмет: незаконно виготовлені, одержані чи підроблені:

а) марки акцизного податку
б) голографічні захисні елементи
в) підроблена національна валюта України у виді банкнот чи металевої монети
г) іноземна валюта
ґ) державні цінні папери, що існують у паперовій формі
д) білети державної лотереї

діяння:

1) виготовлення
2) зберігання
3) придбання
4) перевезення
5) пересилання
6) ввезення в Україну
7) збут зазначених предметів

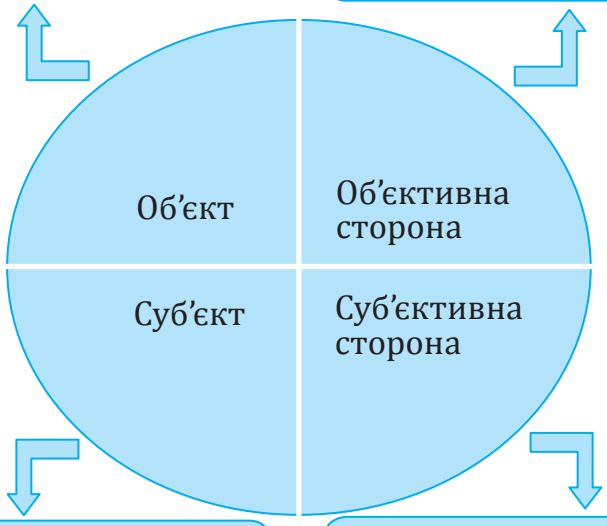

загальний

прямий умисел

у перших шести формах спеціальною метою: використання при продажу товарів, збуту

відчуження (випуск в обіг) зазначених предметів або їх використання при продажу товарів

Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення (ч. 2 ст. 199 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені у великому розмірі

Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення (ч. 2 ст. 199 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені в особливо великому розмірі

Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення (ст. 200 КК України)

суспільні відносини у сфері обігу документів на переказ, платіжних карток чи інших засобів доступу до банківських рахунків, електронних грошей

предмет:
а) документи на переказ
б) платіжні картки;
в) інші засоби доступу до банківських рахунків
г) інші засоби доступу до електронних грошей
ґ) електронні гроші

діяння:
а) підробка документів на переказ, платіжних карток чи інших засобів доступу до банківських рахунків, електронних грошей
б) придбання
в) зберігання
г) перевезення
ґ) пересилання з метою збуту підроблених документів на переказ, платіжних карток
д) їх використання
е) збут
є) неправомірний випуск
ж) використання електронних грошей

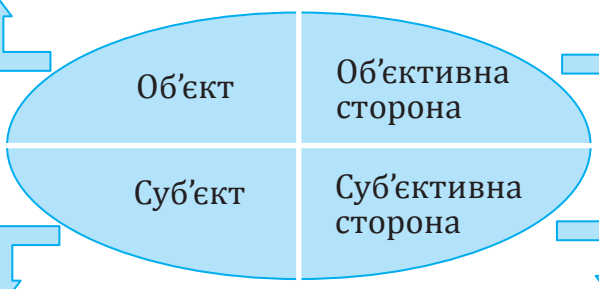

загальний

прямий умисел

при підробці, придбанні, перевезенні, пересиланні цих предметів, спеціальною метою: їх збуту

Кваліфікуючі ознаки незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення (ч. 2 ст. 200 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб

Кримінальні правопорушення у сфері підприємництва, надання фінансових послуг та конкурентних відносин

- незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги (ст. 201-2 КК України)
- незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва (ст. 203-1 КК України)
- незаконна діяльність з організації або проведення азартних ігор, лотерей (ст. 203-2 КК України)
- підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб-підприємців (ст. 205-1 КК України)
- протидія законній господарській діяльності (ст. 206 КК України)
- протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації (ст. 206-2 КК України)
- легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом (ст. 209 КК України)
- умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (ст. 209-1 КК України)
- порушення порядку здійснення заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом (ст. 213 КК України)
- порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності (ст. 220-1 КК України)
- незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару (ст. 229 КК України)
- незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю (ст. 231 КК України)
- розголошення комерційної, банківської таємниці або професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках (ст. 232 КК України)

Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги (ст. 201-2 КК України)

встановлений законом порядок провадження благодійної діяльності, а також отримання, надання, оформлення, розподілу і контролю за цільовим використанням гуманітарної допомоги
предмет:
а) товари (предмети) гуманітарної допомоги
б) благодійні пожертви
в) безоплатна допомога, у:
значному (ч. 1)
великому (ч. 2)
особливо великому (ч. 3) розмірі

діяння:
а) продаж
б) використання
в) укладення інших правочинів

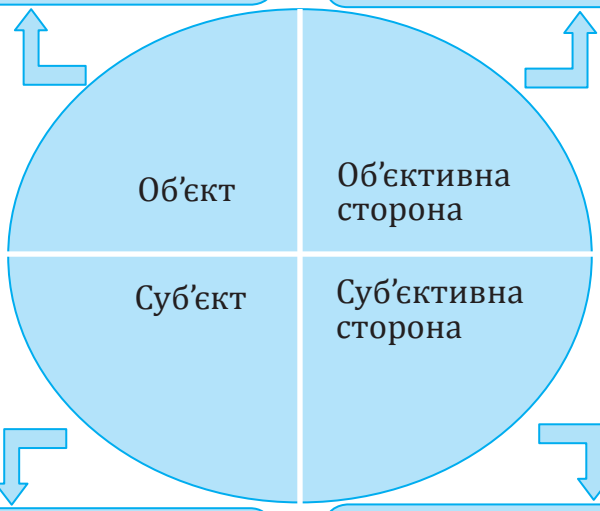

загальний,
а також
спеціальний: службова особа (ч. 2)

прямий умисел
мета: отримання прибутку

Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення (ч. 2 ст. 201-2 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені службовою особою з використанням службового становища
- ті самі дії, вчинені у великому розмірі

Особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення (ч. 3 ст. 201-2 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені в особливо великому розмірі
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені під час надзвичайного або воєнного стану

Незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва (ст. 203-1 КК України)

господарська діяльність у частині виробництва, експорту та імпорту дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва

предмет:
а) диски для лазерних систем зчитування
б) матриці
в) обладнання для виробництва дисків для лазерних систем зчитування
г) сировина для їх виробництва, у: значних (ч. 1)
великих (ч. 2) розмірах

діяння:
а) незаконне виробництво
б) експорт
в) імпорт
г) зберігання
д) реалізація
е) переміщення

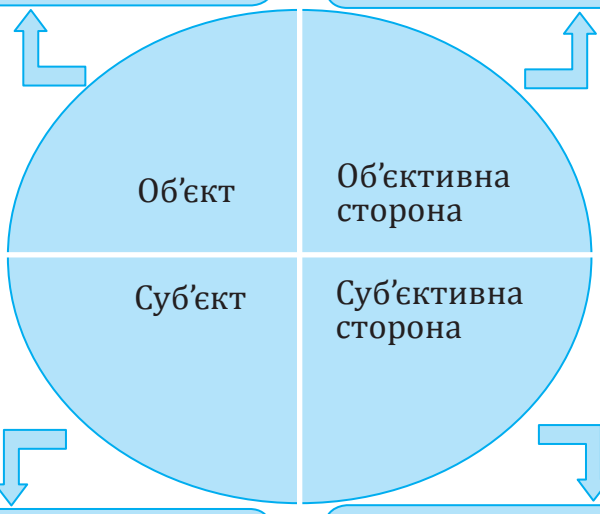

загальний

умисел

Кваліфікуючі ознаки незаконного обігу дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва (ч. 2 ст. 203-1 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені у великому розмірі

Незаконна діяльність з організації або проведення азартних ігор, лотерей (ст. 203-2 КК України)

Кваліфікуючі ознаки незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей (ч. 2 ст. 203-2 КК України)

- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, раніше судимою за незаконну діяльність з організації або проведення азартних ігор чи лотерей
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб

Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб-підприємців (ст. 205-1 КК України)

суспільні відносини у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців

предмет: документи, які відповідно до закону подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи або фізичної особи-підприємця

діяння:
а) внесення в документи, які відповідно до закону подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи або фізичної особи-підприємця, завідомо неправдивих відомостей
б) умисне подання документів, які містять завідомо неправдиві відомості, державному реєстратору

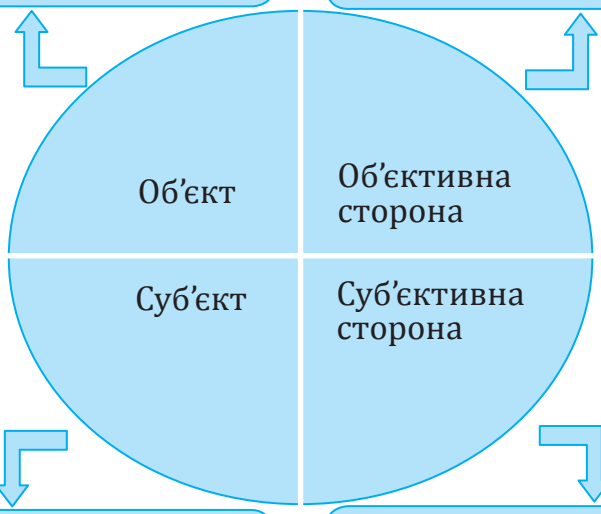

загальний,
а також
спеціальний: службова особа (ч. 2)

умисел

Кваліфікуючі ознаки підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб-підприємців (ч. 2 ст. 205-1 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені службовою особою з використанням свого службового становища

Протидія законній господарській діяльності (ст. 206 КК України)

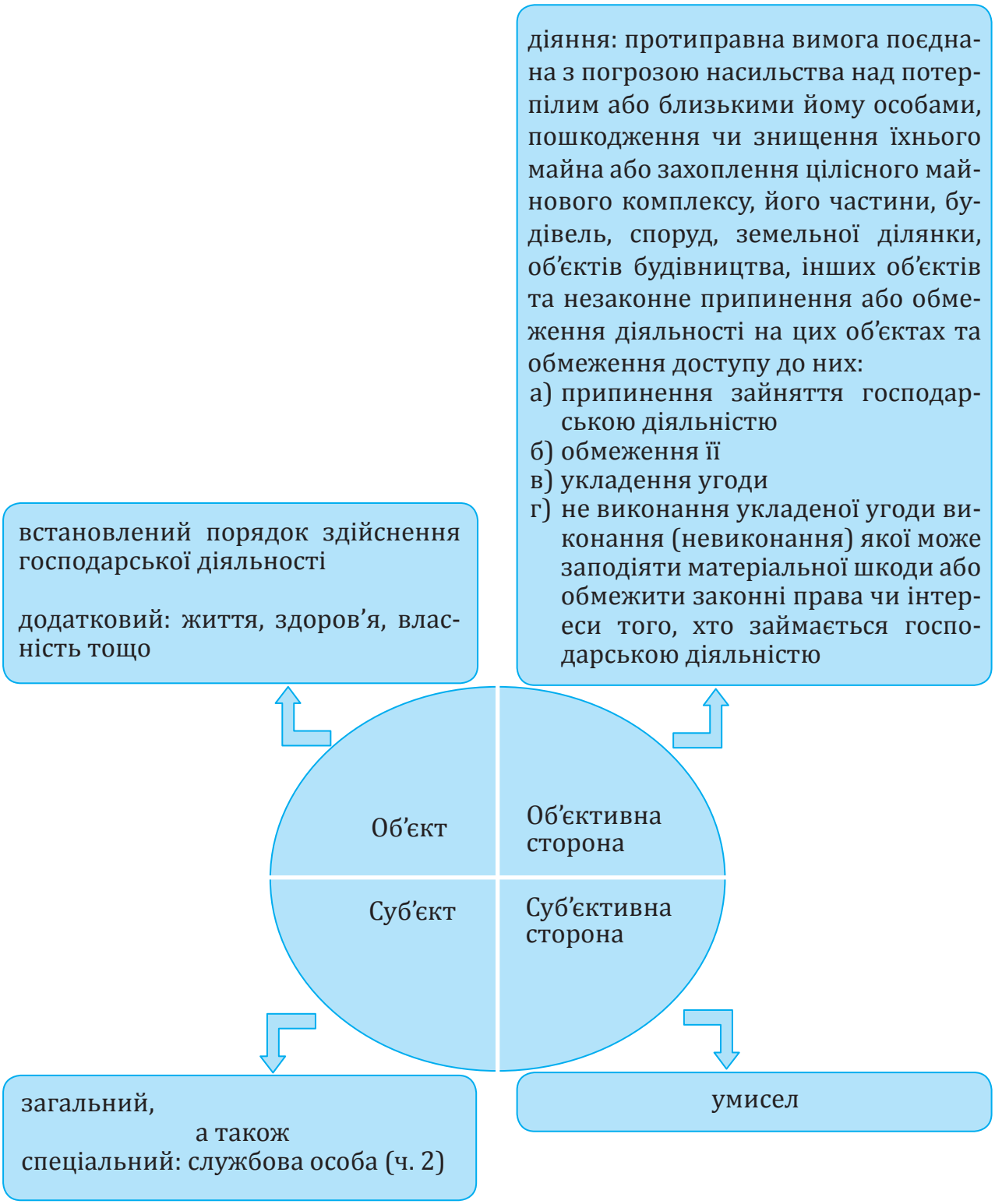

Кваліфікуючі ознаки протидії законній господарській діяльності (ч. 2 ст. 206 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії з погрозою вбивства чи заподіяння тяжких тілесних ушкоджень
- ті самі дії поєднані з насильством, що не є небезпечним для життя і здоров'я
- ті самі дії поєднані з пошкодженням чи знищенням майна

Особливо кваліфікуючі ознаки протидії законній господарській діяльності (ч. 3 ст. 206 КК України)

- протидія законній господарській діяльності, вчинена організованою групою
- протидія законній господарській діяльності, вчинена службовою особою з використанням службового становища
- протидія законній господарській діяльності поєднана з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я
- протидія законній господарській, що заподіяла велику шкоду
- протидія законній господарській, що спричинила інші тяжкі наслідки

Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації (ст. 206-2 КК України)

Кваліфікуючі ознаки протиправного заволодіння майном підприємства, установи, організації (ч. 2 ст. 206-2 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, з погрозою вбивства чи заподіяння тяжких тілесних ушкоджень
- ті самі дії, поєднані з насильством, що не є небезпечним для життя і здоров'я
- ті самі дії, поєднані з пошкодженням чи знищенням майна

Особливо кваліфікуючі ознаки протиправного заволодіння майном підприємства, установи, організації (ч. 3 ст. 206-2 КК України)

- ті самі дії, вчинені, службовою особою з використанням службового становища
- ті самі дії, що заподіяли велику шкоду
- ті самі дії, що спричинили інші тяжкі наслідки

Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом (ст. 209 КК України)

діяння:
1) вчинення дій з майном, яке прямо чи опосередковано, повністю чи частково одержано злочинним шляхом:
а) набуття
б) володіння
в) використання
г) розпорядження
ґ) здійснення фінансових операцій
д) вчинення правочину
е) переміщення
є) зміна форми (перетворення) такого майна
2) вчинення дій, спрямованих на приховання, маскування походження такого майна або володіння ним, права на таке майно, джерела його походження, місцезнаходження

встановлений порядок здійснення господарської діяльності в частині протидії легалізації (відмиванню) майна, одержаного злочинним шляхом

предмет: майно, одержане злочинним шляхом.

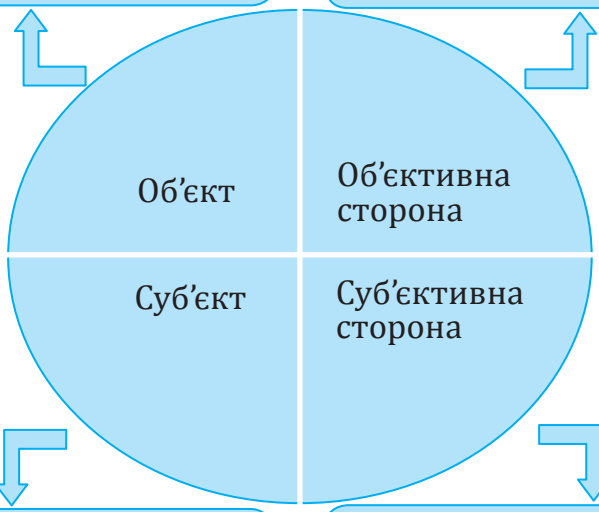

загальний

умисел

Кваліфікуючі ознаки легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом (ч. 2 ст. 209 КК України)

- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені у великому розмірі

Особливо кваліфікуючі ознаки легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом (ч. 3 ст. 209 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені в особливо великому розмірі

Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (ст. 2091 КК України)

Стаття 209-1 КК України передбачає 2 окремі основні склади кримінального правопорушення:

- умисне неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації про фінансові операції, що відповідно до закону підлягають фінансовому моніторингу, центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, якщо такі діяння заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб (ч. 1 ст. 209-1 КК України)
- розголошення у будь-якому вигляді таємниці фінансового моніторингу або факту обміну інформацією про фінансову операцію та її учасників між суб'єктами первинного фінансового моніторингу, суб'єктами державного фінансового моніторингу, іншими державними органами, а також факту надання (одержання) запиту, рішення чи доручення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, або надання (одержання) відповіді на такий запит, рішення чи доручення особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з її професійною або службовою діяльністю, якщо такі дії заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб (ч. 2 ст. 209-1 КК України)

діяння:
а) неподання інформації про фінансові операції, що відповідно до закону підлягають фінансовому моніторингу, спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади
б) несвоєчасне її подання
в) подання недостовірної інформації про фінансові операції
наслідок: заподіяння істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб
причинний зв'язок

встановлений порядок здійснення фінансового моніторингу

предмет: інформація про фінансові операції, що відповідно до закону підлягають фінансовому моніторингу

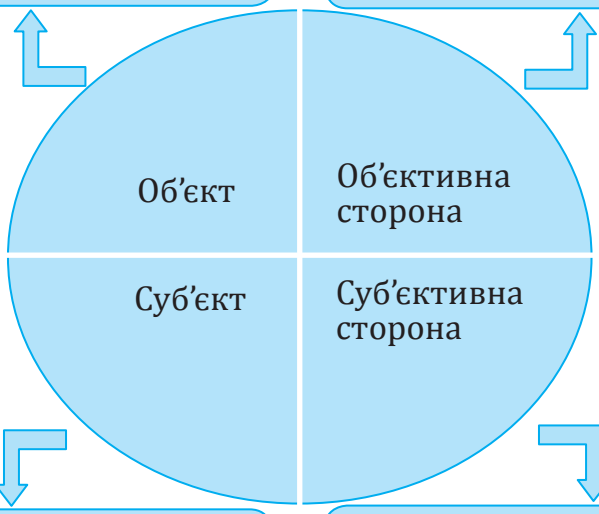

спеціальний: фізична, осудна особа, яка на момент вчинення кримінального правопорушення досягла 16-річного віку, на яку покладено обов'язок надавати таку інформацію

умисел

діяння: розголошення у будь-якому вигляді:
а) таємниці фінансового моніторингу
б) факту обміну інформацією про фінансову операцію та її учасників між суб'єктами фінансового моніторингу
в) факту надання (одержання) запиту, рішення чи доручення спеціально уповноваженого органу центральної влади
г) надання (одержання) відповіді на такий запит, рішення чи доручення

наслідок: заподіяння істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб

причинний зв'язок

встановлений порядок здійснення фінансового моніторингу

предмет: інформація, що містить:
а) таємницю фінансового моніторингу
б) факт обміну інформацією про фінансову операцію та її учасників між суб'єктами фінансового моніторингу
в) факт надання (одержання) запиту, рішення чи доручення спеціально уповноваженого органу центральної влади
г) надання (одержання) відповіді на такий запит, рішення чи доручення

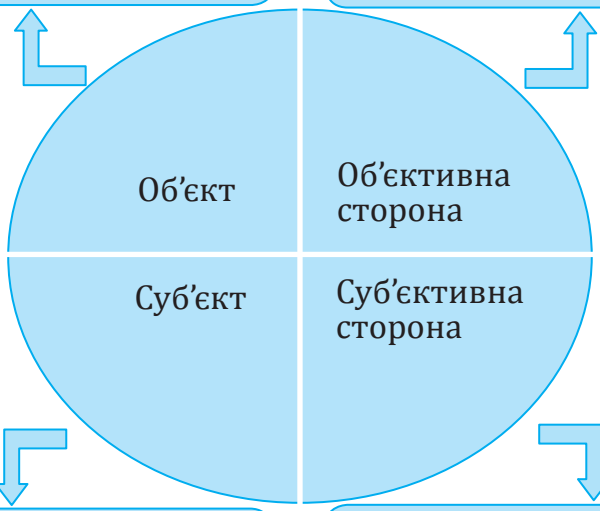

спеціальний: фізична, осудна особа, яка на момент вчинення кримінального правопорушення досягла 16-річного віку, якій ця інформація стала відома у зв'язку з її професійною або службовою діяльністю

умисел

Порушення порядку здійснення заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом (ст. 213 КК України)

діяння:
а) здійснення заготівлі металобрухту
б) переробка брухту кольорових і чорних металів без дотримання вимог законодавства щодо державної реєстрації як суб'єкта господарювання
в) організація незаконних пунктів прийому, схову та збуту металобрухту

встановлений порядок здійснення господарської діяльності, пов'язаної з обігом металобрухту

предмет: брухт кольорових та чорних металів

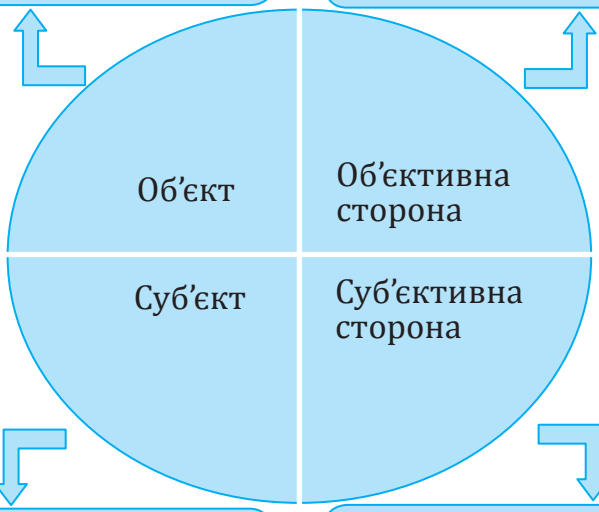

загальний
а також
спеціальний: особа, раніше судима за кримінальне правопорушення, передбачене цією статтею (ч. 2)

умисел

Кваліфікуючі ознаки порушення порядку здійснення заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом (ч. 2 ст. 213 КК України)

дії, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони вчинені особою, раніше судимою за кримінальне правопорушення, передбачене цією статтею

Порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності (ст. 220-1 КК України)

діяння:
а) внесення керівником або іншою службовою особою банку до бази даних про вкладників завідомо неправдивих відомостей
б) внесення керівником або іншою службовою особою банку у звітність, яка подається до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, завідомо неправдивих відомостей
в) умисне пошкодження або знищення керівником або іншою службовою особою банку бази даних про вкладників
г) вчинення дій, що унеможливлюють ідентифікацію вкладника за інформацією, наявною у базі даних про вкладників
ґ) вчинення дій, наслідком яких є незаконне збільшення суми витрат Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, пов'язаних з виведенням банку з ринку
д) вчинення дій, які унеможливлюють початок здійснення виплат коштів вкладникам неплатоспроможного банку

суспільні відносини у сфері забезпечення прав кредиторів в частині функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб

предмет:
а) база даних про вкладників

б) звітність, яка подається до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

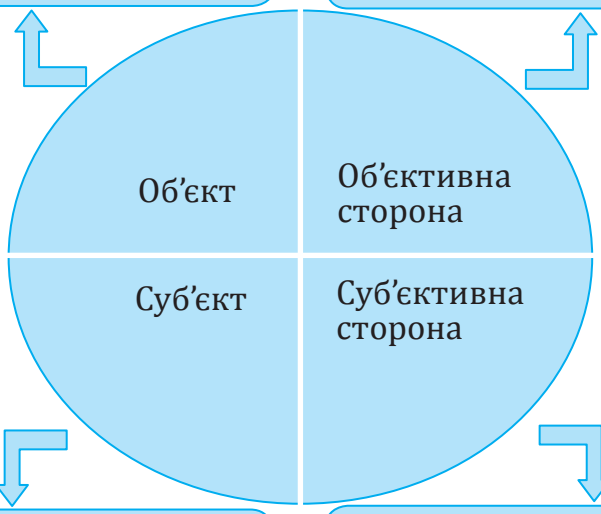

спеціальний: керівник або інша службова особа банку

умисел

Кваліфікуючі ознаки порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності (ч. 2 ст. 220-1 КК України)

- та сама дія, вчинена повторно
- та сама дія, вчинена за попередньою змовою групою осіб

Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару (ст. 229 КК України)

суспільні відносини у сфері забезпечення добросовісної конкуренції

предмет:
а) знак для товарів і послуг
б) фірмове найменування
в) кваліфіковане зазначення походження товару

діяння:
а) незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару
б) інше умисне порушення права на ці об'єкти

наслідок: завдання матеріальної шкоди у значному розмірі

причинний зв'язок

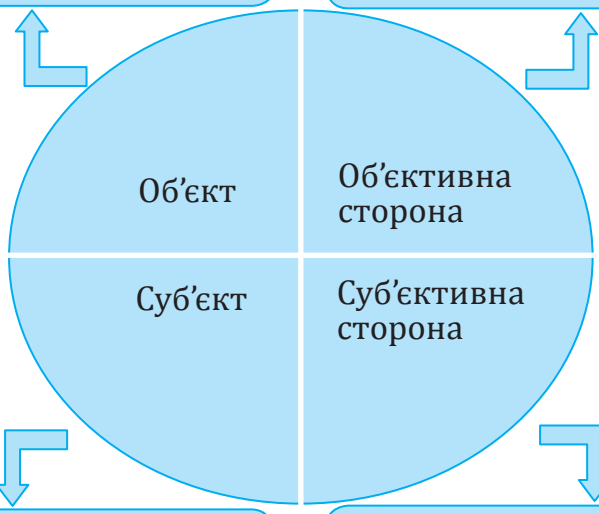

загальний
а також
спеціальний: службова особа (ч. 3)

умисел

Кваліфікуючі ознаки незаконного використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару (ч. 2 ст. 229 КК України)

- ті самі дії, якщо вони вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, якщо вони завдали матеріальної шкоди у великому розмірі

Особливо кваліфікуючі ознаки незаконного використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару (ч. 3 ст. 229 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені службовою особою з використанням службового становища
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони завдали матеріальної шкоди в особливо великому розмірі

Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю (ст. 231 КК України)

суспільні відносини у сфері охорони комерційної та банківської таємниці

Предмет:
а) відомості, що становлять комерційну таємницю
б) відомості, що становлять банківську таємницю

діяння:
а) умисні дії, спрямовані на отримання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю, з метою розголошення чи іншого використання цих відомостей
б) незаконне використання таких відомостей

наслідок: спричинення істотної шкоди суб'єкту господарської діяльності

причинний зв'язок

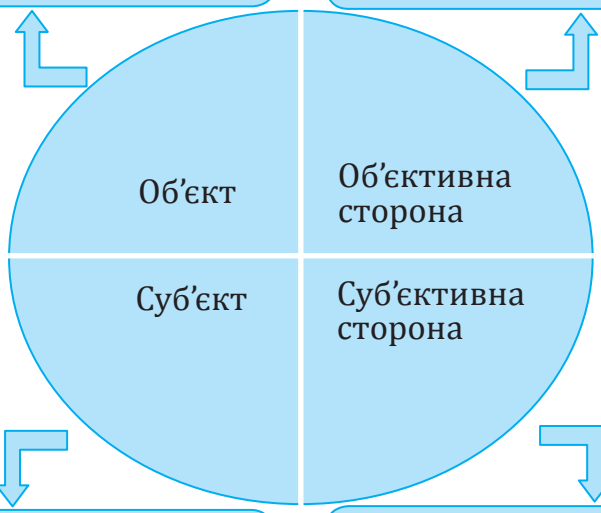

загальний

умисел

спеціальна мета (у разі вчинення кримінального правопорушення у формі отримання таких відомостей):

а) розголошення цих відомостей
б) іншого їх використання

Розголошення комерційної, банківської таємниці або професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках (ст. 232 КК України)

суспільні відносини у сфері охорони комерційної, банківської таємниці, а також професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках

предмет:
а) відомості, що становлять комерційну таємницю
б) відомості, що становлять банківську таємницю
в) відомості, що становлять професійну таємницю на ринках капіталу та організованих товарних ринках

діяння: умисне розголошення комерційної, банківської таємниці або професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках без згоди її власника
наслідок: завдання істотної шкоди суб'єкту господарської діяльності
причинний зв'язок

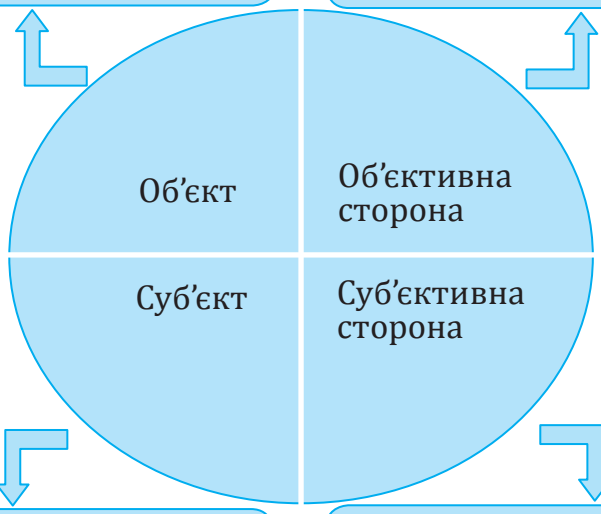

спеціальний: фізична, осудна особа, яка на момент вчинення кримінального правопорушення досягла 16-річного віку та якій ця таємниця стала відома у зв'язку з професійною або службовою діяльністю

умисел

корисливий чи інший особистий мотив

до наслідку у вигляді істотної шкоди: умисел чи необережність

Кримінальні правопорушення у сфері бюджетної системи України

- контрабанда (ст. 201 КК України)
- контрабанда лісоматеріалів та цінних порід дерев (ст. 201-1 КК України)
- контрабанда товарів (ст. 201-3 КК України)
- контрабанда підакцизних товарів (ст. 201-4 КК України)
- незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів (ст. 204 КК України)
- нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням (ст. 210 КК України)
- видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону (ст. 211 КК України)
- ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ст. 212 КК України)
- ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (ст. 212-1 КК України)

Контрабанда культурних цінностей та зброї (ст. 201 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують встановлений порядок переміщення окремих предметів через митний кордон України

предмет:
а) культурні цінності
б) отруйні речовини
в) сильнодіючі ресовини
г) вибухові речовини
ґ) радіоактивні речовини
д) зброя або боєприпаси (крім гладкоствольної мисливської або боєпритпасів до неї)
е) частини вогнепальної нарізної зброї
є) спеціальні технічні засоби негласного отриманні інформації

діяння: переміщення вказаних товарів через митний кордон України:
а) поза митним контролем
б) з приховуванням від митного контролю

місце вчинення: митний кордон України.

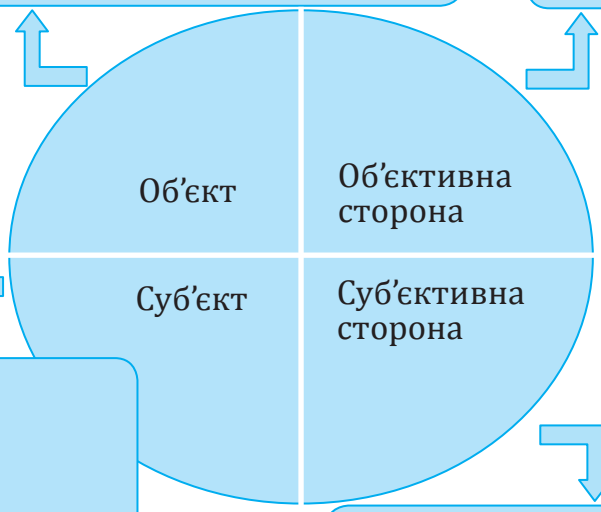

загальний
а також
спеціальний:
а) службова особа
б) особа, раніше судима за злочин, передбачений цією статтею (ч. 2)

умисел

Кваліфікуючі ознаки контрабанди (ч. 2 ст. 201 КК України)

- та сама дія, вчинена за попередньою змовою групою осіб
- та сама дія, вчинена особою, раніше судимою за контрабанду (ч. 3 примітки до ст. 201)
- та сама дія, вчинена службовою особою з використанням службового становища

Контрабанда лісоматеріалів та цінних порід дерев (ст. 201-1 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують встановлений порядок переміщення окремих предметів через митний кордон України

предмет:
а) лісоматеріали цінних та рідкісних порід дерев
б) пиломатеріали цінних та рідкісних порід дерев
в) лісоматеріали необроблені
г) інші лісоматеріали, заборонені до вивозу за межі митної території України.

діяння: переміщення вказаних товарів через митний кордон України:
а) поза митним контролем
б) з приховуванням від митного контролю

місце вчинення: митний кордон України

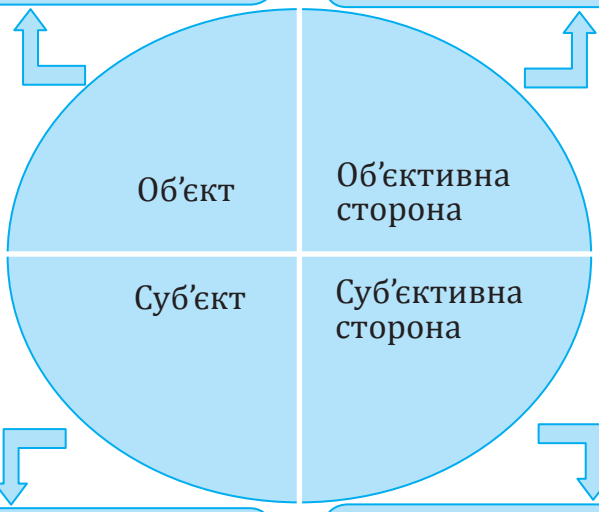

загальний
а також
спеціальний:
а) особа, раніше судима за контрабанду (ч. 3 примітки до ст. 201 КК України)
б) службова особа (ч. 2)

умисел

Кваліфікуючі ознаки контрабанди лісоматеріалів та цінних порід дерев (ч. 2 ст. 201-1 КК України)

- та сама дія, вчинена особою, раніше судимою за контрабанду (ч. 3 примітки до ст. 201 КК України)
- та сама дія, вчинена за попередньою змовою групою осіб
- та сама дія, вчинена службовою особою з використанням влади чи службового становища
- та сама дія, вчинена у великому розмірі

Особливо кваліфікуючі ознаки контрабанди лісоматеріалів та цінних порід дерев (ч. 3 ст. 201-1 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені в особливо великому розмірі

Контрабанда товарів
(ст. 201-3 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують встановлений порядок переміщення окремих предметів через митний кордон України

предмет:
товари (крім підакцизних товарів та електричної енергії), у значному розмірі

діяння: переміщення вказаних товарів через митний кордон України:

а) поза митним контролем

б) з приховуванням від митного контролю

місце вчинення: митний кордон України

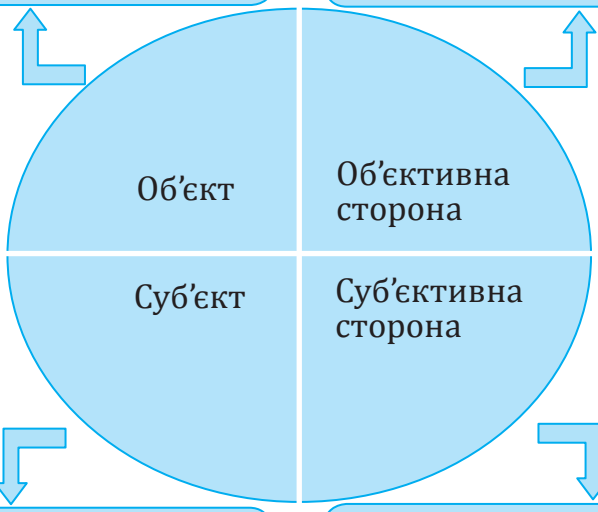

загальний
а також
спеціальний:
а) особа, раніше судима за контрабанду (ч. 3 примітки до ст. 201 КК України)
б) службова особа (ч. 2)

умисел

Кваліфікуючі ознаки контрабанди товарів (ч. 2 ст. 201-3 КК України)

- та сама дія, вчинена особою, раніше судимою за контрабанду (ч. 3 примітки до ст. 201 КК України)
- та сама дія, вчинена за попередньою змовою групою осіб
- та сама дія, вчинена службовою особою з використанням влади чи службового становища
- та сама дія, вчинена у великому розмірі

Особливо кваліфікуючі ознаки контрабанди лісоматеріалів та цінних порід дерев (ч. 3 ст. 201-1 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою

Контрабанда підакцизних товарів (ст. 201-4 КК України)

Кваліфікуючі ознаки контрабанди підакцизних товарів (ч. 2 ст. 201-4 КК України)

- та сама дія, вчинена особою, раніше судимою за контрабанду (ч. 3 примітки до ст. 201 КК України)
- та сама дія, вчинена за попередньою змовою групою осіб
- та сама дія, вчинена службовою особою з використанням влади чи службового становища
- та сама дія, вчинена у великому розмірі

Особливо кваліфікуючі ознаки контрабанди підакцизних товарів (ч. 3 ст. 201-1 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою

Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів (ст. 204 КК України)

встановлений порядок виробництва та обігу підакцизних товарів

предмет: незаконно виготовлені:
а) спирт етиловий
б) спиртові дистиляти
в) алкогольні напої
г) пиво
ґ) тютюнові вироби
д) тютюн
е) промислові замінники тютюну
є) пальне
ж) інші підакцизні товари

діяння:
а) незаконне придбання з метою збуту
б) зберігання з цією метою
в) збут
г) транспортування з метою збуту
ґ) незаконне виготовлення спирту етилового, спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, пива, тютюнових виробів, тютюну, промислових замінників тютюну, пального або інших підакцизних товарів

наслідок: призведення до отруєння чи що спричинило смерть особи (ч. 3)

причинний зв'язок (ч. 3)

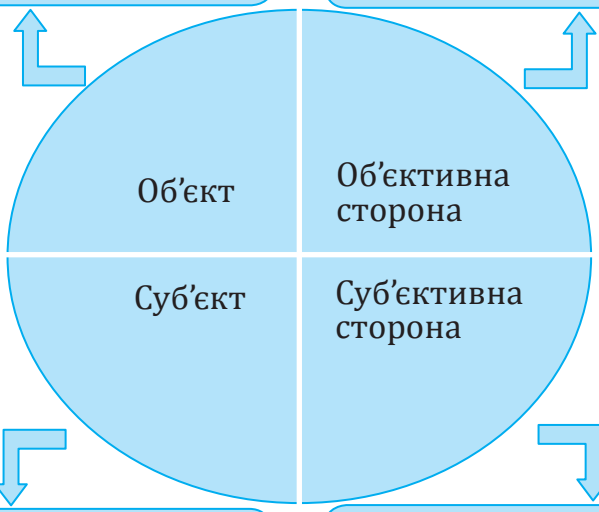

загальний
а також
спеціальний: особа, яка раніше була засуджена за цією статтею (ч. 2)

умисел до діянь

необережність до наслідків (ч. 3)

спеціальна мета: збут перелічених підакцизних товарів (ч. 1)

Кваліфікуючі ознаки незаконного виготовлення, зберігання, збуту або транспортування з метою збуту підакцизних товарів (ч. 2 ст. 204 КК України)

вчинене особою, яка раніше була засуджена за цією статтею

Особливо кваліфікуючі ознаки незаконного виготовлення, зберігання, збуту або транспортування з метою збуту підакцизних товарів (ч. 3 ст. 204 КК України)

незаконне виготовлення товарів, зазначених у частинах першій або другій цієї статті, що становлять загрозу для життя і здоров'я людей

збут таких товарів, що призвело до отруєння чи спричинило смерть особи

Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням (ст. 210 КК України)

суспільні відносини у сфері охорони бюджетної системи України в частині використання бюджетних коштів

предмет: бюджетні кошти у великих розмірах

діяння:

а) нецільове використання бюджетних коштів у великих розмірах

б) здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням всупереч Бюджетному кодексу України чи закону про Державний бюджет України на відповідний рік у великому розмірі

Об'єкт

Об'єктивна сторона

Суб'єкт

Суб'єктивна сторона

спеціальний: службова особа, яка має право на використання бюджетних коштів

умисел

Кваліфікуючі ознаки нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням (ч. 2 ст. 210 КК України)

- ті самі діяння, предметом яких були бюджетні кошти в особливо великих розмірах
- ті самі діяння, вчинені повторно
- ті самі діяння, вчинені за попередньою змовою групою осіб

Видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону (ст. 211 КК України)

суспільні відносини у сфері охорони бюджетної системи України в частині забезпечення порядку видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету

предмет: бюджетні кошти у великих розмірах

діяння:

а) видання службовою особою нормативно-правовоих актів, що зменшують надходження бюджету всупереч закону у великих розмірах

б) видання службовою особою нормативно-правових актів, що збільшують витрати бюджету всупереч закону у великому розмірі.

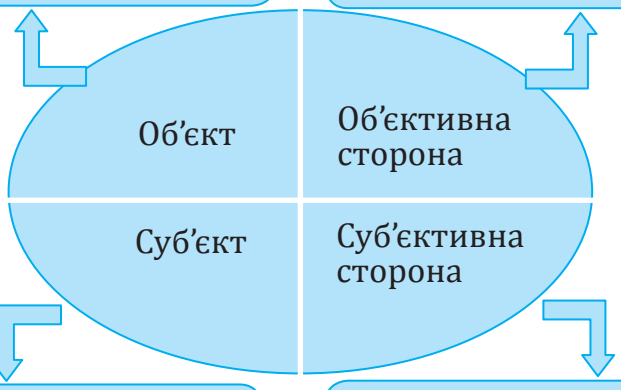

спеціальний: службова особа, яка має право на видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету

умисел

Кваліфікуючі ознаки видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону (ч. 2 ст. 211 КК України)

- ті самі дії, предметом яких були бюджетні кошти в особливо великих розмірах
- ті самі дії, вчинені повторно

Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ст. 212 КК України)

суспільні відносини у сфері забезпечення функціонування податкової системи України

предмет:

а) податки

б) збори (обов'язкові платежі), що входять у систему оподаткування у значних розмірах

діяння: ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)

наслідок: фактичне ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондіву коштів значних (ч. 1), великих (ч. 2) чи особливо великих (ч. 3) розмірах

причинний зв'язок

Об'єкт	Об'єктивна сторона
Суб'єкт	Суб'єктивна сторона

спеціальний:
а) службова особа підприємства, установи, організації
б) особа, яка займається підприємницькою діяльністю без створення юридичної особи
в) будь-яка інша особа, яка зобов'язана сплачувати податки, збори (обов'язкові платежі)
за ч. 3: особа, раніше судима за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)

умисел

Кваліфікуючі ознаки ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ч. 2 ст. 212 КК України)

- ті самі діяння, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі діяння, якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів у великих розмірах

Особливо кваліфікуючі ознаки ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ч. 3 ст. 212 КК України)

- діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені особою, раніше судимою за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)
- діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів в особливо великих розмірах

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ч. 4 ст. 212 КК України)

- особа, яка вчинила діяння, передбачені частинами першою, другою цієї статті
- особа, яка вчинила діяння, передбачені частиною третьою (якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів в особливо великих розмірах) цієї статті

→ якщо до притягнення її до кримінальної відповідальності сплачено податки, збори (обов'язкові платежі), а також відшкодовано шкоду, завдану державі їх несвоєчасною сплатою (фінансові санкції, пеня)

Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (ст. 212-1 КК України)

суспільні відносини у сфері забезпечення встановленого порядку сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування

предмет:

а) єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

б) страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування у значних розмірах

діяння: ухилення від сплати указаних внесків

наслідок: фактичне ненадходження до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування коштів у значних (ч. 1), великих (ч. 2) чи особливо великих (ч. 3) розмірах

причинний зв'язок

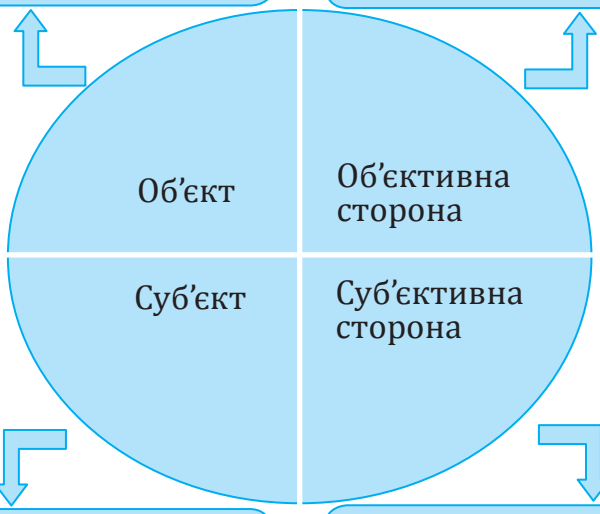

спеціальний:

а) службова особа підприємства, установи, організації

б) особа, яка займається підприємницькою діяльністю без створення юридичної особи

в) будь-яка інша особа, яка зобов'язана сплачувати такі внески

за ч. 3: особа, раніше судима за ст. 212-1 КК України

умисел

Кваліфікуючі ознаки ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (ч. 2 ст. 212-1 КК України)

- ті самі діяння, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі діяння, якщо вони призвели до фактичного ненадходження до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування коштів у великих розмірах

Особливо кваліфікуючі ознаки ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (ч. 3 ст. 212-1 КК України)

- діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені особою, раніше судимою за ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування чи страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування
- діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони призвели до фактичного ненадходження до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування коштів в особливо великих розмірах

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (ч. 4 ст. 212-1 КК України)

особа, яка вчинила діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті → якщо до притягнення її до кримінальної відповідальності сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування чи страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, а також відшкодовано шкоду, завдану фондам загальнообов'язкового державного соціального страхування їх несвоєчасною сплатою (штрафні санкції, пеня)

Кримінальні правопорушення у сфері банкрутства

- доведення банку до неплатоспроможності (ст. 218-1 КК України)
- доведення до банкрутства (ст. 219 КК України)
- фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи (ст. 220-2 КК України)

Доведення банку до неплатоспроможності (ст. 218-1 КК України)

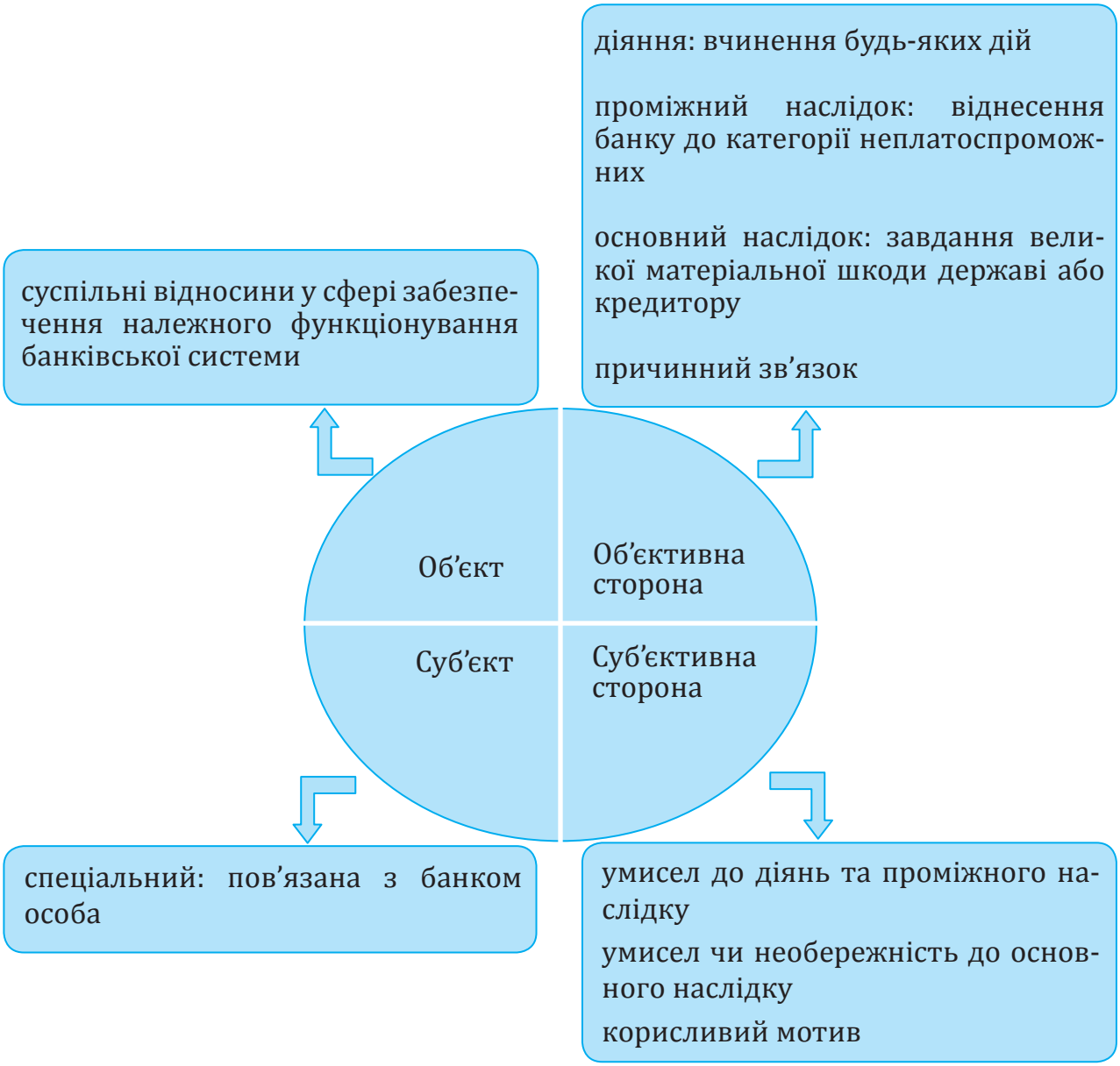

Доведення до банкрутства
(ст. 219 КК України)

Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи (ст. 220-2 КК України)

встановлений законом порядок ведення фінансових документів та фінансової звітності на суб'єктах підприємницької діяльності в Україні

предмет:
а) фінансові документи
б) фінансова звітність
в) реєстри бухгалтерського обліку

потерпілий:
а) держава
б) кредитор
в) фонд гарантування вкладів

діяння:
а) внесення змін до регістру або документів бухгалтерського обліку
б) внесення до звітності фінансової установи свідомо недостовірної або неповної інформації
в) підтвердження завідомо неправдивої інформації
г) надання завідомо неправдивої інформації Національному банку України
ґ) опублікування такої інформації
д) розкриття такої інформації

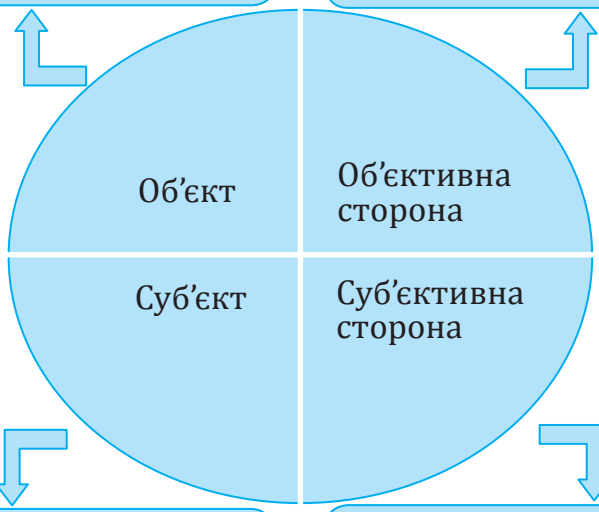

спеціальний: фізична, осудна особа, яка досягла 16-річного віку і яка має обов'язок вести фінансову звітність фінансової установи, уповноважена вести фінансові документи та вести реєстри бухгалтерського обліку фінансової установи

прямий умисел

спеціальна мета: приховування ознак банкрутства чи стійкої фінансової неспроможності

приховування підстав для обов'язкового відкликання, анулювання в фінансовій установі ліцензії

Кримінальні правопорушення у сфері використання фінансових ресурсів та обігу цінних паперів

- шахрайство з фінансовими ресурсами (ст. 222 КК України)
- маніпулювання на організованих ринках (ст. 222-1 КК України)
- маніпулювання на енергетичному ринку (ст. 222-2 КК України)
- підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів (ст. 223-1 КК України)
- виготовлення, збут та використання підроблених цінних паперів (крім державних цінних паперів) (ст. 224 КК України)
- незаконне використання інсайдерської інформації (ст. 232-1 КК України)
- приховування інформації про діяльність емітента (ст. 232-2 КК України)
- незаконне використання інсайдерської інформації щодо оптових енергетичних продуктів (ст. 232-3 КК України)

Шахрайство з фінансовими ресурсами (ст. 222 КК України)

суспільні відносини у сфері надання фінансових ресурсів та пільг щодо податків

предмет:
а) субсидія
б) субвенція
в) дотація
г) кредит
ґ) пільга щодо податків

діяння: надання завідомо неправдивої інформації органам державної влади, органам влади Автономної Республіки Крим чи органам місцевого самоврядування, банкам або іншим кредиторам з метою одержання субсидій, субвенцій, дотацій, кредитів чи пільг щодо податків

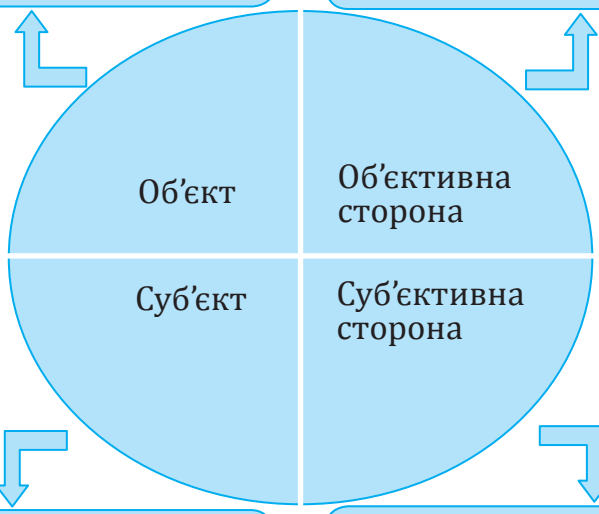

загальний

умисел

спеціальна мета: одержання субсидій, субвенцій, дотацій, кредитів чи пільг щодо податків

Кваліфікуючі ознаки шахрайства з фінансовими ресурсами (ч. 2 ст. 222 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, якщо вони завдали великої матеріальної шкоди

Маніпулювання на організованих ринках (ст. 222-1 КК України)

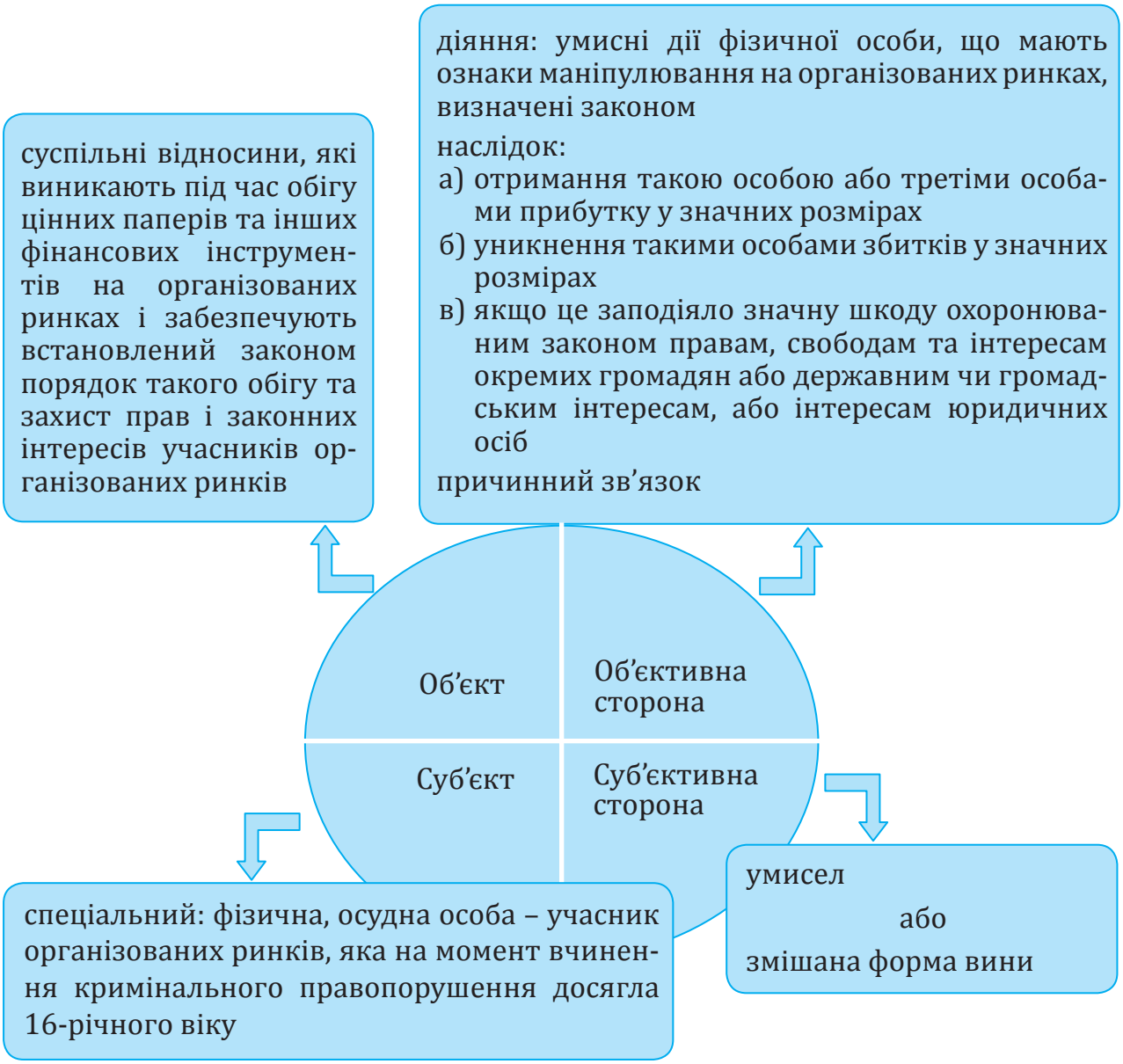

Кваліфікуючі ознаки маніпулювання на організованих ринках (ч. 2 ст. 222-1 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, якщо вони спричинили тяжкі наслідки

Маніпулювання на енергетичному ринку (ст. 222-2 КК України)

суспільні відносини у сфері діяльності енергетичних ринків (ринок електричної енергії та ринок природного газу)

діяння: умисні дії осіб на енергетичному ринку (ринок електричної енергії та ринок природного газу), що мають ознаки маніпулювання на оптових енергетичних ринках, визначені законодавством у сфері енергетики

наслідок:

а) отримання такою особою або третіми особами прибутку у значних розмірах

б) уникнення такими особами збитків у значних розмірах

в) якщо це заподіяло значну шкоду охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб

причинний зв'язок

фізична особа, яка вчинила дії, передбачені цією статтею, або у разі вчинення таких дій юридичною особою – фізична особа, яка самостійно або як член колегіального органу юридичної особи уповноважена на виконання функцій з представництва юридичної особи та/або прийняття рішень від імені юридичної особи та/або здійснення контролю за діяльністю юридичної особи

умисел

або

змішана форма вини

Кваліфікуючі ознаки маніпулювання на енергетичному ринку (ч. 2 ст. 222-2 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, якщо вони спричинили тяжкі наслідки

Підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів (ст. 223-1 КК України)

Виготовлення, збут та використання підроблених цінних паперів (крім державних цінних паперів) (ст. 224 КК України)

суспільні відносини у сфері забезпечення встановленого законом порядку виготовлення та обігу цінних паперів

предмет: підроблені цінні папери, що існують у паперовій формі

діяння:
а) виготовлення з метою збуту підроблених цінних паперів (крім державних цінних паперів), що існують у паперовій формі
б) їх збут
в) використання іншим чином

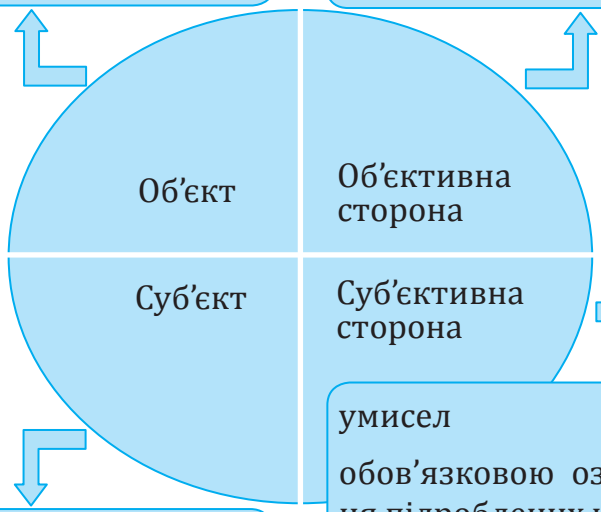

загальний

умисел

обов'язковою ознакою виготовлення підроблених цінних паперів (крім державних цінних паперів) є

спеціальна мета: їх збут

Кваліфікуючі ознаки виготовлення, збуту та використання підроблених цінних паперів (крім державних цінних паперів) (ч. 2 ст. 224 КК України)

- дії, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони вчинені повторно
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони завдали великої матеріальної шкоди

Особливо кваліфікуючі ознаки виготовлення, збуту та використання підроблених цінних паперів (крім державних цінних паперів) (ч. 3 ст. 224 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчинені організованою групою
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони завдали особливо великої матеріальної

Незаконне використання інсайдерської інформації (ст. 232-1 КК України)

суспільні відносини у сфері діяльності організованих ринків в частині захисту інсайдерської інформації

предмет:
а) інсайдерська інформація (ч. 1)
б) фінансові інструменти, яких стосується інсайдерська інформація (ч. 2)

діяння:
а) порушення заборони використання інсайдерської інформації – ч. 1
б) вчинення з використанням інсайдерської інформації на власну користь або на користь інших осіб правочинів, спрямованих на придбання або відчуження (заміну сторін) фінансових інструментів, яких стосується інсайдерська інформація – ч. 2

наслідок:
а) отримання особою, яка вчинила зазначені дії, чи третіми особами необґрунтованого прибутку в значному розмірі
б) уникнення особою, яка вчинила зазначені дії (учасником ринків капіталу), чи третіми особами значних збитків
в) заподіяння значної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб

причинний зв'язок

спеціальний: посадові особи емітента, у тому числі ті, які були посадовими особами емітента на момент ознайомлення з інсайдерською інформацією; особи, які мають доступ до інсайдерської інформації у зв'язку з виконанням ними трудових (службових) обов'язків або договірних зобов'язань незалежно від відносин з емітентом, у тому числі співробітники професійних учасників ринків капіталу; державні службовці, яким відома інсайдерська інформація внаслідок виконання ними посадових (службових) обов'язків; особи, які ознайомилися з інсайдерською інформацією неправомірним шляхом; аудитори, нотаріуси, експерти, оцінювачі, арбітражні керуючі або інші особи, які виконують надані законом публічні повноваження

умисел до діянь

умисел чи необережність до наслідку

Кваліфікуючі ознаки незаконного використання інсайдерської інформації (ч. 3 ст. 232-1 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо такі дії спричинили тяжкі наслідки

Особливо кваліфікуючі ознаки незаконного використання інсайдерської інформації (ч. 4 ст. 232-1 КК України)

- дії, передбачені частинами першою–третьою цієї статті, якщо вони вчинені організованою групою

Приховування інформації про діяльність емітента (ст. 232-2 КК України)

суспільні відносини у сфері обігу цінних паперів та діяльності організованих ринків у частині забезпечення інтересів інвесторів (у тому числі акціонерів) в цінні папери

предмет: інформація про діяльність емітента

діяння:
а) ненадання службовою особою емітента інвестору в цінні папери (у тому числі акціонеру) на його письмовий запит інформації про діяльність емітента в межах, передбачених законом
б) надання йому недостовірної інформації

наслідок: заподіяння інвестору в цінні папери (у тому числі акціонеру) матеріальної шкоди у значному розмірі

причинний зв'язок

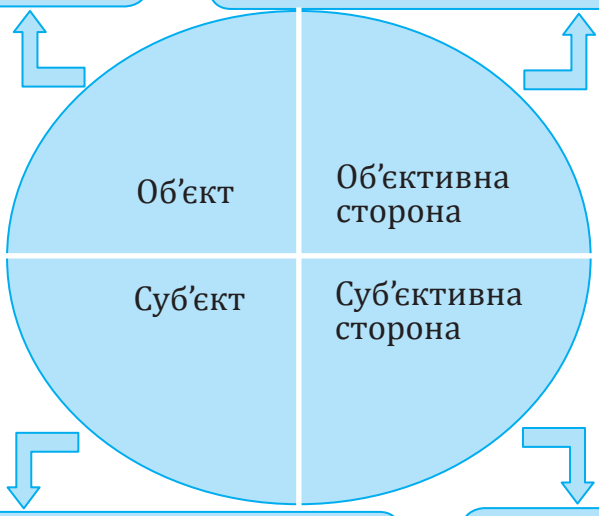

спеціальний: службова особа емітента (фізична особа, яка вчинила дії, передбачені цією статтею, або у разі вчинення таких дій юридичною особою – фізична особа, яка самостійно або як член колегіального органу юридичної особи уповноважена на виконання функцій з представництва юридичної особи та/або прийняття рішень від імені юридичної особи та/або здійснення контролю за діяльністю юридичної особи)

умисел до діянь

умисел чи необережність до наслідку

Кваліфікуючі ознаки приховування інформації про діяльність емітента (ч. 2 ст. 232-2 КК України)

→ ті самі діяння, вчинені повторно

Незаконне використання інсайдерської інформації щодо оптових енергетичних продуктів (ст. 232-3 КК України)

Умисне незаконне розкриття, передача або надання доступу до інсайдерської інформації, а також надання рекомендацій іншим особам щодо купівлі або продажу оптових енергетичних продуктів, перелік яких визначений чинним законодавством у сфері енергетики, на основі інсайдерської інформації, якою дана особа володіє, якщо це призвело до отримання особою, яка вчинила зазначені дії, чи третіми особами необґрунтованого прибутку в значному розмірі, або уникнення учасником оптового енергетичного ринку чи третіми особами значних збитків, або якщо це заподіяло значну шкоду охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб (ч. 1)

Вчинення на власну користь або на користь інших осіб, прямо або опосередковано правочинів з використанням інсайдерської інформації, спрямованих на купівлю або продаж оптових енергетичних продуктів, перелік яких визначений чинним законодавством у сфері енергетики, якщо це призвело до отримання особою, яка вчинила зазначені дії, чи третіми особами необґрунтованого прибутку в значному розмірі, або уникнення учасником оптового енергетичного ринку чи третіми особами значних збитків, або якщо це заподіяло значну шкоду охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб (ч. 2)

суспільні відносини у сфері діяльності оптових енергетичних ринків

предмет:
а) інсайдерська інформація щодо купівлі або продажу оптових енергетичних продуктів (ч. 1)
б) оптові енергетичні продукти (ч. 2)

діяння:
а) умисне незаконне розкриття
б) незаконна передача
в) незаконне надання доступу до інсайдерської інформації
г) надання рекомендацій іншим особам щодо купівлі або продажу оптових енергетичних продуктів, перелік яких визначений чинним законодавством у сфері енергетики, на основі інсайдерської інформації, якою дана особа володіє (ч. 1)
ґ) вчинення на власну користь або на користь інших осіб, прямо або опосередковано правочинів з використанням інсайдерської інформації, спрямованих на купівлю або продаж оптових енергетичних продуктів, перелік яких визначений чинним законодавством у сфері енергетики (ч. 2)

наслідок:
а) отримання особою, яка вчинила зазначені дії чи третіми особами необґрунтованого прибутку в значному розмірі
б) уникнення учасником оптового енергетичного ринку чи третіми особами значних збитків
в) якщо це заподіяло значну шкоду охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб

причинний зв'язок

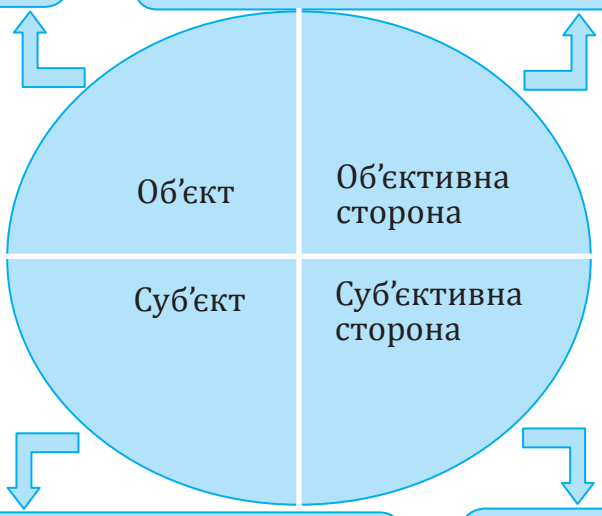

загальний

у разі вчинення таких дій юридичною особою – фізична особа, яка самостійно або як член колегіального органу юридичної особи уповноважена на виконання функцій з представництва юридичної особи та/або прийняття рішень від імені юридичної особи та/або здійснення контролю за діяльністю юридичної особи

умисел
змішана формою вини
корислий мотив (ч. 2)

Кваліфікуючі ознаки незаконного використання інсайдерської інформації щодо оптових енергетичних продуктів (ч. 3 ст. 232-3 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо такі дії спричинили тяжкі наслідки

Особливо кваліфікуючі ознаки незаконного використання інсайдерської інформації щодо оптових енергетичних продуктів (ч. 4 ст. 232-3 КК України)

- дії, передбачені частинами першою–третьою цієї статті, якщо вони вчинені організованою групою

Кримінальні правопорушення у сфері захисту прав споживачів

- умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції (ст. 227 КК України)

Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції (ст. 227 КК України)

суспільні відносини у сфері забезпечення прав споживачів на безпечну продукцію

предмет: небезпечна продукція, тобто така продукція, що не відповідає вимогам щодо безпечності продукції, встановленим нормативно-правовими актами

діяння:
введення в обіг (випуском на ринок України) небезпечної продукції, що не відповідає вимогам щодо безпечності продукції, встановленим нормативно-правовими актами, якщо такі дії вчинені у великих розмірах

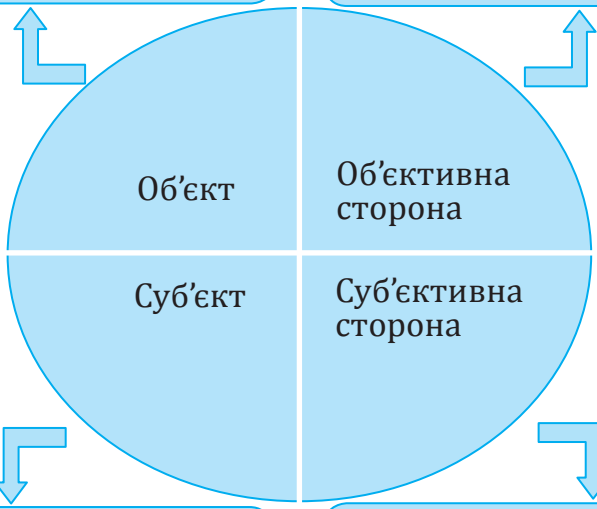

спеціальний: особа, яка відповідає за безпечність продукції, що вводиться в обіг (випускається) на ринок України

умисел

Кримінальні правопорушення у сфері приватизації державного і комунального майна

незаконна приватизація державного, комунального майна (ст. 233 КК України)

Незаконна приватизація державного, комунального майна (ст. 233 КК України)

Кваліфікуючі ознаки незаконної приватизації державного, комунального майна (ч. 2 ст. 233 КК України)

- діяння, передбачене частиною першою цієї статті, якщо воно призвело до незаконної приватизації майна державної чи комунальної власності в великих розмірах
- діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб за попередньою змовою

Розділ VIII

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 239. Забруднення або псування земель

Стаття 240. Порушення правил охорони або використання надр, незаконне видобування корисних копалин

Стаття 246. Незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу

Стаття 249. Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ

Кримінальні правопорушення проти довкілля посягають на суспільні відносини щодо забезпечення екологічної безпеки, а також охорони довкілля, збереження у природній багатоманітності, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, охорони нормального екологічного стану біосфери, збереження генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів.

Кримінальні правопорушення проти довкілля

- кримінальні правопорушення проти екологічної безпеки
- кримінальні правопорушення у сфері охорони та використання земель, надр, атмосферного повітря
- кримінальні правопорушення у сфері охорони водних ресурсів
- кримінальні правопорушення у сфері лісокористування, захисту рослинного і тваринного світу

Кримінальні правопорушення проти екологічної безпеки

- порушення правил екологічної безпеки (ст. 236 КК України)
- невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення (ст. 237 КК України)
- приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення (ст. 238 КК України)
- проєктування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля (ст. 253 КК України)

Порушення правил екологічної безпеки (ст. 236 КК України)

діяння: порушення порядку проведення екологічної експертизи, правил екологічної безпеки під час проектування, розміщення, будівництва, реконструкції, введення в експлуатацію, експлуатації та ліквідації підприємств, споруд, пересувних засобів та інших об'єктів

наслідок: загибель людей або екологічного забруднення значних територій або інші тяжкі наслідки

причинний зв'язок

екологічна безпека довкілля як такий стан навколишнього природного середовища, при якому не допускається погіршення екологічної обстановки та виникнення небезпеки для здоров'я людей

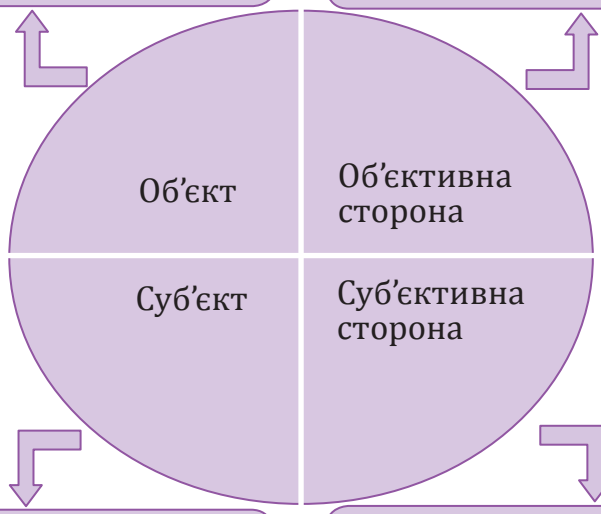

спеціальний: службова особа, відповідальна за проведення екологічної експертизи, а так само за порушення вказаних правил проектування, будівництва, експлуатації підприємств, споруд та інших об'єктів

умисел або необережність щодо діяння

необережність щодо наслідків

Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення (ст. 237 КК України)

Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення (ст. 238 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 238 КК України)

- ті самі діяння, вчинені повторно
- ті самі діяння, вчинені у місцевості, оголошеній зоною надзвичайної екологічної ситуації
- ті самі діяння, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки

Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля (ст. 253 КК України)

екологічна безпека в частині встановленого порядку запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

додатковий: здоров'я населення, власність

предмет:
1) проекти, інша аналогічна документація, в якій відсутні дані про обов'язкові інженерні системи захисту довкілля для споруд, що вводяться в експлуатацію
2) споруди без зазначених систем

діяння:
1) розробка і здача замовнику проектів, іншої аналогічної документації без обов'язкових інженерних систем захисту довкілля

2) введення (прийом) в експлуатацію споруд без такого захисту, якщо такі діяння створили небезпеку тяжких технологічних аварій або екологічних катастроф, загибелі або масового захворювання населення, інших тяжких наслідків

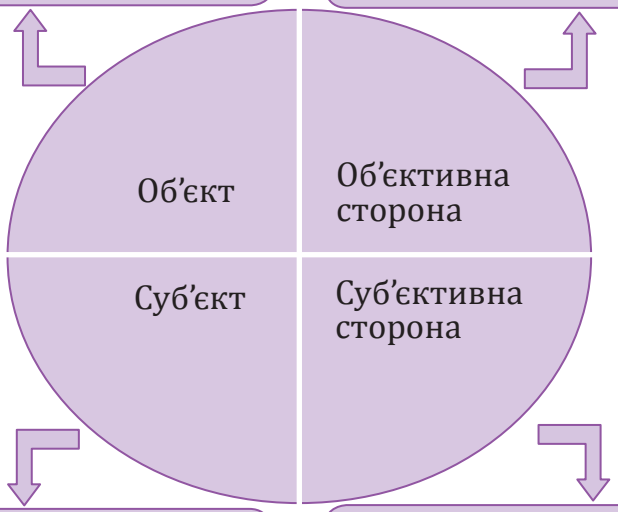

спеціальний: службова або спеціально уповноважена особа, на яку покладено обов'язок розробити і здати таку документацію або прийняти (ввести) в експлуатацію споруду з інженерними системами захисту довкілля

умисел або необережність щодо діяння

необережність щодо наслідків

Кваліфікуючі ознаки (ст. 253 КК України)

- спричинення тяжких технологічних аварій
- спричинення екологічних катастроф
- загибель або масове захворювання населення
- інші тяжкі наслідки

Кримінальні правопорушення у сфері охорони і використання земель, надр, атмосферного повітря

- забруднення або псування земель (ст. 239 КК України)
- незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель (ст. 239-1 КК України)
- незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах (ст. 239-2 КК України)
- порушення правил охорони або використання надр, незаконне видобування корисних копалин (ст. 240 КК України)
- незаконне видобування, збут, придбання, передача, пересилання, перевезення, переробка бурштину (ст. 240-1 КК України)
- безгосподарське використання земель (ст. 254 КК України)
- забруднення атмосферного повітря (ст. 241 КК України)

Забруднення або псування земель (ст. 239 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 239 КК України)

- спричинення загибелі людей
- спричинення масового захворювання населення
- інші тяжкі наслідки

Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель (ст. 239-1 КК України)

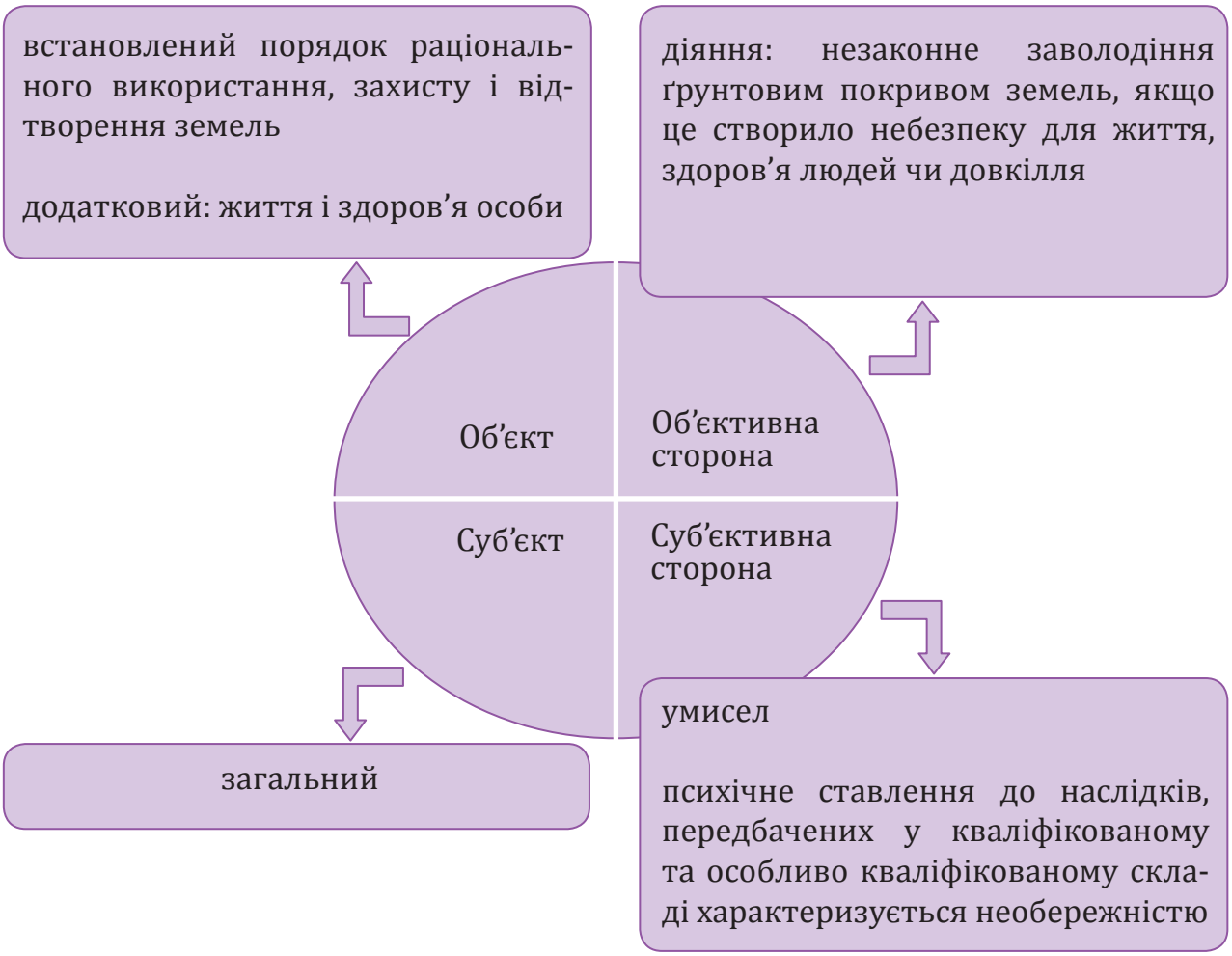

Кваліфікуючі ознаки (ст. 239-1 КК України)

- вчинення цього діяння повторно
- вчинення цього діяння за попередньою змовою групою осіб
- заподіяння матеріальної шкоди у великому розмірі

Особливо кваліфікуючі ознаки
(ст. 239-1 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчинені шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом
- спричинення загибелі людей
- спричинення масової загибелі об'єктів тваринного чи рослинного світу
- Спричинення інших тяжких наслідків

Незаконне заволодіння землями водного фонду
в особливо великих розмірах
(ст. 239-2 КК України)

суспільні відносини у сфері забезпечення встановленого порядку захисту земель водного фонду

додатковий: життя і здоров'я особи

предмет: поверхневий (ґрунтовий) шар земель водного фонду

діяння: незаконне заволодіння поверхневим (ґрунтовим) шаром земель водного фонду в особливо великих розмірах

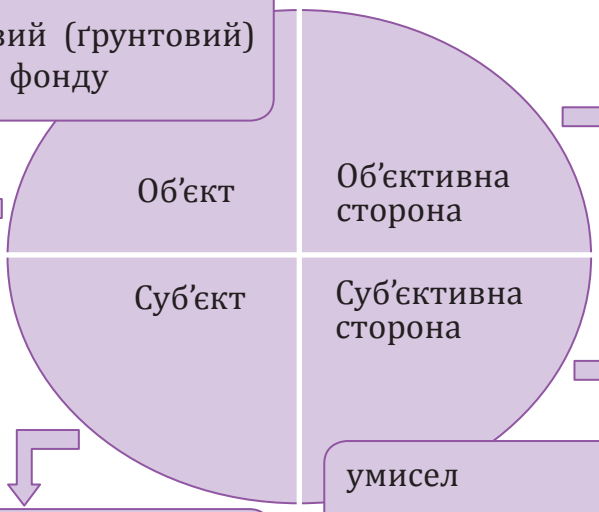

загальний

умисел

психічне ставлення до наслідків, передбачених у кваліфікованому та особливо кваліфікованому складі характеризується необережністю

Кваліфікуючі ознаки (ст. 239-2 КК України)

- вчинення цього діяння повторно
- вчинення цього діяння за попередньою змовою групою осіб

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 239-2 КК України)

- Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки

Порушення правил охорони або використання надр, незаконне видобування корисних копалин (ст. 240 КК України)

Об'єкт

встановлений порядок раціонального і комплексного використання й охорони надр та видобування корисних копалин загальнодержавного значення

додатковий: життя і здоров'я особи

предмет: надра та корисні копалини загальнодержавного значення.

Об'єктивна сторона

діяння:
а) порушення встановлених правил охорони надр, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей чи довкілля
б) порушення встановлених правил використання надр, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей чи довкілля
в) незаконне видобування корисних копалин місцевого або загальнодержавного значення

Суб'єкт

загальний

Суб'єктивна сторона

в частині незаконного видобування корисних копалин: прямий умисел

в частині порушення правил використання або охорони надр: умисел або необережність

при цьому психічне ставлення до наслідків, передбачених у кваліфікованому та особливо кваліфікованому складі характеризується необережністю

Кваліфікуючі ознаки (ст. 240 КК України)

- вчинення його на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду
- вчинені за попередньою змовою групою осіб
- вчинені особою, раніше судимою за злочин, передбачений цією статтею
- вчинені службовою особою з використанням службового становища

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 240 КК України)

- діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо якщо вони вчинені організованою групою
- діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони вчинені шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом
- спричинення загибелі людей
- спричинення масового захворювання людей
- спричинення інших тяжких наслідків

Безгосподарське використання земель (ст. 254 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 254 КК України)

- дії, передбачені частиною другою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частиною другою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 254 КК України)

- дії, передбачені частиною другою або третьою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки

Забруднення атмосферного повітря (ст. 241 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 241 КК України)

- спричинення загибелі людей
- спричинення інших тяжких наслідків

Кримінальні правопорушення у сфері охорони водних ресурсів

- порушення правил охорони вод (ст. 242 КК України)
- забруднення моря (ст. 243 КК України)
- порушення законодавства про континентальний шельф України (ст. 244 КК України)

Порушення правил охорони вод (ст. 242 КК України)

встановлений порядок охорони водних об'єктів від забруднення, засмічення виснаження

предмет: водні об'єкти перераховані в диспозиції статті

діяння: порушення правил охорони вод

наслідок: забруднення поверхневих чи підземних вод і водоносних горизонтів, джерел питних, лікувальних вод або зміни їхніх природних властивостей, або виснаження водних джерел, що створило небезпе¬ку для життя, здоров'я людей чи для довкілля

причинний зв'язок

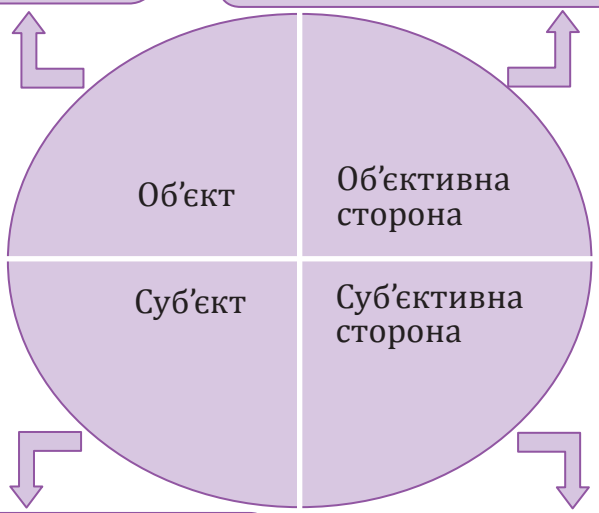

загальний

умисел або необережність

психічне ставлення до наслідків, передбачених у кваліфікованому складі характеризується необережністю

Кваліфікуючі ознаки (ст. 242 КК України)

- спричинення загибелі або захворювання людей
- спричинення масової загибелі об'єктів тваринного і рослинного світу
- спричинення інших тяжких наслідків

Забруднення моря (ст. 243 КК України)

діяння:
а) порушення спеціальних правил, що спричинило забруднення моря шкідливими матеріалами, речовинами, а також відходами і створило небезпеку для життя чи здоров'я людей або живих ресурсів моря чи могло перешкодити законним видам використання моря
б) незаконне скидання чи поховання зазначених матеріалів, речовин і відходів
в) неповідомлення про підготовлюване або здійснене внаслідок крайньої потреби скидання чи невідворотні втрати шкідливих речовин чи сумішей, що містять такі речовини понад встановлені норми, інших відходів, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей або живих ресурсів моря чи могло завдати шкоди зонам лікування і відпочинку або перешкодити іншим законним видам використання моря

встановлений порядок використання та охорони моря

предмет: внутрішні морські води, територіальні води України, води виключної (морської) економічної зони України, відкрите море

Об'єкт	Об'єктивна сторона
Суб'єкт	Суб'єктивна сторона

спеціальний: особи, зобов'язані дотримуватись відповідних правил чи інформувати відповідних адресатів

умисел або необережність

психічне ставлення до наслідків, передбачених у кваліфікованому складі характеризується необережністю

Кваліфікуючі ознаки (ст. 243 КК України)

- спричинення загибелі або захворювання людей
- спричинення масової загибелі об'єктів тваринного і рослинного світу
- спричинення інших тяжких наслідків

Порушення законодавства про континентальний шельф України (ст. 244 КК України)

Об'єкт

встановлений порядок використання, освоєння й охорони континентального шельфу України

додатковий: безпека морського судноплавства, екологічна безпека

предмет: континентальний шельф

Об'єктивна сторона

діяння:
а) порушення законодавства про континентальний шельф України, що заподіяло істотну шкоду
б) невжиття заходів для захисту живих організмів моря від дії шкідливих відходів або небезпечних випромінювань та енергії, якщо це створило небезпеку їх загибелі або загрожувало життю чи здоров'ю людей
в) дослідження, розвідування, розробка природних багатств та інші роботи на континентальному шельфі України, якщо це не передбачено відповідним договором між Україною і заінтересованою іноземною державою, або спеціальним дозволом, виданим у встановленому законом порядку

Суб'єкт

в частині порушення законодавства про континентальний шельф України: загальний

в інших формах – спеціальний: особа, яка відповідає за експлуатацію технологічних установок або інших джерел небезпеки у зонах безпеки на континентальному шельфі (як громадянин України, так і іноземець)

Суб'єктивна сторона

умисел або необережність (ч. 1 ст. 244 КК України)

умисел (ч. 2 ст. 244 КК України)

Кримінальні правопорушення у сфері лісокористування, захисту рослинного та тваринного світу

- знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу (ст. 245 КК України)
- умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду (ст. 252 КК України)
- незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу (ст. 246 КК України)
- порушення законодавства про захист рослин (ст. 247КК України)
- незаконне полювання (ст. 248 КК України)
- незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом (ст. 249 КК України)
- порушення ветеринарних правил (ст. 251 КК України)
- проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів (ст. 250 КК України)

Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу (ст. 245 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 245 КК України)

- спричинення загибелі людей
- спричинення масової загибелі тварин
- спричинення інших тяжких наслідків

Незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу (ст. 246 КК України)

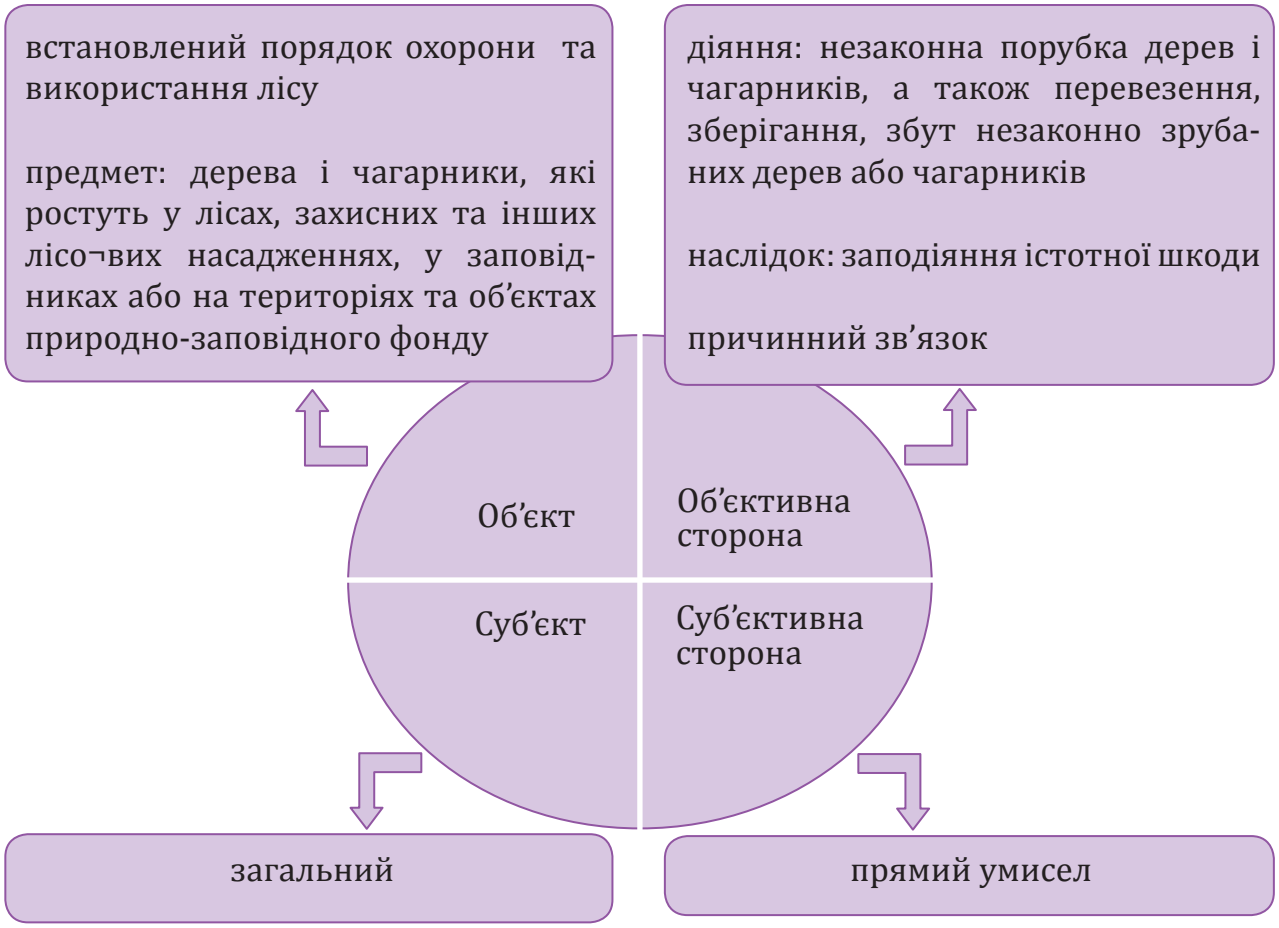

Кваліфікуючі ознаки (ст. 246 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені у заповідниках або на територіях чи об'єктах природно-заповідного фонду, або в інших особливо охоронюваних лісах

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 246 КК України)

- дії, передбачені частинами першою, другою чи третьою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки

Порушення законодавства про захист рослин (ст. 247 КК України)

Незаконне полювання
(ст. 248 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 248 КК України)

- ті самі дії, якщо вони вчинені службовою особою з використанням службового становища
- ті самі дії, якщо вони вчинені за попередньою змовою групою осіб
- способом масового знищення звірів, птахів чи інших видів тваринного світу
- ті самі дії, якщо вони вчинені з використанням транспортних засобів
- ті самі дії, якщо вони вчинені особою, раніше судимою за кримінальне правопорушення, передбачене цією статтею

Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом (ст. 249 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 249 КК України)

- ті самі діяння, якщо вони вчинені із застосуванням вибухових, отруйних речовин, електроструму або іншим способом масового знищення риби, звірів чи інших видів тваринного світу
- ті самі дії, якщо вони вчинені особою, раніше судимою за кримінальне правопорушення, передбачене цією статтею

Проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів (ст. 250 КК України)

порядок проведення вибухових робіт, який визначений законодавством з метою захисту рибних запасів і диких водних тварин

предмет: риби, а також дикі водні тварини, які знаходяться у стані природної волі

діяння: проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів та диких водних тварин

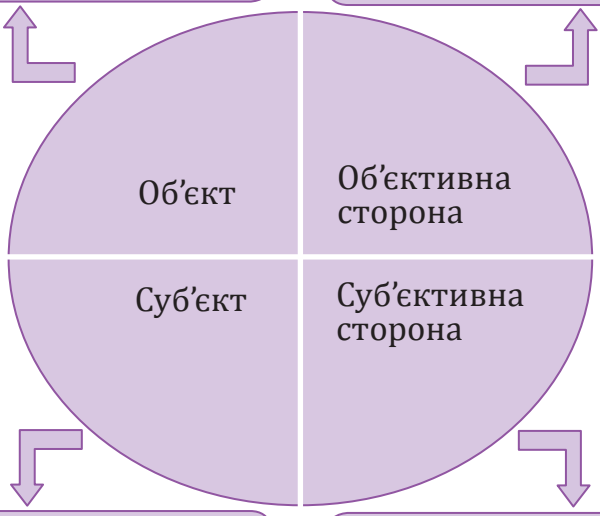

загальний

умисел або необережність

Порушення ветеринарних правил
(ст. 251 КК України)

Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду (ст. 252 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 252 КК України)

- ті самі діяння, якщо вони вчинені шляхом підпалу або іншим загальнонебезпечним способом
- спричинення загибелі людей
- спричинення інших тяжких наслідків

Розділ IX

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

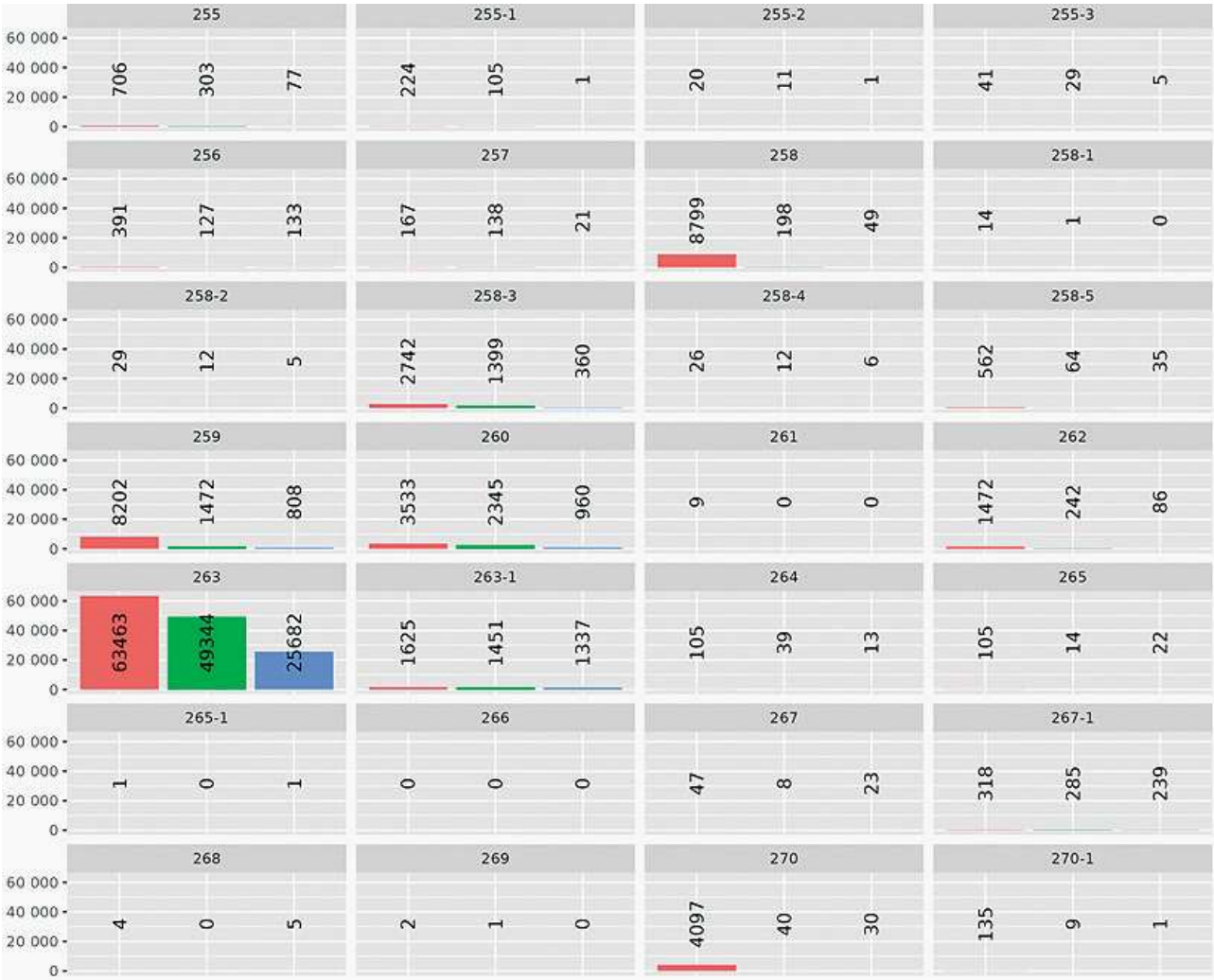

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 257. Бандитизм

Стаття 258. Терористичний акт

Стаття 259. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності

Стаття 260. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань

Стаття 263. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами

Стаття 263-1. Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв

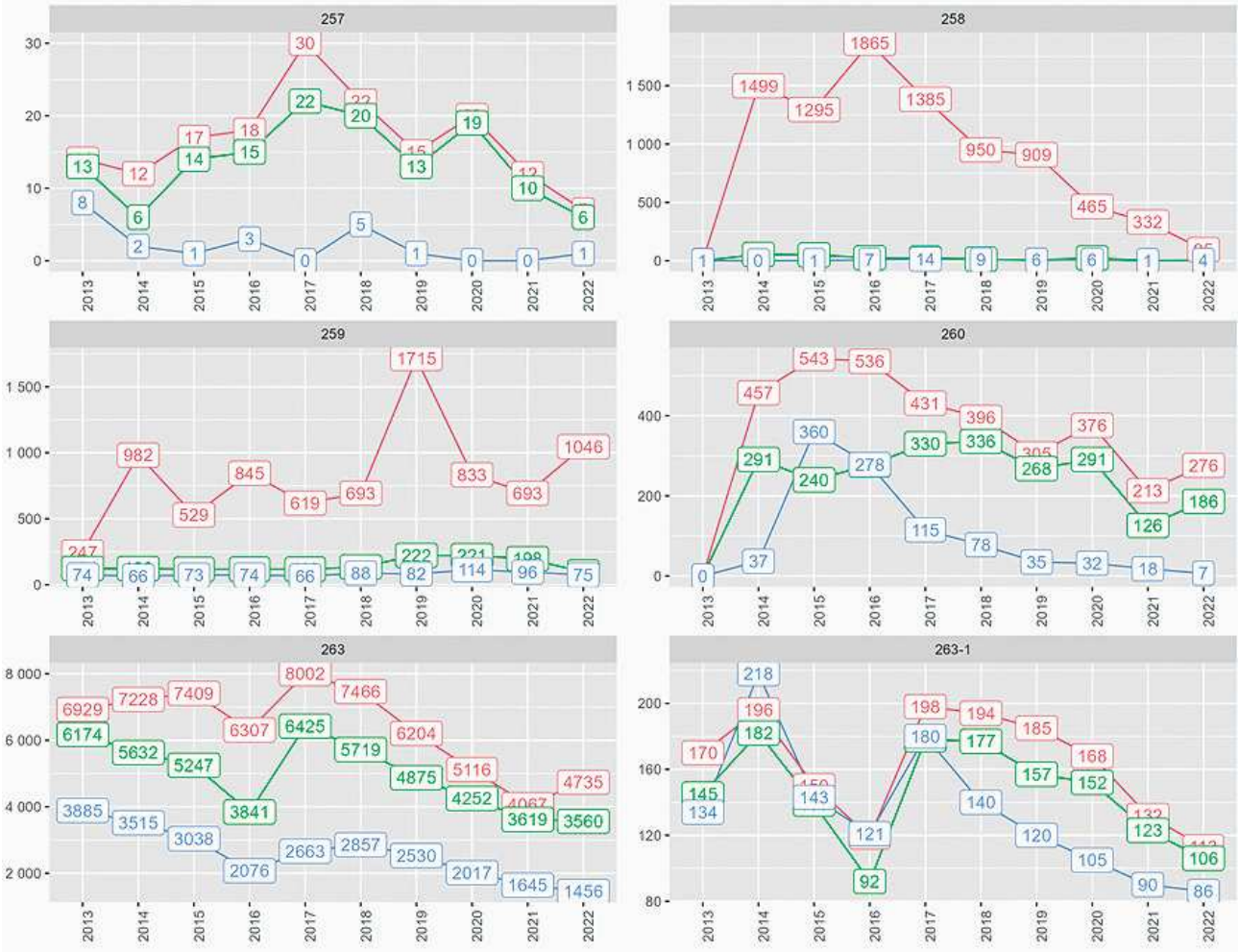

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки є загально-небезпечними винними діяннями, що порушують безпечні умови жттєдіяльності, загальну безпеку, ставлячи ряд цінностей, передусім життя та здоров'я невизначеного кола осіб, під загрозу заподіяння їм істотної шкоди або реального її настання.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

- створення злочинної організації, терористичної групи та інших злочинних об'єднань, участь у них та у кримінальних правопорушеннях, що вчиняються ними чи пов'язаних із ними
- незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами
- порушення різних правил, що забезпечують громадську безпеку

Створення злочинної організації, терористичної групи та інших злочинних об'єднань, участь у них та у кримінальних правопорушеннях, що вчиняються ними чи пов'язаних із ними

- створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній (ст. 255 КК України)
- встановлення або поширення злочинного впливу (ст. 255-1 КК України)
- організація, сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці) (ст. 255-2 КК України)
- звернення за застосуванням злочинного впливу (ст. 255-3 КК України)
- сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності (ст. 256 КК України)
- бандитизм (ст. 257 КК України)
- терористичний акт (ст. 258 КК України)
- втягнення у вчинення терористичного акту (ст. 258-1 КК України)
- публічні заклики до вчинення терористичного акту (ст. 258-2 КК України)
- створення терористичної групи чи терористичної організації (ст. 258-3 КК України)
- сприяння вчиненню терористичного акту (ст. 258-4 КК України)
- фінансування тероризму (ст. 258-5 КК України)
- перетинання державного кордону України з терористичною метою (ст. 258-6 КК України)
- створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань (ст. 260 КК України)

Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній (ст. 255 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 255 КК України)

дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені службовою особою з використанням службового становища

Особливо кваліфікуючі ознаки
(ст. 255 КК України)

- створення злочинної спільноти, тобто об'єднання двох чи більше злочинних організацій, керівництво такою спільнотою
- дії, передбачені частинами першою, другою або четвертою цієї статті, вчинені особою, яка здійснює злочинний вплив
- дії, передбачені частинами першою, другою або четвертою цієї статті, вчинені особою, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, у тому числі у статусі «вора в законі»

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній

- звільняється від кримінальної відповідальності особа, крім організатора або керівника злочинної організації, за вчинення злочину, передбаченого частиною другою або третьою цієї статті, якщо вона до повідомлення їй про підозру у вчиненні цього злочину добровільно повідомила про створення злочинної організації або участь у ній та активно сприяла її розкриттю

Під злочинним впливом у цій статті та статтях 255-1, 255-3 Кримінального кодексу України слід розуміти будь-які дії особи, яка завдяки авторитету, іншим особистим якостям чи можливостям сприяє, спонукає, координує або здійснює інший вплив на злочинну діяльність, організовує або безпосередньо здійснює розподіл коштів, майна чи інших активів (доходів від них), спрямованих на забезпечення такої діяльності.

Під особою, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, у тому числі у статусі «вора в законі», у цій статті та статтях 255-1, 255-3 цього Кодексу слід розуміти особу, яка завдяки авторитету, іншим особистим якостям чи можливостям здійснює злочинний вплив і координує злочинну діяльність інших осіб, які здійснюють злочинний вплив.

Встановлення або поширення злочинного впливу (ст. 255-1 КК України)

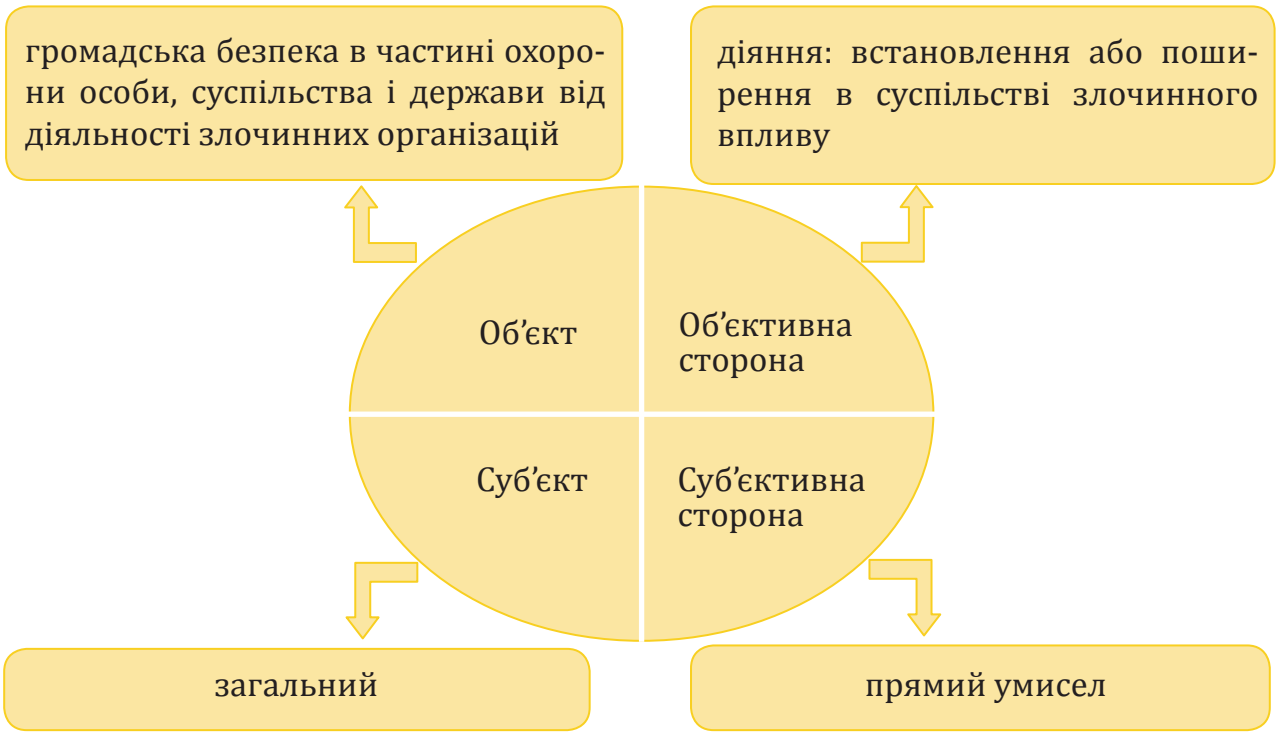

Кваліфікуючі ознаки (ст. 255-1 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені в ізоляторах тимчасового тримання, слідчих ізоляторах чи установах виконання покарань

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 255-1 КК України)

- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені особою, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, у тому числі у статусі «вора в законі»

Організація, сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці) (ст. 255-2 КК України)

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за організацію, сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці)

звільняється від кримінальної відповідальності особа, крім організатора злочинного зібрання (сходки), за вчинення злочину, передбаченого частиною першою цієї статті, якщо вона до повідомлення їй про підозру у вчиненні цього злочину добровільно повідомила про цей злочин, а також активно сприяла його розкриттю

Звернення за застосуванням злочинного впливу (ст. 255-3 КК України)

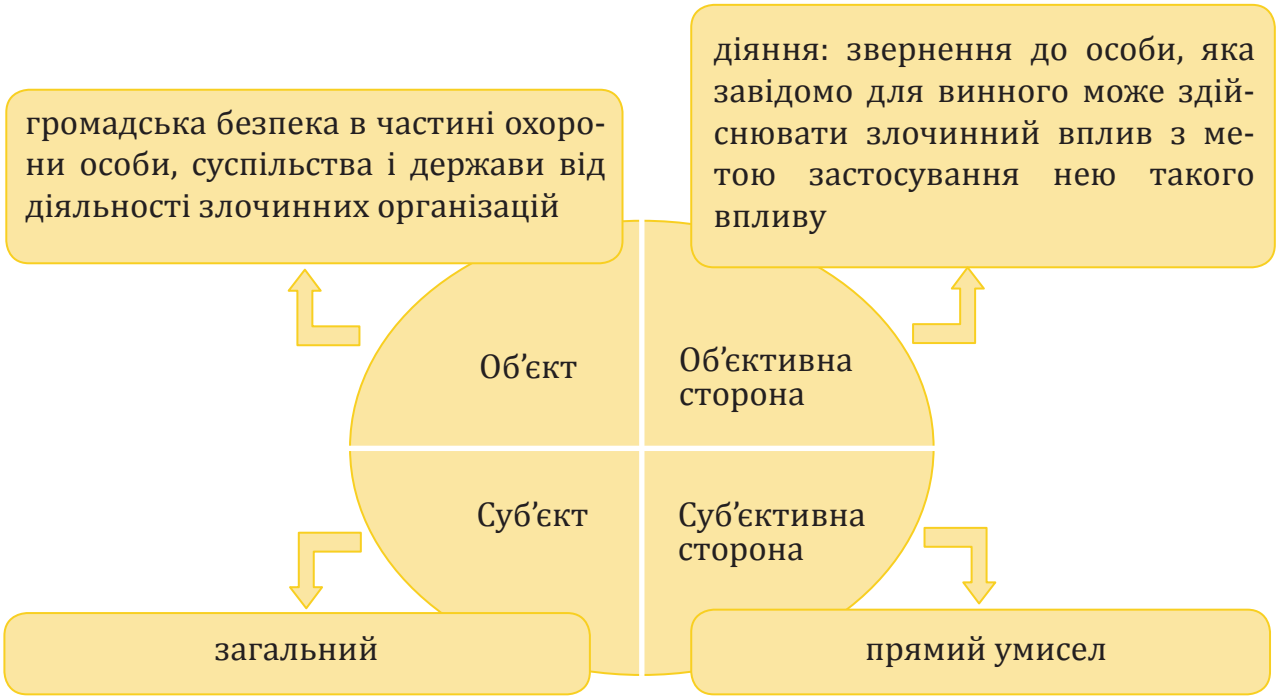

Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності (ст. 256 КК України)

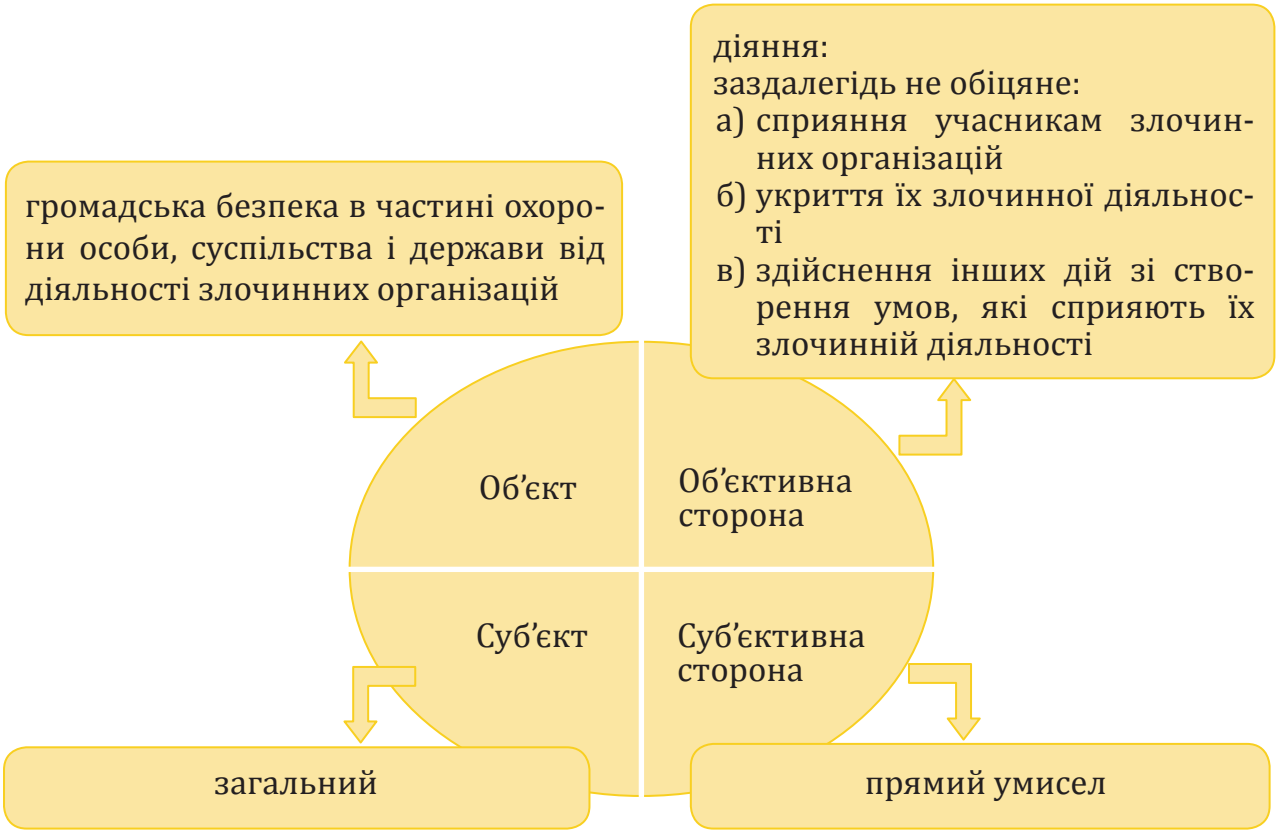

Кваліфікуючі ознаки (ст. 256 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені службовою особою з використанням службового становища

Бандитизм
(ст. 257 КК України)

Об'єкт

громадська безпека в частині охорони особи, суспільства і держави від діяльності банд

Об'єктивна сторона

діяння:
а) організація банди з метою нападу на підприємства, установи, організації чи на окремих осіб
б) участь у банді
в) участь у нападі, вчинюваному бандою

Суб'єкт

загальний

вік: 14 років

Суб'єктивна сторона

умисел

спеціальна мета: здійснення нападів на підприємства, установи, організації чи на окремих громадян

Терористичний акт
(ст. 258 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 258 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, якщо вони призвели до заподіяння значної майнової шкоди
- ті самі дії, якщо вони призвели до інших тяжких наслідків

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 258 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, що призвели до загибелі людини

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за вчинення терористичного акту

- особа звільняється від кримінальної відповідальності за діяння, передбачене частиною першою цієї статті в частині погрози вчинення терористичного акту, якщо вона до повідомлення їй про підозру у вчиненні нею злочину добровільно повідомила правоохоронний орган про цей злочин, сприяла його припиненню або розкриттю, у разі якщо внаслідок цього і вжитих заходів було відвернено небезпеку для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, якщо в її діях немає складу іншого злочину

Втягнення у вчинення терористичного акту (ст. 258-1 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 258-1 КК України)

- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені щодо кількох осіб
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені службовою особою з використанням службового становища

Публічні заклики до вчинення терористичного акту (ст. 258-2 КК України)

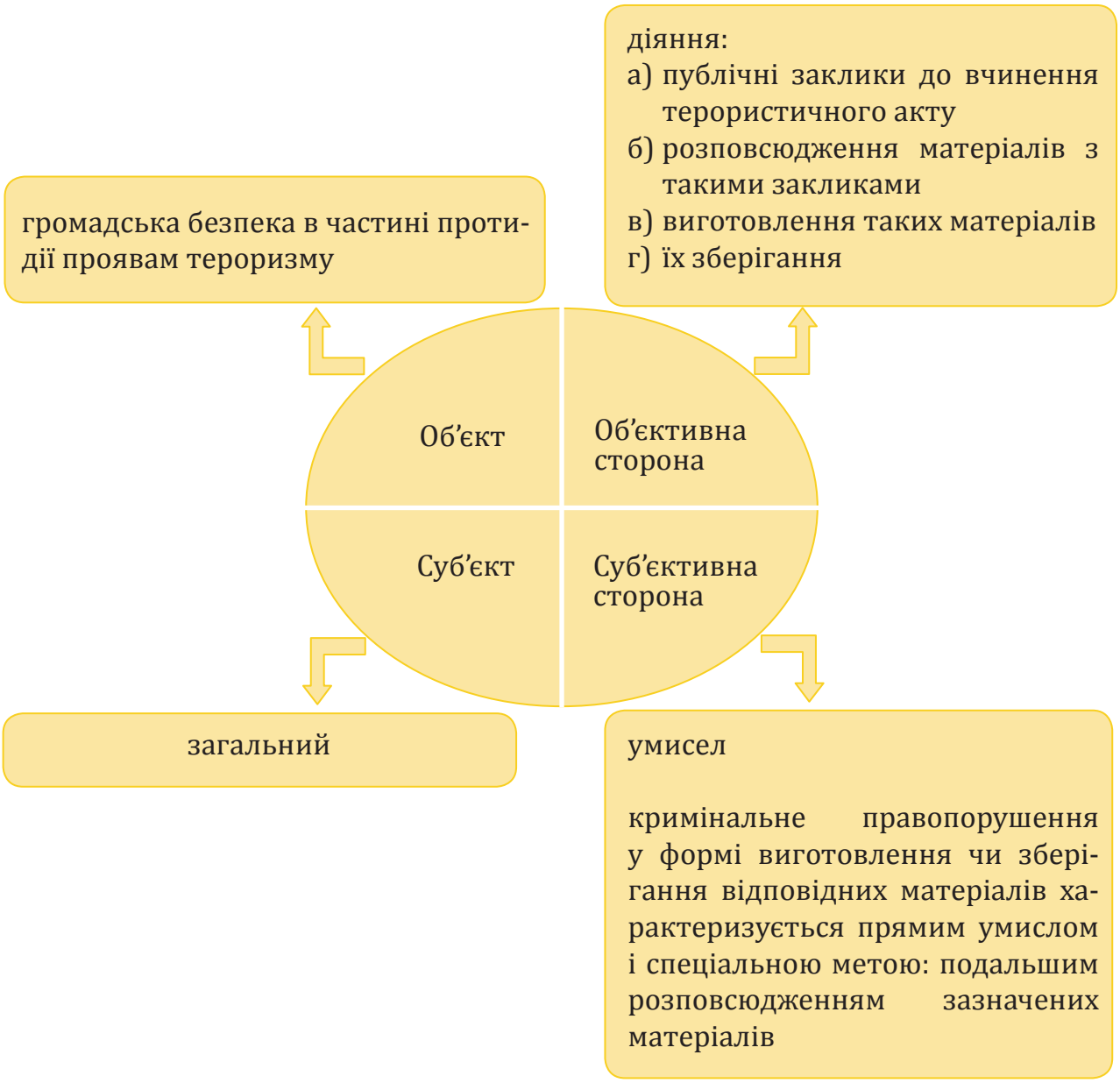

Кваліфікуючі ознаки (ст. 258-2 КК України)

ті самі дії, вчинені з використанням засобів масової інформації

Створення терористичної групи чи терористичної організації (ст. 258-3 КК України)

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за створення терористичної групи чи терористичної організації

звільняється від кримінальної відповідальності за діяння, передбачене частиною першою цієї статті, особа, крім організатора і керівника терористичної групи чи терористичної організації, яка добровільно повідомила правоохоронний орган про відповідну терористичну діяльність, сприяла її припиненню або розкриттю злочинів, вчинених у зв'язку із створенням або діяльністю такої групи чи організації, якщо в її діях немає складу іншого злочину

Сприяння вчиненню терористичного акту (ст. 258-4 КК України)

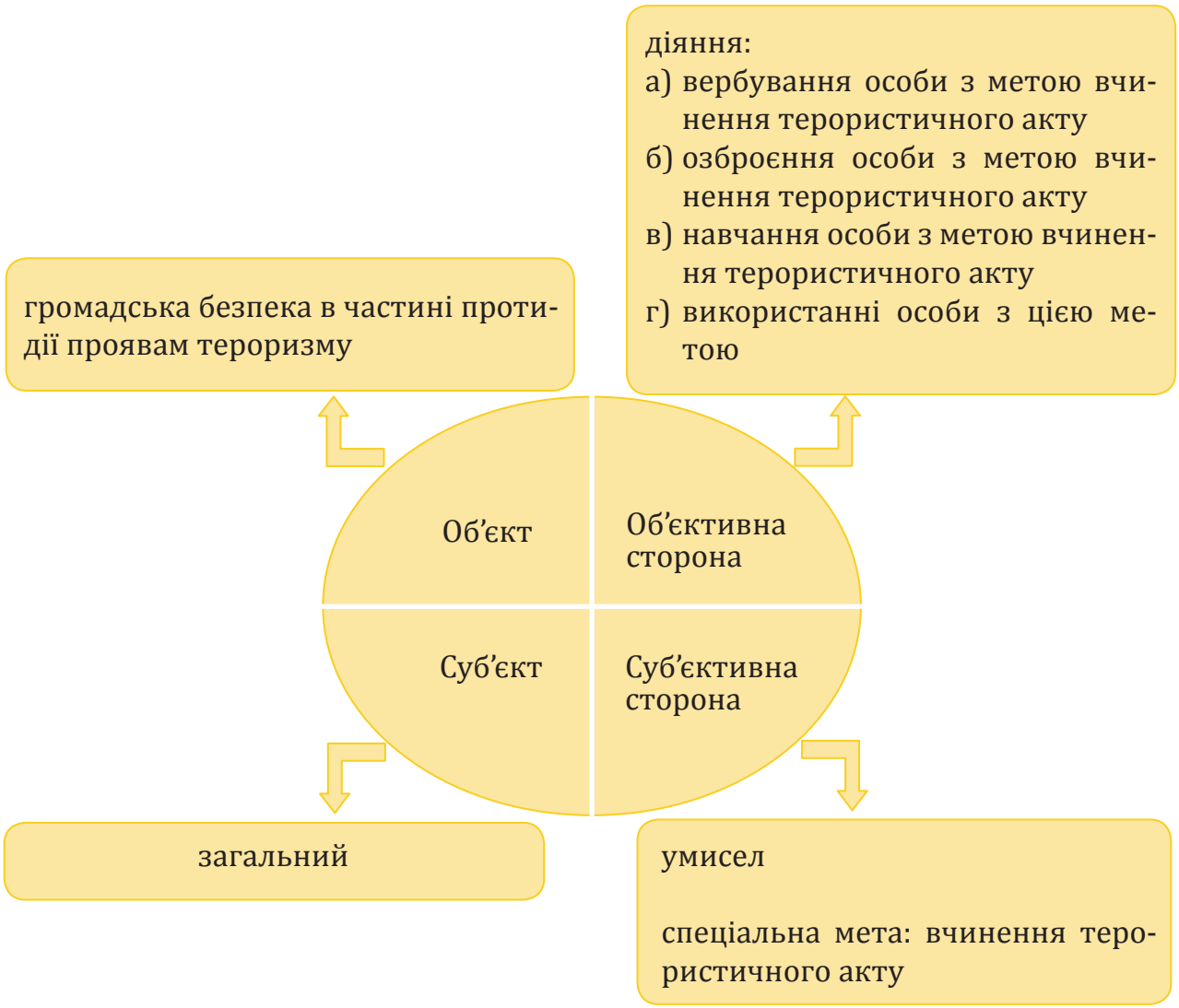

Кваліфікуючі ознаки (ст. 258-4 КК України)

- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені щодо кількох осіб
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені службовою особою з використанням службового становища

Фінансування тероризму
(ст. 258-5 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 258-5 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені з корисливих мотивів
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені у великому розмірі
- ті самі дії, якщо вони призвели до заподіяння значної майнової шкоди

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 258-5 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені в особливо великому розмірі
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони призвели до інших тяжких наслідків

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за фінансування тероризму

- особа, крім організатора або керівника терористичної групи (організації), звільняється від кримінальної відповідальності за дії, передбачені цією статтею, якщо вона добровільно до притягнення до кримінальної відповідальності повідомила про відповідну терористичну діяльність або іншим чином сприяла її припиненню або запобіганню злочину, який вона фінансувала або вчиненню якого сприяла, за умови, що в її діях немає складу іншого злочину

Перетинання державного кордону України з терористичною метою (ст. 258-6 КК України)

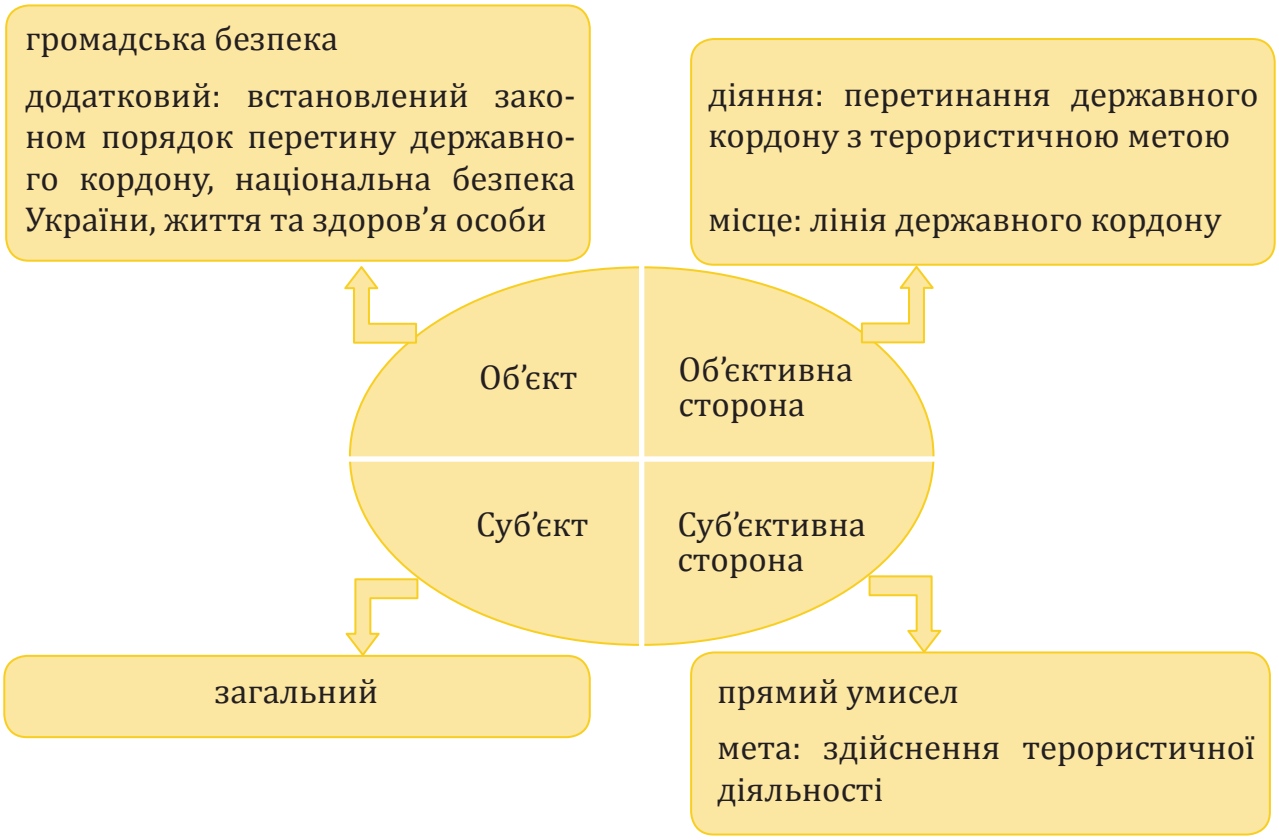

Кваліфікуючі ознаки (ст. 258-6 КК України)

- службовою особою з використанням свого службового становища

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 258-6 КК України)

- під час дії надзвичайного або воєнного стану

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за перетинання державного кордону України для здійснення діяльності, яка відповідно до закону є терористичною

- особа звільняється від кримінальної відповідальності за діяння, передбачене частиною першою цієї статті, якщо вона добровільно відмовилася від подальшої злочинної діяльності, повідомила правоохоронний орган про цей злочин, сприяла запобіганню або припиненню терористичної діяльності, пов'язаної із вчиненим нею злочином

Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань (ст. 260 КК України)

діяння:
а) створення не передбачених законами України воєнізованих формувань
б) участь у їх діяльності (ч. 1 ст. 260 КК України)
в) створення не передбачених законом збройних формувань, участь у їх діяльності (ч. 2 ст. 260 КК України)
г) керівництво зазначеними формуваннями
д) їх фінансування, постачання їм зброї, боєприпасів, вибухових речовин чи військової техніки (ч. 3 ст. 260 КК України)
е) участь у складі вказаних формувань у нападі на підприємства, установи, організації чи на громадян (ч. 4 ст. 260 КК України)

громадська безпека в частині боротьби з діяльністю непередбачених законами України воєнізованих або збройних формувань

загальний

умисел

ставлення особи до наслідків, передбачених ч. 5 ст. 260 КК України характеризується необережністю

Кваліфікуючі ознаки (ст. 260 КК України)

- діяння, передбачене частиною четвертою цієї статті, що призвело до загибелі людей
- діяння, передбачене частиною четвертою цієї статті, що призвело до настання інших тяжких наслідків

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань

- звільняється від кримінальної відповідальності за цією статтею особа, яка перебувала в складі зазначених у цій статті формувань, за дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вона добровільно вийшла з такого формування і повідомила про його існування органи державної влади чи органи місцевого самоврядування

під **воєнізованими** слід розуміти формування, які мають організаційну структуру військового типу, а саме: єдиноначальність, підпорядкованість та дисципліну, і в яких проводиться військова або стройова чи фізична підготовка

під **збройними формуваннями** слід розуміти воєнізовані групи, які незаконно мають на озброєнні придатну для використання вогнепальну, вибухову чи іншу зброю

Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами

- викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем (ст. 262 КК України)
- незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК України)
- незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв (ст. 263-1 КК України)
- недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів (ст. 264 КК України)
- незаконне поводження з радіоактивними матеріалами (ст. 265 КК України)
- незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію (ст. 265-1 КК України)
- погроза вчинити викрадання або використати радіоактивні матеріали (ст. 266 КК України)
- порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами (ст. 267 КК України)
- незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин (ст. 269 КК України)

Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем (ст. 262 КК України)

громадська безпека в частині протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин, вибухових пристроїв, радіоактивних матеріалів

предмет:
а) зброя (крім гладкоствольної мисливської)
б) бойові припаси
в) вибухові речовини
г) вибухові пристрої
ґ) радіоактивні матеріали

діяння:
а) викрадення
б) привласнення
в) вимагання
г) заволодіння шляхом шахрайства

у формі викрадення, розбою і вимагання: загальний вік: 14 років

у разі його вчинення в інший спосіб: загальний

умисел

Кваліфікуючі ознаки (ст. 262 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені шляхом зловживання службової особи своїм службовим становищем

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 262 КК України)

- дії, передбачені частинами першою чи другою цієї статті, якщо вони вчинені організованою групою
- розбій з метою викрадення вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів, вибухових речовин або радіоактивних матеріалі
- вимагання цих предметів, поєднане з насильством, небезпечним для життя і здоров'я

Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК України)

громадська безпека в частині протидії порушенням правил обігу вогнепальної і холодної зброї, бойових припасів, вибухових речовин, вибухових пристроїв

предмет: вогнепальна (крім гладкоствольної мисливської) і холодна зброя, бойові припаси, вибухові речовини або вибухові пристрої

діяння: незаконне:
а) носіння
б) зберігання
в) придбання
г) передача
ґ) збут вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв (ч. 1 ст. 253 КК України)
д) носіння
е) виготовлення
є) ремонт
ж) збут кинджалів, фінських ножів, кастетів чи іншої холодної зброї (ч. 2 ст. 263 КК України)

загальний

умисел

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами

не підлягає кримінальній відповідальності за вчинення дій, передбачених частиною першою або другою цієї статті, особа, яка добровільно здала органам влади зброю, бойові припаси, вибухові речовини або вибухові пристрої

Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв (ст. 263-1 КК України)

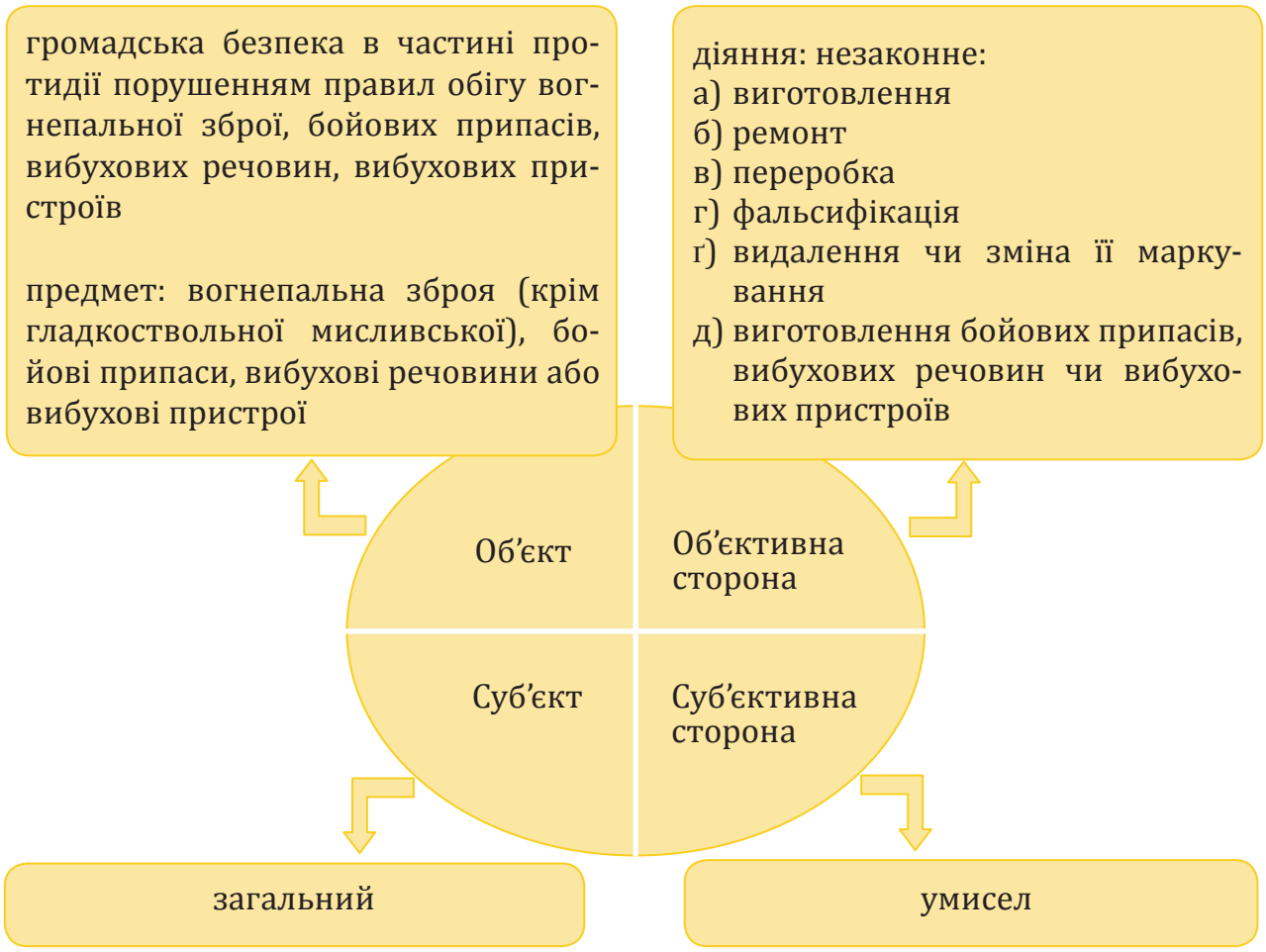

Кваліфікуючі ознаки (ст. 263-1 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 263-1 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою

Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів (ст. 264 КК України)

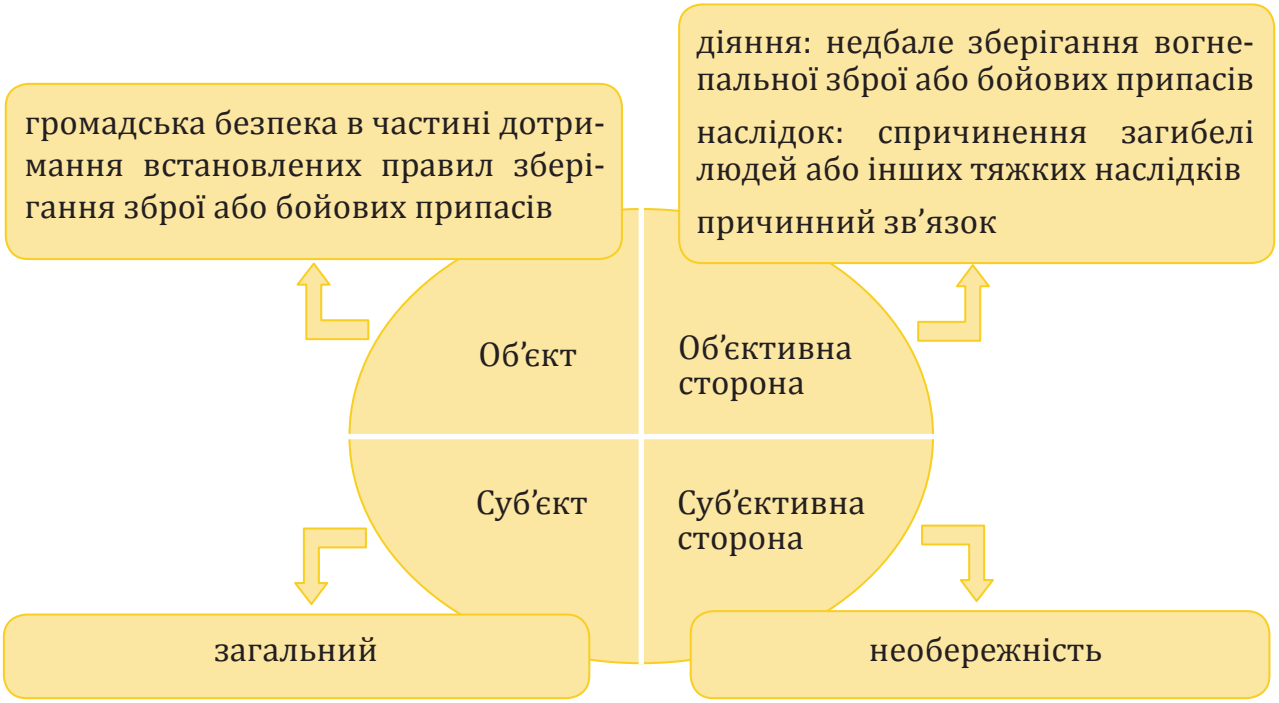

Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами (ст. 265 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 265 КК України)

- ті самі дії, вчинені з метою спричинення загибелі людей
- ті самі дії, вчинені з метою спричинення шкоди здоров'ю людей
- ті самі дії, вчинені з метою спричинення майнової шкоди у великому розмірі
- ті самі дії, вчинені з метою значного забруднення довкілля

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 265 КК України)

- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили майнову шкоду у великому розмірі
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили значне забруднення довкілля
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за незаконне поводження з радіоактивними матеріалами

особа, яка вчинила злочин, передбачений частиною першою цієї статті, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо вона добровільно здала органам влади радіоактивні матеріали (джерела іонізуючого випромінювання, радіоактивні речовини або ядерні матеріали, що перебувають у будь-якому фізичному стані в установці або виробі чи в іншому вигляді)

Незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію (ст. 265-1 КК України)

громадська безпека в частині убезпечення від шкоди, якою загрожують радіоактивні матеріали

предмет: ядерний вибуховий пристрій чи пристрій, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію і може через свої властивості спричинити загибель людей, шкоду здоров'ю людей, майнову шкоду у великому розмірі або значне забруднення довкілля

діяння: незаконне виготовлення будь-якого ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію і може через свої властивості спричинити загибель людей, шкоду здоров'ю людей, майнову шкоду у великому розмірі або значне забруднення довкілля

загальний

умисел

Кваліфікуючі ознаки (ст. 265-1 КК України)

- та сама дія, вчинена з метою спричинення загибелі людей
- та сама дія, вчинена з метою спричинення шкоди здоров'ю людей
- та сама дія, вчинена з метою спричинення майнової шкоди у великому розмірі
- та сама дія, вчинена з метою значного забруднення довкілля

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 265-1 КК України)

- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили майнову шкоду у великому розмірі
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили значне забруднення довкілля
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

Погроза вчинити викрадання або використати радіоактивні матеріали (ст. 266 КК України)

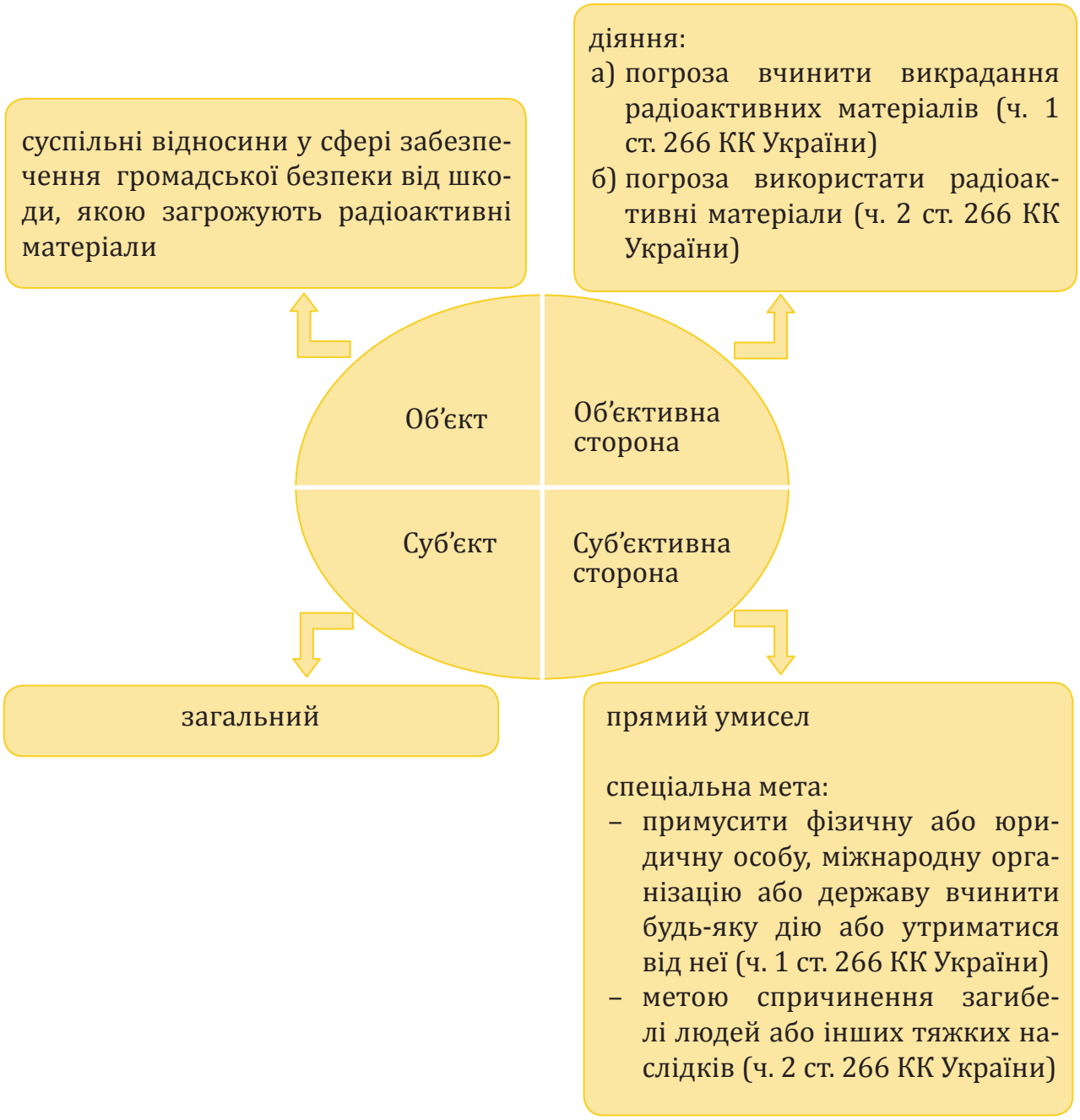

Порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами (ст. 267 КК України)

громадська безпека в частині убезпечення від порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами

предмет:
а) вибухові речовини
б) радіоактивні матеріали в) легкозаймисті речовини г) їдкі речовини

діяння:
а) порушення правил зберігання, використання, обліку, перевезення вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів
б) порушення інших правил поводження з ними
в) незаконне пересилання цих речовин чи матеріалів поштою або вантажем
г) незаконне пересилання поштою або вантажем легкозаймистих або їдких речовин

спеціальний: особа, на яку покладено обов'язки по дотриманню цих правил

умисел або необережність щодо порушення правил

необережність щодо наслідків

Кваліфікуючі ознаки (ст. 267 КК України)

- ті самі діяння, а також незаконне пересилання поштою або багажем легкозаймистих або їдких речовин
- ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей
- ті самі діяння, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин (ст. 269 КК України)

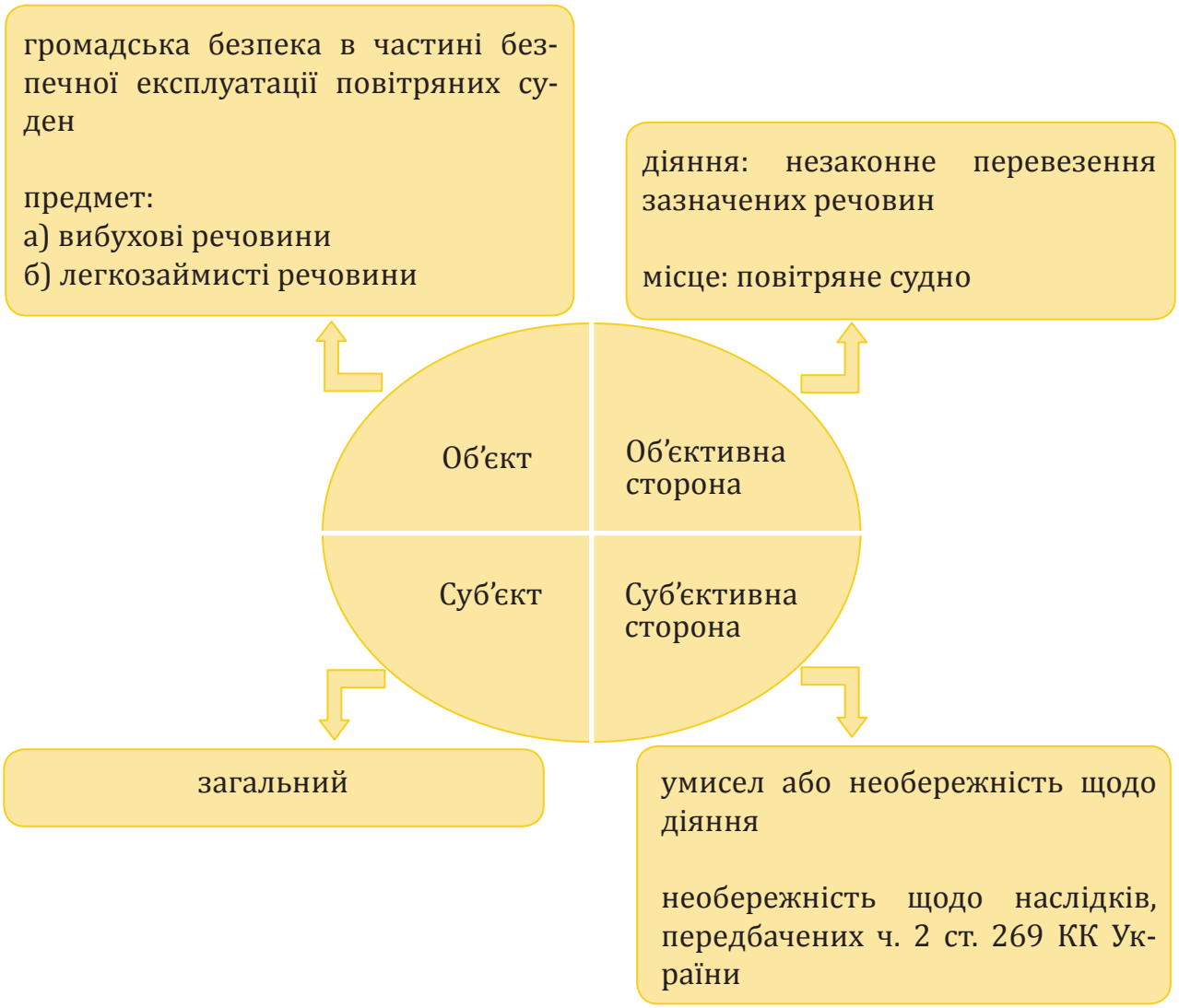

Кваліфікуючі ознаки (ст. 269 КК України)

- ті самі дії, що спричинили загибель людей
- ті самі дії, що спричинили інші тяжкі наслідки

Порушення різних правил,
що забезпечують громадську безпеку

- завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності (ст. 259 КК України)
- напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення (ст. 261 КК України)
- порушення вимог режиму радіаційної безпеки (ст. 267-1 КК України)
- незаконне ввезення на територію України відходів і вторинної сировини (ст. 268 КК України)
- порушення встановлених законодавством вимог пожежної або техногенної безпеки (ст. 270 КК України)
- умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства (ст. 270-1 КК України)

Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності (ст. 259 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 259 КК України)

- те саме діяння, якщо об'єктами завідомо неправдивого повідомлення стали критично важливі об'єкти інфраструктури
- те саме діяння, якщо об'єктами завідомо неправдивого повідомлення стали будівлі чи споруди, що забезпечують діяльність органів державної влади
- те саме діяння, якщо об'єктами завідомо неправдивого повідомлення стали заклади охорони здоров'я
- те саме діяння, якщо об'єктами завідомо неправдивого повідомлення стали заклади освіти
- те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки
- те саме діяння, якщо завідомо неправдиве повідомлення вчинене повторно

Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення (ст. 261 КК України)

безпека об'єктів, на яких знаходяться предмети, що становлять підвищену небезпеку

предмет: об'єкти, на яких виготовляються, зберігаються, використовуються або якими транспортуються радіоактивні, хімічні, біологічні чи вибухонебезпечні матеріали, речовини, предмети

діяння: напад на зазначені об'єкти

загальний

умисел

спеціальна мета: захоплення, пошкодження або знищення таких об'єктів

Порушення вимог режиму радіаційної безпеки (ст. 267-1 КК України)

громадська безпека в частині убезпечення від порушення правил поводження з радіоактивними матеріалами

предмет: продукти харчування рослинного і тваринного походження, промислової або іншої продукції, тварин, риби, рослин або будь-яких інших об'єктів, для переміщення яких потрібен дозвіл або проведення дозиметричного контролю

діяння:
а) переміщення вказаних предметів за межі зони (ч. 1)
б) придбання з метою використання або збуту предметів, незаконно переміщених із зони відчуження чи відселення (ч. 2)
в) збут предметів, незаконно переміщених із зони відчуження чи відселення (ч. 2)

загальний

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки (ст. 267-1 КК України)

- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені з метою збуту
- збут об'єктів, визначених у частині першій цієї статті

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 267-1 КК України)

- дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені службовою особою
- дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей
- дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

Незаконне ввезення на територію України відходів і вторинної сировини (ст. 268 КК України)

Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки (ст. 270 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 270 КК України)

- те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей
- те саме діяння, якщо воно спричинило майнову шкоду в особливо великому розмірі
- те саме діяння, якщо воно спричинило інші тяжкі наслідки

Умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства (ст. 270-1 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 270-1 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені загальнонебезпечним способом

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 270-1 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили майнову шкоду в особливо великому розмірі
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людини
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

Розділ X

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЦТВА

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

Стаття 271. Порушення вимог законодавства про охорону праці

Стаття 272. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою

Стаття 273. Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах

Стаття 274. Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки

Стаття 275. Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд

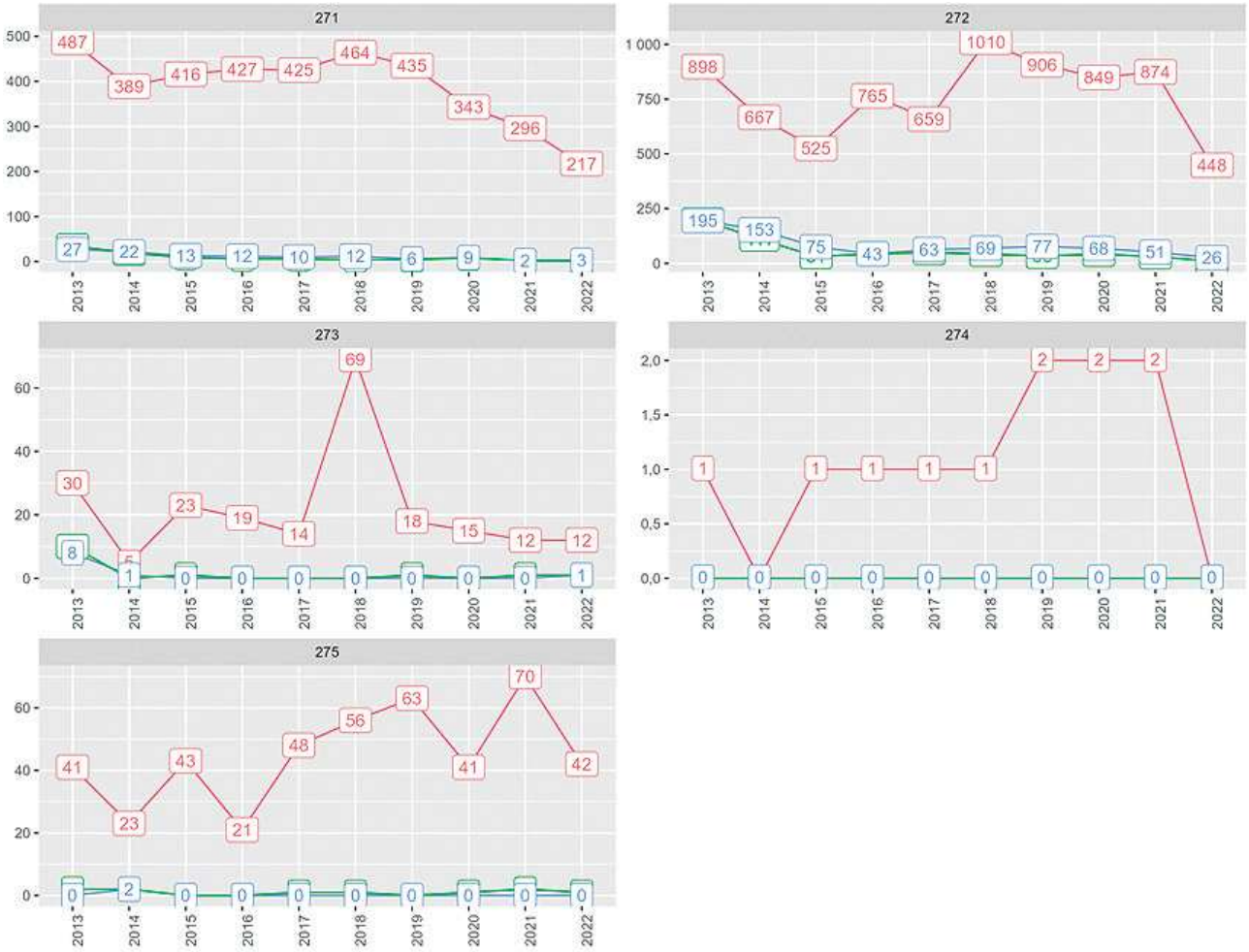

- Обліково-кримінальних правопорушень
- Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру
- Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЦТВА

Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва є загальнонебезпечними діяннями, які полягають у порушенні встановлених правил безпеки на виробництві, що загрожує життю та здоров'ю людей, настанням інших тяжких наслідків

Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва

- порушення вимог законодавства про охорону праці
- порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою, правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах, правил ядерної або радіаційної безпеки
- порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд

Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва

- порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК України)
- порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ст. 272 КК України)
- порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах (ст. 273 КК України)
- порушення правил ядерної або радіаційної безпеки (ст. 274 КК України)
- порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд (ст. 275 КК України)

Порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 271 КК України)

- те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей (заподіяння смерті двом або більше особам)
- те саме діяння, якщо воно спричинило інші тяжкі наслідки (заподіяння одному потерпілому смерті чи хоча б одному тяжкого тілесного ушкодження. До інших тяжких наслідків не належить заподіяння матеріальної шкоди)

Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ст. 272 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 272 КК України)

- те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей
- те саме діяння, якщо воно спричинило інші тяжкі наслідки

Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах (ст. 273 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 273 КК України)

- те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей
- те саме діяння, якщо воно спричинило інші тяжкі наслідки

Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки (ст. 274 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 274 КК України)

- те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей
- те саме діяння, якщо воно спричинило інші тяжкі наслідки

Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд (ст. 275 КК України)

безпека використання промислової продукції та безпечне використання будівель і споруд

додатковий обов'язковий: життя та здоров'я особи

діяння порушення правил, що стосуються безпечної експлуатації будівель і споруд, а також промислової продукції

наслідок: загроза загибелі людей чи настання інших тяжких наслідків або у виді заподіяння шкоди здоров'ю потерпілого (ч. 1 ст. 75 КК України), або у виді загибелі людей чи інших тяжких наслідків (ч. 2 ст. 275 КК України)

причинний зв'язок

час вчинення кримінального правопорушення

спеціальний: особа, яка зобов'язана дотримувати правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд

необережність

Кваліфікуючі ознаки (ст. 275 КК України)

- те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей
- те саме діяння, якщо воно спричинило інші тяжкі наслідки

Розділ XI

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ БЕЗПЕКИ РУХУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 286. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами

Стаття 286-1. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами в стані сп'яніння

Стаття 290. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу

Стаття 291. Порушення чинних на транспорті правил

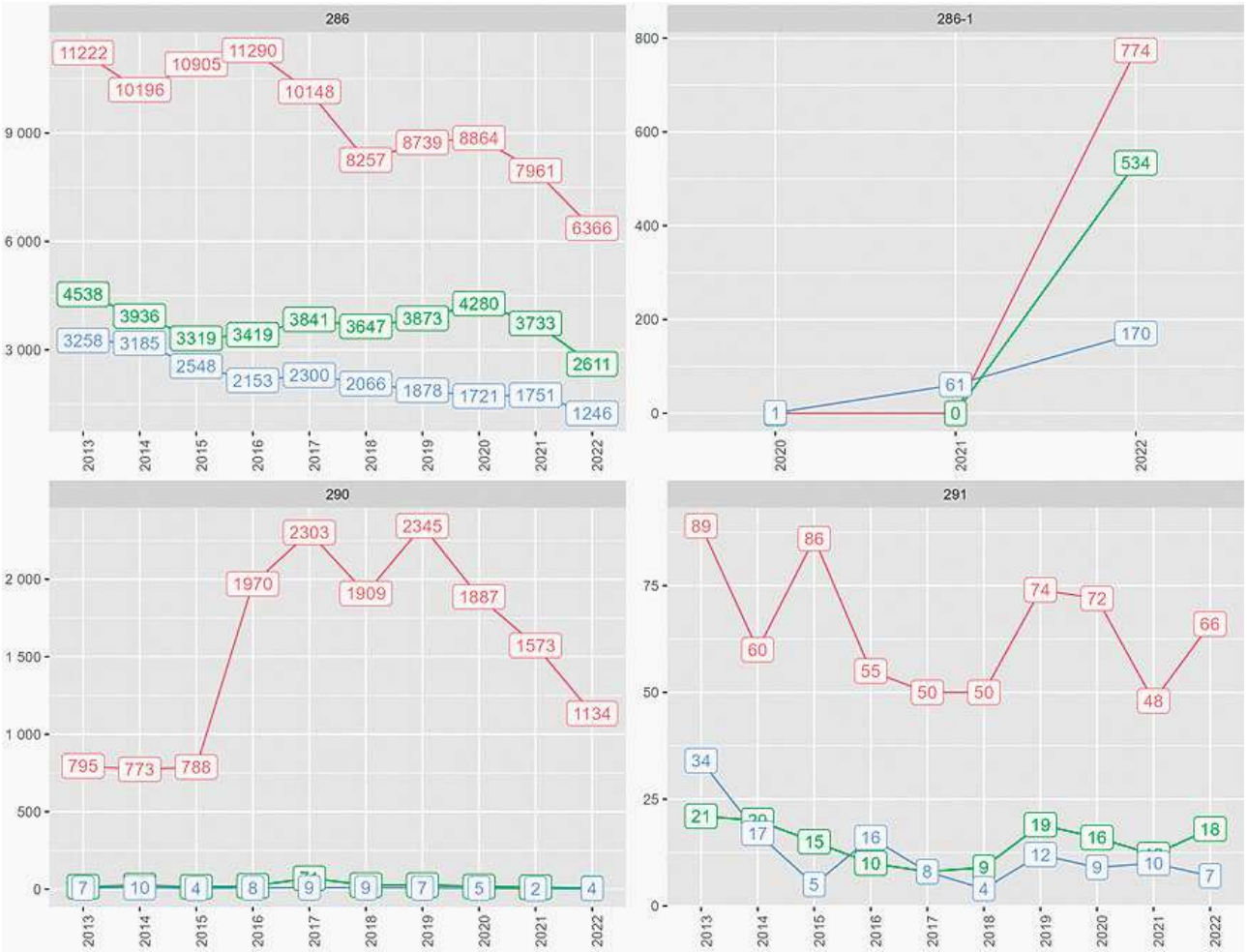

- Обліково-кримінальних правопорушень
- Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру
- Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ БЕЗПЕКИ РУХУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ

Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту є передбачені законом про кримінальну відповідальність суспільно небезпечні діяння, що посягають на суспільні відносини, які забезпечують безпеку руху та експлуатації залізничного, повітряного, водного, автомобільного, міського електричного, а також магістрального трубопровідного транспорту.

Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту

- кримінальні правопорушення, які вчиняються на залізничному, водному чи повітряному транспорті
- кримінальні правовпорушення, які вчиняються на автомобільному і міському електротранспорті
- кримінальні правопорушення, що виражаються у порушенні чинних на транспорті правил та в пошкодженні магістральних трубопроводів

Кримінальні правопорушення, які вчиняються на залізничному, водному чи повітряному транспорті

- порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту (ст. 276 КК України)
- здійснення професійної діяльності членами екіпажу або обслуговування повітряного руху диспетчером управління повітряним рухом (диспетчером служби руху) у стані алкогольного сп'яніння або під впливом наркотичних чи психотропних речовин (ст. 276-1 КК України)
- порушення шляхів сполучення і транспортних засобів (ст. 277 КК України)
- угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна (ст. 278 КК України)
- блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства (ст. 279 КК України)
- примушування працівника транспорту до невиконання свої службових обов'язків (ст. 280 КК України)
- порушення правил повітряних польотів (ст. 281 КК України)
- порушення правил використання повітряного простору (ст. 282 КК України)
- самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда (ст. 283 КК України)
- ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха (ст. 284 КК України)
- неповідомлення капітаном назви свого судна при зіткненні суден (ст. 285 КК України)

Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту (ст. 276 КК України)

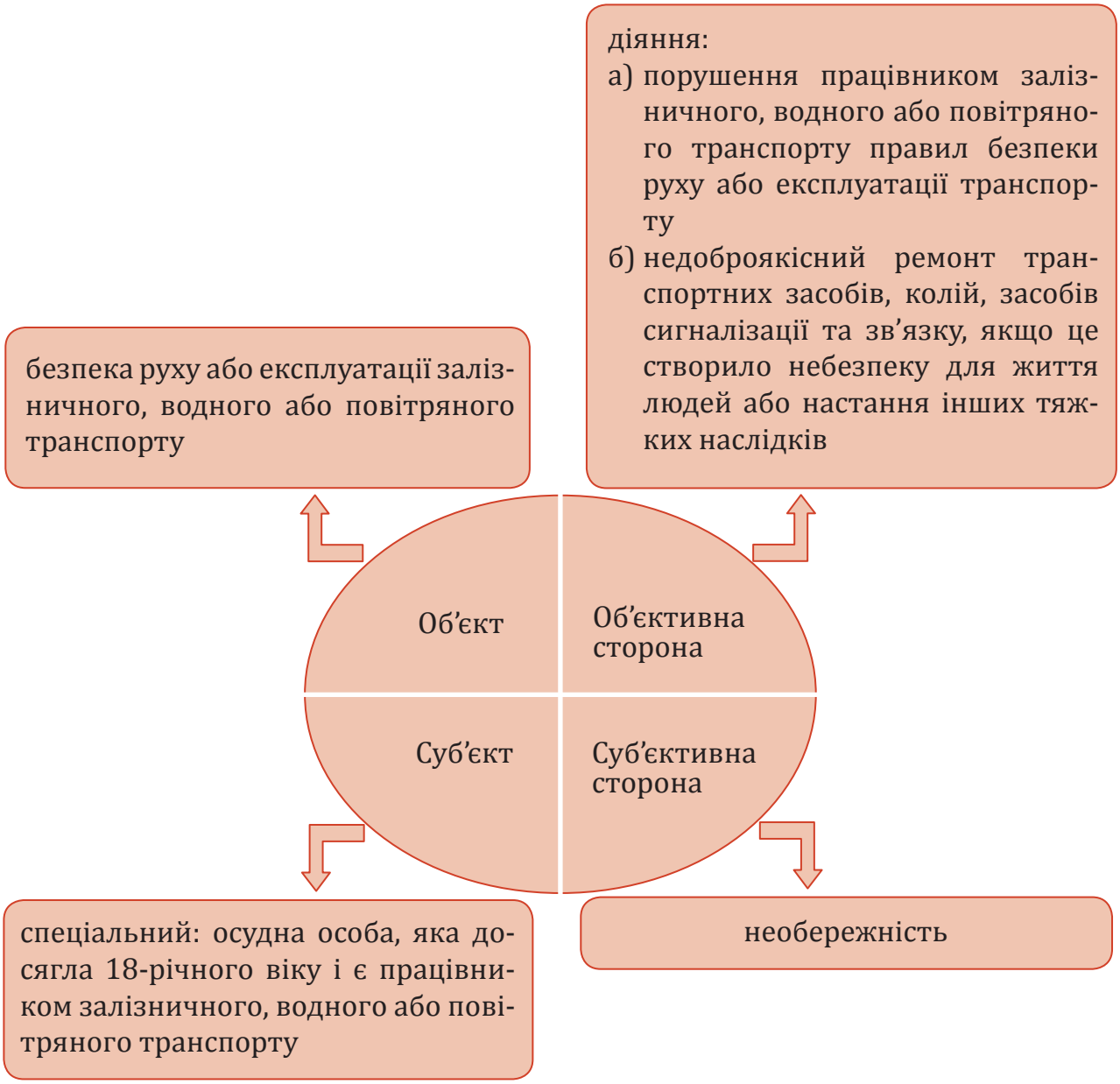

Кваліфікуючі ознаки (ст. 276 КК України)

- ті самі діяння, якщо вони спричинили потерпілому середньої тяжкості чи тяжкі тілесні ушкодження
- ті самі діяння, якщо вони спричинили велику матеріальну шкоду

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 276 КК України)

ті самі діяння, якщо вони спричинили якщо вони спричинили загибель людей

Здійснення професійної діяльності членами екіпажу або обслуговування повітряного руху диспетчером управління повітряним рухом (диспетчером служби руху) у стані алкогольного сп'яніння або під впливом наркотичних чи психотропних речовин (ст. 276-1 КК України)

діяння:
а) здійснення професійної діяльності членом екіпажу повітряного судна
б) обслуговування повітряного руху диспетчером управління повітряним рухом

безпека професійної діяльності учасників повітряного руху

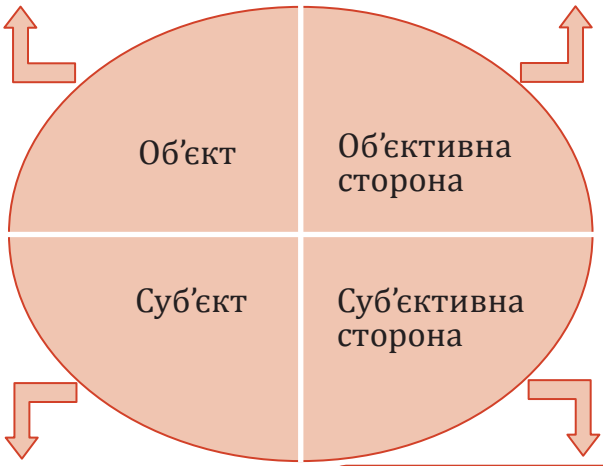

спеціальний: характеризується належністю до убезпечуючих польоти учасників повітряного руху у зв'язку із зайняттям певної посади та виконанням відповідних функцій та особливий фізіологічний стан

умисел

при цьому особа усвідомлює, що перебуває у відповідному фізіологічному та психічному стані та здійснює професійну діяльність, яка убезпечує повітряний рух

Порушення шляхів сполучення і транспортних засобів (ст. 277 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 277 КК України)

- ті самі діяння, якщо вони спричинили потерпілому середньої тяжкості чи тяжкі тілесні ушкодження
- ті самі діяння, якщо вони заподіяли великої матеріальної шкоди

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 277 КК України)

- ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей

Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна (ст. 278 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 278 КК України)

- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, якщо вони поєднані з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 278 КК України)

- ті самі дії, якщо вони вчинені організованою групою
- ті самі дії, якщо вони поєднані з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого
- ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки

Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства (ст. 279 КК України)

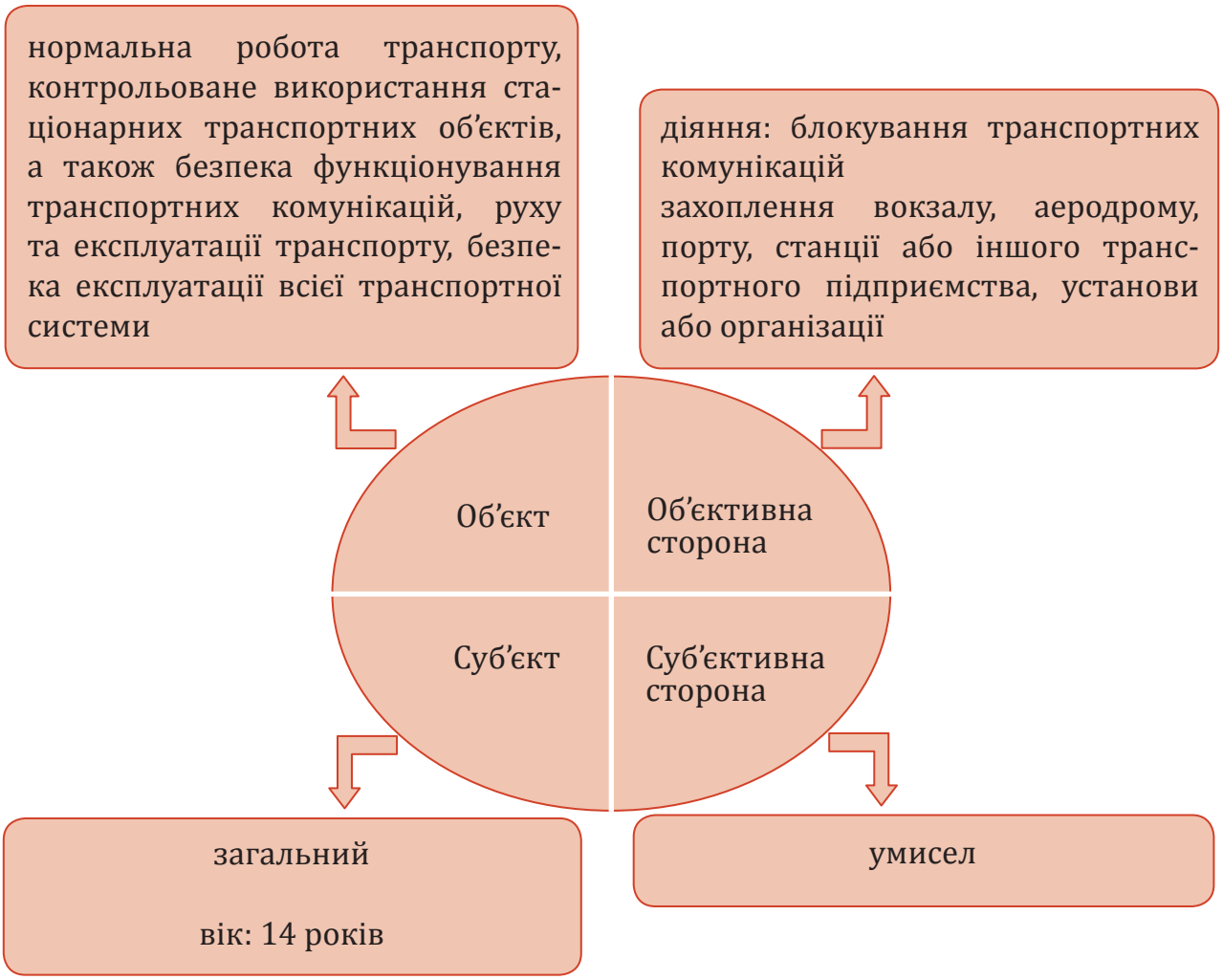

Кваліфікуючі ознаки (ст. 279 КК України)

- ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей
- ті самі дії, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків (ст. 280 КК України)

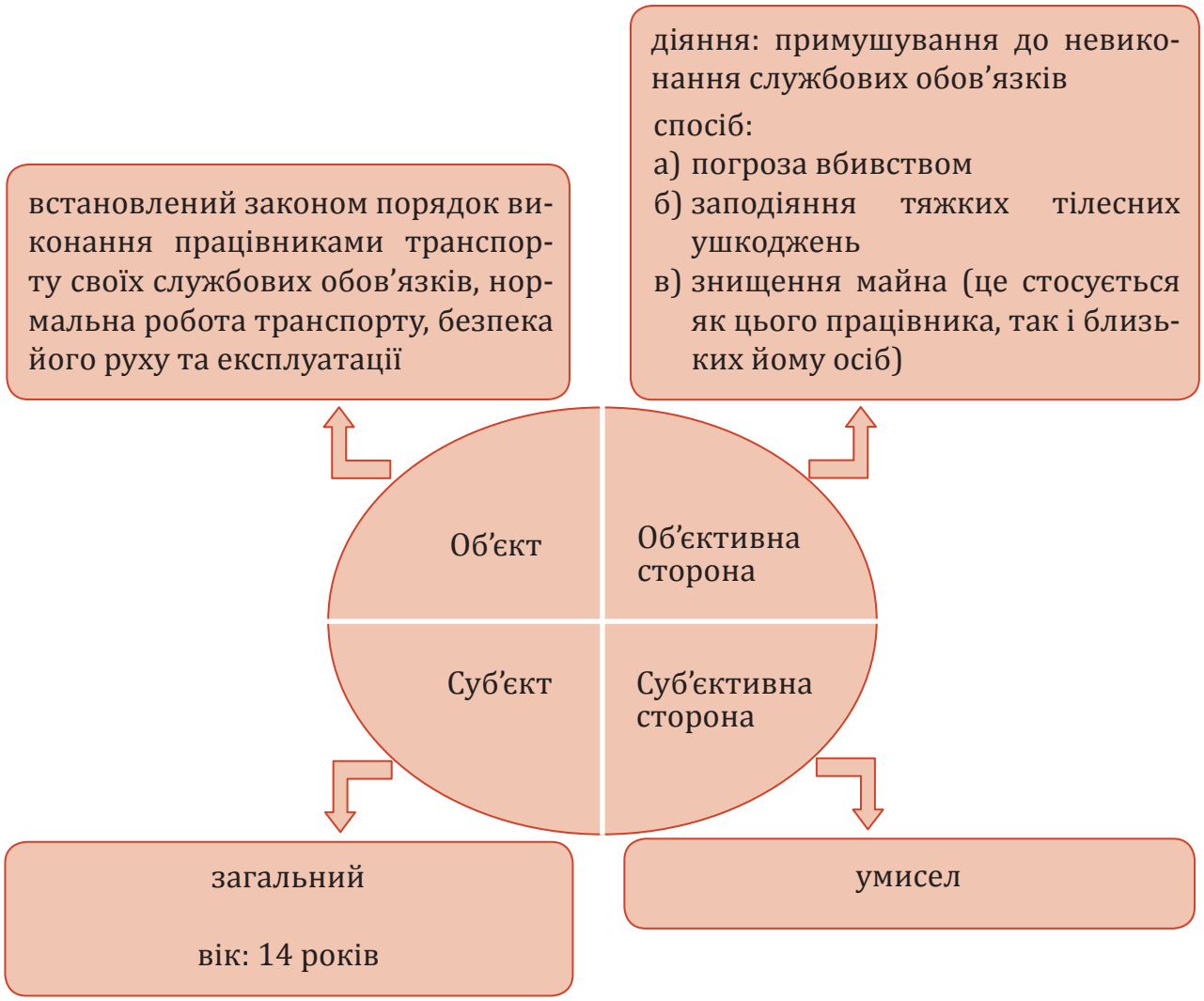

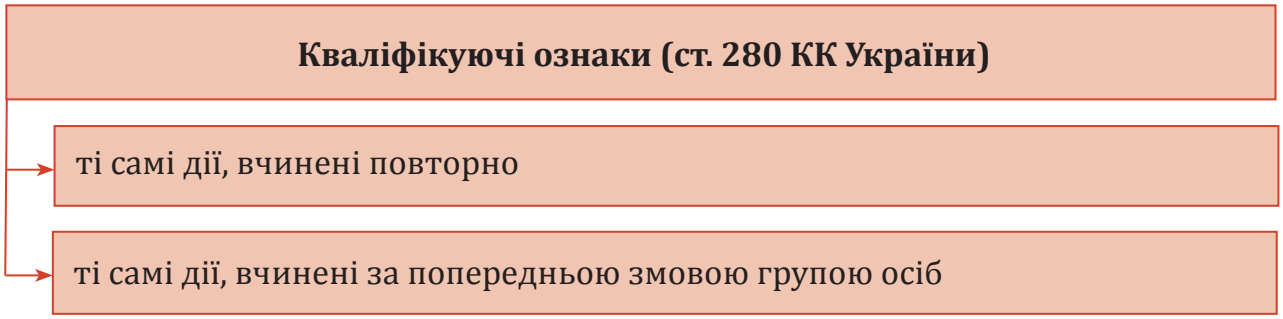

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 280 КК України)

- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, що спричинили загибель людей;
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, що спричинили інші тяжкі наслідки

Порушення правил повітряних польотів (ст. 281 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 281 КК України)

- ті самі діяння, якщо вони спричинили потерпілому середньої тяжкості тілесні ушкодження
- ті самі діяння, якщо вони завдали великої матеріальної шкоди

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 281 КК України)

- діяння, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей
- діяння, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

Порушення правил використання повітряного простору (ст. 282 КК України)

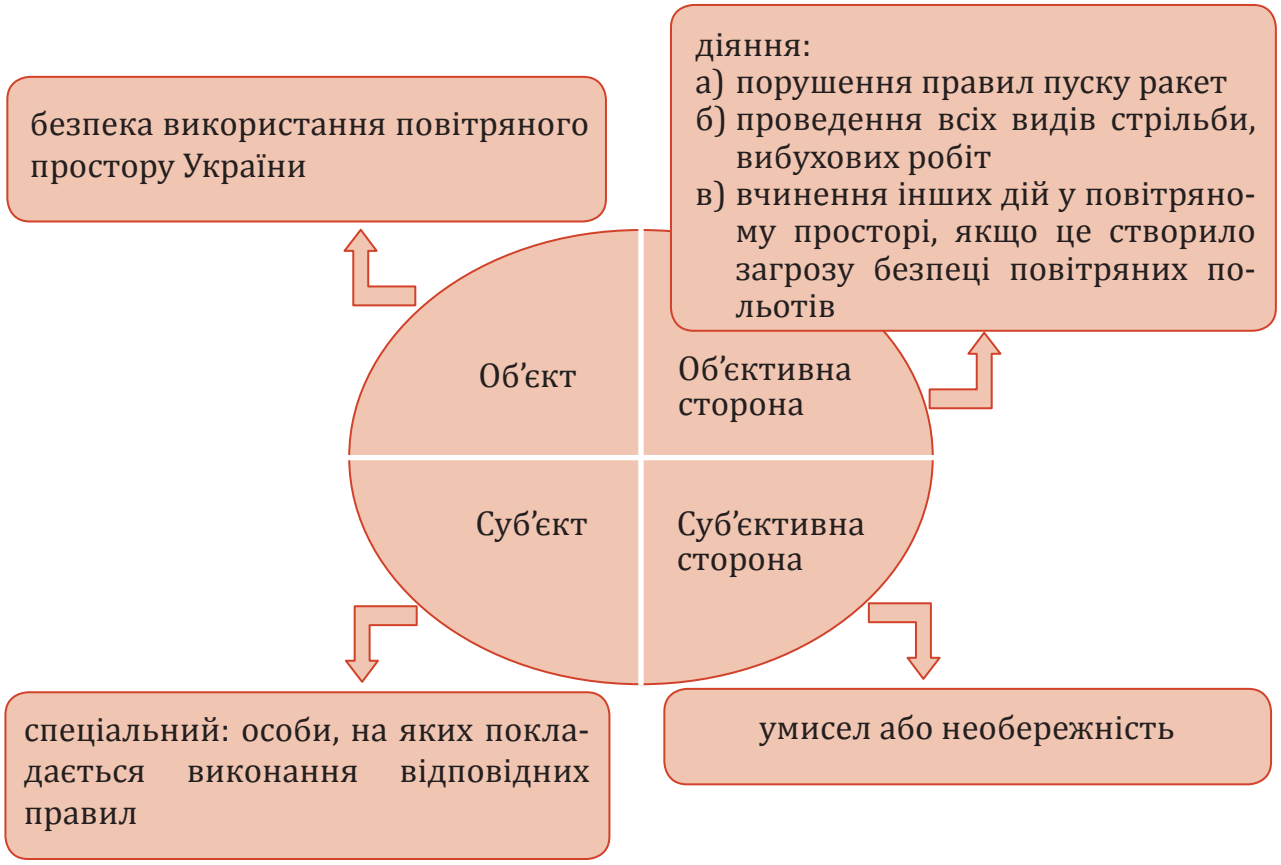

Кваліфікуючі ознаки (ст. 282 КК України)

- ті самі діяння, якщо вони спричинили потерпілому середньої тяжкості чи тяжкі тілесні ушкодження
- ті самі діяння, якщо вони завдали великої матеріальної шкоди

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 282 КК України)

- діяння, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей

Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда (ст. 283 КК України)

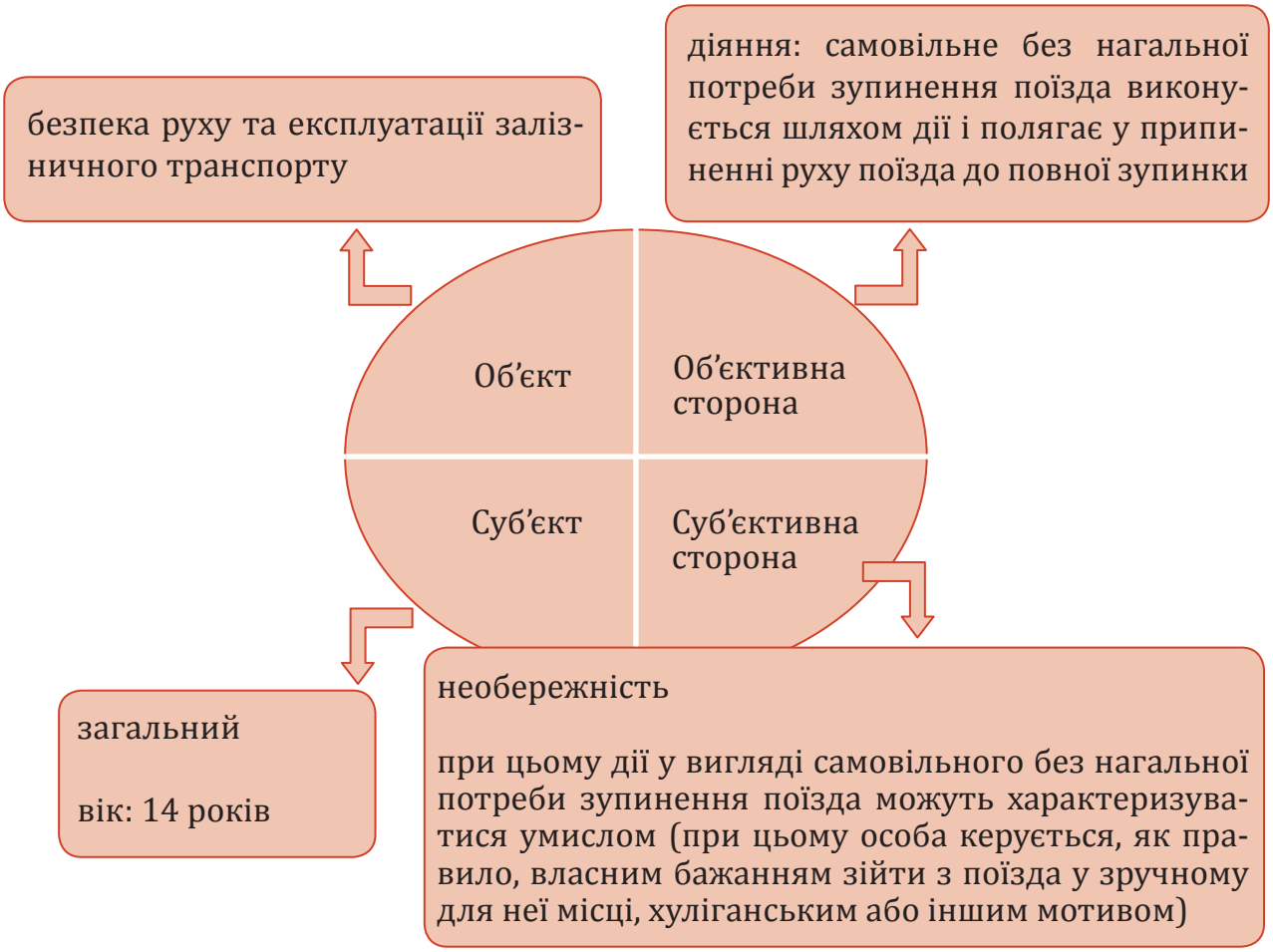

Кваліфікуючі ознаки (ст. 283 КК України)

- ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей
- ті самі дії, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

Ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха (ст. 284 КК України)

діяння: не надання допомоги, яке може проявитися у:
а) не вчинення дій, які необхідні для подання допомоги (ненадання рятувальних засобів, продуктів, одягу особам, які зазнали лиха; ігнорування сигналів тих, хто терпить лихо)
б) вчинення лише частини дій (наприклад, прийняття на борт не всіх осіб, які зазнали лиха)

місце: відкрите море, територіальні води будь-якої держави, інші водні шляхи (річки, озера тощо)

безпека осіб, які зазнали лиха на водних шляхах,,а також безпека руху та експлуатації водного транспорту

спеціальний: капітан будь-якого судна, у т. ч. військового корабля, незалежно від національної належності судна та його виду

умисел

Неповідомлення капітаном назви свого судна при зіткненні суден (ст. 285 КК України)

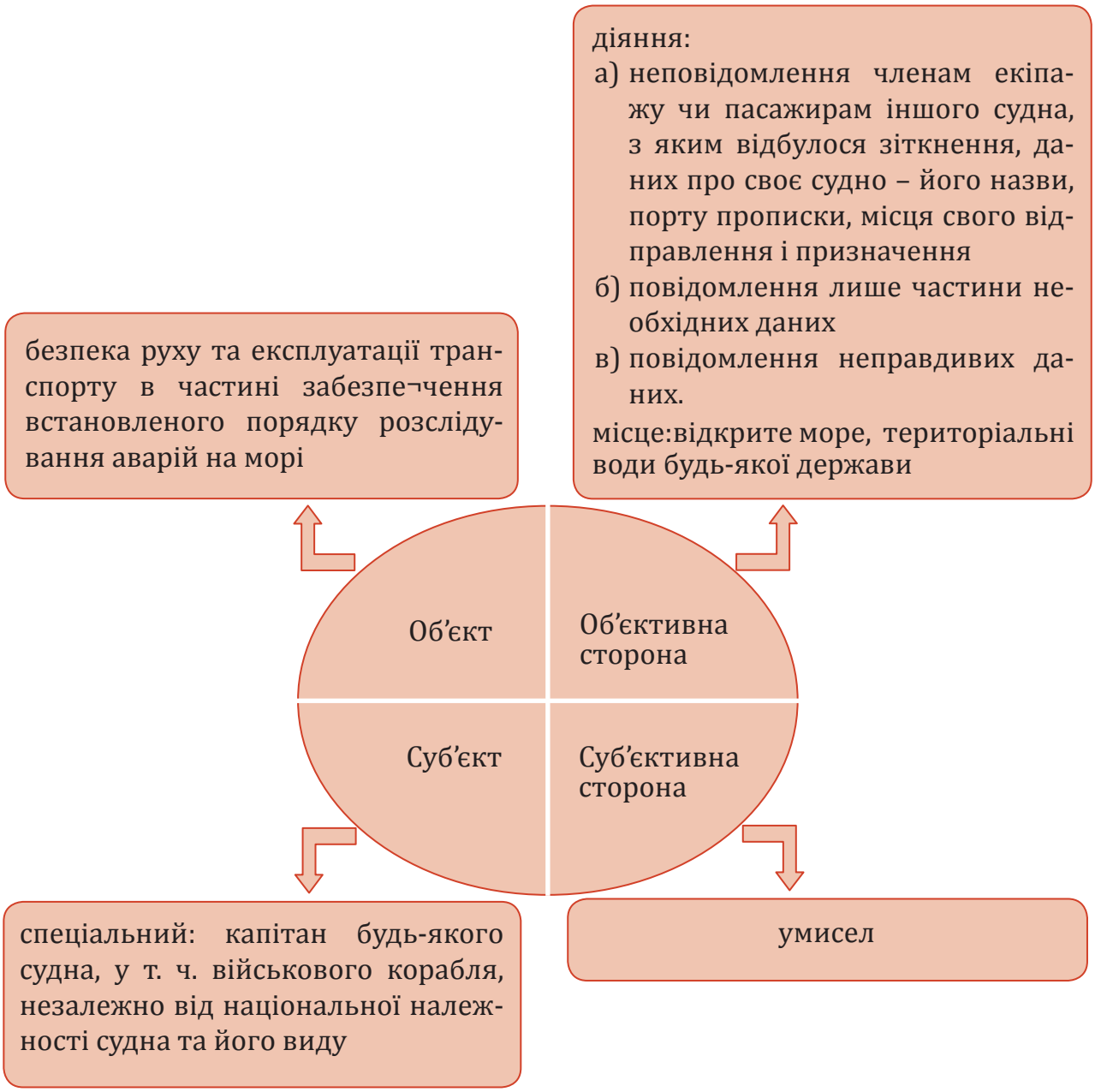

Кримінальні правопорушення, які вчиняються на автомобільному і міському електротранспорті

- порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК України)
- порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами в стані сп'яніння (ст. 286-1 КК України)
- випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації (ст.287 КК України)
- порушення нормативно-правових актів, норм і правил, що стосуються убезпечення дорожнього руху (ст. 288 КК України)
- незаконне заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК України)
- знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу (ст. 290 КК України)

Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 286 КК України)

- ті самі діяння, якщо вони спричинили смерть потерпілого або заподіяли тяжке тілесне ушкодження одному чи кільком потерпілим
- діяння, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони спричинили загибель кількох осіб

Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами у стані сп'яніння (ст. 286-1 КК України)

діяння: порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту, що вчинені у стані сп'яніння

а) вчинення дій, які заборонені правилами

б) невиконання дій, які особа може і зобов'язана вчинити відповідно до вимог правил безпеки руху й експлуатації транспорту

обстановка: (у т.ч. стан алкогольного сп'яніння) діяння вчиняється та наслідки настають в обстановці дорожнього руху, тобто в процесі пересування транспортних засобів

наслідок: фізична шкоди, яка є не менш небезпечною, ніж середньої тяжкості тілесне ушкодження

причинний зв'язок

Безпека руху й експлуатації автомобільного та деяких інших видів транспорту

спеціальний: особа, яка керує транспортним засобом, незалежно від того, чи має вона на це право

необережність

Кваліфікуючі ознаки (ст. 286-1 КК України)

- ті самі діяння, вчинені в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, якщо вони заподіяли потерпілому тяжке тілесне ушкодження
- діяння, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, якщо вони спричинили смерть потерпілого
- діяння, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, якщо вони спричинили загибель кількох осіб

Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації (ст.287 КК України)

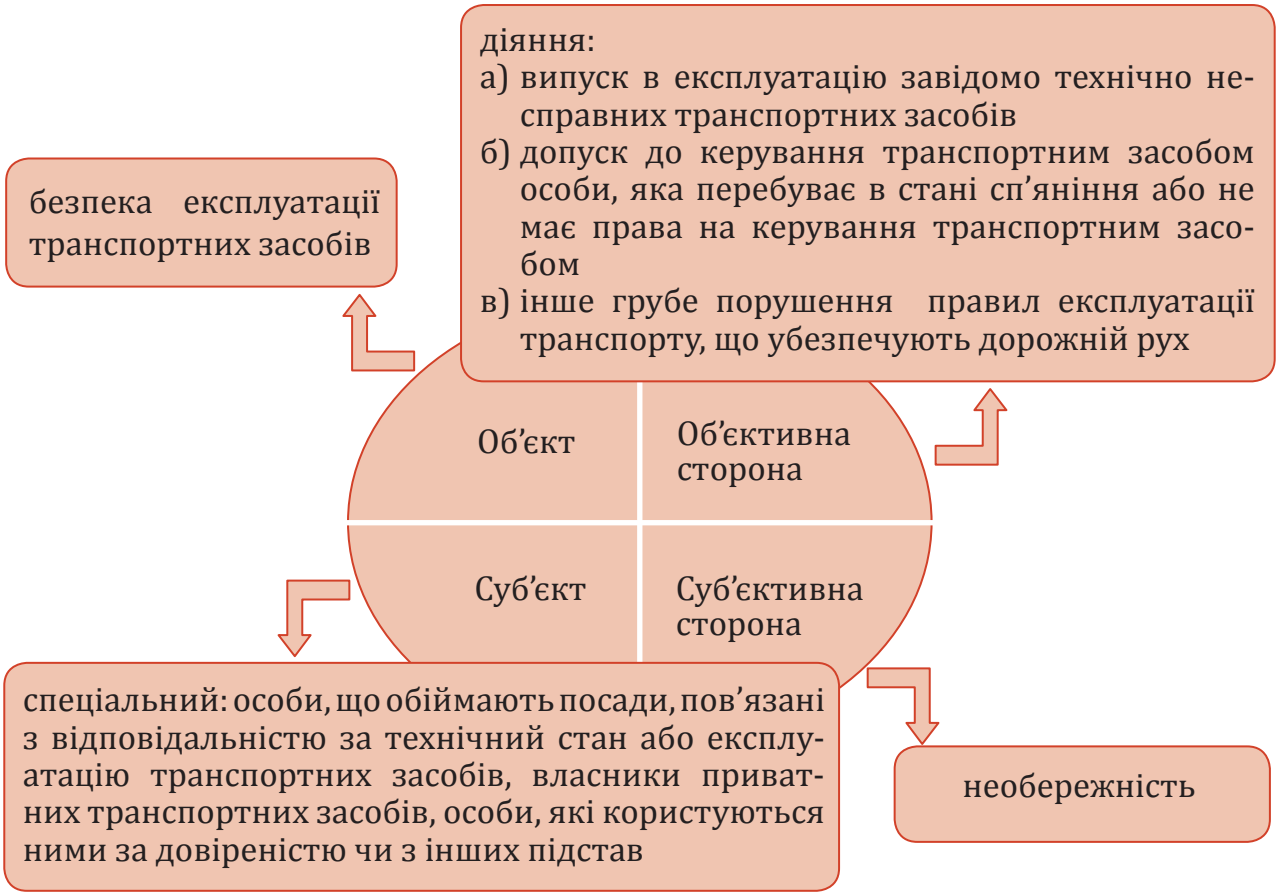

Порушення нормативно-правових актів, норм і правил, що стосуються убезпечення дорожнього руху (ст. 288 КК України)

Незаконне заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 289 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, у поєднанні з насильством, що не є небезпечним для життя або здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства
- ті самі дії, вчинені з проникненням у приміщення чи інше сховище
- з використанням електронних пристроїв для втручання в роботу технічних засобів охорони
- якщо предметом незаконного заволодіння є транспортний засіб, вартість якого становить від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 289 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті вчинені організованою групою
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті поєднані з насильством, небезпечним для життя або здоров'я потерпілого або з погрозою застосування такого насильства
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті якщо якщо предметом незаконного заволодіння є транспортний засіб, вартість якого у двісті п'ятдесят і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності за незаконного заволодіння транспортним засобом

- звільняється від кримінальної відповідальності судом особа, яка вперше вчинила дії, передбачені частиною першою цієї статті, та добровільно заявила про це правоохоронним органам, повернула транспортний засіб власнику і повністю відшкодувала завдані збитки

Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу (ст. 290 КК України)

контрольоване використання транспортних засобів, їх вузлів та агрегатів

предмет:
а) ідентифікаційний номер
б) номери двигуна, шасі або кузова
в) номерна панель з ідентифікаційним номером транспортного засобу

діяння:
а) знищення
б) підробка або
в) заміна ідентифікаційного номера, номерів двигуна, шасі або кузова, або
г) заміна без дозволу відповідних органів номерної панелі з ідентифікаційним номером транспортного засобу

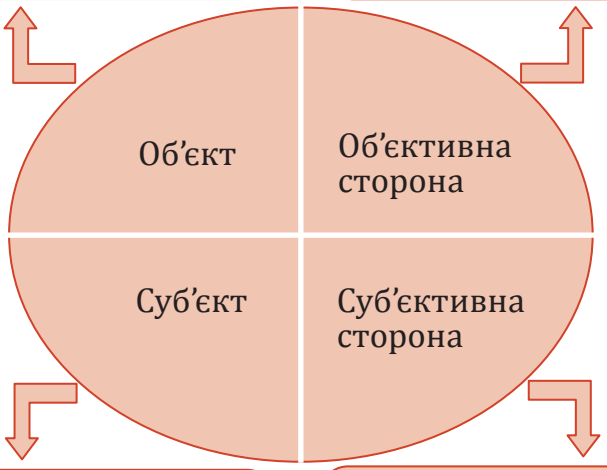

загальний

прямий умисел

Кримінальні правопорушення, що виражаються у порушенні чинних на транспорті правил та в пошкодженні магістральних трубопроводів

- порушення чинних на транспорті правил (ст. 291 КК України)
- пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів (ст. 292 КК України)

Порушення чинних на транспорті правил (ст. 291 КК України)

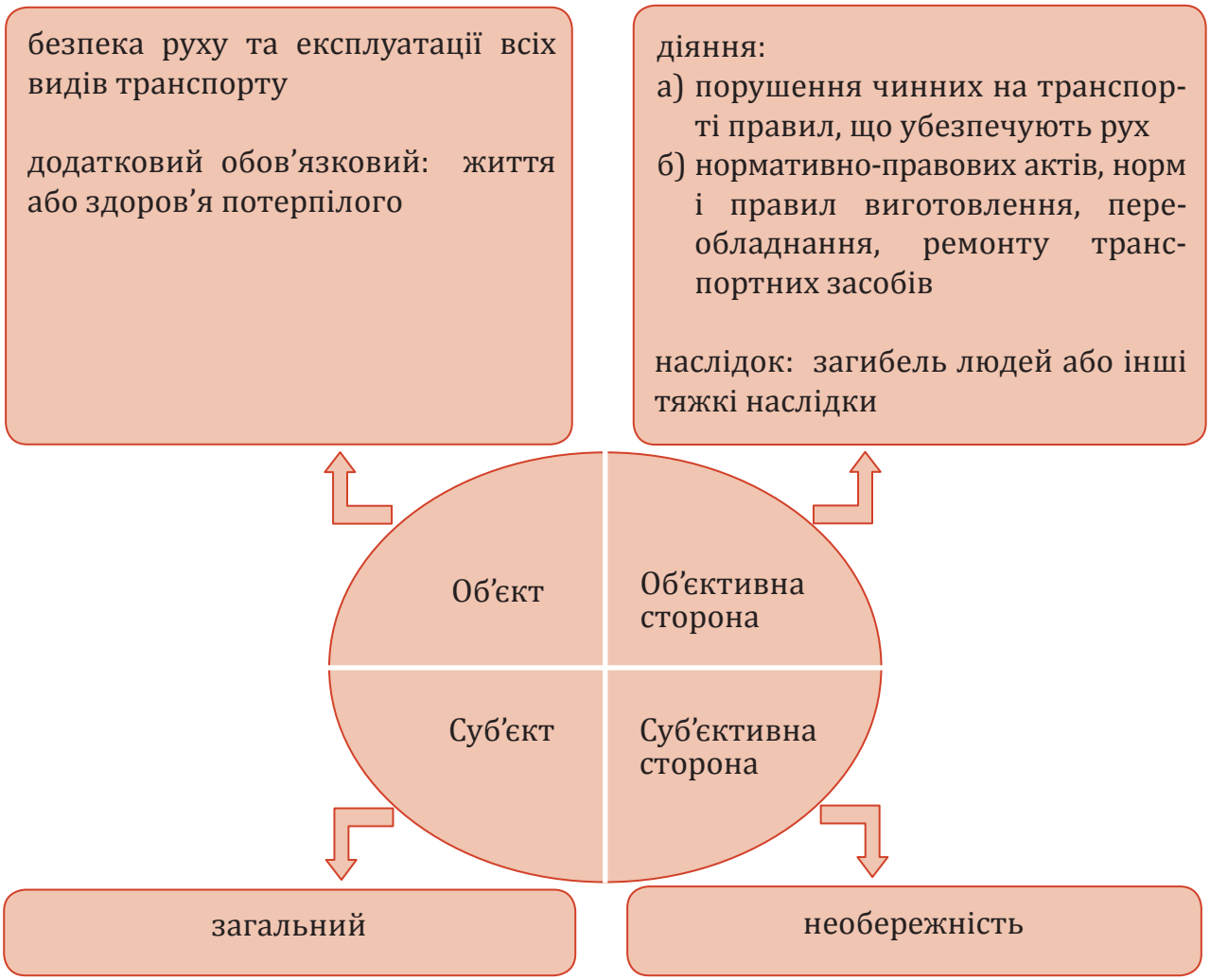

Пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів (ст. 292 КК України)

безпека експлуатації трубопровідного транспорту

предмет:
а) магістральні або промислові нафто-, газо-, конденсатопроводи та нафтопродуктопроводи
б) відводи від магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів
в) об'єкти і споруди, технологічно пов'язані з магістральними або промисловими нафто-, газо-, конденсатопроводами та нафтопродуктопроводами
г) засоби обліку, автоматики, телемеханіки, зв'язку, сигналізації
ґ) технологічне обладнання

діяння:
а) пошкодження або руйнування предметів кримінального правопорушення
б) незаконне втручання в роботу технологічного обладнання

наслідок: порушенні нормальної роботи зазначених трубопроводів або створенні небезпеки для життя людей

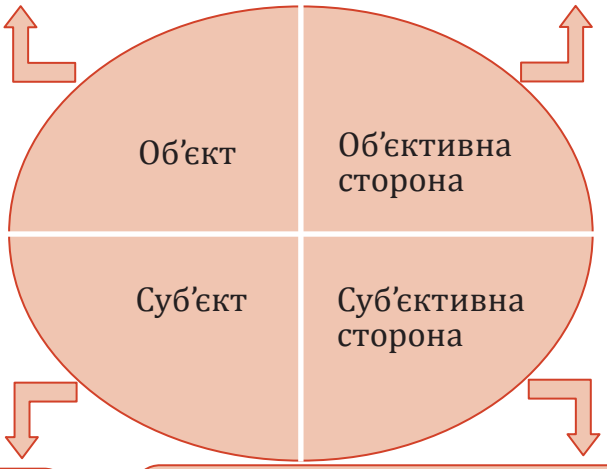

загальний

різне ставленням особи до проміжних і остаточних наслідків свого діяння.

до незаконного втручання в роботу технологічного обладнання винний ставиться завжди з прямим чи непрямим умислом

що ж до остаточних наслідків, то вина може виражатися тільки в необережності

Кваліфікуючі ознаки (ст. 292 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені загальнонебезпечним способом

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 292 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті якщо вони спричинили загибель людей
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті якщо вони спричинили інші нещасні випадки з людьми
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони призвели до аварії, пожежі чи значного забруднення довкілля
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті якщо вони були вчинені організованою групою

Розділ XII

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА МОРАЛЬНОСТІ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

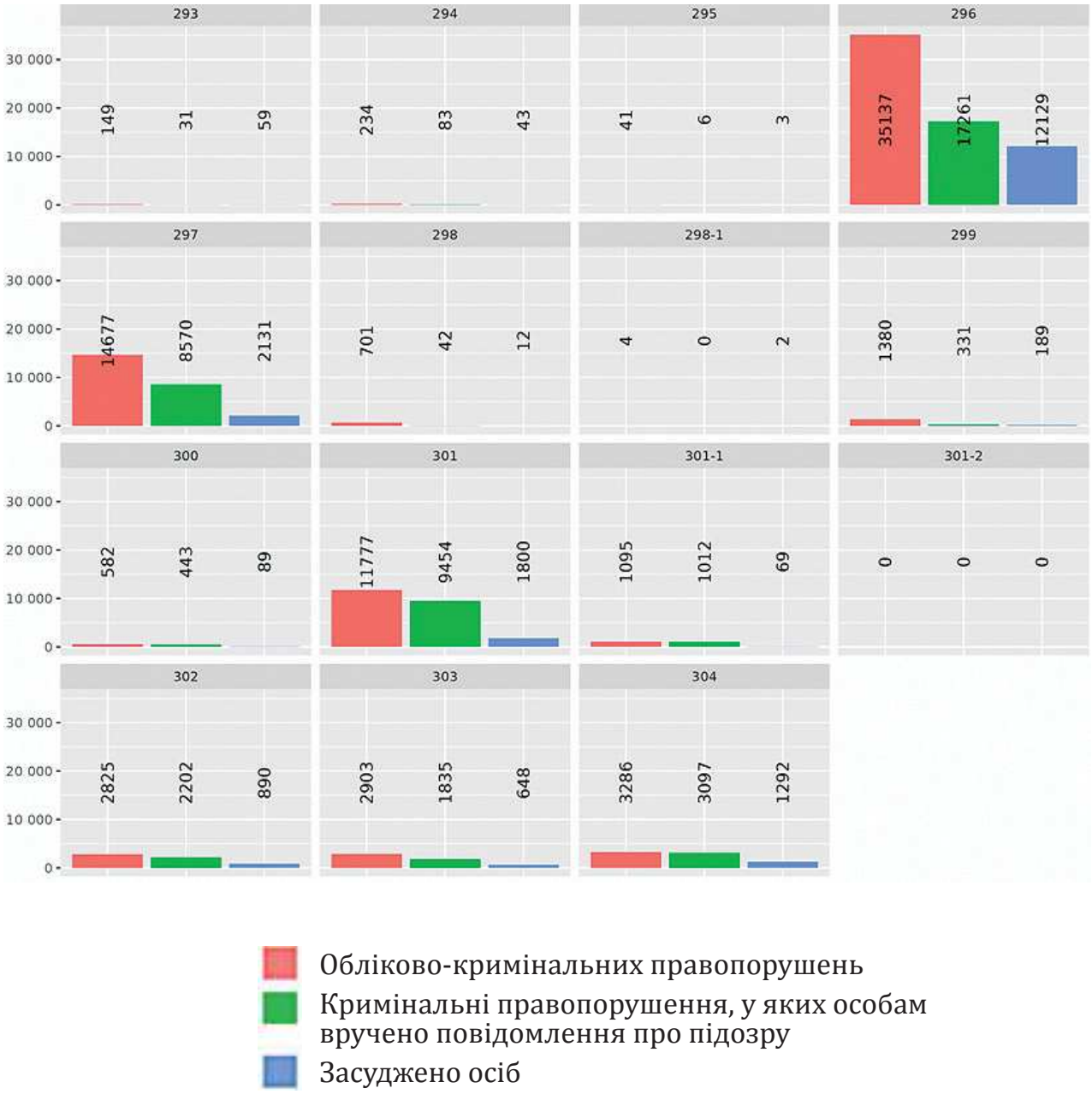

Стаття 296. Хуліганство

Стаття 297. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого

Стаття 300. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію

Стаття 301. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів

Стаття 302. Створення або утримання місць розпусти і звідництво

Стаття 304. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА МОРАЛЬНОСТІ

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки є загальнонебезпечними діяннями, що порушують громадський порядок та моральність, тобто суспільні відносини, які засновані на загальноприйнятих правилах поведінки, моральних принципах, найважливіші з яких урегульовані нормами права та покликані забезпечити нормальне функціонування різних установ та підприємств, недоторканість власності, життя та здоров'я, честь і гідність людей, а також нормальні умови їх праці, побуту та відпочинку

Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності

- групове порушення громадського порядку та хуліганство
- знищення чи пошкодження культурної та археологічної спадщини або місць поховання
- кримінальні правопорушення проти моральності

Групове порушення громадського порядку та хуліганство

- групове порушення громадського порядку (ст. 293 КК України)
- масові заворушення (ст. 294 КК України)
- масові заворушення (ст. 294 КК України)
- заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку (ст. 295 КК України)
- хуліганство (ст. 296 КК України) (ст. 368-2 КК України)

Групове порушення громадського порядку (ст. 293 КК України)

Масові заворушення (ст. 294 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 294 КК України)

- організація масових заворушень, що супроводжувалися насильством над особою, погромами, підпалами, знищенням майна, захопленням будівель або споруд, насильницьким виселенням громадян, опором представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, які використовувалися як зброя, а також активна участь у масових заворушеннях
- ті самі дії, якщо вони призвели до загибелі людей або інших тяжких наслідків

Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку (ст. 295 КК України)

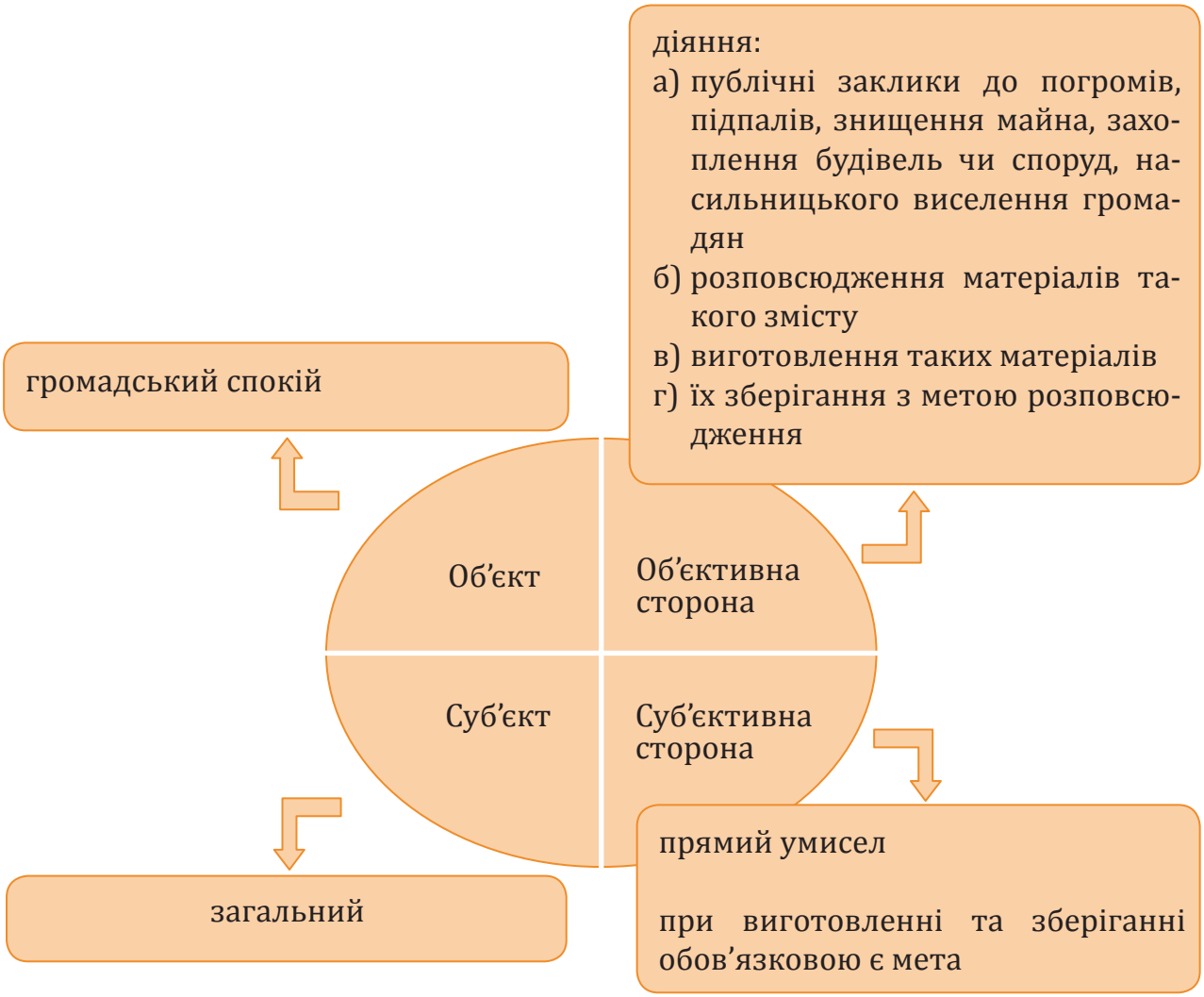

Хуліганство
(ст. 296 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 296 КК України)

- ті самі дії, вчинені групою осіб

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 296 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, що вчиненні особою, раніше судимою за хуліганство, чи пов'язані з опором представникові влади або представникові громадськості, який виконує обов'язки з охорони громадського порядку, чи іншим громадянам, які прийняли хуліганські дії
- дії, передбачені частинами першою, другою, або третьою цієї статті, якщо вони вчиненні із застосуванням вогнепальної або холодної зброї чи іншого предмета, спеціально пристосованого або заздалегідь заготовленого для нанесення тілесних ушкоджень

наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого (ст. 297 КК України)

- незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини (ст. 298 КК України)
- знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду (ст. 298-1 КК України)

Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого (ст. 297 КК України)

діяння:

а) наруга над могилою, іншим місцем поховання, над тілом або урною з прахом покійного

б) незаконне заволодіння тілом (останками, прахом) померлого, урною з прахом померлого, предметами, що знаходяться на (в) могилі, іншому місці поховання, на тілі (останкові, прахові) померлого

в) осквернення або руйнування братської могили чи могили Невідомого солдата, пам'ятника, спорудженого в пам'ять тих, хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни – радянських воїнів-визволителів, учасників партизанського руху, підпільників, жертв нацистських переслідувань, воїнів-інтерна-ціоналістів та миротворців, а також осіб, які захищали незалеж-ність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії рф або іншої держави, визнаної Верховною Радою України агресором, учасників Революції Гідності, борців за незалежність України у XX столітті

Наруга над могилою, іншим місцем поховання
або над тілом померлого (ст. 297 КК України)

загальний

умисел

Кваліфікуючі ознаки (ст. 297 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені з корисливих чи хуліганських мотивів
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені щодо пам'ятника, спорудженого в пам'ять тих, хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни, жертв нацистських переслідувань, а також воїнів-інтернаціоналістів та миротворців
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, поєднані із застосуванням насильства чи погрозою його застосування

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 297 КК України)

- дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки

Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини (ст. 298 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 298 КК України)

- дії, передбачені частиною другою цієї статті (умисне незаконне знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини чи їх частин), вчинені щодо пам'яток національного значення

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 298 КК України)

- дії, передбачені частинами другою або третьою цієї статті, вчинені з метою пошуку рухомих предметів, що походять із об'єктів археологічної спадщини
- дії, передбачені частинами другою або третьою цієї статті, вчинені службовою особою з використанням службового становища

Знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду (ст. 298-1 КК України)

моральні засади суспільства в частині ставлення до історичної спадщини, уречевленої в Національному архівному фонді

діяння:
а) знищення
б) пошкодження або в
в) приховування документів Національного архівного фонду

в ч. 1 та ч. 2 ст. 298-1 КК України: загальний

в ч. 3 ст. 298-1 КК України спеціальний: службова особа

умисел

інтелектуальна ознака умислу включає усвідомлення особою того, що відповідний предмет становить собою документ Національного архівного фонду України

Кваліфікуючі ознаки (ст. 298-1 КК України)

- ті самі дії, що вчинені щодо унікальних документів Національного архівного фонду
- діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчиненні службовою особою з використанням службового становища

Кримінальні правопорушення проти моральності

- жорстоке поводження з тваринами (ст. 299 КК України)
- ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію (ст. 300 КК України)
- ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів (ст. 301 КК України)
- одержання доступу до дитячої порнографії, її придбання, зберігання, ввезення, перевезення чи інше переміщення, виготовлення, збут і розповсюдження (ст. 301-1 КК України)
- проведення видовищного заходу сексуального характеру за участю неповнолітньої особи (ст. 301-2 КК України)
- створення або утримання місць розпусти і звідництво (ст. 302 КК України)
- сутенерство або втягнення особи у зайняття проституцією (ст. 303 КК України)
- втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність (ст. 304 КК України)

Жорстоке поводження з тваринами (ст. 299 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 299 КК України)

ті самі дії, вчинені у присутності малолітнього чи неповнолітнього

Особливо кваліфікуючі ознаки
(ст. 299 КК України)

- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені з особливою жорстокістю Кваліфікуючі Кваліфікуючі ознаки (ст. 299 КК України)
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені щодо двох і більше тварин
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені групою осіб
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені активним способом
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, або насильницькі дії щодо тварини, спрямовані на задоволення статевої пристрасті
- дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені з метою створення зображень, творів, кіно-, відео-, аудіопродукції, або збут чи поширення зображень, творів, кіно-, відео-, аудіопродукції, що пропагують жорстоке поводження з тваринами

Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію (ст. 300 КК України)

моральні засади суспільства в частині поширення інформації про прийнятні способи поведінки людей, засоби вирішення конфліктів, а також інформації про ставлення до людей з врахуванням їх расової, національної чи релігійної приналежності. Інтересам суспільства відповідає обмеження в поширенні серед населення чи навіть повна відсутність творів, у яких вихваляється, видається за норму поведінки застосування грубої фізичної сили, розправа над потерпілим, катування, заподіяння смерті, а також нетерпимість чи дискримінація залежно від раси, національності, ставлення до релігії

діяння:
а) ввезення в Україну з метою збуту чи розповсюдження
б) виготовлення
в) зберігання
г) перевезення
ґ) інше переміщення
д) збут
е) розповсюдження
є) примушування до участі в їх створенні

загальний

умисел
мета збуту чи розповсюдження творів, що пропагують культ насильства та жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію

Кваліфікуючі ознаки (ст. 300 КК України)

- ті самі дії щодо кіно- та відеопродукції, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію
- збут неповнолітнім чи розповсюдження серед них творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчиненні повторно
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчиненні за попередньою змовою групою осіб
- примушування неповнолітніх до участі у створенні творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію

Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів (ст. 301 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 301 КК України)

- ті самі дії, щодо кіно – та відеопродукції, комп'ютерних програм порнографічного характеру, а також збут неповнолітнім чи розповсюдження серед них творів, зображень або інших предметів порнографічного характеру
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчиненні повторно
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчиненні за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчиненні з отриманням доходу у великому розмірі

Одержання доступу до дитячої порнографії, її придбання, зберігання, ввезення, перевезення чи інше переміщення, виготовлення, збут і розповсюдження (ст. 301-1 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 301-1 КК України)

- ввезення в Україну дитячої порнографії з метою збуту чи розповсюдження або її зберігання, перевезення чи інше переміщення з тією самою метою
- виготовлення, розповсюдження, збут дитячої порнографії або примушування неповнолітньої особи до участі у створенні дитячої порнографії
- дії, передбачені частинами другою або третьою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частинами другою або третьою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частинами другою або третьою цієї статті, вчинені з отриманням доходу у великому розмірі
- примушування малолітньої особи до участі у створенні дитячої порнографії

Не підлягає кримінальній відповідальності неповнолітня особа за виготовлення, зберігання, перевезення чи інше переміщення дитячої порнографії, якщо такі дії вчинені без мети збуту чи розповсюдження

Не підлягає кримінальній відповідальності за діяння, передбачені частиною першою цієї статті, особа, яка вчинила їх з метою виконання покладених на неї повноважень на підставах і в порядку, передбачених законодавством

Проведення видовищного заходу сексуального характеру за участю неповнолітньої особи (стаття 301-2 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 301-2 КК України)

- відвідування видовищного заходу сексуального характеру з метою його перегляду, у тому числі з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем або технологій, у якому завідомо для відвідувача задіяно малолітню чи неповнолітню особу
- втягнення неповнолітньої особи до участі у видовищному заході сексуального характеру, що проходить, у тому числі з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем або технологій, або примушування неповнолітньої особи до участі у такому заході з використанням обману, шантажу, уразливого стану особи або із застосуванням чи погрозою застосування насильства
- дії, передбачені частиною третьою цієї статті, вчинені стосовно малолітньої особи

Під видовищним заходом сексуального характеру у цій статті слід розуміти публічний показ у будь-якій формі продукції сексуального характеру або сценічні дії, метою яких є втілення сексуальних дій

Створення або утримання місць розпусти і звідництво (ст. 302 КК України)

моральні засади суспільства в частині встановлення зв'язків між людьми для задоволення їх статевих потреб

діяння:
а) створення місць розпусти
б) їх утримання
в) звідництво для розпусти

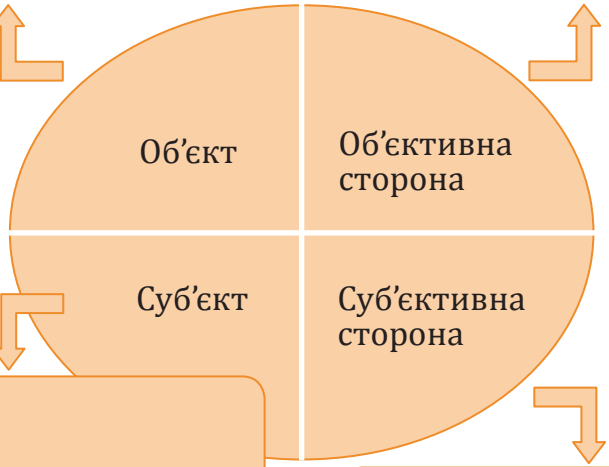

загальний

відповідальності за ст. 302 КК України підлягає й особа, яка, створюючи або утримуючи місця розпусти, займаючись звідництвом, сама бере участь у розпусних діях

умисел

Кваліфікуючі ознаки (ст. 302 КК України)

- ті самі дії, вчинені з метою наживи
- ті самі дії, вчинені особою, раніше судимою за цей злочин
- ті самі дії, вчинені організованою групою

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 302 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені із залученням неповнолітнього
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені із залученням малолітньої особи

Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією (ст. 303 КК України)

моральні засади суспільства в частині підстав задоволення статевих потреб

діяння:
а) втягнення особи в заняття проституцією
б) примушування до заняття проституцією
в) сутенерство

загальний

прямий умисел

Під сутенерством у цій статті слід розуміти дії особи по забезпеченню заняття проституцією іншою особою

Кваліфікуючі ознаки (ст. 303 КК України)

- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені щодо кількох осіб
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені службовою особою з використанням службового становища,
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, від якої потерпілий був у матеріальній чи іншій залежності

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 303 КК України)

- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені щодо неповнолітнього
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою
- дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені щодо малолітнього
- дії, передбачені частиною першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки

Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність (ст. 304 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 304 КК України)
ті самі дії, вчинені щодо малолітньої особи
ті самі дії, вчинені батьком, матір'ю, вітчимом, мачухою, опікуном чи піклувальником, або особою, на яку покладено обов'язки щодо виховання потерпілого чи піклування про нього

Розділ XIII

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ АБО ПРЕКУРСОРІВ ТА ІНШІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 307. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів

Стаття 309. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту

Стаття 310. Посів або вирощування снотворного маку чи конопель

Стаття 317. Організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів

Стаття 320. Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів

Стаття 321. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ АБО ПРЕКУРСОРІВ ТА ІНШІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення – це передбачені розділом XIII Особливої частини КК України суспільно-небезпечні умисні або необережні діяння, які створюють загрозу заподіяння шкоди або заподіюють фактичну шкоду здоров'ю невизначеного кола осіб від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, від дії отруйних, сильнодіючих речовин і одурманюючих засобів, біологічних агентів і токсинів, від впливу радіоактивно забрудненої продукції, а також від поширення епідемій.

Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності

- кримінальні правопорушення, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення
- кримінальні право-порушення, пов'язані з незаконним заволодінням наркотичними засобами, а також обладнанням, призначеним для їх виготовлення
- кримінальні правопорушення, пов'язані з незаконним вживанням наркотичних і одурманюючих засобів, а також допінгу
- інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

Кримінальні правоорушення, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення

- контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів (ст. 305 КК України)
- використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів (ст. 306 КК України) (ст. 306 КК України)
- незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК України)
- незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту (ст. 309 КК України)
- посів або вирощування снотворного маку чи конопель (ст. 310 КК України)
- незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів (ст. 311 КК України)
- порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (ст. 320 КК України)
- незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів (ст. 321 КК України)
- фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів (ст. 321-1 КК України)
- порушення встановленого порядку доклінічного вивчення, клінічних випробувань і державної реєстрації лікарських засобів (ст. 321-2 КК України)

Кримінальні правопорушення, пов'язані з незаконним заволодінням наркотичними засобами, а також обладнанням, призначеним для їх виготовлення

- викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин та їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст. 308 КК України)
- викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем (ст. 312 КК України)
- викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням (ст. 313 КК України)
- незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів (ст. 318 КК України)
- незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин (ст. 319 КК України)

Кримінальні правопорушення, пов'язані з незаконним вживанням наркотичних і одурманюючих засобів, а також допінгу

- незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 314 КК України)
- схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 315 КК України)
- незаконне публічне вживання наркотичних засобів (ст. 316 КК України)
- організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 317 КК України)
- незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів (ст. 322 КК України)
- спонукання неповнолітніх до застосування допінгу (ст. 323 КК України)
- схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів (ст. 324 КК України)

Інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

- порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням (ст. 325 КК України)
- порушення правил поводження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами (ст. 326 КК України)
- заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції (ст. 327 КК України)

Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів (ст. 305 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 305 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- якщо предметом цих дій були особливо небезпечні наркотичні засоби чи психотропні речовини або наркотичні засоби і психотропні речовини, їх аналоги чи прекурсори або фальсифіковані лікарські засоби у великих розмірах

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 305 КК України)

- ті самі дії, вчинені організованою групою
- якщо предметом цих дій були наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги чи прекурсори або фальсифіковані лікарські засоби в особливо великих розмірах

Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів (ст. 306 КК України)

встановлений з метою протидії залученню в економіку «брудних» коштів та виконання Україною взятих на себе міжнародно-правових зобов'язань щодо порядку здійснення підприємницької та іншої господарської діяльності

додатковий обов'язковий: інтереси правосуддя, нормальне функціонування фінансово-кредитної системи, право власності

діяння: використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів з метою продовження незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів

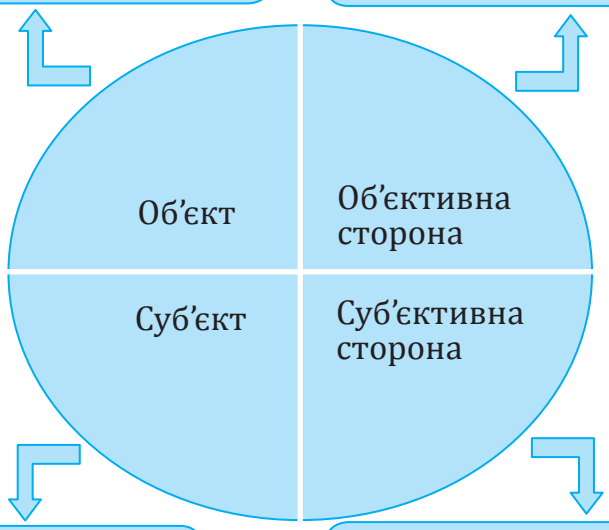

загальний

умисел

Кваліфікуючі ознаки (ст. 306 КК України)

- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені у великих розмірах

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК України)

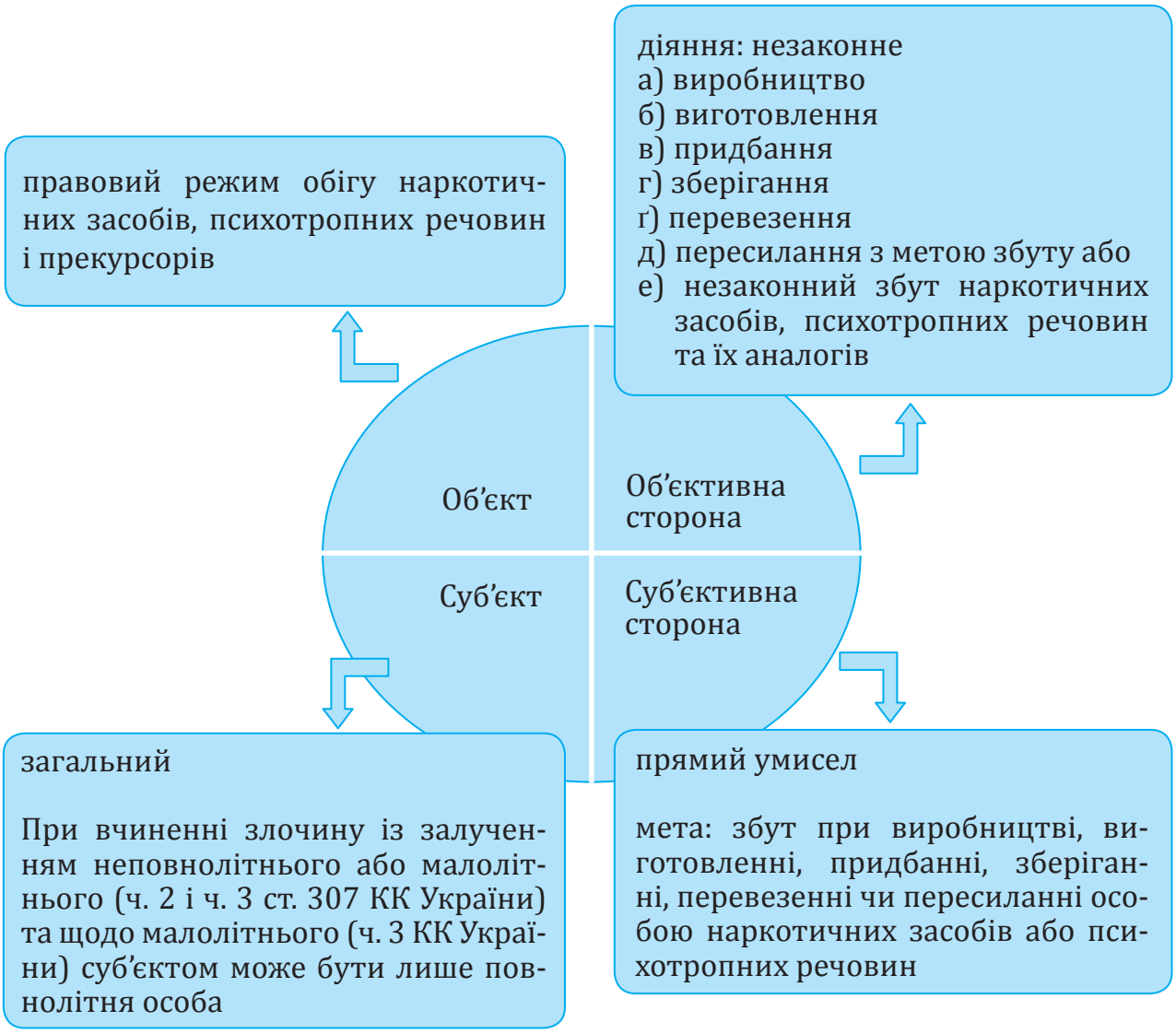

Кваліфікуючі ознаки (ст. 307 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені особою, яка раніше вчинила одне із кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 308–310, 312, 314, 315, 317 КК України
- ті самі дії, вчинені із залученням неповнолітнього
- збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів у місцях, що призначені для проведення навчальних, спортивних і культурних заходів, та в інших місцях масового перебування громадян
- збут чи передача цих речовин у місця позбавлення волі
- якщо предметом таких дій були наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги у великих розмірах чи особливо небезпечні наркотичні засоби або психотропні речовини

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 307 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо предметом таких дій були наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги в особливо великих розмірах
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені із залученням малолітнього або щодо малолітнього

Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин та їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст. 308 КК України)

Види дій об'єктивної сторони кримінального правопорушення

викрадення – це незаконне таємне або відкрите вилучення вказаних засобів (речовин) з підприємств, організацій, установ незалежно від форм власності або окремих громадян

привласнення – це утримання і обернення таким шляхом на свою користь наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів, які були ввірені винному або знаходилися у його віданні у зв'язку з професійною діяльністю, тобто перебували у законному володінні цієї особи

Вимагання полягає у вчиненні дій, схожих за зовнішнім проявом до діянь, передбачених статтею 189 КК. Зокрема, це незаконна вимога передачі наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, а також обладнання для їх виготовлення з погрозою (у письмовому вигляді, усно, по телефону, через інших осіб тощо) здійснення в майбутньому вбивства або застосування насильства до потерпілого чи його близьких родичів, обмеження прав або законних інтересів цих осіб, пошкодження чи знищення їхнього майна або майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною, або розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі родичі бажають зберегти в таємниці. Така вимога може супроводжуватись і реальним пошкодженням чи знищенням майна.

Під заволодінням наркотичними засобами, психотропними речовинами чи їх аналогами шляхом шахрайства слід розуміти заволодіння такими способами, як обман або зловживання довірою.

Заволодіння наркотичними засобами, психотропними речовинами чи їх аналогами шляхом зловживання службової особи свої службовим становищем означає таку поведінку, за якої особа використовує своє службове становище всупереч інтересам служби і обертає таким шляхом ці засоби або речовини на свою користь або на користь інших осіб.

Кваліфікуючі ознаки (ст. 308 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені із застосуванням насильства, що не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства
- ті самі дії, вчинені особою, яка раніше вчинила одне із кримінальних правопорушень, передбачених ст. ст. 306, 307, 310, 311, 312, 314, 317 КК України
- ті самі дії, вчинені у великих розмірах
- заволодіння наркотичними засобами, психотропними речовинами або їх аналогами шляхом зловживання службової особи своїм службовим становищем

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 308 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчинені в особливо великих розмірах
- вчинені організованою групою
- розбій з метою викрадення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів
- вимагання цих засобів чи речовин, поєднане з насильством, небезпечним для життя і здоров'я

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту (ст. 309 КК України)

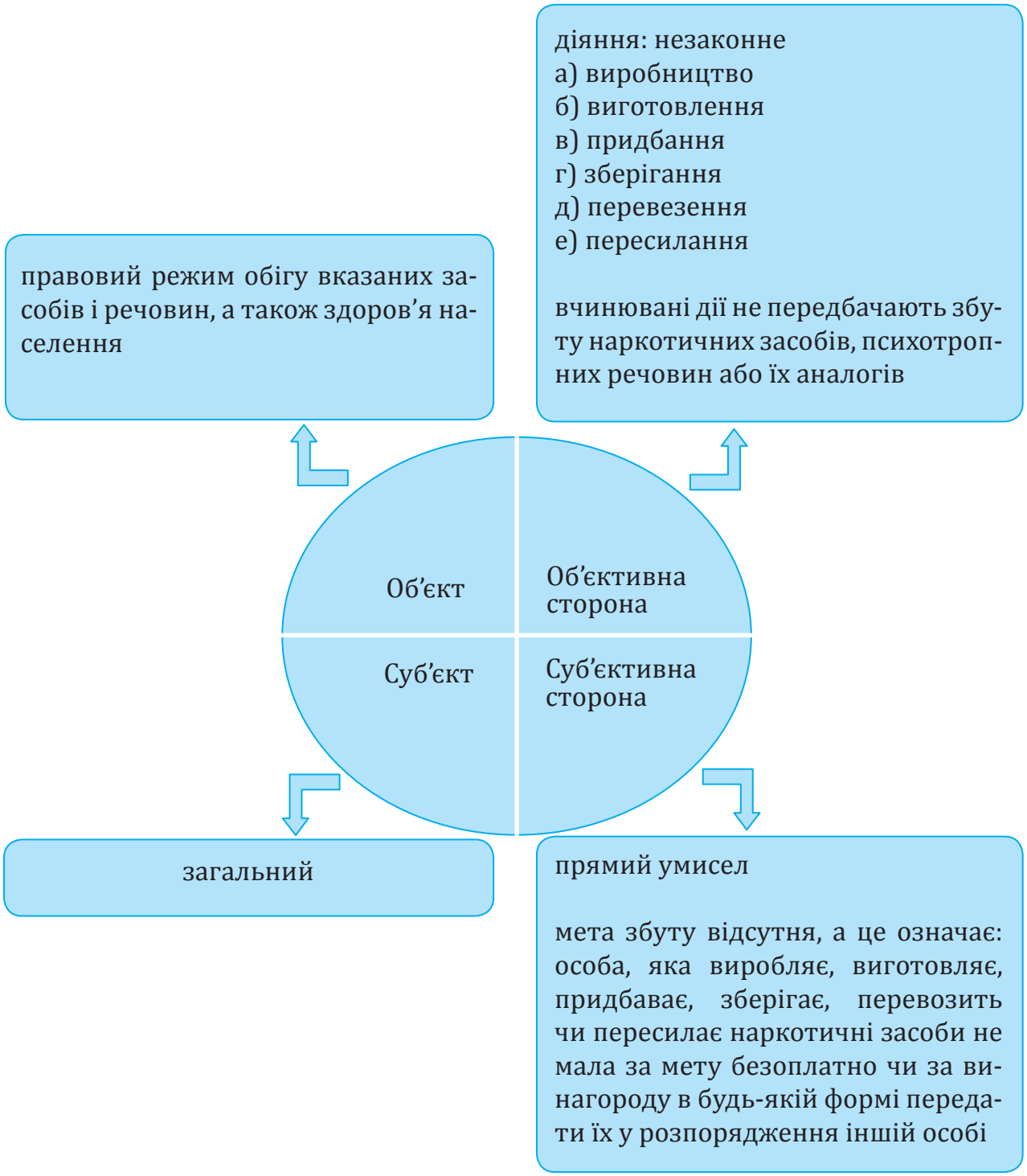

Кваліфікуючі ознаки (ст. 309 КК України)

- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені протягом року після засудження за цією статтею
- ті самі дії, якщо предметом таких дій були наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги у великих розмірах

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 309 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені із залученням неповнолітнього
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо предметом таких дій були наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги в особливо великих розмірах

Особа, яка добровільно звернулася до лікувального закладу і розпочала лікування від наркоманії, звільняється від кримінальної відповідальності за дії, передбачені частиною першою цієї статті

Посів або вирощування снотворного маку чи конопель (ст. 310 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 310 КК України)

- ті самі дії, вчинені особою, яка була засуджена за цією статтею чи яка раніше вчинила одне із кримінальних правопорушень, передбачених ст. ст. 307, 309, 311, 317 КК України
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб з метою збуту
- незаконний посів або незаконне вирощування снотворного маку в кількості п'ятисот і більше рослин чи конопель у кількості п'ятдесят і більше рослин

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів (ст. 311 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 311 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені у великих розмірах
- ті самі дії, вчинені з метою збуту
- незаконний збут прекурсорів

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 311 КК України)

- дії, передбачені частиною першою, вчинені організованою групою
- дії, передбачені частиною першою, вчинені в особливо великих розмірах

Особа, яка добровільно здала прекурсори, що призначалися для виробництва або виготовлення наркотичних засобів чи психотропних речовин, і вказала джерело їх придбання або сприяла розкриттю кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним обігом прекурсорів, наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, звільняється від кримінальної відповідальності за незаконні їх виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання (частина перша цієї статті)

Викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст. 312 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 312 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені із застосуванням насильства, що не є небезпечним для життя або здоров'я, чи з погрозою застосування такого насильства
- ті самі дії, вчинені у великих розмірах
- заволодіння прекурсорами шляхом зловживання службової особи своїм службовим становищем

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 312 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені в особливо великих розмірах
- розбій з метою викрадення прекурсорів, а також їх вимагання, поєднане з насильством, небезпечним для життя і здоров'я
- вимагання прекурсорів, поєднане з насильством, небезпечним для життя і здоров'я

Викрадення, привласнення, вимагання обладнання призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням (ст. 313 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 313 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, особою, яка раніше вчинила один із злочинів, передбачених ст. ст. 306, 312, 314, 315, 317, 318 КК України
- заволодіння обладнанням, призначеним для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 313 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчинені організованою групою
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчинені з метою виготовлення особливо небезпечних наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів
- розбій з метою викрадення обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів
- вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, поєднане з насильством, небезпечним для життя і здоров’я

Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 314 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 314 КК України)

- ті самі дії, якщо вони призвели до наркотичної залежності потерпілого
- ті самі дії, якщо вони вчинені повторно
- ті самі дії, якщо вони вчинені особою, яка раніше вчинила одне із кримінальних правопорушень, передбачених ст. ст. 306–312 та 314–318 КК України
- ті самі дії, якщо вони вчинені щодо двох чи більше осіб
- ті самі дії, якщо вони заподіяли середньої тяжкості чи тяжке тілесне ушкодження потерпілому

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 314 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені щодо неповнолітнього
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені щодо особи, яка перебуває в безпорадному стані
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені щодо вагітної жінки
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони були пов'язані з введенням в організм іншої особи особливо небезпечних наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо якщо внаслідок таких дій настала смерть потерпілого

Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 315 КК України)

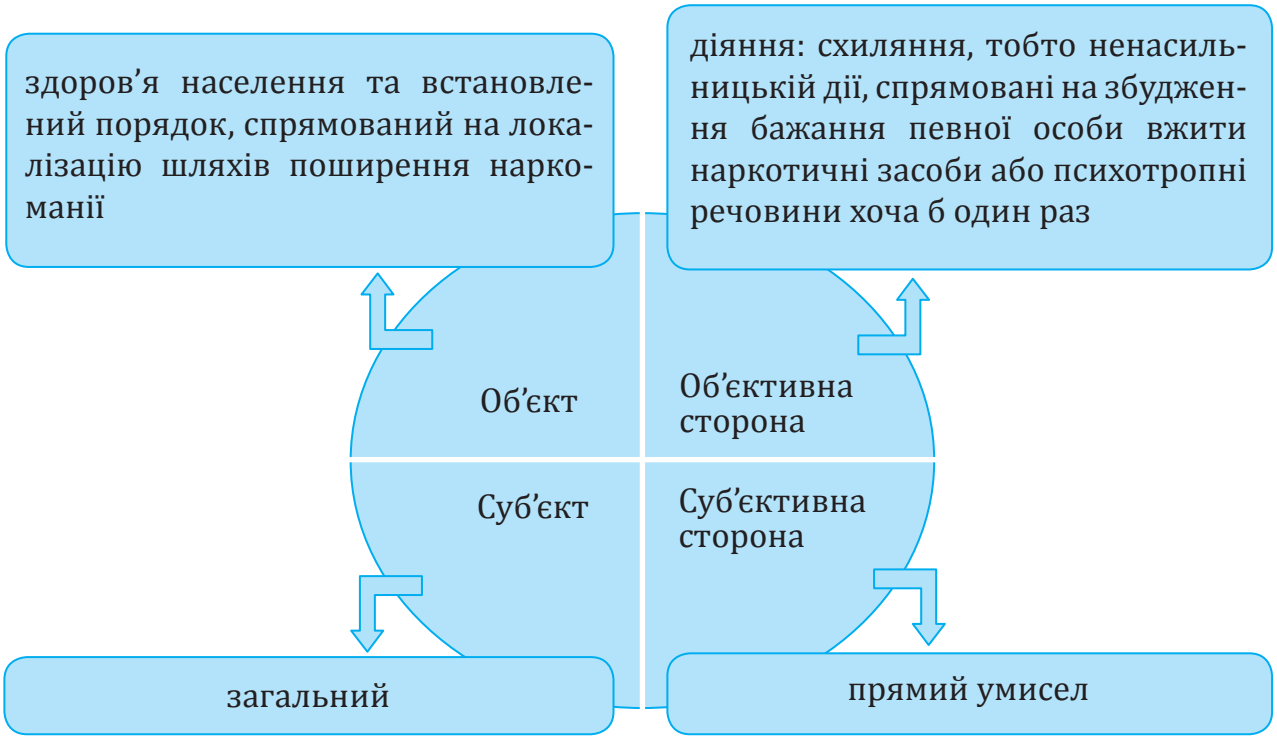

Кваліфікуючі ознаки (ст. 315 КК України)

- та сама дія, вчинена повторно
- та сама дія, вчинена щодо двох чи більше осіб
- та сама дія, вчинена щодо неповнолітнього
- та сама дія, вчинена особою, яка раніше вчинила одне із кримінальних правопорушень, передбачених ст. ст. 307, 308 КК України

Незаконне публічне вживання наркотичних засобів (ст. 316 КК України)

Об'єкт	Об'єктивна сторона
Суб'єкт	Суб'єктивна сторона

Об'єкт: встановлений порядок, спрямований на локалізацію шляхів поширення наркоманії

Об'єктивна сторона: діяння: відкрите (очевидне для всіх) вживання наркотиків (ін'єкції, куріння гашишу, вживання опію тощо)

фактично характеризується двома варіантами дій:

а) незаконне публічне вживання наркотичних засобів

б) незаконне вживання таких засобів групою осіб

при груповому вживанні присутність сторонніх осіб не обов'язкова

Суб'єкт: загальний

Суб'єктивна сторона: прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки (ст. 316 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені особою, яка раніше вчинила одне із кримінальних правопорушень, передбачених ст. ст. 307, 310, 314, 315, 317, 318 КК України

Організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 317 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 317 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені з корисливих мотивів
- ті самі дії, вчинені групою осіб
- ті самі дії, вчинені із залученням неповнолітнього

Незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів (ст. 318 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 318 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені особою, яка раніше вчинила одне із кримінальних правопорушень, передбачених ст. ст. 306–317 КК України

Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин (ст. 319 КК України)

Кваліфікуюча ознака (ст. 319 КК України)

- та сама дія, вчинена повторно

Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (ст. 320 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 320 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, якщо вони спричинили нестачу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів у великих розмірах
- ті самі дії, що призвели до викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовою особою своїм службовим становищем

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних і сильнодіючих речовин (ст. 321 КК України)

діяння: виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут, а також здійснення таких дій щодо обладнання, призначеного для виробництва чи виготовлення отруйних або сильнодіючих речовин, що не є наркотичними або психотропними чи їх аналогами, або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів

встановлений порядок, спрямований на попередження захворювань населення, які викликаються шкідливим впливом окремих предметів

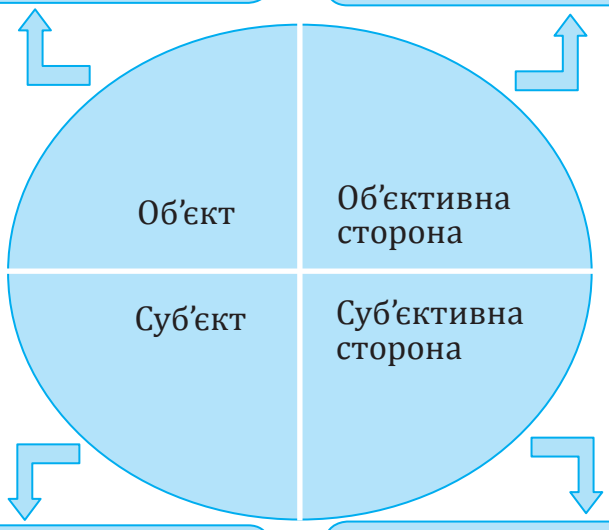

ч. 1 ст. 321 КК України: загальний

ч. 2 ст. 321 КК України-спеціальний: особа, яка виконує службові або професійні обов'язки, пов'язані з виробництвом, виготовленням, придбанням, зберіганням, відпуском, обліком, перевезенням, пересиланням отруйних або сильнодіючих речовин, що не є наркотичними або психотропними чи їх аналогами, або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів

ч. 1 ст. 321 КК України: умисел

ч. 2 ст. 321 КК України: умисел або необережність

Кваліфікуючі ознаки (ст. 321 КК України)

- порушення встановлених правил виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, відпуску, обліку, перевезення, пересилання отруйних чи сильнодіючих речовин, що не є наркотичними або психотропними чи їх аналогами, або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені повторно
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо предметом таких дій були отруйні чи сильнодіючі речовини, що не є наркотичними або психотропними чи їх аналогами, або отруйні чи сильнодіючі лікарські засоби у великих розмірах

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 321 КК України)

- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо предметом таких дій були отруйні чи сильнодіючі речовини, що не є наркотичними або психотропними чи їх аналогами, або отруйні чи сильнодіючі

Фальсифікація лікарських засобів
або обіг фальсифікованих лікарських засобів
(ст. 321-1 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 321-1 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені службовою особою шляхом зловживання службовим становищем, медичним або фармацевтичним працівником
- дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб
- ті самі дії, вчинені за допомогою інформаційних систем, у тому числі Інтернету
- ті самі дії, вчинені у великих розмірах
- ті самі дії, якщо вони спричинили тривалий розлад здоров'я особи, а так само виробництво фальсифікованих лікарських засобів
- виробництво фальсифікованих лікарських засобів

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 321-1 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть особи або інші тяжкі наслідки
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчинені в особливо великих розмірах

Порушення встановленого порядку доклінічного вивчення, клінічних випробувань і державної реєстрації лікарських засобів (ст. 321-2 КК України)

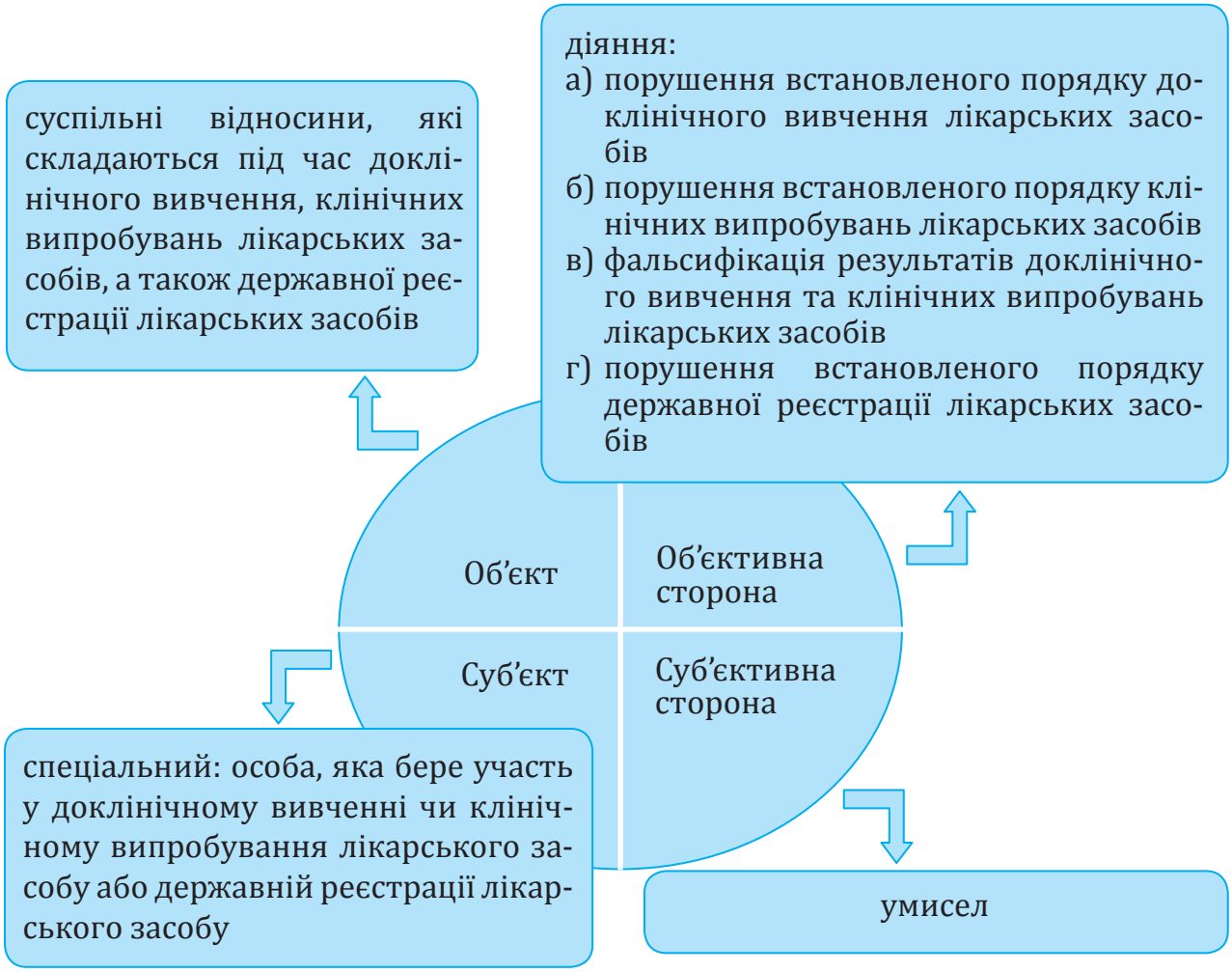

Кваліфікуючі ознаки (ст. 321-2 КК України)

- ті самі дії, вчинені повторно
- ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 321-2 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть потерпілого
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

Незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів (ст. 322 КК України)

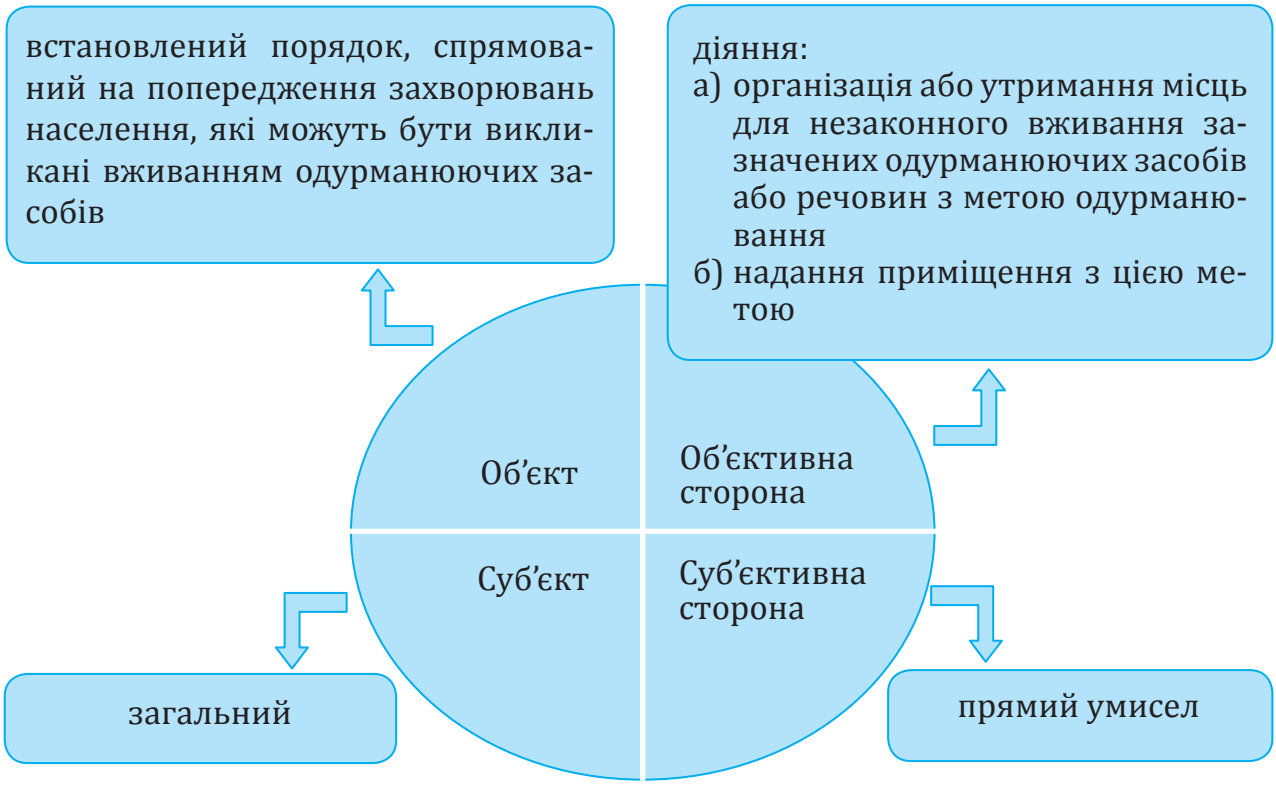

Спонукання неповнолітніх до застосування допінгу (ст. 323 КК України)

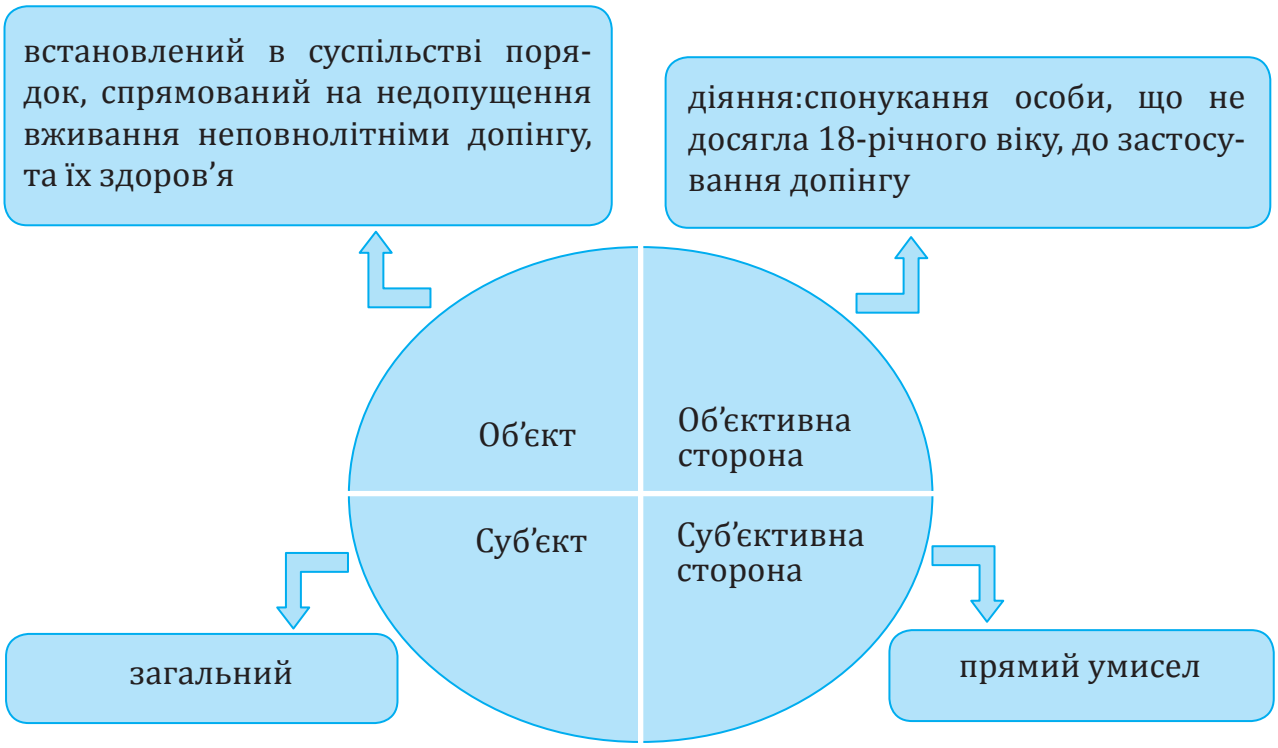

Кваліфікуючі ознаки (ст. 323 КК України)

- та сама дія, вчинена батьком, матір'ю, вітчимом, мачухою, опікуном чи піклувальником або особою, на яку покладено обов'язки щодо виховання потерпілого чи піклування про нього, його тренером
- та сама дія, вчинена повторно
- та сама дія, вчинена особою, яка раніше вчинила один із злочинів, передбачених ст. ст. 314, 315, 317, 324 КК України

Особливо кваліфікуючі ознаки (ст. 323 КК України)

- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені щодо двох чи більше осіб
- дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони заподіяли шкоду здоров'ю потерпілого
- дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони заподіяли істотну шкоду здоров'ю потерпілого або інші тяжкі наслідки

Схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів (ст. 324 КК України)

Порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням (ст. 325 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 325 КК України)

- ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей
- та сама діяння, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

Порушення правил поводження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами (ст. 326 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 326 КК України)

- те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей
- те саме діяння, якщо воно спричинило інші тяжкі наслідки

Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції (ст. 327 КК України)

Кваліфікуючі ознаки (ст. 327 КК України)

- ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей
- ті самі діяння, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки

Розділ XIV

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ, НЕДОТОРКАННОСТІ ДЕРЖАВНИХ КОРДОНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЗОВУ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

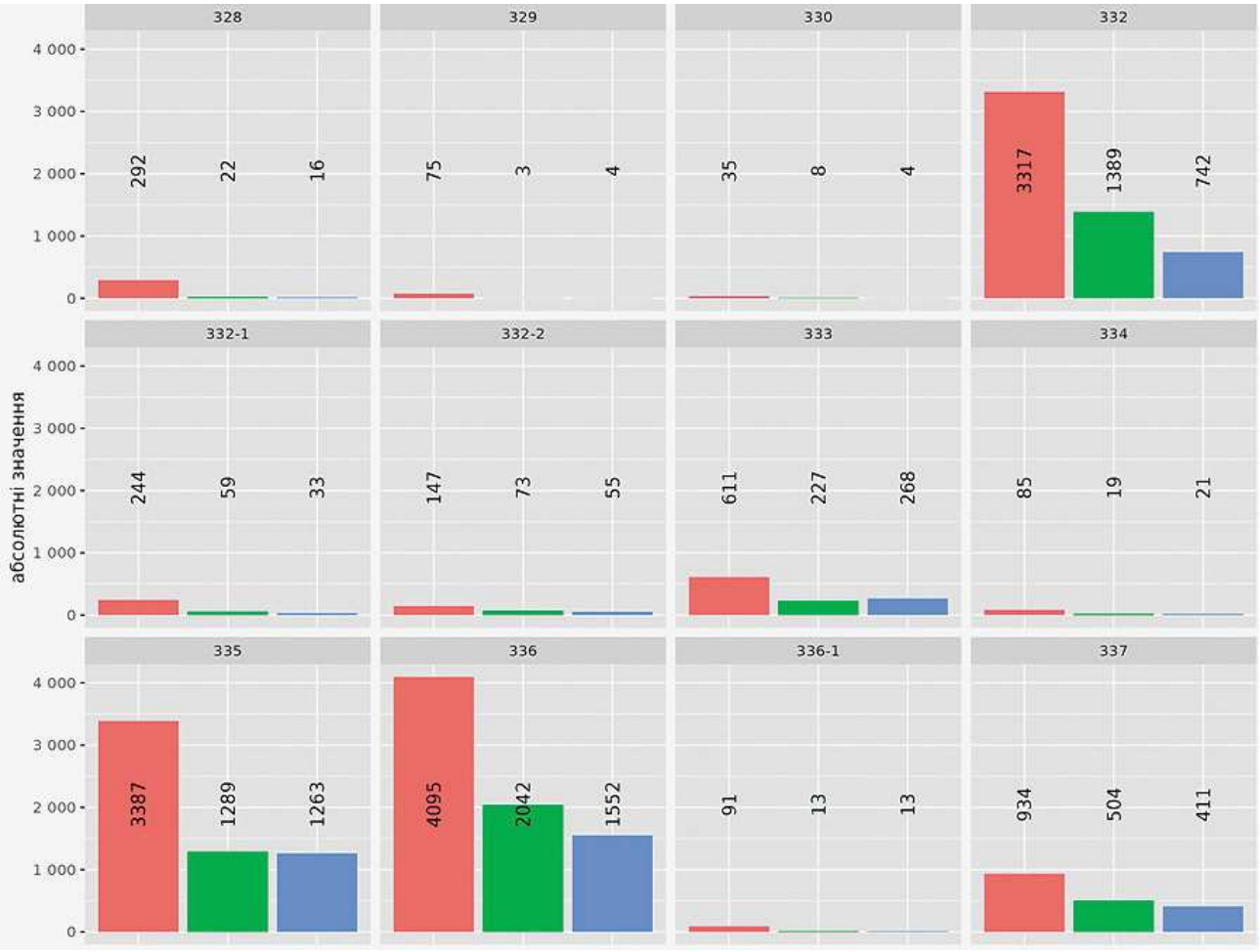

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 332. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України

Стаття 335. Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу

Стаття 336. Ухилення від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період

Стаття 337. Ухилення від військового обліку або навчальних (спеціальних) зборів

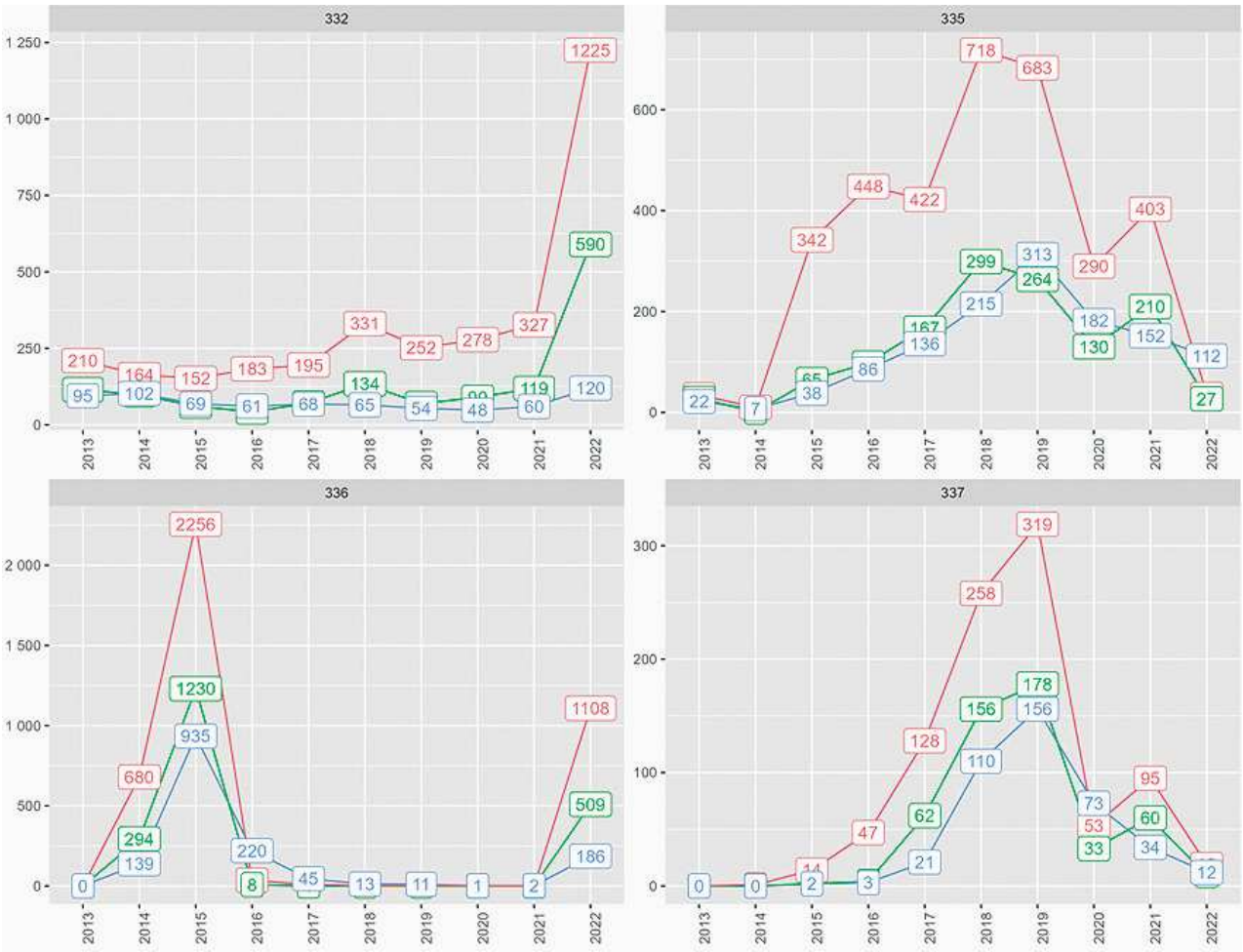

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ, НЕДОТОРКАННОСТІ ДЕРЖАВНИХ КОРДОНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЗОВУ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ

Кримінальні правопорушення, передбачені в розділі XIV КК є загальнонебезпечними діяннями, що посягають на різні сфери національної безпеки України (обороноздатність, недоторканність державних кордонів)

Кримінальні правопорушення, які містяться у розділі XIV КК України

- кримінальні правопорушення, які посягають на відносини у сфері охорони державної таємниці або конфіденційної інформації
- кримінальні правопорушення, які посягають на недоторканність державних кордонів України
- кримінальні правопорушення, які посягають на порядок комплектування збройних сил України, що підриває її обороноздатність

Кримінальні правопорушення, які посягають на відносини у сфері охорони державної таємниці або службової інформації

- розголошення державної таємниці (ст. 328 КК України)
- втрата документів, що містять державну таємницю (ст. 329 КК України)
- передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни (ст. 330 КК України)

Розголошення державної таємниці (ст. 328 КК України)

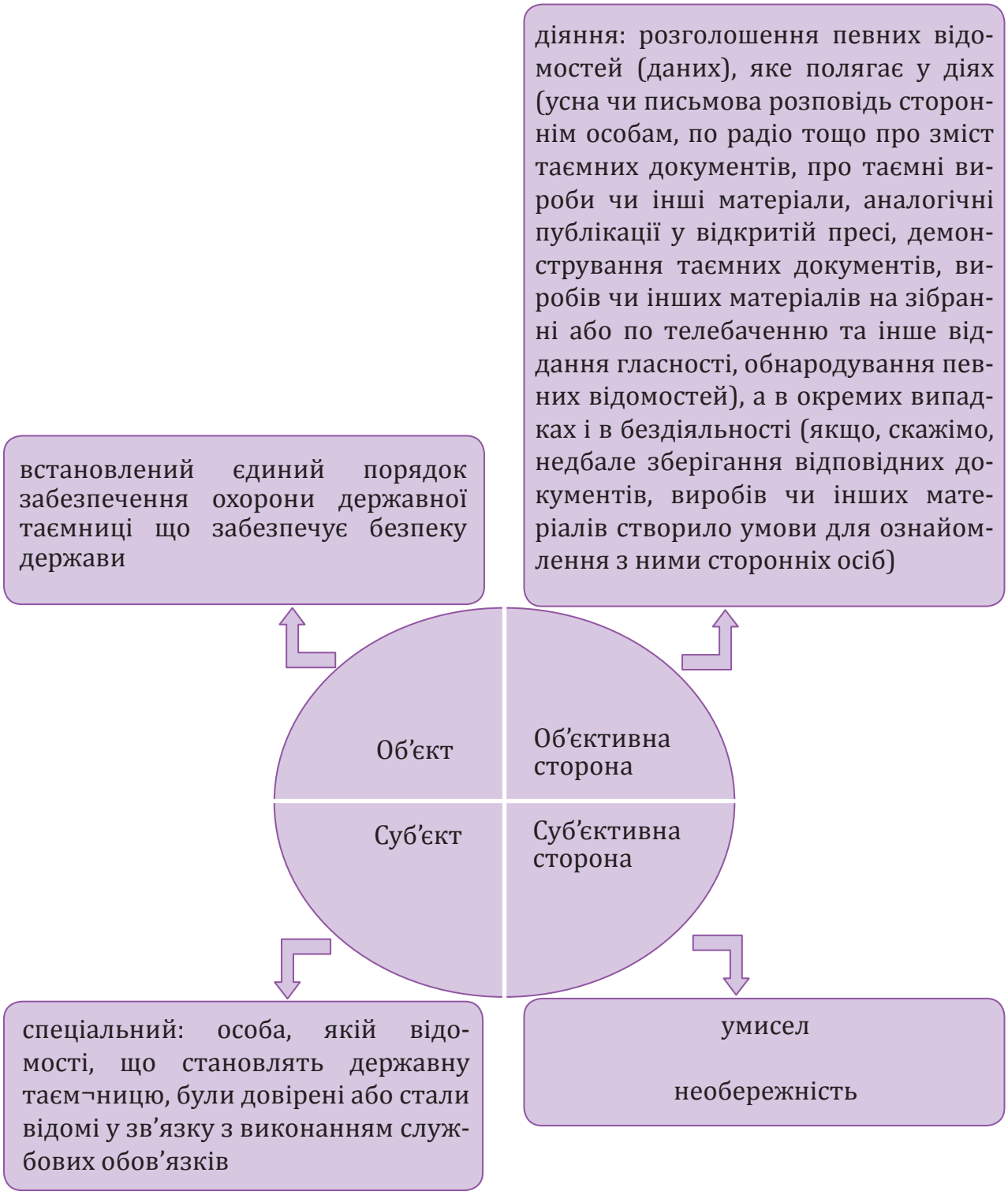

Кваліфікуючі ознаки ст. 328 КК України

→ діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 328 КК України)

Втрата документів, що містять державну таємницю (ст. 329 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 329 КК України

→ діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки (ч. 2. ст. 329 КК України)

Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни (ст. 330 КК України)

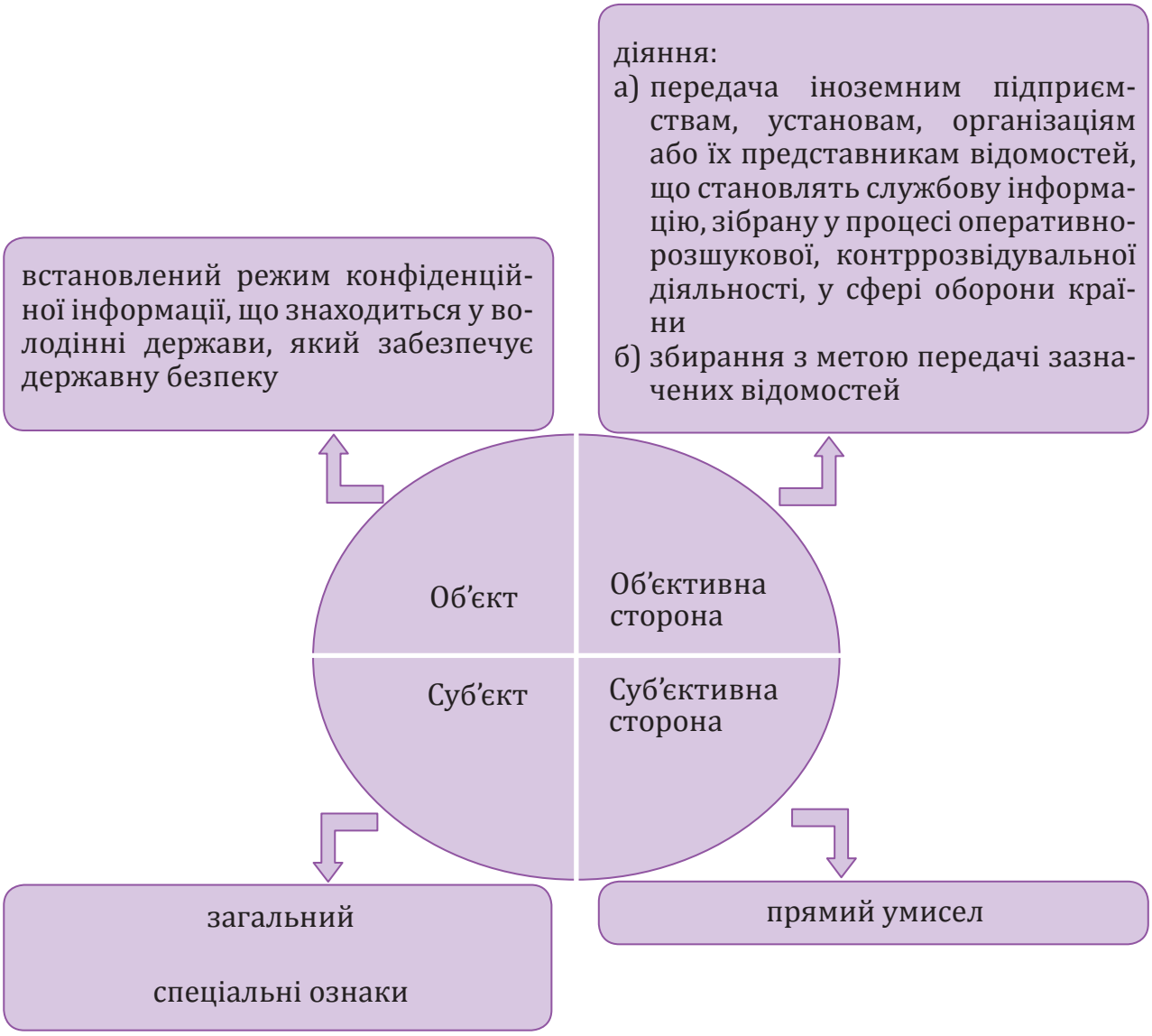

Кваліфікуючі ознаки ст. 330 КК України

- дії, вчинені з корисливих мотивів (ч. 2 ст. 330 КК України)
- дії, що спричинили тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 330 КК України)
- дії вчинені повторно (ч. 2 ст. 330 КК України)
- дії вчинені за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 330 КК України)

Кримінальні правопорушення, які посягають на недоторканність державного кордону України

- незаконне переправлення осіб через державний кордон України (ст. 332 КК України)
- порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї (ст. 332-1 КК України)
- незаконне перетинання державного кордону України (ст. 332-2 КК України)
- порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю (ст. 333 КК України)
- порушення правил міжнародних польотів (ст. 334 КК України)

Незаконне переправлення осіб через державний кордон України (ст. 332 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ч.2 ст. 332 КК України

- дії, вчинені способом, небезпечним для життя чи здоров'я (ч. 2 ст. 332 КК України)
- дії, вчинені щодо кількох осіб (ч. 2 ст. 332 КК України)
- дії, вчинені повторно (ч. 2 ст. 332 КК України)
- дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 332 КК України)
- дії, вчинені службовою особою з використанням службового становища (ч. 2 ст. 332 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ч. 3 ст. 332 КК України

- дії, вчинені вчинені організованою групою (ч. 3 ст. 332 КК України)
- дії, вчинені вчинені з корисливих мотивів (ч. 3 ст. 332 КК України)

Порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї (ст. 332-1 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 332-1 КК України

- дії, вчинені дії, вчинені повторно (ч. 2 ст. 332-1 КК України)
- дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 332-1 КК України)
- дії, вчинені службовою особою з використанням службового становища (ч. 2 ст. 332-1 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ч. 3 ст. 332-1 КК України

дії, вчинені вчинені організованою групою (ч. 3 ст. 332-1 КК України)

Незаконне перетинання державного кордону України (ст. 332-2 КК України)

діяння:
а) перетин державного кордону України з метою завдання шкоди інтересам України
б) перетин державного кордону України особою, якій заборонено в'їзд на територію України
в) перетин державного кордону України представниками підрозділів збройних сил чи інших силових відомств держави-агресора у будь-який спосіб поза пунктами пропуску через державний кордон України без відповідних документів, або за документами, які містять недостовірні відомості

встановлений порядок перетину державного кордону України

Об'єкт	Об'єктивна сторона
Суб'єкт	Суб'єктивна сторона

загальний

спеціальний:
а) особи, яким заборонено в'їзд на територію України
б) представники підрозділу збройних сил чи інших силових відомств держави-агресора
в) особи, які мають на меті незаконно перетнути державний кордон України з метою заподіяння шкоди інтересам держави

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 332-2 КК України

- дії, вчинені дії, вчинені повторно (ч. 2 ст. 3322 КК України)
- дії, вчинені групою осіб (ч. 2 ст. 332-2 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ч. 3 ст. 332-2 КК України

- дії, поєднані з насильством (ч. 3 ст. 332-2 КК України)
- дії, поєднані із застосуванням зброї (ч. 3 ст. 332-2 КК України)

Порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю (ст. 333 КК України)

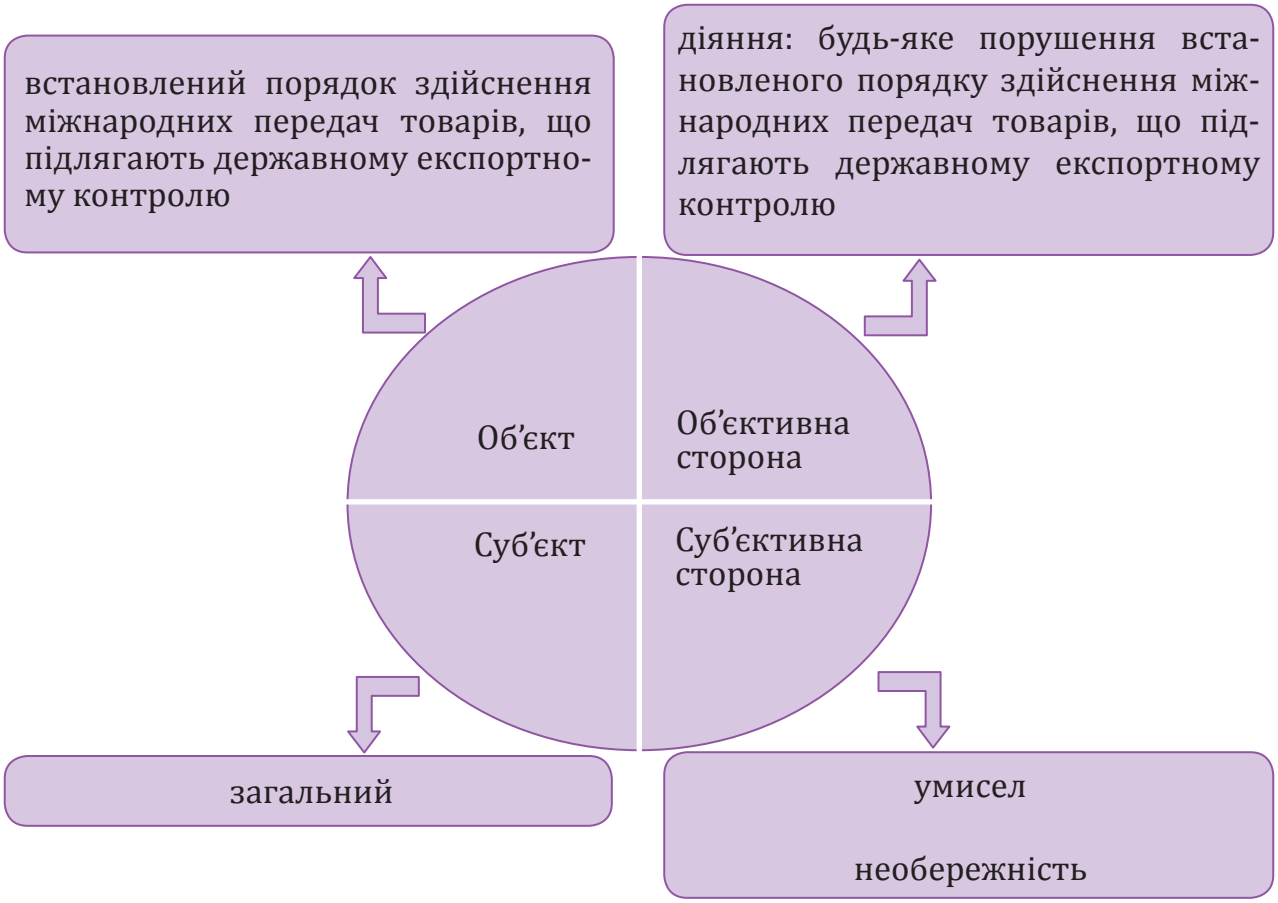

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 333 КК України

- дії, вчинені дії, вчинені повторно (ч. 2 ст. 333 КК України)
- дії, вчинені організованою осіб (ч. 2 ст. 333 КК України)

Порушення правил міжнародних польотів (ст. 334 КК України)

Кримінальні правопорушення, які посягають на порядок комплектування збройних сил України, що підриває її обороноздатність

- ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу (ст. 335 КК України)
- ухилення від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період (ст. 336 КК України)
- ухилення від проходження служби цивільного захисту в особливий період чи у разі проведення цільової мобілізації (ст. 336-1 КК України)
- ухилення від військового обліку або навчальних (спеціальних) зборів (ст. 337 КК України)

Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу (ст. 335 КК України)

Ухилення від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період (ст. 336 КК України)

діяння: ухилення від призову на строкову військову службу та військову службу осіб офіцерського складу шляхом дії або так званої змішаної бездіяльності (ухилення від виконання певного обов'язку вчинюється шляхом вчинення активних дій)

у формі бездіяльності – у нез'явленні:
а) до призовної дільниці
б) до військової частини

крім того, незаконне отримання так званої «броні»

порядок формування ЗС України та комплектування інших військових формувань в Україні

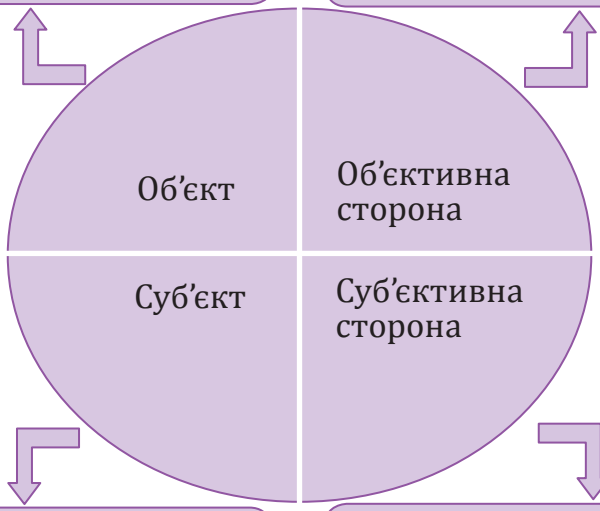

спеціальний: громадянин України від 18 років і до граничного віку перебування в запасі І-го та ІІ-го розряду (відповідно до ЗУ «Про військовий обов'язок і військову службу»)

прямий умисел

Ухилення від проходження служби цивільного захисту в особливий період чи у разі проведення цільової мобілізації (ст. 336-1 КК України)

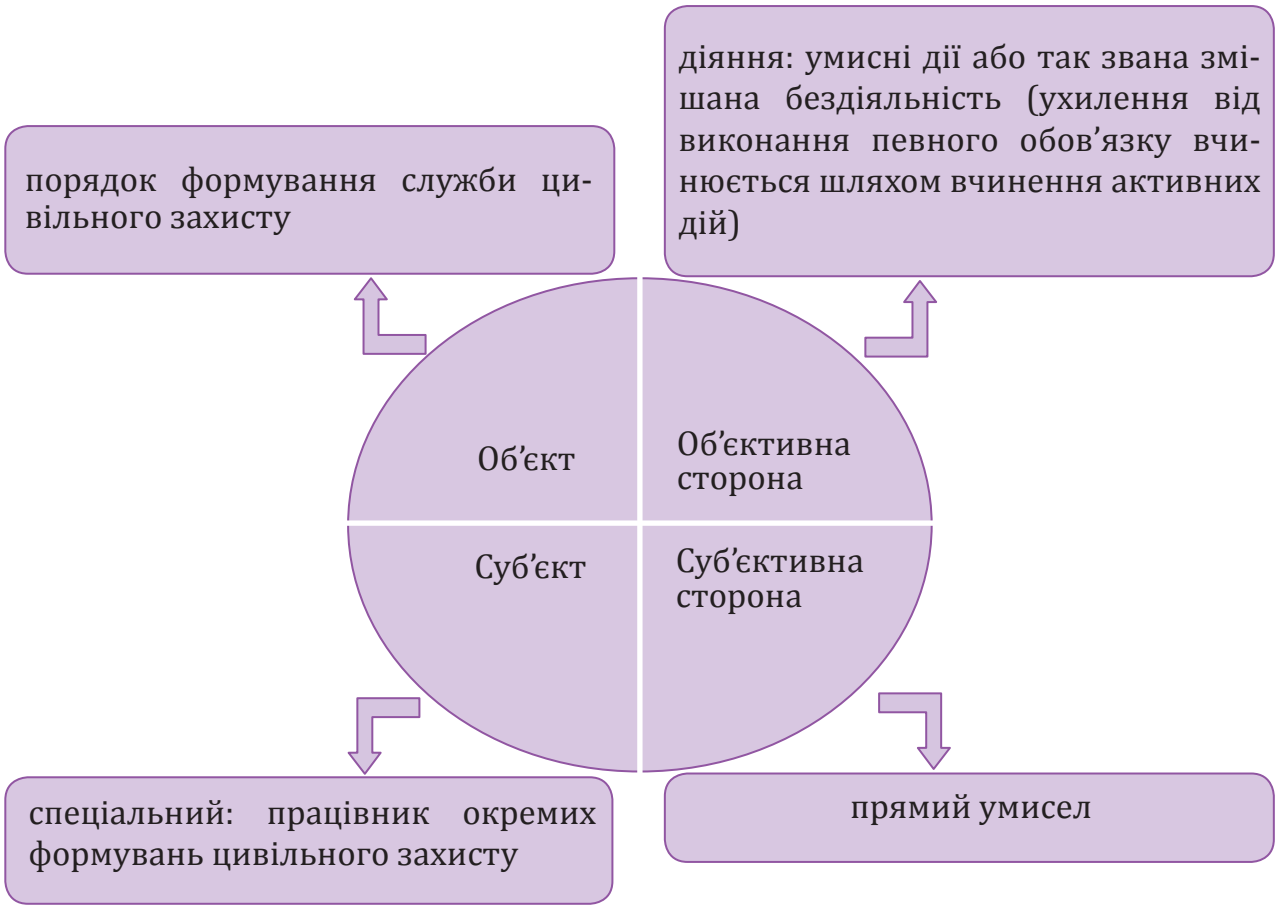

Ухилення від військового обліку або навчальних (спеціальних) зборів (ст. 337 КК України)

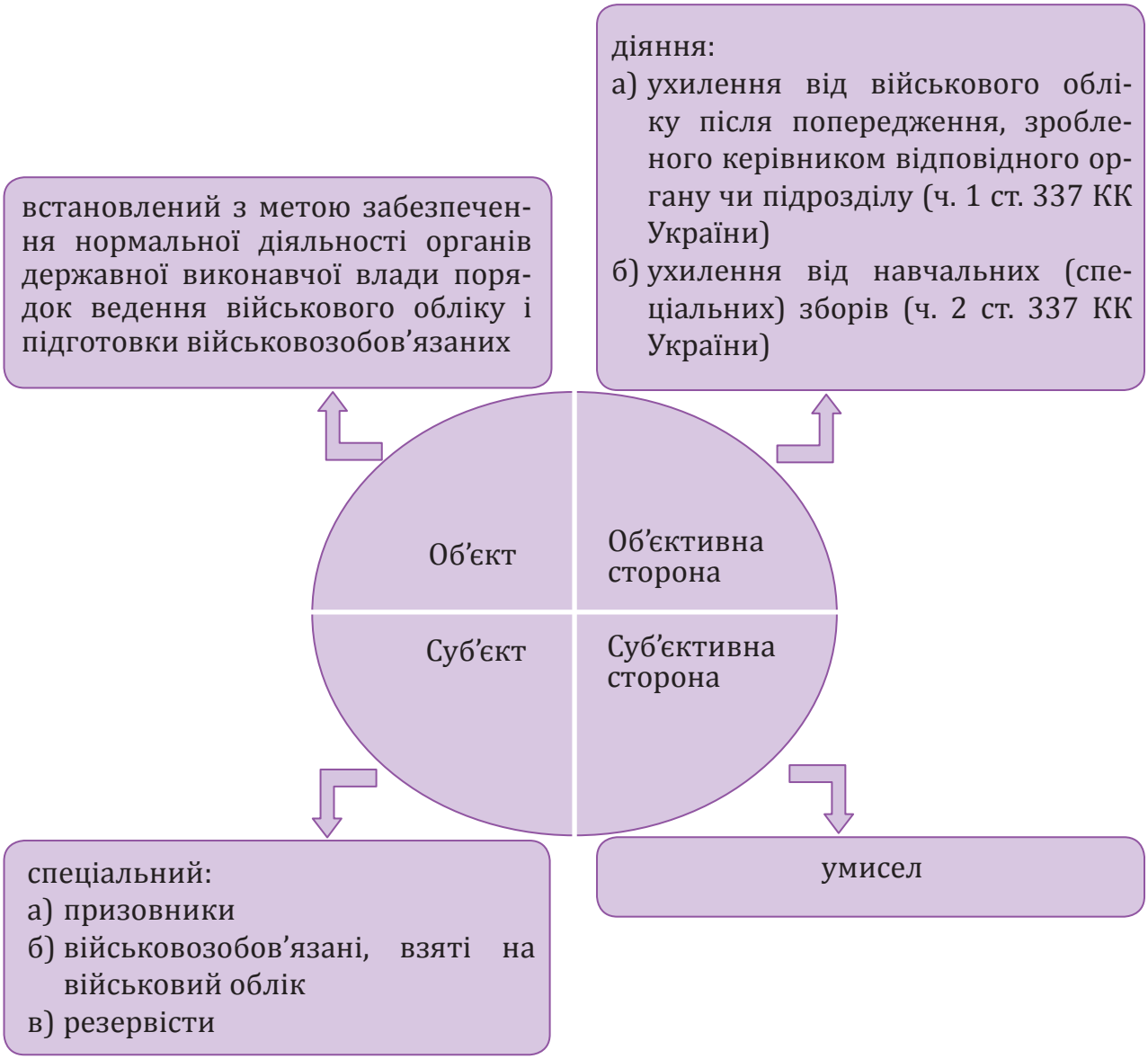

Розділ XV

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ АВТОРИТЕТУ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ОБ'ЄДНАНЬ ГРОМАДЯН ТА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖУРНАЛІСТІВ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

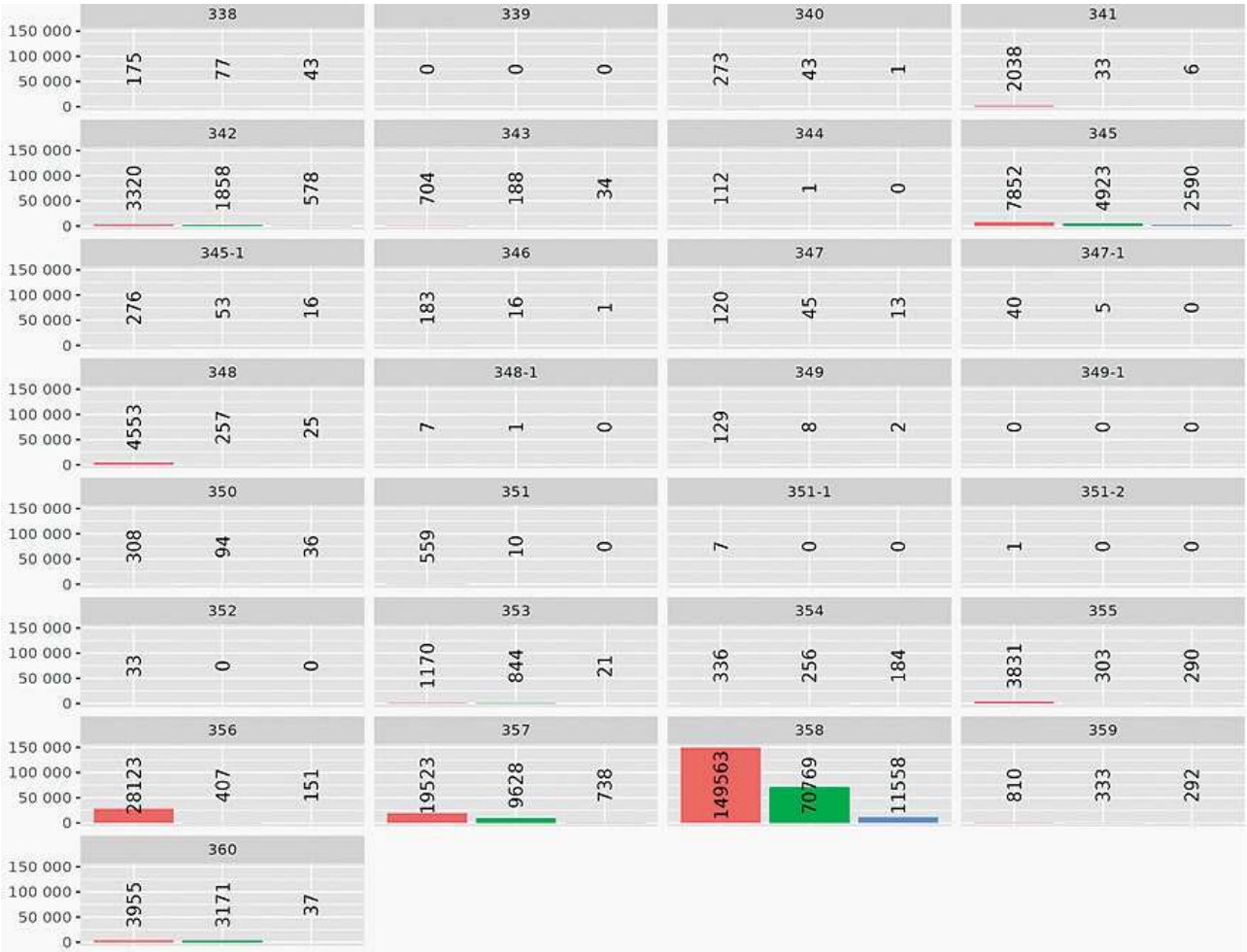

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 342. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Стаття 345. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу

Стаття 348. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця

Стаття 356. Самоправство

Стаття 357. Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження

Стаття 358. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів

- Обліково-кримінальних правопорушень
- Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру
- Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ АВТОРИТЕТУ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ОБ'ЄДНАНЬ ГРОМАДЯН ТА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖУРНАЛІСТІВ

Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів – це передбачені у розділі XV Особливої частини КК суспільно небезпечні винні діяння, які істотно порушують суспільні відносини, які забезпечують нормальне функціонування органів влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян та їх представників; протидіють нормальній діяльності цих органів, послаблюють їх авторитет, заподіюють шкоду життю, здоров'ю, гідності або власності громадян, іншим об'єктам, які охороняються законом.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

- проти державної символіки
- проти авторитету органів влади та управління
- проти осіб, які виконують владні та управлінські функції
- проти інформаційного забезпечення управлінської діяльності
- проти журналістів

Кримінальні правопорушення проти державної символіки

- наруга над державними символами (ст. 338 КК України)
- незаконне підняття Державного Прапора України на річковому або морському судні (ст. 339 КК України)

Наруга над державними символами (ст. 338 КК України)

Наруга над державними символами (ст. 339 КК України)

встановлений законодавством порядок, відповідно до якого право плавання під Державним Прапором України має лише судно, яке:

а) є державною власністю України або перебуває у власності фізичної особи – громадянина України, або юридичної особи в Україні, заснованої виключно українськими власниками, а так само яке перебуває у цих осіб на умовах договору бербоут-чартеру

б) зареєстроване у Державному судновому реєстрі України або Судновій книзі України

в) отримало свідоцтво про право плавання під Державним Прапором України

діяння: підняття Державного Прапора України без права на цей Прапор

загальний

прямий умисел

Кримінальні правопорушення проти авторитету органів влади та управління

- незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій (ст. 340 КК України)
- захоплення державних або громадських будівель чи споруд (ст. 341 КК України)
- самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи (ст. 353 КК України)
- підкуп працівника підприємства, установи чи організації (ст. 354 КК України)
- примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань (ст. 355 КК України)
- самоправство (ст. 356 КК України)

Незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій (ст. 340 КК України)

Об'єкт

внутрішній та міжнародний авторитет нашої держави

додатковий обов'язковий: життя та здоров'я, воля, честь і гідність особи або ж встановлений порядок виконання службовими особами своїх повноважень

Об'єктивна сторона

діяння: незаконне перешкоджання організації або проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій, і може бути вчинений:

а) службовою особою – із застосуванням насильства або без такого

б) службовою або іншою особою – із застосуванням насильства

Суб'єкт

спеціальний: службова особа, якщо кримінальне правопорушення не пов'язане з насильством

Суб'єктивна сторона

прямий умисел

Захоплення державних або громадських будівель чи споруд (ст. 341 КК України)

нормальна діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян

нормальна робота будь-яких інших підприємств, установ, організацій

додатковий: відносини власності або встановлений порядок користування будівлями чи спорудами

суспільно небезпечна дія

вона виражається у захопленні зазначених вище будівель і споруд

загальний

прямий умисел

мета: незаконно користуватися захопленими будівлею чи спорудою або перешкоджати нормальній діяльності підприємств, установ, організацій

Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи (ст. 353 КК України)

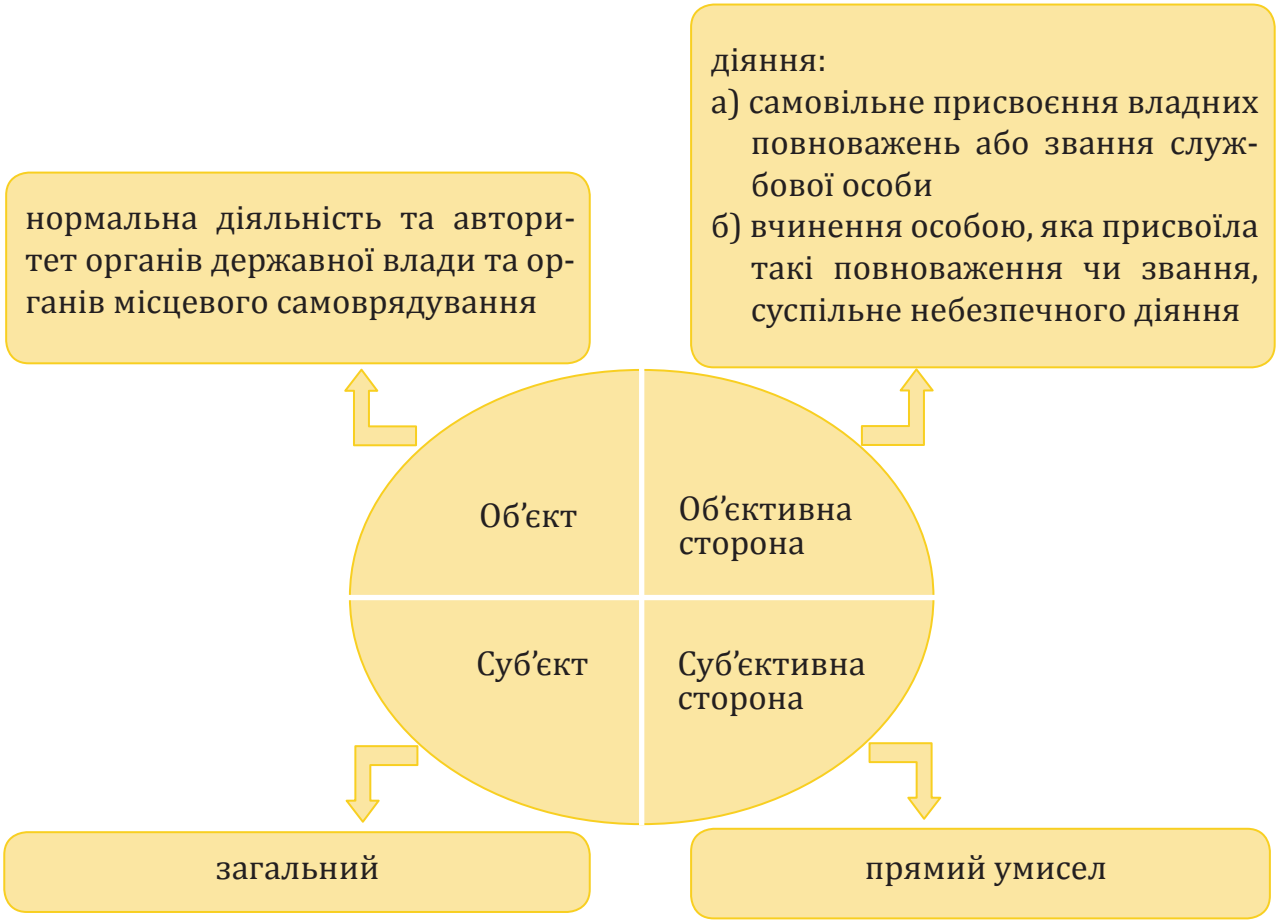

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 353 КК України

- діяння, пов'язане з використанням форменого одягу (ч. 2 ст. 353 КК України)
- дії, пов'язане з використанням службового посвідчення працівника правоохоронного органу (ч. 2 ст. 353 КК України)

Підкуп працівника підприємства, установи чи організації (ст. 354 КК України)

діяння:
а) пропозиція чи обіцянка неправомірної вигоди (ч. 1)
б) прийняття пропозиції, обіцянки чи одержанні будь-якому вигляді неправомірної вигоди (ч. 3)
в) виконання чи невиконання будь-яких дій з використанням становища, яке особа посідає на підприємстві, установі чи організації

авторитет та ділова репутація установ, підприємств та організацій незалежно від форм власності

предмет: неправомірна вигода

спеціальний: працівник підприємства, установи чи організації, який не є службовою особою

прямий умисел

корисливий мотив

Кваліфікуючі ознаки:
- повторно
- за попередньою змовою групою осіб
- поєднане з вимаганням (кваліфікуюча ознака тільки прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди)

Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань (ст. 355 КК України)

Самоправство
(ст. 356 КК України)

Кримінальні правопорушення
проти осіб, які виконують владні та управлінські функції

- опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ст. 342 КК України)
- втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, судового експерта, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця (ст. 343 КК України)
- втручання у діяльність державного діяча (ст. 344 КК України)
- погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу (ст. 345 КК України)
- погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча (ст. 346 КК України)
- умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця (ст. 347 КК України)
- посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця (ст. 348 КК України)
- захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника (ст. 349 КК України)
- погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок (ст. 350 КК України)
- перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради (ст. 351 КК України)
- перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати (ст. 351-1 КК України)
- перешкоджання діяльності Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (ст. 351-2 КК України)
- умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок (ст. 352 КК України)

Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ст. 342 КК України)

діяльність правоохоронних органів та інших органів державної влади, органів примусового виконання рішень, громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону, законних військових формувань на території України, уповноваженим Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

додатковий: особиста недоторканість певної особи

діяння: опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному, приватному виконавцю, члену відповідного громадського формування або військовослужбовцю, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичним особам

час вчинення: під час виконання службових обов'язків

загальний

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки

поєднання опору з примушенням потерпілого шляхом насильства або погрози застосування такого насильства до виконання явно незаконних дій (ч. 3 ст. 342)

Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, судового експерта, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця (ст. 343 КК України)

Кваліфікуючі ознаки

а) дії, що перешкодили запобіганню злочину чи затриманню особи, яка його вчинила (ч. 2 ст. 343 КК України)

б) дії, які вчинені службовою особою з використанням свого службового становища (ч. 2 ст. 343 КК України)

Втручання у діяльність державного діяча (ст. 344 КК України)

Кваліфікуючі ознаки

дії, якщо вони вчинені особою з використанням свого службового становища (ч. 2 ст. 344 КК України)

Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу (ст. 345 КК України)

діяльність правоохоронних органів, їх авторитет

додатковий обов'язковий: психічна недоторканність працівників правоохоронних органів або їх близьких родичів, їх здоров'я

діяння:
а) погроза (ч. 1 ст. 345 КК України)
б) заподіяння побоїв, а також тілесних ушкоджень – легких, середньої тяжкості (ч. 2 ст. 345 КК України) або тяжких (ч. 3 ст. 345 КК України)

загальний

у вигляді заподіяння середньої тяжкості або тяжких тілесних ушкоджень вік: 14 років

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки

дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені організованою групою (ч. 4 ст. 345 КК України)

Погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча (ст. 346 КК України)

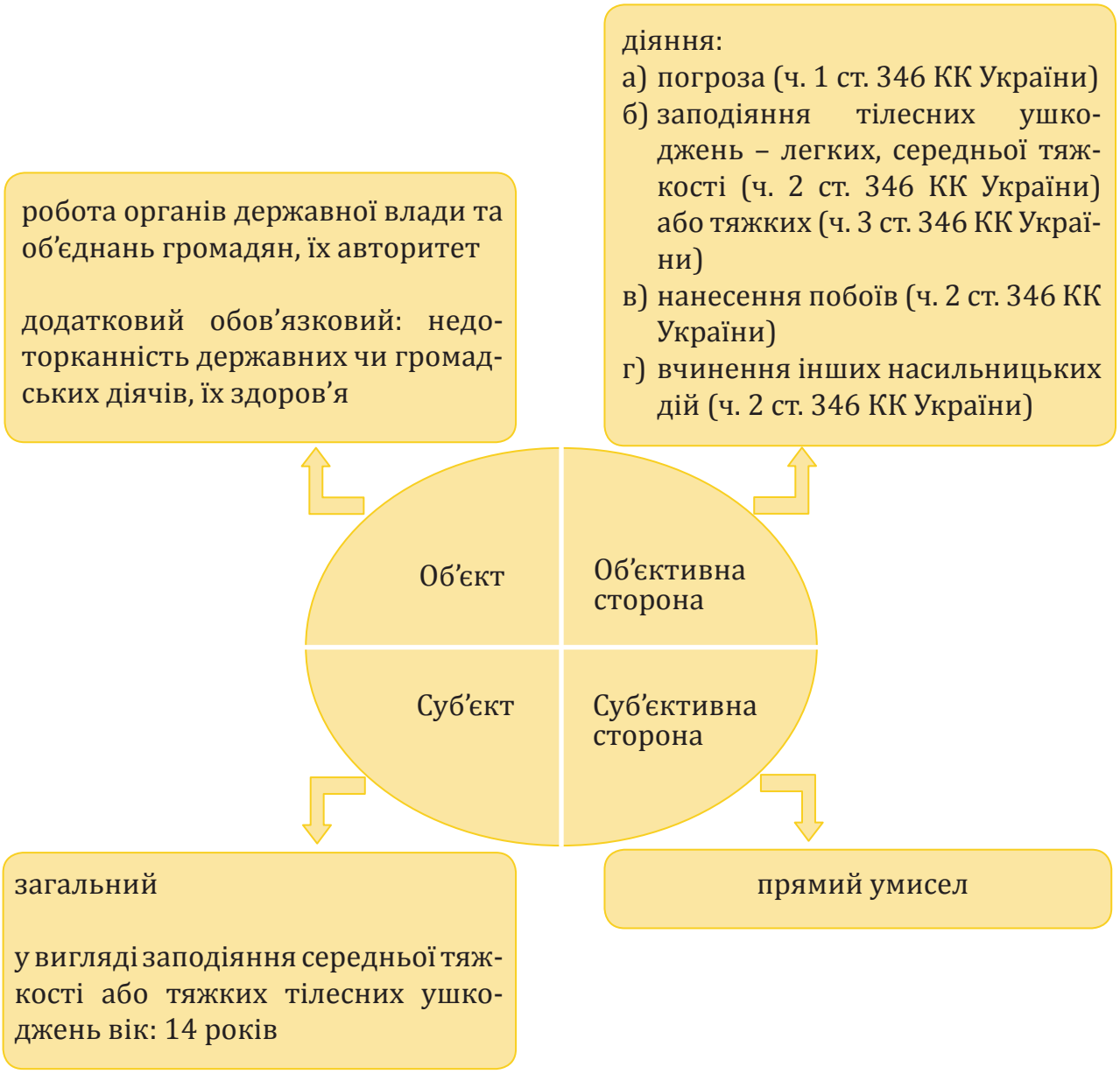

Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця (ст. 347 КК України)

авторитет органів державної влади, а також окремо органів примусового виконання рішень

обов'язковий додатковий: право приватної власності

факультативний: громадський порядок, екологічна безпека, життя або здоров'я людини

діяння

наслідок: знищення чи пошкодження майна

причинний зв'язок

загальний

у вигляді заподіяння середньої тяжкості або тяжких тілесних ушкоджень вік: 14 років

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 347 КК України

- вчинення його шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом (ч. 2 ст. 347 КК України)
- спричинення ним загибелі людей чи інших тяжких наслідків (ч. 2 ст. 347 КК України)

Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця (ст. 348 КК України)

Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника (ст. 349 КК України)

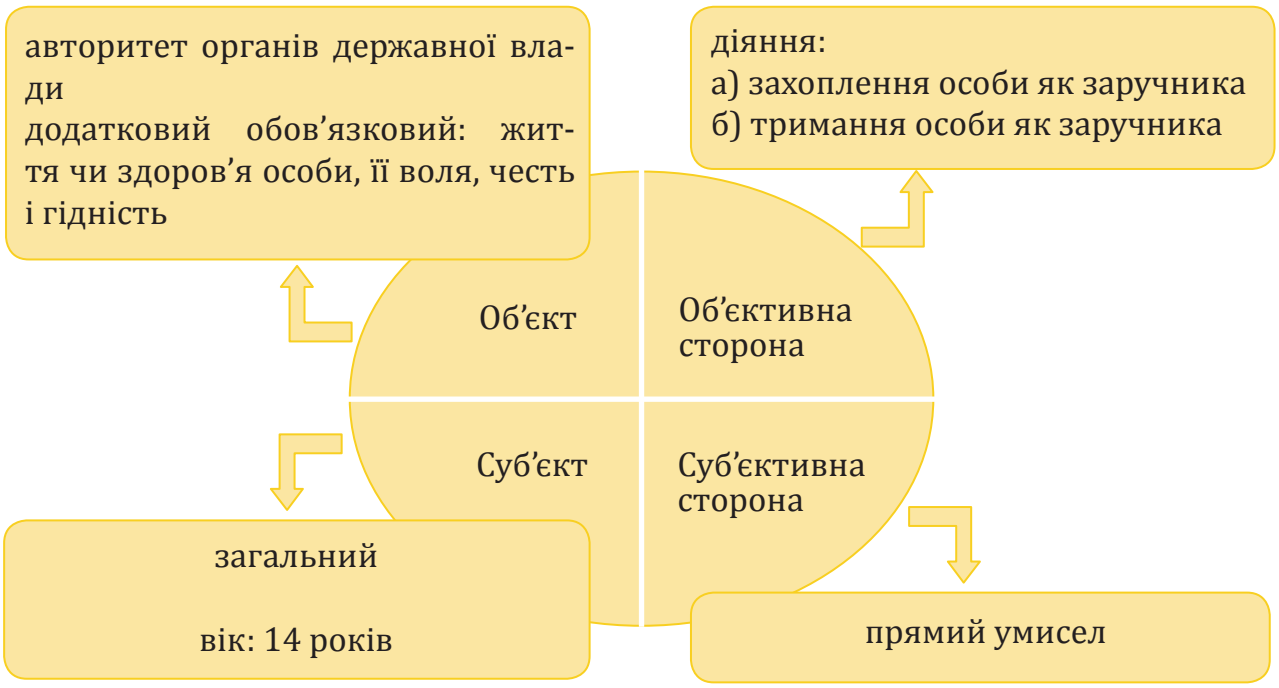

Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок (ст. 350 КК України)

діяння:
а) погроза вбивством, заподіяння тяжких тілесних ушкоджень або знищення чи пошкодження майна загальнонебезпечним способом щодо службової особи чи її близьких або щодо громадянина, який виконує громадський обов'язок (ч. 1 ст. 350 КК України)
б) нанесення побоїв або заподіянні легкого, середньої тяжкості або тяжкого тілесного ушкодження службовій особі або громадянинові, який виконує громадський обов'язок, у зв'язку з їхньою службовою чи громадською діяльністю, а також вчинення таких дій щодо їх близьких (частини 2 і 3 ст. 350 КК України)

правомірна діяльність підприємств, установ, організацій, встановлений порядок виконання громадських обов'язків

додатковий: здоров'я особи, право власності

загальний

за умисне заподіяння середньої тяжкості та тяжкого тілесного ушкодження – загальний вік: 14 років

прямий умисел

Перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради (ст. 351 КК України)

діяння:
а) невиконання законних вимог народного депутата України, депутата місцевої ради, комітету Верховної Ради України або тимчасової та спеціальної слідчої комісії Верховної Ради України
б) створення штучних перешкод у їх роботі
в) надання завідомо неправдивої інформації народному депутатові України, депутату місцевої ради
г) надання недостовірної інформації комітету Верховної Ради України чи тимчасовій та слідчій комісії Верховної Ради України

діяльність народних депутатів України, депутатів місцевих рад, парламентських комітетів і тимчасових слідчих комісій, спеціальних слідчих комісій, а також їх авторитет

спеціальний: службова особа, на яку покладено обов'язок виконувати вимоги народного депутата України чи депутата місцевої ради, комітетів Верховної Ради України чи тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України надавати їм певну інформацію, забезпечувати діяльність цих осіб або органів

прямий умисел

Перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати (ст. 351-1 КК України)

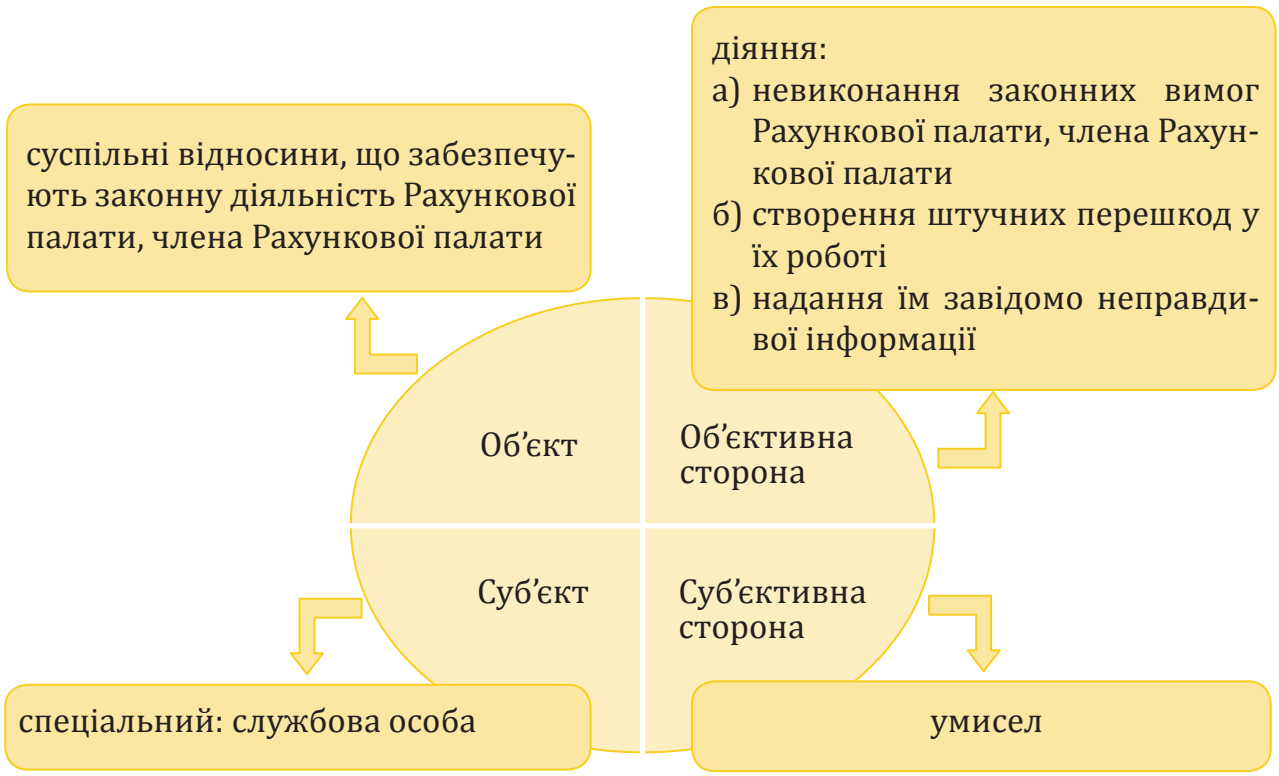

Перешкоджання діяльності Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (ст. 351-2 КК України)

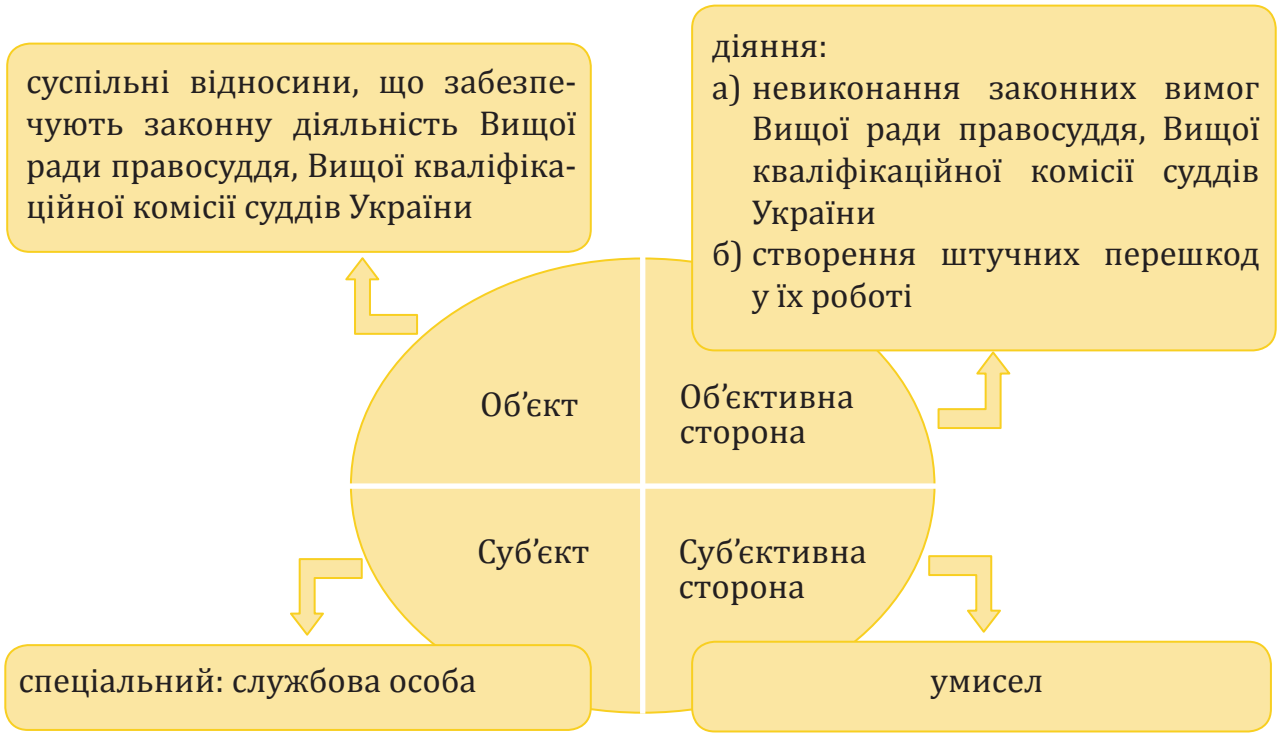

Умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок (ст. 352 КК України)

авторитет органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян

обов'язковий додатковий: право приватної власності

факультативний: громадський порядок, екологічна безпека, життя або здоров'я людини

діяння: знищення чи пошкодження майна

наслідок: майнова шкода

причинний зв'язок

загальний

ч. 2 ст. 352 КК України
вік: 14 років

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки

- вчинення його шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом (ч.2 ст. 352 КК України)
- спричинення ним загибелі людей чи інших тяжких наслідків (ч. 2 ст. 352 КК України)

Кримінальні правопорушення
проти інформаційного забезпечення управлінської діяльності

- викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження (ст. 357 КК України)
- підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів (ст. 358 КК України)
- незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації (ст. 359 КК України)
- умисне пошкодження або руйнування телекомунікаційної мережі (ст. 360 КК України)

Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження (ст. 357 КК України)

Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів (ст. 358 КК України)

діяння:
а) підроблення посвідчення або іншого документа з метою використання його як самим підроблювачем, так і іншою особою
б) збут підробленого документа
в) виготовлення підроблених печаток, штампів чи бланків
г) збут підроблених печаток, штампів чи бланків
ґ) використання завідомо підробленого документа

встановлений порядок виготовлення, використання та обігу вказаних у статті предметів управлінської діяльності

загальний

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки

– повторно (ч. 2 ст. 358 КК України)
– за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 358 КК України)

Незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації (ст. 359 КК України)

встановлений порядок придбання, збуту та використання спеціальних засобів негласного отримання інформації

діяння: незаконне придбання або збут спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, а також незаконному їх використанні

спеціальний: працівники оперативних підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, у разі придбання, збуту чи використання ними спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації без одержання дозволу на їх придбання, збут або використання або з порушенням порядку придбання, збуту чи використання таких засобів, так і будь-які інші фізичні особи, яким виповнилось на момент вчинення злочину 16 років

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки

- повторно або за попередньою змовою групою осіб
- організованою групою або заподіяння істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб

Умисне пошкодження або руйнування телекомунікаційної мережі (ст. 360 КК України)

Кримінальні правопорушення проти журналістів

- погроза або насильство щодо журналіста (ст. 345-1 КК України)
- умисне знищення або пошкодження майна журналіста (ст. 347-1 КК України)
- посягання на життя журналіста (ст. 348-1 КК України)
- захоплення журналіста як заручника (ст. 349-1 КК України)

Погроза або насильство щодо журналіста (ст. 345-1 КК України)

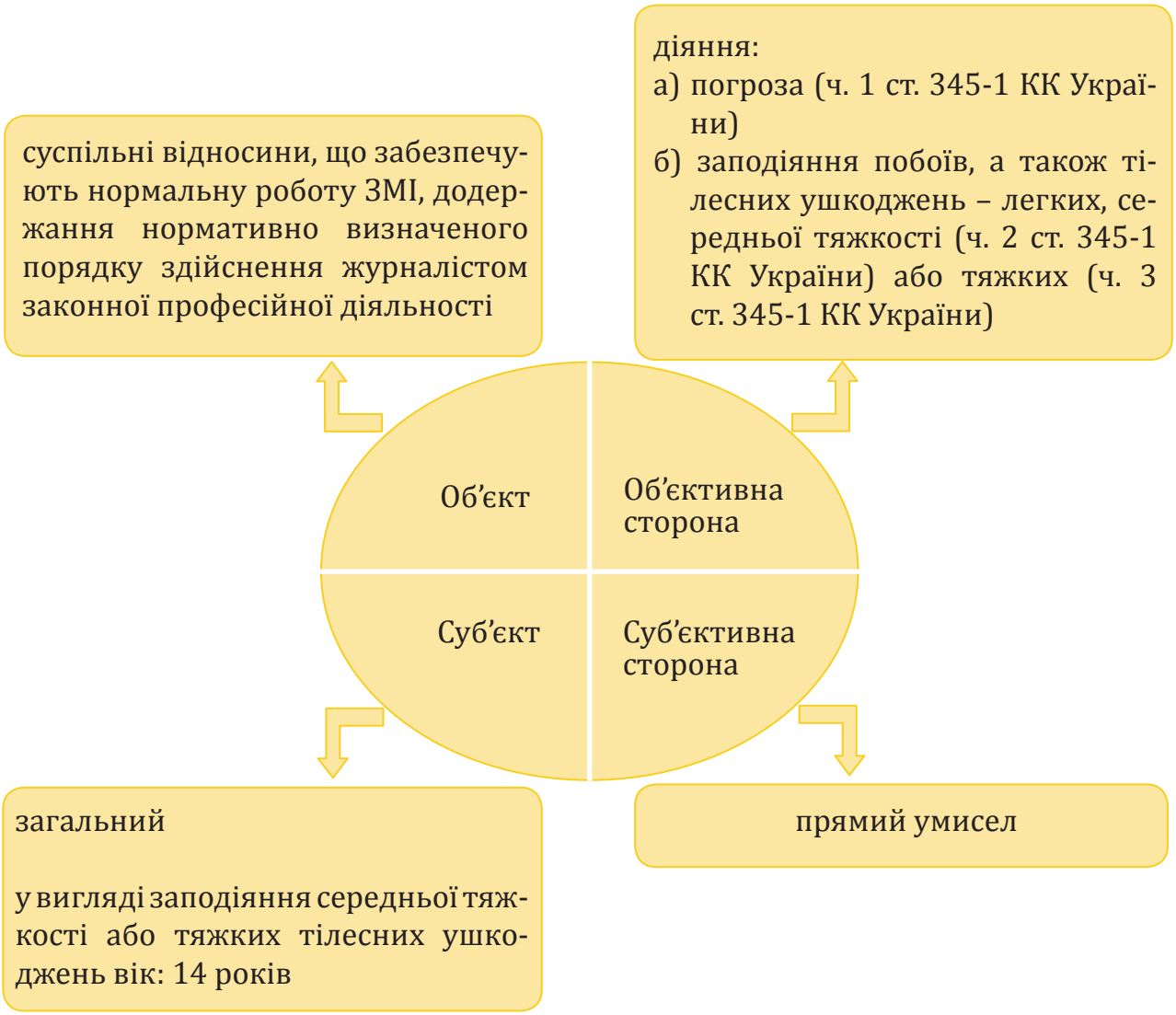

Кваліфікуючі ознаки

дії, вчинені організованою групою (ч. 4 ст. 345-1 КК України)

Умисне знищення або пошкодження майна журналіста (ст. 347-1 КК України)

Кваліфікуючі ознаки

- вчинення його шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом (ч. 2 ст. 347-1 КК України)
- спричинення ним загибелі людей чи інших тяжких наслідків (ч. 2 ст. 347-1 КК України)

Посягання на життя журналіста
(ст. 348-1 КК України)

Захоплення журналіста як заручника
(ст. 349-1 КК України)

Розділ XVI

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ МАШИН (КОМП'ЮТЕРІВ), СИСТЕМ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖ І МЕРЕЖ ЕЛЕКТРОЗВ'ЯЗКУ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

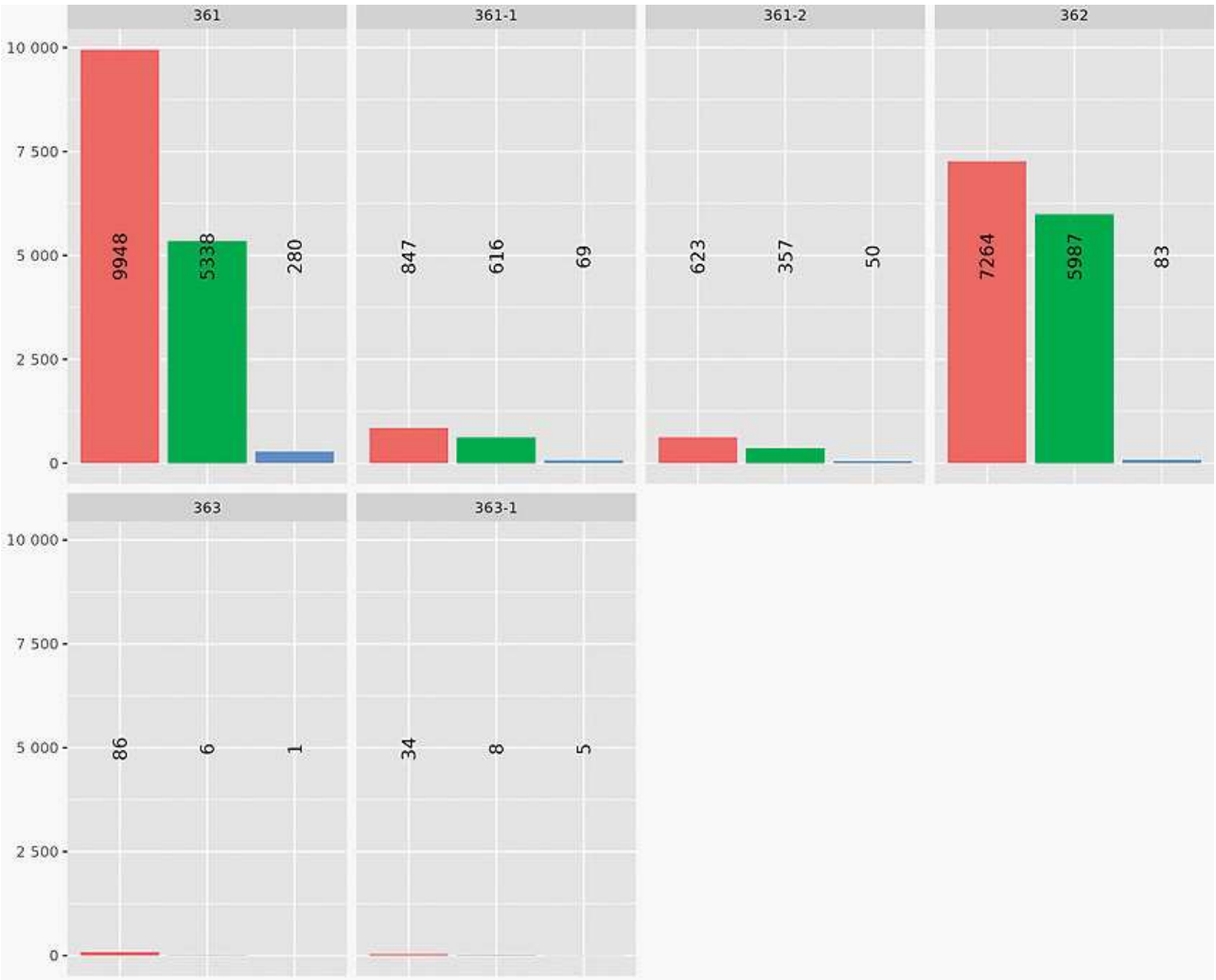

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 361. Несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж

Стаття 361-1. Створення з метою протиправного використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут

Стаття 361-2. Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації

Стаття 362. Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї

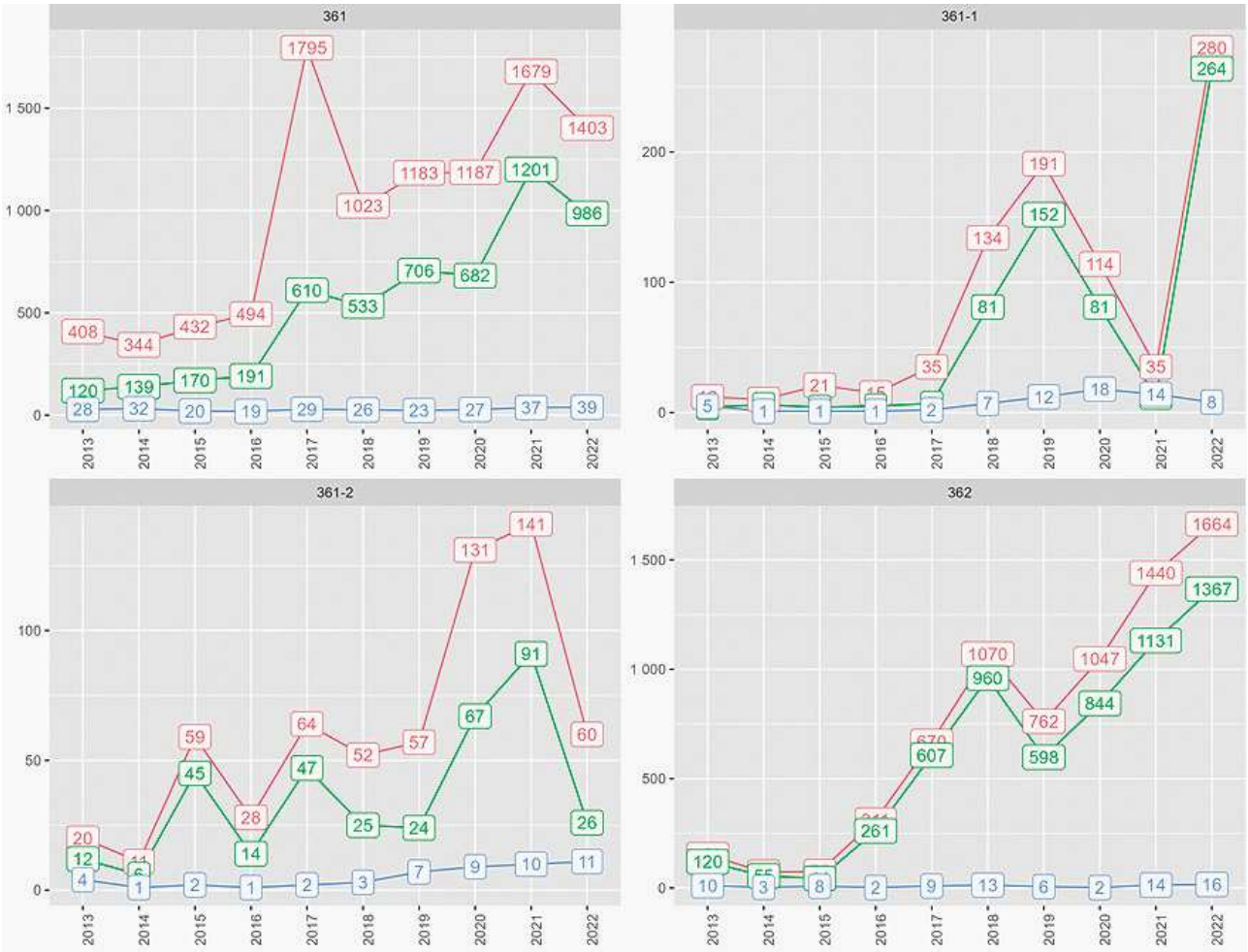

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ МАШИН (КОМП'ЮТЕРІВ), СИСТЕМ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖ І МЕРЕЖ ЕЛЕКТРОЗВ'ЯЗКУ

Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку – це передбачені у розділі XVI Особливої частини КК умисне втручання в роботу автоматизованих систем, що призвело до перекручення чи знищення інформації або її носіїв, а також розповсюдження програмних і технічних засобів, призначених для незаконного проникнення в автоматизовані системи і здатних спричинити перекручення або знищення інформації чи носіїв інформації

Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку

- несанкціоноване втручання в роботу інформаційних систем, створення шкідливих програм, збут або розповсюдження інформації
- несанкціоновані дії з інформацією ЕОМ, вчинені особою, яка має доступ до неї
- порушення правил експлуатації та перешкоджання роботі ЕОМ

Несанкціоноване втручання в роботу ЕОМ, створення шкідливих програм, збут або розповсюдження інформації

- несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж (ст. 361 КК України)
- створення з метою протиправного використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут (ст. 361-1 КК України)
- несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації (ст. 361-2 КК України)

Несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж (ст. 361 КК України)

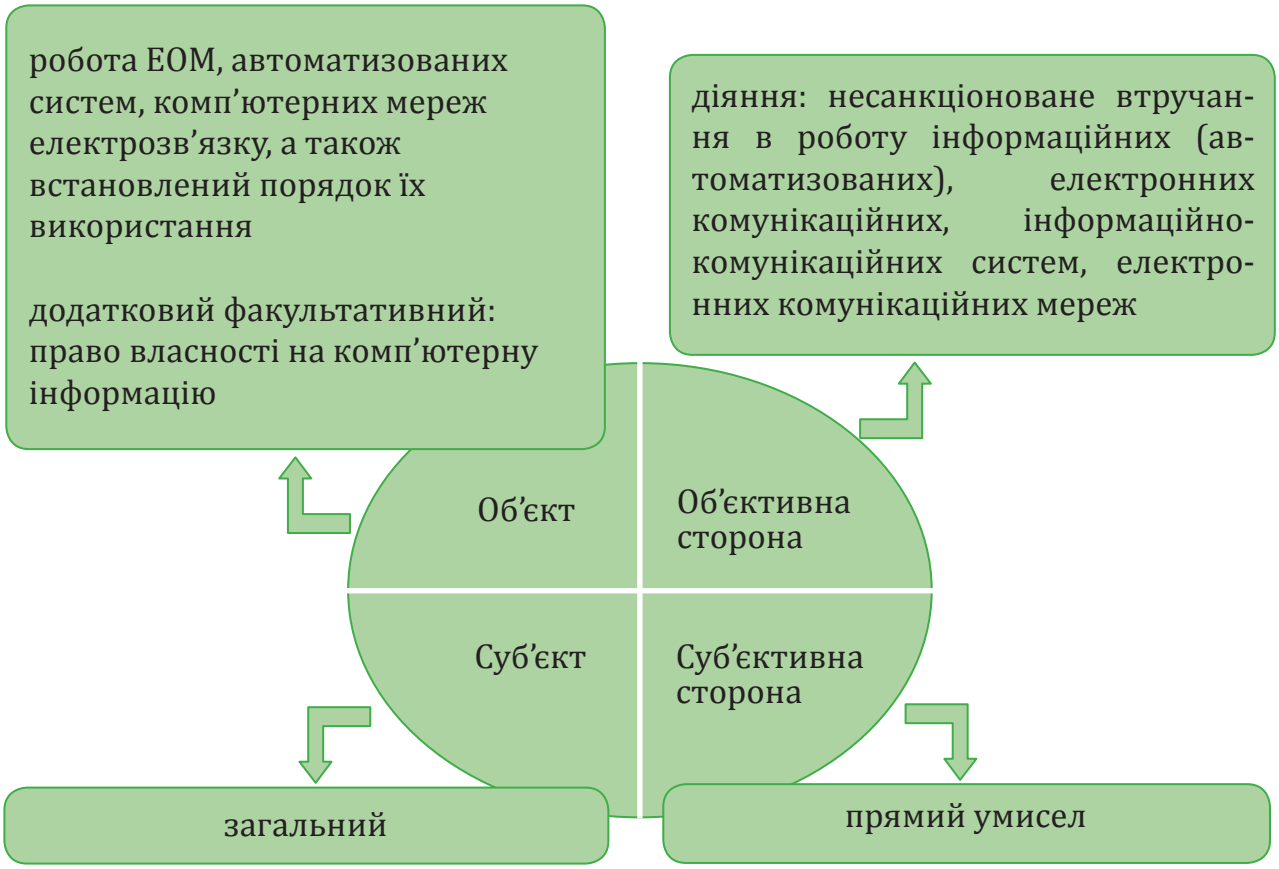

Кваліфікуючі ознаки

- повторно (ч. 2 ст. 361 КК України)
- за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 361 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки

- що призвели до витоку, втрати, підробки, блокування інформації, спотворення процесу обробки інформації або до порушення встановленого порядку її маршрутизації (ч. 3 ст. 361 КК України)
- заподіяння значної шкоди чи створення небезпеки тяжких технологічних аварій або екологічних катастроф, загибелі або масового захворювання населення чи інших тяжких наслідків (ч. 4 ст. 361 КК України)
- вчинені під час дії воєнного стану (ч. 5 ст. 361 КК України)

не вважаються несанкціонованим втручанням в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж, якщо вони були вчинені відповідно до порядку пошуку та виявлення потенційних вразливостей таких систем чи мереж (ч. 6 ст. 361 КК України)

Створення з метою протиправного використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут (ст. 361-1 КК України)

робота інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж

додатковий факультативний: право власності на комп'ютерну техніку

діяння:
а) створення шкідливих програмних чи технічних засобів з метою їх подальшого використання, розповсюдження або збуту
б) їх розповсюдження
в) їх збут

загальний

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки

- повторно (ч. 2 ст. 361-1 КК України)
- за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 361-1 КК України)
- значна шкода (ч. 2 ст. 361-1 КК України)

Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації (ст. 361-2 КК України)

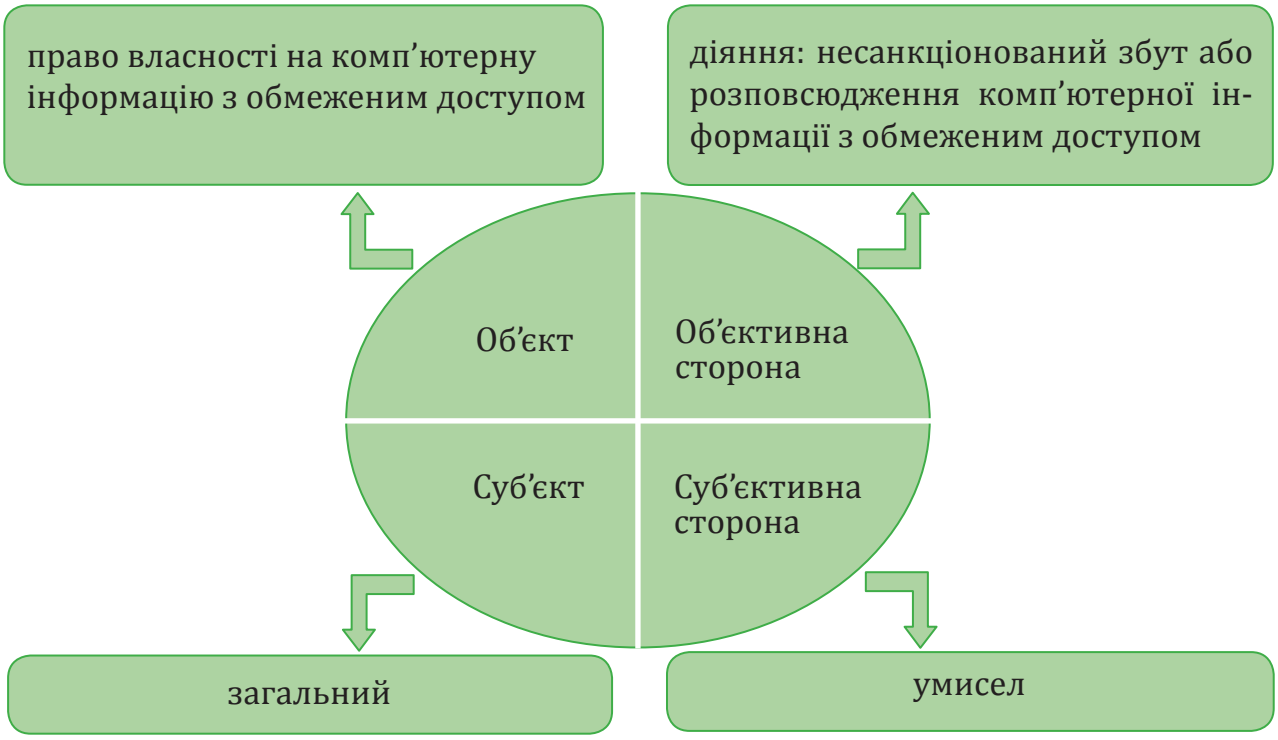

Кваліфікуючі ознаки

- повторно (ч. 2 ст. 361-2 КК України)
- за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 361-2 КК України)
- значна шкода (ч. 2 ст. 361-2 КК України)

Несанкціоновані дії з інформацією ЕОМ, вчинені особою, яка має доступ до неї

несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї (ст. 362 КК України)

Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї (ст. 362 КК України)

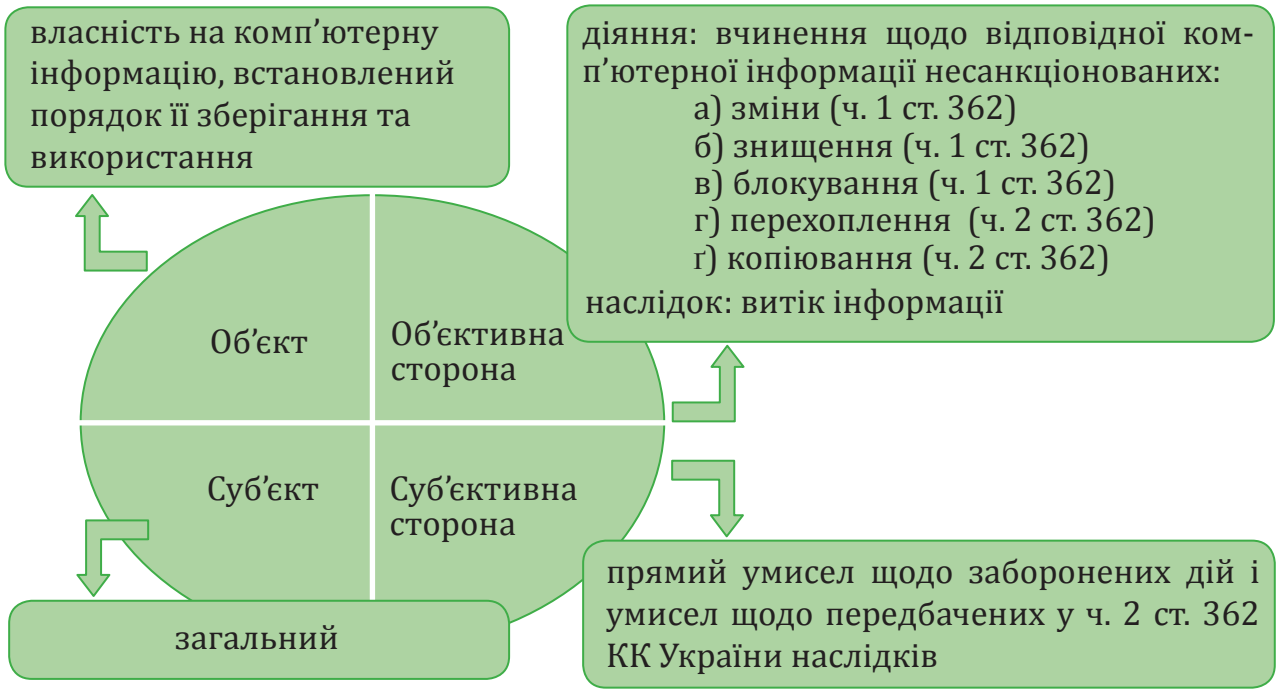

Кваліфікуючі ознаки

- повторно (ч. 3 ст. 362 КК України)
- за попередньою змовою групою осіб (ч. 3 ст. 362 КК України)
- значна шкода (ч. 3 ст. 362 КК України)

Порушення правил експлуатації та перешкоджання роботі ЕОМ

порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється (ст. 363 КК України)

перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку (ст. 363-1 КК України)

Порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється (ст. 363 КК України)

суспільні відносини, у межах яких забезпечується безпека використання ЕОМ (комп'ютерів), а також дотримання порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється

діяння: порушення правил експлуатації ЕОМ (комп'ютерів) або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється, як певними діями так і бездіяльністю за умови настання передбачених статтею наслідків

спеціальний: особа, яка відповідає за експлуатацію ЕОМ, АС, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку

необережність

дії особи, яка умисно порушила правила експлуатації ЕОМ, бажаючи настання передбачених цією статтею наслідків чи свідомо припускаючи їх настання, мають за наявності підстав кваліфікуватись як вчинення чи співучасть у вчиненні відповідного кримінального правопорушення проти власності

Перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку (ст. 363-1 КК України)

Кваліфікуючі ознаки

- повторно (ч. 2 ст. 363-1 КК України)
- за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 363-1 КК України)
- значна шкода (ч. 2 ст. 363-1 КК України)

Розділ XVII

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 364. Зловживання владою або службовим становищем

Стаття 365. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу

Стаття 366. Службове підроблення

Стаття 367. Службова недбалість

Стаття 368. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою

Стаття 369. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі

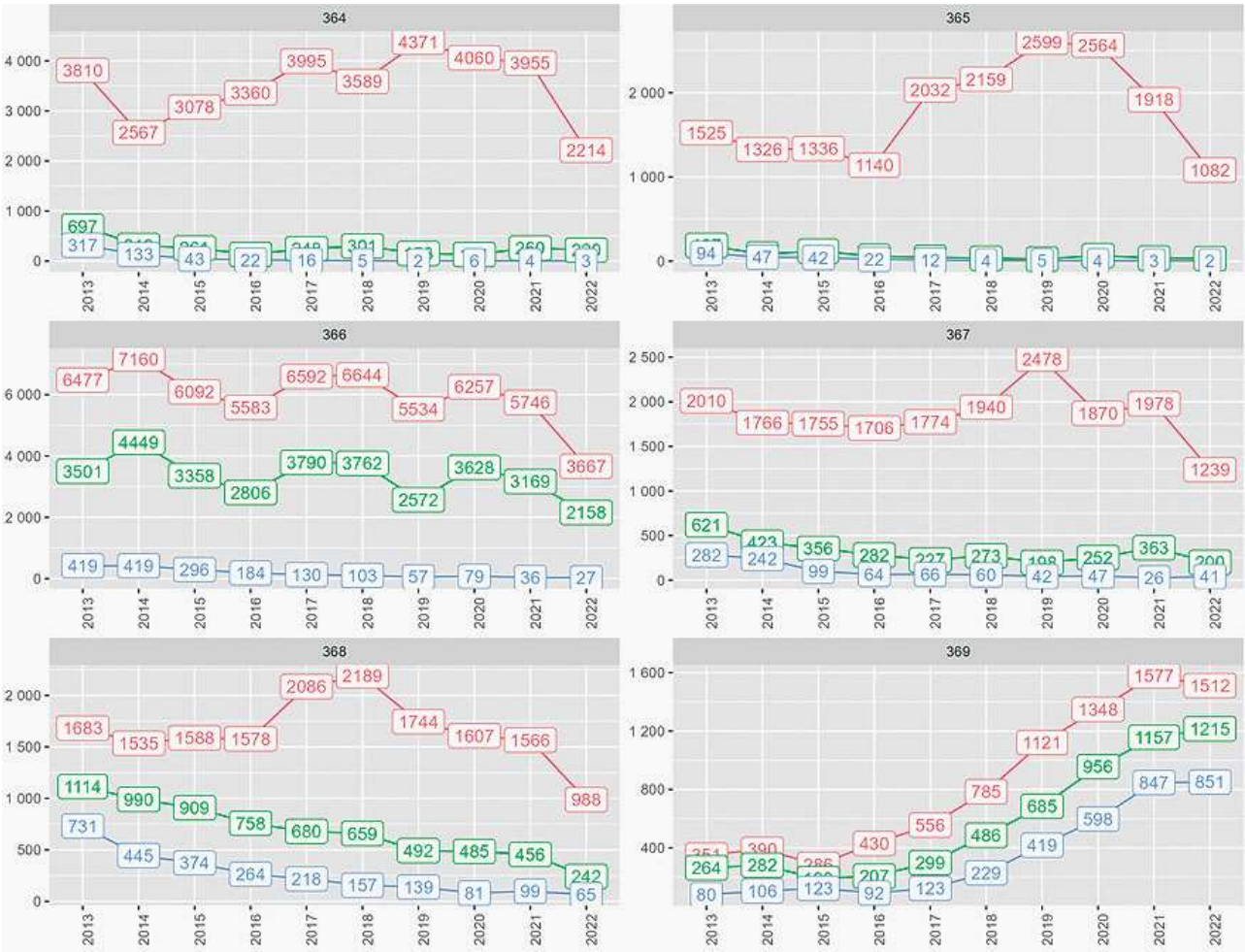

- Обліково-кримінальних правопорушень
- Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру
- Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ

Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг – це передбачені у розділі XVII Особливої частини КК суспільно небезпечні винні діяння, які посягають на встановлений законодавством порядок здійснення службової діяльності в юридичних особах будь-якої форми власності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

- кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності, яка здійснюється тільки в органах державної влади, місцевого самоврядування і юридичних особах публічного права
- кримінальні правопорушення, вчинювані у сфері службової діяльності, яка здійснюється лише в юридичних особах приватного права
- кримінальні правопорушення, які можуть бути вчинені у сфері службової діяльності, що здійснюється в юридичних особах як публічного, так і приватного права
- кримінальні правопорушення, які вчиняються у сфері професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг
- кримінальні правопорушення, які вчиняються у галузі спорту та проведення офіційних спортивних змагань

Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності, яка здійснюється тільки в органах державної влади, місцевого самоврядування і юридичних особах публічного права

- зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України)
- здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України (ст. 364-2 КК України)
- перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (ст. 365 КК України)
- бездіяльність працівника правоохоронного органу щодо незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей (ст. 365-3 КК України)
- декларування недостовірної інформації (ст. 366-2 КК України)
- неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (ст. 366-3 КК України)
- прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України)
- **незаконне збагачення (ст. 368-2 КК України) (визнано такою, що не відповідає Конституції України) згідно з Рішенням Конституційного Суду № 1-р/2019 від 26.02.2019**
- незаконне збагачення (ст. 368-5 КК України)
- пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК України)
- зловживання впливом (ст. 369-2 КК України)

Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України)

Кваліфікуючі ознаки

→ діяння, якщо вони спричинили тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 364 КК України)

Здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України (ст. 364-2 КК України)

Кваліфікуючі ознаки

діяння, якщо вони спричинили тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 364 КК України)

Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (ст. 365 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують нормальну службову діяльність в окремих ланках державного апарату, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, організацій, установ, підприємств незалежно від форми власності. Додатковим факультативним безпосереднім об'єктом злочину є охоронювані законом блага людини, здоров'я і гідність особи тощо

діяння:
а) перевищення влади
б) перевищення службових повноважень

наслідок: істотна шкода або тяжкі наслідки правам, свободам та інтересам фізичних, юридичних осіб або державним чи громадським інтересам

причинний зв'язок

спеціальний: працівник правоохоронного органу

умисна (змішана) форма вини

Кваліфікуючі ознаки ст. 365 КК України:

- супроводжувалися насильством (ч. 2 ст. 365 КК України)
- погрозою застосування насильства (ч. 2 ст. 365 КК України)
- застосування зброї чи спеціальних засобів (ч. 2 ст. 365 КК України)
- болісними і такими, що ображають особисту гідність потерпілого, діями, за відсутності ознак катування (ч. 2 ст. 365 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки:

діяння, якщо вони спричинили тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 365 КК України)

Бездіяльність працівника правоохоронного органу щодо незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей (ст. 365-3 КК України)

Декларування недостовірної інформації (ст. 366-2 КК України)

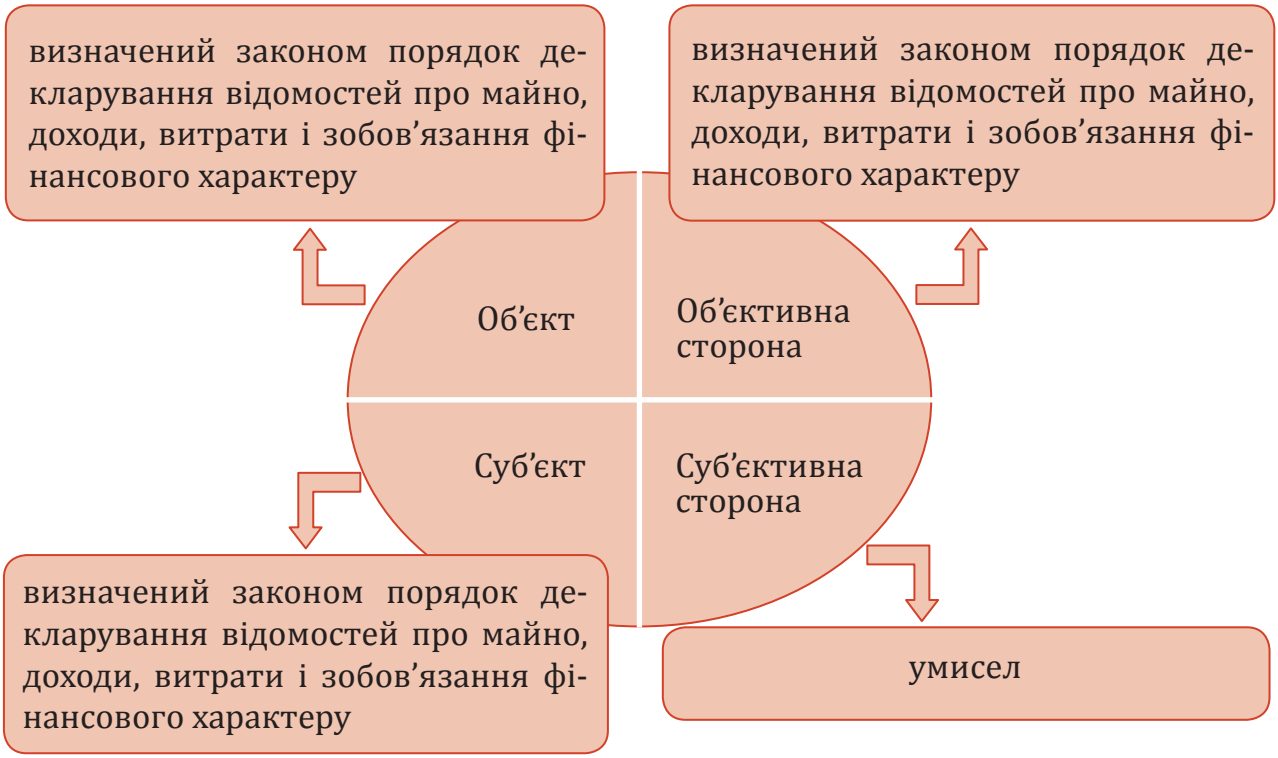

Неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (ст. 366-3 КК України)

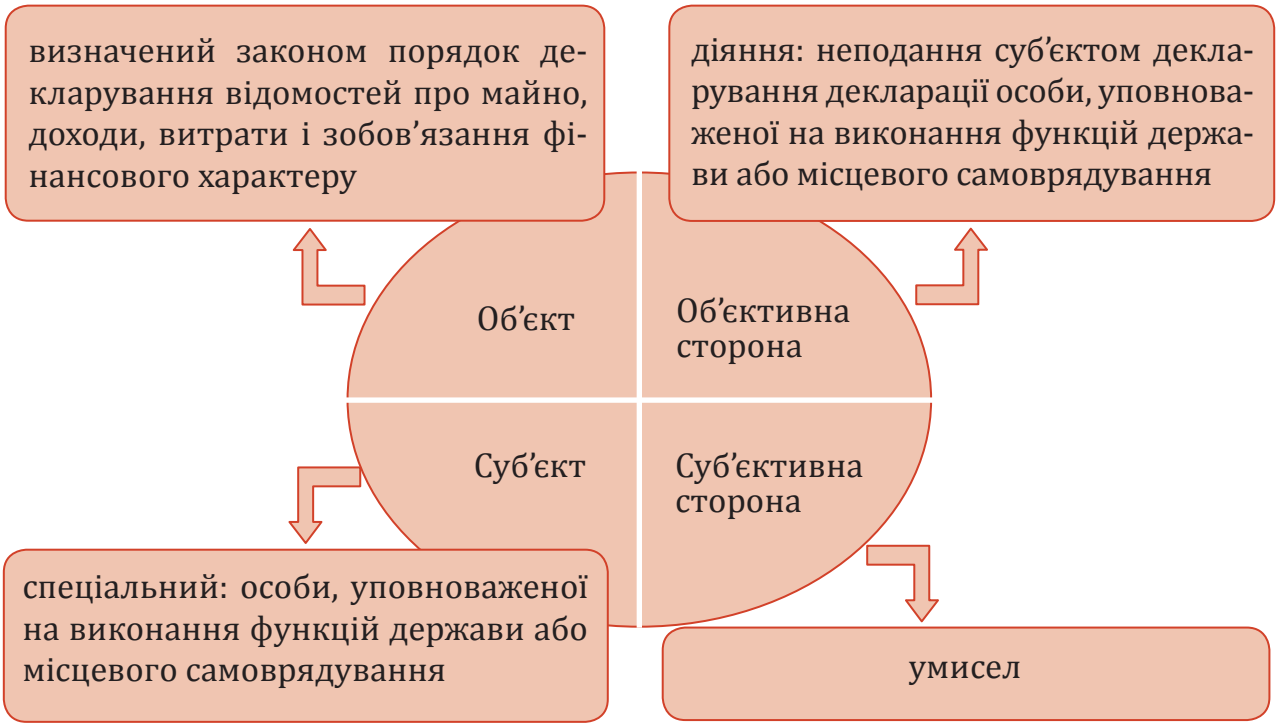

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують нормальну службову діяльність певних ланок державного апарату, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, організацій, установ, підприємств незалежно від форми власності, а також авторитет органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ та організацій

діяння:
а) прийняття пропозиції, обіцянки в отриманні неправомірної вигоди
б) одержання службовою особою неправомірної вигоди
в) прохання надати неправомірну вигоду

спеціальний: службова особа

умисел

Кваліфікуючі ознаки ст. 368 КК України:

неправомірна вигода у значному розмірі (ч. 2 ст. 368 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки :

- неправомірна вигода у великому розмірі (ч. 3 ст. 368 КК України)
- вчинене службовою особою, яка займає відповідальне становище (ч. 3 ст. 368 КК України)
- вчинене за попередньою змовою групою осіб (ч. 3 ст. 368 КК України)
- вчинене повторно (ч. 3 ст. 368 КК України)
- поєднане з вимаганням неправомірної вигоди (ч. 3 ст. 368 КК України)
- неправомірна вигода в особливо великому розмірі (ч. 4 ст. 368 КК України)
- вчинене службовою особою, яка займає особливо відповідальне становище (ч. 4 ст. 368 КК України)

Незаконне збагачення
(ст. 368-5 КК України)

Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК України)

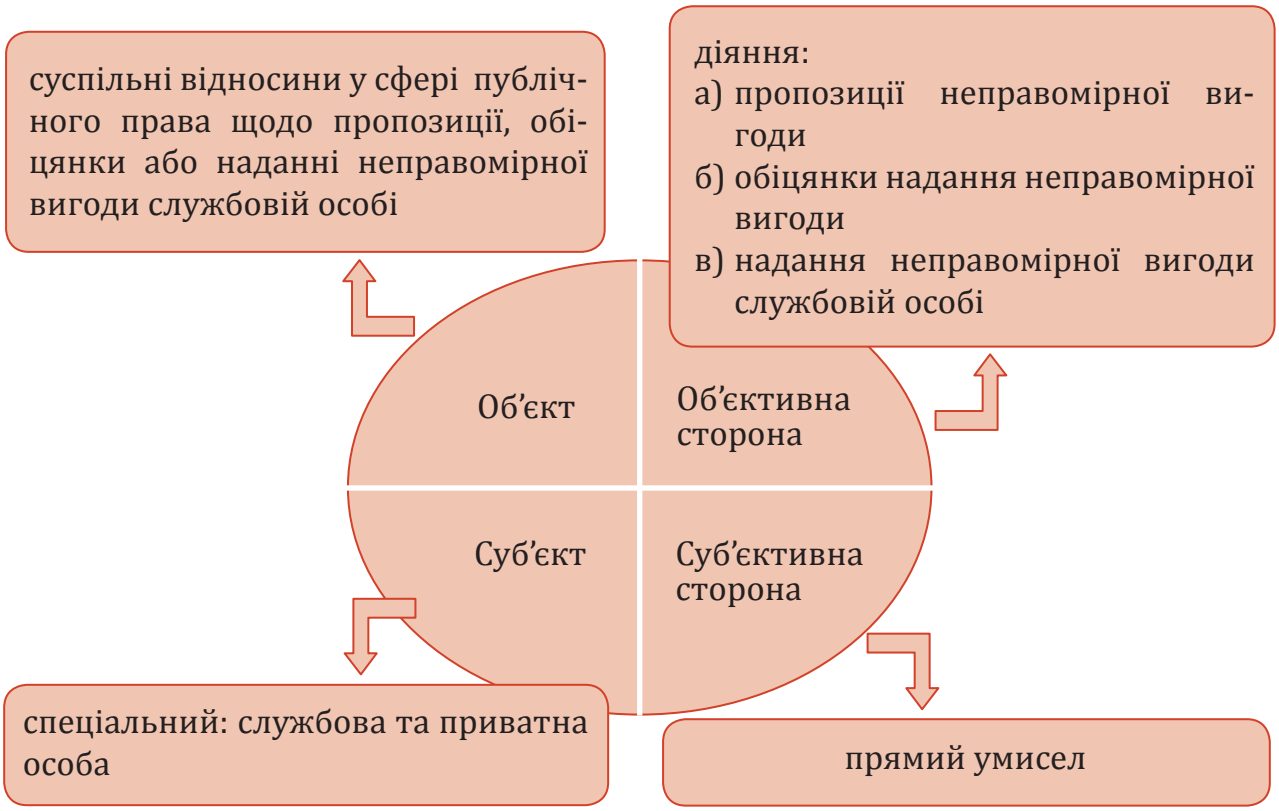

Кваліфікуючі ознаки ст. 369 КК України:

- Вчинення повторно (ч. 2 ст. 369 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки:

- якщо неправомірна вигода надавалася службовій особі, яка займає відповідальне становище (ч. 3 ст. 369 КК України)
- діяння вчинене за попередньою змовою групою осіб (ч. 3 ст. 369 КК України)
- якщо неправомірна вигода надавалася службовій особі, яка займає особливо відповідальне становище (ч. 4 ст. 369 КК України)
- діяння вчинені організованою групою осіб чи її учасником (ч. 4 ст. 369 КК України)

Зловживання впливом
(ст. 369-2 КК України)

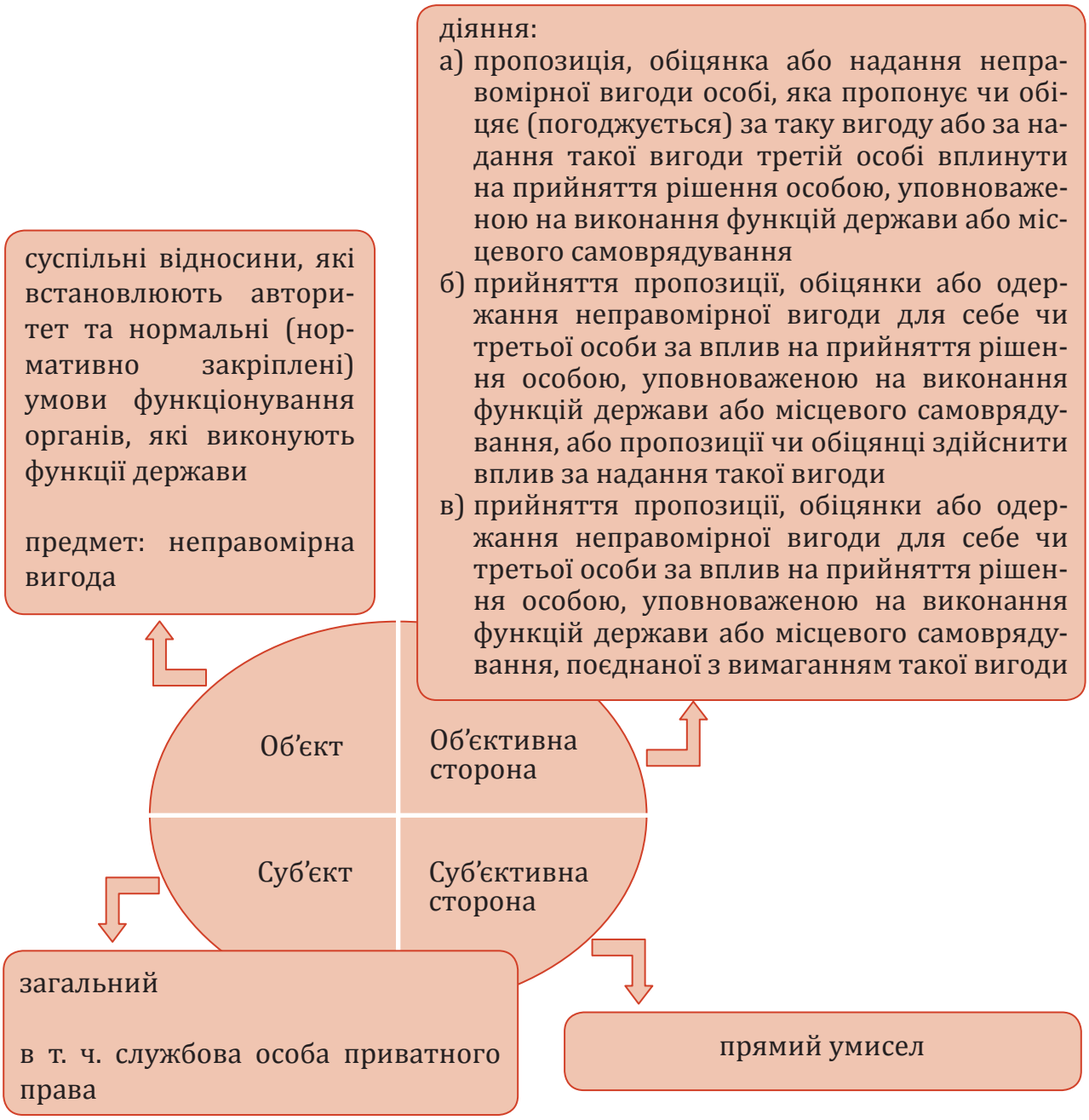

Кримінальні правопорушення, вчинювані у сфері службової діяльності, яка здійснюється лише в юридичних особах приватного права

- зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (ст. 364-1 КК України)
- підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (ст. 368-3 КК України)

Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (ст. 364-1 КК України)

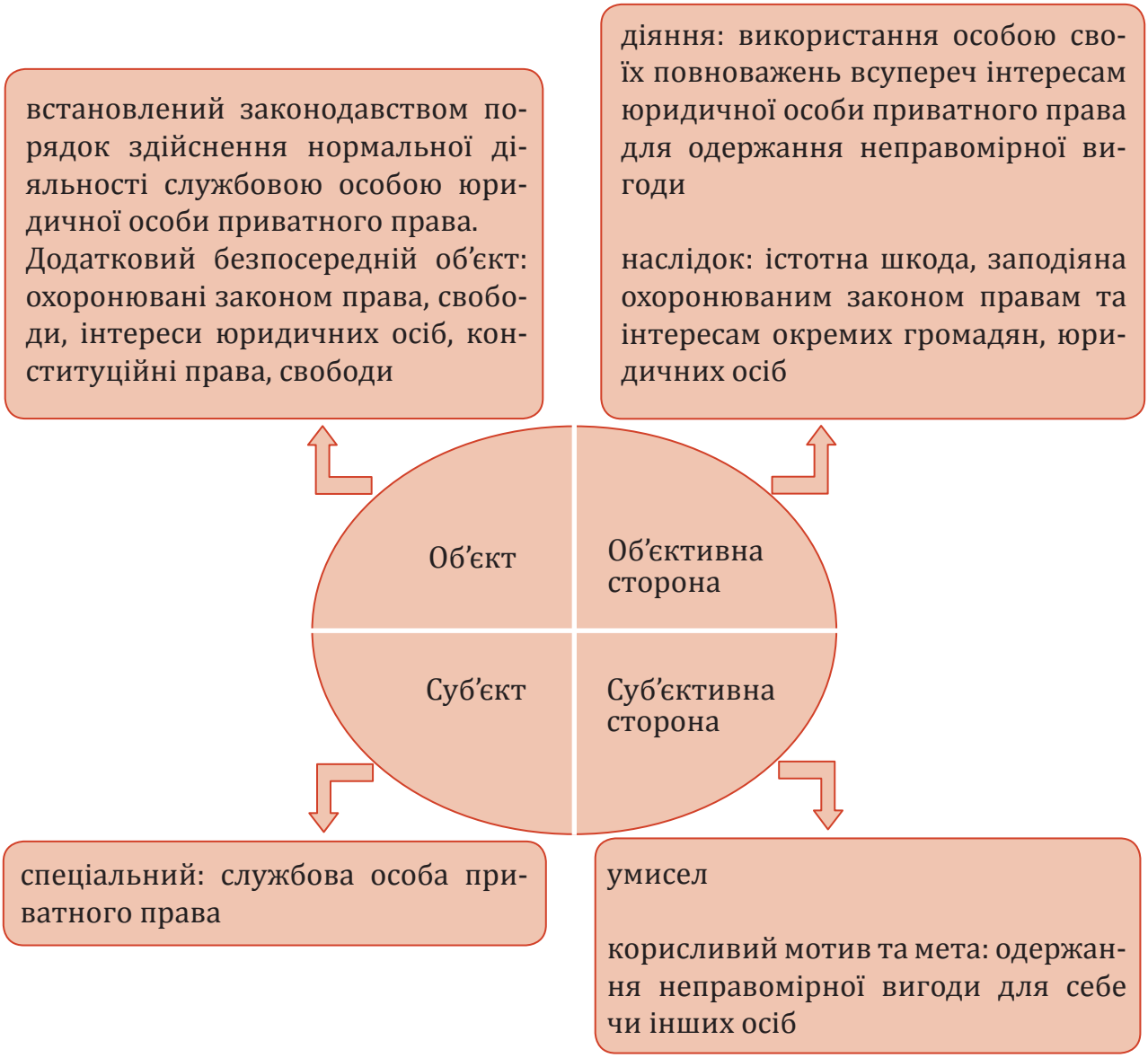

Кваліфікуючі ознаки

- діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 364-1 КК України)

Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (ст. 368-3 КК України)

ч. 1 ст. 368-3 КК діяння: пропозиції, наданні або передачі службовій особі юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми неправомірної вигоди за вчинення дій чи бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто надає чи передає таку вигоду, або в інтересах третіх осіб.

ч. 3 ст. 368-3 діяння: одержання службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми неправомірної вигоди за вчинення дій або бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто передає чи надає таку вигоду, або в інтересах третіх осіб

суспільні відносини, які забезпечують нормальну (нормативно закріплену) діяльність юридичних осіб приватного права, їх суспільні цілі, завдання

у частині 1 і 3 ст. 368-3 КК України передбачено відповідальність за два самостійні злочини, спільним для яких є предмет злочину: неправомірна вигода

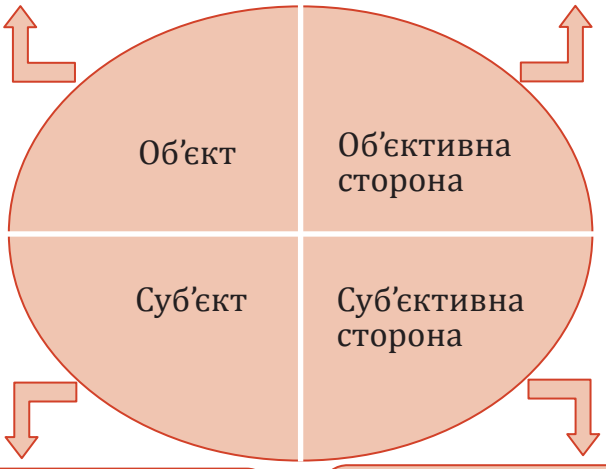

ч. 1 ст. 368-3 КК: загальний

ч. 3 ст. 368-3 КК України: службова особа приватного права

ч. 1 ст. 368-3 КК України: прямий умисел

ч. 3 ст. 368-3 КК:
прямий умисел

корисливий мотив

Кваліфікуючі ознаки за ч. 2 ст. 368-3 КК України:

- вчинення повторно (ч. 2 ст. 368-3 КК України)
- вчинене за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 368-3 КК України)
- вчинене організованою осіб (ч. 2 ст. 368-3 КК України)

Кваліфікуючі ознаки за ч. 4 ст. 368-3 КК України:

- вчинені повторно (ч. 4 ст. 368-3 КК України)
- за попередньою змовою групою осіб (ч. 4 ст. 368-3 КК України)
- поєднане з вимаганням неправомірної вигоди (ч. 4 ст. 368-3 КК України)

Кримінальні правопорушення, які можуть бути вчинені у сфері службової діяльності, що здійснюється в юридичних особах як публічного, так і приватного права

- службове підроблення (ст. 366 КК України)
- службова недбалість (ст. 367 КК України)
- провокація підкупу (ст. 370 КК України)

Службове підроблення
(ст. 366 КК України)

визначений законом порядок діяльності державного апарату, апарату органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності в частині підготовки, складання, використання і видачі офіційних документів, а також посвідчення фактів, які мають юридичне значення

факультативний додатковий: права та свободи людини і громадянина, власність тощо

предмет: офіційні документи

діяння:
а) складання завідомо неправдивих офіційних документів
б) видача завідомо неправдивих офіційних документів
в) внесення до офіційних документів завідомо неправдивих відомостей
г) інше підроблення офіційних документів

спеціальний: службова особа приватного і публічного права

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки

діяння, якщо вони спричинили тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 366 КК України)

Службова недбалість
(ст. 367 КК України)

визначений законом порядок діяльності державного апарату, апарату органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності в частині підготовки, складання, використання і видачі офіційних документів, а також посвідчення фактів, які мають юридичне значення

факультативний додатковий: права та свободи людини і громадянина, власність тощо

діяння: невиконання (бездіяльність) або неналежне виконання (дії) службових обов'язків через несумлінне ставлення до них службової особи

наслідок: істотна шкода

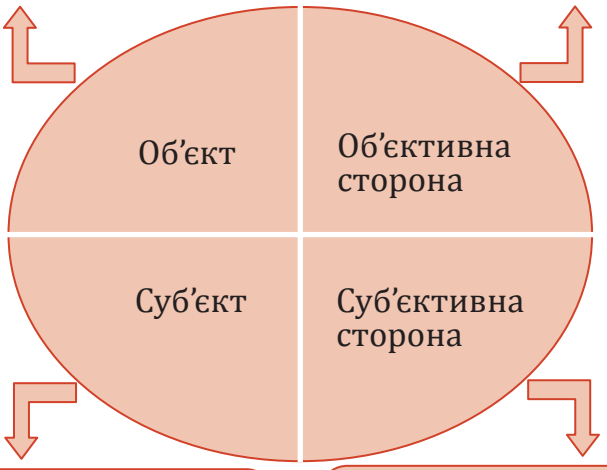

спеціальний: службова особа приватного і публічного права

необережність

Кваліфікуючі ознаки

- діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 367 КК України)
- діяння, якщо воно спричинило загибель людини (ч. 3 ст. 367 КК України)

Провокація підкупу
(ст. 370 КК України)

Кваліфікуючі ознаки

→ діяння, вчинене службовою особою правоохоронних органів (ч. 2 ст. 370 КК України)

Кримінальні правопорушення, які вчиняються у сфері професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

→ підкуп особи, яка надає публічні послуги (ст. 368-4 КК України)

Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги (ст. 365-2 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 365-2 КК України:

- діяння, вчинене стосовно неповнолітньої особи (ч. 2 ст. 365-2 КК України)
- діяння, вчинене стосовно недієздатної особи (ч. 2 ст. 365-2 КК України)
- діяння, вчинене стосовно, особи похилого віку (ч. 2 ст. 365-2 КК України)
- діяння, вчинене повторно (ч. 2 ст. 365-2 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки:

- діяння, якщо вони спричинили тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 365-2 КК України)

Підкуп особи, яка надає публічні послуги (ст. 368-4 КК України)

суспільні відносини, які забезпечують установлений організаційно-правовий порядок здійснення публічних послуг

чч. 1, 3 ст. 368-4 КК України передбачена відповідальність за два самостійні злочини, спільними для яких є предмет злочину: неправомірна вигода

за ч. 1 ст. 368-4 КК України діяння: пропозиція, обіцянка службовій особі приватного права неправомірної вигоди за вчинення дій чи бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто надає чи передає такі вигоди, або в інтересах третіх осіб

за ч. 3 ст. 368-4 КК України діяння: прийняття пропозиції, обіцянки або одержання службовою особою приватного права неправомірної вигоди за вчинення дії або бездіяльності з використанням даних їй повноважень в інтересах того, хто передає такі вигоди, або в інтересах третіх осіб

ч. 1 ст. 368-4 КК України: загальний

ч. 3 ст. 368-4 КК України: спеціальний – службова особа приватного права, незалежні посередники та інші

ч. 1 ст. 368-4 КК України: прямий умисел

ч. 3 ст. 368-4 КК України:
прямий умисел

корисливий мотив

Кваліфікуючі ознаки за ч. 2 ст. 368-4 КК України:

- вчинення повторно (ч. 2 ст. 368-4 КК України)
- вчинене за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 368-4 КК України)
- вчинене організованою осіб (ч. 2 ст. 368-4 КК України)

Кваліфікуючі ознаки за ч. 4 ст. 368-4 КК України :

- вчинення повторно (ч. 2 ст. 368-4 КК України)
- за попередньою змовою групою осіб (ч. 4 ст. 368-4 КК України)
- поєднане з вимаганням неправомірної вигоди (ч. 4 ст. 368-4 КК України)

**Кримінальні правопорушення,
які вчиняються у галузі спорту
та проведення офіційних спортивних змагань**

- протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань (ст. 369-3 КК України)

Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань (ст. 369-3 КК України)

суспільні відносини щодо забезпечення об'єктивності результатів офіційних спортивних змагань та дотримання заборони розміщення ставок на спорт, пов'язаних з маніпулюванням офіційним спортивним змаганням з одержанням в результаті цього неправомірної вигоди

діяння:
а) вплив на результати офіційних спортивних змагань та одержання внаслідок таких діянь вигоди (чч. 1, 2 ст. 369-3 КК України)
б) порушення заборони розміщення ставок на спорт (ч. 3 ст. 369-3 КК України)

загальний

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки за ч. 2 ст. 369-3 КК України:

- вчинені щодо офіційних спортивних змагань неповнолітніх (ч. 2 ст. 369-3 КК України)
- вчинені повторно (ч. 2 ст. 369-3 КК України)

Розділ XVIII

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ПРАВОСУДДЯ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

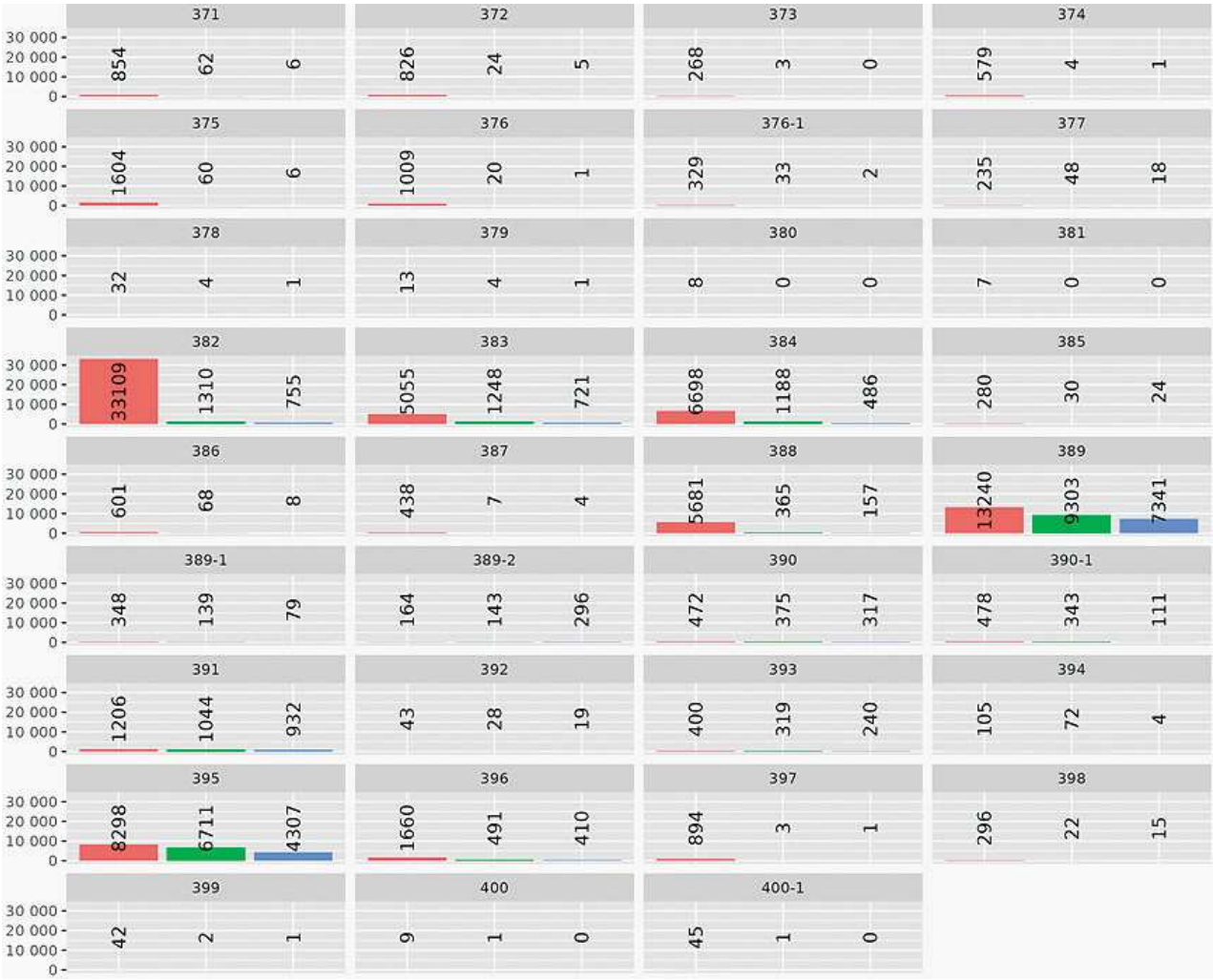

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 382. Невиконання судового рішення

Стаття 383. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення

Стаття 384. Введення в оману суду або іншого уповноваженого органу

Стаття 389. Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі

Стаття 391. Злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань

Стаття 395. Порушення правил адміністративного нагляду

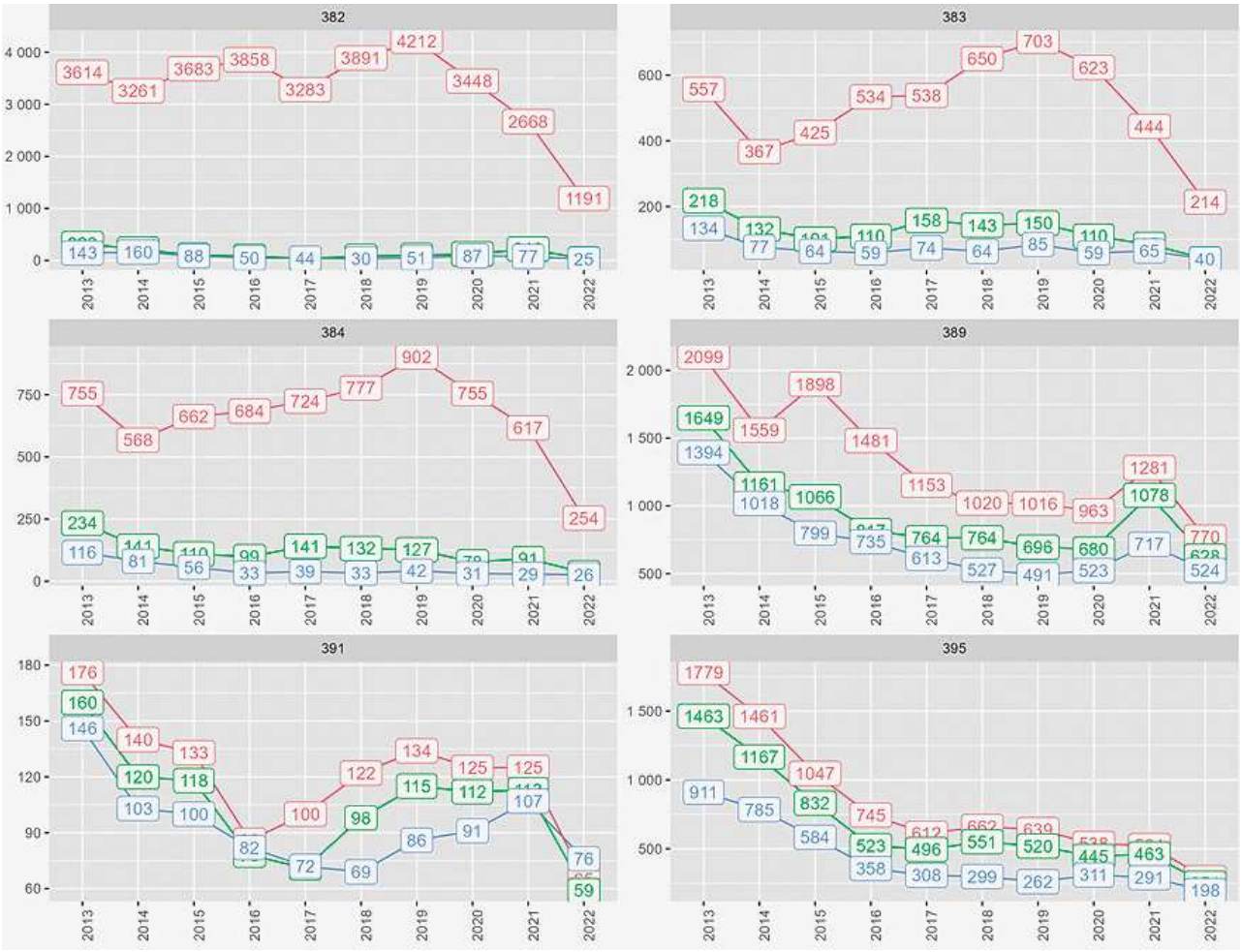

- Обліково-кримінальних правопорушень
- Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру
- Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ПРАВОСУДДЯ

Злочини проти правосуддя – це передбачені у розділі XVIII Особливої частини КК суспільно небезпечні винні діяння, які посягають на процесуальну діяльність органів дізнання, досудового слідства, прокуратури, суду та органів виконання судових рішень із розслідування, судового розгляду, прийняття та виконання вироків, ухвал та постанов у кримінальних, цивільних та адміністративних справах

Кримінальні правопорушення проти правосуддя

- проти конституційних прав особи, щодо якої здійснюється правосуддя
- проти реалізації права на захист
- проти встановлення істини при здійсненні правосуддя
- проти діяльності суддів
- проти реалізації заходів безпеки
- проти виконання рішень суду

Кримінальні правопорушення проти конституційних прав особи щодо якої здійснюється правосуддя

- завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою (ст. 371 КК України)
- притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (ст. 372 КК України)
- примушування давати показання (ст. 373 КК України)

Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови.
(ст. 375 КК України)
визнано такою, що не відповідає Конституції України (є неконституційною), згідно з Рішенням Конституційного Суду № 7-р/2020 від 11.06.2020

Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою (ст. 371 КК України)

Об'єкт

правосуддя в частині забезпечення законного затримання, приводу, арешту або тримання під вартою, а також конституційне право людини на свободу і особисту недоторканність

додатковий факультативний: честь та гідність особи, її життя і здоров'я, майнові блага

Об'єктивна сторона

діяння – проявляється у незаконному:
а) затриманні
б) приводі (ч. 1 ст. 371 КК України)
в) домашньому арешті
г) триманні під вартою (ч. 2 ст. 371 КК України)

Суб'єкт

спеціальний: службова особа органу дізнання, слідчий, прокурор, а у випадку завідомо незаконного тримання під вартою – також начальник місця попереднього ув'язнення

Суб'єктивна сторона

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки за ч. 3 ст. 371 КК України:

- завідомо незаконне затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою, якщо вони спричинили тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 371 КК України)
- завідомо незаконне затримання, привід, арешт або тримання під вартою, якщо вони були вчинені з корисливих мотивів чи в інших особистих інтересах (ч. 3 ст. 371 КК України)

Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (ст. 372 КК України)

Кваліфікуючі ознаки за ч. 3 ст. 371 КК України:

- діяння поєднане з обвинуваченням у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого злочину (ч. 2 ст. 372 КК України)
- діяння поєднане зі штучним створенням доказів обвинувачення або іншою фальсифікацією (ч. 2 ст. 372 КК України)

Примушування давати показання (ст. 373 КК України)

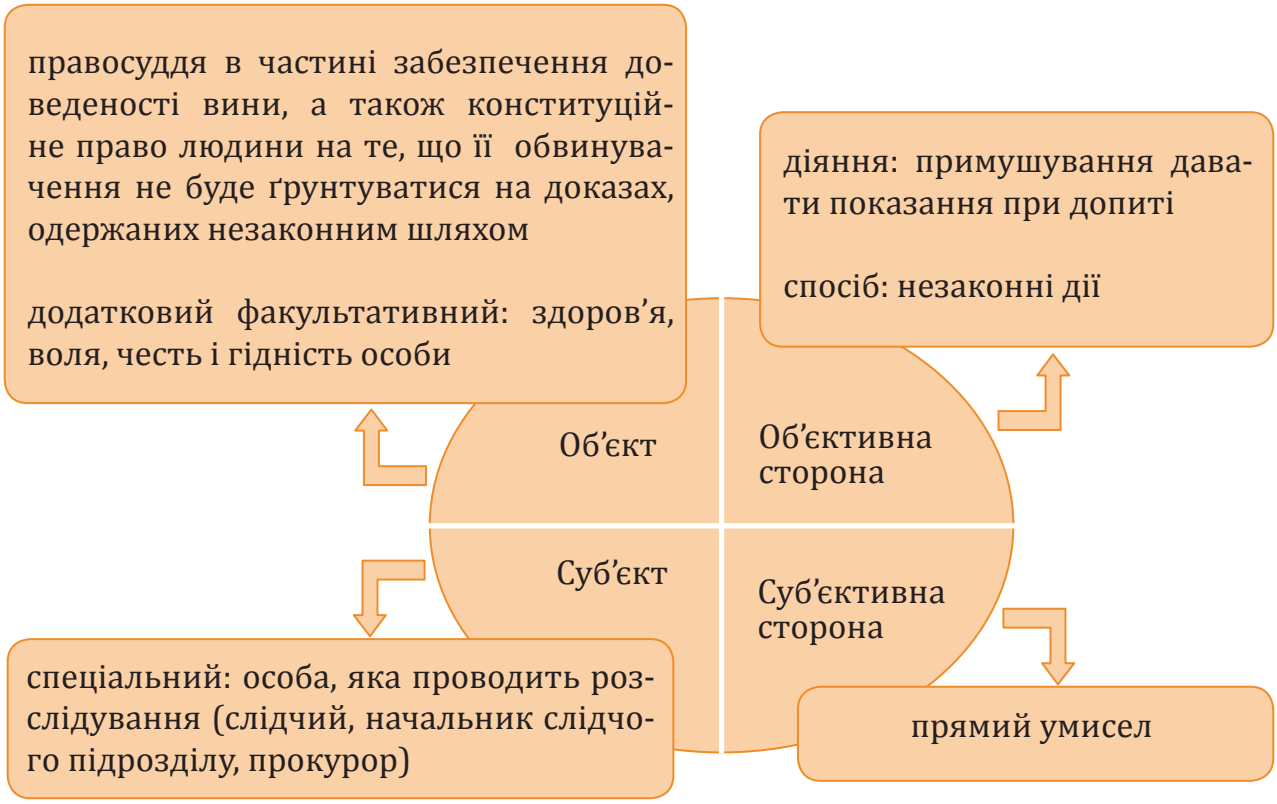

Кваліфікуючі ознаки за ч.3 ст. 371 КК України:

- діяння поєднані із застосуванням насильства (ч. 2 ст. 373 КК України)
- діяння поєднані із знущанням над особою, за відсутності ознак катування (ч. 2 ст. 373 КК України)

Кримінальні правопорушення проти реалізації права на захист

- порушення права на захист (ст. 374 КК України)
- втручання в діяльність захисника чи представника особи (ст. 397 КК України)
- погроза або насильство щодо захисника чи представника особи (ст. 398 КК України)
- умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи (ст. 399 КК України)
- посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги (ст. 400 КК України)

Порушення права на захист
(ст. 374 КК України)

конституційне право підозрюваного, обвинуваченого на захист

додатковий факультативний: свобода та недоторканність зазначених осіб, їх здоров'я, честь та гідність, майнові блага

діяння:
а) недопущення чи ненадання своєчасно захисника
б) інше грубе порушення права підозрюваного, обвинуваченого на захист

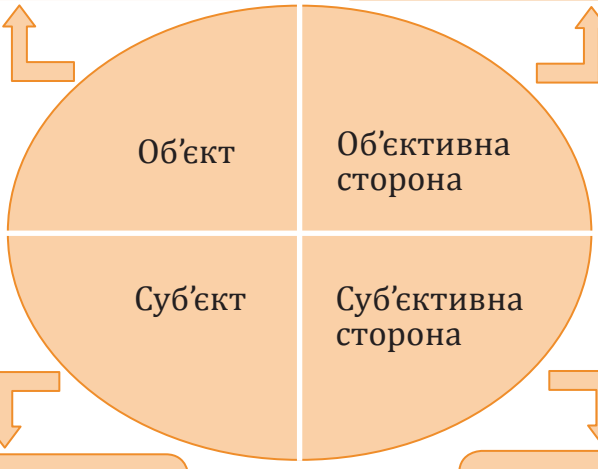

спеціальний: слідчий, прокурор або суддя

прямий умисел

Кваліфікуючі ознаки:

- дії, які призвели до засудження невинної у вчиненні кримінального правопорушення особи (ч. 2 ст. 374 КК України)
- вчинені за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 374 КК України)
- діяння, що спричинили інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 374 КК України)

Втручання в діяльність захисника чи представника особи (ст. 397 КК України)

Кваліфікуючі ознаки:

- дії, вчинені службовою особою з використанням свого службового становища (ч. 2 ст. 397 КК України)
- діяння, що спричинили інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 397 КК України)

Погроза або насильство щодо захисника чи представника особи (ст. 398 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 398 КК України:

умисне заподіяння захиснику чи представнику особи або їх близьким родичам легких або середньої тяжкості тілесних ушкоджень у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги (ч. 2)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 398 КК України:

умисне заподіяння тим самим особам у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги, тяжкого тілесного ушкодження (ч. 3)

Умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи (ст. 399 КК України)

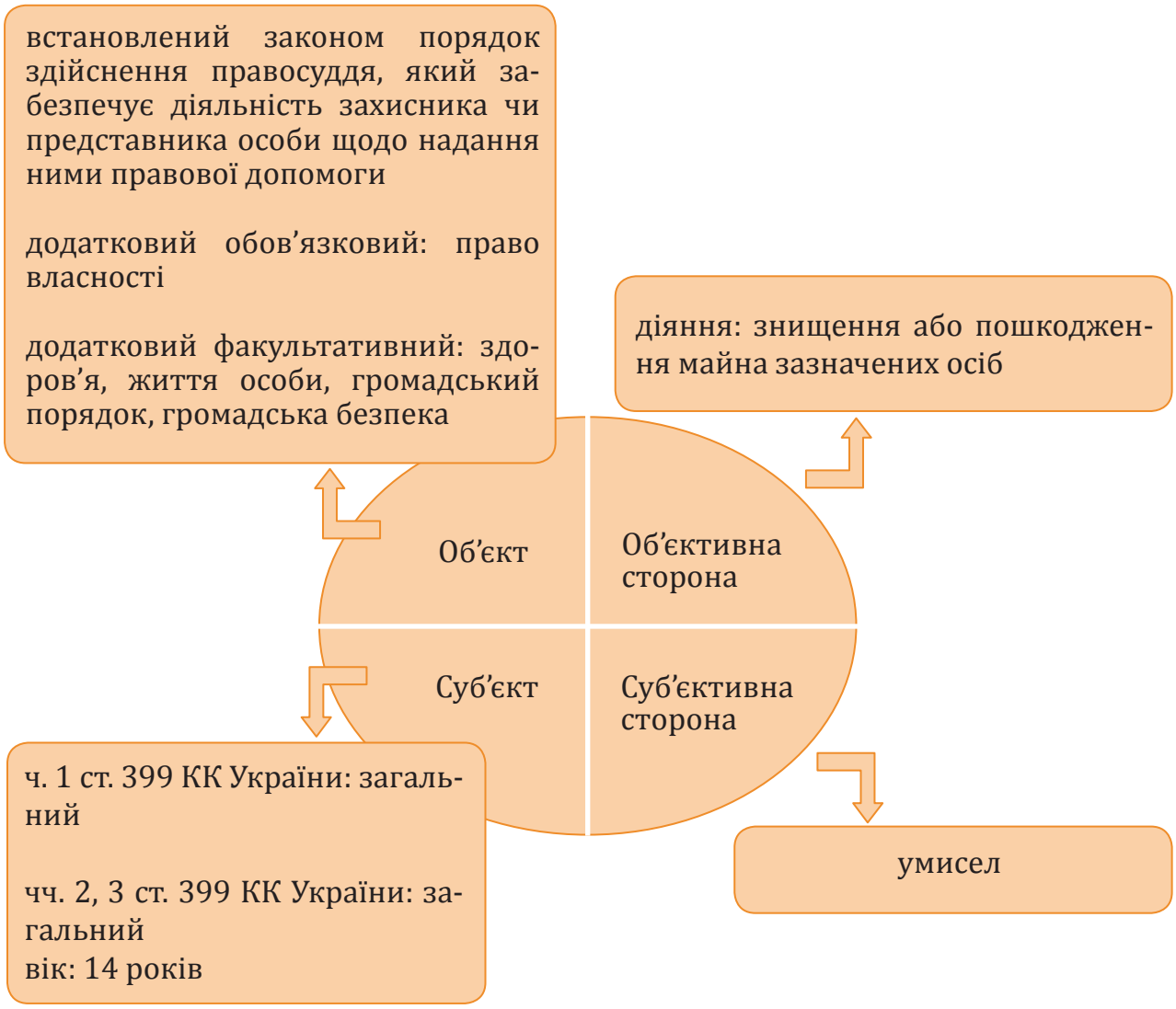

Кваліфікуючі ознаки ст. 399 КК України:

ті самі дії, вчинені шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або якщо вони заподіяли шкоду в особливо великих розмірах (ч. 2)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 399 КК України:

дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, що спричинили загибель людей, завдання їм тяжких тілесних ушкоджень чи настання інших тяжких наслідків (ч. 3)

Посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги (ст. 400 КК України)

Кримінальні правопорушення проти встановлення істини при здійсненні правосуддя

- завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення (ст. 383 КК України)
- введення в оману суду або іншого уповноваженого органу (ст. 384 КК України)
- відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків (ст. 385 КК України)
- перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, спеціаліста, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку (ст. 386 КК України)
- розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування (ст. 387 КК України)
- незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна або майна, яке описано чи підлягає конфіскації (ст. 388 КК України)
- приховування злочину (ст. 396 КК України)
- представництво в суді без повноважень (ст. 400-1 КК України)

Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення (ст. 383 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 383 КК України:

- дії, поєднані з обвинуваченням особи в тяжкому чи особливо тяжкому злочині або штучне створення доказів обвинувачення (ч. 2 ст. 383 КК України)
- діяння, вчинені з корисливих мотивів (ч. 2 ст. 383 КК України)

Введення в оману суду або іншого уповноваженого органу (ст. 384 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 384 КК України:

- дії, поєднані з обвинуваченням особи в тяжкому чи особливо тяжкому злочині або штучне створення доказів обвинувачення (ч. 2 ст. 384 КК України)
- діяння, вчинені з корисливих мотивів (ч. 2 ст. 384 КК України)

Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків (ст. 385 КК України)

Не підлягає кримінальній відповідальності особа за відмову давати показання під час провадження досудового розслідування або в суді щодо себе, а також членів її сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом (ч. 2)

Перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, спеціаліста, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку (ст. 386 КК України)

Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування (ст. 387 КК України)

діяння: розголошення даних ОРД, досудового розслідування:

а) без дозволу прокурора, слідчого або особи, яка провадила ОРД, особою, або особою попередженою в установленому законом порядку про обов'язок не розголошувати їх (ч. 1 ст. 387 КК України)

б) суддею, прокурором, слідчим, працівником органу дізнання, оперативно-розшукового органу, якщо розголошені дані ганьблять людину, принижують її честь і гідність (ч. 2 ст. 387 КК України)

встановлений порядок здійснення правосуддя, а також нормальна діяльність органів дізнання, прокурора, слідчого в частині забезпечення таємниці слідства та конфіденційності іншої інформації, пов'язаної з виявленням та розкриттям злочинів і розслідуванням кримінальних правопорушень

прямий умисел

ч. 1 ст. 387 КК України – спеціальний: свідок, потерпілий, цивільний позивач, цивільний відповідач, захисник, експерт, спеціаліст, перекладач, понятий, а також інші особи, які присутні при провадженні слідчих дій і попереджені про обов'язок не розголошувати даних ОРД чи досудового розслідування

ч. 2 ст. 387 КК України – спеціальний: суддя, прокурор, слідчий, працівник органу дізнання, оперативно-розшукового органу незалежно від того, чи брали вони безпосередню участь у ОРД чи досудовому розслідуванні

Кваліфікуючі ознаки ст. 387 КК України:

якщо розголошені дані ганьблять людину, принижують її честь і гідність (ч. 2 ст. 387 КК України)

Незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна або майна, яке описано чи підлягає конфіскації (ст. 388 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 388 КК України:

дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені щодо майна, яке підлягає конфіскації за рішенням суду, що набрало законної сили (ч. 2 ст. 388 КК України)

Приховування злочину
(ст. 396 КК України)

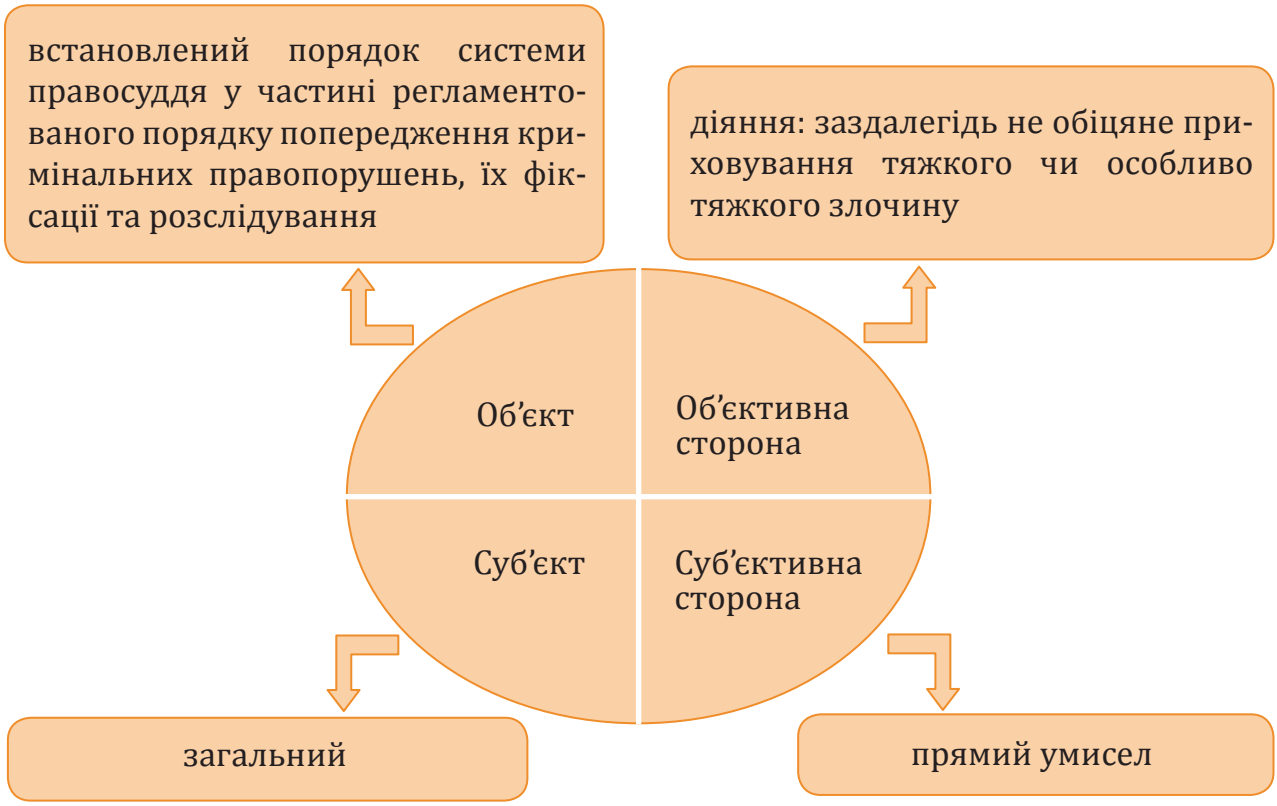

Не підлягають кримінальній відповідальності за заздалегідь не обіцяне приховування злочину члени сім'ї чи близькі родичі особи, яка вчинила злочин, коло яких визначається законом (ч. 2)

Представництво в суді без повноважень (ст. 400-1 КК України)

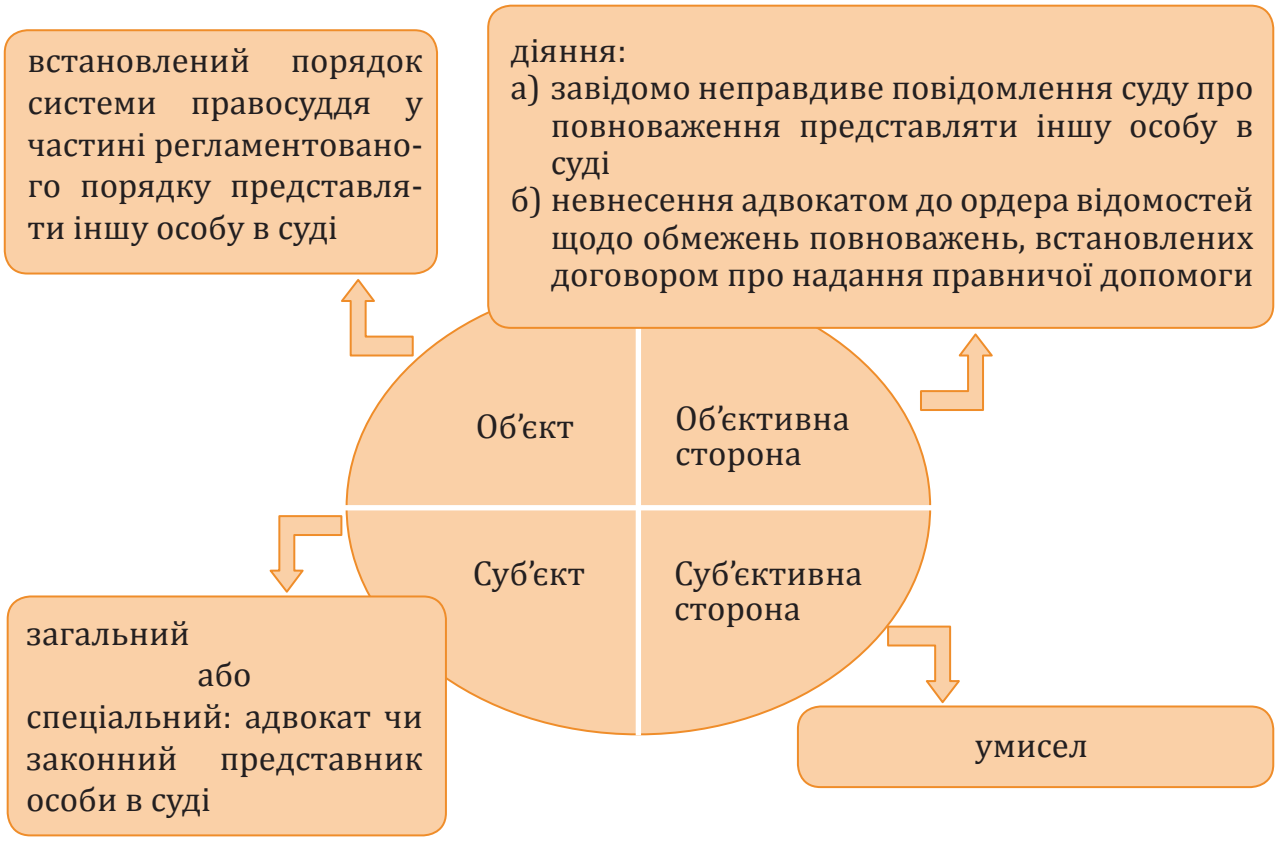

Кваліфікуючі ознаки ст. 400-1 КК України:

- дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 400-1 КК України)

Кримінальні правопорушення проти діяльності суддів

- втручання в діяльність судових органів (ст. 376 КК України)
- незаконне втручання в роботу автоматизованих систем в органах та установах системи правосуддя (ст. 376-1 КК України)
- погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного (ст. 377 КК України)
- умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного (ст. 378 КК України)
- посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя (ст. 379 КК України)

Втручання в діяльність судових органів (ст. 376 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 376 КК України:

- дії, якщо вони перешкодили запобіганню кримінальному правопорушенню чи затриманню особи, яка його вчинила (ч. 2 ст. 377 КК України)
- дії, вчинені особою з використанням свого службового становища (ч. 2)

Незаконне втручання в роботу автоматизованих систем в органах та установах системи правосуддя (ст. 376-1 КК України)

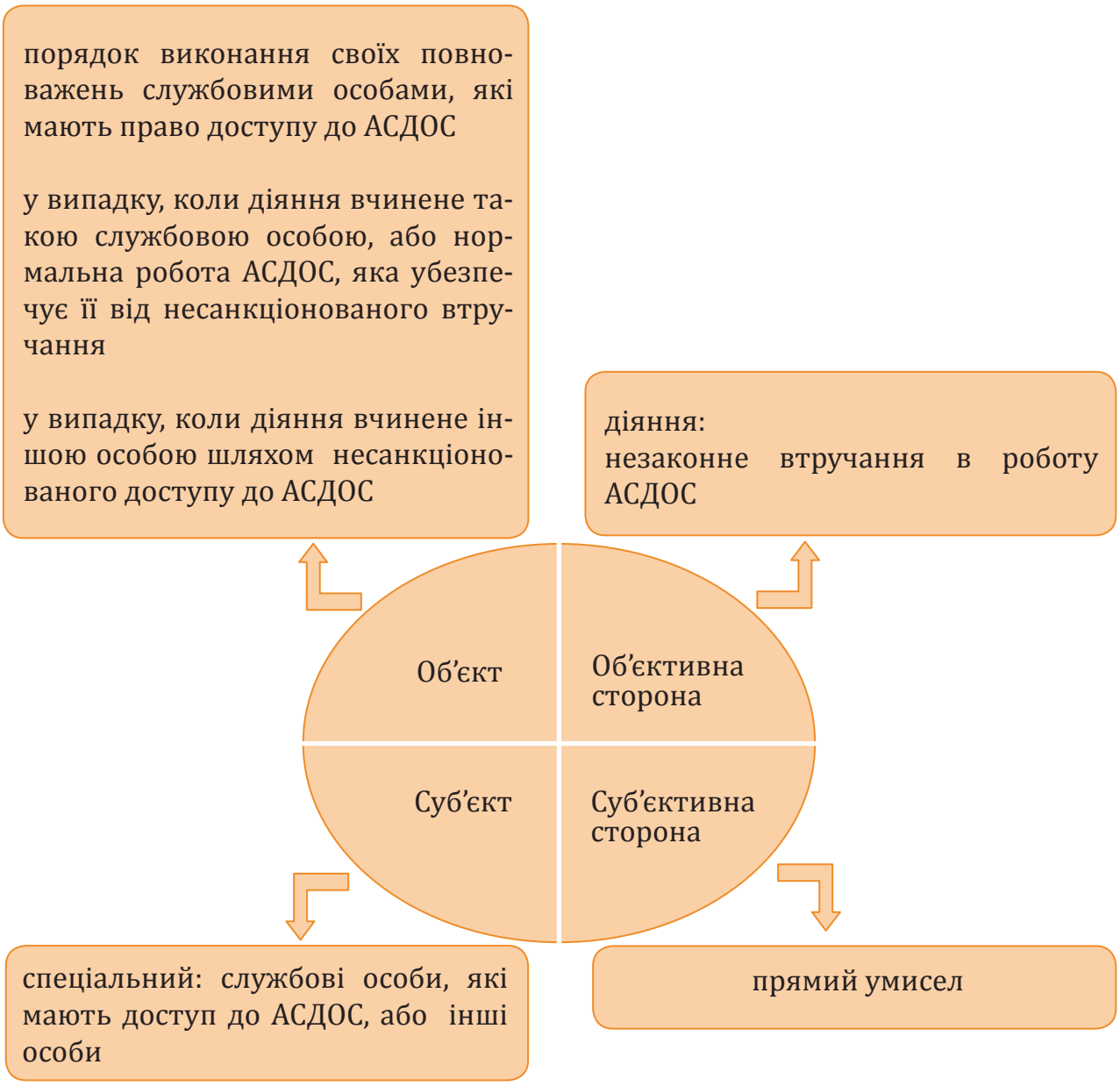

Кваліфікуючі ознаки ст. 376-1 КК України:

- вчинені за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 376-1 КК України)

Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного (ст. 377 КК України)

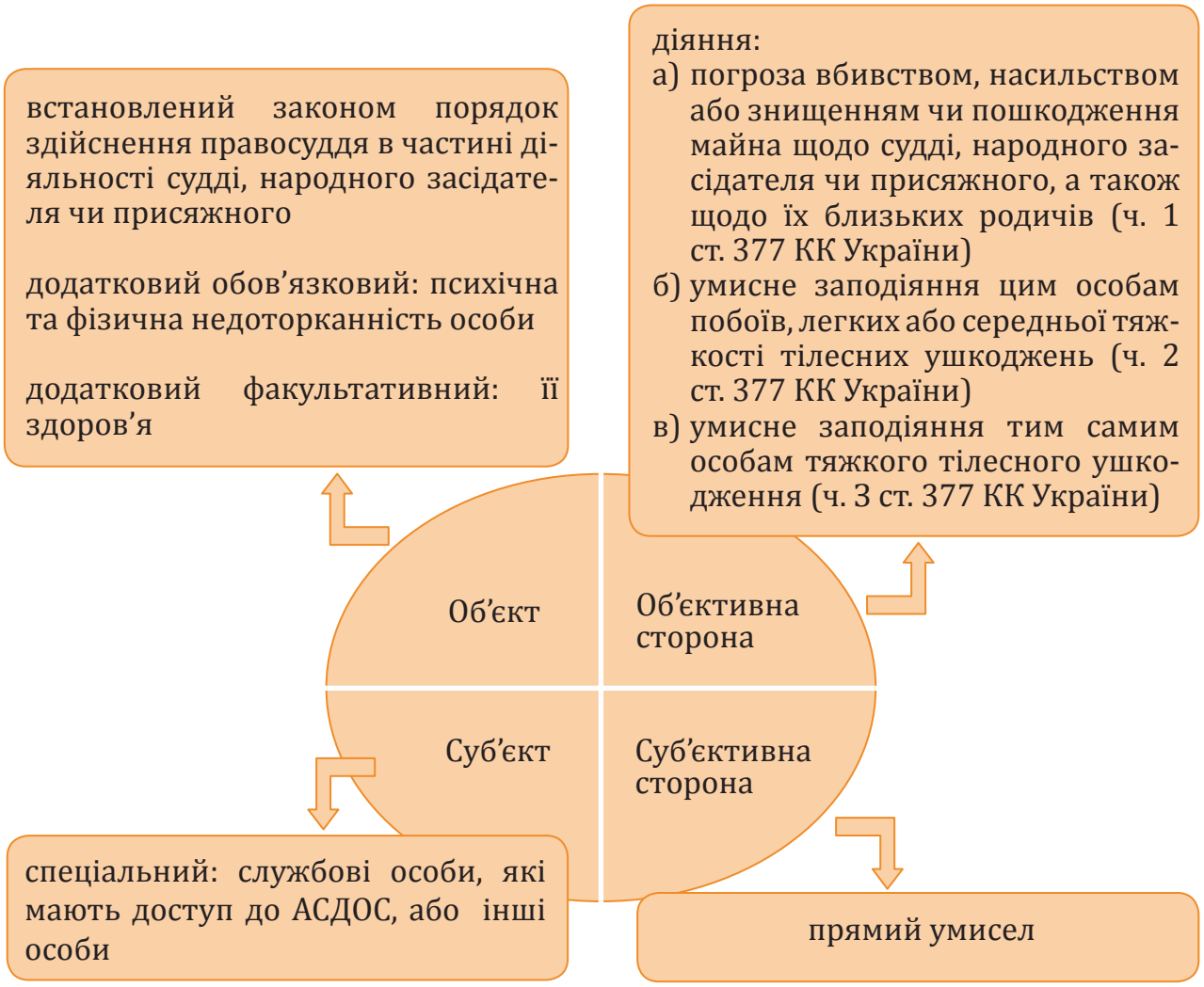

Кваліфікуючі ознаки ст. 377 КК України:

умисне заподіяння судді, народному засідателю чи присяжному або їх близьким родичам побоїв, легких або середньої тяжкості тілесних ушкоджень у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя (ч. 2 ст. 377 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 377 КК України:

умисне заподіяння судді, народному засідателю чи присяжному або їх близьким родичам тяжкого тілесного ушкодження у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя (ч. 2 ст. 377 КК України)

Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного (ст. 378 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 378 КК України:

- ті самі дії, вчинені шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом (ч. 2 ст. 378 КК України)
- ті самі дії, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 378 КК України)

Посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя (ст. 379 КК України)

Кримінальні правопорушення проти реалізації заходів безпеки

- невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист (ст. 380 КК України)
- розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист (ст. 381 КК України)

Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист (ст. 380 КК України)

Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист (ст. 381 КК України)

безпека особи, взятої під захист, та належне здійснення правосуддя

додатковий обов'язковий: здоров'я особи

додатковий факультативний: життя особи та інші блага

діяння: розголошення зазначених вище відомостей

наслідок: спричинення шкоди здоров'ю особи, взятої під захист (ч. 1 ст. 381 КК України), її смертю або іншими тяжкими наслідками (ч. 2 ст. 381 КК України)

причинний зв'язок

спеціальний:
а) службова особа, якою прийнято рішення про заходи безпеки
б) особа, яка здійснює ці заходи
в) службова особа, якій вказані рішення стали відомі у зв'язку з її службовим становищем
г) особа, взята під захист

необережність

Кваліфікуючі ознаки ст. 381 КК України:

- дії, якщо вони спричинили смерть особи, взятої під захист (ч. 2 ст. 381 КК України)
- дії, якщо вони спричинили інші тяжкі наслідки (ч.2 ст. 381 КК України)

Проти виконання рішень суду

- невиконання судового рішення (ст. 382 КК України)
- ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі (ст. 389 КК України)
- умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості (ст. 389-1 КК України)
- злісне ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт (ст. 389-2 КК України)
- ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі (ст. 390 КК України)
- невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або не проходження програми для кривдників (ст. 390-1 КК України)
- злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань (ст. 391 КК України)
- дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань (ст. 392 КК України)
- втеча з місця позбавлення волі або з-під варти (ст. 393 КК України)
- втеча із спеціалізованого лікувального закладу (ст. 394 КК України)
- порушення правил адміністративного нагляду (ст. 396 КК України)

Невиконання судового рішення (ст. 382 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 382 КК України:

- дії, вчинені службовою особою (ч. 2 ст. 382 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 382 КК України:

- дії, вчинені службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище (ч. 3 ст. 382 КК України)
- дії, вчинені раніше судимою особою за злочин, передбачений цією статтею (ч. 3 ст. 382 КК України)
- дії, що заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб (ч. 3 ст. 382 КК України)

Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі (ст. 389 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 389 КК України:

ухилення засудженого від відбування покарання у виді громадських чи виправних робіт (ч. 2 ст. 389 КК України)

Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості (ст. 389-1 КК України)

Злісне ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт (ст. 389-2 КК України)

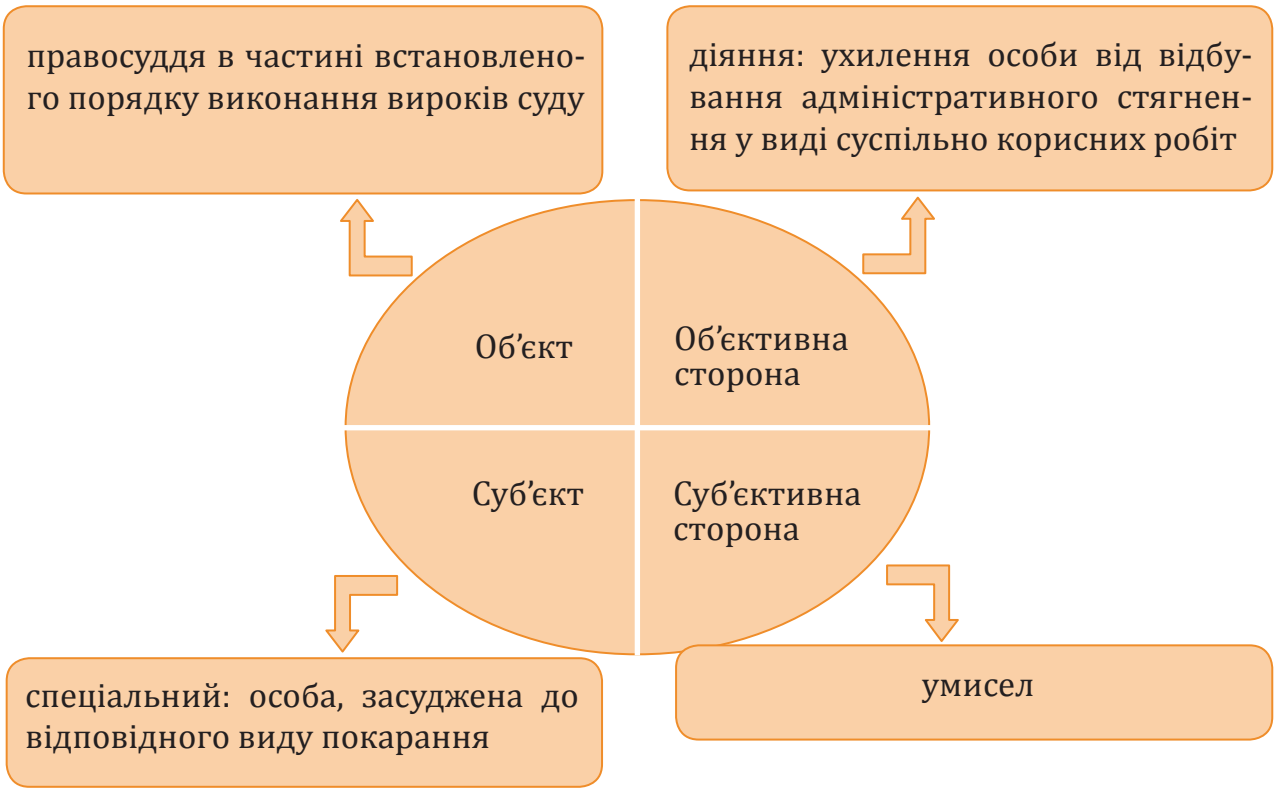

Примітка. Під злісним ухиленням особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт для цілей цієї статті слід розуміти продовження ухилення від відбування суспільно корисних робіт особою, яку притягнуто до адміністративної відповідальності на підставі статті 183-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення, тобто неприбуття до місця виконання суспільно корисних робіт (підприємства, установи, організації) протягом двох днів з дати, визначеної у направленні уповноваженою посадовою особою уповноваженого органу з питань пробації без поважних причин, невихід на суспільно корисні роботи або відмова від виконання роботи, вид якої визначений підприємством, установою, організацією, більше двох разів протягом місяця без поважних причин, а також поява на робочому місці у стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння.

Поважними причинами є хвороба та інші документально підтверджені обставини, що фактично позбавляють можливості порушника прибути для відпрацювання суспільно корисних робіт

Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі (ст. 390 КК України)

правосуддя в частині встановленого порядку виконання вироків суду

діяння:
а) самовільне залишення місця обмеження волі
б) злісне ухилення від робіт особою, засудженою до обмеження волі
в) систематичне порушення громадського порядку або встановлених правил проживання особою, засудженою до обмеження волі (ч. 1 ст. 390 КК України)
г) неповернення до місця відбування покарання особи, засудженої до обмеження волі, якій було дозволено короткочасний виїзд, після закінчення строку виїзду (ч. 2 ст. 390 КК України)
ґ) неповернення до місця відбування покарання особи, засудженої до позбавлення волі, якій було дозволено короткочасний виїзд, після закінчення строку виїзду (ч. 3 ст. 390 КК України)

Об'єкт	Об'єктивна сторона
Суб'єкт	Суб'єктивна сторона

спеціальний: особа, яка засуджена до обмеження волі (чч. 1, 2 ст. 390 КК України) або до позбавлення волі (ч. 3 ст. 390 КК України) і відбуває даний вид покарання

умисел

Кваліфікуючі ознаки ст. 390 КК України:

неповернення до місця відбування покарання особи, яка відбуває покарання у виді обмеження волі та якій було дозволено короткочасний виїзд, після закінчення строку виїзду (ч. 2 ст. 390 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 390 КК України:

неповернення до місця відбування покарання особи, яка відбуває покарання у виді позбавлення волі та якій було дозволено короткочасний виїзд, після закінчення строку виїзду (ч. 3)

Невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або не проходження програми для кривдників (ст. 390-1 КК України)

Злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань (ст. 391 КК України)

Дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань (ст. 392 КК України)

Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти (ст. 393 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 393 КК України:

- дії, якщо вони вчинені повторно (ч. 2 ст. 393 КК України)
- за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 393 КК України)
- способом, небезпечним для життя чи здоров'я інших осіб (ч. 2 ст. 393 КК України)
- поєднані із заволодінням зброєю чи з її використанням (ч. 2 ст. 393 КК України)
- із застосуванням насильства чи погрозою його застосування (ч. 2 ст. 393 КК України)
- шляхом підкопу (ч. 2 ст. 393 КК України)
- з пошкодженням інженерно-технічних засобів охорони (ч. 2 ст. 393 КК України)

Втеча із спеціалізованого лікувального закладу (ст. 394 КК України)

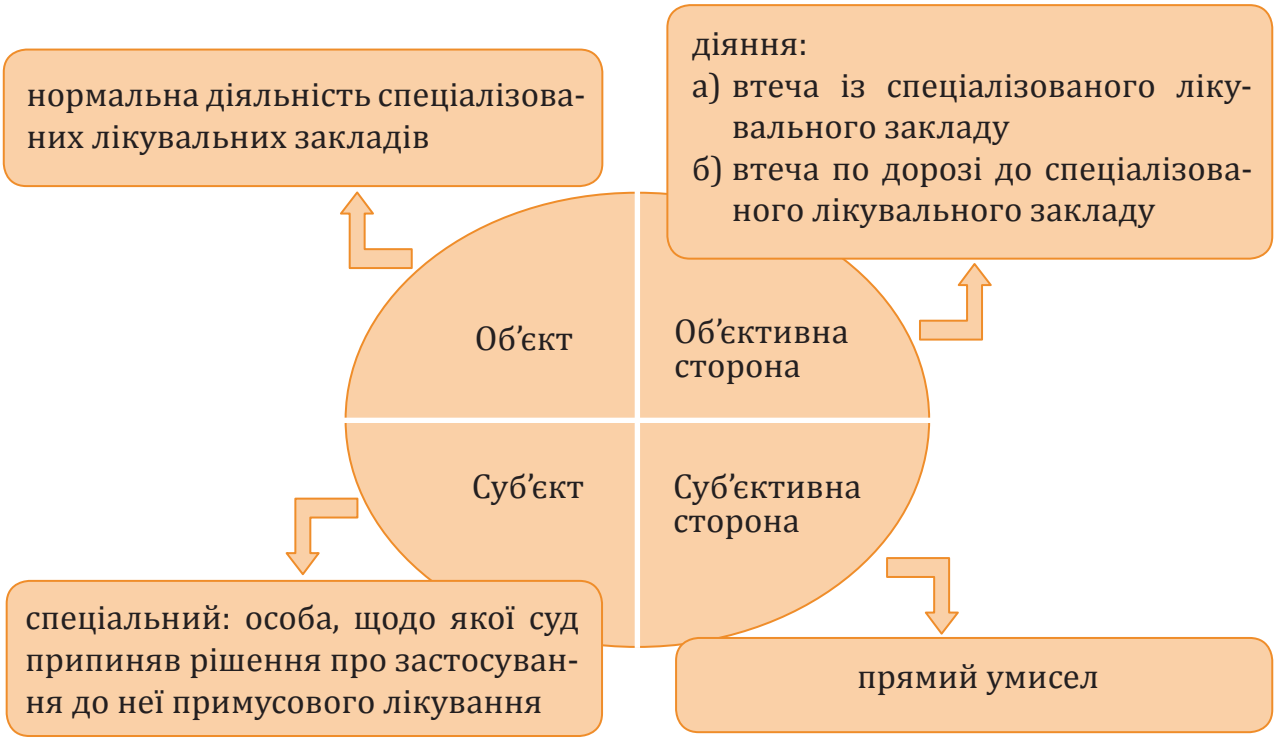

Порушення правил адміністративного нагляду (ст. 396 КК України)

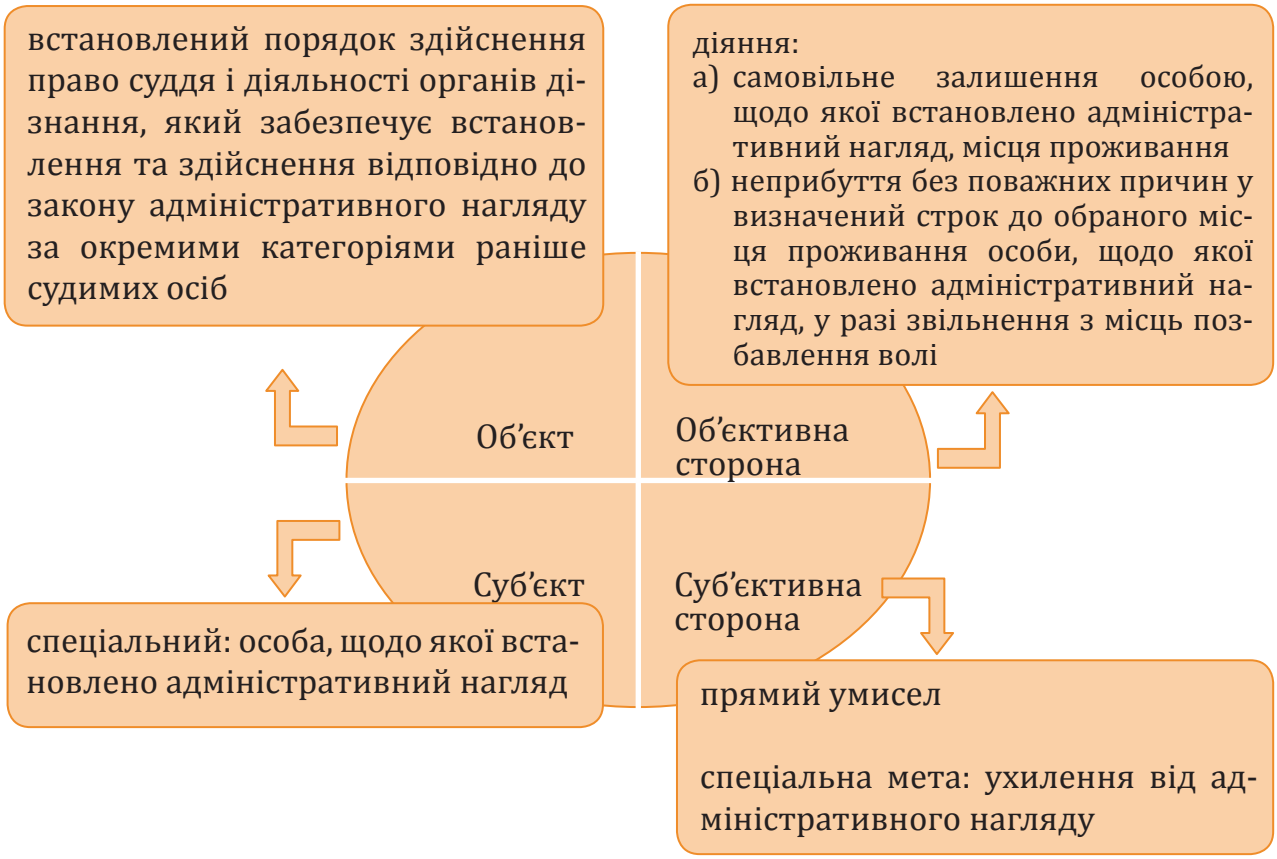

Розділ XIX

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВСТАНОВЛЕНОГО ПОРЯДКУ НЕСЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ (ВІЙСЬКОВІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ)

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

- Обліково-кримінальних правопорушень
- Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру
- Засуджено осіб

Стаття 402. Непокора

Стаття 407. Самовільне залишення військової частини або місця служби

Стаття 408. Дезертирство

Стаття 410. Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем

Стаття 413. Втрата військового майна

Стаття 414. Порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВСТАНОВЛЕНОГО ПОРЯДКУ НЕСЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ (ВІЙСЬКОВІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ)

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини) – це злочини, передбачені Розділом XIX Особливої частини КК України, проти встановленого законодавством порядку несення або проходження військової служби, вчинені військовослужбовцями, а також військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів. (ч. 1 ст. 401 КК України)

Класифікація кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби

- що посягають на порядок підлеглості та військової честі
- що посягають на порядок проходження військової служби
- що посягають на порядок управління військовим майном
- що посягають на порядок експлуатації озброєння і військової техніки
- що посягають на порядок несення спеціальних служб
- що посягають на порядок зберігання військової таємниці
- що посягають на порядок здійснення своїх повноважень військовими службовими особами Збройних Сил України та інших військових формувань
- що посягають на порядок виконання військового обов'язку в бою та інших особливих умовах
- що посягають на порядок дотримання звичаїв та правил ведення війни
- що посягають на військовослужбовців

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок підлеглості та військової честі

- непокора (ст. 402 КК України)
- невиконання наказу (ст. 403 КК України)
- опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків (ст. 404 КК України)
- погроза або насильство щодо начальника (ст. 405 КК України)
- порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості (ст. 406 КК України)

Непокора (ст. 402 КК України)

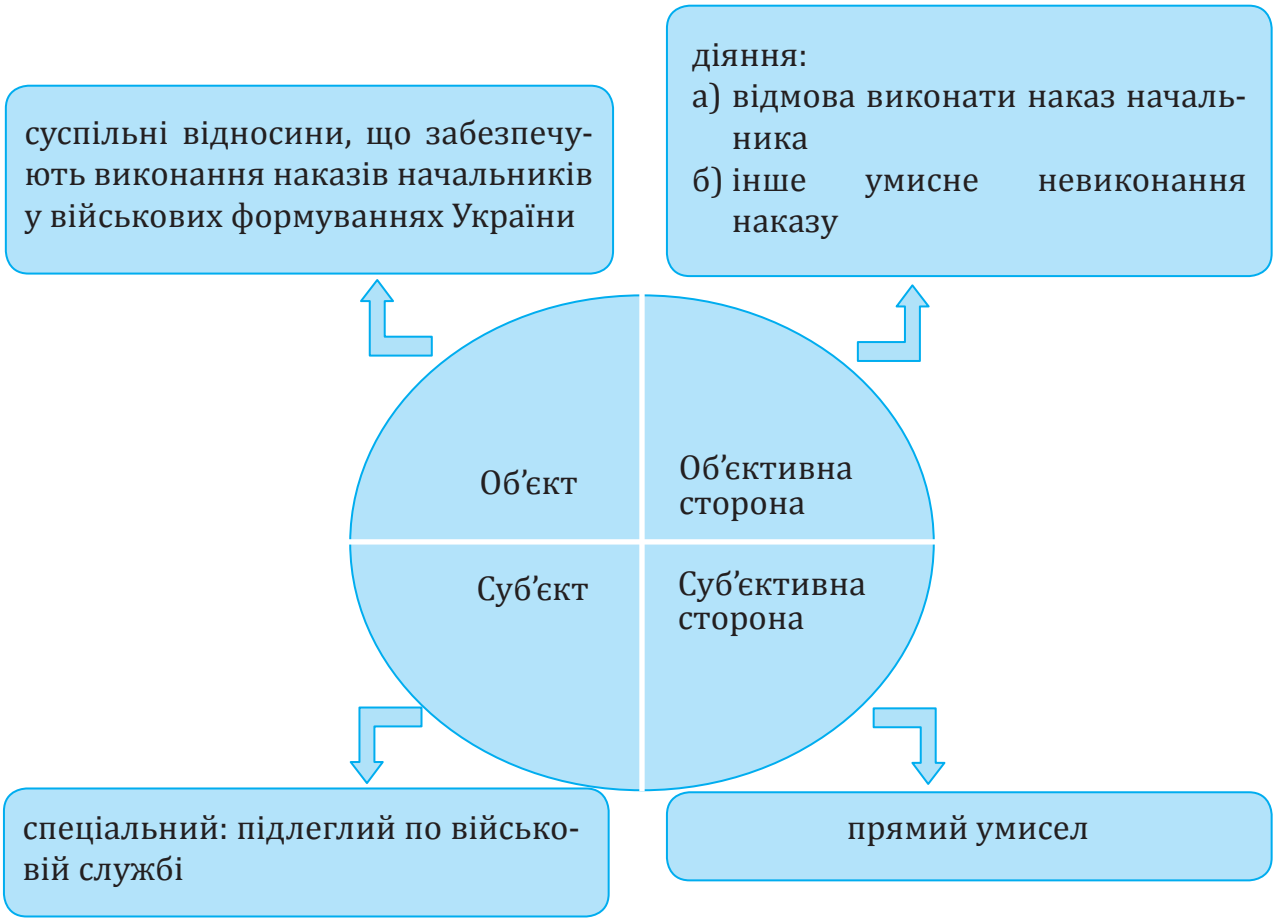

Примітка. Під бойовою обстановкою в розділі XIX цього Кодексу слід розуміти обстановку наступального, оборонного чи іншого загальновійськового, танкового, протиповітряного, повітряного, морського тощо бою, тобто безпосереднього застосування військової зброї і техніки стосовно військового супротивника або військовим супротивником. Обстановка бою, в якому бере участь військове з'єднання, частина (корабель) або підрозділ, розпочинається і закінчується з наказу про вступ у бій (припинення бою) або з фактичного початку (завершення) бою.

Кваліфікуючі ознаки ст. 402 КК України:

- діяння, якщо воно вчинено групою (ч. 2 ст. 402 КК України)
- діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 402 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 402 КК України:

- непокора, вчинена в умовах особливого періоду (ч. 3 ст. 402 КК України)
- непокора, вчинена в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці (ч. 4 ст. 402 КК України)

Невиконання наказу
(ст. 403 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 403 КК України:

- діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 2 ст. 403 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 403 КК України:

- діяння, вчинене в умовах воєнного стану (ч. 3 ст. 403 КК України)
- діяння, вчинене в бойовій обстановці (ч. 3 ст. 403 КК України)

Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків (ст. 404 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують дотримання порядку підлеглості у військових формуваннях України, а також нормальне виконання обов'язків із військової служби

потерпілий:
а) військовий начальник
б) особа, яка виконує покладені на неї обов'язки з військової служби

діяння:
а) опір
б) примушування до порушення обов'язків з військової служби

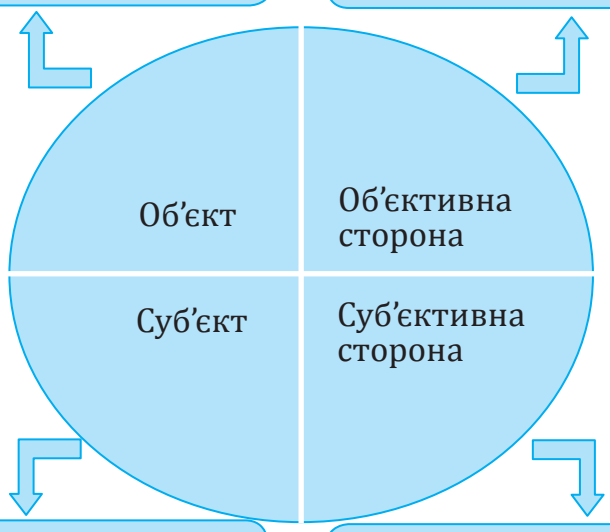

спеціальний:
а) військовослужбовець
б) військовозобов'язаний, який проходить навчальні чи спеціальні збори

умисел

Кваліфікуючі ознаки ст. 404 КК України:

- дії, вчинені групою осіб (ч. 2 ст. 404 КК України)
- дії, вчинені із застосуванням зброї (ч. 2 ст. 404 КК України)
- дії, що спричинили тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 404 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 404 КК України:

- якщо вони були вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 3 ст. 404 КК України)
- якщо вони були вчинені в умовах воєнного стану (ч. 4 ст. 404 КК України)
- якщо вони були вчинені в бойовій обстановці (ч. 4 ст. 404 КК України)
- якщо вони були пов'язані з умисним вбивством начальника (ч. 5 ст. 404 КК України)
- якщо вони були пов'язані з умисним вбивством іншої особи, яка виконує обов'язки з військової служби (ч. 5 ст. 404 КК України)

Погроза або насильство щодо начальника (ст. 405 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують охорону військової честі та нормальне виконання обов'язків з військової служби

додаткові:
а) психічна недоторканість особи (ч. 1 ст. 405 КК України)
б) безпека здоров'я особи (ч. 2 ст. 405 КК України)

потерпілий: військовий начальник

діяння: вираження погрози (ч. 1 ст. 405 КК України):
а) вбивством
б) заподіянням тілесних ушкоджень
в) побоїв
г) знищенням чи пошкодженням майна

наслідок: (ч. 2 ст. 405 КК України):
а) заподіяння тілесних ушкоджень
б) побої
в) вчинення інших насильницьких дій

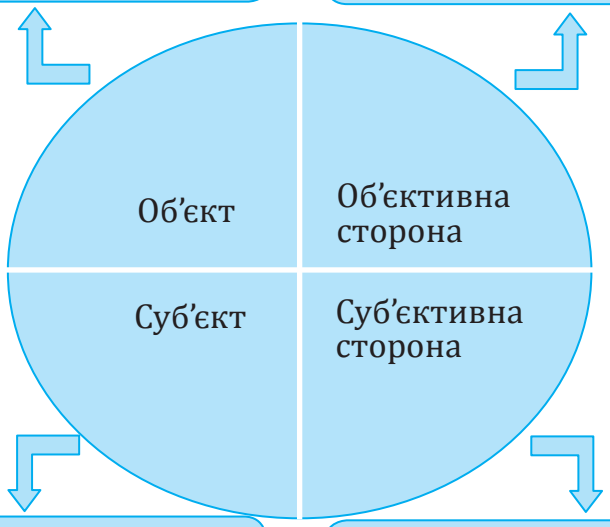

спеціальний:
а) військовослужбовець
б) військовозобов'язаний, який проходить навчальні чи спеціальні збори

умисел

спеціальний мотив: вплив на виконання військових обов'язків чи помста за їх виконання

Кваліфікуючі ознаки ст. 405 КК України:

дії, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 3 ст. 405 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 405 КК України:

- дії, вчинені групою осіб (ч. 4 ст. 405 КК України)
- дії, вчинені із застосуванням зброї (ч. 4 ст. 405 КК України)
- дії, вчинені в умовах воєнного стану (ч. 4 ст. 405 КК України)
- дії, вчинені в бойовій обстановці (ч. 4 ст. 405 КК України)

Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості (ст. 406 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 406 КК України:

- діяння, якщо воно вчинене щодо кількох осіб (ч. 2 ст. 406 КК України)
- діяння, якщо воно заподіяло легкі чи середньої тяжкості тілесні ушкодження (ч. 2 ст.406 КК України)
- діяння, якщо воно має характер знущання над військовослужбовцем (ч. 2 ст. 406 КК України)
- діяння, якщо воно має характер глумлення над військовослужбовцем (ч. 2 ст. 406 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 406 КК України:

- дії, вчинені групою осіб (ч. 3 ст. 406 КК України)
- дії із застосуванням зброї (ч. 3 ст. 406 КК України)
- дії, що спричинили тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 406 КК України)

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок проходження військової служби

- самовільне залишення військової частини або місця служби (ст. 407 КК України)
- дезертирство (ст. 408 КК України)
- ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом (ст. 409 КК України)

Самовільне залишення військової частини або місця служби (ч. 1 ст. 407 КК України)

Самовільне залишення військової частини або місця служби (ч. 2 ст. 407 КК України)

Самовільне залишення військової частини або місця служби (ч. 3 ст. 407 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 407 КК України:

- вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 4 ст. 407 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 407 КК України:

- вчинені в умовах воєнного стану (ч. 5 ст. 407 КК України)
- вчинені в бойовій обстановці (ч. 5 ст. 407 КК України)

Дезертирство
(ст. 408 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ст. 408 КК України:

- із зброєю (ч. 2 ст. 408 КК України)
- за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 408 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 408 КК України:

- вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 4 ст. 408 КК України)
- вчинені в умовах воєнного стану (ч. 4 ст. 408 КК України)
- вчинені в бойовій обстановці (ч. 4 ст. 408 КК України)

Ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом (ч. 1. ст. 409 КК України)

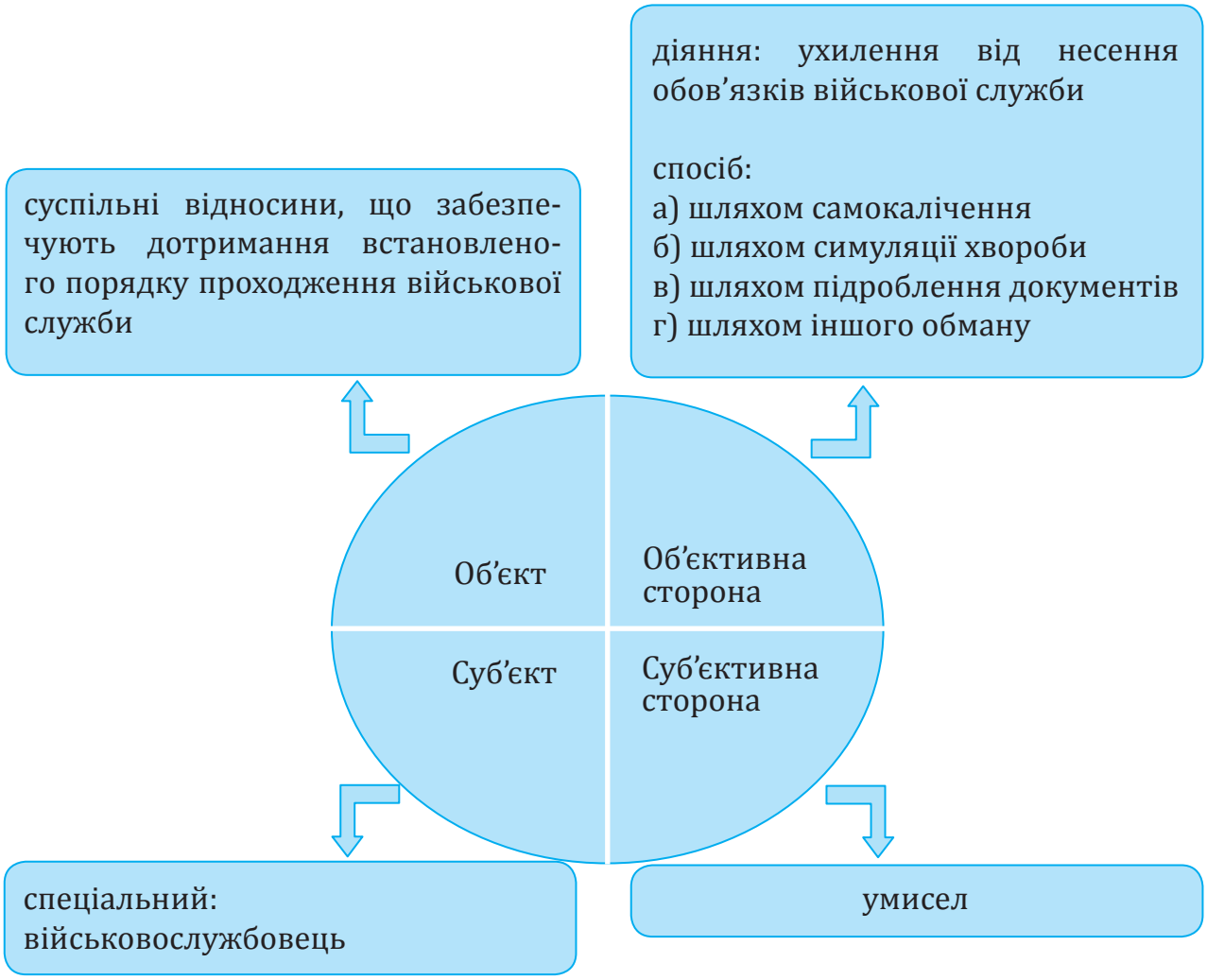

Ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом (ч. 2 ст. 409 КК України)

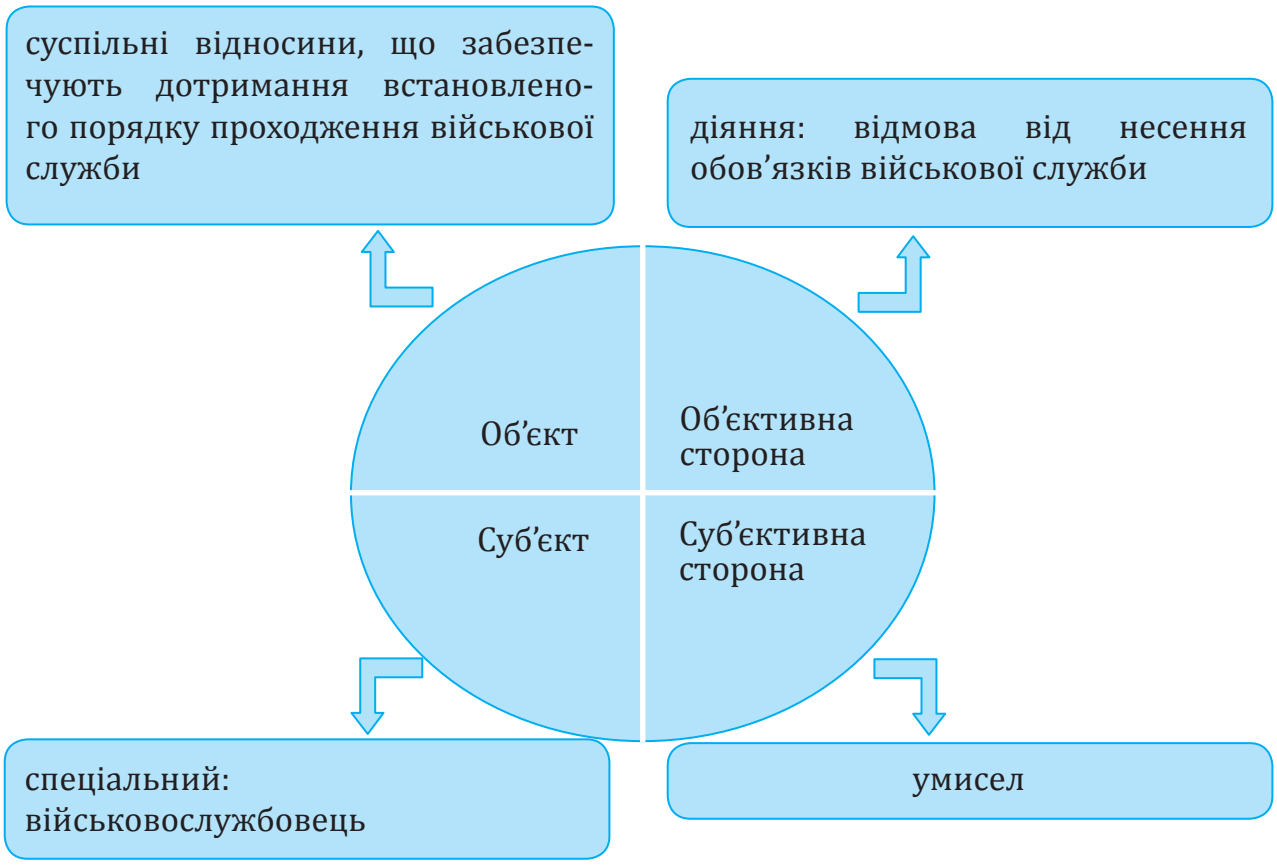

Кваліфікуючі ознаки ст. 409 КК України:

- вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 3 ст. 409 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ст. 409 КК України:

- вчинені в умовах воєнного стану (ч. 4 ст. 409 КК України)
- вчинені в бойовій обстановці (ч. 4 ст. 409 КК України)

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок управління військовим майном

- викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст. 410 КК України)
- умисне знищення або пошкодження військового майна (ст. 411 КК України)
- необережне знищення або пошкодження військового майна (ст. 412 КК України)
- втрата військового майна (ст. 413 КК України)

Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ч. 1 ст. 410 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 410 КК України:

- дії, вчинені військовою службовою особою із зловживанням службовим становищем (ч. 2 ст. 410 КК України)
- дії, вчинені повторно (ч. 2 ст. 410 КК України)
- дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 410 КК України)
- дії, що заподіяли істотну шкоду (ч. 2 ст. 410 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки чч. 3, 4 ст. 410 КК України:

- вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 3 ст. 410 КК України)
- вчинені в умовах воєнного стану (ч. 4 ст. 410 КК України)
- вчинені в бойовій обстановці (ч. 4 ст. 410 КК України)

Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ч. 4 ст. 410 КК України)

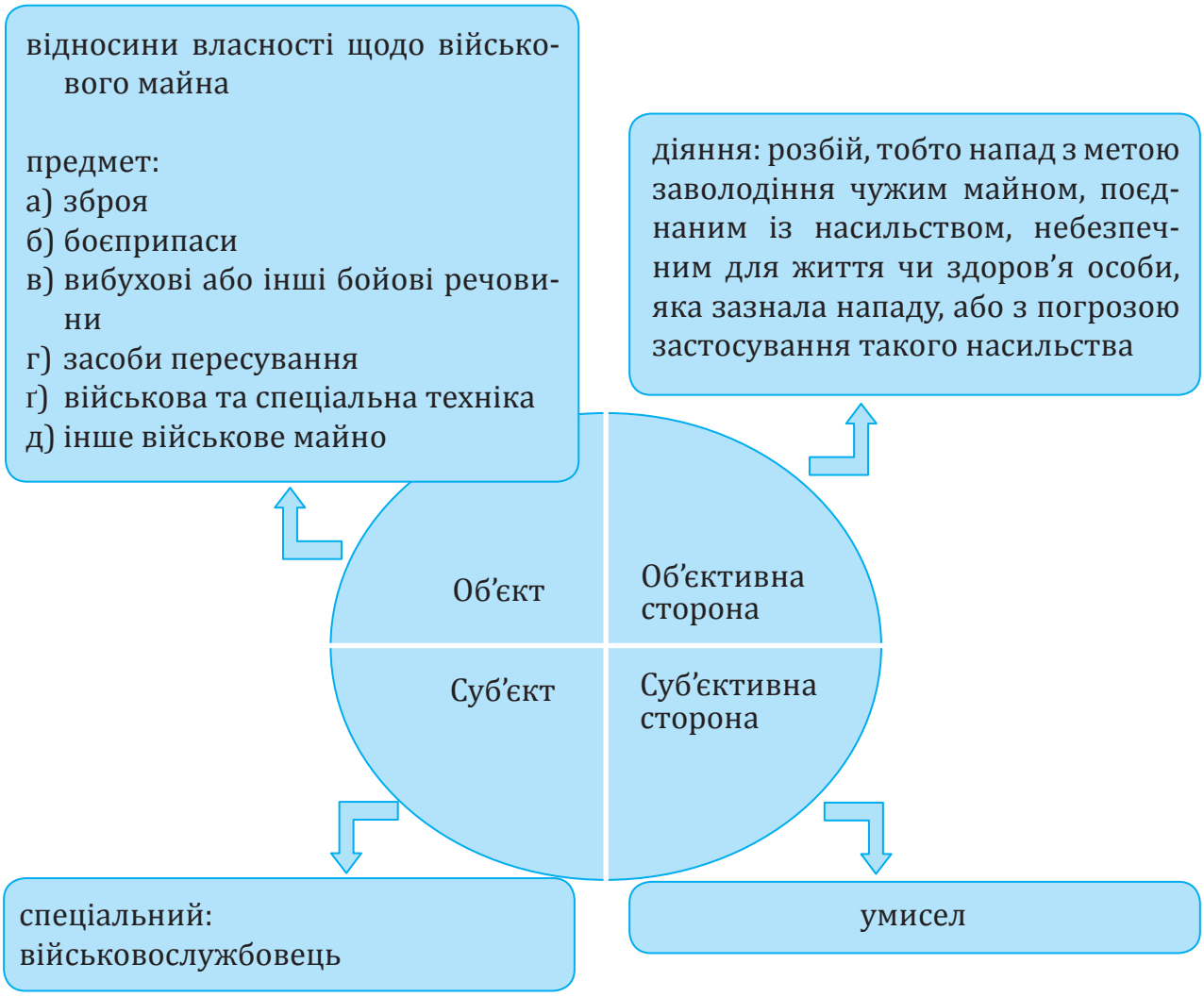

Вимагання зброї, бойових припасів, вибухових чи інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки, поєднане з насильством, небезпечним для життя і здоров'я потерпілого (ч. 4 ст. 410 КК України)

відносини власності щодо військового майна

предмет:
а) зброя
б) боєприпаси
в) вибухові або інші бойові речовини
г) засоби пересування
ґ) військова та спеціальна техніка
д) інше військове майно

діяння: вимагання – тобто вимога передачі військового майна або вчинення будь-яких дій майнового характеру з погрозою насильства над потерпілим

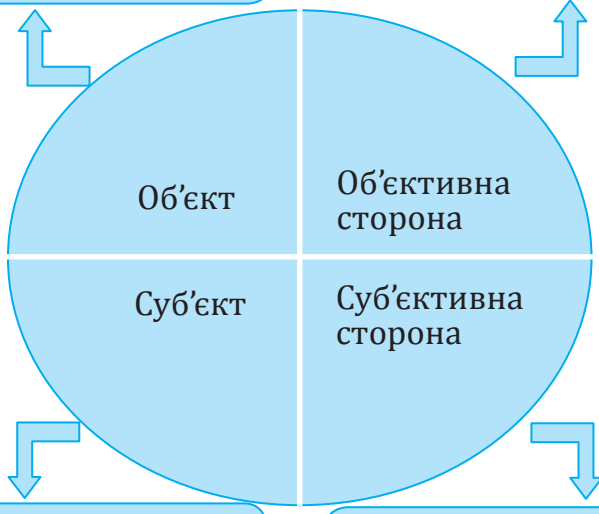

спеціальний: військовослужбовець

умисел

Особливо кваліфікуюча ознака ч 4 ст. 410 КК України:

вимагання, поєднане з насильством, небезпечним для життя і здоров'я потерпілого (ч. 4 ст. 410 КК України)

Умисне знищення або пошкодження військового майна (ст. 411 КК України)

відносини власності щодо військового майна

предмет:
а) зброя
б) бойові припаси
в) засоби пересування
г) військова та спеціальна техніка
ґ) інше військове майно

діяння: знищення або пошкодження майна

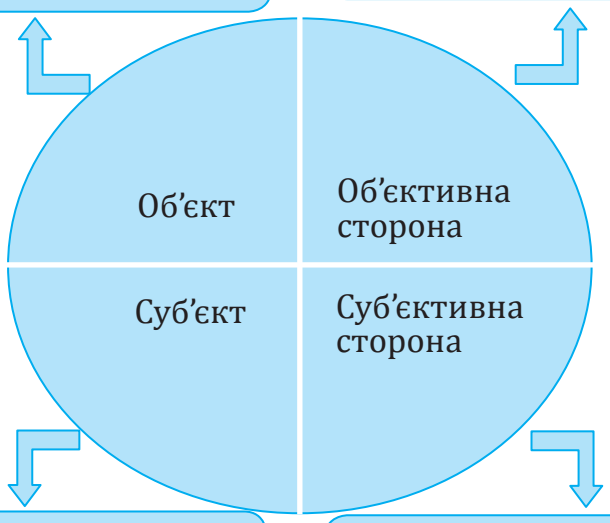

спеціальний: військовослужбовець

умисел

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 411 КК України:

- дії, вчинені шляхом підпалу (ч. 2 ст. 411 КК України)
- дії, вчинені іншим загальнонебезпечним способом (ч. 2 ст. 411 КК України)
- дії, якщо вони спричинили загибель людей (ч. 2 ст. 411 КК України)
- дії, спричинили інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 411 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки чч. 3, 4 ст. 411 КК України:

- вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 3 ст. 411 КК України)
- вчинені в умовах воєнного стану (ч. 4 ст. 411 КК України)
- вчинені в бойовій обстановці (ч. 4 ст. 411 КК України)

Необережне знищення або пошкодження військового майна (ст. 412 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 412 КК України:

- дії, якщо вони спричинили загибель людей (ч. 2 ст. 412 КК України)
- дії, спричинили інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 412 КК України)

Втрата військового майна
(ст. 413 КК України)

відносини власності щодо військового майна

предмет:
а) зброя
б) бойові припаси
в) засоби пересування
г) предметів технічного постачання
ґ) інше військове майно

діяння: порушення правил зберігання предметів злочину

наслідок:
а) втрата
б) зіпсування предмета злочину
причинний зв'язок

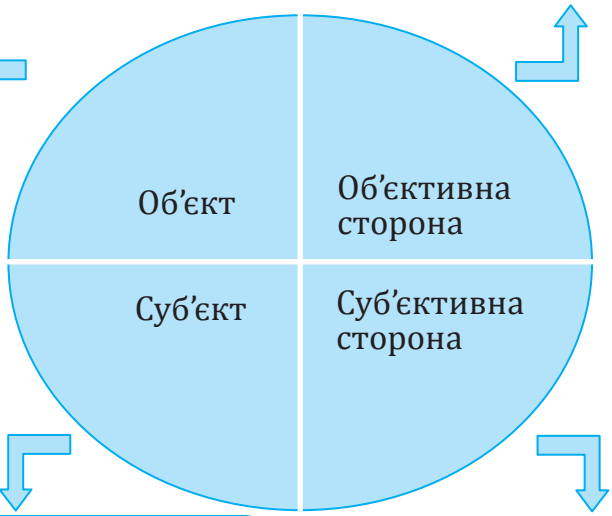

спеціальний:
військовослужбовець, якому дане майно було ввірене для службового користування

необережність

змішана форма вини

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 413КК України:

діяння, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 2 ст. 413 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ч. 3 ст. 413 КК України:

- вчинені в умовах воєнного стану (ч. 3 ст. 413 КК України)
- вчинені в бойовій обстановці (ч. 3 ст. 413 КК України)

Кримінальні правопорушення,
що посягають на порядок експлуатації озброєння і військової техніки

- порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення (ст. 414 КК України)
- порушення правил водіння або експлуатації машин (ст. 415 КК України)
- порушення правил польотів або підготовки до них (ст. 416 КК України)
- порушення правил кораблеводіння (ст. 417 КК України)

Порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення (ст. 414 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують встановлений порядок поводження військовослужбовцями із предметами та речовинами, що становлять підвищену небезпеку для суспільства та радіоактивними матеріалами

додатковий: суспільні відносини що забезпечують безпеку життя та здоров'я особи та охорону довкілля

діяння: порушення правил поводження

наслідок:
а) заподіяння потерпілому тілесних ушкоджень
б) створення небезпеки для довкілля

причинний зв'язок

знаряддя:
а) зброя
б) бойові припаси
в) вибухові речовини
г) інші предмети та речовини, що становлять підвищену небезпеку для оточення
ґ) радіоактивні матеріали

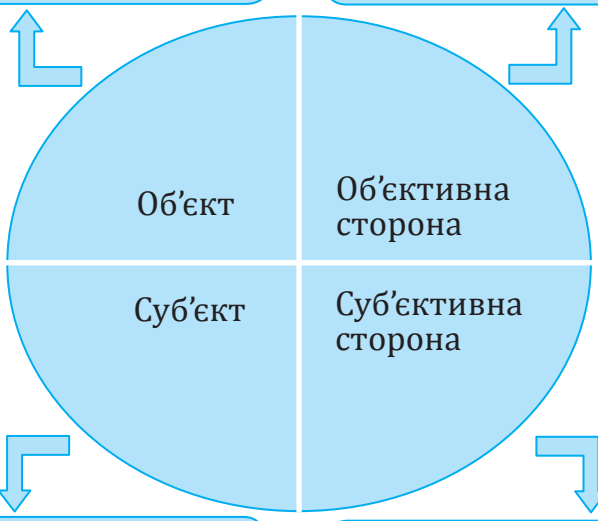

спеціальний:
військовослужбовець, на якого поширюється дія відповідних правил

необережність

змішана форма вини

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 414 КК України:

- діяння, що заподіяло тілесні ушкодження кільком особам (ч. 2 ст. 414 КК України)
- що заподіяло смерть потерпілого (ч. 2 ст. 414 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ч. 3 ст. 414 КК України:

- діяння, що спричинило загибель кількох осіб (ч. 3 ст. 414 КК України)
- діяння, що спричинило інші тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 414 КК України)

Порушення правил водіння або експлуатації машин (ст. 415 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ч. 2. ст. 415 КК України:

- діяння, що спричинило загибель кількох осіб (ч. 2 ст. 415 КК України)

Порушення правил польотів або підготовки до них (ст. 416 КК України)

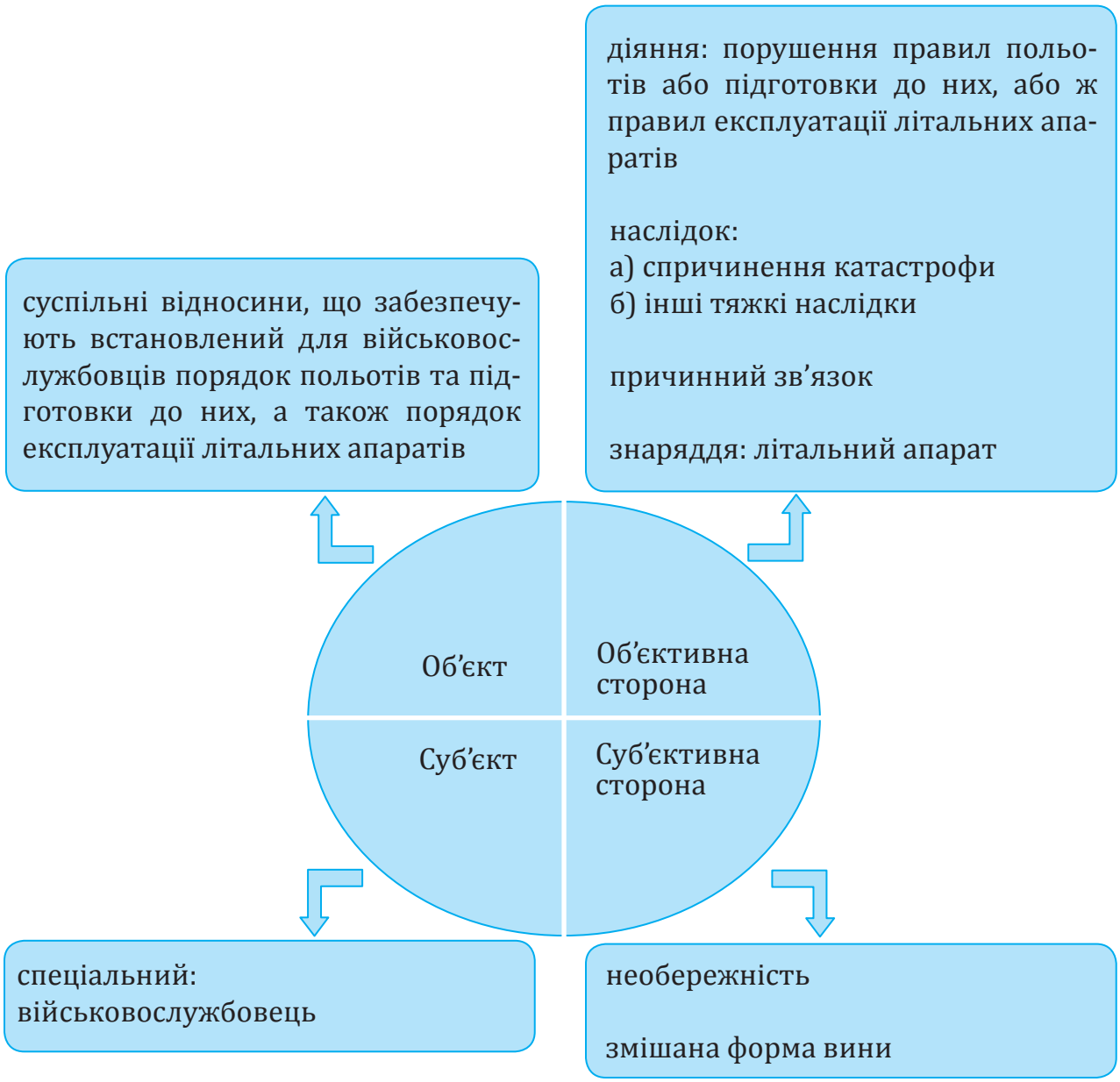

Порушення правил кораблеводіння (ст. 417 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують безпеку військового мореплавства

Додатковий, зокрема можуть виступати суспільні відносини що забезпечують безпеку життя та здоров'я особи, відносини власності

діяння: порушення правил кораблеводіння

наслідок:
а) спричинення катастрофи
б) загибель корабля
в) інші тяжкі наслідки

причинний зв'язок

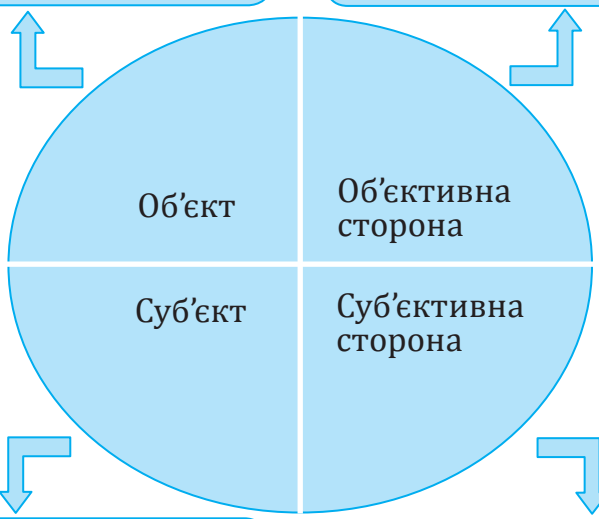

спеціальний:
військовослужбовець

необережність

змішана форма вини

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок несення спеціальних служб

- порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання (ст. 418 КК України)
- порушення правил несення прикордонної служби (ст. 419 КК України)
- порушення правил несення бойового чергування (ст. 420 КК України)
- порушення статутних правил внутрішньої служби (ст. 421 КК України)

Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання (ст. 418 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 418 КК України:

- вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 2 ст. 418 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ч. 3 ст. 418 КК України:

- діяння, вчинене в умовах воєнного стану (ч. 3 ст. 418 КК України)
- діяння, вчинене в бойовій обстановці (ч. 3 ст. 418 КК України)

Порушення правил несення прикордонної служби (ст. 419 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 419 КК України:

- вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 2 ст. 419 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ч. 3 ст. 419 КК України:

- діяння, вчинене в умовах воєнного стану (ч. 3 ст. 419 КК України)
- діяння, вчинене в бойовій обстановці (ч. 3 ст. 419 КК України)

Порушення правил несення бойового чергування (ст. 420 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 420 КК України:

- вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 2 ст. 420 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ч. 3 ст. 420 КК України:

- діяння, вчинене в умовах воєнного стану (ч. 3 ст. 420 КК України)
- діяння, вчинене в бойовій обстановці (ч. 3 ст. 420 КК України)

Порушення статутних правил внутрішньої служби (ст. 421 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 421КК України:

- вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 2 ст. 421 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ч. 3ст. 421 КК України:

- діяння, вчинене в умовах воєнного стану (ч. 3 ст. 421 КК України)
- діяння, вчинене в бойовій обстановці (ч. 3 ст. 421 КК України)

Кримінальні правопорушення,
що посягають на порядок зберігання військової таємниці

розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості (ст. 422 КК України)

Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості (ч.1 ст. 422 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують режим секретності у військовій сфері

предмет: відомості військового характеру, що становлять державну таємницю

діяння: розголошення відомостей іншим особам

наслідок: ознайомлення із такими відомостями хоча б однією сторонньою особою

причинний зв'язок

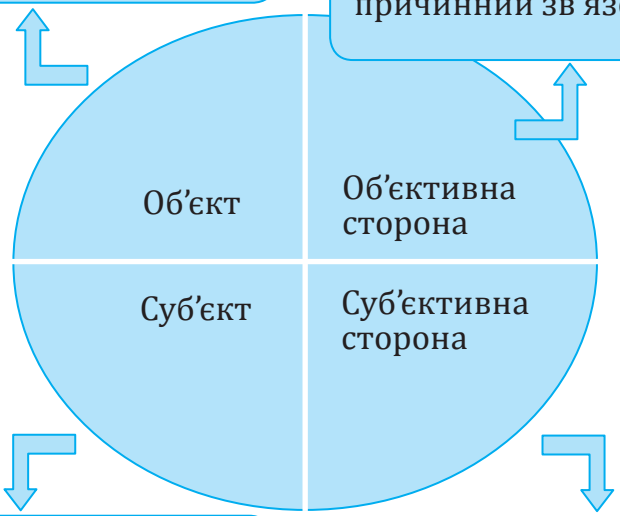

спеціальний: військовослужбовець, який володіє такими відомостями

умисел

необережність

Кримінальна відповідальність за ч. 1 ст. 422 КК України настає лише у разі відсутності ознак державної зради – якщо відомості не передаються іноземній державі, іноземній організації чи їхнім представникам

Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості (ч. 2 ст. 422 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують режим секретності у військовій сфері

предмет:
а) документи або матеріали, що містять відомості військового характеру, які становлять державну таємницю
б) предмети, відомості про які становлять державну таємницю

діяння: порушення встановлених правил поводження із документами і матеріалами, що містять державну таємницю, та предметами, відомості про які становлять державну таємницю

наслідок: втрата цих документів, матеріалів, та предметів

причинний зв'язок

спеціальний: військовослужбовець, якому відповідні документи, матеріали та предмети були довірені

необережність

змішана форма вини

Кваліфікуючі ознаки ч. 3 ст. 422 КК України:

діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 422 КК України)

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок здійснення своїх повноважень військовими службовими особами Збройних Сил України та інших військових формувань

- недбале ставлення до військової служби (ст. 425 КК України)
- бездіяльність військової влади (ст. 426 КК України)
- перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень (ст. 426-1 КК України)

Недбале ставлення до військової служби (ст. 425 КК України)

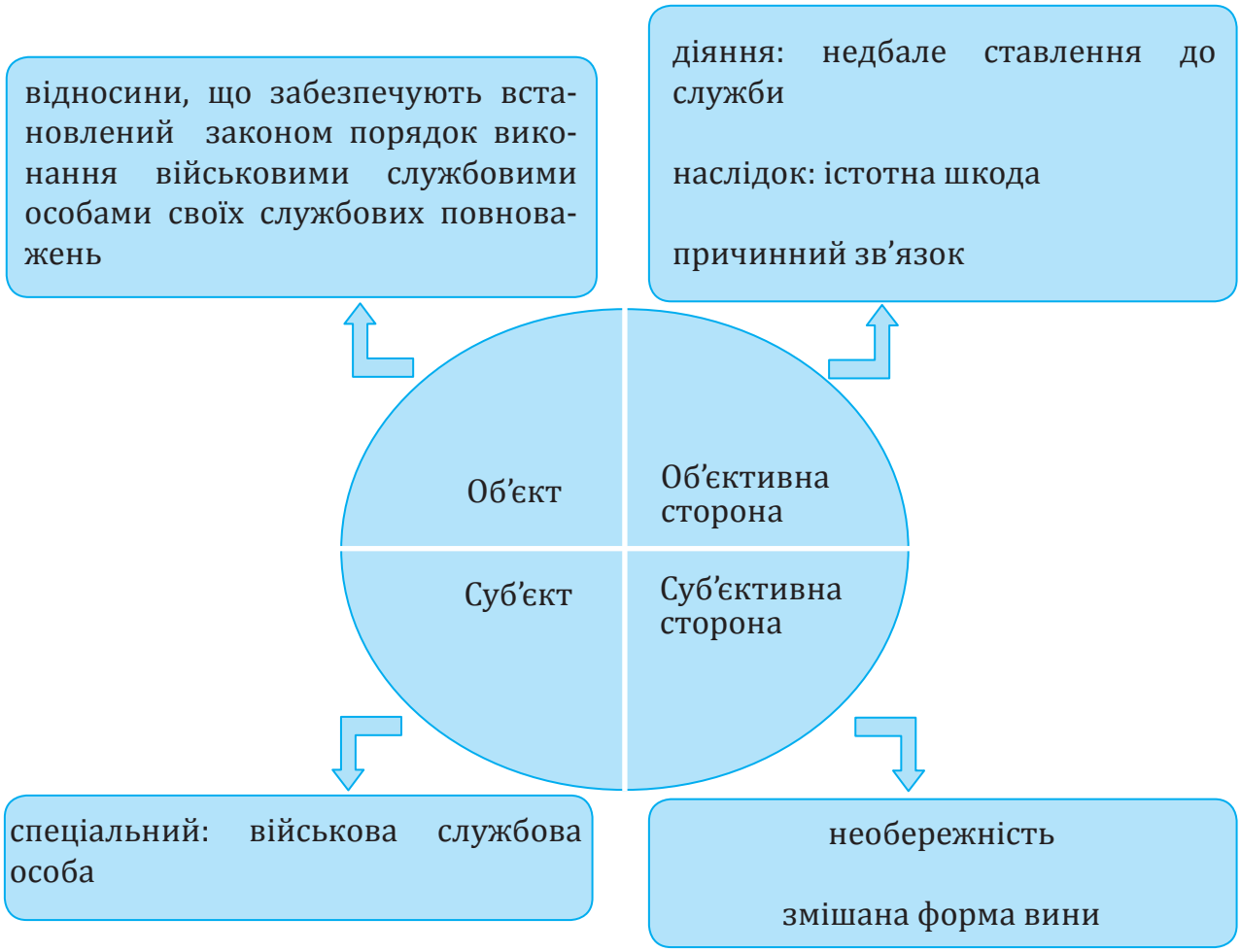

Значення понять

Під військовими службовими особами розуміються військові начальники, а також інші військовослужбовці, які обіймають постійно чи тимчасово посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських обов'язків, або виконують такі обов'язки за спеціальним дорученням повноважного командування

У статтях 425 та 426 цього Кодексу **істотною шкодою**, якщо вона полягає у заподіянні матеріальних збитків, вважається шкода, яка в двісті п'ятдесят і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, а тяжкими наслідками за тієї самої умови вважається шкода, яка в п'ятсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 425КК України:

- діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 425 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки чч. 3, 4 ст. 425 КК України:

- діяння, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 3 ст. 425 КК України)
- діяння, вчинене в умовах воєнного стану (ч. 4 ст. 425 КК України)
- діяння, вчинене в бойовій обстановці (ч. 4 ст. 425 КК України)

Бездіяльність військової влади (ст. 426 КК України)

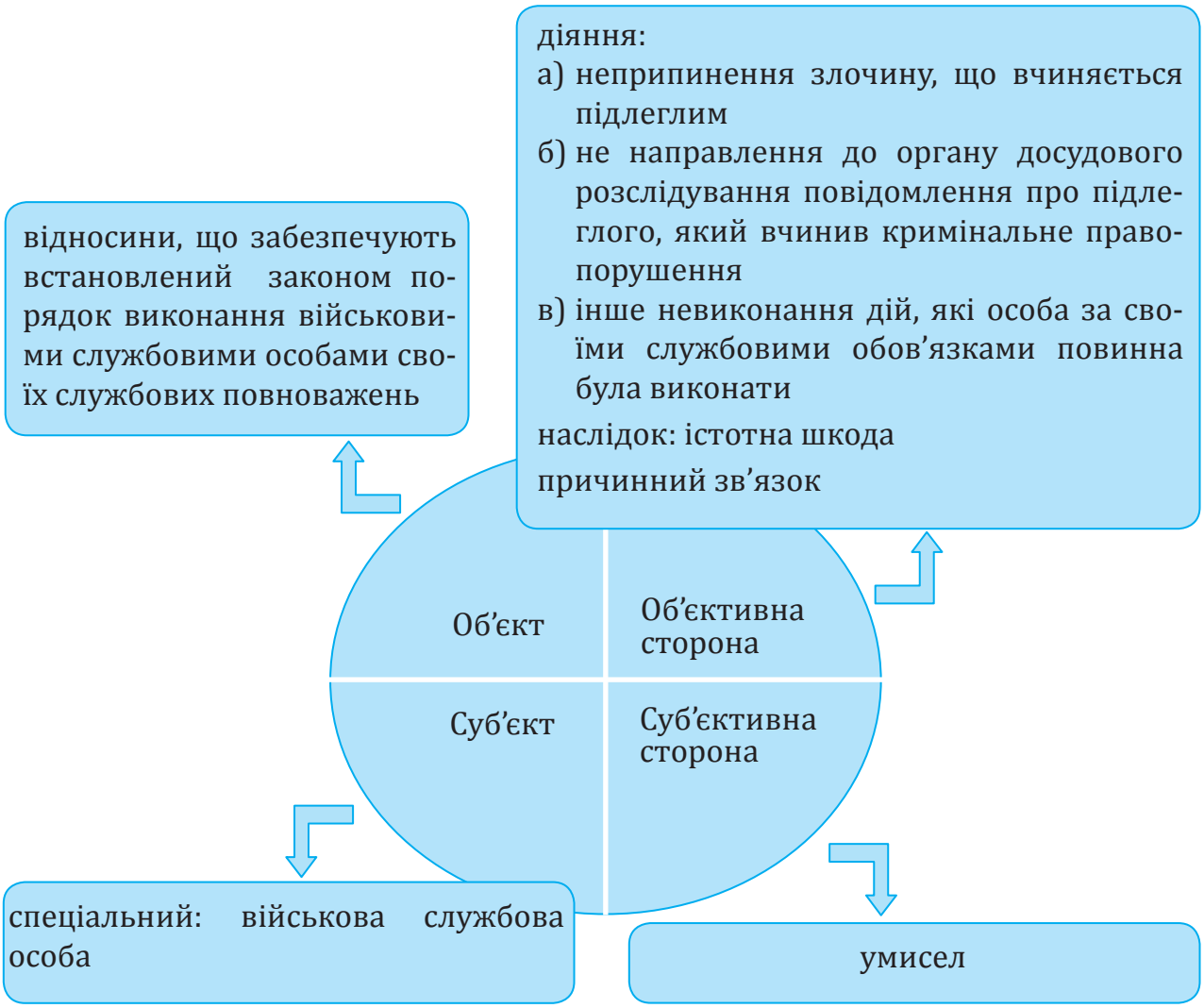

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 426 КК України:

- діяння, якщо вони спричинили тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 426 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки чч. 3, 4 ст. 426 КК України:

- діяння, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 3 ст. 426 КК України)
- діяння, вчинене в умовах воєнного стану (ч. 4 ст. 426 КК України)
- діяння, вчинене в бойовій обстановці (ч. 4 ст. 426 КК України)

Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень (ч. 1 ст. 426-1 КК України)

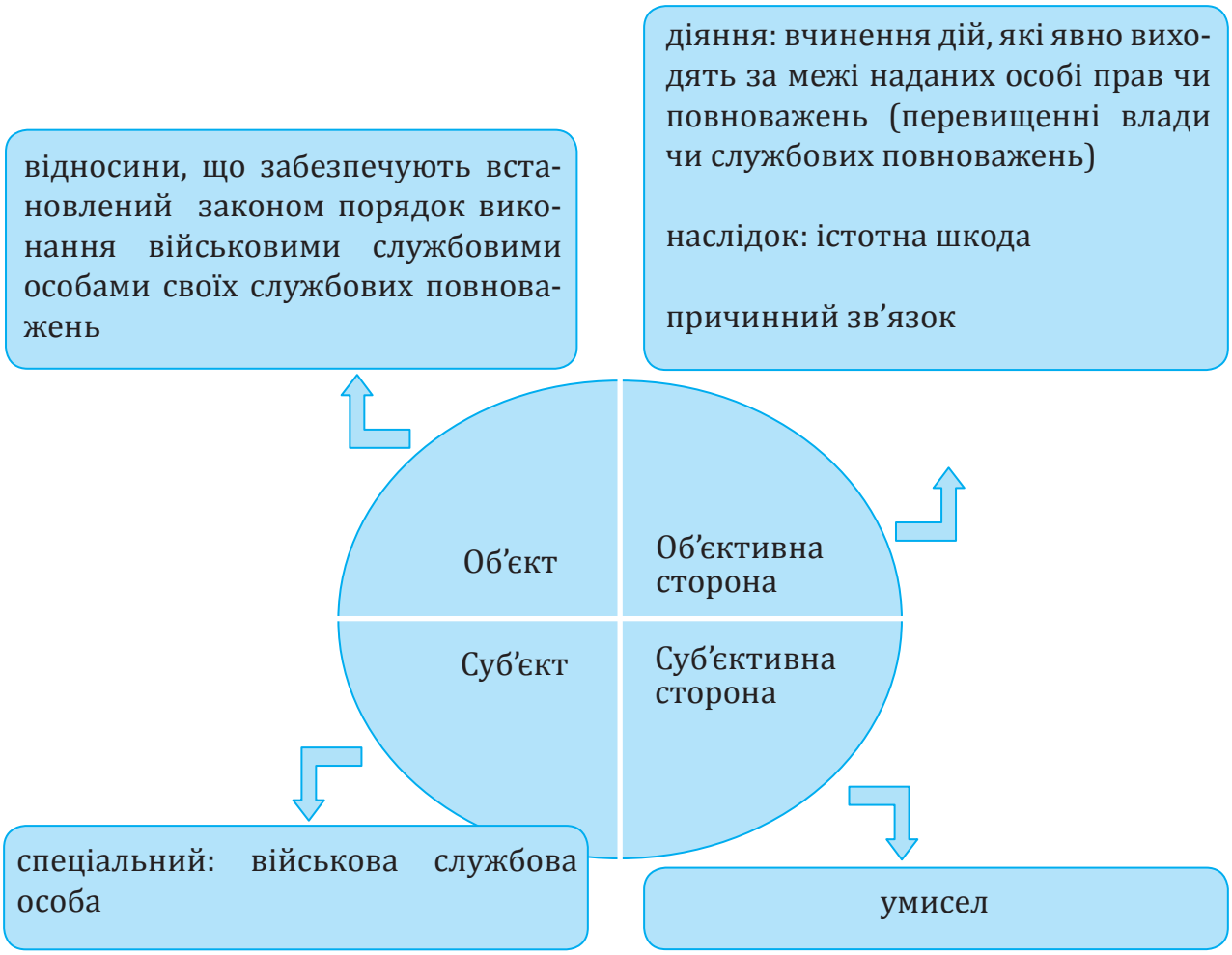

Кримінальна відповідальність за ч. 1 ст. 426-1 КК України наступає лише у випадку відсутності ознак злочину, передбаченого в ч. 2 ст. 426-1 КК України

Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень (ч. 2 ст. 426-1 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують встановлений законом порядок виконання військовими службовими особами своїх службових повноважень

потерпілий: підлеглий військовослужбовець, або військовослужбовець, на якого поширюється дисциплінарна влада суб'єкта

діяння:
а) застосування нестатутних заходів впливу
б) перевищення дисциплінарної влади
в) застосуванням насильства

наслідок: істотна шкода

причинний зв'язок

спеціальний: військова службова особа

умисел

змішана форма вини

Кваліфікуючі ознаки ч. 3 ст. 426-1 КК України:

- діяння, вчинені із застосуванням зброї (ч. 3 ст. 426-1 КК України)
- діяння, якщо вони спричинили тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 426-1 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки чч. 4, 5 ст. 426-1 КК України:

- діяння, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 4 ст.4261 КК України)
- діяння, вчинене в умовах воєнного стану (ч. 5 ст. 426-1 КК України)
- діяння, вчинене в бойовій обстановці (ч. 5 ст. 426-1 КК України)

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок виконання військового обов'язку в бою та інших особливих умовах

- здача або залишення ворогові засобів ведення війни (ст. 427 КК України)
- залишення гинучого військового корабля (ст. 428 КК України)
- самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю (ст. 429 КК України)
- добровільна здача в полон (ст. 430 КК України)

Здача або залишення ворогові засобів ведення війни (ст. 427 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують виконання військовими начальниками своїх обов'язків в умовах бойової обстановки

предмет:
а) укріплення
б) бойова та спеціальна техніка
в) інші засоби ведення війни

діяння:

а) здача ворогові ввірених військових сил

б) не зумовлений бойовою обстановкою залишення ворогові укріплень, бойової та спеціальної техніки чи інших засобів ведення війни

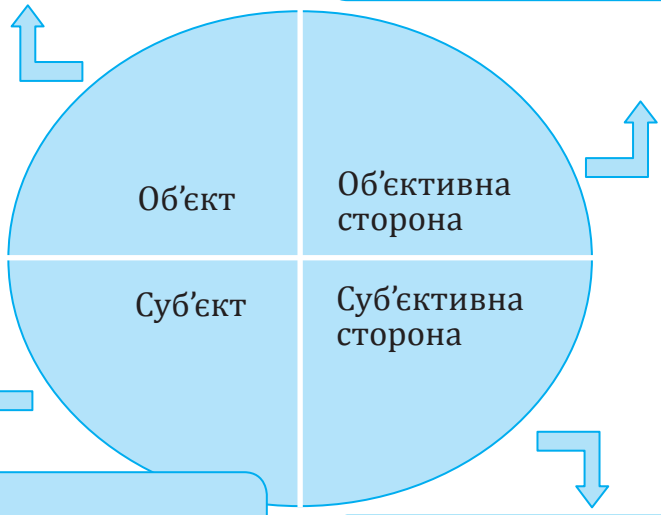

спеціальний:
військовий начальник

умисел

обов'язкова ознака: відсутність мети сприяння ворогові

Залишення гинучого військового корабля (ст. 428 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 428 КК України:

- діяння, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (ч. 4 ст. 426-1 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки ч. 3 ст. 428 КК України:

- діяння, вчинене в умовах воєнного стану (ч. 3 ст. 428 КК України)
- діяння, вчинене в бойовій обстановці (ч. 3 ст. 428 КК України)

Самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю (ст. 429 КК України)

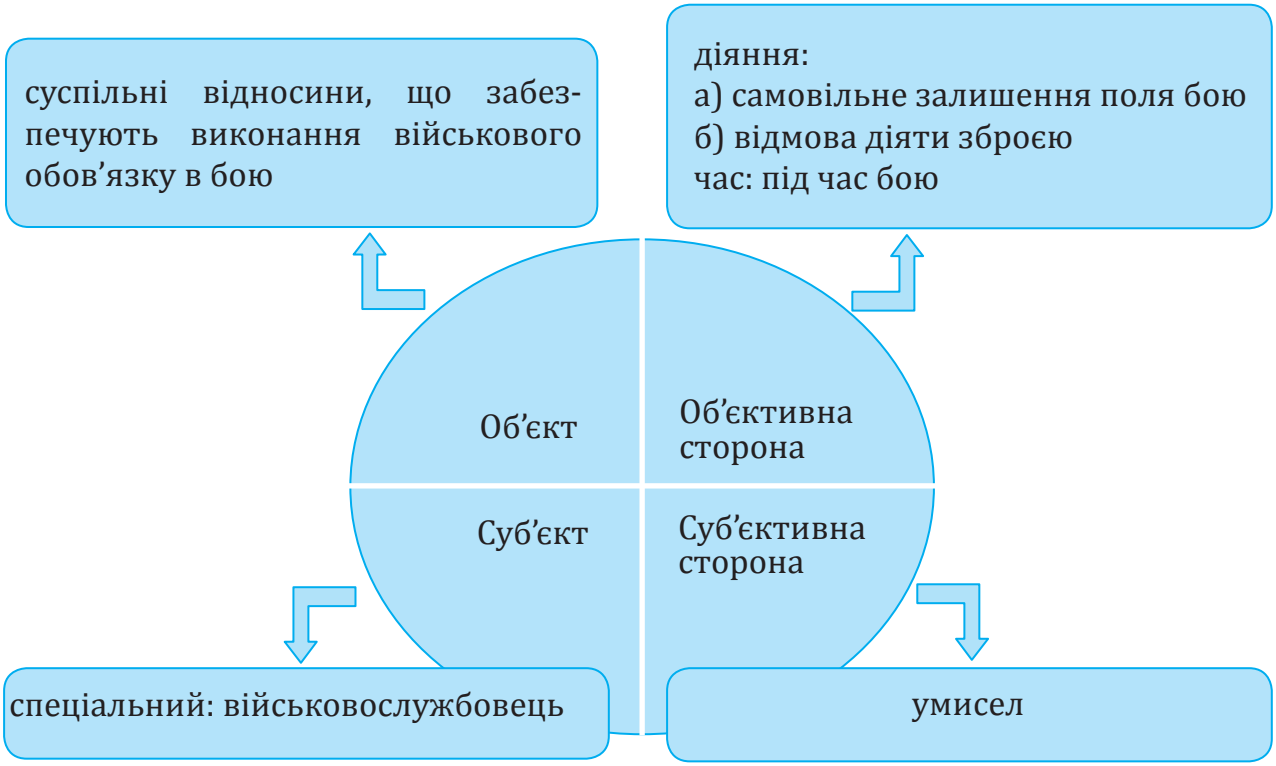

Добровільна здача в полон (ст. 430 КК України)

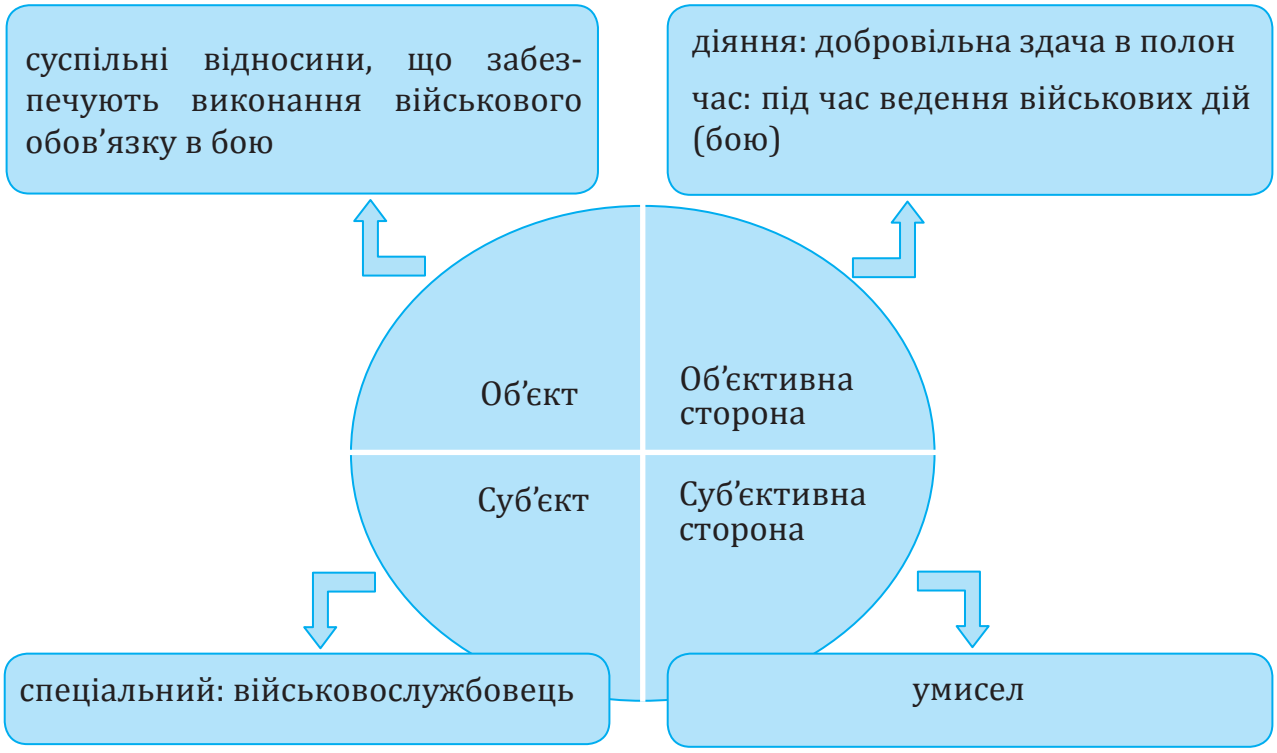

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок дотримання звичаїв та правил ведення війни

- злочинні дії військовослужбовця, який перебуває в полоні (ст. 431 КК України)
- мародерство (ст. 432 КК України)
- насильство над населенням у районі воєнних дій (ст. 433 КК України)
- погане поводження з військовополоненими (ст. 434 КК України)
- незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала та зловживання нею (ст. 434 КК України)

Злочинні дії військовослужбовця, який перебуває в полоні (ч. 1 ст. 431 КК України)

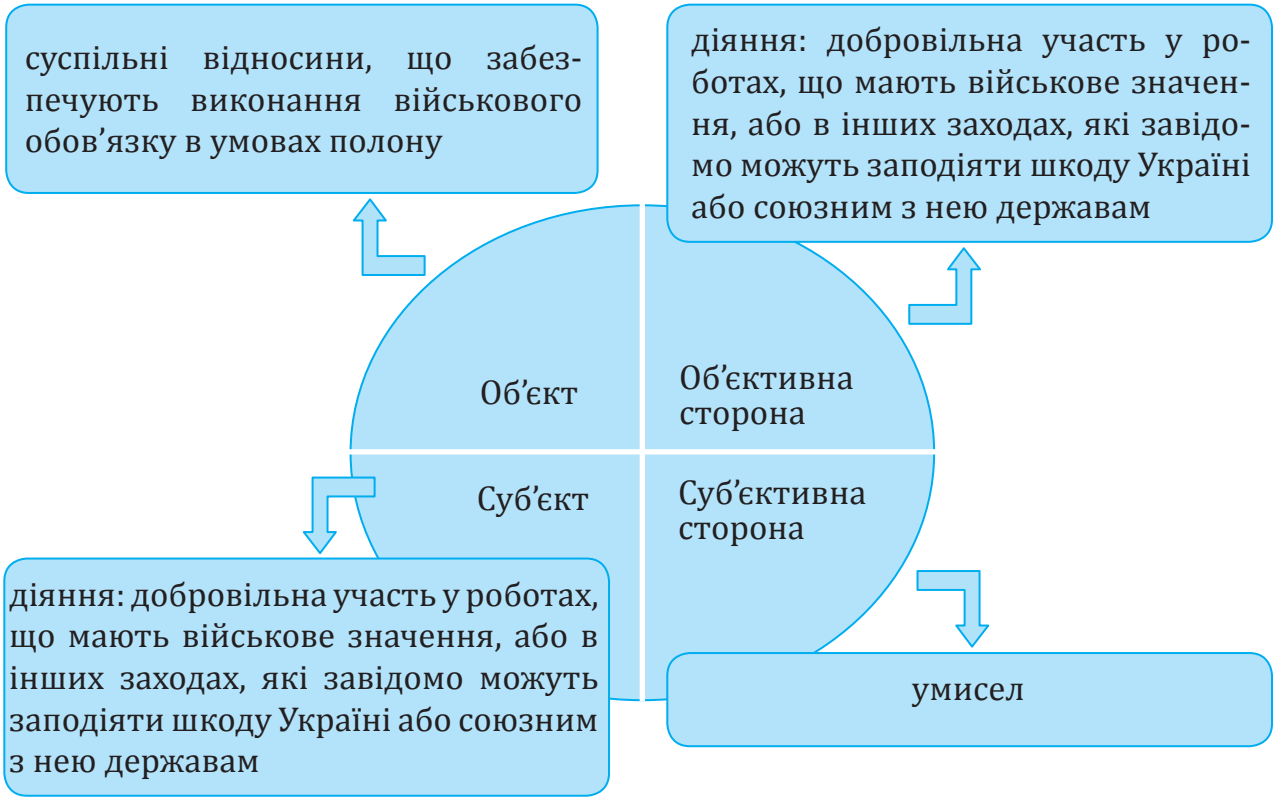

Кримінальна відповідальність за ч. 1 ст. 431 КК України наступає лише у за відсутності ознак державної зради

Злочинні дії військовослужбовця, який перебуває в полоні (ч. 2 ст. 431 КК України)

Злочинні дії військовослужбовця, який перебуває в полоні (ч. 3 ст. 431 КК України)

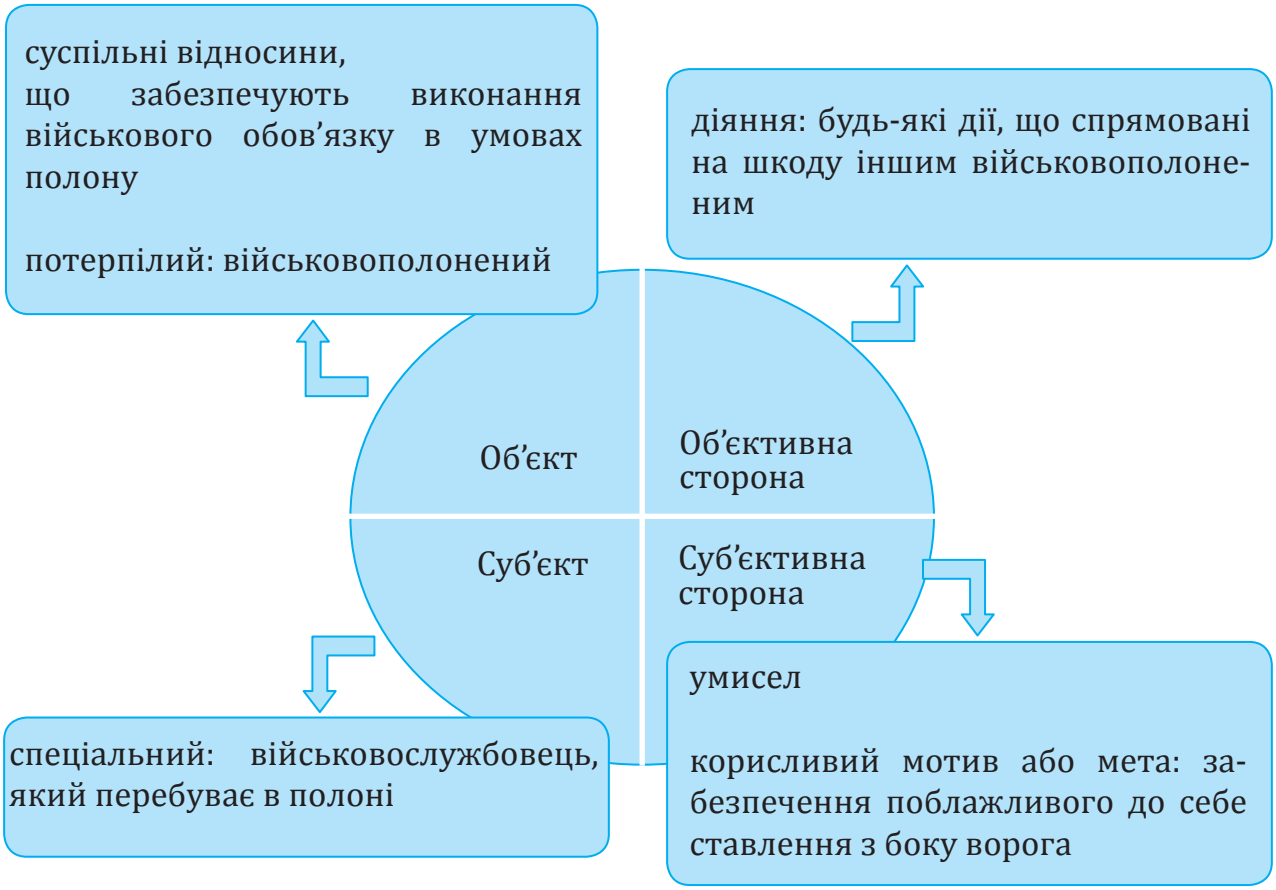

Мародерство (ст. 432 КК України)

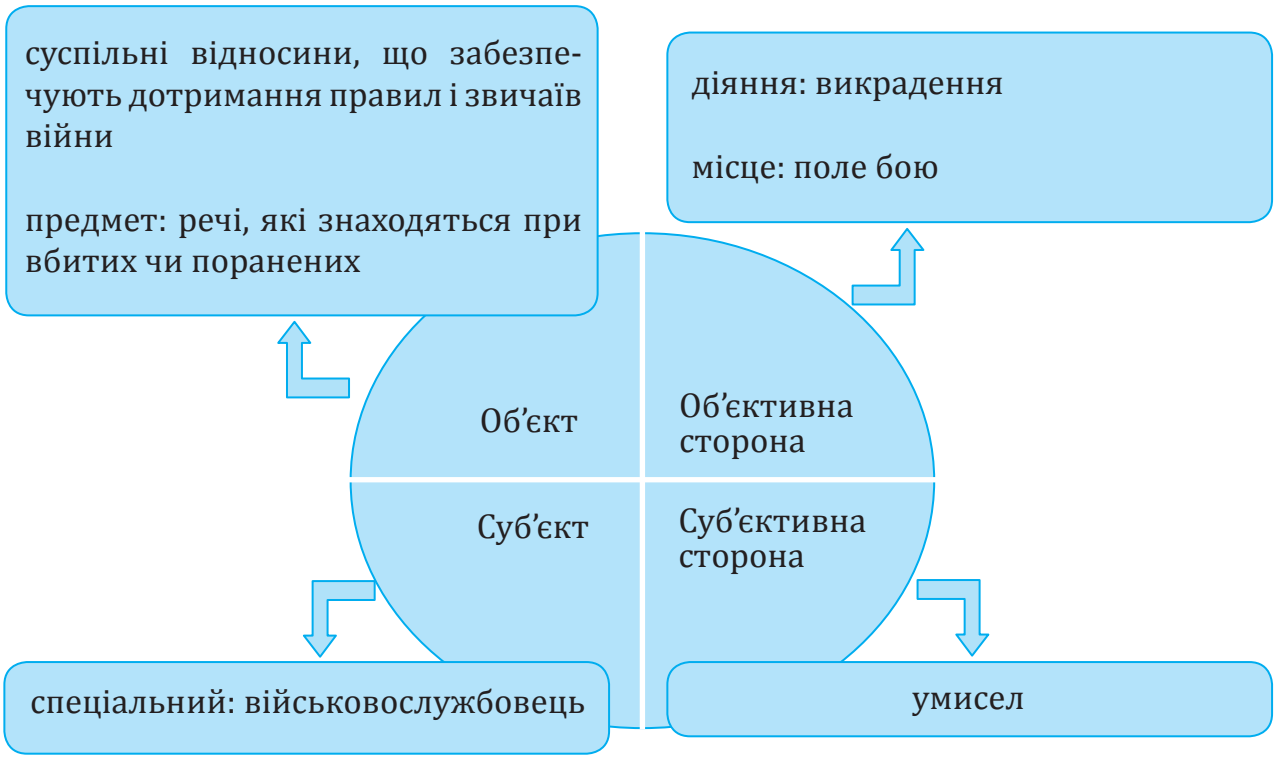

Насильство над населенням у районі воєнних дій
(ч. 1 ст. 433 КК України)

Насильство над населенням у районі воєнних дій (ч. 2 ст. 433 КК України)

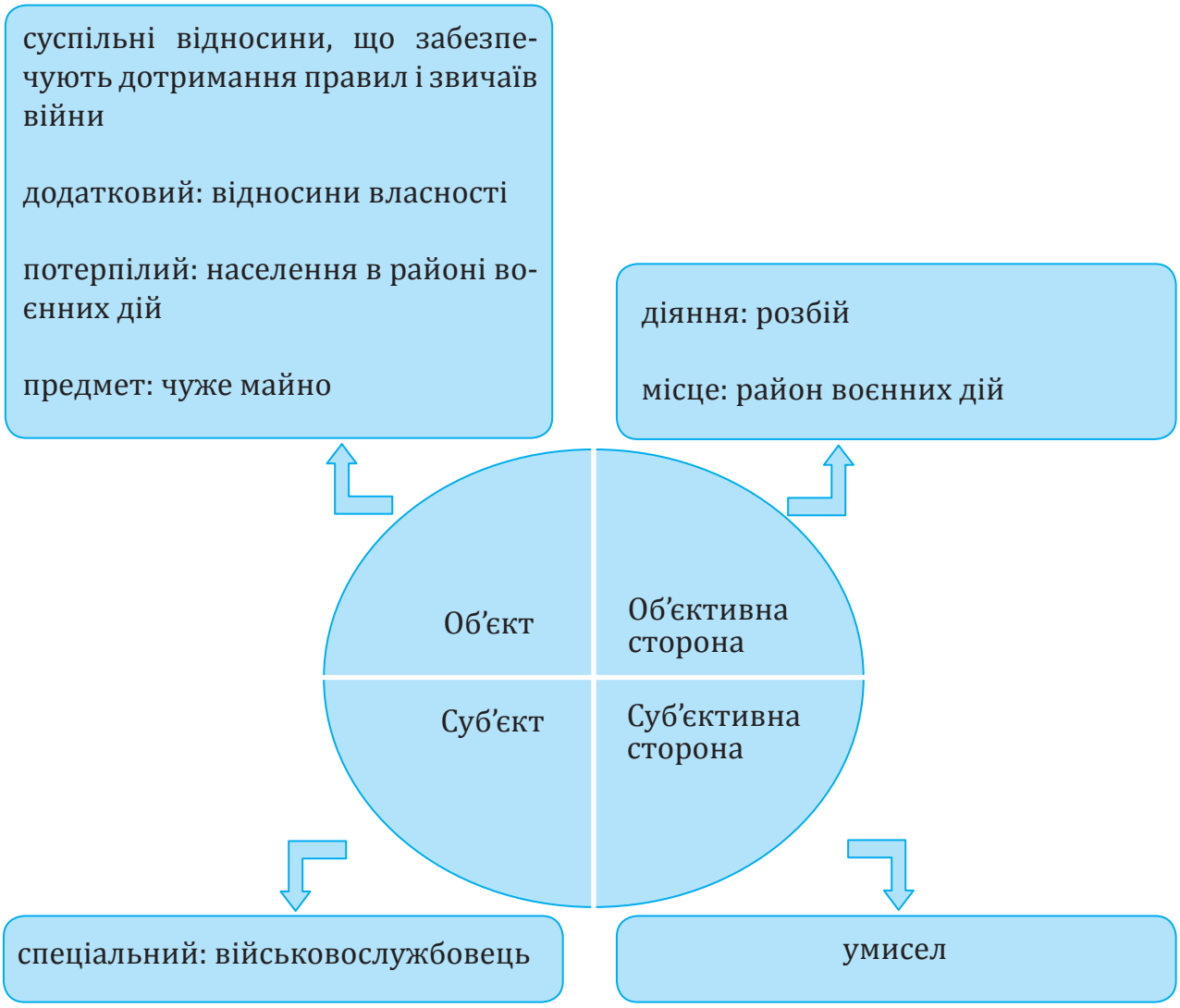

Погане поводження з військовополоненими (ст. 434 КК України)

Кримінальна відповідальність за ст. 434 КК України наступає лише за відсутності ознак більш тяжкого злочину

Відмінність між складами злочину, передбаченими ч. 1 ст. 435 та ч. 2 ст. 335 КК України полягає в часі та обстановці вчинення злочину: часом та обстановкою у першому складі злочину є умови особливого періоду крім воєнного стану, а у другому — умови воєнного стану

Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала та зловживання нею (ст. 435 КК України)

суспільні відносини, що забезпечують дотримання правилі звичаїв війни

предмет:
а) символіка Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала
б) прапори чи знаки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала
в) пофарбування, присвоєне санітарно-транспортним засобам

діяння:
а) носіння зазначеної символіки
б) зловживання вказаними прапорами або пофарбуванням

місце: район бойових дій

час та обстановка:
ч. 1 ст. 435 КК України: особливий період, крім воєнного стану
ч. 2 ст. 435 КК України: воєнний стан

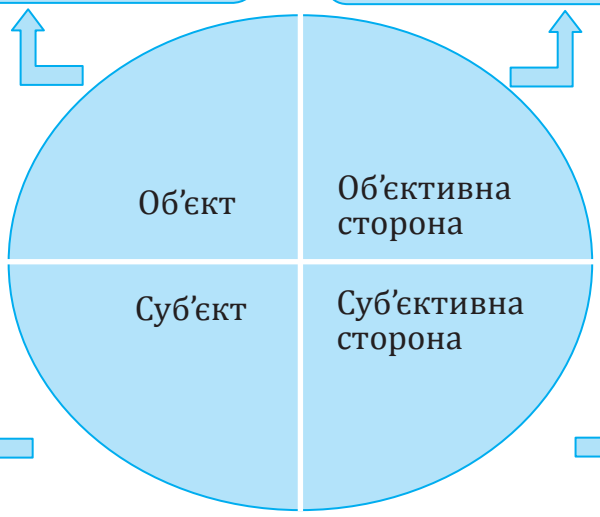

спеціальний: військовослужбовець

умисел

Кримінальні правопорушення проти військовослужбовців

→ образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю (ст. 4351 КК України)

Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю (ч. 1 ст. 435-1 КК України)

діяння:
а) образа честі і гідності – тобто висловлювання (словесно, письмово) або у вигляді дії (ляпас, плювок, непристойний жест), у т.ч. здійснені публічно, які полягають у негативній оцінці особистості людини, виражені у формі, що суперечить встановленим правилам поведінки і вимогам загальнолюдської моралі
б) погроза вбивством
в) насильство
г) знищення чи пошкодження майна

нормальна діяльність Збройних сил України, їх авторитет
додатковий обов'язковий: психічна недоторканність та особиста безпека військовослужбовців або їх близьких родичів, їх здоров'я, честь та гідність.

потерпілий: військовослужбовець, його близький родич або член сім'ї

загальний

умисел

Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю (ч. 2 ст. 435-1 КК України)

Розділ XX

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ МИРУ, БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ

Основні статистичні показники протидії кримінальним правопорушенням (2013–2022)

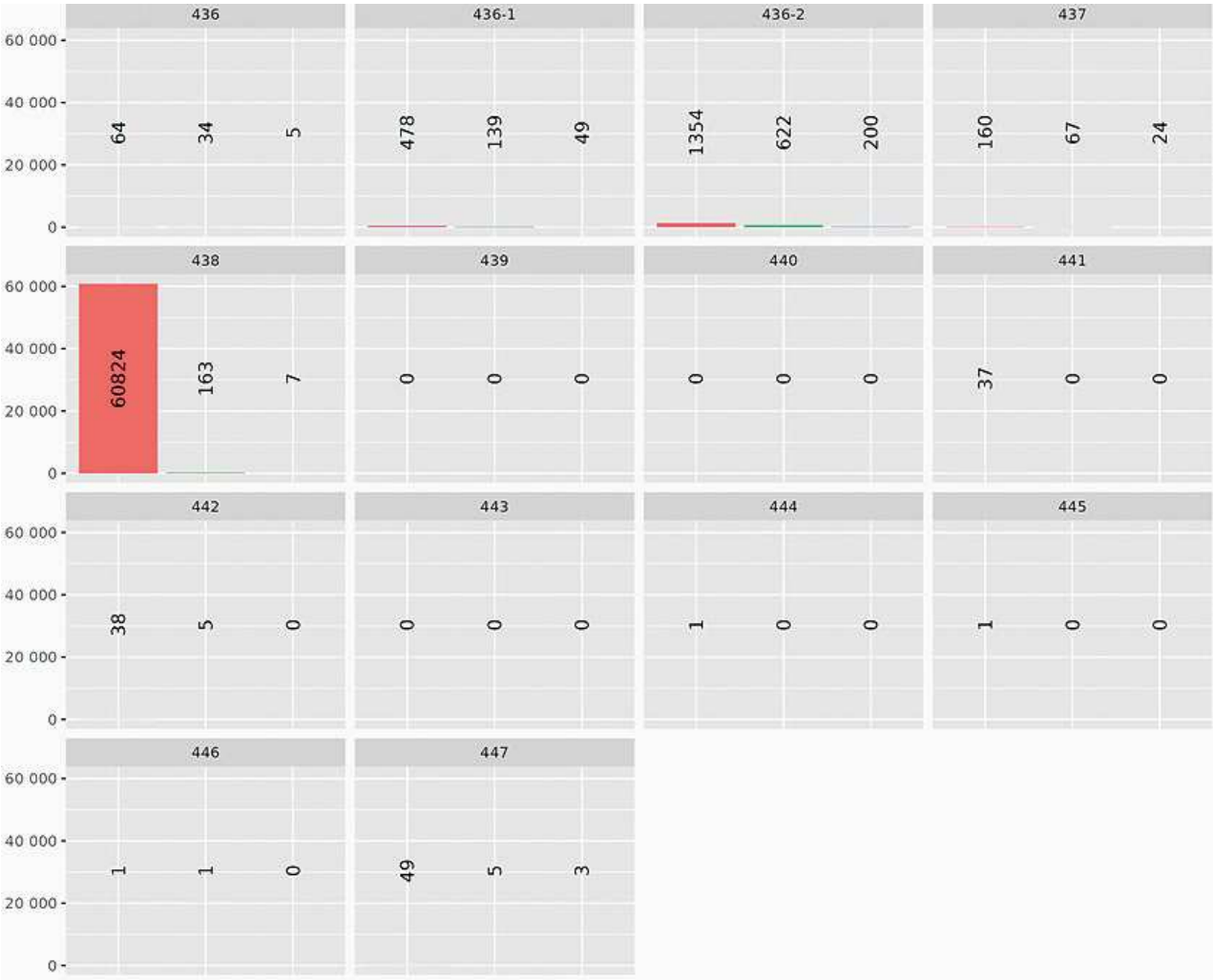

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

Стаття 436-1. Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів

Стаття 436-2. Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників

Стаття 437. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни

Стаття 438. Порушення законів та звичаїв війни

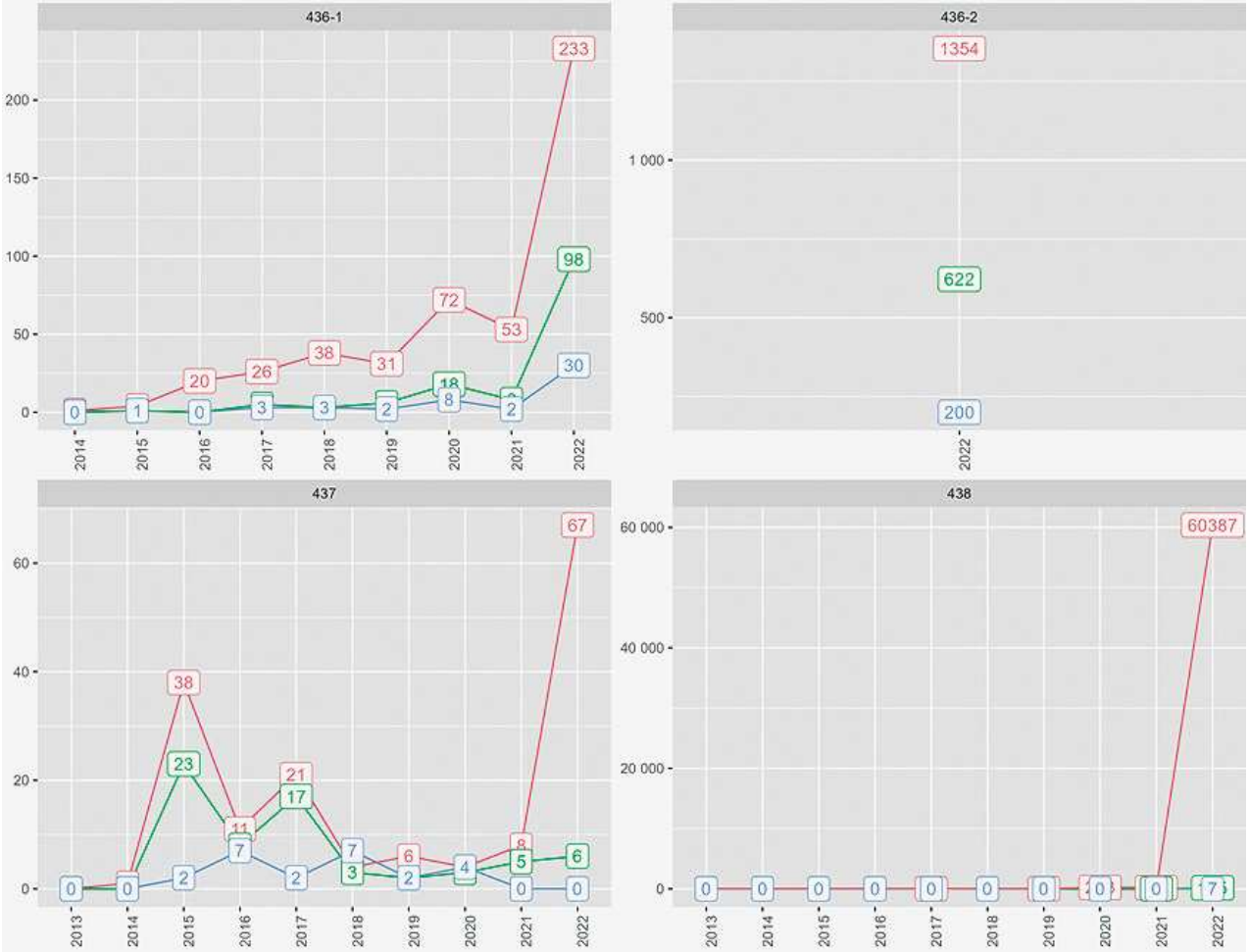

Обліково-кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру

Засуджено осіб

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ МИРУ, БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ

Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку – це група особливо небезпечних суспільно небезпечних протиправних діянь, що посягають на мир і мирне співіснування держав; міжнародний правопорядок; зовнішню безпеку України; на регламентований міжнародними нормами порядок ведення війни; на мир та безпеку людства; створюють загрозу масової загибелі людей, зараження або знищення тваринного чи рослинного світу внаслідок застосування зброї масового знищення.

Класифікація кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

- кримінальні правопорушення проти миру
- кримінальні правопорушення проти безпеки людства
- кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку

Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

- пропаганда війни (ст. 436 КК України)
- виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів (ст. 436-1 КК України)
- виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників (ст. 436-2 КК України)
- планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни (ст. 437 КК України)
- порушення законів та звичаїв війни (ст. 438 КК України)
- застосування зброї масового знищення (ст. 439 КК України)
- розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення (ст. 440 КК України)
- екоцид (ст. 441 КК України)
- геноцид (ст. 442 КК України)
- посягання на життя представника іноземної держави (ст. 443 КК України)
- злочини проти осіб та установ, що мають міжнародний захист (ст. 444 КК України)
- незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала (ст. 445 КК України)
- піратство (ст. 446 КК України)
- найманство (ст. 447 КК України)

Пропаганда війни
(ст. 436 КК України)

Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів (ст. 436-1 КК України)

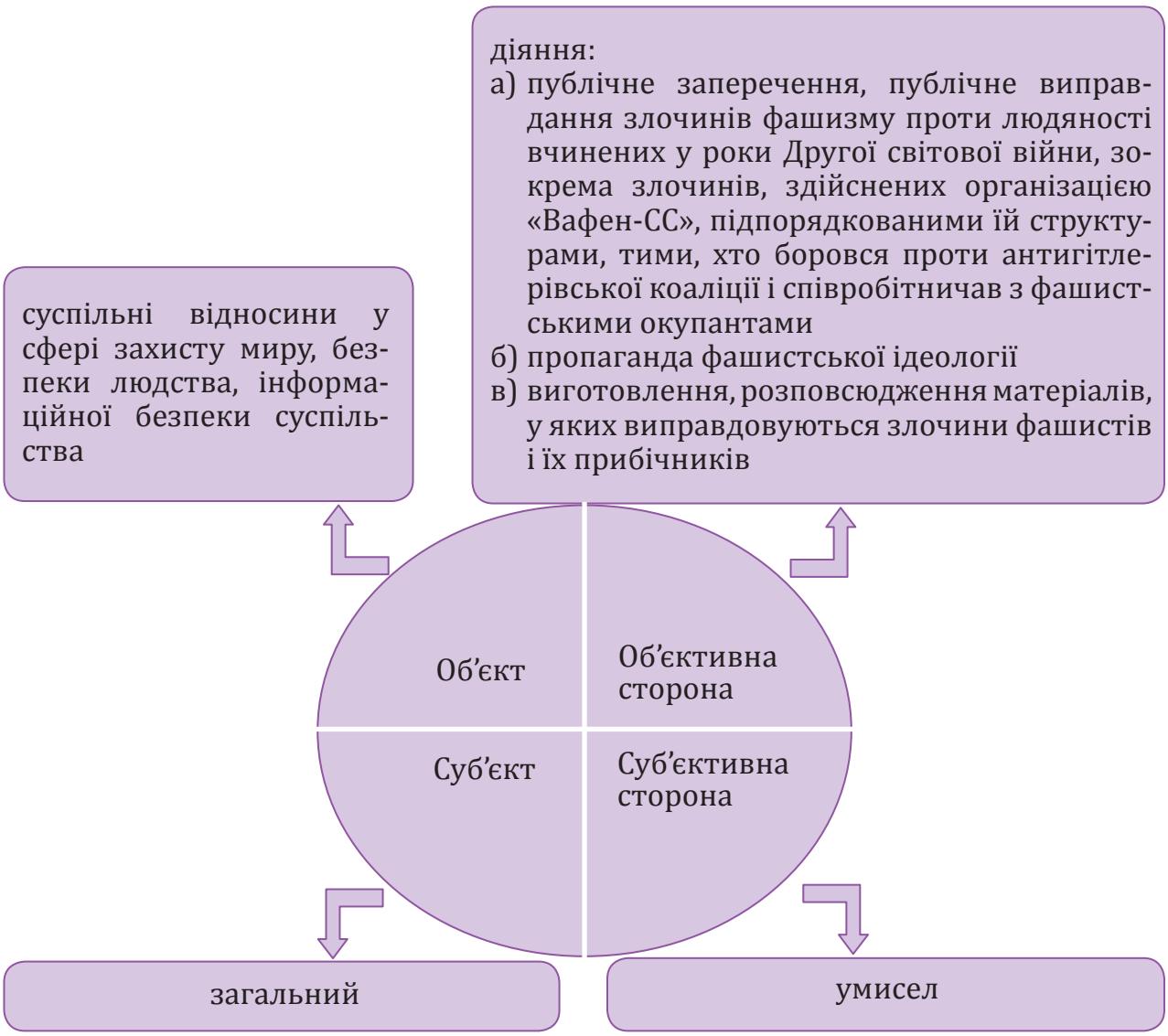

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. ст. 436 1 КК України:

- вчинені особою, яка є представником влади (ч. 2 ст. 436-1 КК України)
- вчинені повторно (ч. 2 ст. 436-1 КК України)
- вчинені організованою групою (ч. 2 ст. 436-1 КК України)
- вчинені з використанням засобів масової інформації (ч. 2 ст. 436-1 КК України)

Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників (ч. 1 ст. 436-2 КК України)

діяння:
а) представлення збройної агресії РФ проти України як внутрішнього громадянського конфлікту
б) вчинене в будь-який інший спосіб виправдовування збройної агресії РФ проти України, розпочатої у 2014 році
в) визнання правомірною цієї агресії
г) заперечення зазначеної агресії
ґ) виправдовування тимчасової окупації частини території України
д) визнання правомірною цієї окупації
е) заперечення зазначеної окупації
є) глорифікація (схвалення, звеличення)

суспільні відносини у сфері захисту миру, безпеки людства, інформаційної безпеки суспільства

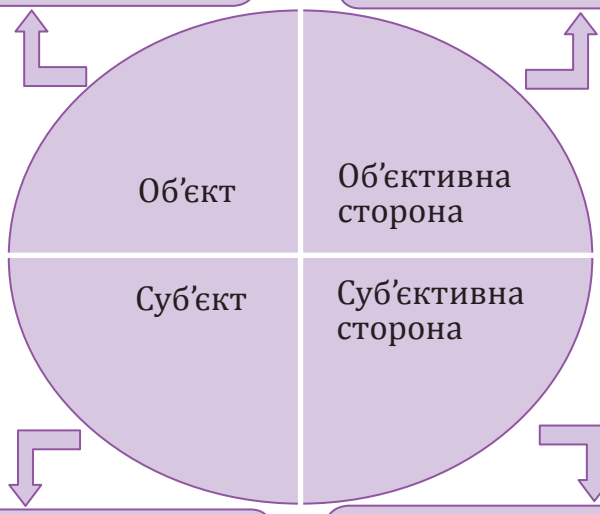

загальний

ч. 3 ст. 436-2 КК України: спеціальний – громадянин України

прямий умисел

Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників (ч. 2 ст. 436-2 КК України)

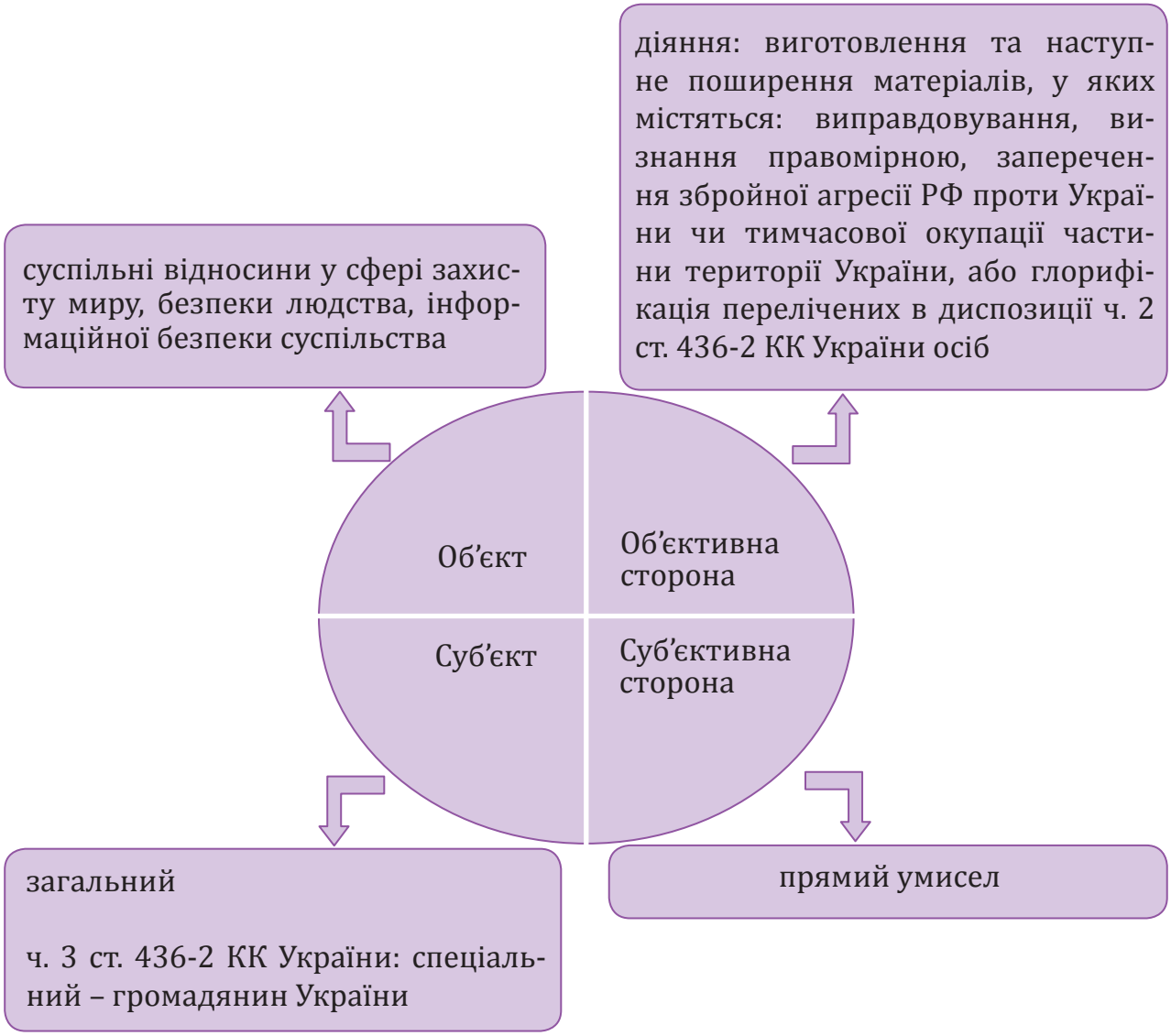

Кваліфікуючі ознаки ч. 3 ст. ст. 436-2 КК України:

- дії, вчинені службовою особою (ч. 3 ст. 436-2 КК України)
- дії, вчинені повторно (ч. 3 ст. 436-2 КК України)
- дії, вчинені організованою групою (ч. 3 ст. 436-2 КК України)
- дії, вчинені з використанням засобів масової інформації (ч. 3 ст. 436-2 КК України)

Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни (ст. 437 КК України)

Порушення законів та звичаїв війни (ст. 438 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. ст. 438 КК України:

- діяння, якщо вони поєднані з умисним вбивством (ч. 2 ст. 438 КК України)

Застосування зброї масового знищення (ст. 439 КК України)

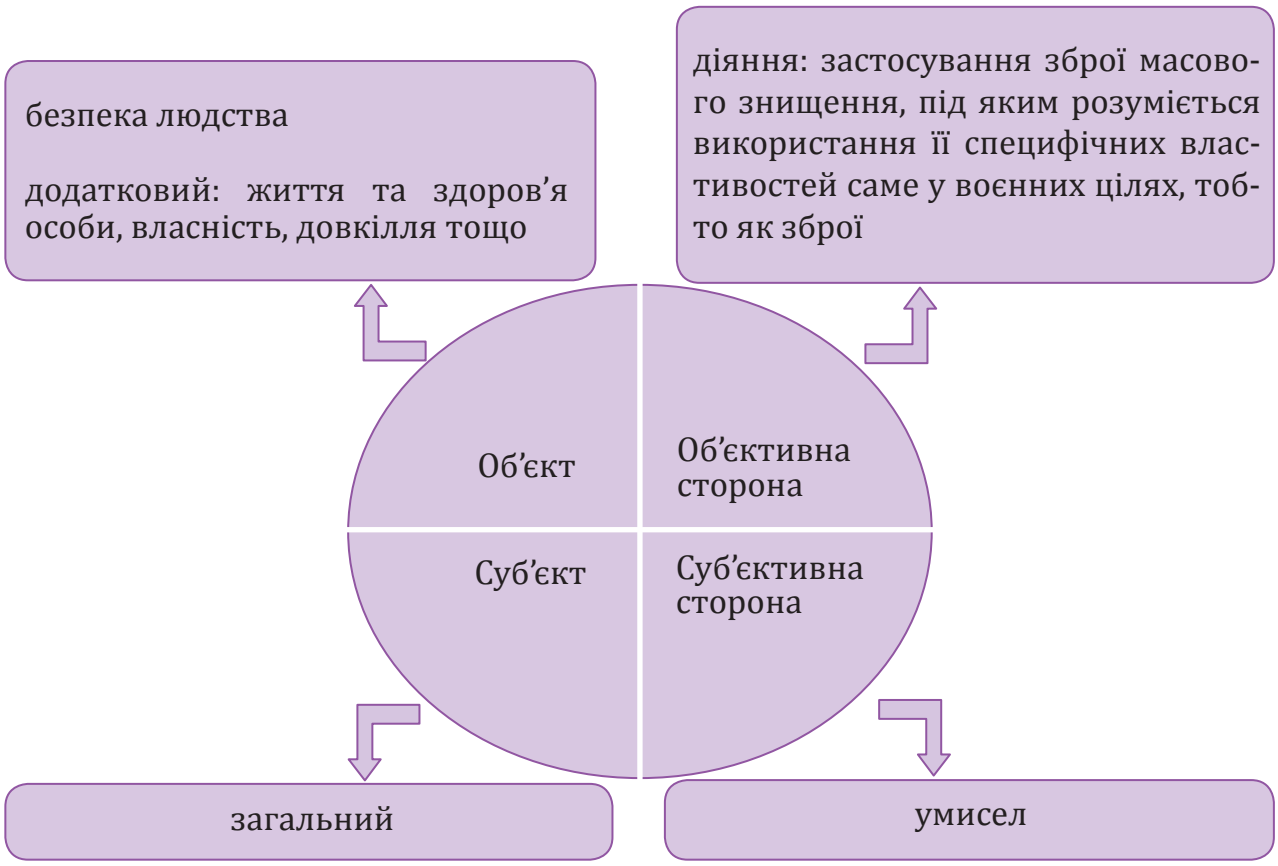

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 439 КК України:

- діяння, якщо воно спричинило загибель людей (ч. 2 ст. 439 КК України)
- діяння, якщо воно спричинило інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 439 КК України)

Розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення (ст. 440 КК України)

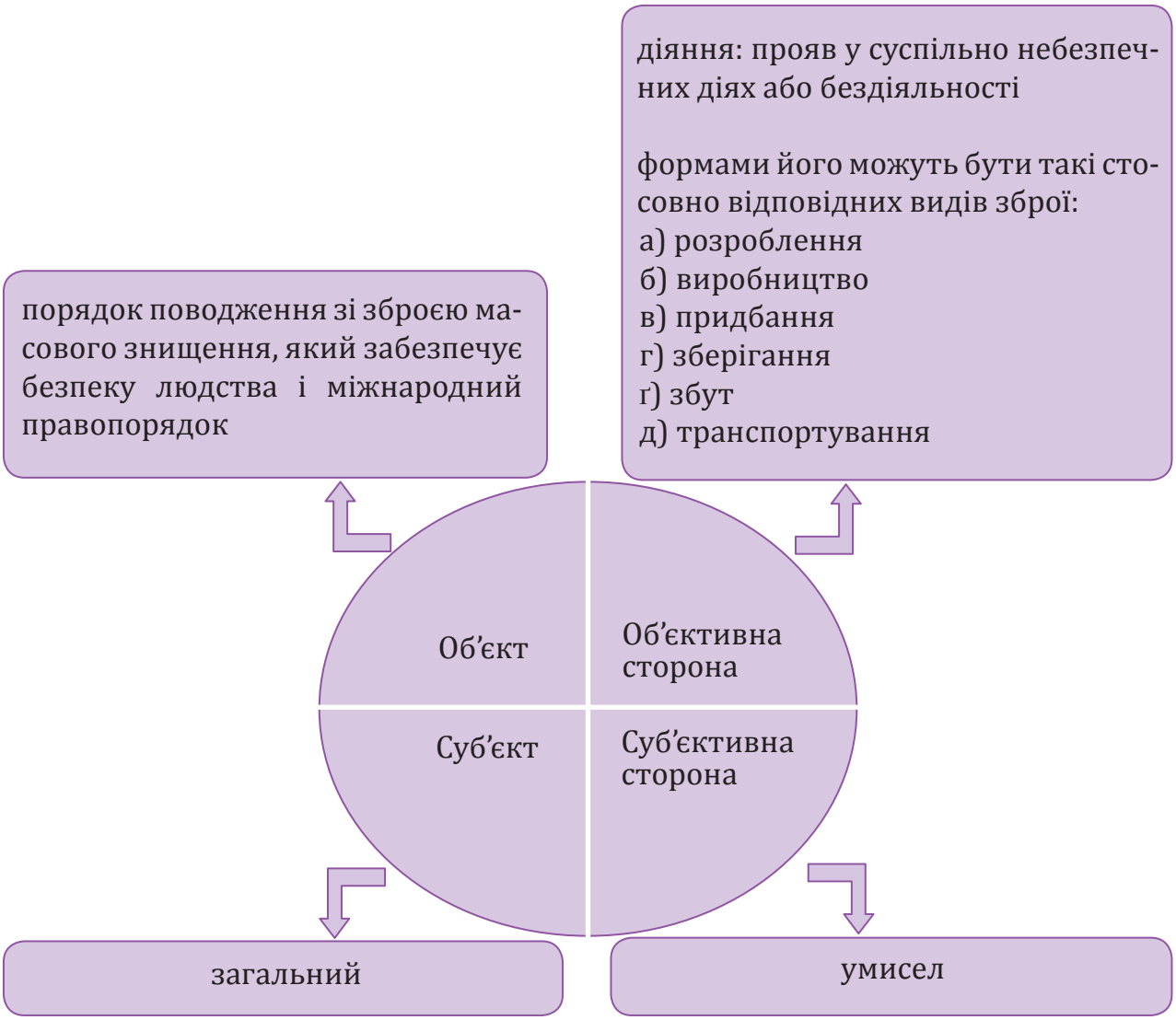

Екоцид
(ст. 441 КК України)

Геноцид
(ст. 442 КК України)

діяння:
а) позбавлення життя членів національної, етнічної, расової чи релігійної групи
б) заподіяння їм тяжких тілесних ушкоджень
в) створення для національної, етнічної, расової чи релігійної групи життєвих умов, розрахованих на повне чи часткове її фізичне знищення
г) скорочення дітонародження чи запобігання йому в такій груп
ґ) насильницька передача дітей з однієї національної, етнічної, расової чи релігійної групи в іншу
д) публічні заклики до вчинення перелічених дій
е) виготовлення матеріалів із закликами до вчинення перелічених дій
є) розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення перелічених дій

безпека існування національних, етнічних, расових та релігійних груп

додатковий: життя, здоров'я, воля, честь і гідність особи, права і свободи людини і громадянина

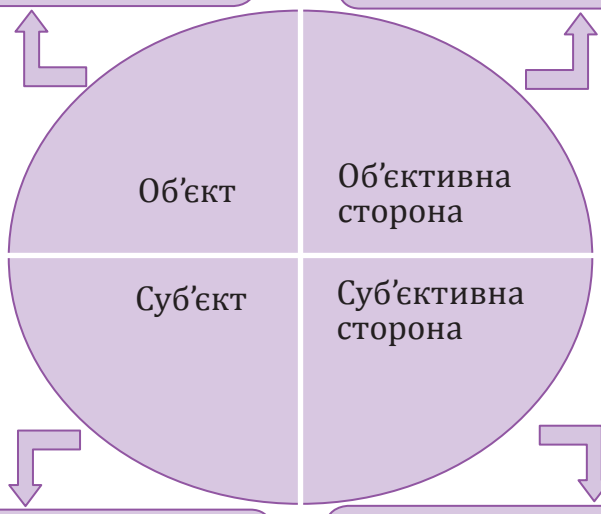

загальний

умисел

Посягання на життя представника іноземної держави (ст. 443 КК України)

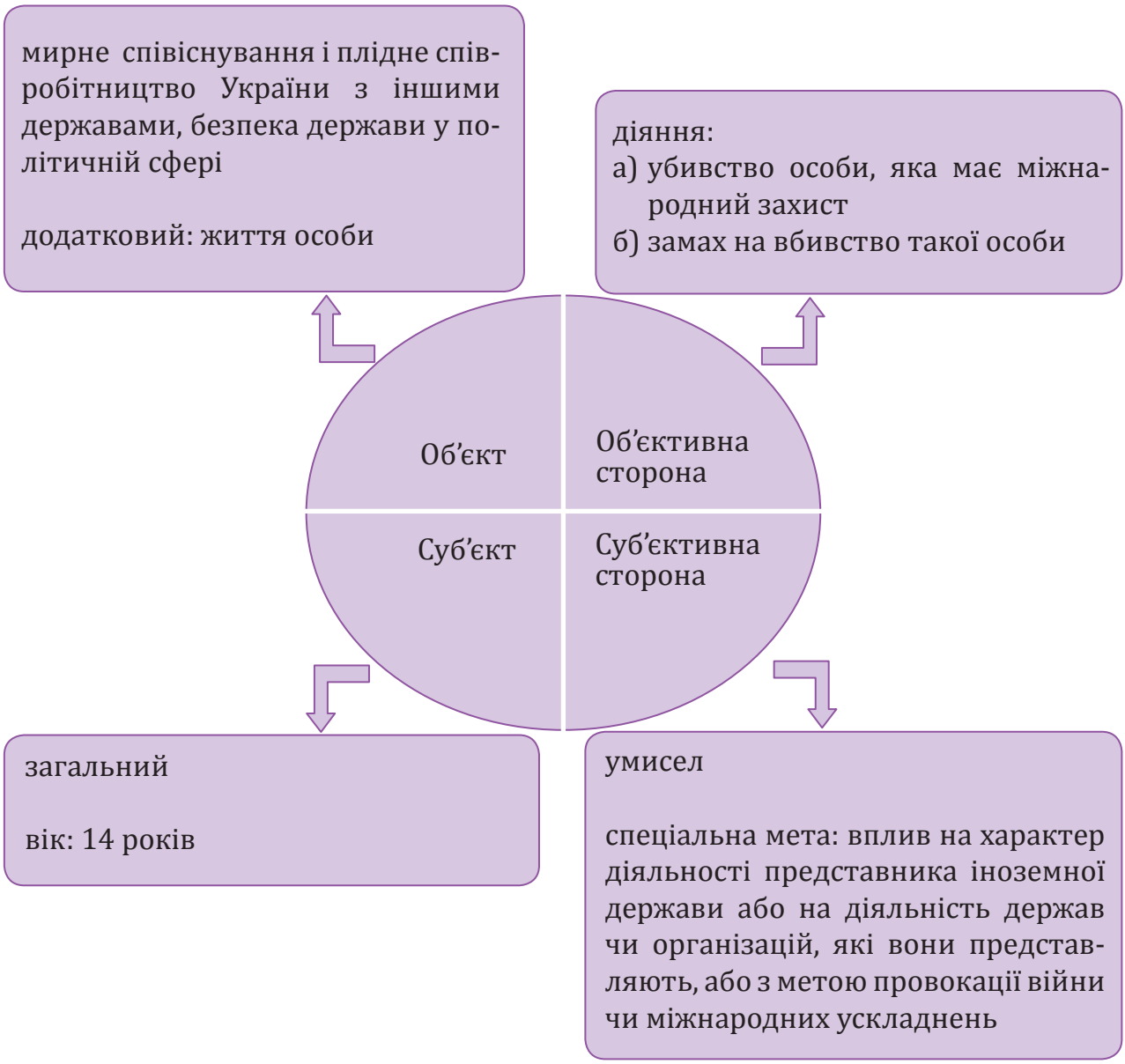

Злочини проти осіб та установ, що мають міжнародний захист (ст. 444 КК України)

Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала (ст. 445 КК України)

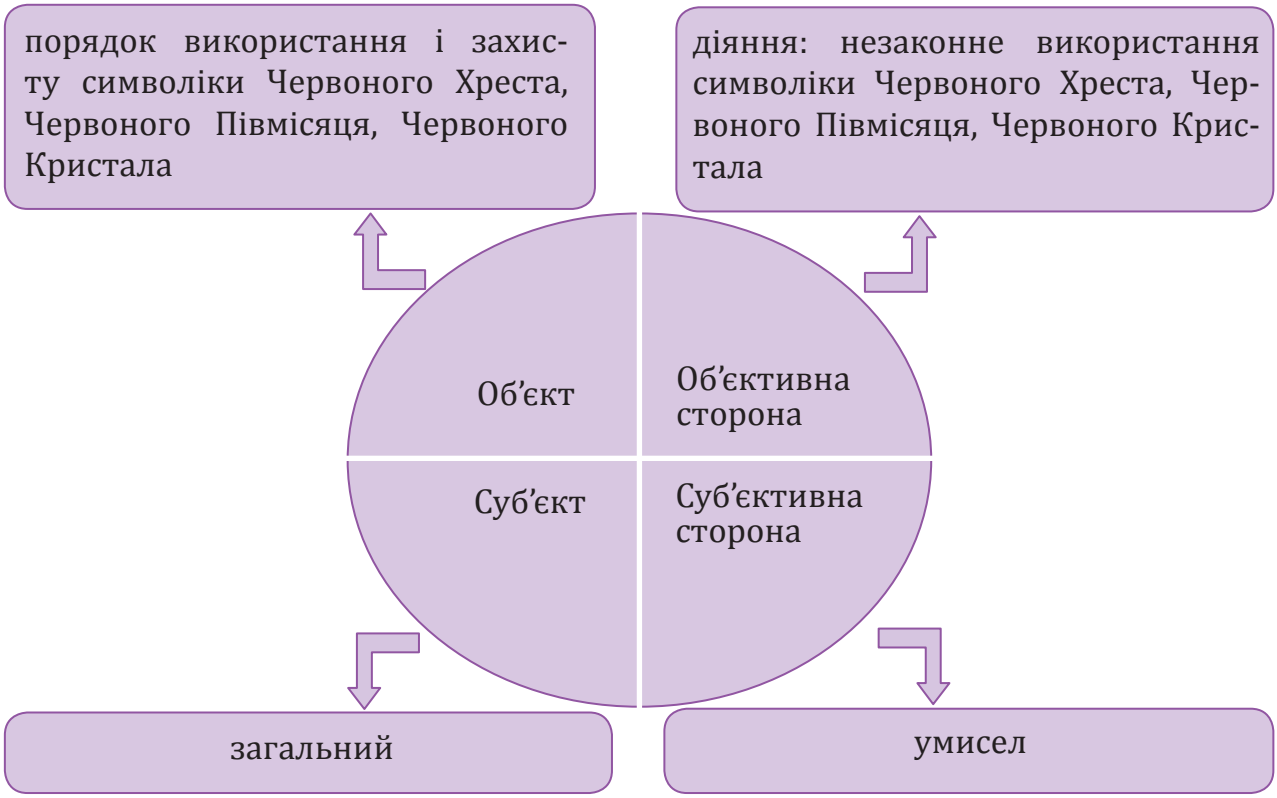

Піратство
(ст. 446 КК України)

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 446 КК України:

- діяння, якщо вони вчинені повторно (ч. 2 ст. 446 КК України)
- діяння, якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 446 КК України)

Найманство
(ст. 447 КК України)

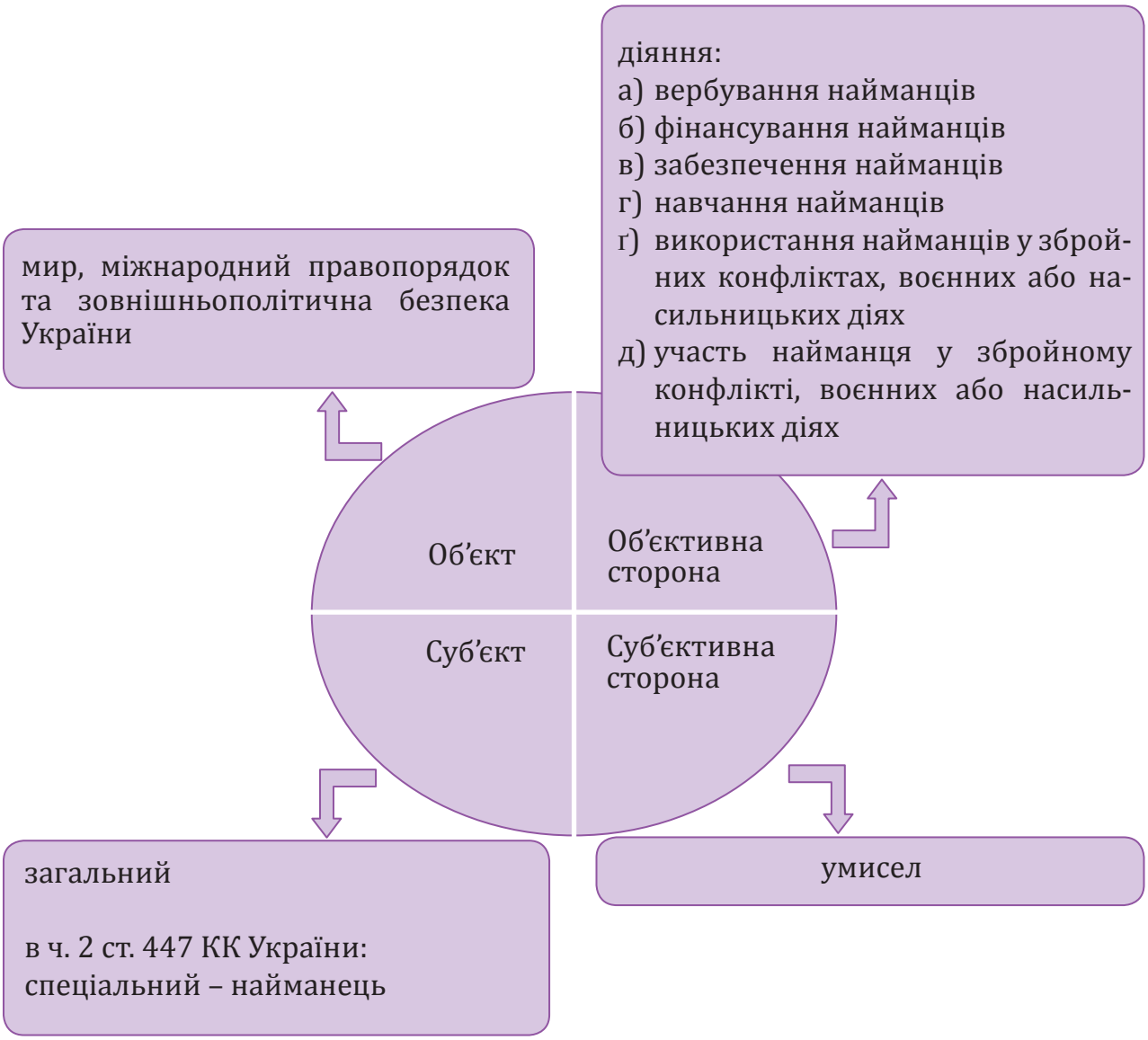

Кваліфікуючі ознаки ч. 2 ст. 447 КК України:

- діяння, вчинені службовою особою з використанням службового становища (ч. 2 ст. 447 КК України)

Особливо кваліфікуючі ознаки чч. 3, 4 ст. 447 КК України:

- дії, що призвели до загибелі людини (ч. 3 ст. 447 КК України)
- участь найманця у збройному конфлікті, воєнних або насильницьких діях (ч. 4 ст. 447 КК України)

Найманець звільняється від кримінальної відповідальності за дії, передбачені частиною четвертою цієї статті, якщо він до притягнення до кримінальної відповідальності добровільно припинив участь у збройному конфлікті, воєнних або насильницьких діях та повідомив про свою участь у конфлікті, воєнних або насильницьких діях або іншим чином сприяв припиненню або розкриттю злочинів, передбачених частинами першою–третьою цієї статті, якщо в його діях немає складу іншого злочину (ч. 5)

ПРИМІТКА. Під найманцем у цій статті слід розуміти особу, яка:

1) **спеціально завербована в Україні чи за її межами для того, щоби брати на території України чи територіях інших держав участь у збройних конфліктах, воєнних або насильницьких діях, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу, захоплення державної влади, перешкоджання діяльності органів державної влади чи порушення територіальної цілісності;**
2) **бере участь у воєнних або насильницьких діях з метою одержання будь-якої особистої вигоди;**
3) **не є громадянином (підданим) сторони, що перебуває у конфлікті, ні особою, яка постійно на законних підставах проживає на території, яка контролюється стороною, що перебуває у конфлікті;**
4) **не входить до особового складу збройних сил держави, на території якої здійснюються такі дії;**
5) **не послана державою, яка не є стороною, що перебуває у конфлікті, для виконання офіційних обов'язків як особи, яка входить до складу її збройних сил.**

Авторський колектив

АВРАМЕНКО Олексій Володимирович, кандидат юридичних наук, доцент
(розділи 10, 11)

БУРДА Степан Ярославович, кандидат юридичних наук, доцент
(розділи 13, 15)

ГАЗДАЙКА-ВАСИЛИШИН Ірина Богданівна, кандидат юридичних наук, доцент
(розділи 2, 3)

ГАПЧИЧ Віталій Олексійович, кандидат юридичних наук
(розділи 14–20)

МАРМУРА Олег Зіновійович, кандидат юридичних наук
(розділи 1, 5)

МІСЬКІВ Дмитро Михайлович, доктор філософії
(розділи 1, 7)

ПАВЛИК Людмила Василівна, кандидат юридичних наук
(розділи 8–13)

ПАСЄКА Олексій Федорович, кандидат юридичних наук, доцент
(розділи 7–9)

ПРИЙМАК Іванна Володимирівна, доктор філософії
(розділи 5, 6)

СОЗАНСЬКИЙ Тарас Іванович, кандидат юридичних наук, професор
(розділи 12, 16)

ШАВАЛО Марія Василівна,
курсантка Львівського державного університету внутрішніх справ
(розділи 3, 4)

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Кримінальне право України. Особлива частина. Альбом схем

Навчальний посібник

За ред. М. В. Карчевського,
доктора юридичних наук, професора

Макетування *Галина Шушняк*
Друк *Іван Хоминець*

Підписано до друку 28.02.2024.
Формат 60×84/8. Папір офсетний. Умовн. друк. арк. 71,61.
Зам № 14-24.

Львівський державний університет внутрішніх справ
Україна, 79007, м. Львів, вул. Городоцька, 26.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2541 від 26 червня 2006 р.